

Europeiska gemenskapernas officiella tidning

ISSN 1024-3054

L 310

trettionionde årgången

30 november 1996

Svensk utgåva

Lagstiftning

Innehållsförteckning

I *Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk*

★ Rådets förordning (EG) nr 2223/96 av den 25 juni 1996 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen 1

Pris 80 ecu

SV

De rättsakter vilkas titlar är tryckta med fin stil är sådana rättsakter som har avseende på den löpande handläggningen av jordbrukspolitiska frågor. De har normalt en begränsad giltighetstid.

Beträffande alla övriga rättsakter gäller att titlarna är tryckta med fetstil och föregås av en asterisk.

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 2223/96

av den 25 juni 1996

om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 213 i detta,

med beaktande av det utkast till förordning som kommissionen lagt fram,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande⁽¹⁾,

med beaktande av Europeiska monetära institutets yttrande⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽³⁾, och

med beaktande av följande

1. Genomförandet och uppföljningen av den ekonomiska och monetära unionen förutsätter att det finns jämförbara, aktuella och tillförlitliga uppgifter om den ekonomiska situationens struktur och utveckling i varje land och/eller region.
2. Kommissionen bör delta i förvaltningen av den ekonomiska och monetära unionen och bl.a. rapportera till rådet om hur medlemsstaterna fullgör sina förpliktelser när det gäller att förverkliga den ekonomiska och monetära unionen.
3. Räknenskaper utgör ett betydelsefullt verktyg för analys av den ekonomiska situationen i ett land och/

eller en region förutsatt att de utarbetas enligt gemensamma och entydiga principer.

4. Kommissionen bör använda nationalräkenskapsaggregat för gemenskapens administrativa beräkningar, särskilt budgetberäkningar.
5. Ett administrativt dokument med titeln "Europeiska nationalräkenskapssystemet" (ENS) gavs ut 1970 och det täckte det område som regleras av denna förordning och hade utarbetats enbart av Europeiska gemenskapernas statistikkontor på eget ansvar. Detta dokument var resultatet av det arbete som Europeiska gemenskapernas statistikkontor under flera år bedrivit tillsammans med medlemsstaternas nationella statistikinstitut för att sammanställa ett system för nationalräkenskaper som tillgodoser behoven för gemenskapens ekonomiska och sociala politik, och dokumentet utgjorde en gemenskapsversion av Förenta nationernas system för nationalräkenskaper, vilket gemenskapen fram till dess hade använt.
6. För att uppdatera den ursprungliga texten utgavs en andra upplaga av detta dokument 1979 (nedan kallat "ENS 2 uppl.")⁽⁴⁾.
7. Förenta nationernas statistiska kommission antog i februari 1993 det nya systemet för nationalräkenskaper (SNA) för att uppgifterna i alla medlemsländer i Förenta nationerna skall bli internationellt jämförbara.
8. Beträffande miljöräkenskaper bör hänsyn tas till kommissionens meddelande till Europaparlamentet och rådet av den 21 december 1994, "Riktlinjer för Europeiska unionen om miljöindikatorer och nationell miljöredovisning".

⁽¹⁾ EGT nr C 287, 30.10.1995, s. 114.

⁽²⁾ Yttrandet avgett den 21 juni 1995 (ännu inte offentliggjort i EGT).

⁽³⁾ EGT nr C 133, 31.5.1995, s. 2.

⁽⁴⁾ Europeiska nationalräkenskapssystemet (ENS), 2 uppl., Europeiska gemenskapernas statistikkontor, Luxemburg, 1979.

9. Gemenskapen samarbetar till ömsesidig nytta med tredje land, särskilt med länderna i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).
10. Ett europeiskt räkenskapssystem bör införas p.g.a. de krav som den ekonomiska och monetära unionen ställer och det bör användas när national- och regionalräkenskaper upprättas i enlighet med gemenskapslagstiftningen.
11. Kommissionen bör ställa resultaten av de räkenskaper och sammanställningar som alla medlemsstater utarbetar enligt det system som införs genom denna förordning till användarnas förfogande vid givna tidpunkter, särskilt med hänsyn till övervakningen av ekonomisk konvergens och för att säkerställa en så nära samordning av medlemsstaternas ekonomiska politik som möjligt.
12. Avsikten är att det system som införs genom denna förordning gradvis skall ersätta alla andra system som en referensram med gemensamma standarder, definitioner, klassificeringar och räkenskapsregler avsedda för att utarbeta medlemsstaternas räkenskaper enligt gemenskapens behov, så att resultaten är jämförbara mellan medlemsstaterna.
13. Dessa statistiska resultat bör med hänsyn till principen om öppenhet vara tillgängliga för medborgarna.
14. Det system som införs genom denna förordning, vilket är en anpassning av Förenta nationernas SNA till medlemsstaternas ekonomiska struktur, bör följa uppbyggnaden i detta så att uppgifterna är jämförbara med dem som de viktigaste internationella parterna sammanställer.
15. Tidsfristerna för utarbetandet bör fastställas för breda kategorier av räkenskaper och sammanställningar, och endast den information som är väsentlig för gemenskapens behov behöver bearbetas statistiskt och meddelas till kommissionen vid givna tidpunkter.
16. Med tanke på omfattningen och vikten av de berörda räkenskaperna, detaljnivån, den geografiska omfattningen och situationen i medlemsstaterna i statistiskt hänseende bör emellertid vissa ytterligare tidsfrister undantagsvis och tillfälligt beviljas medlemsstater som objektivt sett inte kan följa de tidsfrister som fastställs i denna förordning.
17. Ett beslut om fördelningen av indirekt mätta finansiella förmedlingstjänster (IMFIS) bör fattas senare.
18. I enlighet med subsidiaritetsprincipen är skapandet av sådana gemensamma statistiska standarder som medför att uppgifterna blir jämförbara ett åtagande som endast kan genomföras effektivt på gemenskapsnivå, och dessa standarder kommer att införas i varje medlemsstat på ansvar av de organisationer och institutioner som ansvarar för att sammanställa offentlig statistik.
19. Det bör fastställas ett förfarande för anpassning och uppdatering av bestämmelserna i denna förordning införas i samarbete med den kommitté för Europeiska gemenskapernas statistiska program som inrättades genom beslut 89/382/EEG, Euratom⁽¹⁾. Detta anpassningsförfarande är begränsat till sådana ändringar som inte ökar de egna medlen.
20. Kommittén för det statistiska programmet och Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik, som inrättats genom beslut 91/115/EEG⁽²⁾, har förklarat sig vara för utkastet till denna förordning.
21. I rådets direktiv 89/130/EEG, Euratom av den 13 februari 1989 om harmoniseringen av beräkningen av bruttonationalinkomst till marknadspris⁽³⁾ (BNPmp) föreskrivs att BNPmp endast kan bli jämförbar om definitionerna och redovisningsreglerna i det europeiska nationalräkenskapssystemet iakttas, och i rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1553/89 av den 29 maj 1989 om den slutliga enhetliga ordningen för uppbörd av de egna medel som härrör från mervärdesskatt⁽⁴⁾ föreskrivs att för att beräkna den viktade genomsnittsskattesatsen för momsen skall fördelningen av de transaktioner som skall avgiftsbeläggas bestämmas med hjälp av de nationalräkenskaper som upprättats enligt det europeiska nationalräkenskapssystemet, och för dessa rättsakter bör det — liksom i samband med rådets förordning (EG) nr 3605/93 av den 22 november 1993 om tillämpningen av protokollet om förfarandet vid alltför stora underskott⁽⁵⁾ och rådets beslut 94/728/EG, Euratom av den 31 oktober 1994 om systemet för gemenskapernas egna medel⁽⁶⁾ och rådets beslut 94/729/EG av den 31 oktober 1994 om budgetdisciplin⁽⁷⁾ — föreskrivas en övergångsperiod för till-

⁽¹⁾ EGT nr L 181, 28.6.1989, s. 47.

⁽²⁾ EGT nr L 59, 6.3.1991, s. 19.

⁽³⁾ EGT nr L 49, 21.2.1989, s. 26. Direktivet ändrat genom 1994 års anslutningsakt.

⁽⁴⁾ EGT nr L 155, 7.6.1989, s. 9.

⁽⁵⁾ EGT nr L 332, 31.12.1993, s. 7.

⁽⁶⁾ EGT nr L 293, 12.11.1994, s. 9.

⁽⁷⁾ EGT nr L 293, 12.11.1994, s. 14.

lämpningen av det system som införs genom den här förordningen.

räkenskaper och sammanställningar som anges i bilaga B enligt de tidsfrister som föreskrivs för respektive sammanställning.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

De ytterligare tidsfrister som beviljas vissa medlemsstater i enlighet med bilaga B skall löpa ut senast den 1 januari 2005.

Artikel 1

Mål

1. Målet med denna förordning är att införa det europeiska nationalräkenskapssystemet 1995 (nedan kallat "ENS 95") genom att föreskriva

- a) en metod för gemensamma standarder, definitioner, nomenklaturer och räkenskapsregler, som har till syfte att göra det möjligt att utarbeta räkenskaper och sammanställningar på jämförbar basis för att möta gemenskapens behov, samt resultat i enlighet med bestämmelserna i artikel 3,
- b) ett program med givna tidpunkter för överlämnande för gemenskapens behov av de räkenskaper och sammanställningar som utarbetats i enlighet med ENS 95.

2. Denna förordning skall med beaktande av artiklarna 7 och 8 tillämpas på alla gemenskapsrättsakter som hänvisar till ENS 95 eller till dess definitioner.

3. Denna förordning förpliktar inte någon medlemsstat att använda ENS 95 när den utarbetar räkenskaper för egna behov.

Kommissionen skall efter samråd med Kommittén för det statistiska programmet överlämna en rapport till rådet senast den 1 juli 2003 om tillämpningen av de ytterligare tidsfrister som beviljats för att avgöra om de fortfarande är motiverade. Till rapporten skall vid behov bifogas ett förslag från kommissionen om beviljande av nya ytterligare tidsfrister för de medlemsstater som behöver detta.

2. Medlemsstaterna skall överlämna resultaten enligt bilaga B, inklusive de uppgifter som medlemsstaterna enligt nationell lagstiftning eller praxis för statistiskt insynsskydd har förklarat som sekretessbelagda, enligt bestämmelserna i rådets förordning (Euratom, EEG) nr 1588/90 av den 11 juni 1990 om utlämnande av insynsskyddade statistiska uppgifter till Europeiska gemenskapernas statistikkontor⁽¹⁾ vilken reglerar hanteringen av sekretessbelagda uppgifter.

Kommissionen får i enlighet med förfarandet i artikel 4 och inom begränsningarna enligt i artikel 2.2 besluta om anpassningar — av nya sammanställningar, berörda länder och/eller regioner — av de uppgifter som begärs från medlemsstaterna.

Artikel 2

Metod

1. Den metod för ENS 95 som avses i artikel 1.1 a i denna förordning, återges i bilaga A.

2. Beslut om sådana ändringar av metoden i ENS 95 som har till syfte att klargöra och förbättra innehållet skall fattas av kommissionen i enlighet med förfarandet i artikel 4, under förutsättning att de inte innebär någon ändring av grundbegreppen, att de inte kräver ytterligare medel när de skall genomföras och att deras tillämpning inte medför en ökning av de egna medlen.

3. Rådet skall i enlighet med tillämpliga bestämmelser i fördraget senast den 31 december 1997 ta ställning till införandet av systemet för fördelning av indirekt mätta finansiella förmedlingstjänster (IMFIS), som beskrivs i bilaga I till bilaga A, och i förekommande fall besluta om nödvändiga åtgärder för dess genomförande.

Artikel 3

Överlämnande av uppgifter till kommissionen

1. Medlemsstaterna skall till kommissionen (Europeiska gemenskapernas statistikkontor) överlämna de

Artikel 4

Kommittéförfarande

1. Kommissionen skall biträdas av kommittén för det statistiska programmet, nedan kallad "kommittén".

2. Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är. Den skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 148.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen. Vid omröstning skall medlemsstaternas röster vägas enligt bestämmelserna i samma artikel. Ordföranden får inte rösta.

3. Kommissionens beslut skall ha omedelbar verkan. Om beslutet inte är förenligt med kommitténs yttrande skall kommissionen emellertid genast underrätta rådet. I sådana fall

⁽¹⁾ EGT nr L 151, 15.6.1990, s. 1. Förordningen ändrad genom 1994 års anslutningsakt.

- a) skall kommissionen uppskjuta verkställandet av de beslutade åtgärderna i tre månader, räknat från den dag då rådet underrättas,
- b) får rådet fatta ett annat beslut med kvalificerad majoritet inom den tid som anges i punkt a.

Artikel 5

Kommitténs arbetsuppgifter

Kommittén skall undersöka de frågor om tillämpningen av denna förordning som tas upp av kommitténs ordförande, antingen på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat.

Artikel 6

Samarbete med andra kommittéer

1. I de frågor som faller under Kommittén för valuta-, finans- och betalningsbalansstatistik skall kommissionen begära ett yttrande från denna kommitté i enlighet med villkoren i artikel 2 i beslut 91/115/EEG.
2. Kommissionen skall till den kommitté för bruttonationalinkomst som inrättats genom direktiv 89/130/EEG, Euratom överlämna alla de uppgifter om genomförandet av denna förordning som kommittén kan behöva för att fullgöra sitt uppdrag.

Artikel 7

Tillämpning och första överlämnande av uppgifter

1. ENS 95 skall tillämpas första gången på uppgifter som har sammanställts i enlighet med bilaga B och som skall överlämnas i april 1999.
2. Uppgifterna skall överlämnas till kommissionen (Europeiska gemenskapernas statistikkontor) inom de tidsfrister som fastställs i bilaga B.
3. Medlemsstaterna skall i enlighet med punkt 1, före det första överlämnandet av uppgifter enligt ENS 95, fortsätta att underrätta kommissionen (Europeiska gemenskapernas statistikkontor) de räkenskaper och sammanställningar som har sammanställts genom tillämpning av ENS 2 uppl.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den 25 juni 1996.

På rådets vägnar

M. PINTO

Ordförande

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 19 i rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1552/89⁽¹⁾ av den 29 maj 1989 om genomförande av beslut 88/376/EEG, Euratom om systemet för gemenskapernas egna medel skall kommissionen tillsammans med den berörda medlemsstaten kontrollera tillämpningen av den här förordningen och underrätta kommittén i artikel 4.1 i den här förordningen om resultaten av dessa kontroller.

Artikel 8

Övergångsbestämmelser

1. När det gäller budgeten och de egna medlen och genom undantag från artiklarna 1.2 och 7 skall det europeiska nationalräkenskapssystem som gäller enligt artikel 1 första stycket i direktiv 89/130/EEG, Euratom och de rättsakter som hänför sig till den — särskilt förordningarna (EEG, Euratom) nr 1552/89 och nr 1553/89 och beslut 94/728/EG, Euratom och 94/729/EG — vara ENS 2 uppl. så länge som beslut 94/728/EG, Euratom är i kraft.
2. När det gäller medlemsstaternas underrättelser till kommissionen inom ramen för förfarandet vid alltför stora underskott, enligt förordning (EG) nr 3605/93, skall det europeiska nationalräkenskapssystemet vara ENS 2 uppl. till och med underrättelsen den 1 september 1999.
3. Tillämpningen av ENS 2 uppl. enligt punkterna 1 och 2 i denna artikel skall säkerställas genom att uppgifter som samlats in enligt artikel 7.1 skall anpassas, på grundval av ENS 95, så att hänsyn tas till de ändringar som resulterar från skillnader i begrepp, definitioner eller nomenklaturer mellan ENS 2 uppl. och ENS 95.

Genomförandet av denna princip skall fastställas senast i december 1996 enligt förfarandet i artikel 6 i direktiv 89/130/EEG, Euratom.

Artikel 9

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

⁽¹⁾ EGT nr L 155, 7.6.1989, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EEG, Euratom) nr 2729/94 (EGT nr L 293, 12.11.1994, s. 5).

BILAGA A

EUROPEISKA NATIONALRÄKENSKAPSSYSTEMET

ENS 1995

INNEHÅLL

	Sida
KAPITEL 1 ALLMÄN ÖVERSIKT	18
Användningsområden för ENS	18
Underlag för analys och utvärdering	18
Åtta karakteristiska drag i ENS	19
ENS 95 och SNA 93	25
ENS 95 och ENS 70	25
ENS SOM SYSTEM	26
Statistiska enheter och deras indelningar	26
Institutionella enheter och sektorer	27
Lokala verksamhetsenheter och branscher	27
Inhemska och utländska enheter; den totala ekonomin och utlandet	27
Flöden och stockar	28
Flöden	28
Transaktioner	28
Egenskaper hos transaktioner	29
Samverkan mellan, kontra transaktioner inom enheter	29
Monetära respektive icke-monetära transaktioner	29
Transaktioner med eller utan motprestation	29
Ändrad transaktionsordning	29
Omföring	29
Uppdelning	30
Urskiljande av transaktionens huvudsakliga aktör	30
Gränsfall	30
Andra förändringar i tillgångar	30
Andra volymförändringar i tillgångar och skulder	30
Kapitalvinster/-förluster	31
Stockar	31
Systemet av konton och aggregaten	31
Bokföringsregler	31
Terminologin för kontots två sidor	31
Dubbel bokföring/fyrdubbel bokföring	32
Värdering	32
Speciella värderingar avseende varor	32
Värdering till fasta priser	33

	Sida
KAPITEL 1	
(fortsättning)	
Bokföringstidpunkt	33
Konsolidering och nettobokföring	33
Konsolidering	33
Nettobokföring	34
Konton, saldoposter och aggregat	34
Kontosystem	34
Varu- och tjänstekontot	35
Utlandskontot	35
Saldoposter	35
Aggregat	35
Input-outputräkenskaper	35
KAPITEL 2	
ENHETER OCH GRUPPERING AV ENHETER	37
GRÄNSERNA FÖR LANDETS EKONOMI	37
INSTITUTIONELLA ENHETER	39
INSTITUTIONELLA SEKTORER	40
Icke-finansiella företag (S.11)	42
Undersektor: Offentliga icke-finansiella företag (S.11001)	43
Undersektor: Nationella privata icke-finansiella företag (S.11002)	44
Undersektor: Utlandskontrollerade icke-finansiella företag (S.11003)	44
Finansiella företag (S.12)	44
Undersektor: Centralbanker (S.121)	46
Undersektor: Andra monetära finansinstitut (S.122)	47
Undersektor: Övriga finansinstitut, utom försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.123)	48
Undersektor: Finansiella serviceföretag (S.124)	48
Undersektor: Försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.125)	49
Offentlig sektor (S.13)	50
Undersektor: Staten (S.1311)	50
Undersektor: Delstater (S.1312)	50
Undersektor: Kommuner (S.1313)	50
Undersektor: Socialförsäkring (S.1314)	51
Hushåll (S.14)	51
Undersektor: Arbetsgivare (inklusive egenföretagare) (S.141 + S.142)	52
Undersektor: Anställda (S.143)	52
Undersektor: Mottagare av kapitalinkomster (S.1441)	52
Undersektor: Mottagare av pensioner (S.1442)	52
Undersektor: Mottagare av andra transfereringsinkomster (S.1443)	52
Undersektor: Övriga (S.145)	52
Hushållens ideella organisationer (S.15)	53
Utlandet (S.2)	53
Sektorklassificering av producerande enheter efter typ av producent	54

	Sida
KAPITEL 2	
<i>(fortsättning)</i>	
LOKALA VERKSAMHETSENHETER OCH BRANSCHER	56
Den lokala verksamhetsenheten	57
Branschen	57
KLASSIFIKATION AV BRANSCHER	58
HOMOGENA PRODUKTIONSENHETER OCH HOMOGENA BRANSCHER	58
Den homogena produktionsenheten	58
Den homogena branschen	58
KLASSIFIKATION AV HOMOGENA BRANSCHER	59
KAPITEL 3	
PRODUKTTRANSAKTIONER	60
PRODUKTION (AKTIVITET OCH RESULTAT)	61
Primära verksamheter, sekundära verksamheter och hjälpverksamheter	62
Produktion (P.1)	62
Tidpunkt för bokföring och värdering av produktionen	68
INSATSFÖRBRUKNING (P.2)	73
Tidpunkt för bokföring och värdering av insatsförbrukning	75
SLUTLIG KONSUMTION (P.3, P.4)	75
Konsumtionsutgift (P.3)	75
Faktisk konsumtion (P.4)	76
Tidpunkt för bokföring och värdering av konsumtionsutgifter	78
Tidpunkt för bokföring och värdering av faktisk konsumtion	78
BRUTTOINVESTERING (P.5)	79
Fast bruttoinvestering (P.51)	79
Tidpunkt för bokföring och värdering av fast bruttoinvestering	81
Lagerinvestering (P.52)	82
Tidpunkt för bokföring och värdering av lagerinvestering	83
Anskaffning minus avyttring av värdeföremål (P.53)	84
IMPORT OCH EXPORT AV VAROR OCH TJÄNSTER (P.6 och P.7)	84
Import och export av varor (P.61 och P.71)	85
Import och export av tjänster (P.62 och P.72)	87
KAPITEL 4	
OMFÖRDELNINGSTRANSAKTIONER	91
LÖNER OCH KOLLEKTIVA AVGIFTER (D.1)	91
Egentlig lön (D.11)	91
Kontant lön	91
Naturaförmåner	91
Arbetsgivarens kollektiva avgifter (D.12)	93
Arbetsgivarens faktiska kollektiva avgifter (D.121)	93
Arbetsgivarens tillräknade kollektiva avgifter (D.122)	93

	Sida
KAPITEL 4 (fortsättning)	
SKATTER PÅ PRODUKTION OCH IMPORT (D.2)	94
Produktskatter (D.21)	95
Mervärdesskatter (skatter av momstyp) (D.211)	95
Importskatter och tullar exklusive moms (D.212)	95
Produktskatter exklusive moms och importskatter (D.214)	96
Övriga produktionsskatter (D.29)	96
Skatter på produktion och import som betalas till Europeiska unionens institutioner	97
SUBVENTIONER (D.3)	98
Produktsubventioner (D.31)	98
Importsubventioner (D.311)	99
Övriga produktsubventioner (D.319)	99
Övriga produktionssubventioner (D.39)	99
KAPITALINKOMST (D.4)	101
Ränta (D.41)	101
Ränta på inlåning, lån samt obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter	101
Ränta på värdepapper	101
Ränta på växlar och liknande kortfristiga objekt	101
Ränta på obligationer och förlagsbevis	101
Ränte-swappar och framtida räntesäkringsavtal (FRA)	102
Ränta på finansiell leasing	102
Andra räntor	102
Bokföringstidpunkt	103
Inkomst från bolag (D.42)	103
Utdelning från bolag (D.421)	103
Ägaruttag från kvasibolag (D.422)	104
Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet (D.43)	105
Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna (D.44)	105
Arrenden (D.45)	106
Markarrenden	106
Arrenden av mineraltillgångar	106
LÖPANDE INKOMST- OCH FÖRMÖGENHETSSKATTER ETC. (D.5)	106
Inkomstskatter (D.51)	107
Övriga löpande skatter (D.59)	107
SOCIALA AVGIFTER OCH FÖRMÅNER (D.6)	108
Sociala avgifter (D.61)	110
Faktiska sociala avgifter (D.611)	110
Tillräknade sociala avgifter (D.612)	111
Sociala förmåner andra än in natura (D.62)	112
Kontanta socialförsäkringsförmåner (D.621)	112
Privat fonderade sociala förmåner (D.622)	113

		Sida
KAPITEL 4 (fortsättning)	Icke fonderade sociala löneförmåner (D.623)	113
	Kontanta socialbidrag (D.624)	113
	Sociala transfereringar in natura (D.63)	113
	Sociala naturaförmåner (D.631)	113
	Socialförsäkringsförmåner, återbetalningar (D.6311)	114
	Andra socialförsäkringsförmåner in natura (D.6312)	114
	Socialhjälp i form av naturaförmåner (D.6313)	114
	Transfereringar av individuella icke marknadsmässiga varor och tjänster (D.632)	114
	ANDRA LÖPANDE TRANSFERERINGAR (D.7)	115
	Skadeförsäkringspremier, netto (D.71)	115
	Skadeförsäkringsfordringar (D.72)	116
	Löpande transfereringar inom den offentliga sektorn (D.73)	116
	Löpande internationell samverkan (D.74)	117
	Diverse löpande transfereringar (D.75)	118
	Löpande transfereringar till hushållens ideella organisationer	118
	Löpande transfereringar mellan hushåll	118
	Böter och straffavgifter	118
	Lotterier och spel	119
	Ersättningar	119
	BNI-relaterade fjärde avgiften	119
	Övriga löpande transfereringar	119
	JUSTERING FÖR VÄRDEFÖRÄNDRING I HUSHÅLLENS NETTOFORDRAN PÅ PENSIONSFONDS- RESERVER (D.8)	120
	KAPITALTRANSFERERINGAR (D.9)	121
	Kapitalskatter (D.91)	121
	Investeringsbidrag (D.92)	122
	Andra kapitaltransfereringar (D.99)	123
KAPITEL 5	FINANSIELLA TRANSAKTIONER	125
	KLASSIFICERING AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER	127
	Monetärt guld och speciella dragningsrätter (SDR) (F.1)	129
	Monetärt guld (F.11)	129
	Särskilda dragningsrätter (SDR) (F.12)	130
	Sedlar, mynt och inlåning (F.2)	130
	Sedlar och mynt (F.21)	130
	Överförbar inlåning (F.22)	131
	Övrig inlåning (F.29)	131
	Värdepapper andra än aktier (F.3)	132
	Värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.33)	132
	Kortfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.331)	133
	Långfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.332)	133
	Finansiella derivat (F.34)	134

	Sida
KAPITEL 5 (fortsättning)	
Lån (F.4)	135
Kortfristiga lån (F.41)	135
Långfristiga lån (F.42)	135
Aktier och andra ägarandelar (F.5)	137
Aktier och andra ägarandelar, exklusive fondandelar (F.51)	138
Noterade aktier, exklusive fondandelar (F.511), och icke noterade aktier, exklusive fondandelar (F.512)	138
Andra ägarandelar (F.513)	139
Fondandelar (F.52)	139
Försäkringstekniska reserver (F.6)	139
Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder (F.61)	140
Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver (F.611)	140
Hushållens nettofordran i pensionsfonder (F.612)	141
Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar (F.62)	142
Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (F.7)	142
Handelskrediter och förskott (F.71)	143
Övriga obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter, exklusive handelskrediter och förskott (F.79)	143
Memorandumpost: Direkta investeringar i utlandet (F.m)	144
BOKFÖRINGSREGLER FÖR FINANSIELLA TRANSAKTIONER	144
Värdering	144
Särskilda värderingskriterier för några underkategorier av finansiella transaktioner	145
Registreringstidpunkt	147
Sammanställning av finansiella transaktioner från förändringar i balansräkningar	147
Bilaga 5.1: Samband med mått på penningmängd	147
KAPITEL 6 ÖVRIGA TRANSAKTIONER OCH ANDRA FLÖDEN	149
KAPITALFÖRSLITNING (K.1)	149
ANSKAFFNING MINUS AVYTTRING AV ICKE-FINANSIELLA ICKE PRODUCERADE TILLGÅNGAR (K.2)	149
ANDRA FÖRÄNDRINGAR I TILLGÅNGAR (K.3 — K.12)	150
ANDRA VOLYMFÖRÄNDRINGAR (K.3 — K.10 och K.12)	150
EKONOMISK TILLBLIVELSE AV ICKE PRODUCERADE TILLGÅNGAR (K.3)	151
EKONOMISK TILLBLIVELSE AV PRODUCERADE TILLGÅNGAR (K.4)	151
NATURLIG TILLVÄXT AV ICKE ODLADE BIOLOGISKA TILLGÅNGAR (K.5)	151
EKONOMISKT AVLÄGSNANDE AV ICKE PRODUCERADE TILLGÅNGAR (K.6)	152
FÖRLUST GENOM KATASTROFER (K.7)	152
KONFISKATION UTAN ERSÄTTNING (K.8)	152
ÖVRIGA VOLYMFÖRÄNDRINGAR AV ICKE-FINANSIELLA TILLGÅNGAR (K.9)	152
ÖVRIGA VOLYMFÖRÄNDRINGAR AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER (K.10)	153

	Sida
KAPITEL 6 (fortsättning)	
FÖRÄNDRINGAR I KLASSIFICERING OCH STRUKTUR (K.12)	154
Förändringar i sektorklassificering och struktur (K.12.1)	154
Förändringar i klassificering av tillgångar och skulder (K.12.2)	154
NOMINELLA KAPITALVINSTER/FÖRLUSTER (K.11)	155
Neutrala kapitalvinster/förluster (K.11.1)	156
Reala kapitalvinster/förluster (K.11.2)	156
Kapitalvinster efter typen av finansiell tillgång	157
Sedlar, mynt och inlåning (AF.2)	157
Lån (AF.4) och obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.7)	157
Värdepapper andra än aktier (AF.3)	157
Aktier och andra ägarandelar (AF.5)	158
Försäkringstekniska reserver (AF.6)	158
Finansiella tillgångar i utländsk valuta	158
KAPITEL 7	
BALANSRÄKNINGAR	159
TYPEN AV TILLGÅNGAR	160
Icke-finansiella producerade tillgångar (AN.1)	160
Icke-finansiella icke producerade tillgångar (AN.2)	160
Finansiella tillgångar och skulder (AF)	161
VÄRDERING AV POSTER I BALANSRÄKNINGEN	163
Allmänna värderingsprinciper	163
ICKE-FINANSIELLA TILLGÅNGAR (AN)	164
Producerade tillgångar (AN.1)	164
Fasta tillgångar (AN.11)	164
Materiella fasta tillgångar (AN.111)	164
Immateriella fasta tillgångar (AN.112)	164
Lagerstockar (AN.12)	164
Värdeföremål (AN.13)	165
Icke producerade tillgångar (AN.2)	165
Materiella icke producerade tillgångar (AN.21)	165
Mark (AN.211)	165
Mineraltillgångar (AN.212)	165
Övriga naturtillgångar (AN.213 och AN.214)	165
Immateriella icke producerade tillgångar (AN.22)	165
Finansiella tillgångar och skulder (AF)	166
Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR) (AF.1)	166
Sedlar, mynt och inlåning (AF.2)	166
Värdepapper andra än aktier (AF.3)	166
Lån (AF.4)	167
Aktier och andra ägarandelar (AF.5)	167

	Sida
KAPITEL 7	
<i>(fortsättning)</i>	
Försäkringstekniska reserver (AF.6)	167
Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.7)	168
Memorandumposter	168
Varaktiga konsumtionsvaror (AN.m)	168
Direkta investeringar i utlandet (AF.m)	168
Finansiella balansräkningar	169
<i>Bilaga 7.1: Definition av olika slags tillgångar</i>	170
<i>Bilaga 7.2: Översikt över poster från ingående balans till utgående balans</i>	178
KAPITEL 8	
KONTOSYSTEM OCH SALDOPOSTER	181
KONTOSYSTEM	184
Löpande konton	184
Produktionskonto (I)	184
Inkomstfördelnings- och inkomstanvändningskonton (II)	184
Konton för primär inkomstfördelning (II.1)	186
Konto för inkomstbildning (II.1.1)	186
Konto för allokering av primära inkomster (II.1.2)	186
Konto för företagarkinomster (II.1.2.1)	186
Konto för allokering av övriga primära inkomster (II.1.2.2)	192
Konto för sekundär inkomstfördelning (II.2)	192
Konto för omfördelning av inkomster in natura (II.3)	200
Inkomstanvändningskonto (II.4)	200
Konto för användning av disponibel inkomst (II.4.1)	200
Konto för användning av justerad disponibel inkomst (II.4.2)	200
Kapitalbildningskonton (III)	202
Kapitalkonto (III.1)	202
Konto för förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar (III.1.1)	202
Konto för anskaffning av icke-finansiella tillgångar (III.1.2)	202
Konto för finansiella transaktioner (III.2)	202
Konto för andra förändringar i tillgångarna (III.3)	202
Konto för andra volymförändringar i tillgångarna (III.3.1)	209
Omvärderingskonto (III.3.2)	209
Konto för neutrala kapitalvinster/-förluster (III.3.2.1)	209
Konto för reala kapitalvinster/-förluster (III.3.2.2)	209
Balansräkningar (IV)	218
Ingående balansräkning (IV.1)	218
Förändringar i balansräkning (IV.2)	218
Utgående balansräkning (IV.3)	218

		Sida
KAPITEL 8 (fortsättning)	UTLANDSKONTO (V)	218
	Löpande konton	223
	Utrikeskonto för varor och tjänster (V.I)	223
	Utrikeskonto för primära inkomster och löpande transfereringar (V.II)	223
	Utrikeskonton för kapitalbildning (V.III)	223
	Kapitalkonto (V.III.1)	223
	Konto för finansiella transaktioner (V.III.2)	223
	Konto för andra förändringar i tillgångar (V.III.3)	223
	Balansräkningar (V.IV)	224
	KONTO FÖR VAROR OCH TJÄNSTER (0)	232
	INTEGRERADE EKONOMISKA KONTON	233
	AGGREGAT	243
	Bruttonationalprodukt till marknadspris (BNP)	243
	Driftsöverskott för den totala ekonomin	243
	Sammansatt förvärvsinkomst för den totala ekonomin	243
	Företagarinkomst för den totala ekonomin	243
	Nationalinkomst (till marknadspris)	243
	Disponibel nationalinkomst	244
	Sparande	244
	Bytesbalans	244
	Finansiellt sparande (+) eller nettouplåning (-) för den totala ekonomin	244
	Nettoförmögenhet för den totala ekonomin	244
	MATRISPPRESENTATION	244
	Matrispresentation av ENS-konton	245
	Egenskaper hos räkenskapsmatriser	248
	Anpassning av matrisen i reducerat format till specifika typer av analys	249
KAPITEL 9	INPUT-OUTPUTRÄKENSKAPERNAS UPPBYGGNAD	264
	TILLGÅNGS- OCH ANVÄNDNINGSTABELLER	268
	TABELLER SOM KOPPLAR TILLGÅNGS- OCH ANVÄNDNINGSTABELLERNA TILL SEKTOR- RÄKENSKAPERNA	282
	SYMMETRISKA INPUT-OUTPUTTABELLER	282
KAPITEL 10	PRIS- OCH VOLYMMÅTT	287
	OMFATTNINGEN AV PRIS- OCH VOLYMINDEX I EKONOMISKA RÄKENSKAPER	288
	Det integrerade systemet av pris- och volymindex	288
	Pris- och volymindex för andra aggregat	289
	GENERELLA PRINCIPER FÖR ATT MÄTA PRIS- OCH VOLYMINDEX	290
	Definition av priser och volymer för marknadsprodukter	290
	Skillnader i kvalitet och skillnader i pris	290

		Sida
KAPITEL 10 (fortsättning)	Principerna för icke marknadsproduktion av tjänster	291
	Principer för förädlingsvärdet och BNP	292
	PROBLEM VID PRINCIPERNAS TILLÄMPNING	292
	Allmän tillämpning	293
	Tillämpning i speciella fall	293
	Varor och marknadstjänster	293
	Flöden av icke marknadsproducerade tjänster	294
	Skatter och subventioner på produktion och import	295
	Kapitalförslitning	296
	Löner och kollektiva avgifter	296
	Fasta tillgångar och lagerstockar	296
	Mått på samhällsekonomins reala inkomster	297
	VAL AV INDEXFORMLER OCH BASÅR	298
	PRIS- OCH VOLYMINDEX VID JÄMFÖRELSE MELLAN LÄNDER	298
KAPITEL 11	BEFOLKNING OCH ARBETSKRAFTSINSATS	300
	TOTALBEFOLKNING	300
	ARBETSKRAFT	301
	SYSSELSATTA	302
	Anställda	302
	Egenföretagare	303
	Sysselsättning och hemvist	303
	ARBETSLÖSHET	304
	ARBETSTILLFÄLLEN	305
	Arbetstillfällen och hemvist	305
	TOTALA ANTALET UTFÖRDA ARBETSTIMMAR	305
	ÅRSVERKEN	306
	ANSTÄLLDAS LÖNESATSVÄGDA ARBETSKRAFTSINSATS	307
KAPITEL 12	KVARTALSVISA EKONOMISKA RÄKENSKAPER	308
KAPITEL 13	REGIONALA RÄKENSKAPER	310
	DET REGIONALA TERRITORIET	310
	ENHETER OCH HEMVIST	310
	METODER FÖR REGIONALA FÖRDELNINGAR	311
	AGGREGAT PÅ BRANSCHNIVÅ	312
	KONTON FÖR HUSHÅLLSSEKTORN	314

	Sida
<i>BILAGOR</i>	
I. INDIREKT MÄTTA FINANSIELLA TJÄNSTER	315
Förändringar i ENS-kapitlen om FISIM allokeras	315
II. LEASING OCH AVBETALNINGSKÖP AV VARAKTIGA VAROR	321
Definitioner	321
Leasing	321
Operationell leasing	321
Finansiell leasing	321
Avbetalning	322
Behandling i kontosystemet	322
Operationell leasing	322
Finansiell leasing	322
Avbetalning	323
III. FÖRSÄKRING	325
Inledning	325
Definitioner	325
Social trygghetsförsäkring	325
Offentliga socialförsäkringssystem	325
Privata fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem	326
Ej fonderade sociale trygghetsförsäkringssystem, administrerade av arbetsgivare	326
Övrig försäkring	326
Övrig livförsäkring	326
Övrig skadeförsäkring	326
Återförsäkring	327
Finansiella serviceföretag för försäkring	327
Behandling i kontosystemet	327
Social trygghetsförsäkring	327
Offentliga socialförsäkringssystem	327
Privata fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem	328
Ej fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem, administrerade av arbetsgivare	329
Övrig försäkring	330
Övrig livförsäkring	331
Övrig skadeförsäkring	332
Återförsäkring	333
Finansiella serviceföretag för försäkring	333
<i>Insurance numerical example</i>	334
IV. KLASSIFIKATIONER OCH KONTON	339
Klassifikationer	339
Klassifikation av institutionella sektorer (S)	339

	Sida
Klassifikation av transaktioner och andra flöden	340
Klassifikation av saldoposter (B)	343
Klassifikation av tillgångar (A)	344
Omgruppering och kodning av näringsgrenar (A), produkter (P) och investeringar (fast realkapitalbildning) (Pi) ..	346
Ändamålsklassificering av individuell konsumtion (COICOP)	354
Ändamålsindelning av den offentliga sektorns utgifter (COFOG)	355
Konton	357

Tabeller

2.1	Sektorer och undersektorer	40
2.2	Typ av producent, huvudsakliga aktiviteter och funktioner klassificerade till sektor	42
2.3	Sektorklassificering av producerande enheter efter juridiska standardformer	55
3.1	Distinktionen mellan marknadsproducenter, producenter för egen slutlig användning och övriga icke marknadsproducenter	64
3.2	Institutionella enheter, lokala verksamhetsenheter och produktion samt distinktionen mellan marknad för egen slutlig användning och övrig icke marknad	67
3.3	Distinktionen marknad för egen slutlig användning och övrig icke marknad för lokala verksamhetsenheter och deras produktion	68
3.4	Behandlingen av transport av exporterade varor	88
3.5	Behandlingen av transport av importerade varor	89
5.1	Klassificering av finansiella transaktioner	128
8.1	Översiktlig presentation av konton, saldoposter och huvudaggregat	182
8.2	Konto I: Produktionskonto	185
8.3	Konto II.1.1: Konto för inkomstbildning	187
8.4	Konto II.1.2: Konto för allokering av primära inkomster	189
8.5	Konto II.1.2.1: Konto för företagarkinomster och II.1.2.2: Konto för allokering av övriga primära inkomster	193
8.6	Konto II.2: Konto för sekundär inkomstfördelning	196
8.7	Konto II.3: Konto för omfördelning av inkomster in natura	199
8.8	Konto II.4.1: Konto för användning av disponibel inkomst	201
8.9	Konto II.4.2: Konto för användning av justerad disponibel inkomst	203
8.10	Konto III.1.1: Konto för förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar	204
8.11	Konto III.1.2: Konto för anskaffning av icke-finansiella tillgångar	205
8.12	Konto III.2: Konto för finansiella transaktioner	207
8.13	Konto III.3.1: Konto för andra volymförändringar i tillgångarna	210
8.14	Konto III.3.2: Omvärderingskonto	214
8.15	Konto IV: Balansräkningar	219
8.16	Kontosystem för utlandet	224
8.17	Konto 0: Varu- och tjänstekonto	232
8.18	Integrerade ekonomiska konton	234
8.19	Matrispresentation av kontosystem och saldoposter för den totala ekonomin	250
8.20	Schematisk presentation av en socialräkenskapsmatris	257
8.21	Exempel på en mer detaljerad socialräkenskapsmatris	260
8.22	Exempel på en detaljerad submatris: Förädlingsvärde, netto (baspriser)	262

	Sida
9.1 Förenklad tillgångstabell	264
9.2 Förenklad användningstabell	264
9.3 Kombinerad tillgångs- och användningstabell (förenklad)	265
9.4 Förenklad symmetrisk input-output-tabell (produkt × produkt)	266
9.5 Tillgångstabell i baspriser inklusive övergång till mottagarpriser	269
9.6 Användningstabell i mottagarpriser	270
9.7 Enkel tabell över handels- och transportmarginaler	274
9.8 Enkel tabell över produktskatter minus subventioner	275
9.9 Användningstabell för import	279
9.10 Användningstabell till baspris för inhemsk produktion	280
9.11 Tabell med koppling av tillgångs- och användningstabellerna till sektorräkenskaperna	282
9.12 Symmetrisk input-output-tabell till baspris (produkt × produkt)	284
9.13 Symmetrisk input-output-tabell för inhemsk produktion (produkt × produkt)	286
A.I.1 Följder av att allokera FISIM till institutionell sektor, inklusive icke-marknadsproducenter	318
A.I.2 Följder av att allokera FISIM till nominell sektor	319
A.III.1 Offentliga socialförsäkringssystem	334
A.III.2 Privata fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem	335
A.III.3 Ej fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem, administrerade av arbetstagare	336
A.III.4 Övrig livförsäkring	337
A.III.5 Övrig skadeförsäkring	338
A.IV.1 Konto 0: Varv- och tjänstekonto	357
A.IV.2 Kontosystem för den totala ekonomin	357
A.IV.3 Kontosystem för icke-finansiella företag	371
A.IV.4 Kontosystem för finansiella företag	380
A.IV.5 Kontosystem för den offentliga sektorn	390
A.IV.6 Kontosystem för hushållen	401
A.IV.7 Kontosystem för hushållens ideella organisationer	412

KAPITEL 1

ALLMÄN ÖVERSIKT

1.01 Det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet (ENS 95 eller enklare ENS) är ett internationellt jämförbart räkenskapssystem för systematisk och detaljerad beskrivning av en total ekonomi (dvs. en region, ett land eller en grupp av länder), av dess komponenter och av dess samband med andra totala ekonomier.

Med ENS 95 ersätts det Europasystem för integrerad ekonomisk redovisning vilket offentliggjordes år 1970 (ENS 70, med en andra något modifierad version från 1978).

ENS 95 är helt konsistent med de reviderade, globala riktlinjerna för nationalräkenskaper, System of National Accounts (SNA 93 eller enklare SNA). De senare riktlinjerna har utarbetats under gemensamt ansvar av Förenta nationerna, IMF, Europeiska unionen, OECD och Världsbanken. Dock har ENS inriktats mer på förhållandena och databehoven inom Europeiska unionen. I likhet med SNA är ENS harmoniserat med de begrepp och klassifikationer som används i många andra sociala och ekonomiska statistiksystem. Typexempel på detta är sysselsättningsstatistik, industristatistik eller utrikeshandelsstatistik. Därför kan ENS fungera som en central referensram för social och ekonomisk statistik i Europeiska unionen och i dess medlemsländer.

1.02 ENS uppfattat som ramverk innehåller två grupper av tabeller:

a) Sektorräkenskaperna⁽¹⁾.

b) Input-outputräkenskaperna⁽²⁾ och branschräkenskaperna⁽³⁾.

Sektorräkenskaperna erbjuder med sina institutionella sektorer en systematisk beskrivning av de olika stegen i det ekonomiska händelseförloppet: produktion, inkomstbildning, inkomstfördelning, inkomstomfördelning, inkomstanvändning och finansiell såväl som icke-finansiell kapitalbildning. Sektorräkenskaperna innehåller också balansräkningar vilka beskriver ställningen för tillgångar, skulder och nettoförmögenhet vid början och slutet av räkenskapsperioden.

Input-outputräkenskaperna och branschräkenskaperna beskriver detaljerat produktionsprocessen (kostnadsstruktur, inkomstbildning och sysselsättning) samt flödena av varor och tjänster (produktion, import, export, slutlig konsumtion, insatsförbrukning och bruttoinvestering för varje produktgrupp).

Vidare innehåller ENS begrepp för befolkning och för sysselsättning⁽⁴⁾. Dessa begrepp är relevanta både för sektorräkenskaperna och för input-outputräkenskaperna.

ENS är inte begränsat till årliga nationalräkenskaper, utan är även tillämpligt för kvartalsräkenskaper⁽⁵⁾ och för regionala räkenskaper⁽⁶⁾.

ANVÄNDNINGSSOMRÅDEN FÖR ENS

Underlag för analys och utvärdering

1.03 ENS-ramen kan användas för att analysera och utvärdera

a) den totala ekonomins struktur, särskilt kan nämnas

1) förädlingsvärde och sysselsättning efter bransch,

2) förädlingsvärde och sysselsättning efter region,

⁽¹⁾ Se kaptiel 8, "Kontosystem och saldoposter".

⁽²⁾ Se kaptiel 9, "Input-outputräkenskaper".

⁽³⁾ Se kaptiel 8, "Kontosystem och saldoposter".

⁽⁴⁾ Se kapitel 11, "Befolkning och arbetskraftsinsats".

⁽⁵⁾ Se kaptiel 12, "Kvartalsräkenskaper".

⁽⁶⁾ Se kaptiel 13, "Regionala räkenskaper".

- 3) inkomst fördelad efter sektor,
 - 4) import och export efter produktgrupp,
 - 5) konsumtionsutgift efter produktgrupp,
 - 6) fast bruttoinvestering och realkapitalstock efter bransch,
 - 7) sammansättningen av stockar och flöden av finansiella tillgångar efter typ av tillgång och efter sektor,
- b) specifika delar eller aspekter av den totala ekonomin, särskilt kan nämnas
- 1) bank- och finansväsende i den nationella ekonomin,
 - 2) den offentliga sektorns roll,
 - 3) ekonomin i en specifik region (i jämförelse med nationen som helhet),
- c) utvecklingen av ekonomin över tiden, särskilt kan nämnas
- 1) analys av BNP:s tillväxttakt,
 - 2) inflationsanalys,
 - 3) analys av säsongmönster i hushållens utgifter på grundval av kvartalsräkenskaper,
 - 4) analys av speciella typer av finansiella instruments förändrade betydelse över tiden, t.ex. den ökade betydelsen av optioner,
 - 5) jämförelser av branschstrukturen i den totala ekonomin på lång sikt, t.ex. över en 30-årsperiod,
- d) den totala ekonomin satt i relation till andra ekonomier, särskilt kan nämnas
- 1) jämförelse av den offentliga sektorns betydelse i Europeiska unionens medlemsstater,
 - 2) analyser av interdependensen mellan ekonomierna i Europeiska unionen,
 - 3) analys av sammansättningen och inriktningen av exporten i Europeiska unionen,
 - 4) jämförelse av BNP:s tillväxttakt eller disponibel inkomst per capita i Europeiska unionen och i USA och Japan.

1.04 Inom Europeiska unionen och för dess medlemsländer har resultaten från detta ramverk en stor betydelse vid formulering och styrning av den sociala och ekonomiska politiken.

Dessutom finns några mycket viktiga specifika användningar:

- a) Att utforma och styra den europeiska monetära politiken: Konvergenskriterierna för Europeiska monetära unionen har definierats i termer av nationalräkenskapsvärden (offentliga sektorns finansiella sparande, offentliga sektorns bruttoskuld och BNP).
- b) Att beräkna ekonomiskt stöd till regioner inom Europeiska unionen: Utgifterna för Europeiska unionens strukturfonder grundas delvis på regionalt beräknade nationalräkenskaper.
- c) Att bestämma de egna resurserna inom Europeiska unionen. De senare beror av nationalräkenskaperna på tre sätt:
 - 1) De totala resurserna för Europeiska unionen bestäms som en procentandel av medlemsländernas samlade bruttonationalinkomst (BNI).
 - 2) Den tredje resursen för Europeiska unionen är omsättningsskatter. Bidragen från medlemsländerna till den påverkas i stor utsträckning av nationalräkenskaperna, eftersom dessa används för att beräkna den genomsnittliga mervärdesskattenivån.
 - 3) De relativa storlekarna på bidragen från medlemsländerna till den fjärde egna resursen inom Europeiska unionen grundas på deras bruttonationalinkomst.

Åtta karakteristiska drag i ENS

1.05 För att kunna få en bra balans mellan databehoven och möjligheterna att erhålla data har begreppen i ENS åtta betydelsefulla karakteristiska drag. De är

- a) internationellt jämförbara,
- b) harmoniserade med dem i annan social och ekonomisk statistik,
- c) konsistenta,

- d) operationella,
- e) annorlunda än de flesta administrativa begrepp,
- f) väletablerade och under lång tid oförändrade,
- g) inriktade på att beskriva den ekonomiska processen i monetära och enkelt observerbara termer,
- h) flexibla och mångsidiga.

1.06 Begreppen är internationellt jämförbara eftersom

- a) ENS är standard i Europeiska unionens medlemsländer när det gäller leveranser av nationalräkenskapsdata till alla internationella organisationer; det är bara i nationella publikationer som en strikt anslutning till ENS inte är obligatorisk,
- b) begreppen i ENS i alla avseenden är konsistenta med desamma i de globala riktlinjerna för nationalräkenskaper, dvs. SNA.

Att begreppen är internationellt jämförbara är avgörande när man vill jämföra statistik från olika länder.

1.07 De begrepp som används är harmoniserade med motsvarande begrepp i annan social och ekonomisk statistik eftersom

- a) ENS använder många begrepp och klassifikationer (t.ex. NACE Rev. 1) vilka också används i annan social och ekonomisk statistik i Europeiska unionens medlemsländer, exempelvis i statistik över tillverkning, utrikeshandel och sysselsättning. Begreppsmässiga avvikelser har minimerats. Dessutom är Europeiska unionens begrepp och klassifikationer även harmoniserade med Förenta nationernas motsvarigheter,
- b) begreppen i ENS, i likhet med SNA, också är harmoniserade med vad som förekommer i de större internationella riktlinjerna för en del annan ekonomisk statistik, särskilt IMF:s betalningsbalansmanual (BPM), IMF:s finansstatistik för offentlig sektor (GFS), OECD:s inkomststatistik och ILO:s resolutioner om begreppen sysselsättning, arbetade timmar och arbetskraftskostnad.

Harmoniseringen med annan social och ekonomisk statistik förbättrar kraftigt anknytningarna till och jämförelser med uppgifterna i denna. Som en följd härav kan bättre nationalräkenskapsstatistik göras. Dessutom kan information som finns i specialiserad statistik nu bättre relateras till den övergripande statistiken om landets ekonomi, t.ex. nationalräkenskapsresultat som BNP eller förädlingsvärde för branscher och sektorer.

1.08 Identiteterna i det bokföringsmässiga ramverket förstärker konsistensen hos de begrepp som används för att beskriva de olika delarna i den ekonomiska processen (produktion, inkomstfördelning, inkomstanvändning, kapitalbildning). Som ett resultat av den inre konsistensen kan statistik från olika delar av bokföringsramen på ett användbart sätt relateras till varandra.

Som exempel kan nämnas att följande resultat kan beräknas:

- a) Produktivitetstal, såsom förädlingsvärde per arbetad timme (dessa tal kräver konsistens mellan begreppen förädlingsvärde och arbetade timmar).
- b) Den totala nationella disponibla inkomsten per capita (denna kvot kräver konsistens mellan begreppen disponibel inkomst och befolkning).
- c) Fast bruttoinvestering som en procentandel av realkapitalstocken (denna kvot kräver konsistens mellan definitionerna av dessa flöden respektive stockar).
- d) Offentliga sektorns finansiella sparande och offentliga sektorns skuld som procent av BNP (dessa värden kräver konsistens mellan begreppen offentliga sektorns finansiella sparande, offentliga sektorns skuld och BNP).

Inre konsistens i begreppen ger också möjlighet till att vissa variabler kan beräknas residualt. Bland annat kan sparande beräknas som differensen mellan disponibel inkomst och konsumtionsutgift⁽⁷⁾.

1.09 Begreppen i ENS är operationella begrepp eftersom de har utformats med tanke på hur de kan mätas. Denna operationella karaktär hos begreppen visar sig på flera sätt:

- a) Vissa aktiviteter eller kategorier behöver bara beskrivas då de är tillräckligt omfattande. Det gäller till exempel egenproduktion av varor i hushållen: Hemvävt tyg eller keramikproduktion tas inte upp som produktion,

⁽⁷⁾ Se kapitel 8, "Kontosystem och saldoposter".

eftersom denna typ av produktion kan antas vara av obetydlig omfattning i Europeiska unionens länder. Ett annat typfall är att små och prisbilliga verktyg enbart tas upp som fast bruttoinvestering om köparens utgifter för sådana varaktiga varor överstiger 500 ecu (i 1995 års priser) per styck (eller då de har inköpts i större kvantiteter, för hela inköpssumman); om utgifterna däremot inte överstiger den kostnadsgränsen tas föremålen upp som insatsförbrukning.

- b) Vissa begrepp åtföljs av tydliga beskrivningar av hur de mäts. Till exempel gör man vid definitionen av kapitalförslitning en hänvisning till linjär nedskrivning och när man beräknar realkapitalstocken föreslår man den s.k. Pl-metoden. Ett annat typfall är värderingen av egenproduktionen: I princip skall den göras till baspris, men om det är nödvändigt kan baspriset approximeras med det totala beloppet av de olika ingående kostnaderna.
- c) Vissa förenklande konventioner har införts. Till exempel uppfattas av konvention den offentliga sektorns kollektiva tjänster helt och hållet som konsumtionsutgifter.
- d) De begrepp som används vid sammanställandet av nationalräkenskaper har harmoniserats med motsvarigheterna i social och ekonomisk statistik.

1.10 Begreppen är inte alltid så enkla att utnyttja, eftersom de vanligtvis avviker på något sätt från vad som används i de administrativa datakällorna. Sådana fall är affärsredovisningen, data av olika slag om beskattningen (moms, personlig inkomstskatt, importtullar etc.), socialförsäkringsuppgifter eller data som kommer från övervakande myndigheter för banker eller försäkringsbolag. Sådana administrativa uppgifter används ofta vid sammanställandet av nationalräkenskaper. I allmänhet måste de omformas för att fungera väl i ENS.

Begreppen i ENS avviker vanligen i vissa avseenden från sina administrativa motsvarigheter, därför att

- a) administrativa begrepp är olika i olika länder. Som en följd av detta kan inte en internationell jämförbarhet erhållas genom de administrativa begreppen,
- b) administrativa begrepp ändras över tiden. Som en följd av detta kan jämförbarhet över tiden inte erhållas på grundval av de administrativa begreppen,
- c) begreppen som är utgångspunkter för de administrativa datakällorna är ofta inte konsistenta med varandra. Det är bara möjligt att sammanlänka och jämföra olika uppgifter, något som är av helt avgörande betydelse för nationalräkenskapsuppgifter, om man har en konsistent uppsättning begrepp,
- d) de administrativa begreppen är vanligtvis inte optimala för ekonomisk analys eller utvärdering av den ekonomiska politiken.

Icke desto mindre är det ibland så att administrativa data mycket väl uppfyller de databehov som nationalräkenskaperna — och andra statistikgrenar — har, eftersom

- a) begrepp och klassifikationer som ursprungligen har utformats för statistiska ändamål också kan komma att användas för administrativa syften, t.ex. som klassifikationen av offentliga utgifter efter utgiftslag,
- b) administrativa datakällor explicit kan ta hänsyn till de separata databehoven för statistiken; detta är exempelvis fallet i Intrastatsystemet för uppgifter om varuleveranser mellan Europeiska unionens medlemsstater.

1.11 Grundbegreppen i ENS är väletablerade och under lång tid oförändrade, eftersom

- a) de har godkänts som internationell standard de närmaste årtiondena,
- b) de flesta grundbegreppen i själva verket är oförändrade i de successivt utgivna riktlinjerna för nationalräkenskaper.

Den begreppsmässiga kontinuiteten minskar behovet att räkna om tidsserier och att lära nya begrepp. Dessutom begränsas begreppens sårbarhet gentemot nationella och internationella politiska önskemål. Av dessa skäl har nationalräkenskaperna i årtionden varit i stånd att fungera som en objektiv databas för ekonomisk politik och analys.

1.12 ENS-begreppen inriktas på att beskriva den ekonomiska processen i monetära och enkelt observerbara termer. I de flesta fall blir balansräkningsposter eller flöden som inte är direkt observerbara som monetära storheter eller som inte har någon tydlig monetär motsvarighet inte införda i kontona.

Denna princip har inte tillämpats strikt, eftersom man måste beakta behovet av konsistens och de olika databehoven. Exempelvis kräver konsistensen att värdet av offentliga tjänster som produceras tas upp som

produktion, därför att utbetalningarna av ersättningar till anställda och inköpen av alla slag av varor och tjänster är tydligt observerbara i monetära termer. Dessutom ökar användbarheten hos nationalräkenskaperna i stort för ekonomisk-politiska och analyserande syften genom att man beskriver den offentliga sektorn i relation till den nationella ekonomin i övrigt.

1.13 Omfattningen av begreppen i ENS kan illustreras genom att man betraktar vissa viktiga gränsdragningsfrågor.

Följande inryms inom produktionsavgränsningen i ENS (se 3.07—3.09):

- a) Den offentliga sektorns produktion av individuella och kollektiva tjänster.
- b) Egnahemsägares egenproduktion av hushållstjänster.
- c) Produktion av varor för egen slutlig användning, t.ex. jordbruksprodukter.
- d) Byggnad i egen regi, inklusive det som görs av hushåll.
- e) Tjänsteproduktion av avlönat tjänstefolk.
- f) Fiskuppfödning i fiskodlingar.
- g) Produktion som är förbjuden i lag, såsom prostitution eller drogtillverkning.
- h) Produktion vars inkomster inte fullt ut redovisas till skattemyndigheterna, t.ex. hemmaproduktion av textilier.

Följande ligger utanför produktionsavgränsningen:

- a) Personliga tjänster i hemmet vilka produceras och konsumeras av samma hushåll, t.ex. städning, matlagning eller omhändertagande av sjuka eller äldre.
- b) Frivilligt arbete som inte leder till varuproduktion, t.ex. vård eller städning utan betalning.
- c) Naturlig tillväxt av fisk i öppet hav.

I allmänhet tar ENS upp all produktion inom produktionsavgränsningen. Det finns dock vissa specifika undantag från den regeln:

- a) Produktion från hjälpaktiviteter tas inte upp; all insatsförbrukning i en hjälpaktivitet — råmaterial, arbetskraft, realkapitalförslitning etc. — behandlas som insatsförbrukning i den primära eller sekundära aktivitet som den understöder.
- b) Produktion som görs till insatsförbrukning i samma lokala verksamhetsenhet (LVE, se även 1.29) tas inte upp; dock skall all produktion som produceras för andra lokala verksamhetsenheter som hör till samma institutionella enhet räknas som produktion.

Den bokföringsmässiga logiken i ENS leder till att om aktiviteter betraktas som produktion och deras produktion noteras, skall även den därmed förbundna inkomsten, sysselsättningen, konsumtionsutgiften etc. noteras. Exempelvis är inte bara egenproducerade hushållstjänster av egnahemsägare medräknade som produktion, utan också den inkomst och den konsumtionsutgift som uppkommer för egnahemsägarna själva. Omvändningen visar sig då aktiviteter inte räknas som produktion: Hushållstjänster som produceras och konsumeras inom samma hushåll ger inte upphov till inkomst eller konsumtionsutgift och i enlighet med ENS-begreppen räknas inte heller någon sysselsättning.

ENS innehåller också många specifika konventioner, t.ex.

- a) värderingen av den offentliga sektorns produktion,
- b) värderingen av produktionen av försäkringstjänster och indirekt mätta finansiella tjänster,
- c) att alla kollektiva tjänster som tillhandahålls från den offentliga sektorn räknas som konsumtion och inte till någon del som insatsförbrukning,
- d) att indirekt mätta finansiella tjänster registreras som insatsförbrukning i en konstruerad sektor eller bransch.

- 1.14 Begreppen i ENS har flera syften: I många tillämpningar är ENS-begreppen tillräckliga, men för vissa användningar kan de behöva kompletteras (se även 1.18).
- 1.15 ENS detaljerade begreppsram ger möjlighet till flexibel tillämpning: En del begrepp ingår inte explicit i ENS men kan ändå lätt härledas ur systemet. Exempelvis kan förädlingsvärde till faktorkostnad härledas genom att man drar bort nettot av produktionsskatter från förädlingsvärdet till baspris. Ett annat tillämpningsområde är tillskapandet av nya sektorer genom att omgruppera de undersektorer som definieras i ENS.
- 1.16 En flexibel användning kan också ske genom att ytterligare kriterier som inte strider mot grundtankarna i systemet läggs till. Exempelvis kan sådana kriterier vara storleksgrupper avseende antal sysselsatta i producerande enheter eller inkomststorlek för hushåll. För sysselsättningen kan underindelningar göras efter utbildningsnivå, ålder eller kön.
- 1.17 Detta flexibla användningssätt kan tas med i sociala räkenskapsmatriser (SRM). SRM är en matrispresentation som beskriver sambanden mellan tillgångs- och användningstabellerna och sektorräkenskaperna (se även 8.133—8.155). En SRM brukar tillföra information om nivån på och sammansättningen av sysselsättning och arbetslöshet, genom en underindelning av ersättningen till anställda efter grupp av sysselsatta. Denna underindelning stämmer både för hur arbetskraften används i olika branscher, vilket visas i tillgångs- och användningstabellerna, och var arbetskraften återfinns i olika socioekonomiska undergrupper, vilket redovisas i kontot för allokeringen av primära inkomster för hushållssektorns delsektorer. På det sättet visas systematiskt tillgången på och användningen av arbetskraft.
- 1.18 För vissa specifika databehov är den bästa lösningen att göra separata satelliträkenskaper. Sådana punkter av intresse är t.ex.
- analys av turismens betydelse i den nationella ekonomin,
 - analys av kostnaderna för och finansieringen av hälsovård,
 - analys av betydelsen av forskning och utveckling samt humankapitalet för den nationella ekonomin,
 - analys av inkomster och utgifter hos hushåll baserad på mikroinriktade begrepp för inkomster och utgifter,
 - analys av interaktionen mellan miljö och ekonomi,
 - analys av produktionen inom hushållen,
 - analys av välfärdsförändringar,
 - analys av skillnader mellan nationalräkenskaperna och företagsredovisningens uppgifter och dessa skillnaders inflytande på aktie- och valutamarknaderna,
 - beräkning av skatteinkomster.
- 1.19 Satelliträkenskaper kan stödja sådana databehov genom att
- redovisa mer detaljerat där så behövs eller utelämna onödiga detaljer,
 - utvidga omfattningen av kontosystemet genom att tillföra icke-monetär information, t.ex. om miljöförstöring och ta med miljövärden som tillgångar,
 - ändra vissa grundbegrepp, t.ex. utvidga begreppet kapitalbildning till att även omfatta utgifter för forskning och utveckling eller utgifter för utbildning.
- 1.20 En viktig egenskap i satelliträkenskaperna är att man i princip bibehåller alla grundbegrepp och klassifikationer från huvudsystemet. Det är bara när en modifiering krävs på grund av det specifika syftet med satelliträkenskaperna som man gör ändringar i grundbegreppen. I sådana fall skall satellitkontot också innehålla en tabell som visar sambandet mellan aggregaten i satellitkontot och deras motsvarigheter i huvudsystemet. På det sättet behåller huvudsystemet sin roll som en referensram lika väl som man gör rättvisa åt de mer specifika behoven.
- 1.21 I huvudsystemet ägnas inte mycket uppmärksamhet åt stockar och flöden som inte direkt kan observeras i monetära termer (eller inte har en tydlig monetär motsvarighet). Sådana är vanligen lättare att mäta om man utformar statistiken i icke-monetära termer, t.ex.

- a) produktionen inom hushållen kan enklast beskrivas i termer av timmar allokerade till olika ändamål,
- b) utbildning kan beskrivas i termer av utbildningstyp, antal elever, genomsnittligt antal skolår fram till någon viss examen etc.,
- c) effekterna av miljöförstöring beskrivs bäst i termer av förändring av antal levande arter, hälsotillståndet för träd i skogarna, avfallsvolymen, mängden koloxid etc.

Satelliträkenskaperna erbjuder en möjlig anknytning mellan sådan statistik i icke-monetära termer och nationalräkenskapssystemet. Anknytningen underlättas om man i den icke-monetära statistiken så mycket som möjligt använder de klassificeringar som utnyttjas i huvudsystemet, t.ex. klassificeringen efter hushållstyp eller klassificeringen efter bransch. På det sättet byggs en konsistent utvidgad ram upp. Denna ram kan användas som en databas för analys och utvärdering av alla slags interaktioner mellan variabler i huvudsystemet och samma variabler i de utvidgade räkenskaperna.

1.22 Huvudsystemet och dess större aggregat beskriver inte förändringar i välfärd. Utvidgade konton kan göras som också innefattar imputerade monetära värden för t.ex.

- a) hushållstjänster och personliga tjänster som produceras och konsumeras inom samma hushåll,
- b) förändringar i fritid,
- c) fördelar och nackdelar med att leva i storstäder,
- d) ojämlikheter i inkomstfördelning mellan olika individer.

Utvidgade konton kan användas för att omklassificera slutliga utgifter för sådant som dessvärre är nödvändigt (t.ex. försvar) till insatsförbrukning, dvs. så att dessa inte antas bidra till välfärden. På liknande sätt kan skador förorsakade av översvämningar eller andra naturkatastrofer klassificeras som insatsförbrukning, dvs. som en minskning av den (absoluta) välfärden.

På ett sådant sätt kan man försöka göra sig en mycket grov och mycket inexact uppfattning om välfärdsförändringar. Men välfärd har många dimensioner av vilka de flesta uttrycks i annat än monetära termer. Det är därför en bättre lösning att mäta välfärden genom att använda separata indikatorer och måtenheter för varje dimension. Sådana indikatorer kan exempelvis vara spädbarnsdödlighet, förväntad medellivslängd, läs- och skrivkunnighet och nationalinkomst per capita. Dessa indikatorer införlivas i ett satellitkonto.

1.23 För att erhålla ett konsistent och internationellt jämförbart system används inte några administrativa begrepp i ENS. Det kan för åtskilliga nationella syften vara användbart att utnyttja uppgifter som utgår från administrativa begrepp. Som exempel kan nämnas att mäta skatteintäkter genom att använda statistik över beskattningsbar inkomst. Sådana mått kan erhållas genom vissa modifieringar i nationalräkenskaperna. Ett liknande tillvägagångssätt kan utnyttjas för andra begrepp som används i nationalräkenskaperna, såsom

- a) det inflationsbegrepp som används för att räkna upp pensioner, arbetslöshetsunderstöd eller löner till offentliganställda,
- b) begrepp som skatter, socialförsäkringar, staten och den offentliga sektorn, vilka används i diskussioner om den optimala storleken på den offentliga sektorn,
- c) begreppet *strategiska* sektorer/branscher i fråga om landets ekonomiska politik eller Europeiska unionens ekonomiska politik,
- d) begreppet *företagsinvesteringar*, vilket används i den ekonomiska politiken i landet.

Satelliträkenskaper eller enkla tilläggstabeller kan möta sådana specifikt nationella databehov.

ENS 95 och SNA 93

1.24 ENS (ENS 95) är helt konsistent med det reviderade nationalräkenskapssystemet (SNA 93) vilket ger riktlinjerna för nationalräkenskaper i alla länder i världen. Emellertid finns det flera skillnader mellan ENS 95 och SNA 93:

a) Skillnader i presentationen, t.ex.:

- 1) I ENS finns separata kapitel om produkttransaktioner, fördelningstransaktioner och finansiella transaktioner. I motsats till detta har SNA sådana transaktioner förklarade i sju kapitel vilka ställts upp efter konton, t.ex. kapitel om produktionskontot, det primära inkomstfördelningskontot, kapitalkontot och utlandskontot.
- 2) ENS beskriver ett begrepp genom att ge en definition och en uppräkningslista av vad som räknas med respektive vad som inte räknas med. SNA beskriver oftast begrepp i mer allmänna termer och strävar också efter att förklara anledningen till att konventionerna har kommit till.
- 3) ENS innehåller även kapitel om regionalräkenskaper och kvartalsräkenskaper.
- 4) SNA innehåller även kapitel om satelliträkenskaper.

b) ENS-begreppen är i flera fall mer specifika och precisa än SNA:s begrepp, t.ex.:

- 1) SNA innehåller inte preciserade definitioner beträffande skillnaden mellan begreppen marknad, egen slutlig användning och övrig icke marknad för institutionella enheter, lokala verksamhetsenheter och deras produktion. Detta medför att värderingen av produktion och sektorklassifikationen inte är tillräckligt precist definierad. ENS har därför introducerat flera extra klassifikationer och i vissa fall även lagt till villkoret att en marknadsproducents försäljning till minst 50 % skall täcka produktionskostnaderna (se tabell 3.1).
- 2) ENS specificerar konkreta beräkningsmetoder, t.ex. att man räknar små verktyg och redskap som insatsförbrukning.
- 3) ENS förutsätter att flera typer av produktion inom hushållen, som vävning av tyger eller tillverkning av möbler, inte har betydelse i Europeiska unionens medlemsländer och därför inte behöver beräknas.
- 4) ENS gör explicita hänvisningar till specifika institutionella förhållanden inom Europeiska unionen, sådana som Intrastatsystemet för att registrera intra-EU-flöden av varor eller de avgifter medlemsländerna betalar in till Europeiska unionen.
- 5) ENS innehåller EU-specifika klassifikationer, t.ex. CPA för produkter och NACE Rev. 1 för branscher (som är specifik men harmoniserad med motsvarande FN-klassifikationer).
- 6) ENS innehåller en ytterligare klassifikationen av alla externa transaktioner: De skall delas in i sådana som görs med invånare i Europeiska unionen och sådana som görs med personer utanför Europeiska unionen.

ENS kan vara mer specifik än SNA, eftersom ENS bara är tillämplig i Europeiska unionens medlemsländer. För Europeiska unionens databehov skall ENS vara mer specifik.

ENS 95 och ENS 70

1.25 ENS 95 är annorlunda än ENS 70 såväl i omfång som begrepp. De flesta av dessa skillnader motsvarar de skillnader som finns mellan SNA 68 och SNA 93. Några av de större skillnaderna i omfattning är

- a) att balansräkningsuppgifter tas med,
- b) att konton för andra förändringar i tillgång tas med, bl.a. introduceras begreppen andra volymförändringar, nominella kapitalvinster och reala kapitalvinster,
- c) att underindelning av hushållen införs,

- d) introducerandet av ett nytt konsumtionsbegrepp: faktisk konsumtion,
- e) introducerandet av ett nytt prisomräknat inkomstbegrepp: real nationell disponibel inkomst,
- f) infogandet av begreppet köpkraftsparitet.

Några av de större begreppsskillnaderna är

- a) att litterära och konstnärliga verk (författarskap, musikkompositioner) nu betraktas som produktion; betalning för litterärt och konstnärligt arbete är därför betalning för tjänst och inte inkomst av egendom,
- b) att värderingen av försäkringstjänster har ändrats på vissa sätt, t.ex. tas tekniska reserver nu med i beräkningen vid värderingen av produktionen av sakförsäkringar,
- c) mera detaljerad behandling av handels- och transportmarginaler,
- d) introducerandet av kedjelänkar vid beräkningen av fasta priser,
- e) att begreppet finansiell leasing har introducerats (SNA 68 och ENS 70 innehöll bara begreppet operationell leasing),
- f) att utgifter för mineralutvinning och för programvara nu beräknas som bruttoinvestering (i stället för som insatsförbrukning),
- g) att kapitalförslitning också skall tas med för offentliga sektorn (vägar, diken etc.),
- h) identifiering av nya finansiella instrument som återköpsavtal liksom finansiella derivat som optioner.

Det finns också skillnader som inte härrör från förändringar i SNA, t.ex.

- a) introduktion av tillgångs- och användningstabeller (sådana som var med redan i SNA 68),
- b) introduktion av vissa gränsvärden vid registrering och referenser till specifika institutionella arrangemang inom Europeiska unionen (se 1.24),
- a) analys av turismens betydelse i den nationella ekonomin,
- b) analys av kostnaderna för och finansieringen av hälsovård,
- c) ett klart ställningstagande för att värdera produktionen till baspris (ENS 70, SNA 68 och SNA 93 accepterar även värdering till producentpriser),
- d) introduktion av begreppen ekonomiskt aktiv befolkning och arbetslöshet (dessa begrepp är inte med i SNA 68 eller SNA 93).

ENS SOM SYSTEM

1.26 Huvuddragen i systemet är

- a) statistiska enheter och deras grupperingar,
- b) flöden och stockar,
- c) kontosystem och aggregat,
- d) input-outputräkenskaper.

STATISTISKA ENHETER OCH DERAS INDELNINGAR⁽⁸⁾

1.27 Ett karakteristiskt drag hos ENS är användningen av två typer av enheter och två sätt att underindela ekonomin vilka är helt olikartade och tjänar separata analytiska ändamål.

⁽⁸⁾ Se kapitel 2, "Enheter och gruppering av enheter".

För att beskriva inkomster, utgifter och finansiella flöden liksom balansräkningsuppgifter grupperar systemet institutionella enheter i sektorer utifrån deras principiella funktioner, beteenden och mål.

För att beskriva produktionsprocesser och för input-outputanalys grupperar systemet lokala verksamhetsenheter (LVE) i branscher på grundval av deras aktivitet. En aktivitet karakteriseras av insats av produkter, produktionsprocess och produktion av produkter.

Institutionella enheter och sektorer

1.28 Institutionella enheter är ekonomiska enheter som kan äga varor eller tillgångar, skuldsätta sig eller helt självständigt ge sig in i ekonomiska aktiviteter och transaktioner med andra enheter. För systemets syften grupperas de institutionella enheterna i fem ömsesidigt uteslutande institutionella sektorer vilka består av följande typer av enheter:

- a) Icke-finansiella företag.
- b) Finansiella företag.
- c) Offentlig sektor.
- d) Hushåll.
- e) Hushållens ideella organisationer.

Dessa fem sektorer sammantaget bildar den totala ekonomin. Varje sektor är också indelad i undersektorer. ENS ger underlag till en fullständig uppsättning av flödeskonton och balansräkningar som kan beräknas för varje sektor — och undersektor om så önskas — lika väl som för den totala ekonomin.

Lokala verksamhetsenheter och branscher

1.29 De flesta institutionella enheter har i sin egenskap av producenter mer än en aktivitet. För att betona förhållanden av teknisk-ekonomisk natur måste de då indelas efter typ av aktivitet.

Lokala verksamhetsenheter är tänkta att kunna uppfylla detta behov genom en operationell ansats. En lokal verksamhetsenhet (LVE) grupperar alla delar av en institutionell enhet, i dess egenskap av producent, vilka är belägna på en enda plats eller på flera närbelägna platser och vilka bidrar till utförandet av en aktivitet enligt den fyrsiffriga nivån i NACE Rev. 1.

I princip skall lika många lokala verksamhetsenheter registreras som det finns sekundära aktiviteter, men om det bokföringsmaterial som behövs för att beskriva sådana aktiviteter inte är tillgängligt kan en lokal verksamhetsenhet innehålla en eller flera aktiviteter.

Alla LVE som ingår i samma, eller någon liknande, aktivitet bildar en bransch.

Det finns ett hierarkiskt förhållande mellan institutionella enheter och LVE. En institutionell enhet innehåller en eller flera LVE, samtidigt som en LVE hör ihop med en och endast en institutionell enhet.

För att göra en mer ingående analys av produktionsprocessen använder man en analytisk enhet för produktionen. Denna enhet som inte är direkt observerbar (utom i de fall då en LVE bara producerar en typ av produkt), är en enhet för homogen produktion vilken per definition inte har några sekundära aktiviteter. Grupper av sådana enheter utgör homogena branscher.

Inhemska och utländska enheter; den totala ekonomin och utlandet

1.30 Den totala ekonomin definieras i termer av inhemska enheter. En enhet sägs vara en inhemsk enhet i ett land när den har ett centrum av ekonomisk betydelse på det ekonomiska territoriet i det landet — vilket innebär att den under en utsträckt tid (ett år eller mer) inriktar sig på ekonomiska aktiviteter inom det ekonomiska territoriet. De institutionella sektorerna nämnda ovan är grupper av inhemska institutionella enheter.

Inhemska enheter har transaktioner med utländska enheter (alltså enheter som är inhemska i andra ekonomier). Sådana transaktioner är externa transaktioner för ekonomin och inordnas i utlandskontot. Därmed kommer utlandet att i ENS kontostruktur spela en roll som liknar en institutionell sektor, även om utländska enheter bara tas upp i den mån de deltar i transaktioner med inhemska institutionella enheter. Följaktligen kommer en särskild kod för utlandet att ingå i slutet av sektorklassifikationen.

Konstruerade inhemska statistiska enheter, som i systemet behandlas som institutionella enheter, definieras som

- a) de delar av utländska enheter som har sin ekonomiska hemvist inom landets ekonomiska territorium (det betyder i de flesta fall att de utför ekonomiska transaktioner under ett år eller mera eller att de bedriver byggverksamhet som led i fast bruttoinvestering under kortare tid än ett år),
- b) utländska enheter i sin egenskap av ägare till mark eller byggnader på landets ekonomiska territorium, men då bara avseende transaktioner som berör sådan mark eller sådana byggnader.

FLÖDEN OCH STOCKAR

- 1.31 ENS tar med två grundläggande typer av information: flöden och stockar. Flöden hänför sig till händelser och effekter av händelser som äger rum under en given tidsperiod, medan stockar hänför sig till lägesbeskrivningar vid en viss tidpunkt.

Flöden

- 1.32 Flöden återspeglar skapande, transformation, utbyte, transferering och förstörande av ekonomiska värden. De inkluderar förändringar i värdet av en institutionell enhets tillgångar och skulder. Ekonomiska flöden är av två slag: i) transaktioner och ii) andra förändringar av tillgångar. Transaktioner förekommer i alla konton och tabeller där flöden förekommer, utom i kontot för andra volymförändringar i tillgångar liksom i omvärderingskontot. Andra förändringar i tillgångar uppträder bara i dessa två konton.

Antalet transaktioner och andra flöden är mycket omfattande. ENS grupperar dem i ett relativt litet antal typer efter vilken karaktär de har:

Transaktioner

- 1.33 En transaktion är ett ekonomiskt flöde som utgör en interaktion mellan institutionella enheter enligt ömsesidig överenskommelse. Det kan även förekomma att en händelse inom en institutionell enhet är lämplig att betrakta som en transaktion, ofta beroende på att enheten uppträder i två olika roller. Det är brukligt att indela transaktionerna i fyra huvudgrupper:
- a) Produkttransaktioner, vilka beskriver ursprung (inhemsk produktion eller import) och användning (insatsförbrukning, slutlig konsumtion, bruttoinvestering eller export) av produkter⁽⁹⁾.
 - b) Fördelningstransaktioner, vilka beskriver hur det förädlingsvärde som genereras i produktionen fördelas mellan arbetskraft, kapital och offentlig sektor liksom omfördelning av inkomster och förmögenhet (skatt på inkomster och förmögenhet och andra transfereringar)⁽¹⁰⁾.
 - c) Finansiella transaktioner, vilka beskriver nettoförvärv av finansiella tillgångar eller nettoökning av skulder för varje typ av finansiellt instrument. Sådana transaktioner förekommer ofta som motpart till icke-finansiella transaktioner, men de kan också vara transaktioner som bara har att göra med finansiella instrument⁽¹¹⁾.
 - d) Transaktioner som inte är med i de tre grupperna ovan: kapitalförslitning liksom köp minus försäljning av icke-producerade icke-finansiella tillgångar⁽¹²⁾.

⁽⁹⁾ Se kapitel 3, "Produkttransaktioner".

⁽¹⁰⁾ Se kapitel 4, "Omfördelningstransaktioner".

⁽¹¹⁾ Se kapitel 5, "Finansiella transaktioner".

⁽¹²⁾ Se kapitel 6, "Andra flöden".

Egenskaper hos transaktioner

Samverkan mellan, kontra transaktioner inom enheter

- 1.34 De flesta transaktioner innebär samverkan mellan två eller flera institutionella enheter. Likväl bokförs i systemet vissa händelser inom institutionella enheter som transaktioner. Meningen med att räkna med transaktioner inom enheterna är att uppnå en mer analytiskt användbar bild av produktion, slutlig användning och kostnader.

Kapitalförslitning, som räknas som en kostnad i systemet, är en viktig transaktion inom enheterna. De flesta andra transaktioner inom enheterna är transaktioner med produkter, som bokförs när de institutionella enheter som fungerar både som producenter och slutliga konsumenter väljer att förbruka något av den produktion som de själva har producerat. Detta är vanligt förekommande hos hushåll och inom den offentliga sektorn.

- 1.35 All egenproducerad produktion för slutlig användning inom samma institutionella enhet bokförs. Egenproducerad produktion som används som insats inom samma institutionella enhet bokförs bara när produktionen och insatsförbrukningen sker vid olika lokala verksamhetsenheter inom samma institutionella enhet. Produktion som produceras och förbrukas som insats inom samma lokala verksamhetsenhet bokförs inte.

Monetära respektive icke-monetära transaktioner

- 1.36 De flesta transaktioner som räknas med i systemet är monetära transaktioner, där de berörda enheterna betalar eller mottar betalning, skuldsätter sig eller erhåller tillgångar som noteras i valutaenheter.

Transaktioner som inte inkluderar kontant betalning, eller tillgångar och skulder värderade i valutaenheter, är icke-monetära transaktioner. Transaktioner inom enheter är normalt icke-monetära transaktioner. Icke-monetära transaktioner som involverar mer än en institutionell enhet förekommer bland transaktioner med produkter (byten av produkter), fördelningstransaktioner (ersättning in natura, transferering in natura etc.) och andra transaktioner (byteshandel med icke-producerade icke-finansiella tillgångar).

Systemet räknar alla transaktioner i monetära termer. Värdena som bokförs för de icke-monetära transaktionerna måste därför ha mätts indirekt eller ha beräknats på annat sätt.

Transaktioner med eller utan motprestation

- 1.37 Transaktioner som berör mer än en enhet är transaktioner som antingen är "någonting för någonting" eller "någonting för ingenting". De förra är utbyten mellan institutionella enheter, dvs. tillhandahållande av varor, tjänster eller tillgångar som har en motsvarighet, t.ex. pengar. De senare är vanligtvis betalningar kontant eller in natura från en institutionell enhet till en annan utan sådan motsvarighet. "Någonting för någonting" som transaktion uppträder i alla fyra transaktionsgrupper, medan "någonting för ingenting" som transaktion uppträder främst bland fördelningstransaktioner i form av exempelvis skatter, sociala understöd eller gåvor.

Ändrad transaktionsordning

- 1.38 Systemets behandling av de flesta transaktioner är direkt, vilket betyder att transaktionerna redovisas på samma sätt som de uppträder i respektive institutionella enhet. Emellertid ändras ordningen för vissa transaktioner för att påvisa de underliggande ekonomiska relationerna mera tydligt. Transaktioner kan arrangeras om på tre sätt: omföring, uppdelning eller urskiljande av transaktionens huvudsakliga aktör.

Omföring

- 1.39 En transaktion som för de inblandade enheterna förefaller äga rum direkt mellan enheterna A och C kan bokföras som om den ägde rum indirekt genom en tredje enhet B. På sådant sätt blir den enkla transaktionen mellan A och C redovisad som två transaktioner: en mellan A och B samt en mellan B och C. I detta fall är transaktionen omförd.

Ett välkänt exempel på omföring är arbetsgivares kollektiva avgifter som betalas direkt av arbetsgivaren till socialförsäkringsfonder. Systemet tar upp dessa betalningar som två transaktioner: i) arbetsgivarna betalar

arbetsgivares kollektiva avgifter till sina anställda och ii) de anställda betalar samma utgifter till socialförsäkringsfonderna. Som med alla omföringar är syftet med att räkna om arbetsgivares kollektiva avgifter att få fram det ekonomiska innehållet bakom transaktionen. I detta fall betyder det att man visar hur arbetsgivares kollektiva avgifter utgör avgifter som betalas till nytta för de anställda.

En annan typ av omföring är den som görs av transaktioner som bokförs som om de ägde rum mellan två eller flera institutionella enheter, fastän det enligt de deltagande aktörerna inte sker några transaktioner alls. Ett exempel är behandlingen av kapitalinkomst för vissa försäkringsbolag, vilken behålls av försäkringsbolagen. Systemet visar denna kapitalinkomst som om den betalades av försäkringsbolagen till försäkringstagarna, vilka sedan betalar samma belopp tillbaka till försäkringsbolagen som premietillägg.

Uppdelning

- 1.40 När en transaktion som uppfattas av de berörda aktörerna som en enda transaktion, ändå bokförs som två eller flera olika klassificerade transaktioner har transaktionen delats upp. Uppdelning brukar inte innebära att flera enheter tas med i transaktionen.

Betalningen av skadeförsäkringspremier är en typisk uppdelad transaktion. Fastän försäkringstagarna och försäkringsbolagen betraktar dessa betalningar som en enda transaktion, delar systemet upp dem i två helt olika transaktioner: i) återbetalning för skadeförsäkringstjänster och ii) skadeförsäkringspremier netto. Redovisningen av handelsmarginaler är ett annat viktigt exempel på uppdelning.

Urskiljande av transaktionens huvudsakliga aktör

- 1.41 När en enhet utför en transaktion på en annan enhets vägnar redovisas transaktionen endast i huvudmannens bokföring. Som regel bör man inte utsträcka denna princip för att till exempel försöka allokera skatter eller bidrag till slutliga betalare eller slutliga mottagare med utgångspunkt från olika antaganden.

Gränsfall

- 1.42 Definitionen av en transaktion stipulerar att ett byte mellan institutionella enheter sker genom ömsesidig överenskommelse. När en transaktion görs genom ömsesidig överenskommelse förutsätts att de agerande institutionella enheterna har insikt i och samtycker till transaktionen. Dock betyder detta inte att alla enheter går in i transaktion frivilligt eftersom somliga transaktioner blir påtvingade genom lag. Det rör huvudsakligen fördelningstransaktioner, sådana som skattebetalningar, böter och viten. Samtidigt är konfiskation utan ersättning inte att anse som en transaktion, inte ens när den genomförs med stöd i lagen.

Illegala ekonomiska handlingar är transaktioner bara när alla enheter som är inblandade ger sig in på gärningarna frivilligt. Således är försäljning eller byte av illegala droger liksom av stulen egendom transaktioner, medan stöld inte är det.

Andra förändringar i tillgångar

- 1.43 Andra förändringar i tillgångar visar förändringar som inte är resultatet av transaktioner⁽¹³⁾.

De är antingen

- a) andra volymförändringar av tillgångar och skulder, eller
- b) kapitalvinster/-förluster.

Andra volymförändringar i tillgångar och skulder

- 1.44 Sådana förändringar kan grovt indelas i tre huvudsakliga kategorier:

- a) Normal tillblivelse och normalt försvinnande av tillgångar på annat sätt än genom transaktioner
- b) Förändring i tillgångar och skulder orsakade av exceptionella, oväntade händelser
- c) Förändring i klassificering och struktur.

⁽¹³⁾ Se kapitel 4, "Andra flöden".

- 1.45 Exempel på förändringar inom kategori a är upptäckt eller uttömning av underjordiska tillgångar. Kategori b innehåller förändringar (normalt då förluster) av tillgångar som förorsakas av naturkatastrofer, krig eller svåra kriminella handlingar⁽¹⁴⁾. Ensidigt upphävande av skulder såväl som konfiskering utan ersättning hör till kategori b. Kategori c består av förändringar som följer av omklassificering eller omstrukturering av institutionella enheter eller av tillgångar och skulder.

Kapitalvinster/-förluster

- 1.46 Kapitalvinster/-förluster uppkommer av förändring av priset på tillgångar. De inträffar för alla typer av finansiella eller icke-finansiella tillgångar och skulder. Kapitalvinster/-förluster tillförs innehavarna av tillgångarna eller skulderna utslutande som ett resultat av att de innehar tillgångarna eller skulderna över tiden, utan att de förändrar dem på något sätt.

Kapitalvinster/-förluster mätta på basis av löpande marknadspriser kallas för nominella kapitalvinster/-förluster. Dessa kan indelas i neutrala kapitalvinster/-förluster, som återspeglar förändringar i den allmänna prisnivån, och reala kapitalvinster/-förluster, som återspeglar förändringar i relativpriserna på tillgångarna.

Stockar

- 1.47 Stockar är innehav av tillgångar och skulder vid en viss tidpunkt. Stockar redovisas vid början och vid slutet av varje bokföringsperiod. De konton som visar stockar kallas för balansräkningar⁽¹⁵⁾.

Stockar beräknas också för befolkningen och för antal sysselsatta. Dessa stockar är i stället beräknade som medelvärden för hela bokföringsperioden.

Stockar redovisas för alla tillgångar inom systemets gränser; dvs. finansiella tillgångar och skulder och för såväl producerade som icke producerade icke-finansiella tillgångar. Men täckningen är avgränsad till sådana tillgångar som används i ekonomiska aktiviteter och som omfattas av äganderättigheter. Därför är stockar inte redovisade för tillgångar som humankapital eller naturresurser som inte har ägare.

Inom sina avgränsningar är systemet uttömmande i fråga om både flöden och stockar. Detta innebär att alla förändringar i stockar kan helt och fullt förklaras av de redovisade flödena.

SYSTEMET AV KONTON OCH AGGREGATEN⁽¹⁶⁾

Bokföringsregler

- 1.48 Ett konto är ett hjälpmedel att, för någon given del av det ekonomiska livet, redovisa användningar och tillgångar eller förändringar i tillgångar och skulder under en bokföringsperiod eller stockar av tillgångar och skulder vid början av eller i slutet av denna bokföringsperiod.

Terminologin för kontots två sidor

- 1.49 ENS använder beteckningen "tillgång" för högra sidan av de löpande kontona där transaktioner visas vilka ökar beloppet av de ekonomiska värdena hos en enhet eller en sektor. Den vänstra sidan av kontona, som tar upp transaktioner som minskar beloppet av de ekonomiska värdena hos en enhet eller en sektor, betecknas "användning".

⁽¹⁴⁾ Konsekvenserna av smärre brott, som snatterier, kan redovisas som en del av lagerinvestering och således som en transaktion.

⁽¹⁵⁾ Se kapitel 7, "Balansräkningar".

⁽¹⁶⁾ Se kapitel 7, "Balansräkningar", och kapitel 8, "Kontosystem och saldoposter".

Den högra sidan av kapitalbildningskontona kallas för "förändringar i skulder och nettoförmögenhet" och deras vänstra sida kallas för "förändringar i tillgångar".

Balansräkningar presenteras med "skulder och nettoförmögenhet" (skillnaden mellan tillgångar och skulder) på den högra sidan och med "tillgångar" på den vänstra sidan. Jämförelser mellan två påföljande balansräkningar visar förändringar i skulder och nettoförmögenhet liksom förändringar i tillgångar.

Dubbel bokföring/fyrubbel bokföring

- 1.50 För en enhet eller en sektor baseras nationalräkenskaperna på principen om dubbel bokföring. Varje transaktion måste tas upp två gånger, ena gången som en tillgång (eller en förändring i skulderna) och andra gången som en användning (eller en förändring i tillgångarna). Totalsumman av de transaktioner som bokförs som tillgångar eller förändringar i skulder och totalsumman av de transaktioner som bokförs som användningar eller förändringar i tillgångar måste vara lika. Därigenom får man kontroll på konsistensen i bokföringskontona.

I praktiken är emellertid nationalräkenskaperna — med alla enheter och alla sektorer — baserade på en princip om fyrubbel bokföring, eftersom de flesta transaktioner innefattar två institutionella enheter. Varje transaktion av denna typ måste bokföras två gånger av de två ingående aktörerna. Så till exempel blir en socialförmån i kontanter som betalas av en myndighet till ett hushåll bokförd i den offentliga sektorn som en användning under transfereringar och som ett negativt förvärv av tillgångar i kassakontot (sedlar och mynt); i hushållssektorns konton blir den bokförd som en tillgång under transfereringar och som ett förvärv av tillgångar i kassakontot.

Å andra sidan behöver transaktioner inom en enhet (som konsumtionen av produktion av samma enhet som producerade denna) bara två bokföringsposter, vilkas värden måste uppskattas.

Värdering

- 1.51 Med undantag för några variabler som rör befolkning och arbetskraft visar systemet alla flöden och stockar i monetära termer. Systemet försöker inte bestämma nyttan av flödena och stockarna. Istället mäts flöden och stockar efter sitt bytesvärde, dvs. det värde till vilket flödena och stockarna i verkligheten byts eller skulle kunna bytas mot pengar. Marknadpriser är därför ENS grundläggande referens för värderingen.
- 1.52 Vid monetära transaktioner och kontanta tillgångar och skulder är de värden som behövs direkt tillgängliga. I de flesta andra fall föredras som metod för värdering att hänvisa till marknadpriser för likartade varor, tjänster eller tillgångar. Denna metod används t.ex. för byten och för tjänsterna från ägarbebodda bostäder. När det inte finns något marknadspris för likartade produkter att tillgå, exempelvis vid icke marknadstjänster från offentliga sektorn, skall värderingen göras efter med produktionskostnad. Om inte någon av dessa metoder är möjlig, kan flöden och stockar värderas till det diskonterade nuvärdet eller enligt förväntade framtida vinster. Den sistnämnda metoden kan dock på grund av den stora osäkerhet som den är förknippad med bara föreslås som en sista utväg.
- 1.53 Stockar skall värderas till löpande priser vid tidpunkten till vilken balansräkningen hänför sig, inte till produktions-tidpunkten eller anskaffningstidpunkten för de varor eller tillgångar som utgör stockarna. Det är ibland nödvändigt att värdera stockarna till beräknat nedskrivet återanskaffningsvärde eller till produktionskostnad.

Specialla värderingar avseende varor⁽¹⁷⁾

- 1.54 På grund av transportkostnader, handelsmarginaler och produktskatter minus produktsubventioner kan producenten och användaren av en given produkt vanligtvis uppfatta dess värde olika. För att så mycket som möjligt hålla sig till aktörernas synsätt bokförs i ENS all användning till mottagarpriser, vilket inkluderar transportkostnader, handelsmarginaler och produktskatter minus produktsubventioner medan produktionen bokförs till baspris vilket exkluderar dessa komponenter.

⁽¹⁷⁾ Se kapitel 3, "Produkttransaktioner".

- 1.55 Import och export av varor noteras till värdet vid gränserna. Total import och total export värderas vid exportlandets tullgräns eller fritt ombord (fob). Utlandets transport- och försäkringstjänster mellan importörens och exportörens gränser inräknas inte i varans värde utan bokförs som tjänst. Då det kan vara omöjligt att erhålla fob-värden för detaljerade varuindelningar, visar tabeller som innehåller detaljer om utrikeshandel importen värderad vid importlandets tullgräns (cif-värde). Samtliga transport och försäkringstjänster fram till importlandets gräns inräknas i värdet av de importerade varorna. I de fall dessa tjänster produceras av inhemska producenter görs i denna presentation en total justering fob/cif.

Värdering till fasta priser⁽¹⁸⁾

- 1.56 Värdering till fasta priser betyder värdering av flöden och stockar under en bokföringsperiod till priser från en tidigare period. Syftet med värdering till fasta priser är att dela upp förändringar över tiden i värdena av flöden och stockar i förändringar i priser och förändringar i volym. Flöden och stockar i fasta priser sägs vara uttryck för volym.

Manga flöden och stockar, t.ex. inkomst, har inte egna pris- och kvantitetsdimensioner. Dock kan köpkraften hos dessa variabler erhållas genom att man deflaterar de löpande värdena med ett lämpligt prisindex, t.ex. prisindex för slutlig nationell användning exklusive lagerinvesteringar. Deflaterade flöden och stockar sägs vara uttryckta i reala termer. Ett exempel är real disponibel inkomst.

Bokföringstidpunkt

- 1.57 Systemet redovisar flöden efter bokföringsmässiga grunder (periodiseringsprincip); det betyder när de ekonomiska värdena tillskapas, transformeras eller förstörs liksom när fordringar eller åtaganden uppkommer, förändras eller upphör.

Sålunda bokförs produktion när den produceras, inte när den betalas av köparen, och försäljningen av en tillgång redovisas när tillgången byter ägare, inte när de åtföljande betalningarna genomförs. Ränta redovisas under den bokföringsperiod som den upplups, oavsett om den verkligen betalas under den perioden eller inte. Redovisning på detta sätt sker för alla flöden, monetära såväl som icke-monetära och inom enheter såväl som mellan enheter.

De är emellertid i vissa fall nödvändigt att ha flexibilitet vad beträffar bokföringstidpunkt. Detta gäller särskilt skatter och andra flöden som har med den offentliga sektorn att skaffa, vilka ofta noteras enligt kontantprincipen i den offentliga sektorns bokföring. Det är ibland svårt att genomföra en exakt omräkning av dessa flöden från kontant- till kostnads-/intäktsprincip. I dessa fall kan det därför vara nödvändigt att använda approximationer.

Varje flöde skall bokföras vid samma tidpunkt för alla institutionella enheter i fråga och i alla konton. Denna princip kan verka enkel, men att genomföra den är det inte. Institutionella enheter använder inte alltid samma bokföringsregler. Även när de gör det, kan skillnader i faktisk bokföring uppkomma av praktiska skäl som dröjsmål i informationen. Som en följd kan transaktioner bli redovisade vid olika tidpunkter av de berörda aktörerna. Dessa skillnader måste elimineras med approximationer.

Konsolidering och nettobokföring

Konsolidering

- 1.58 Konsolidering innebär att man, på såväl användnings- som tillgångsidan, utelämnar transaktioner som sker mellan grupper av enheter, liksom att man utelämnar ömsesidiga finansiella tillgångar och skulder.

För undersektorer eller sektorer konsolideras i princip inte flöden och stockar mellan enskilda enheter.

⁽¹⁸⁾ Se kapitel 10, "Pris- och volymmått".

Samtidigt kan konsoliderade konton byggas upp för kompletterande presentationer och analyser. För vissa former av analys är information om transaktionerna mellan dessa (under-)sektorer och andra sektorer och motsvarande "externa" finansiella ställningar mer meningsfulla än generella bruttovärden.

Dessutom erbjuder de konton och tabeller som visar långivare-låntagarrelationer en detaljerad bild av finansieringen av ekonomin och de betraktas som mycket användbara för att förstå kanalerna genom vilka de finansiella överskotten överförs från slutliga långgivare till slutliga låntagare.

Nettobokföring

- 1.59 Individuella enheter eller sektorer kan ha samma slag av transaktion både som användning och som tillgång (t.ex. både betalar och mottar de ränta) och ha samma slag av finansiella instrument både som tillgång och skuld.

Systemet rekommenderar bruttoredovisning, förutom den grad av nettobokföring som ingår i själva klassifikationerna.

Nettobokföring är i själva verket implicit i många transaktionskategorier, där det tydligaste exemplet är "lagerinvesteringar", vilken understryker den analytiskt intressanta aspekten av total kapitalbildning snarare än att man där går in på dagliga tillägg eller uttag.

Likaså redovisas, med få undantag, i det finansiella kontot och i kontot för andra förändringar i tillgångar ökningarna i tillgångar och i skulder på nettobasis, så att man får fram de slutliga konsekvenserna av dessa flödestyper vid slutet av bokföringsperioden.

Konton, saldoposter och aggregat

- 1.60 För enheter (institutionella enheter; lokala verksamhetsenheter) eller för grupper av enheter (institutionella sektorer och, i vidare mening, utlandet; branscher) bokförs i olika underkonton transaktioner eller andra flöden som är förknippade med någon specifik aspekt av det ekonomiska livet (till exempel produktion). En sådan uppsättning transaktioner balanserar vanligtvis inte; de totala belopp som redovisas som intäkter och utgifter är olika. Därför måste en saldpöst sättas in. Vanligtvis måste också en sådan saldpöst tillkomma mellan totalen för tillgångar och totalen för skulder för en institutionell enhet eller sektor. Saldoposter är meningsfulla mått på den ekonomiska verkligheten i sig själva. När de summeras för den totala ekonomin, bildar de viktiga aggregat.

Kontosystem

- 1.61 ENS är uppbyggt kring ett system av sammanhängande konton. Det fullständiga systemet av konton för institutionella enheter och sektorer är sammansatt av löpande konton, kapitalbildningskonton och balansräkningar.

Löpande konton omfattar produktion, bildande, fördelning och omfördelning av inkomster liksom användningen av dessa inkomster i form av slutlig konsumtion. Kapitalbildningskontona täcker förändringar i tillgångar och skulder och förändringar i nettoförmögenhet (skillnaden för en institutionell enhet eller grupp av enheter mellan dess tillgångar och skulder). Balansräkningar visar stockar av tillgångar och skulder samt nettoförmögenhet.

- 1.62 Det är inte möjligt att tänka sig att det går att ställa samman en fullständig uppsättning konton, inklusive balansräkningar, för en lokal verksamhetsenhet, eftersom det vanligtvis är så att en sådan enhet inte kan äga varor eller tillgångar för egen del eller ha kapacitet att göra in- eller utbetalningar. Kontosystemet för lokala verksamhetsenheter och branscher kortas därför ned till de första löpande kontona; produktionskonto och inkomstbildningskonto, vars saldpöst är driftöverskott.

Varu- och tjänstekontot

- 1.63 Varu- och tjänstekonto visar för ekonomin som helhet eller för produktgrupper den totala tillgången (produktion och import) och användningen av varor och tjänster (insatsförbrukning, slutlig konsumtion, lagerinvestering, fast bruttoinvestering, anskaffning minus avyttringar av värdeföremål och export).

Utlandskontot

- 1.64 Utlandskontot täcker transaktioner mellan inhemska och utländska institutionella enheter och motsvarande tillgångar och skulder då detta är relevant.

På grund av att utlandet har en roll i kontosystemet vilken liknar den för en institutionell sektor ställs utlandets konto upp från utlandets synpunkt. En tillgång för utlandet utgör en användning för den totala ekonomin, och vice versa. Om en saldopost är positiv betyder detta ett överskott för utlandet och ett underskott för den totala ekonomin, och vice versa om en saldopost är negativ.

Saldoposter

- 1.65 En saldopost är en kontomässig konstruktion som erhålls genom att subtrahera sammanlagda värdet av poster på ena sidan av kontot från det sammanlagda värdet av poster på den andra sidan. Den kan inte mätas oberoende av de andra posterna, och som en härledd uppgift återspeglar därmed saldot tillämpningen av de allmänna bokföringsreglerna på de olika posterna på kontots båda sidor.

Saldon är inte bara något man infört för att försäkra sig om att konton balanserar. De innehåller en hel del information och de omfattar några av de mest betydelsefulla posterna i systemet, vilket man kan se av följande exempel på sådana saldon: förädlingsvärde, driftöverskott, disponibel inkomst, sparande, finansiellt sparande/nettoupplåning, nettoförmögenhet.

Aggregat

- 1.66 Aggregat är sammansatta värdeuppgifter som mäter resultatet av aktiviteten i den totala ekonomin betraktad från en särskild utgångspunkt, exempelvis produktion, förädlingsvärde, disponibel inkomst, slutlig konsumtion, sparande, kapitalbildning etc. Fastän framräknandet av dessa aggregat varken är kontosystemets enda eller huvudsakliga uppgift, framträder de i systemet som viktiga sammanfattande indikatorer och som nyckeltal vid olika makroekonomiska analyser och jämförelser i tid och rum.

Två typer av aggregat kan urskiljas:

- a) Aggregat som direkt hänför sig till transaktioner i systemet, som produktion av varor och tjänster, faktisk slutlig konsumtion, fasta bruttoinvesteringar, löner och kollektiva avgifter.
 - b) Aggregat som representerar saldoposter i kontona, som bruttonationalprodukt till marknadspris (BNP), driftöverskott för den totala ekonomin, nationalinkomst, disponibel nationalinkomst, sparande, bytesbalans, den totala ekonomins nettoförmögenhet (nationalförmögenhet).
- 1.67 Användbarheten för vissa uppgifter i nationalräkenskaperna ökar genom beräkning av dessa värden per capita. För breda aggregat som BNP eller nationalinkomst eller hushållens slutliga konsumtion är den nämnare som man använder vanligen hela (den inhemska) befolkningen. Om man delar upp kontona på undersektorer eller för delar av kontona för hushållssektorn, behövs också uppgifter om antalet hushåll liksom antalet personer som hör till varje undersektor⁽¹⁹⁾.

INPUT-OUTPUTRÄKENSKAPER)⁽²⁰⁾

- 1.68 Input-outputräkenskaperna består av tillgångs- och användningstabeller för branscher, tabeller som anknyter tillgångs- och användningstabellerna till sektorräkenskaperna och symmetriska input-outputtabeller för homogena branscher (produkter).

⁽¹⁹⁾ Se kapitel 11, "Befolkning och arbetskraftsinsats".

⁽²⁰⁾ Se kapitel 9, "Input-outputräkenskaper".

- 1.69 Tillgångs- och användningstabeller är matriser (rader för produkter, kolumner för branscher) som visar den branschvisa produktionen fördelad på produkter och hur den inhemska tillförseln och importen fördelas mellan insatsförbrukning och slutlig användning inklusive export. Användningstabellen visar också produktionskostnadernas struktur och den inkomst som genereras branschvis.

Tillgångs- och användningstabellerna är den sammanhållande ramen för alla tabeller efter bransch och/eller för produkter, vilka inkluderar uppgifter över arbetskraftsinsats, fasta bruttoinvesteringar, realkapitalstockar, detaljerade prisindex — och som sålunda beskriver i detalj kostnadsstruktur, inkomstbildning, sysselsättning, arbetsproduktivitet, kapitalintensitet.

- 1.70 Det är möjligt att länka tillgångs- och användningstabellerna till sektorräkenskaperna genom att korsklassificera produktionen, insatsförbrukning och komponenterna i förädlingsvärdet efter sektor och bransch.
-

KAPITEL 2

ENHETER OCH GRUPPERING AV ENHETER

- 2.01 Ett lands samhällsekonomi är ett resultat av verksamheten hos ett mycket stort antal subjekt, vilka genomför stora mängder av transaktioner inom produktion, finansiering, försäkring, omfördelning och konsumtion.
- 2.02 De subjekt och grupper av subjekt som används i nationalräkenskaperna måste definieras i enlighet med den ekonomiska analys till vilken man tänkt att ha dem, och inte nödvändigtvis med användande av de enheter som nyttjas i statistiska undersökningar. Sådana enheter, som kan vara företag, holdingbolag, lokala enheter, myndigheter, ideella organisationer och intresseorganisationer, hushåll etc., är inte alltid direkt användbara för nationalräkenskaperna eftersom de vanligen utgår från olika traditionella kriterier som kan vara juridiska, administrativa eller bokföringsmässiga.

Statistikerna bör beakta definitionerna av analysenheter som de är utformade i ENS, så att man kan tillförsäkra sig om att de undersökningar där faktiska data samlas in också kommer att innehålla all information som behövs för analysenheterna i ENS.

- 2.03 Utmärkande för systemet är att det använder tre typer av enheter, som anknyter till två mycket olika sätt att underindela samhällsekonomin. För att analysera produktionsprocessen är det väsentligt att man väljer enheter som påvisar förhållanden av teknisk-ekonomisk karaktär. För att analysera inkomstflöden, som kapitaltransaktioner eller finansiella transaktioner eller balansräkningar, är det väsentligt att man väljer enheter som gör det möjligt att studera beteendesamband hos de ekonomiska aktörerna.

Givet de två olika målsättningarna är institutionella enheter avpassade för att analysera ekonomiskt beteende och lokala verksamhetsenheter och homogena produktionsenheter är avpassade för att analysera teknisk-ekonomiska förhållanden. Enheterna definieras senare i detta kapitel. I praktiken skapas dessa tre typer av enheter genom kombination eller underindelning av de basenheter som använts i de statistiska undersökningarna, ibland kan de erhållas direkt från undersökningarna. Men innan de exakta definitionerna ges för de tre typerna av enheter som används i ENS, är det nödvändigt att här först definiera avgränsningen av landets ekonomi

GRÄNSERNA FÖR LANDETS EKONOMI

- 2.04 De enheter — vare sig de är institutionella, lokala verksamhetsenheter eller homogena produktionsenheter — som tillsammans utgör ett lands ekonomi och vilkas transaktioner därför blir redovisade i ENS, är sådana som har en ekonomisk hemvist inom det landets ekonomiska territorium. Sådana enheter kallas inhemska enheter och de antingen har eller har inte samma nationalitet som landet självt. De antingen är eller är inte juridiska enheter. De antingen är eller är inte närvarande på det landets ekonomiska territorium vid det tillfälle då de genomför en transaktion. Efter att ha definierat avgränsningen av den nationella ekonomin i termer av inhemska enheter, är det nödvändigt att även definiera innebörden av begreppen ekonomiskt territorium och ekonomisk hemvist.

Begreppet ekonomiskt territorium betyder

- a) det geografiska territorium som administreras av en regering och inom vilket personer, varor, tjänster och kapital rör sig fritt,
- b) alla frizoner inkluderande frihamnslager och fabriker under tullkontroll,
- c) det nationella luftrummet, territorialvatten och kontinentalsockeln på internationellt vatten över vilka landet åtnjuter exklusiva rättigheter⁽¹⁾,
- d) territoriella enklaver, dvs. geografiska territorier belägna i utlandet som används, genom internationella avtal eller genom överenskommelser mellan stater, av landets regeringsorgan (ambassader, konsulat, militärbaser, vetenskapliga baser etc.),

⁽¹⁾ Fiskebåtar, andra fartyg, flytande plattformar och luftfarkoster behandlas i ENS på samma sätt som annan mobil utrustning, vare sig den ägs och/eller drivs av inhemska enheter i landet eller ägs av utländska enheter men drivs av inhemska enheter. Transaktioner som berör ägarskap (fast bruttoinvestering) och användning (hyra, försäkring etc.) av denna typ av utrustning förs till det landets ekonomi där respektive ägare och/eller brukare är bosatt. I fall av finansiell leasing imputeras en ändring i ägarskapet.

- e) fyndigheter av olja, naturgas etc. på internationellt vatten utanför landets kontinentalsockel, vilka drivs av enheter som är belägna i territorier som har definierats enligt ovanstående punkter.
- 2.06 Det ekonomiska territoriet inkluderar inte exterritoriella enklaver, (dvs. delar av landets egna geografiska territorium som används av andra länders offentliga organ, av Europeiska unionens institutioner eller av internationella organisationer genom internationella avtal eller överenskommelser mellan stater⁽²⁾).
- 2.07 Begreppet ekonomisk hemvist visar på det faktum att det finns någon lokalitet inom det ekonomiska territoriet på eller från vilket en enhet ägnar sig åt, och ämnar fortsätta att ägna sig åt, ekonomiska aktiviteter och transaktioner i betydande omfattning, antingen under obegränsad tid eller under en avgränsad men lång tidsperiod (ett år eller mera). Härav följer att en enhet som utför sådana transaktioner inom det ekonomiska territoriet i flera länder kommer att ha en ekonomisk hemvist i vart och ett av dem. Ägande av mark och byggnader inom det ekonomiska territoriet anses i sig vara tillräckligt för att ägaren skall ha en ekonomisk hemvist där.
- 2.08 På grundval av dessa definitioner kan enheter som anses vara inhemska i ett land underindelas enligt
- a) enheter som främst ägnar sig åt produktion, finansiering, försäkring eller omfördelning med avseende på alla sina transaktioner utom de som har att göra med ägande av mark eller byggnader,
- b) enheter som främst ägnar sig åt konsumtion med avseende på alla sina transaktioner utom de som har att göra med ägande av mark eller byggnader⁽³⁾,
- c) alla enheter i sin egenskap av ägare till mark eller byggnader med undantag för ägare till de exterritoriella enklaver som utgör del av det ekonomiska territoriet i andra länder eller som är stater i sig själva (se 2.06).
- 2.09 Vad gäller enheter som främst ägnar sig åt produktion, finansiering, försäkring eller omfördelning kan man med avseende på alla deras transaktioner, utom de som har att göra med ägande av land eller byggnader, urskilja följande två fall:
- a) Aktiviteter som genomförs uteslutande inom det ekonomiska territoriet i landet: Enheter som utför sådana aktiviteter är inhemska enheter i landet.
- b) Aktiviteter som genomförs under ett år eller mer inom de ekonomiska territorierna i flera länder: Bara den del av enheten som har ekonomisk hemvist inom det ekonomiska territoriet i respektive land anses vara en inhemsk enhet där. Det kan vara
- 1) antingen en institutionell inhemsk enhet (se 2.12) vars aktiviteter under ett år eller mera i utlandet exkluderas och behandlas separat⁽⁴⁾,
- 2) eller en konstruerad inhemsk statistisk enhet (se 2.15) avseende aktiviteter som utförs i landet under ett år eller mera av en enhet som är inhemsk enhet i ett annat land⁽⁵⁾.
- 2.10 Vad gäller enheter som främst ägnar sig åt konsumtion, utom i sin egenskap av ägare till mark eller byggnader, är de hushåll som har en ekonomisk hemvist i landet att betrakta som inhemska enheter även om de reser utomlands för kortare perioder (mindre än ett år). Däri inkluderas särskilt följande:
- a) Gränsarbetare, dvs. personer som reser över gränsen dagligen för att arbeta i ett grannland.

⁽²⁾ De territorier som används av Europeiska unionens institutioner eller av internationella organisationer utgör således på det viset i sig själva territorier för stater. Utmärkande för sådana stater är att de enda inhemska enheterna är institutionerna själva (se 2.10 e).

⁽³⁾ Konsumtion är inte den enda möjliga aktiviteten för hushåll. Hushåll kan som företagare ägna sig åt varje form av ekonomisk aktivitet.

⁽⁴⁾ Det är bara när en sådan aktivitet pågår under mindre än ett år som den inte skall separeras från aktiviteterna i den producerande institutionella enheten. Så kan man också göra om aktiviteten, fastän den äger rum under ett år eller mer, är obetydlig liksom i samtliga fall om den avser att installera utrustning utomlands. Men en enhet som är belägen i ett annat land och som bedriver byggnadsverksamhet i landet under kortare tid än ett år måste dock anses ha en ekonomisk hemvist på det landets ekonomiska territorium om produktionen resulterar i fasta bruttoinvesteringar. En sådan enhet skall därför behandlas som en konstruerad inhemsk statistisk enhet.

⁽⁵⁾ Jfr föregående fotnot.

- b) Säsongarbetare, dvs. personer som lämnar landet i flera månader, men mindre än ett år, för att arbeta i ett annat land i sektorer där extra arbetskraft behövs periodvis.
- c) Turister, patienter, studenter, besökande tjänstemän, affärsmän, försäljare, artister och besättningsmedlemmar som reser utomlands⁽⁶⁾.
- d) Lokalt rekryterad personal som arbetar i exterritoriella enklaver för utländska regeringar.
- e) Personal vid Europeiska unionens institutioner och vid civila eller militära internationella organisationer som har sina huvudkontor i exterritoriella enklaver.
- f) Officiella, civila eller militära representanter (såväl som deras hushåll) för regeringen i det land som har etablerat sig i territoriella enklaver.

2.11 Alla enheter i deras egenskap av ägare till mark och/eller byggnader som utgör del av det ekonomiska territoriet anses vara inhemska enheter eller konstruerade inhemska statistiska enheter (se 2.15) i det land inom vilket marken eller byggnaderna är belägna.

INSTITUTIONELLA ENHETER

2.12 *Definition:* Den institutionella enheten är ett grundläggande ekonomiskt beslutsfattande centrum som karakteriseras av enhetlighet i beteendet och självständighet i beslutsfattandet under utövande av sin huvudsakliga funktion. En inhemsk enhet betraktas som en institutionell enhet om den har självständighet i beslutsfattandet i fråga om sin grundläggande funktion och antingen har en fullständig bokföring eller så skulle det vara möjligt och meningsfullt, både från ekonomisk och juridisk synpunkt, att sammanställa en fullständig bokföring om så erfordrades.

För att kunna sägas ha självständighet i beslutsfattandet i fråga om sina grundläggande funktioner, måste en enhet

- a) ha rätt att äga varor eller tillgångar självständigt; den kan därför byta ägandet till varor eller tillgångar genom transaktioner med andra institutionella enheter,
- b) ha förmåga att ta ekonomiska beslut och gå in i ekonomiska aktiviteter för vilka den själv blir direkt ansvarig och har att lagenligt svara för,
- c) ha möjlighet att ådra sig skulder för egen del, att åta sig andra förpliktelser eller vidare åtaganden liksom att ingå avtal.

För att kunna anses ha en fullständig bokföring måste en enhet ha bokföringsmaterial som täcker alla dess ekonomiska och finansiella transaktioner företagna under bokföringsperioden, likväl som en balansräkning över tillgångar och skulder.

2.13 Följande principer tillämpas då enheter inte klart har de båda karakteristiska drag som utmärker en institutionell enhet:

- a) Hushåll har alltid självständigt beslutsfattande i sin grundläggande funktion och måste därför vara institutionella enheter, även om de inte har en fullständig bokföring.
- b) Enheter som inte har en fullständig bokföring, och för vilka det heller inte skulle vara meningsfullt att ställa samman en fullständig bokföring om så erfordrades, behandlas tillsammans med de institutionella enheter i vars bokföring deras ofullständiga konton är integrerade.
- c) Enheter som, även om de har en fullständig bokföring, inte har självständighet i beslutsfattandet avseende sin grundläggande funktion behandlas tillsammans med de enheter som kontrollerar dem.
- d) Enheter som uppfyller definitionen för en institutionell enhet betraktas som sådana även om de inte publicerar sin bokföring.
- e) Enheter som är en del av en grupp enheter som ägnar sig åt produktion och som har fullständig bokföring uppfattas som institutionella enheter även om de delvis har överlämnat sin självständighet till den centrala enhet (holdingbolaget) som är ansvarig för den allmänna ledningen i gruppen; holdingbolaget självt betraktas som en institutionell enhet särskild från enheterna som det kontrollerar, såvida inte b ovan är tillämplig.

⁽⁶⁾ Studenter anses alltid vara bofasta, oavsett hur länge de studerar utomlands.

- f) Kvasibolag har en fullständig bokföring men de har dock inte någon oberoende juridisk ställning. Likväl har de ett ekonomiskt och finansiellt beteende som är annorlunda än deras ägares och som liknar bolagens. Därför anses de ha självständighet i besluten och de betraktas som egna institutionella enheter.

2.14 Holdingbolag är institutionella enheter vars huvudsakliga funktion är att kontrollera och styra en grupp dotterbolag.

2.15 Konstruerade inhemska statistiska enheter definieras som

- a) de delar av utländska enheter som har en ekonomisk hemvist (det betyder i de flesta fall att de utför ekonomiska aktiviteter under ett år eller mer eller att de bedriver byggnadsverksamhet under en tidsperiod som är kortare än ett år om produktionen resulterar i fasta bruttoinvesteringar) inom landets ekonomiska territorium
- b) utländska enheter i sin egenskap av ägare till mark eller byggnader på landets ekonomiska territorium men då bara i fråga om transaktioner som avser sådan mark eller sådana byggnader.

Konstruerade inhemska statistiska enheter behandlas som institutionella enheter, även om de bara har ofullständig bokföring och kanske inte alltid har självständighet i beslutsfattandet.

2.16 Sammanfattningsvis anses följande enheter vara institutionella enheter:

- a) Enheter som har fullständig bokföring och som har självständighet i beslutsfattandet:
- 1) privata och offentligt ägda företag,
 - 2) kooperativ eller handelsbolag som erkänns som självständiga juridiska enheter,
 - 3) offentliga producenter vilka på grundval av särskild lagstiftning uppfattas som självständiga juridiska enheter,
 - 4) ideella och intresseorganisationer som betraktas som självständiga juridiska enheter,
 - 5) enheter inom offentlig sektor.
- b) Enheter som har fullständig bokföring och som anses ha självständighet i beslutsfattandet: kvasibolag (se 2.13 f).
- c) Enheter som inte nödvändigtvis har en fullständig bokföring, men som konventionellt anses ha självständighet i beslutsfattandet:
- 1) hushåll,
 - 2) konstruerade inhemska statistiska enheter (se 2.15).

INSTITUTIONELLA SEKTORER

2.17 Behovet av aggregering gör att det är omöjligt att betrakta individuella institutionella enheter separat; de måste kombineras i grupper som kallas institutionella sektorer eller bara sektorer, av vilka några indelas i undersektorer.

Tabell 2.1 — Sektorer och undersektorer

Sektorer och undersektorer		Offentliga	Nationella privata	Utlands-kontrollerade
Icke-finansiella företag	S.11	S.11001	S.11002	S.11003
Finansiella företag	S.12			
Centralbanker	S.121			
Andra monetära finansinstitut	S.122	S.12201	S.12202	S.12203
Övriga finansinstitut utom förskringsföretag och pensionsinstitut	S.123	S.12301	S.12302	S.12303
Finansiella serviceföretag	S.124	S.12401	S.12402	S.12403
Försäkringsföretag och pensionsinstitut	S.125	S.12501	S.12502	S.12503

Sektorer och undersektorer		Offentliga	Nationella privata	Utlands-kontrollerade
Offentlig sektor	S.13			
Staten	S.1311			
Delstater	S.1312			
Kommuner	S.1313			
Socialförsäkring	S.1314			
Hushåll	S.14			
Arbetsgivare (inklusive egenföretagare utan anställda)	S.141 + S.142			
Anställda	S.143			
Mottagare av kapitalinkomster	S.1441			
Mottagare av pensioner	S.1442			
Mottagare av andra transfereringar	S.1443			
Övriga hushåll	S.145			
Hushållens ideella organisationer	S.15			
Utlandet	S.2			
Europeiska unionen	S.21			
Europeiska unionens medlemsstater	S.211			
Europeiska unionens institutioner	S.212			
Tredje länder och internationella organisationer	S.22			

2.18 Varje sektor och undersektor grupperar de institutionella enheter som har ett likartat ekonomiskt beteende.

De institutionella enheterna grupperas i sektorer på grundval av den typ av producent de är och beroende på deras huvudsakliga aktivitet och funktion, vilka anses ge vägledning om deras ekonomiska beteende. En sektor delas in i undersektorer efter de kriterier som är relevanta för den sektorn; detta tillåter en mera exakt beskrivning av det ekonomiska beteendet hos enheterna.

Kontona för sektorer och undersektorer redovisar alla aktiviteter, vare sig de är primära eller sekundära, för de institutionella enheter som ingår.

En institutionell enhet hör endast till en sektor eller undersektor.

2.19 När den huvudsakliga funktionen hos den institutionella enheten är att producera varor och tjänster är det nödvändigt – när man skall besluta till vilken sektor den skall allokeras – att först av allt urskilja vilken typ av producent den är.

I ENS urskiljs tre typer av producenter:

- Privata och offentliga marknadsproducenter (se 3.24 och tabell 3.1 i kapitel 3).
- Privata producenter för egen slutlig användning (se 3.25 och tabell 3.1 i kapitel 3).
- Privata och offentliga övriga icke marknadsproducenter (se 3.26 och tabell 3.1 i kapitel 3).

Institutionella enheter som är marknadsproducenter klassificeras i sektorerna icke-finansiella företag (S.11), finansiella företag (S.12) eller hushåll (S.14).

Institutionella enheter som är privata producenter för egen slutlig användning klassificeras i hushållssektorn (S.14) tillsammans med hushållens personliga företag (se 3.30).

Institutionella enheter som är övriga icke marknadsproducenter klassificeras i sektorerna offentliga sektorn (S.13) eller hushållens ideella organisationer (S.15).

2.20 Följande tabell visar typ av producent och de huvudsakliga aktiviteter och funktioner som är karakteristiska för varje sektor:

Tabell 2.2 — Typ av producent, huvudsakliga aktiviteter och funktioner klassificerade till sektor

Sektor	Typ av producent	Huvudsaklig aktivitet och funktion
Icke-finansiella företag (S.11) (Se 2.21)	Marknadsproducent	Produktion av marknadsförda varor och icke-finansiella tjänster
Finansiella företag (S.12) (se 2.32)	Marknadsproducent	Finansförmedling inklusive försäkring Finansiell serviceverksamhet
Offentlig sektor (S.13) (se 2.68)	Offentlig övrig icke marknadsproducent	Produktion och utbud av övriga icke marknadsförda produkter för kollektiv och individuell konsumtion och utförande av transaktioner inriktade på omfördelning av nationalinkomst och förmögenhet
Hushåll (S.14) — som konsumenter — som företagare (se 2.75)	Marknadsproducent eller privat producent för egen slutlig användning	Konsumtion Produktion av marknadsprodukter och produktion för egen slutlig användning
Hushållens ideella organisationer (S.15) (se 2.87)	Privat övrig icke marknadsproducent	Produktion och utbud av övriga icke marknadsprodukter för individuell konsumtion

Utlandet (S.2) är en gruppering av institutionella enheter (se 2.89) med syftet att sammanföra utländska institutionella enheter i den mån som de genomför transaktioner med inhemska institutionella enheter.

ICKE-FINANSIELLA FÖRETAG (S.11)

2.21 *Definition:* Sektorn icke-finansiella företag (S.11) består av institutionella enheter vars omfördelning och finansiella transaktioner är skilda från deras ägares och som är marknadsproducenter (se 3.31, 3.32 och 3.37), vars huvudsakliga aktivitet är produktion av varor och icke-finansiella tjänster⁽⁷⁾.

2.22 Sektorn icke-finansiella företag inkluderar också icke-finansiella kvasibolag.

2.23 Benämningen "icke-finansiella företag" betecknar alla enheter erkända som självständiga juridiska enheter som är marknadsproducenter och vars huvudsakliga aktivitet är produktion av varor och icke-finansiella tjänster.

De institutionella enheter som omfattas är följande:

- Privata och offentliga företag som är marknadsproducenter och som främst ägnar sig åt produktion av varor och icke-finansiella tjänster.
- Kooperativ och handelsbolag erkända som självständiga juridiska enheter som är marknadsproducenter och främst ägnar sig åt produktion av varor och icke-finansiella tjänster.
- Offentliga producenter som på grund av speciell lagstiftning betraktas som självständiga juridiska enheter och som är marknadsproducenter och främst ägnar sig åt produktion av varor och icke-finansiella tjänster.
- Intresseorganisationer och sammanslutningar som betjänar icke-finansiella företag, vilka betraktas som självständiga juridiska enheter och som är marknadsproducenter och främst ägnar sig åt produktion av varor och icke-finansiella tjänster⁽⁸⁾.

⁽⁷⁾ Av konvention klassificeras marknadsregleringsorgan vars principiella aktivitet är att köpa, lagra eller sälja jordbruksprodukter eller andra livsmedel under S.11 (se 2.69 a).

⁽⁸⁾ Detta inkluderar institutioner som finansieras genom frivilliga bidrag som har karaktär av skatter, vilka påläggs företag av enheter vars främsta aktivitet är att erbjuda tjänster tillbaka. Dessa bidrag betraktas som köp av marknadstjänster.

- e) Holdingbolag som (se 2.26) kontrollerar en grupp av marknadsproducerande företag, om den dominerande aktiviteten hos företagsgruppen i stort — mätt som förädlingsvärde — är produktion av varor och icke-finansiella tjänster.
- f) Privata och offentliga kvasibolag som är marknadsproducenter och främst ägnar sig åt produktion av varor och icke-finansiella tjänster.

2.24 Benämningen "icke-finansiella kvasibolag" betecknar alla enheter utan självständig juridisk status som är marknadsproducenter som främst ägnar sig åt produktion av varor och icke-finansiella tjänster och som uppfyller de villkor som kvalificerar dem som kvasibolag (se 2.13 f).

Kvasibolag måste ha en fullständig bokföring och ledas som om de vore bolag. Deras anknytning de facto till sin ägare är motsvarande den som ett bolag har till sina aktieägare.

Således grupperas de kvasibolag som ägs av hushåll, offentliga enheter eller ideella organisationer och intresseorganisationer i sektorn för icke-finansiella företag.

Förekomsten av en fullständig bokföring, inklusive balansräkningar, är inte ett tillräckligt villkor för att marknadsproducenter skall betraktas som kvasibolag. Därför är företag med delägare och offentliga producenter utom de som räknas med under 2.23 a, b, c och f och enmansföretag — även om de har en fullständig bokföring — vanligtvis inte distinkta institutionella enheter eftersom de inte har självständighet i besluten då deras ledning är under kontroll av de hushåll, de ideella organisationer och intresseorganisationer eller av den offentliga sektorn som äger dem.

2.25 Sektorn icke-finansiella företag inkluderar också alla konstruerade inhemska statistiska enheter (se 2.15) vilka av konvention betraktas som om de vore kvasibolag.

2.26 Kontroll över ett företag definieras som möjligheten att bestämma den allmänna inriktningen för företaget genom att utse behörig ledning, om så erfordras.

En enskild institutionell enhet — ett annat företag, ett hushåll eller en offentlig myndighet — försäkras sig om kontroll över ett företag genom att äga mer än hälften av rösterna eller på annat sätt kontrollera mer än hälften av aktieägarnas sammanlagda röstvärde. Dessutom skaffar sig staten kontroll över ett företag som ett resultat av speciella lagstiftningar eller regleringar som tillåter staten att bestämma företagets inriktning och att utse dess ledning.

För att kontrollera mer än hälften av aktieägarnas sammanlagda röstvärde behöver en institutionell enhet inte äga någon av rösträttsaktierna själv. Ett bolag C kan vara ett dotterbolag till ett annat bolag B i vilket ett tredje bolag A äger en majoritet av rösträttsaktierna.

Bolag C sägs vara ett dotterbolag till bolag B om antingen företaget B kontrollerar mer än hälften av aktieägarnas sammanlagda röstvärde i bolaget C eller bolaget B är en sådan aktieägare i C att det har rätt att utse eller avskeda en majoritet inom ledningen av C.

2.27 Sektorn icke-finansiella företag indelas i tre undersektorer:

- a) Offentliga icke-finansiella företag (S.11001).
- b) Nationella privata icke-finansiella företag (S.11002).
- c) Urlandskontrollerade icke-finansiella företag (S.11003).

Undersektor: Offentliga icke-finansiella företag (S.11001)

2.28 *Definition:* Undersektorn offentliga icke-finansiella företag består av alla icke-finansiella företag och kvasibolag som står under kontroll (se 2.26) av offentliga enheter.

2.29 Offentliga kvasibolag är kvasibolag som ägs direkt av offentliga enheter.

Undersektor: Nationella privata icke-finansiella företag (S.11002)

- 2.30 *Definition:* Undersektorn nationella privata icke-finansiella företag består av alla icke-finansiella företag och kvasibolag som inte är kontrollerade av offentliga sektorn eller av utländska institutionella enheter. Denna undersektor inkluderar alla intresseorganisationer som ingår i den icke-finansiella företagssektorn (se 2.23 d).

Denna undersektor inkluderar direktinvesteringar utländska företag eller kvasibolag (se 4.65) som inte klassificeras i undersektorn utlandskontrollerade icke-finansiella företag (S.11003).

Undersektor: Utlandskontrollerade icke-finansiella företag (S.11003)

- 2.31 *Definition:* Undersektorn utlandskontrollerade icke-finansiella företag består av alla icke-finansiella företag och kvasibolag som kontrolleras (se 2.26) av icke inhemska institutionella enheter.

Denna undersektor omfattar

- a) alla dotterbolag till utlandsägda företag
- b) alla företag som kontrolleras av en utländsk institutionell enhet som inte själv är ett företag; till exempel ett företag som kontrolleras av en främmande regering; den inkluderar företag som kontrolleras av en grupp utländska enheter som agerar samfällt
- c) alla grenar eller andra ej bolagsetablerade delar av utländska bolag eller ej bolagsetablerade producenter, vilka är konstruerade inhemska statistiska enheter skall behandlas som icke-finansiella kvasibolag (se 2.25).

FINANSIELLA FÖRETAG (S.12)

- 2.32 *Definition:* Sektorn finansiella företag (S.12) består av alla företag och kvasibolag som främst ägnar sig åt finansiell förmedling (finansförmedlare) och/eller åt serviceaktiviteter (finansiell serviceverksamhet)^(*).

Finansiell förmedling är den aktivitet i vilken en institutionell enhet förvärvar finansiella tillgångar och på samma gång tar på sig skulder (se 2.34) för egen räkning (se 2.33) genom att genomföra finansiella transaktioner på marknaden (se 2.37—2.38). Tillgångarna och skulderna i de finansiella mellanleden har olika karakteristika, vilket har att göra med att kapital omvandlas eller omstruktureras avseende förfallotidpunkter, omfattning, risk och liknande i den finansiella förmedlingsprocessen.

Finansiell serviceverksamhet är aktiviteter nära relaterade till den finansiella förmedlingen men inte en finansiell förmedling i sig själva (se 2.39).

- 2.33 Genom den finansiella förmedlingsprocessen kanaliseras kapital mellan parter med ett överskott och dem som har brist på kapital. En finansiell förmedlare agerar inte genom att själv vara en agent för dessa institutionella enheter utan placerar sig i risksituation genom att för egen räkning förvärva finansiella tillgångar och ta på sig skulder.

- 2.34 I den finansiella förmedlingsprocessen kan alla kategorier av skulder tas med, med undantag av kategorin obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.7).

De finansiella tillgångar som ingår i den finansiella förmedlingsprocessen kan klassificeras till vilken kategori som helst med undantag av kategorin försäkringstekniska reserver (AF.6) men inklusive kategorin obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (factoring). Dessutom kan finansförmedlare investera i icke-finansiella tillgångar inklusive fastigheter. Dock måste ett företag, för att kunna betraktas som finansförmedlare, också ta på sig skulder på marknaden och kanalisera kapital. Därför är fastighetsföretag (NACE huvudgrupp 70) uteslutna.

^(*) Av konvention inkluderar sektor S.12 holdingbolag som bara kontrollerar och leder en grupp dotterbolag vilka främst ägnar sig åt finansiell förmedling och/eller finansiella serviceaktiviteter (se 2.43) och intresseorganisationer som betraktas som oberoende juridiska enheter som betjänar finansiella företag (se 2.44).

- 2.35 Den främsta funktionen hos försäkringsföretag och pensionsfonder är att sprida risker. De huvudsakliga skulderna hos dessa institutioner är försäkringstekniska reserver (AF.6). Reserverna motsvaras av investeringar gjorda av försäkringsföretag och pensionsfonder vilka i det avseendet agerar som finansförmedlare.
- 2.36 Värdepappersfonder åtar sig främst förpliktelser genom att emittera andelar (AF.52). De investerar detta kapital i finansiella tillgångar och/eller fast egendom. Därför blir värdepappersfonder klassificerade som finansförmedlare. Som hos andra företag blir varje förändring i värdet av deras tillgångar eller skulder, utom deras egna andelar, återspeglade i deras eget kapital (se 7.05). Eftersom värdet av eget kapital normalt är lika med värdet av fondernas andelar, kommer varje värdeförändring i fondens tillgångar eller skulder att återspeglas i marknadsvärdet av dessa andelar.
- Värdepappersfonder som uteslutande investerar i fast egendom betraktas också som finansförmedlare.
- 2.37 Finansförmedling är i allmänhet avgränsad till finansiella transaktioner på marknaden. Med andra ord skall förvärvandet av tillgångar eller skulder ske gentemot allmänheten eller gentemot specificerade och relativt stora undergrupper av den. Där aktiviteten avgränsas till små grupper av personer eller till familjer äger i allmänhet ingen finansförmedling rum. Särskilt anses finansförmedling inte inkludera institutionella enheter som erbjuder finansförvaltning åt en grupp av företag. Dessa institutionella enheter allokeras till sektorer utgående från den dominerande funktionen i företagsgruppen inom det ekonomiska territoriet. Men i sådana fall där den institutionella enheten som erbjuder finansförvaltning är föremål för finansiell inspektion skall den klassificeras i sektorn finansiella företag.
- 2.38 Undantag kan finnas från den allmänna avgränsningen av finansförmedling, dvs. finansiella transaktioner som sker på marknaden. Exempel är kommunala kredit- och sparbanker som är starkt knutna till sin lokala omgivning eller finansiella leasingbolag som är beroende av en moderbolagsgrupp av företag när de anskaffar eller investerar kapital. Dock skall deras utlåning vara oberoende av respektive kommun i fråga eller av moderbolagsgruppen för att man skall klassificera dem som finansförmedlare.
- 2.39 Finansiell serviceverksamhet innefattar serviceverksamhet för genomförande av transaktioner med finansiella tillgångar eller skulder eller för omvandling eller omstrukturering av fonder. Finansiella serviceföretag utsätter sig inte själva för risk genom att förvärva finansiella tillgångar eller åta sig skulder. De endast underlättar finansförmedling.
- 2.40 De institutionella enheter som ingår i sektorn finansiella företag (S.12) är följande:
- Privata eller offentliga företag som främst ägnar sig åt finansförmedling och/eller åt finansiell serviceverksamhet.
 - Kooperativ, ekonomiska föreningar eller handelsbolag vilka erkänns som separata legala enheter och som främst ägnar sig åt finansförmedling och/eller åt anslutande finansiell serviceverksamhet.
 - Offentliga producenter, vilka på grund av särskild lagstiftning erkänns som självständiga juridiska enheter, och som främst ägnar sig åt finansförmedling och/eller finansiell serviceverksamhet.
 - Intresseorganisationer som erkänns som oberoende legala enheter och som främst ägnar sig åt finansförmedling och/eller anslutande finansiell serviceverksamhet, eller som annars utför tjänster åt finansiella företag.
 - Holdingbolag (se 2.14) om dess dotterbolag inom det ekonomiska territoriet som helhet främst ägnar sig åt finansförmedling och/eller finansiell serviceverksamhet.
 - Icke bolagsetablerade värdepappersfonder som håller investeringsportföljer vilka ägs av delägarna, men vilkas ledning i allmänhet utövas av andra finansiella företag. Sådana fonder är institutionella enheter och skall betraktas som skilda från det styrande finansiella företaget.
 - Finansiella kvasibolag:
 - Icke bolagsetablerade enheter som främst ägnar sig åt finansförmedling och som är föremål för reglering och kontroll (vanligtvis klassificerade bland undersektorn andra monetära finansinstitut eller i undersektorn försäkringsföretag och pensionsinstitut) förutsätts åtnjuta självständighet i besluten och ha självständig ledning oberoende av sina ägare. Deras ekonomiska och finansiella beteende liknar de finansiella företagens.

De behandlas därför som separata institutionella enheter. Exempel kan vara filialer till utländska finansiella företag.

- 2) Andra icke bolagsetablerade enheter som främst ägnar sig åt finansiell verksamhet men inte är underkastade reglering och kontroll blir endast betraktade som finansiella kvasibolag om de uppfyller de villkor som visar att de utgör kvasibolag (se 2.13 f).
- 3) Icke bolagsetablerade enheter som främst ägnar sig åt finansiell stödverksamhet betraktas som finansiella kvasibolag endast om de uppfyller de villkor som visar att de är kvasibolag (se 2.13 f).

2.41 Sektorn finansiella företag indelas i fem undersektorer:

- a) Centralbanker (S.121).
- b) Andra monetära finansinstitut (S.122).
- c) Övriga finansinstitut, utom försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.123).
- d) Finansiella serviceföretag (S.124).
- e) Försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.125).

Undersektorn andra monetära finansinstitut betraktas som en motsvarighet till undersektorn andra banker som den definieras i SNA 93 4.88—4.94. Medan definitionen av undersektorn andra monetära finansinstitut (se 2.48) är avsedd att täcka de finansiella mellanled genom vilka effekten av centralbankens penningpolitik överförs till de andra aktörerna i ekonomin, definieras undersektorn andra banker i SNA 93 med hänvisning till mått på penningmängden. De sammanslagna undersektorerna S.121 och S.122 sammanfaller med de monetära finansinstitut för statistiska ändamål som de definieras av EMI (se 2.49).

2.42 Med undantag av undersektor S.121 kan varje undersektor vidare underindelas i

- a) offentligt ägda,
- b) nationella privata,
- c) utlandskontrollerade.

Kriterierna för denna underindelning är desamma som för icke-finansiella företag (se 2.26—2.31).

2.43 Holdingbolag som endast kontrollerar och leder en grupp dotterföretag som främst ägnar sig åt finansförmedling och/eller finansiell stödverksamhet klassificeras i undersektorn övriga finansinstitut utom försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.123)⁽¹⁰⁾. Dock blir holdingbolag som själva är finansiella företag allokerade till undersektorer i enlighet med den huvudsakliga typen av finansiell aktivitet.

2.44 Intresseorganisationer som uppfattas som oberoende legala enheter vilka betjänar finansiella företag, men som inte ägnar sig åt finansförmedling eller åt finansiell stödverksamhet, klassificeras i undersektorn finansiella serviceföretag (S.124).

Undersektor: Centralbanker (S.121)

2.45 *Definition:* Undersektorn centralbanker (S.121) består av alla finansiella företag och kvasibolag vars främsta funktion är att utge sedlar och mynt, att vidmakthålla det interna och externa värdet hos valutan och att hålla alla eller delar av de internationella reserverna i ett land.

⁽¹⁰⁾ Klassificeringen av holdingbolag inom sektorn finansiella företag avviker från SNA 93 4.100 för att bibehålla konsistensen med de monetära finansinstitut för statistiska ändamål som de definieras av EMI och med officiell statistik om försäkringsföretag.

2.46 Följande finansförmedlare klassificeras i undersektor S.121:

- a) Den nationella centralbanken, också i de fall den är del av Europeiska centralbankssystemet.
- b) Centrala monetära "organ" av huvudsakligen offentligt ursprung (t.ex. sådana som handhar utländsk valuta eller emitterar sedlar och mynt), vilka har en fullständig bokföring och åtnjuter självständighet i besluten i relation till regeringen. Oftast genomförs dessa aktiviteter antingen inom staten eller inom centralbanken. I dessa fall finns inga separata institutionella enheter.

2.47 Undersektor S.121 inkluderar inte myndigheter eller organ, andra än centralbanken, som reglerar eller övervakar finansiella företag eller finansiella marknader. Dessa klassificeras i undersektor S.124 (se 2.58 g)⁽¹⁾.

Undersektor: Andra monetära finansinstitut (S.122)

2.48 *Definition:* Undersektorn andra monetära finansinstitut (S.122) består av alla finansiella företag och kvasibolag utom de som klassificeras i undersektorn centralbanker, vilka främst ägnar sig åt finansförmedling och vars verksamhet är att ta emot inlåning och/eller nära substitut till inlåning från institutionella enheter andra än monetära finansiella institutioner och att i egen räkning ställa ut lån och/eller investera i värdepapper.

2.49 Monetära finansinstitut (MFI) omfattar undersektorn centralbanker (S.121) och undersektorn andra monetära finansinstitut (S.122), och detta sammanfaller med de monetära finansiella institutionerna för statistiska ändamål som de definieras av EMI (se 2.41).

2.50 MFI kan inte enkelt beskrivas som banker, eftersom de kan tänkas inkludera vissa finansiella företag som inte kallar sig själva för banker och också några som inte tillåts göra så i vissa länder, medan en del andra finansiella företag som beskriver sig själva som banker kanske i själva verket inte är MFI. I allmänhet blir följande finansförmedlare klassificerade i undersektor S.122:

- a) Affärsbanker, s.k. heltäckande banker, s.k. *full-service*-banker.
- b) Sparbanker (inklusive lokala sparbanker samt spar- och lånekassor).
- c) Postverkens giroinstitutioner, postbanker, girobanker.
- d) Lantbrukskreditbanker, jordbrukskreditbanker.
- e) Kooperativa kreditbanker, kreditföretag.
- f) Specialiserade banker (t.ex. s.k. *merchant*-banker, emissionshus, privata banker).

2.51 Följande finansförmedlare kan också klassificeras i undersektor S.122 om deras verksamhet är att låna upp kapital från allmänheten antingen i form av inlåning eller i liknande former såsom en löpande utgivning av obligationer och andra jämförbara värdepapper. Annars skall de klassificeras i undersektor S.123:

- a) Företag som ägnar sig åt att ge krediter mot inteckning (inklusive olika typer av hypoteksinrättningar).
- b) Värdepappersfonder (inklusive investmentbolag och andra kollektiva investeringsinstitut, t.ex. institut för kollektiv investering i överförbara värdepapper-UCITS).
- c) Kommunala kreditinstitutioner.

2.52 Undersektor S.122 inkluderar inte

- a) holdingbolag som endast kontrollerar och leder en grupp som huvudsakligen består av andra monetära finansinstitut, men som inte själva är andra monetära finansinstitut — de klassificeras i undersektor S.123 (se 2.43),
- b) intresseorganisationer som erkänns som oberoende legala enheter och som betjänar andra monetära finansinstitut, men inte ägnar sig åt finansförmedling — de klassificeras i undersektor S.124 (se 2.44).

⁽¹⁾ Detta är en avvikelse från SNA 93 4.86 och 4.101 för att bibehålla konsistensen med de monetära finansiella institutionerna för statistiska ändamål, såsom de är definierade av EMI.

Undersektor: Övriga finansinstitut, utom försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.123)

- 2.53 *Definition:* Undersektorn övriga finansinstitut utom försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.123) består av alla finansiella företag och kvasibolag som främst ägnar sig åt finansförmedling genom att ta upp lån i andra former än insättningar och/eller nära substitut till inlåning från institutionella enheter andra än monetära finansinstitut eller tekniska försäkringsreserver.
- 2.54 Undersektor S.123 inkluderar olika typer av finansförmedlare och särskilt dem som främst ägnar sig åt långsiktig finansiering. I de flesta fall betyder denna långsiktiga tidshorizont också en grund för att dra gränsen mot undersektorn andra monetära finansinstitut. Och grundad på frånvaron av åtaganden i form av försäkringstekniska reserver kan gränsen dras mot undersektorn försäkringsföretag och pensionsinstitut.
- 2.55 Särskilt klassificeras följande finansiella företag och kvasibolag i undersektorn S.123 såvitt de inte är MFI:
- Företag som ägnar sig åt finansiell leasing.
 - Företag som ägnar sig åt avbetalningsköp och åt förmedling av personliga eller kommersiella krediter.
 - Företag som ägnar sig åt factoring.
 - Mäklare som köper och säljer värdepapper (i egen räkning).
 - Specialiserade finansiella bolag som risk- och utvecklingskapitalbolag eller export/importfinansierande företag.
 - Finansiella företag, som bildats för att inneha värdepapperiserade tillgångar.
 - Finansförmedlare vilka mottar inlåning och/eller nära substitut till inlåning från enbart MFI.
 - Holdingbolag som bara kontrollerar och leder en grupp dotterbolag som främst ägnar sig åt finansförmedling och/eller finansiell stödverksamhet, men som inte är finansiella företag själva (se 2.43).
- 2.56 Undersektorn S.123 inkluderar inte sådana intresseorganisationer som erkänns som oberoende legala enheter och som betjänar andra finansförmedlare utom försäkringsföretag och pensionsinstitut, men inte ägnar sig åt finansförmedling. De klassificeras i undersektor S.124 (se 2.44).

Undersektor: Finansiell serviceverksamhet (S.124)

- 2.57 *Definition:* Undersektorn finansiella serviceföretag (S.124) består av alla finansiella företag och kvasibolag som främst ägnar sig åt finansiell serviceverksamhet, vilket vill säga aktiviteter nära relaterade till finansförmedling men som inte är finansförmedling i sig själva (se 2.39).
- 2.58 Särskilt blir följande finansiella företag och kvasibolag klassificerade i undersektor S.124:
- Försäkringsmäklare, bärnings- och haverireglare, försäkrings- och pensionskonsulter etc.
 - Lånemäklare, värdepappersmäklare, investeringsrådgivare etc.
 - Företag som administrerar emission av värdepapper.
 - Företag vars främsta uppgift är att, genom påteckning om överlåtelse, garantera växlar och liknande instrument.
 - Företag som handhar derivat och kurs- och valutasäkringsinstrument, sådana som swappar, optioner och terminskontrakt (utan att själva ge ut dem).

- f) Företag som erbjuder infrastruktur åt finansiella marknader.
- g) Centrala övervakande myndigheter över finansförmedlare och finansiella marknader när dessa är separata institutionella enheter.
- h) Förvaltare av pensionsfonder, värdepappersfonder etc.
- i) Företag som driver aktie- och försäkringsbörs.
- j) Intresseorganisationer som erkänns som oberoende legala enheter och betjänar finansiella företag, men som inte ägnar sig åt finansförmedling eller finansiell serviceverksamhet (se 2.44).

2.59 Undersektor S.124 inkluderar holdingbolag som bara kontrollerar och leder en grupp dotterbolag vilka främst ägnar sig åt finansiell serviceverksamhet, men vilka inte är finansiella servicebolag själva. Dessa klassificeras i undersektor S.123 (se 2.43).

Undersektor: Försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.125)

2.60 *Definition:* Undersektorn försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.125) består av alla finansiella företag och kvasibolag som främst ägnar sig åt finansförmedling som en följd av spridning av risker (se 2.35).

2.61 Försäkringskontrakt som administreras kan avse individer och/eller grupper, vare sig deltagandet är obligatoriskt enligt lag eller inte. För övrigt är sociala försäkringskontrakt (se 4.83—4.91) ibland en ansenlig del av de kontrakt som administreras.

2.62 Undersektor S.125 inkluderar både vanliga och koncernägda försäkringsföretag och återförsäkringsföretag.

2.63 Undersektor S.125 inkluderar inte

- a) institutionella enheter som uppfyller vart och ett av de två kriterierna som räknas upp i paragraf 2.74 — dessa klassificeras i undersektor S.1314,
- b) holdingbolag som bara kontrollerar och leder en grupp som huvudsakligen består av försäkringsföretag och pensionsinstitut, men som inte är försäkringsföretag eller pensionsinstitut själva — dessa klassificeras i undersektor S.123 (se 2.43),
- c) intresseorganisationer som erkänns som oberoende legala enheter och betjänar försäkringsföretag eller pensionsinstitut, men som inte ägnar sig åt finansförmedling — dessa klassificeras i undersektor S.124 (se 2.44).

2.64 Undersektorn försäkringsföretag och pensionsinstitut kan underindelas i

- a) försäkringsföretag,
- b) (självständiga) pensionsinstitut.

Självständiga pensionsinstitut är pensionsinstitut som åtnjuter oberoende i sina beslut och som har en fullständig bokföring. De är därför institutionella enheter. Icke-självständiga pensionsinstitut är inte institutionella enheter och förblir delar av den institutionella enhet som bildar dem.

2.65 Risker som avser individer eller grupper kan både tas med i aktiviteterna hos liv- och skadeförsäkringsföretag. Viss försäkringsföretag kan inskränka sin verksamhet till enbart gruppkontrakt. Sådana företag tillåts försäkra varje typ av grupp.

2.66 Pensionsinstitut kan beskrivas som institutioner som försäkrar kollektiva risker som avser sociala risker och behov (se 4.84) hos de försäkrade personerna. Den typiska gruppen deltagare i sådana verksamheter inkluderar anställda i ett enskilt företag eller i en grupp av företag, anställda i en del av eller en hel bransch och personer som har samma yrke. Förmånerna som ingår i försäkringskontraktet kan innefatta förmåner som utbetalas vid den försäkrades död till änkan/änklingen och barnen (vanligtvis dödsfall i arbetet), förmåner som utbetalas efter pensionering och förmåner som utbetalas vid invalidisering av den försäkrade.

2.67 I vissa länder kan alla dessa typer av risker försäkras lika väl av livförsäkringsföretag som av pensionsinstitut. I andra länder måste vissa av dessa riskklasser försäkras genom livförsäkringsföretag. I motsats till livförsäkringsföretag, är pensionsinstitut bundna (enligt lag) till specificerade grupper av anställda eller egenföretagare.

OFFENTLIG SEKTOR (S.13)

2.68 *Definition:* Offentliga sektorn (S.13) inkluderar alla institutionella enheter som är övriga icke marknadsproducenter (se 3.26) vars produktion är avsedd för individuell och kollektiv konsumtion huvudsakligen finansierad med obligatoriska betalningar av enheter som hör till andra sektorer, och/eller alla institutionella enheter som främst ägnar sig åt omfördelning av inkomster och förmögenhet.

2.69 De institutionella enheter som inkluderas i sektor S.13 är följande:

- a) Offentliga enheter (utom offentligt ägda producenter som är organiserade som offentliga bolag eller som, genom särskild lagstiftning, erkänns som oberoende legala enheter eller kvasibolag, när någondera av dessa klassificeras i de icke-finansiella eller finansiella sektorerna) vilka leder och finansierar en grupp aktiviteter — som främst tillhandahåller icke marknadsförda varor och tjänster — avsedda för det allmännas välfärd⁽¹²⁾.
- b) Intresseorganisationer som erkänns som oberoende legala enheter vilka är övriga icke marknadsproducenter och kontrolleras och huvudsakligen finansieras av den offentliga sektorn.
- c) Självständiga pensionsinstitut om de två kraven i stycke 2.74 är uppfyllda.

2.70 Den offentliga sektorn indelas i fyra undersektorer:

- Staten (S.1311).
- Delstater (S.1312).
- Kommuner (S.1313).
- Socialförsäkring (S.1314).

Undersektor: Staten (S.1311)

2.71 *Definition:* Undersektorn staten inkluderar alla administrativa statliga departement och andra centrala myndigheter vars behörighet normalt sträcker sig över hela det ekonomiska territoriet, utom vad avser administration av socialförsäkring.

Inkluderad i undersektor S.1311 är de intresseorganisationer som kontrolleras och huvudsakligen finansieras av staten och vars behörighet sträcker sig över hela det ekonomiska territoriet.

Undersektor: Delstater (S.1312)

2.72 *Definition:* Undersektorn delstater består av delstater som är separata institutionella enheter vilka utövar några av en regerings funktioner på en nivå under statens men över de styrande institutionella enheter som finns på lokal nivå, utom vad beträffar socialförsäkring.

Inkluderad i undersektor S.1312 är sådana intresseorganisationer som kontrolleras och huvudsakligen finansieras av delstater och vars behörighet är avgränsad till delstaternas ekonomiska territorier.

Undersektor: Kommuner (S.1313)

2.73 *Definition:* Undersektorn inkluderar de typer av allmän administration vars behörighet sträcker sig endast över en lokal del av det ekonomiska territoriet, förutom lokala avdelningar av socialförsäkring.

⁽¹²⁾ Av konvention blir marknadsreglerande organisationer som antingen är exklusiva eller dominerande fördelare av understöd/bidrag klassificerade i S.13, undersektorn staten S.1311. Dock klassificeras de organisationer som uteslutande eller huvudsakligen ägnar sig åt att köpa, lagra eller sälja jordbruksprodukter eller livsmedel i S.11 (se 2.21, not 1).

Inkluderade i undersektor S.1313 är de intresseorganisationer som kontrolleras och huvudsakligen finansieras av kommunerna och vars behörighet begränsas till kommunernas ekonomiska territorium.

Undersektor: Socialförsäkring (S.1314)

2.74 *Definition:* Undersektorn socialförsäkring inkluderar alla statliga, delstatliga och kommunala institutionella enheter vars huvudsakliga aktivitet är att tillhandahålla sociala förmåner och som uppfyller båda av följande två kriterier:

- a) Genom lag eller förordning är det obligatoriskt för vissa grupper i befolkningen att delta eller att betala avgifter.
- b) Den offentliga sektorn är ansvarig för ledningen av institutionen vad beträffar att bestämma eller att godkänna bidrag och förmåner oberoende av dess roll som övervakande organ eller arbetsgivare (4.89).

Det föreligger vanligtvis ingen direkt koppling mellan de belopp en individ betalar i avgift och den risk som individen utsätts för.

HUSHÅLL (S.14)

2.75 *Definition:* Hushållssektorn (S. 14) täcker individer eller grupper av individer som konsumenter och eventuellt också företagare vilka producerar marknadsförda varor och icke-finansiella och finansiella tjänster (marknadsproducenter) ifall, i det senare fallet, de motsvarande aktiviteterna inte är sådana som utförs av separata enheter som betraktas som kvasibolag. Här ingår också individer eller grupper av individer som är producenter av varor eller icke-finansiella tjänster uteslutande för egen slutlig användning (se 3.20, 3.25 och 3.30).

Hushåll som konsumenter kan definieras som små grupper av personer vilka delar boende, vilka — delvis eller helt — delar sina inkomster och vilka konsumerar vissa typer av varor och tjänster samfällt, vanligtvis boende och livsmedel. Kriteriet att det existerar familje- eller känslomässiga band kan läggas till.

De huvudsakliga tillgångarna för dessa enheter kommer från löner, inkomster av kapital, transfereeringar från andra sektorer eller intäkter från försäljning av marknadsprodukter eller imputerade intäkter från produktion av produkter för egen slutlig konsumtion.

2.76 Hushållssektorn inkluderar

- a) individer eller grupper av individer vars huvudsakliga funktion är konsumtion,
- b) personer som stadigvarande lever på institutioner och som har liten eller ingen självständighet eller beslutsförmåga i ekonomiska frågor (t.ex. medlemmar i religiösa ordnar som lever i kloster, långvårdspatienter på sjukhus, fångar med långa fängelsestraff, gamla som stadigvarande bor på ålderdomshem); sådana personer betraktas som om de tillsammans utgör en enda institutionell enhet, alltså ett enskilt hushåll,
- c) individer eller grupper av individer vars huvudsakliga funktion är konsumtion och som producerar varor eller icke-finansiella tjänster uteslutande för slutlig användning; bara två kategorier tjänster som produceras för egen slutlig konsumtion är inkluderade i systemet: tjänster från ägarbebodda bostäder och hushållstjänster som produceras av anställda,
- d) enmansföretag och företag med delägare utan oberoende laglig status — andra än de som betraktas som kvasibolag — som är marknadsproducenter,
- e) hushållens ideella organisationer, som inte har oberoende laglig status eller sådana som har det men bara är av ringa betydelse (se 2.88).

2.77 Hushållssektorn underindelas i sex undersektorer:

- Arbetsgivare (inklusive egenföretagare) (S.141 + S.142).
- Anställda (S.143).
- Mottagare av kapitalinkomster (S.1441).

- Mottagare av pension (S.1442).
- Mottagare av andra transfereringsinkomster (S.1443).
- Övriga (S.145).

2.78 Hushåll allokeras till undersektorerna efter största inkomstslag (egenföretagarinkomst, lön etc.) i hushållet totalt sett. När det finns mer än en inkomst av ett visst slag som mottas inom samma hushåll, måste klassificeringen göras utifrån den sammanlagda hushållsinkomsten av varje inkomstslag.

Undersektor: Arbetsgivare (inklusive egenföretagare) (S.141 + S.142)

2.79 *Definition:* Undersektorn arbetsgivare (inklusive egenföretagare) består av den grupp bland hushållen för vilka de (sammansatta förvärvs-) inkomster (B 3) som tillkommer ägarna av hushållens personliga företag från deras aktivitet som producenter av marknadsförda varor och tjänster med eller utan avlönade anställda utgör den största källan till inkomst för hushållet totalt sett, även om den inte alltid utgör till mer än hälften av den totala hushållsinkomsten.

Undersektor: Anställda (S.143)

2.80 *Definition:* Undersektorn anställda består av gruppen hushåll för vilka den inkomst som kommer från löner och kollektiva avgifter (D 1) är den största källan till inkomst för hushållet totalt sett.

Undersektor: Mottagare av kapitalinkomster (S.1441)

2.81 *Definition:* Undersektorn mottagare av kapitalinkomster består av gruppen hushåll för vilka kapitalinkomster (D 4) är den största källan till inkomst för hushållet totalt sett.

Undersektor: Mottagare av pensioner (S.1442)

2.82 *Definition:* Undersektorn mottagare av pensioner består av gruppen hushåll för vilka inkomsten som kommer från pensioner är den största källan till inkomst för hushållet totalt sett.

Pensionärshushåll vars största inkomst består av ålders- eller andra pensioner, inklusive pensioner från tidigare arbetsgivare.

Undersektor: Mottagare av andra transfereringsinkomster (S.1443)

2.83 *Definition:* Undersektorn mottagare av andra transfereringsinkomster består av gruppen hushåll för vilka inkomsterna som kommer andra löpande transfereringar utgör den största källan till inkomst för hushållet totalt sett.

Andra löpande transfereringar är alla löpande transfereringar andra än kapitalinkomster, pensioner eller inkomster för personer som under långa tider lever på institutioner.

Undersektor: Övriga (S.145)

2.84 *Definition:* Undersektorn består av personer som varaktigt bor på institutioner.

Personer som varaktigt bor på institutioner klassificeras separat eftersom kriteriet om den huvudsakliga källan till inkomst inte medger en meningsfull klassificering av dessa personer i någon av de föregående undersektorerna.

2.85 Om den huvudsakliga inkomstkällan i hushållet totalt sett inte finns tillgänglig för sektorindelningen, bildar inkomsten hos referenspersonen det näst bästa alternativet för klassificering. Referensperson i ett hushåll är normalt

personen med den största inkomsten. Om den senare informationen inte är tillgänglig, kan inkomsten hos den person som uppger att han/hon är referensperson användas för att hänföra hushållet till undersektorer.

- 2.86 Emellertid kan andra kriterier vara tillämpliga och behövliga för olika typer av analys eller som grundval för politiska åtgärder, t.ex. nedbrytning av företagarkhushåll efter bransch: jordbrukarkhushåll, icke-jordbrukarkhushåll (industri, tjänster).

HUSHÅLLENS IDEELLA ORGANISATIONER (S.15)

- 2.87 *Definition:* Sektorn hushållens ideella organisationer (HIO) består av ideella organisationer som utgör separata juridiska enheter, vilka betjänar hushåll och vilka är privata övriga icke marknadsproducenter (se 3.32). Deras huvudsakliga resurser, utom vad som kommer från tillfälliga försäljningar, utgår från frivilliga bidrag kontant eller in natura från hushåll i deras egenskap av konsumenter, från betalningar från offentliga sektorn och från kapitalinkomster⁽¹³⁾.

- 2.88 När dessa institutioner är av mindre betydelse inkluderas de inte i denna sektor, utan deras transaktioner tas upp bland hushållens (S.14).

Sektorn HIO inkluderar följande huvudsakliga typer av HIO vilka tillhandahåller icke marknadsförda varor och tjänster till hushåll:

- a) Fackföreningar, yrkesförbund och lärda sällskap, konsumentorganisationer, politiska partier, kyrkor eller religiösa samfund (inklusive de som finansieras men inte kontrolleras av offentliga sektorn) och sociala, kulturella, fritids- och idrottsklubbar.
- b) Välgörenhets-, stöd- och hjälporganisationer som finansieras av frivilliga bidrag kontant eller in natura från andra institutionella enheter.

I sektor S.15 ingår välgörenhets-, stöd- eller hjälporganisationer som betjänar utländska enheter, medan sådana enheter i vilka medlemskap innebär rätt till någon förutbestämd mängd varor och tjänster inte ingår.

UTLANDET (S.2)

- 2.89 *Definition:* Med utlandet (S.2) avses en grupp enheter utan några karakteristiska funktioner eller resurser. Denna består av utländska enheter⁽¹⁴⁾ som genomför transaktioner med inhemska institutionella enheter eller har andra ekonomiska förbindelser med inhemska enheter. Kontona ger en generell översikt över de ekonomiska band som anknyter den nationella ekonomin med utlandet.

- 2.90 Utlandet är inte en sektor för vilken man måste upprätta fullständiga konton, även om det ofta är lämpligt att beskriva utlandet som om det vore en sektor. Sektorer erhålls genom att man disaggregerar hela samhällsekonomin så att man får mera homogena grupper av inhemska institutionella enheter, vilka liknar varandra i fråga om ekonomiskt beteende, om mål och sätt att verka. Motsvarande gäller inte för sektorn utlandet: där registreras transaktioner och andra flöden i icke-finansiella och finansiella företag, ideella och intresseorganisationer, hushåll och offentliga sektorn med utländska institutionella enheter liksom andra ekonomiska förbindelser mellan inhemska och utländska enheter såsom fordringar av inhemska enheter på utländska enheter.

- 2.91 Det bör observeras att regeln att kontona för utlandet bara tar med transaktioner som genomförs mellan inhemska institutionella enheter och utländska enheter är underkastad följande undantag:

- a) Transporttjänster (fram till gränsen i det exporterande landet) som utförs av inhemska enheter avseende importerade varor räknas med i kontona för utlandet som fob-import, trots att de fullgörs av inhemska enheter (se 3.144).

⁽¹³⁾ HIO som kontrolleras och huvudsakligen finansieras av offentliga sektorn klassificeras i den offentliga sektorn (se 2.69 b).

⁽¹⁴⁾ Institutionerna inom Europeiska unionen och de internationella organisationerna är inkluderade (se också 2.06).

- b) Transaktioner av utländska tillgångar mellan inhemska enheter som hör till olika sektorer visas i de detaljerade finansiella kontona för utlandet, eftersom de trots att de inte påverkar landets finansiella ställning gentemot utlandet ändå påverkar de finansiella relationer som de olika individuella sektorerna har med utlandet.
- c) Transaktioner i landets skuldförbindelser mellan utländska enheter som räknas till olika geografiska zoner visas i den geografiska uppdelningen av kontona för utlandet. Fast dessa transaktioner inte påverkar landets totala skuldsättning gentemot utlandet, inverkar de på dess skulder till olika delar av världen.

2.92 Sektorn utlandet (S.2) underindelas i

- a) Europeiska unionen (S.21):
 - 1) medlemsländerna i Europeiska unionen (S.211),
 - 2) institutionerna inom Europeiska unionen (S.212),
- b) tredje länder och internationella organisationer (S.22).

SEKTORKLASSIFICERING AV LEGALT AVGRÄNSADE TYPER AV PRODUCERANDE ENHETER

2.93 Följande översikt samt paragraferna 2.94—2.101 sammanfattar de principer som är vägledande för klassificeringen av producerande enheter i sektorer, genom att använda den standardterminologi som beskriver huvudtyperna av institutioner.

2.94 Privata och offentligt ägda företag som är marknadsproducenter klassificeras enligt följande:

- a) De som främst ägnar sig åt produktion av varor och icke-finansiella tjänster: i sektor S.11, icke-finansiella företag (se 2.23 a).
- b) De som främst ägnar sig åt finansförmedling och finansiell service-verksamhet: i sektor S.12, finansiella företag (se 2.40 a och 2.40 f).

2.95 Kooperativ och handelsbolag som betraktas som oberoende lagliga enheter och som är marknadsproducenter klassificeras enligt följande:

- a) De som främst ägnar sig åt produktion av varor och icke-finansiella tjänster: i sektor S.11, icke-finansiella företag (se 2.23 b).
- b) De som främst ägnar sig åt finansförmedling och finansiell service-verksamhet: i sektor S.12, finansiella företag (2.40 b).

Tabell 2.3 — Sektorklassificering av producerande enheter efter juridiska standardformer

Juridisk form	Typ av producent	Marknadsproducenter med huvudsaklig produktion av varor och icke-finansiella tjänster	Marknadsproducenter som huvudsakligen bedriver finansförmedling	Övriga icke-marknadsproducenter	
				Offentliga producenter (se 3.28)	Privata producenter (se 3.29)
Privata och offentliga företag		S.11 icke-finansiella företag (se 2.23 a)	S.12 finansiella företag (se 2.40 a och 2.40 f)		
		S.11 icke-finansiella företag (se 2.23 b)	S.12 finansiella företag (se 2.40 b)		
Kooperativ och handelsbolag som betraktas som självständiga juridiska enheter		S.11 icke-finansiella företag (se 2.23 c)	S.12 finansiella företag (se 2.40 c)		
		S.11 icke-finansiella företag (se 2.23 f)	S.12 finansiella företag (se 2.40 g)		
Offentliga producenter som inte betraktas som självständiga juridiska enheter	Sådana med utmärkande drag av kvasibolag				
	Övriga			S.13 offentlig sektor (se 2.69 a)	
Ideella och intresseorganisationer som betraktas som självständiga juridiska enheter		S.11 icke-finansiella företag (se 2.23 d)	S.12 finansiella företag (se 2.40 d)		S.15 hushållens ideella organisationer ⁽¹⁾ (se 2.87)
		S.11 icke-finansiella företag (se 2.23 f)	S.12 finansiella företag (se 2.40 g)		
Partnerskap som inte betraktas som självständiga juridiska enheter Enmansföretag	Sådana med utmärkande drag av kvasibolag				
	Övriga	S.14 hushåll (se 2.75)	S.14 hushåll (se 2.75)		
Holdingbolag vars kontrollerade bolag har en huvudsaklig aktivitet som producent av	Varor och icke-finansiella tjänster	S.11 icke-finansiella företag (se 2.23 e)			
	Finansiella tjänster		S.12 finansiella företag (se 2.40 e)		

⁽¹⁾ Med undantag för ideella organisationer av mindre betydelse (se 2.88).

- 2.96 Offentliga producenter som på grundval av särskild lagstiftning betraktas som oberoende lagliga enheter och som är marknadsproducenter klassificeras enligt följande:
- a) De som främst ägnar sig åt produktion av varor och icke-finansiella tjänster: i sektor S.11, icke-finansiella företag (se 2.23 c).
 - b) De som främst ägnar sig åt finansförmedling och finansiell serviceverksamhet: i sektor S.12, finansiella företag (se 2.40 c).
- 2.97 Offentliga producenter som inte betraktas som oberoende lagliga enheter och som är marknadsproducenter klassificeras enligt följande:
- a) Om de är kvasibolag (se 2.13 f):
 - 1) De som främst ägnar sig åt produktion av varor och icke-finansiella tjänster: i sektor S.11, icke-finansiella företag (se 2.23 f).
 - 2) De som främst ägnar sig åt finansförmedling och finansiell serviceverksamhet: i sektor S.12, finansiella företag (se 2.40 g).
 - b) Om de inte är kvasibolag: i sektor S.13, offentlig sektor, eftersom de förblir en integrerad del av de enheter som kontrollerar dem (se 2.69 a).
- 2.98 Ideella och intresseorganisationer (organisationer, stiftelser) som betraktas som oberoende lagliga enheter klassificeras enligt följande:
- a) De som är marknadsproducenter och främst ägnar sig åt produktion av varor och icke-finansiella tjänster: i sektor S.11, icke-finansiella företag (se 2.23 d).
 - b) De som främst ägnar sig åt finansförmedling och finansiella serviceaktiviteter: i sektor S.12, finansiella företag (se 2.40 d).
 - c) De som är icke marknadsproducenter:
 - 1) I sektor S.13, offentlig sektor, om de är offentliga producenter kontrollerade och huvudsakligen finansierade av offentliga sektorn (se 2.69 b).
 - 2) I sektor S.15, hushållens ideella organisationer om de är privata producenter (se 2.87).
- 2.99 Enskilda firmor och handelsbolag som inte betraktas som oberoende lagliga enheter och som är marknadsproducenter klassificeras enligt följande:
- a) Om de är kvasibolag (se 2.13 f):
 - 1) De som främst ägnar sig åt produktion av varor och icke-finansiella tjänster: i sektor S.11, icke-finansiella företag (se 2.23 f).
 - 2) De som främst ägnar sig åt finansförmedling och finansiell serviceverksamhet: i sektor S.12, finansiella företag (se 2.40 g).
 - b) Om de inte är kvasibolag: i sektor S.14, hushåll (se 2.75).
- 2.100 Holdingbolag (dvs. bolag som leder en grupp av företag) klassificeras enligt följande:
- a) I sektor S.11, icke-finansiella företag, om den dominerande aktiviteten i företagsgruppen, som är marknadsproducenter, totalt sett är produktion av varor och icke-finansiella tjänster (se 2.23 e).
 - b) I sektor S.12, finansiella företag, om den dominerande aktiviteten i företagsgruppen totalt sett är finansförmedling (se 2.40 e).
- 2.101 Tabell 2.3 illustrerar i schemaform de olika fall som är uppräknade i texten ovan.

LOKALA VERKSAMHETSENHETER OCH BRANSCHER

- 2.102 I praktiken ägnar sig de flesta enheter som producerar varor och tjänster åt en kombination av aktiviteter på samma gång. De kan ägna sig åt en primär aktivitet, några sekundära aktiviteter och några hjälpaktiviteter (se 3.10–3.13).

2.103 En aktivitet kan sägas äga rum när sådana resurser som utrustning, arbetskraft, tillverkningsteknik, informationsnätverk och produkter kombineras, vilket leder till skapandet av specifika varor och tjänster. En aktivitet karakteriseras av en insats av produkter (varor och tjänster), en produktionsprocess och produktion av produkter.

Aktiviteter kan bestämmas med hänvisning till en specifik nivå i NACE Rev. 1⁽¹⁵⁾.

2.104 Om en enhet utför mer än en aktivitet, kan alla aktiviteter som inte är hjälpaktiviteter rangordnas efter förädlingsvärdet. Med utgångspunkt från det dominerande förädlingsvärdet kan en uppdelning göras mellan primär aktivitet och sekundära aktiviteter. Hjälpaktiviteter avskiljs inte som egna enheter eller hålls isär från de primära eller sekundära aktiviteterna hos de enheter som de betjänar.

2.105 För att analysera de flöden som uppkommer under produktionsprocessen och i användningen av varor och tjänster är det nödvändigt att välja enheter som understryker relationer av tekniskt-ekonomiskt slag. Detta krav betyder som regel att institutionella enheter måste delas upp i mindre och mer homogena enheter med avseende på typ av produktion. Lokala verksamhetsenheter avser att uppfylla detta krav såsom en första och verklighetsorienterad operationell ansats.

DEN LOKALA VERKSAMHETSENHETEN

2.106 *Definition:* Den lokala verksamhetsenheten (LVE) är den del av en verksamhetsenhet som motsvarar en lokal enhet⁽¹⁶⁾. Verksamhetsenheten grupperar alla de delar av en institutionell enhet, i dess egenskap av producent, som bidrar till utförandet av en aktivitet på undergruppsnivå (fyra siffror) i NACE Rev. 1 och som svarar mot en eller flera operationella underindelningar av den institutionella enheten. Den institutionella enhetens informationssystem måste för varje LVE kunna uppge eller beräkna åtminstone produktionsvärde, insatsförbrukning, löner och kollektiva avgifter, driftöverskott liksom sysselsättning och fast bruttoinvestering.

Den lokala enheten är en institutionell enhet, eller en del av en institutionell enhet, som producerar varor och tjänster och som är belägen på en geografiskt identifierad plats.

En LVE kan motsvara en institutionell enhet som producent eller vara en del av en institutionell enhet; däremot kan den aldrig tillhöra två olika institutionella enheter.

2.107 Om en institutionell enhet som producerar varor och tjänster innefattar en primär aktivitet och därtill en eller flera sekundära aktiviteter, skall den underindelas i samma antal verksamhetsenheter och de sekundära aktiviteterna skall klassificeras under andra rubriker än den huvudsakliga aktiviteten. Däremot hålls inte hjälpaktiviteterna isär från den primära eller de sekundära aktiviteterna. Men verksamhetsenheter som faller under en viss rubrik i klassificeringssystemet kan tillverka produkter utanför den homogena gruppen, som en sekundär aktivitet, vilka inte kan identifieras genom tillgängliga bokföringsdokument. På så vis kan en verksamhetsenhet utföra en eller flera sekundära aktiviteter.

BRANSCHEN

2.108 *Definition:* En bransch består av en grupp LVE som ägnar sig åt samma eller liknande slag av aktivitet. På den mest detaljerade klassifikationsnivån består en bransch av alla LVE som ingår i en enskild undergrupp (fyra siffror) enligt NACE Rev. 1 och som därför ägnar sig åt samma aktivitet som den definieras i NACE Rev. 1.

Branscher består av både LVE som producerar marknadsförda varor och tjänster och LVE som producerar icke marknadsförda varor och tjänster. En bransch består enligt definition av en grupp LVE som ägnar sig åt samma typ av produktionsaktivitet, oavsett om de institutionella enheter till vilka de hör producerar marknadsprodukter eller icke-marknadsprodukter.

⁽¹⁵⁾ NACE Rev. 1: Europeiska gemenskapernas statistiska näringsgrensindelning i enlighet med rådets förordning nr 3037/90 av den 9 oktober 1990.

⁽¹⁶⁾ LVE kallas för *establishment* i SNA och ISIC Rev. 3.

2.109 Branscher kan klassificeras i tre kategorier:

- a) Branscher som producerar marknadsförda varor och tjänster (marknadsbranscher) och varor och tjänster för egen slutlig användning⁽¹⁷⁾.
- b) Branscher i offentliga sektorn som producerar icke marknadsförda varor och tjänster: icke marknadsinriktade branscher i den offentliga sektorn.
- c) Branscher i hushållens ideella organisationer som producerar icke marknadsförda varor och tjänster: icke marknadsinriktade branscher inom ideella organisationer.

KLASSIFIKATION AV BRANSCHER

2.110 Den klassifikation som används för att gruppera LVE i branscher är NACE Rev. 1.

HOMOGENA PRODUKTIONSENHETER OCH HOMOGENA BRANSCHER

2.111 LVE uppfyller endast approximativt kraven för analys av produktionsprocessen (se 2.105 och 2.107). Den enhet som är den optimala för denna typ av analys, dvs. input-outputanalys, är den homogena produktionsenheten.

DEN HOMOGENA PRODUKTIONSENHETEN

2.112 *Definition:* Den karakteristiska egenskapen hos en homogen produktionsenhet är en unik aktivitet som definieras genom sin insats, en särskild produktionsprocess och sin produktion. Produkterna som utgör insats respektive produktion karakteriseras för sin del inte bara utifrån sina fysiska egenskaper och den omfattning i vilken de är med i produktionen utan också utifrån den använda produktionstekniken; de kan beskrivas med hjälp av en produktklassifikation (se 2.118).

2.113 Om en institutionell enhet som producerar varor och tjänster utför en primär aktivitet och dessutom en eller flera sekundära aktiviteter, delas den in i samma antal homogena produktionsenheter. Hjälpaktiviteter hålls inte isär från den primära eller de sekundära aktiviteterna. Precis som en LVE kan en homogen produktionsenhet motsvara en institutionell enhet eller en del därav; däremot kan den aldrig tillhöra två olika institutionella enheter.

DEN HOMOGENA BRANSCHEN

2.114. *Definition:* Den homogena branschen består av en grupp homogena produktionsenheter. De aktiviteter som ingår i en homogen bransch definieras med en varuklassificering. Den homogena branschen producerar de varor och tjänster som är definierade i klassifikationen och endast dessa produkter.

2.115 Homogena branscher är enheter avpassade för ekonomisk analys. Homogena verksamhetsenheter kan vanligen inte observeras direkt; de data som samlas in från enheter i statistiska undersökningar måste räknas om för att bilda homogena branscher.

2.116 Homogena branscher kan klassificeras i tre kategorier:

- a) Homogena branscher som producerar marknadsförda varor och tjänster (marknadsbranscher) samt varor och tjänster för egen slutlig användning⁽¹⁸⁾.
- b) Homogena branscher i offentliga sektorn som producerar icke marknadsförda varor och tjänster: icke marknadsinriktade branscher i offentliga sektorn.

⁽¹⁷⁾ Tjänster för egen slutlig användning rör endast bostadstjänster i ägarbebodda bostäder och hushållstjänster producerade av anställda i hushållen (se 3.21).

⁽¹⁸⁾ Tjänster för egen slutlig användning rör endast bostadstjänster i ägarbebodda bostäder och hushållstjänster producerade av anställda i hushållen (se 3.23).

- c) Homogena branscher inom hushållens ideella organisationer som producerar varor och tjänster: icke marknadsinriktade branscher inom hushållens ideella organisationer.

2.117 De homogena branscher som producerar marknadsförda varor och tjänster samt varor och tjänster för egen slutlig användning består av alla homogena produktionsenheter, i vilken institutionell sektor som helst, som uteslutande är inriktade på produktion av marknadsförda varor och tjänster eller på varor och tjänster för egen slutlig användning. Produktionen av marknadsförda varor och tjänster inom offentliga sektorn eller i sektorn ideella organisationer (inklusive produktion för egen användning) behandlas som homogena produktionsenheter och klassificeras i därför avsedd marknadsbransch.

De icke marknadsinriktade homogena branscherna i offentliga sektorn som producerar icke marknadsförda varor och tjänster består av alla homogena produktionsenheter i den offentliga sektorn som producerar icke marknadsförda varor och tjänster.

De icke marknadsinriktade homogena branscherna inom hushållens ideella organisationer består av alla homogena produktionsenheter inom hushållens ideella organisationer, vilka producerar icke marknadsförda varor och tjänster.

KLASSIFIKATION AV HOMOGENA BRANSCHER

2.118 Klassifikationen av homogena branscher som används i input-outputtabeller baseras på den statistiska indelningen av produkter efter näringsgren (CPA)⁽¹⁹⁾. CPA är en produktklassifikation vars element har strukturerats i enlighet med kriteriet om ursprungsbransch, vilken i sin tur är definierad enligt NACE Rev. 1.

⁽¹⁹⁾ CPA: Classification of Products by Activity i enlighet med rådets förordning nr 3696/93 av den 29 oktober 1993.

KAPITEL 3

PRODUKTTRANSAKTIONER

3.01 *Definition:* Produkter är alla de varor och tjänster som skapats inom produktionsavgränsningen. Den senare definieras i punkt 3.07.

3.02 Följande huvudkategorier av produkttransaktioner särskiljs i ENS:

Transaktionskategorier	Kod
Produktion	P 1
Insatsförbrukning	P 2
Konsumtionsutgift	P 3
Faktisk konsumtion	P 4
Bruttoinvestering	P 5
Export av varor och tjänster	P 6
Import av varor och tjänster	P 7

3.03 Produkttransaktioner bokförs i följande konton:

- a) I kontot för varor och tjänster bokförs produktion och import som tillgång och andra produkttransaktioner som användning.
- b) I produktionskontot bokförs som tillgång och insatsförbrukning som användning.
- c) I kontot för användning av disponibel inkomst bokförs konsumtionsutgift som användning.
- d) I kontot för användning av justerad disponibel inkomst bokförs faktisk konsumtion som användning.
- e) I kapitalkontot registreras bruttoinvestering som användning (förändring i tillgångar).
- f) I utrikeskontot för varor och tjänster bokförs import av varor och tjänster som tillgång, medan export av varor och tjänster bokförs som användning.

3.04 I tillgångstabellen bokförs produktion och import som tillgång. I användningstabellen bokförs insatsförbrukning, bruttoinvestering, konsumtionsutgift och export som användning. I den symmetriska input-outputtabellen bokförs produktion och import som tillgång och andra produkttransaktioner som användning.

3.05 Tillförsel av produkter värderas till baspriser (baspriser definieras i punkt 3.48). Användning av produkter värderas till mottagarpriser (mottagarpriser definieras i punkt 3.06). För vissa typer av tillgång och användning används mera speciella värderingsprinciper, t.ex. för import och export av varor.

3.06 *Definition:* Vid köptillfället är mottagarpriset de pris köparen faktiskt betalar för produkterna; inklusive alla skatter på minus subventioner av produkterna (men exklusive avdragsgilla skatter, t.ex. moms på produkterna); inklusive alla transportkostnader betalade separat av köparen för leverans på begärd tid och plats; efter avdrag av rabatter från standardpriser vid mängd- eller lågsäsongsköp; exklusive ränte- eller serviceavgifter som tillkommer vid krediter; exklusive alla extra avgifter köparen ådragit sig genom att inte betala inom den tidsperiod som avtalades vid tiden för köpet.

Om användningstillfället inte sammanfaller med köptillfället, skall en justering göras för förändringar i priset till följd av tidsskillnaden (på ett sätt som överensstämmer med förändringar i lagerpriserna). Sådana justeringar är särskilt viktiga om priserna på de aktuella produkterna förändras drastiskt under ett år.

PRODUKTION (AKTIVITET OCH RESULTAT)

3.07 *Definition:* Produktion är en aktivitet som utförs under kontroll och ansvar av en institutionell enhet, som använder insats av arbetskraft, kapital samt varor och tjänster för att producera varor och tjänster. Produktion omfattar inte helt naturliga processer utan inslag av mänsklig inblandning eller styrning, såsom opåverkad tillväxt av fiskebestånd i internationella vatten (däremot är fiskodling produktion).

3.08 Produktion omfattar

- a) produktion av alla individuella eller kollektiva varor eller tjänster som tillhandahålls till andra enheter än dem som producerat dem (eller avses att tillhandahållas på detta sätt),
- b) produktion i egen regi av alla varor som behålls av producenten för egen slutlig konsumtion eller bruttoinvestering. Produktion i egen regi för bruttoinvestering innefattar produktion av fasta tillgångar som byggnads- och anläggningsverksamhet, utveckling av datorprogram, mineralprospektering för egen fast bruttoinvestering (för begreppet fast bruttoinvestering, se 3.100—3.127),

Hushållens produktion i egen regi av varor gäller i första hand

- 1) bostadsbyggande i egen regi,
- 2) produktion och lagring av jordbruksprodukter,
- 3) vidarebearbetning av jordbruksprodukter t.ex. produktion av mjöl genom malning, konservering av frukt genom torkning och konservering; produktion av mejeriprodukter som smör och ost och produktion av öl, vin och sprit,
- 4) produktion av andra primärprodukter, t.ex. saltbrytning, torvbrytning och vattenförsörjning,
- 5) andra slag av framställning, t.ex. vävning av tyger, keramikframställning och möbeltillverkning.

Hushållens produktion i egen regi skall registreras om denna typ av produktion är av betydelse, t.ex. om den antas vara av kvantitativ betydelse i förhållande till den totala tillgången av den aktuella produkten i ett land.

Av konvention inkluderas i ENS endast bostadsbyggande samt produktion, lagring och bearbetning av jordbruksprodukter i egen regi; all annan hushållsproduktion i egen regi betraktas som negligierbar i Europeiska unionens länder.

- c) produktion av bostadstjänster i ägarbebodda bostäder,
- d) hushållstjänster och personliga tjänster producerade av betald arbetskraft i hushållen,
- e) frivillig verksamhet som resulterar i varor, t.ex. byggande av en bostad, en kyrka eller annan byggnad, skall räknas som produktion. Frivillig verksamhet som inte resulterar i varor, t.ex. omvårdnad och städning utan betalning, exkluderas.

All sådan verksamhet inkluderas även om den är olaglig eller inte registrerad hos skattemyndigheten, sociala, statistiska eller andra myndigheter.

3.09 Produktion exkluderar hushållstjänster och personliga tjänster som produceras och konsumeras inom samma hushåll (med undantag av anställning av betald arbetskraft i hushållen och bostadstjänster i ägarbebodda bostäder). Exempel är

- a) rengöring, utsmyckning och underhåll av bostaden i den mån dessa aktiviteter vanligen även utförs av hyresgäster,
- b) rengöring, service och reparation av konsumtionskapitalvaror,
- c) tillagning och servering av måltider,
- d) skötsel, träning och fostran av barn,
- e) omvårdnad av sjuka, svaga och gamla,
- f) transport av hushållsmedlemmar eller deras tillhörigheter.

PRIMÄRA VERKSAMHETER, SEKUNDÄRA VERKSAMHETER OCH HJÄLPVERKSAMHETER

- 3.10 *Definition:* Den primära verksamheten vid en lokal verksamhetsenhet (LVE) är den aktivitet vars förädlingsvärde överstiger det för varje annan aktivitet som bedrivs inom samma enhet. Klassificeringen av den primära verksamheten bestäms med referens till NACE Rev. 1, först på den högsta nivån i klassificeringen och därefter på mera detaljerade nivåer.
- 3.11 *Definition:* En sekundär verksamhet är en aktivitet som bedrivs inom en lokal verksamhetsenhet i tillägg till den huvudsakliga verksamheten. Resultatet av den sekundära verksamheten är en sekundärprodukt.
- 3.12 *Definition:* Resultatet av en hjälpverksamhet är inte avsett för användning utanför företaget. En hjälpverksamhet är en stödaktivitet som bedrivs inom företaget för att skapa de förutsättningar inom vilka den primära eller de sekundära verksamheterna inom en lokal verksamhetsenhet kan bedrivas. Hjälpverksamheter karaktäriseras av att de skapar produkter som vanligen återfinns som insats i nästan alla slag av produktiv verksamhet, liten som stor.

Hjälpverksamheter kan vara t.ex. inköp, försäljning, marknadsföring, bokföring, databearbetning, transport, lagring, underhåll, städning och säkerhetstjänster. Företagen kan välja mellan att bedriva hjälpverksamheter i egen regi eller att köpa sådana tjänster på den öppna marknaden från särskilda producenter av dessa tjänster.

Investering i egen regi anses inte vara hjälpverksamhet.

- 3.13 Hjälpverksamheter behandlas som en integrerad del av den primära eller sekundära verksamhet den betjänar. Detta får till följd att
- produktionen i en hjälpverksamhet inte är explicit avgränsad och separat bokförd; därav följer att användningen av denna produktion inte heller bokförs,
 - alla insatser som konsumeras i en hjälpverksamhet — material, arbetskraft, kapitalförslitning etc. — behandlas som insatser i den primära eller sekundära verksamhet som den stöder.

PRODUKTION (P.1)

- 3.14 *Definition:* Produktion består av de produkter som skapats under räkenskapsperioden.

Särskilda fall som omfattas är

- varor och tjänster som en lokal verksamhetsenhet tillhandahåller en annan lokal verksamhetsenhet som tillhör samma institutionella enhet,
- varor som producerats vid en lokal verksamhetsenhet och är kvar i lager vid slutet av den period under vilken de producerats, oavsett vilken den framtida användningen än blir.

Varor och tjänster som produceras och konsumeras inom samma räkenskapsperiod och inom samma lokala verksamhetsenhet identifieras dock inte separat. De bokförs därför inte som en del av produktionen eller insatsförbrukningen i ifrågavarande lokala verksamhetsenhet.

- 3.15 När en institutionell enhet omfattar mer än en lokal verksamhetsenhet är den institutionella enhetens produktion summan av produktionen i dess ingående lokala verksamhetsenheter, inklusive produkter levererade mellan dessa verksamhetsenheter.
- 3.16 Tre typer av produktion specificeras i ENS:
- Marknadsproduktion (P.11).
 - Produktion för egen slutlig användning (P.12).
 - Övrig icke marknadsproduktion (P.13).

Följande distinktion tillämpas också på lokala verksamhetsenheter och på institutionella enheter:

- Marknadsproducenter.
- Producenter för egen slutlig användning.
- Övriga icke marknadsproducenter.

Distinktionen mellan marknad för egen slutlig användning och övrig icke-marknad är fundamental eftersom den bestämmer de värderingsprinciper som skall användas för produktionen: marknadsproduktion och produktion för egen slutlig användning liksom marknadsproducenters och producenters för egen slutlig användning totala produktion värderas till baspriser, medan övriga icke marknadsproducenters (lokala verksamhetsenheter) totala produktion värderas från kostnadssidan. En institutionell enhets totala produktion värderas som summan av de ingående lokala verksamhetsenheterna och påverkas därmed också av distinktionen mellan marknad, för egen slutlig användning och övrig icke marknad (se 3.54—3.56). Vidare används denna distinktion för att klassificera institutionella enheter till sektor (se 3.27—3.37).

Distinktionerna görs uppifrån och ner, dvs. distinktionen görs först för institutionella enheter, sedan för lokala verksamhetsenheter och sedan för deras produktion. Som en konsekvens av detta kan den exakta betydelsen av distinktionen på produktnivå (dvs. definitionen av begreppen marknadsproduktion, produktion för egen slutlig användning och övrig icke marknadsproduktion) endast förstås genom att också se på egenskaperna hos den institutionella enheten och hos den lokala verksamhetsenhet som producerar denna produktion.

Efter den allmänna definitionen av de tre typerna produktion och de tre typerna producenter (3.17—3.26), presenteras distinktionen mellan marknad för egen slutlig användning och övrig icke-marknad uppifrån och ner.

- 3.17 *Definition:* Marknadsproduktion består av produktion som avyttras på en marknad (se 3.18) eller avses att avyttras på en marknad.
- 3.18 Marknadsproduktion omfattar
- a) produkter som sålts till ekonomiskt signifikanta priser,
 - b) produkter som använts för byteshandel,
 - c) produkter som använts som naturabetalning (inklusive naturalön och sammansatt förvärvsinkomst in natura),
 - d) produkter som tillhandahålls av en lokal verksamhetsenhet för att användas som insatsvaror eller för slutlig användning inom en annan lokal verksamhetsenhet tillhörig samma institutionella enhet,
 - e) produkter som lagts till lagren av färdigvaror och varor i arbete avsedda för någon av de ovan nämnda användningarna (inklusive naturlig tillväxt av djur och vegetariska produkter liksom ofullbordade byggnader där köparen är okänd).
- 3.19 *Definition:* I ENS definieras det ekonomiskt signifikanta priset på en produkt delvis med hänsyn till den institutionella enhet och lokala verksamhetsenhet där produktionen skett (3.27—3.40). Så t.ex. säljs, enligt konvention, all produktion, som sker hos personliga företag och som säljs till andra institutionella enheter, till ekonomiskt signifikanta priser, dvs. betraktas som marknadsproduktion. För vissa andra institutionella enheter betraktas produktionen som såld till ekonomiskt signifikant pris när mer än 50 % av produktionskostnaden är täckt.
- 3.20 *Definition:* Produktion för egen slutlig användning avser varor och tjänster som används endera som slutlig konsumtion inom samma institutionella enhet eller som fast bruttoinvestering inom samma institutionella enhet.
- 3.21 Produkter för egen slutlig konsumtion kan endast produceras i hushållssektorn. Typiska exempel är
- a) jordbruksprodukter som behålls av jordbrukare,
 - b) bostadstjänster som produceras av boende i ägarbebodda bostäder,
 - c) hushållstjänster som produceras av anställd avlönad personal.
- 3.22 Produkter som används för egen fast bruttoinvestering kan produceras i vilken sektor som helst. Exempel är
- a) särskilda verktygsmaskiner, producerade av verkstadsindustriföretag,

- b) bostäder, eller utbyggnader av bostäder, producerade av hushåll,
- c) byggnadsverksamhet i egen regi, inkluderande gemensam byggnadsverksamhet utförd av grupper av hushåll.

3.23 *Definition:* Övrig icke-marknadsproduktion omfattar produktion som tillhandahålls gratis till andra enheter, eller till priser som inte är ekonomiskt signifikanta.

3.24 *Definition:* Marknadsproducenter är lokala verksamhetsenheter eller institutionella enheter vars huvudsakliga produktion är marknadsproduktion.

Märk, att om en lokal verksamhetsenhet eller en institutionell enhet är marknadsproducent så är dess huvudsakliga produktion definitionsmässigt marknadsproduktion, så som begreppet marknadsproduktion är definierat efter tillämpande av distinktionen marknad för egen slutlig användning och övrig icke marknad på den lokala verksamhetsenhet och institutionella enhet som har producerat produkterna ifråga.

3.25 *Definition:* Producenter för egen slutlig användning är lokala verksamhetsenheter eller institutionella enheter, vars huvudsakliga produktion går till egen slutlig användning.

3.26 *Definition:* Övriga icke-marknadsproducenter är lokala verksamhetsenheter eller institutionella enheter, vars huvudsakliga produktion tillhandahålls gratis eller till ekonomiskt icke signifikanta priser.

Institutionella enheter: distinktion mellan marknad för egen slutlig användning och övrig icke-marknad

3.27 Distinktionen mellan marknad för egen slutlig användning och övrig icke marknad för institutionella enheter som producenter sammanfattas i tabell 3.1. Implikationerna för sektorklassificeringen visas också.

Tabell 3.1 — Distinktionen mellan marknadsproducenter, producenter för egen slutlig användning och övriga icke-marknadsproducenter

Typ av institutionell enhet				Klassificering	
Privat eller offentlig		Vinstsyftande eller ej?	Försäljningsintäkter täcker mer än 50 % av produktionskostnaden	Typ av producent	Sektor
1. Privata producenter	1.1 Personliga företag (exklusive kvasibolag som ägs av hushållen)			1.1 = Marknad eller för egen slutlig användning	Hushåll
	1.2 Övriga privata producenter (inklusive kvasibolag som ägs av hushållen)	1.2.1 Privata icke vinstsyftande (ideella/intresseorganisationer)	1.2.1.1 Ja	1.2.1.1 = Marknad	Företag
			1.2.1.2 Nej	1.2.1.2 = Övrig icke-marknad	HIO
		1.2.2 Övriga privata producenter (vinstsyftande)		1.2.2 = Marknad	Företag
2. Offentliga producenter			2.1 Ja	2.1 = Marknad	Företag
			2.2 Nej	2.2 = Övrig icke-marknad	Offentlig sektor

Tabellen visar att för att besluta huruvida en institutionell enhet skall klassificeras som marknadsproducent, producent för egen slutlig användning eller övrig icke-marknadsproducent måste ett flertal kriterier i tur och ordning tillämpas.

- 3.28 Det första kriteriet är distinktionen mellan privata och offentliga producenter. En offentlig producent är en producent som kontrolleras av offentliga sektorn. Vad gäller ideella/intresseorganisationer, är en offentlig producent en organisation som kontrolleras och huvudsakligen finansieras av den offentliga sektorn. Alla andra producenter är privata producenter. Kontroll definieras som möjlighet att bestämma policy eller program för en institutionell enhet, om nödvändigt genom att utse verkställande ledning. Att äga mer än hälften av aktierna i ett bolag är en tillräcklig, men inte nödvändig, förutsättning för kontroll (se också 2.26).
- 3.29 Som visas i tabell 3.1 återfinns privata producenter i alla sektorer utom i offentliga sektorn. Offentliga producenter däremot återfinns endast i företagssektorn (icke-finansiella företag och finansiella företag) och i offentliga sektorn.
- 3.30 En speciell kategori av privata producenter är de personliga företagen. Dessa är alltid marknadsproducenter eller producenter för egen slutlig användning. De senare återfinns i samband med produktion av bostadstjänster i ägarbebodda bostäder och vid egenregiproduktion av varor. Alla personliga företag klassificeras till hushållssektorn. Undantag förs bara för kvasibolag som ägs av hushållen. Dessa är marknadsproducenter och klassificeras till sektorerna icke-finansiella och finansiella företag.
- 3.31 För övriga privata producenter, skall skillnad göras mellan privata icke vinstsyftande institutioner (ideella/intresseorganisationer) och övriga privata producenter.

Definition: En ideell/intresseorganisation definieras som en legal eller social enhet skapad med ändamålet att producera varor och tjänster med egenskaper som inte tillåter dem att bli en källa för inkomster, vinster eller andra finansiella förtjänster för de enheter som skapar, kontrollerar eller finansierar dem. I praktiken kan ideella/intresseorganisationer generera såväl över- som underskott, men ingen annan institutionell enhet kan tillgodogöra sig de vinster som skapas.

Alla övriga privata producenter som inte är ideella/intresseorganisationer är marknadsproducenter. De klassificeras till icke-finansiella och finansiella företagssektorn.

- 3.32 För att fastställa typ av producent och sektor för privata ideella/intresseorganisationer, skall ett 50 %-kriterium användas:
- Om mer än 50 % av produktionskostnaden täcks av försäljningsintäkter, är den institutionella enheten en marknadsproducent och klassificeras till sektorerna icke-finansiella och finansiella företag.
 - Om mindre än 50 % av produktionskostnaden täcks av försäljningsintäkter, är den institutionella enheten en övrig icke marknadsproducent och klassificeras till sektorn för hushållens ideella organisationer (HIO). Intresseorganisationer som kontrolleras och huvudsakligen finansieras av offentliga sektorn klassificeras till offentliga sektorn.
- 3.33 Vid åtskillnaden mellan marknadsproducenter och icke-marknadsproducenter med hjälp av 50 %-kriteriet, definieras försäljningsintäkt och produktionskostnad som följer:
- Försäljningsintäkt avser intäkt exklusive produktskatter men inklusive alla ersättningar från offentliga sektorn eller av institutioner tillhörande Europeiska unionen som ges till alla producenter med denna typ av aktivitet, dvs. alla betalningar som hör samman med volym eller värde på produktionen ingår medan ersättningar för att täcka ett allmänt underskott är exkluderade.

Denna definition av försäljningsintäkt överensstämmer med definitionen av produktion till baspris utom att

- 1) produktion till baspris definieras först efter att det fastställts huruvida produktionen är marknad eller övrig icke-marknad: försäljningsintäkter används endast vid värderingen av marknadsproduktion, övrig icke-marknadsproduktion värderas till sina kostnader,
 - 2) ersättningar från offentliga sektorn för att täcka ett allmänt underskott i ett offentligt bolag eller kvasibolag behandlas som övriga produktsubventioner och definieras i 4.35 ff. Följaktligen inkluderar marknadsproduktion till baspris också sådana ersättningar från offentliga sektorn för att täcka ett allmänt underskott.
- b) Produktionskostnad är summan av insatsförbrukning, löner och kollektiva avgifter, kapitalförslitning och övriga produktionskatter. I detta sammanhang subtraheras inte övriga produktionssubventioner. För att säkerställa jämförbarhet mellan begreppen försäljning och produktionskostnad vid tillämpning av 50 %-kriteriet, skall produktionskostnad exkludera alla kostnader för investeringar i egen regi.

Vid användning av 50 %-kriteriet måste man se på en följd av år: Endast om det resultat kriteriet ger gäller för flera år, eller om det gäller för innevarande år och förväntas gälla den närmaste framtiden, skall det strikt tillämpas. Smärre fluktuationer i storleken på försäljningen från ett år till ett annat nödvändiggör inte omklassificering av en institutionell enhet (och dess lokala verksamhetsenheter och deras produktion).

3.34 Försäljning kan innefatta flera element. För sjukvårdstjänster som tillhandahålls av ett sjukhus kan det t.ex. innefatta

- a) arbetsgivares köp som går till de anställda som naturainkomst och därmed blir konsumtionsutgift för de anställda,
- b) köp (ersättningar) från privata försäkringsbolag,
- c) köp (ersättningar) från socialförsäkringsinstitutioner som skall klassificeras som sociala naturaförmåner,
- d) hushållsköp som inte ersätts (konsumtionsutgift).

Endast mottagna övriga produktionssubventioner och gåvor (t.ex. från välgörenhetsorganisationer) behandlas inte som försäljning.

3.35 Privata intresseorganisationer som betjänar företag är ett specialfall. De finansieras vanligen genom bidrag eller medlemsavgifter från en grupp av företag. Medlemsavgifterna behandlas inte som transferering utan som betalning för tjänst, dvs. försäljning. Dessa intresseorganisationer är därför marknadsproducenter och klassificeras till icke-finansiella eller finansiella företagssektorn.

3.36 Vid tillämpande av 50 %-kriteriet för försäljning och produktionskostnader i privata och offentliga intresseorganisationer, kan det i vissa speciella fall bli missledande att i försäljningen inkludera alla ersättningar som beror på produktionsvolymen. Detta kan gälla t.ex. finansieringen av privata och offentliga skolor: Ersättningen från offentliga sektorn kan vara kopplad till antalet elever men vara föremål för förhandlingar. I ett sådant fall behöver inte betalningarna behandlas som försäljning trots att de har en direkt koppling till produktionsvolymen (antal elever). Detta medför att en skola som huvudsakligen finansieras med sådana ersättningar är en övrig icke-marknadsproducent. Om skolan är en offentlig producent, dvs. huvudsakligen finansierad och kontrollerad av det offentliga, skall den klassificeras som tillhörig offentliga sektorn. Om det är en privat icke-marknadsproducent som driver skolan, skall den klassificeras som tillhörande hushållens ideella organisationer (HIO).

3.37 Offentliga producenter kan vara marknadsproducenter eller icke marknadsproducenter. Om 50 %-kriteriet visar att den institutionella enheten skall betraktas som marknadsproducent, skall den klassificeras till företagssektorn. 50 %-kriteriet bestämmer också när en offentlig enhet skall behandlas som ett offentligt ägt kvasibolag: Ett kvasibolag skall bara skapas om 50 %-kriteriet är uppfyllt. Om den institutionella enheten är en övrig icke marknadsproducent, klassificeras den till offentliga sektorn. Distinktionen mellan ideella/intresseorganisationer och övriga producenter är därmed inte relevant för klassificeringen av offentliga producenter.

Lokala verksamhetsenheter och deras produktion: Distinktion mellan marknad för egen slutlig användning och övrig icke-marknad

3.38 Efter att ha gjort distinktionen marknad för egen slutlig användning och övrig icke-marknad för institutionella enheter som producenter, kan distinktionen göras för lokala verksamhetsenheter och deras produktion. Relationen visas i tabell 3.2.

Tabell 3.2 — Institutionella enheter, lokala verksamhetsenheter och produktion samt distinktionen mellan marknad för egen slutlig användning och övrig icke-marknad

Institutionell enhet	Primär lokal verksamhetsenhet	Sekundär lokal verksamhetsenhet	Primär produktion hos primär lokal verksamhetsenhet	Sekundär produktion hos primär lokal verksamhetsenhet	Primär produktion hos sekundär lokal verksamhetsenhet	Sekundär produktion hos sekundär lokal verksamhetsenhet
Marknadsproducent	Marknadsproducent	Marknadsproducent Producent för egen slutlig användning	Marknadsproduktion	Marknadsproduktion Produktion för egen slutlig användning	Marknadsproduktion Produktion för egen slutlig användning	Marknadsproduktion Produktion för egen slutlig användning Marknadsproduktion
Producent för egen slutlig användning	Producent för egen slutlig användning		Produktion för egen slutlig användning	Marknadsproduktion		
Övrig icke-marknadsproducent	Övrig icke-marknadsproducent	Marknadsproducent Övrig icke-marknadsproducent	Övrig icke-marknadsproduktion	Marknadsproduktion Produktion för egen slutlig användning Övrig icke-marknadsproduktion	Marknadsproduktion Övrig icke-marknadsproduktion	Marknadsproduktion Produktion för egen slutlig användning Marknadsproduktion Produktion för egen slutlig användning Övrig icke-marknadsproduktion

3.39 Hos institutionella enheter som är marknadsproducenter är givetvis den primära lokala verksamhetsenheten också marknadsproducent. Den sekundära lokala verksamhetsenheten kan vara marknadsproducent, men kan också vara producent för egen slutlig användning. Däremot kan, enligt konvention, den sekundära lokala verksamhetsenheten inte vara icke marknadsproducent. Detta medför att alla (sekundära) lokala verksamhetsenheter i företagssektorn är marknadsproducenter eller producenter för egen slutlig användning.

- 3.40 Hos institutionella enheter som är övriga icke-marknadsproducenter är den primära lokala verksamhetsenheten också övrig icke-marknadsproducent. De sekundära lokala verksamhetsenheterna kan vara marknadsproducenter eller icke-marknadsproducenter. Detta betyder att offentliga sektorn och HIO kan innefatta några (sekundära) lokala verksamhetsenheter som är marknadsproducenter (trots att alla institutionella enheter i dessa sektorer är övriga icke marknadsproducenter). För att avgöra huruvida de sekundära lokala verksamhetsenheterna är marknads- eller icke-marknadsproducenter skall 50 %-kriteriet användas.
- 3.41 Efter att ha gjort distinktionen marknad för egen slutlig användning och övrig icke-marknad för institutionella enheter och deras lokala verksamhetsenheter, kan också distinktionen göras för de lokala verksamhetsenheternas produktion. Relationerna visas i tabell 3.3.

Tabell 3.3 — Distinktionen marknad för egen slutlig användning och övrig icke-marknad för lokala verksamhetsenheter och deras produktion

	Marknadsproducenter	Producenter för egen slutlig användning	Övriga icke-marknadsproducenter	Totalt
Marknadsproduktion	X	x	x	Total marknadsförd produktion
Produktion för egen slutlig användning	x	X	x	Total produktion för egen slutlig användning
Övriga icke-marknadsproduktion	0	0	X	Total övrig icke-marknadsproduktion
Totalt	Total produktion hos marknadsproducenter	Total produktion hos producenter för egen slutlig användning	Total produktion hos övriga icke-marknadsproducenter	Total produktion

X = stor produktion, x = liten produktion, 0 = ingen produktion (av konvention).

- 3.42 Lokala verksamhetsenheter som är marknadsproducenter och producenter för egen slutlig användning producerar, enligt konvention, ingen övrig icke marknadsproduktion. Deras produktion kan endast behandlas som marknadsproduktion eller produktion för egen slutlig användning och värderas därefter (3.46—3.52).
- 3.43 Lokala verksamhetsenheter som är övriga icke-marknadsproducenter kan som sekundärproduktion producera marknadsproduktion och produktion för egen slutlig användning. Produktion för egen slutlig användning är investering i egen regi. Förekomst av marknadsproduktion skall i princip avgöras genom tillämpande av 50 %-kriteriet för enskilda produkter: marknadsproduktion är produktion som säljs till minst 50 % av sin produktionskostnad. Detta kan t.ex. gälla offentliga sjukhus som säljer vissa tjänster till ekonomiskt signifikanta priser. Andra exempel är offentliga museers försäljning av reproduktioner eller meteorologiska institut som säljer väderprognoser.
- 3.44 I praktiken kan det vara svårt att göra en tydlig avgränsning mellan olika produkter som produceras i lokala verksamhetsenheter tillhörande offentliga sektorn eller HIO. Än mer gäller detta de produktionskostnader som är hänförliga till de olika produkterna. I sådana fall är en enkel lösning att alla de intäkter som övriga icke marknadsproducenter har i sin sekundära aktivitet (aktiviteter) behandlas som intäkt från en sorts marknadsproduktion. Det kan t.ex. gälla ett museums intäkter från försäljning av affischer och vykort⁽¹⁾.
- 3.45 Övriga icke marknadsproducenter kan också ha intäkter från försäljning av sin icke-marknadsproduktion till icke ekonomiskt signifikanta priser, t.ex. museets inkomster från entrébiljetter. Dessa inkomster avser icke marknadsprodukter. Om de båda typerna av inkomster (biljettintäkter och försäljning av affischer och kort) är svåra att separera, kan alltsammans behandlas endera som intäkt från marknadsproduktion eller intäkt från övrig icke-marknadsproduktion. Valet mellan de två alternativa behandlingarna beror på den antagna relativa vikten av de båda inkomsttyperna (från biljetter kontra försäljning av affischer och kort).

TIDPUNKT FÖR BOKFÖRING OCH VÄRDERING AV PRODUKTIONEN

- 3.46 Produktionen skall bokföras och värderas när den är skapad i produktionsprocessen.

⁽¹⁾ Även om intäkterna inte är tillräckliga för att täcka 50 % av museibutikens totala kostnader, t.ex. för att där också ingår lön till butikens personal.

- 3.47 All produktion skall värderas till baspriser, men särskilda konventioner tillämpas vid
- a) värdering av övrig icke-marknadsproduktion,
 - b) värdering av en övrig icke-marknadsproducents (lokal verksamhetsenhet) totala produktion,
 - c) värdering av den totala produktionen för en institutionell enhet där någon tillhörande lokal verksamhetsenhet är icke-marknadsproducent (se 3.53—3.56).
- 3.48 *Definition:* Baspriset är det pris som producenten erhåller från köparen för en producerad enhet av en vara eller tjänst, minus alla skatter, som erläggs för enheten i fråga som en konsekvens av dess produktion eller försäljning (t.ex. produktskatter), plus alla subventioner, som erhålls för enheten i fråga som en konsekvens av dess produktion eller försäljning. Det exkluderar alla transportkostnader, som faktureras separat av producenten. Det inkluderar alla transportmarginaler som påförs av producenten på samma faktura, även om de redovisas som en separat post på fakturan.
- 3.49 Produktion för egen slutlig användning (P.12) skall värderas till baspris för liknande produkter sålda på marknaden, av detta följer att ett driftöverskott eller en sammansatt förvärvsinkomst kan uppstå för sådan produktion. Detta gäller också för bostadstjänster i ägarbebodda bostäder (se 3.64). Det är emellertid i allmänhet nödvändigt att värdera produkter av byggnadsverksamhet i egen regi till produktionskostnad.
- 3.50 Ökning av lager av varor i arbete värderas i förhållande till uppskattat rådande baspris för den färdiga produkten.
- 3.51 Om värdet av produktion behandlad som lager av varor i arbete skall beräknas i förväg, skall detta baseras på de faktiska kostnaderna med tillägg för beräknat driftöverskott eller beräknad sammansatt förvärvsinkomst. De preliminära beräkningarna skall senare ersättas med det faktiska värdet (när det blir känt) på den färdiga produkten. Det senare är summan av värdet av
- a) färdiga produkter som sålts eller använts för byteshandel,
 - b) färdiga produkter som överförts till lager, minus uttag,
 - c) färdiga produkter för egen slutlig användning.
- 3.52 För byggnader och anläggningar som anskaffats i ofullständigt skick beräknas ett värde baserat på kostnader fram till den aktuella tidpunkten, med tillägg för driftöverskott eller sammansatt förvärvsinkomst (tillägget kan beräknas på basis av priserna på liknande byggnader och anläggningar). Gjorda delbetalningar kan användas för att approximera värdet av den fasta bruttoinvestering köparen gjort vid olika skeden (förutsatt att inga förskottsbetalningar eller efterskottsbetalningar görs).
- Om en byggnadsverksamhet i egen regi inte avslutas inom en och samma bokföringsperiod, skall värdet av produktionen och motsvarande bruttoinvestering beräknas med användande av den andel av den totala produktionskostnaden som upparbetats under perioden, i förhållande till rådande baspris. Om det inte är möjligt att beräkna baspriset för den färdiga anläggningen, får den värderas till total produktionskostnad. Om delar av eller hela arbetskraften är gratis, vilket kan hända om ett antal hushåll gemensamt engagerar sig i en byggnadsverksamhet, inkluderas i den beräknade totala produktionskostnaden en skattad kostnad för betald arbetskraft med användning av de lönenivåer som gäller för liknande slag av arbete i området eller regionen.
- 3.53 Total produktion hos en övrig icke-marknadsproducent (lokal verksamhetsenhet) skall värderas till total produktionskostnad, dvs. summan av
- a) insatsförbrukning (P.2),
 - b) löner och kollektiva avgifter (D.1),
 - c) kapitalförslitning (K.1),
 - d) övriga produktionsskatter (D.29) minus övriga produktionssubventioner (D.39)

Övriga produktionssubventioner skall subtraheras. Det skall emellertid noteras att övriga produktionssubventioner till övriga icke marknadsproducenter sällan förekommer i praktiken eller uppgår till mycket små belopp (se 4.36).

Av konvention ingår inte räntebetalningar bland kostnaderna i icke marknadsproduktion (trots att de kan anses utgöra stora produktionskostnader i vissa fall, t.ex. för bostadssammanslutningar). Kostnaderna i övrig icke marknadsproduktion innehåller inte heller något imputerat hyresvärde för övriga byggnader som ägs och används i övrig icke marknadsproduktion.

- 3.54 En institutionell enhets totala produktion är summan av de ingående lokala verksamhetsenheternas totala produktion. Detta gäller också de institutionella enheter som är övriga icke marknadsproducenter.
- 3.55 Vid frånvaro av sekundär marknadsproduktion hos övriga icke-marknadsproducenter (lokala verksamhetsenheter), skall övrig icke-marknadsproduktion värderas till produktionskostnad. Vid förekomst av sekundär marknadsproduktion hos övriga icke marknadsproducenter, beräknas övrig icke marknadsproduktion residualt, dvs. som skillnaden mellan den totala produktionskostnaden för övriga icke-marknadsproducenter och deras intäkter från marknadsproduktion.
- 3.56 I princip skall marknadsproduktion hos övriga icke-marknadsproducenter värderas till baspris. Men trots att en lokal verksamhetsenhet som är icke-marknadsproducent kan ha försäljningsintäkter, så är dess totala produktion, såväl marknadsproduktion som icke-marknadsproduktion (liksom eventuell produktion för egen slutlig användning), värderad till produktionskostnad. Värdet av marknadsproduktionen ges av intäkterna från försäljning av marknadsprodukter. Värdet av den övriga icke-marknadsproduktionen beräknas residualt som skillnaden mellan värdet av den totala produktionen och värdet av marknadsproduktion och produktion för egen användning. Värdet av intäkter från försäljning av övrig icke-marknadsproduktion av varor och tjänster till ekonomiskt icke signifikanta priser förblir en del av värdet av den övriga icke-marknadsproduktionen.
- 3.57 För några speciella typer av produktion är tidpunkt för bokföring och värdering av produktionen föremål för följande klargöranden och undantag, uppställda enligt CPA-nomenklaturens huvudavdelningar.
- 3.58 A. *Produkter från jordbruk, jakt och skogsbruk*
B. *Fisk*

Produktionen av jordbruksprodukter skall bokföras som kontinuerlig produktion över hela produktionsperioden (och inte endast när grödan skördas eller djuren slaktas)

Växande gröda, skog på rot och bestånd av fisk eller djur, som uppföds för att bli livsmedel, skall behandlas som lager av varor i arbete under processen och omvandlas till lager av färdigvaror när processen är klar.

- 3.59 D. *Tillverkade produkter*
F. *Byggnads- och anläggningsarbete*

När ett försäljningskontrakt är träffat i förväg avseende uppförande av en byggnad eller annan anläggning, som sträcker sig över flera bokföringsperioder, skall den produktion som sker under varje period behandlas som om den sålts till köparen vid slutet av perioden: dvs. som köparens bruttoinvestering snarare än som varor i arbete i byggnadsverksamheten. I realiteten behandlas den utförda produktionen som såld till köparen i etapper allt eftersom denne tar laglig besittning av produktionen. I de fall kontraktet påkallar delbetalningar kan värdet av produktionen ofta approximeras med summan av de delbetalningar, som gjorts under varje period. Vid avsaknad av ett försäljningskontrakt bokförs emellertid den ej avslutande produktionen för varje period som varor i arbete.

- 3.60 G. *Parti- och detaljhandelstjänster; reparationer av motorfordon, motorcyklar, personliga varor och hushållsvaror*

Produktionen av parti- och detaljhandelstjänster mäts genom de handelsmarginaler som tas ut på de varor som köps för vidareförsäljning.

Definition: En handelsmarginal är skillnaden mellan det faktiska eller åsatta priset på en vara inköpt för vidareförsäljning och det pris, som skulle få betalas av säljaren för att återanskaffa varan vid den tid den försäljs eller på annat sätt avyttras.

Av konvention ingår inte kapitalvinster och kapitalförluster i handelsmarginalen. I praktiken tillåter emellertid dataunderlaget inte alltid att alla kapitalvinster och kapitalförluster kan skiljas ut.

3.61 H. Hotell- och restaurangtjänster

Produktionsvärdet för hotell-, restaurang- och kafétjänster inkluderar värdet av den mat och dryck etc. som konsumeras.

3.62 I. Transport-, lagrings- och kommunikationstjänster

Produktionen av transporttjänster mäts som värdet av de belopp som erhålls för att transportera varor eller personer. Transporter för egen användning inom den lokala verksamhetsenheten betraktas som hjälpverksamhet och identifieras och bokförs inte separat.

Produktionen av lagringstjänster mäts som värdet av en ökning av varor i arbete, antingen som tilläggsproduktion i form av transport över en tidsperiod (t.ex. lagring för andra lokala verksamhetsenheter) eller en fysisk förändring (t.ex. i fallet med vin som mognar).

Produktionen av resebyråttjänster mäts som värdet av byråernas avgifter på tjänster (avgifter eller uppdragsarvode) och inte av den totala utgiften som resande betalar till resebyrån. Denna kan ju t.ex. också inkludera avgifter för transport som utförs av tredje part.

Produktionen av chartertjänster mäts genom den totala utgiften som resande betalar till charterföretaget.

Skillnaden mellan resebyråttjänster och chartertjänster är att resebyråttjänster omfattar endast förmedling av tjänster för den resande medan chartertjänster skapar en ny produkt, t.ex. en rundtur arrangeras där priset för de olika komponenterna (t.ex. resor, förläggning och underhållning) inte är urskiljbara för den resande.

3.63 J. Tjänster från finansförmedling (här ingår försäkringstjänster och pensionsfondstjänster)

Produktion av sådan finansförmedling, för vilken inga särskilda avgifter tas ut, mäts enligt konvention som den totala kapitalinkomst, som den enhet som tillhandahåller tjänsten erhåller, minus dess totala räntebetalningar, exklusive värdet av alla inkomster som erhålls från investering av dess egna fonder (eftersom sådana inkoster inte uppstår från finansförmedling) och, i fallet sekundär försäkringsverksamhet hos en finansförmedlare, exklusive inkomster från investeringar i tekniska försäkringsreserver. Kapitalvinster och kapitalförluster skall inte tas med när produktionen mäts, eftersom, vilket gäller genom hela systemet, kapitalvinster inte skall registreras i produktionskontot utan i ett separat konto (konto för andra förändringar i tillgångar). Detta gäller också för kapitalvinster på utländsk valuta och säkerheter hos professionella valutahandlare (även om deras kapitalvinster i allmänhet är positiva och av valutahandlarna själva betraktas som en del av deras normala vinster). Handelsmarginalerna vid handel med valuta och säkerheter (t.ex. den vanliga skillnaden mellan valutahandlarens inköpspris och köparens inköpspris) skall dock inkluderas i produktionen liksom för parti- och detaljhandlare. På samma sätt kan det också vara problem med att särskilja dessa handelsmarginaler från kapitalvinster; detta får hanteras på bästa möjliga sätt.

Produktion av finansförmedlingstjänster tillhandahållna av centralbanker skall mätas på samma sätt som för andra finansförmedlare.

Aktiviteter hos långivare som endast lånar ut av egna fonder betraktas inte som produktion av tjänst.

Finansförmedlare kan också tillhandahålla olika finansiella tjänster och affärstjänster för vilka avgifter eller provision explicit tas ut. Det kan t.ex. vara valutaväxling och rådgivning om investeringar, köp av fast egendom eller rådgivning i skattefrågor. Produktionen av sådana tjänster värderas på basis av de avgifter och provisioner som tas ut.

Produktion av försäkringstjänster (serviceavgift) mäts som

totalt faktiskt intjänade premier,

plus totala premietillägg (lika med inkomsten från investeringen i de tekniska försäkringsreserverna),

minus totala försäkringsersättningar,

minus förändring i livförsäkringsreserver.

Kapitalvinster och kapitalförluster skall inte tas med vid mätning av produktionen av försäkringstjänster: De skall inte betraktas som förändring i försäkringsreserver.

Det kan noteras att tekniska försäkringsreserver kan placeras i försäkringsbolagets sekundära aktiviteter, t.ex. uthyrning av bostäder eller kontor. I så fall är driftöverskottet från dessa sekundära aktiviteter inkomst från placeringen i tekniska försäkringsreserver.

På samma sätt mäts produktionen av pensionsfondstjänster som

totala faktiska pensionsavgifter,

plus totala tillägg (lika med inkomsten av placering i pensionsfondernas tekniska reserver),

minus pensionsersättningar,

minus förändring i försäkringsreserver.

3.64 K. Fastighets-, uthyrnings- och uppdragstjänster

Produktionen av tjänster i ägarbebodda bostäder skall värderas till den beräknade hyreskostnad en hyresgäst skulle ha för motsvarande inkvartering, varvid man tar i beräkning sådana faktorer som läge, områdets service och behag etc. liksom storlek och kvalitet på bostaden i sig själv. För garage, som ligger fristående från bostaden, och vilket används av ägaren för slutlig konsumtion i samband med användandet av bostaden, skall en motsvarande uppräknig göras. Ingen uppräknig skall göras för garage, som används av sin privata ägare endast med syfte att kunna parkera nära arbetsplatsen. Hyresvärdet av ägda bostäder utomlands, t.ex. fritidshus, skall inte bokföras som en del av inhemsk produktion, utan som import av tjänst, och motsvarande driftöverskott som primärinkomst från utlandet. För ägarbostäder, som ägs av utlänningar, skall analoga redovisningar göras. I fallet med *time-share*-lägenheter skall en motsvarande andel av serviceavgiften bokföras.

Produktion av fastighetstjänster i övriga byggnader mäts genom hyresvärdet.

Produktionen av operationella leasingtjänster (uthyrning av maskiner och inventarier etc.) mäts som värdet av den hyra, som leasingtagaren betalar till leasinggivaren. Den är klart åtskild från finansiell leasing, som är en metod att finansiera förvärv av fasta tillgångar, t.ex. genom att ett lån ges av leasinggivaren till leasingtagaren. I fallet med finansiell leasing består betalningarna (i huvudsak) av amorteringar och räntebetalningar, och värdet av tjänsterna är mycket små i jämförelse med de totalt erlagda beloppen (se bilaga om leasing).

Om möjligt bör en särskild lokal verksamhetsenhet skapas för forskning och utveckling (FoU). Om detta inte är möjligt, skall all FoU av signifikant storlek (jämfört med den primära aktiviteten) bokföras som sekundär aktivitet vid den lokala verksamhetsenheten.

Produktionen av FoU-tjänster mäts sålunda:

- a) FoU som utförs av specialiserade kommersiella forskningslaboratorier eller -institut värderas med intäkterna från försäljning, kontrakt, uppdrag, avgifter etc. på vanligt sätt.
- b) Produktionen av FoU för användning inom samma företag skall, i princip, värderas på basis av de beräknade baspriser, som skulle ha betalats om forskningen hade subkontrakterats kommersiellt. I praktiken är det emellertid sannolikt att den måste värderas på basis av de totala produktionskostnaderna.
- c) FoU som utförs av offentliga enheter, universitet, icke vinstdrivande forskningsinstitut etc. är vanligen övrig icke-marknadsproduktion och värderas därför enligt produktionskostnad. Intäkter från försäljning av FoU av övriga icke-marknadsproducenter av FoU skall som intäkt från sekundär marknadsproduktion.

Utgifter för FoU skall särskiljas från utgifter för utbildning och träning. Utgifter för FoU inkluderar inte kostnader för utveckling av mjukvara som en primär eller sekundär verksamhet. Behandlingen i bokföringen är emellertid nästan densamma; den enda skillnaden är att mjukvara betraktas som producerad immateriell tillgång.

3.65. L. *Offentlig förvaltning och försvar, lagstadgade socialförsäkringstjänster*

Offentlig förvaltning, försvar och lagstadgade socialförsäkringstjänster är alltid övriga icke-marknadstjänster och värderas därefter.

3.66 M. *Utbildning*

N. *Hälsovård och sociala tjänster*

För utbildning och hälsovård är det ofta nödvändigt att dra precisa gränser mellan marknadsproducenter och övriga icke-marknadsproducenter och mellan deras marknadsproduktion respektive övrig icke-marknadsproduktion. Till exempel, för vissa typer av utbildning och medicinsk behandling kan nominella taxor sättas av offentliga institutioner (eller av andra institutioner, med särskilda subventioner) medan dessa för andra typer av utbildning och medicinsk specialbehandling kan kräva affärsmässiga taxor. Ett annat vanligt fall är att samma typ av tjänst (t.ex. högre utbildning) tillhandahålls av, å ena sidan, det offentliga (eller dess mellanhand) och, å andra sidan, kommersiella institut. I sådana fall är det ofta stora skillnader i priser och kvalitet på tjänsterna.

Utbildning och hälsovård exkluderar FoU-aktivitet; hälsovård exkluderar utbildning i hälsovård, t.ex. av universitetssjukhus.

3.67 O. *Andra sambälleliga och personliga tjänster*

Produktion av böcker, inspelningar, filmer, mjukvara, band, skivor etc. är en process i två steg och mäts därmed:

- 1) Produktionen av original — en immateriell fast tillgång — mäts till det pris som betalas om det är sålt eller, om det inte är sålt, till baspris som betalats för liknande original, till produktionskostnad eller till diskonterat värde av förväntade framtida intäkter vid användning i produktionen.
- 2) Ägaren av denna tillgång kan använda den direkt eller för att producera kopior under kommande perioder. Om ägaren har gett andra producenter licens att använda originalet i sin produktion är de avgifter, provisioner, royalties etc. han erhåller från licenserna hans produktion av tjänst. Emellertid är försäljningen av den immateriella tillgången en negativ investering.

3.68 P. *Förvärvsarbete i hushåll*

Produktion av hushållstjänster som produceras av anställd betald personal värderas — enligt konvention — till den anställda personalens lön; detta inkluderar alla naturförmåner såsom kost och logi.

INSATSFÖRBRUKNING (P.2)

3.69 *Definition:* Insatsförbrukning består av värdet av de varor och tjänster som används som insats i produktionsprocessen, exklusive fasta tillgångar, vars användning förs som kapitalförslitning. Dessa varor och tjänster kan antingen vidareförädlas eller förbrukas i produktionsprocessen.

3.70 Insatsförbrukning innefattar följande gränsfall:

- a) Värdet av alla varor och tjänster som används som insatser i hjälpverksamheter. Vanliga exempel är inköp, försäljning, marknadsföring, bokföring, databearbetning, transport, lagring, underhåll, säkerhet etc. Det görs ingen skillnad mellan dessa varor och tjänster och de som används i den primära (eller sekundära) aktiviteten i en lokal verksamhetsenhet (LVE).

- b) Värdet av varor och tjänster som erhålls från en annan lokal verksamhetsenhet inom samma institutionella enhet (endast om de uppfyller den allmänna definitionen i 3.69).
- c) Kostnader för användning av hyrda fasta tillgångar, t.ex. operationell leasing av maskiner eller bilar.
- d) Medlemsavgifter, bidrag eller liknande som betalas till intresseorganisationer tillhörande företagssektorn.
- e) Förmål m.m. som inte behandlas som fast bruttoinvestering, som
 - 1) små verktyg, som är billiga och används för relativt enkla operationer, som sågar, hammare, skruvmejslar och andra handverktyg; små hjälpmedel som fickräknare. Enligt praxis skall alla utgifter för sådana varaktiga varor, vars pris inte överstiger 500 ecu (i 1995 års priser) per styck (eller, när de köps i stora kvantiteter, den totalt erlagda summan) räknas som insatsförbrukning enligt ENS,
 - 2) vanligt, regelbundet underhåll och reparation av fasta tillgångar som används i produktionen,
 - 3) militära förstörelsevapen och den utrustning som behövs för att använda dem (men inte lätta vapen eller bepannade fordon förvärvade av polis och säkerhetsstyrkor, vilka förs som bruttoinvestering),
 - 4) forsknings- och utvecklingstjänster, personalutbildning, marknadsundersökning och liknande aktiviteter, köpta från en annan enhet eller tillhandahållna av en separat lokal verksamhetsenhet (LVE) inom samma institutionella enhet.
- f) Betalning för användning av immateriella icke producerade tillgångar som patent, handelsnamn etc. (exklusive betalning för köp av sådana tillgångar: dessa behandlas som förvärv av immateriell icke producerad tillgång).
- g) Anställdas utgifter som ersätts av arbetsgivaren för anskaffningar som är nödvändiga för produktionen som verktyg och säkerhetsutrustning, vilka det enligt kontrakt åligger den anställde att inköpa.
- h) Arbetsgivares utgifter som är både till deras och deras anställdas bästa då de är nödvändiga för arbetsgivarens produktion. Exempel på detta är
 - 1) ersättning till anställda för resekostnader, dubbel bosättning, flyttning och representation i samband med arbete,
 - 2) anskaffning av utrustning för trivsel och komfort på arbetsplatsen.En fullständigare lista presenteras i punkterna om löner och kollektiva avgifter (D.1).
- i) Serviceavgifter för skadeförsäkringar, som betalas av lokala verksamhetsenheter (se också bilaga 3 om försäkringar): För att endast serviceavgiften skall bokföras som insatsförbrukning skall avdrag från de inbetalda premierna göras, för t.ex. utbetalda skadeersättningar och nettoförändringar i försäkringsreserver. De senare kan fördelas på lokala verksamhetsenheter (LVE) i förhållande till inbetalda försäkringspremier.
- j) Endast för den totala ekonomin: alla indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM) tillhandahållna av inhemska producenter.

3.71 Insatsförbrukning exkluderar

- a) objekt som behandlas som fast bruttoinvestering, som
 - 1) värdeföremål,
 - 2) mineralprospektering,
 - 3) väsentliga förbättringar, som går långt utöver vad som behövs bara för att hålla fasta tillgångar i fungerande skick, t.ex. renoveringar, rekonstruktioner eller utbyggnader,
 - 4) mjukvara, inköpt eller producerad i egen regi.
- b) arbetsgivares utgifter som behandlas som lön in natura (se 4.05),
- c) offentliga enheters kollektiva tjänster som används av marknadsproducenter eller producenter för egen slutlig användning (behandlas som kollektiv konsumtion i offentliga sektorn),

- d) varor och tjänster producerade och konsumerade inom samma bokföringsperiod och inom samma lokala verksamhetsenhet (LVE) (de registreras inte heller som produktion),
- e) betalningar för offentliga licenser och avgifter som förs som produktionsskatter (se 4.22 och 4.23).

TIDPUNKT FÖR BOKFÖRING OCH VÄRDERING AV INSATSFÖRBRUKNING

- 3.72 Produkter som används för insatsförbrukning skall bokföras och värderas vid den tidpunkt de går in i produktionsprocessen. De skall värderas till mottagarpris för liknande varor och tjänster vid samma tidpunkt.
- 3.73 I praktiken bokför inte produktionsenheter den faktiska användningen av varorna direkt. De bokför inköp av varor tänkta att användas som insats och lagerförändringar av sådana varor. Insatsförbrukningen måste därför beräknas som inköp minus lagerförändringar (se 3.120—3.124 för korrekt värdering av de senare).

SLUTLIG KONSUMTION (P.3, P.4)

- 3.74 För slutlig konsumtion används två begrepp:

- a) Konsumtionsutgift (P.3).
- b) Faktisk konsumtion (P.4).

Konsumtionsutgift är ett begrepp, som är hänförligt till en sektors utgifter för konsumtionsvaror och tjänster. Till skillnad från detta är faktisk konsumtion hänförligt till sektorns anskaffning av konsumtionsvaror och -tjänster. Skillnaden mellan dessa två begrepp ligger i behandlingen av vissa varor och tjänster, som finansieras av det offentliga eller av ideella organisationer, men som tillhandahålls hushållen som sociala transfereringar in natura.

KONSUMTIONSGIFT (P.3)

- 3.75 *Definition:* Konsumtionsutgifter består av inhemska institutionella enheters utgifter för varor och tjänster, som används för direkt tillfredsställelse av individuella behov eller önskemål eller kollektiva behov hos medlemmar i en gemenskap. Konsumtionsutgifter kan förekomma på inhemskt territorium eller utomlands.
- 3.76 Hushållens konsumtionsutgifter inkluderar följande gränssfall:
- a) Bostadstjänster i ägarbebodda bostäder.
 - b) Inkomster in natura, som
 - 1) varor och tjänster som anställda får som naturainkomst,
 - 2) varor och tjänster producerade i personliga företag som ägs av hushållen, och som medlemmarna i hushållet behåller för egen konsumtion. Som exempel kan nämnas livsmedel och andra jordbruksprodukter, bostadstjänster i ägarbebodda bostäder och hushållstjänster producerade av anställd avlönad personal (tjänare, kockar, trädgårdsmästare, chaufförer etc.),
 - c) material som inte betraktas som insatsförbrukning, som
 - 1) material för små reparationer och utsmyckning av bostäder av det slag som vanligen utförs av hyresgäster såväl som ägare,
 - 2) material för reparation och underhåll av konsumentkapitalvaror, inklusive fordon,
 - d) artiklar som inte behandlas som investering; särskilt varaktiga konsumtionsvaror som bibehåller sin funktion i flera bokföringsperioder; detta inkluderar överföring av äganderätten till vissa varaktiga konsumtionsvaror från ett företag till ett hushåll (se transaktioner med befintliga varor 3.148),
 - e) finansiella tjänster där betalning sker direkt,
 - f) försäkringstjänster genom den implicita serviceavgiften (se 3.63),

- g) pensionsfondstjänster genom den implicita serviceavgiften (se 3.63),
- h) hushållens betalningar för licenser, tillstånd, etc. vilka betraktas som inköp av tjänst (se 4.79 och 4.80),
- i) inköp av produkter till ekonomiskt icke signifikanta priser, t.ex. inträdesavgifter till museum (se 3.45).

3.77 Hushållens konsumtionsutgifter exkluderar

- a) sociala transfereringar in natura, som utgifter som till en början betalas av hushållen men som senare ersätts genom sociala försäkringar, t.ex. vissa medicinska utgifter,
- b) poster som förs som insatsförbrukning eller bruttoinvestering, som
 - 1) utgifter som läggs ut i affärsverksamhet av hushåll som äger personliga företag, t.ex. på varaktiga varor som fordon, möbler eller elektrisk utrustning (fast bruttoinvestering) och även på icke varaktiga varor som bränsle (insatsförbrukning),
 - 2) utgifter som en bostadsägare lägger ner på dekoration, underhåll och reparation av bostaden och som inte normalt utförs av en hyresgäst (förs som insatsförbrukning i produktion av bostadstjänster),
 - 3) inköp av bostäder (förs som fast bruttoinvestering),
 - 4) utgifter för värdeföremål (förs som bruttoinvestering),
- c) poster som betraktas som förvärv av icke producerade tillgångar, särskilt köp av mark,
- d) alla sådana betalningar som hushåll gör och som skall behandlas som skatter, som licenser på egna fordon, båtar eller flygplan liksom licenser för att jaga, skjuta eller fiska (se 4.79 och 4.80),
- e) medlemsavgifter, bidrag och andra avgifter som betalas av hushållen till deras ideella organisationer (HIO), som arbetstagarorganisationer, yrkesförbund, konsumentorganisationer, kyrkor, sociala och kulturella samfund, fritids- och idrottsklubbar,
- f) hushållens frivilliga överföringar, kontant eller in natura, till välgörenhets- och hjälporganisationer.

3.78 Konsumtionsutgifter för HIO inkluderar två separata kategorier:

- a) Värdet av varor och tjänster producerade av HIO och som inte är investering i egen regi och som inte heller är utgifter hos hushåll och andra enheter.
- b) Utgifter av HIO för varor och tjänster som producerats av marknadsproducenter och som levereras — utan någon vidarebearbetning — till hushåll för konsumtion som sociala transfereringar in natura.

3.79 Konsumtionsutgifter i offentliga sektorn inkluderar två typer av utgifter liknande dem för HIO:

- a) Värdet av varor och tjänster producerade av offentliga sektorn och som inte är investering i egen regi eller försäljning.
- b) Offentliga sektorns köp av varor och tjänster, som producerats av marknadsproducenter och som levereras till hushållen — utan någon vidarebearbetning — som sociala transfereringar in natura. Dvs. där offentliga sektorn endast betalar för varor och tjänster, som av säljaren levereras till hushållen.

3.80 Företag har inga konsumtionsutgifter. Deras köp av samma sorts varor eller tjänster, som de som används av hushållen för slutlig konsumtion, går endera till insatsförbrukning eller lämnas till de anställda som lön in natura, dvs. imputerade konsumtionsutgifter hos hushållen. Även när de, t.ex. i reklamsyfte, finansierar individuell konsumtion behandlas utgiften som insatsförbrukning.

FAKTISK KONSUMTION (P.4)

3.81 *Definition:* Faktisk konsumtion består av varor eller tjänster som förvärvas av inhemska institutionella enheter för den direkta tillfredsställelsen av mänskliga behov, såväl individuella som kollektiva.

- 3.82 *Definition:* Varor och tjänster för individuell konsumtion ("individuella varor och tjänster") förvärvas av ett hushåll och används för att tillfredsställa behov och önskningar hos medlemmarna i detta hushåll. Individuella varor och tjänster har följande egenskaper:
- Det måste vara möjligt att observera och bokföra ett individuellt hushålls eller en hushållsmedlems förvärv av varan eller tjänsten liksom tidpunkten vid vilken förvärvet ägde rum.
 - Hushållet måste ha samtyckt till mottagandet av varan eller tjänsten och vidtagit nödvändiga åtgärder för att möjliggöra mottagandet — t.ex. genom att infinna sig vid en skola eller klinik.
 - Varan eller tjänsten måste vara sådan att dess förvärv av ett hushåll eller en person, eller möjligen en liten, begränsad grupp av personer, utesluter att den förvärvas av andra hushåll eller personer.
- 3.83 *Definition:* Tjänster för kollektiv konsumtion ("kollektiva tjänster") levereras samtidigt till alla medborgare i samhället eller till alla medborgare i en viss del av samhället, t.ex. alla hushåll som bor i en viss region. Kollektiva tjänster har följande egenskaper:
- De kan levereras samtidigt till varje medborgare i samhället eller till vissa delar av samhället, som till dem som bor i ett bestämt geografiskt område eller på en bestämd geografisk plats.
 - Användningen av sådana tjänster är i allmänhet passiv och kräver inte ett uttryckligt godkännande eller en aktiv medverkan av alla berörda individer.
 - Leveransen av en kollektiv tjänst till en individ reducerar inte den tillgängliga mängden för andra individer i samhället eller i en särskild del av samhället. Det är ingen konkurrens om tjänsterna.
- 3.84 Hushållens samtliga konsumtionsutgifter är individuella. Av konvention behandlas alla varor och tjänster som tillhandahålls av hushållens ideella organisationer som individuell konsumtion.
- 3.85 För de varor och tjänster, som tillhandahålls av offentliga enheter, dras gränsen mellan individuella och kollektiva varor och tjänster med utgångspunkt i Classification of the Functions of Government (COFOG).

Enligt konvention skall alla offentliga konsumtionsutgifter under var och en av följande rubriker föras som individuella konsumtionsutgifter, med undantag av utgifter för allmän administration, lagreglering, forskning etc. i varje kategori:

- 04 Utbildning.
- 05 Hälso- och sjukvård.
- 06 Social trygghet.
- 08.01 Sport och rekreation.
- 08.02 Kultur.

Dessutom skall utgifter under följande delrubriker också behandlas som individuell konsumtion när de är av stor betydelse:

- 07.11 (del av) bostadsförsörjning.
- 07.31 (del av) insamling av hushållsavfall.
- 12.12 (del av) drift av transportsystem.

Kollektiva konsumtionsutgifter är vad som återstår av offentliga konsumtionsutgifter. Dessa består särskilt av

- förvaltning och reglering av samhället,
- försörjning med säkerhet och försvar,
- upprätthållande av lag och ordning, lagstiftning och reglering,
- upprätthållande av hälso- och sjukvård,
- skydd av fysisk miljö,
- forskning och utveckling,
- infrastruktur och ekonomisk utveckling.

3.86 Sambanden mellan de olika begreppen kan visas i en tabell:

	Sektor som har utgifter			Total anskaffning
	Offentlig sektor	Hushållens ideella organisationer	Hushåll	
Individuell konsumtion	X (= Sociala transfere- ringar in natura)	X (= Sociala transfere- ringar in natura)	X	Hushållens faktiska individuella konsumtion
Kollektiv konsumtion	X	0	0	Offentliga sektorns faktiska kollektiva konsumtion
Totala utgifter	Offentliga konsum- tionsutgifter	Hushållens ideella organisationers konsumtionsutgifter	Hushållens konsum- tionsutgifter	Faktisk konsumtion = Totala konsumtions- utgifter

- 3.87 Hushållens ideella organisationers konsumtionsutgifter är, enligt konvention, individuella. Som följd därav är total faktisk konsumtion lika med summan av hushållens faktiska konsumtion och offentliga sektorns faktiska konsumtion.
- 3.88 Enligt konvention förekommer inga sociala transfereringar in natura till och från utlandet (även om sådana transfereringar förekommer i monetära termer). Följaktligen är total faktisk konsumtion lika med totala konsumtionsutgifter.

TIDPUNKT FÖR BOKFÖRING OCH VÄRDERING AV KONSUMTIONSUTGIFTER

- 3.89 Som förklaras i kapitel I skall varor och tjänster i allmänhet registreras när köpet sker, dvs. när köparen ingår en förpliktelse mot säljaren. Detta förutsätter att utgiften för en vara bokförs vid den tidpunkt då äganderätten förändras; utgiften för en tjänst bokförs när leveransen av tjänsten är avslutad.
- 3.90 Utgift för en vara som anskaffas genom avbetalningsköp eller liknande kreditavtal (liksom vid finansiell leasing) skall bokföras vid den tidpunkt varan levereras, även om det inte sker någon laglig förändring i äganderätt vid denna tidpunkt.
- 3.91 Konsumtion för egen räkning skall bokföras när de produkter, som behålls för egen konsumtion, produceras.
- 3.92 Hushållens konsumtionsutgifter bokförs till mottagarpriser. Detta är det pris köparen faktiskt betalar för produkterna vid tiden för köpet. En mera detaljerad definition återfinns i punkt 3.06.
- 3.93 Varor och tjänster, som tillhandahålls som lön in natura till anställda, skall värderas till baspriser i de fall de produceras av arbetsgivaren och till arbetsgivarens mottagarpriser i de fall arbetsgivaren köper in dem.
- 3.94 Varor och tjänster som behålls för egen konsumtion värderas till baspriser.
- 3.95 Konsumtionsutgifter i offentliga sektorn eller i HIO för produkter, som de själva producerat, bokförs vid den tidpunkt då de produceras, vilket också är tidpunkten för leverans av sådana tjänster från offentliga sektorn eller från HIO. För konsumtionsutgifter för varor och tjänster, som levereras av marknadsproducenter, är leveranstidpunkten lika med bokföringstidpunkten.
- 3.96 Konsumtionsutgifter i offentliga sektorn eller i HIO är lika med summan av deras produktion plus utgifter för produkter, som levereras till hushållen via marknadsproducenter (t.ex. sociala transfereringar in natura), minus betalningar från andra enheter minus bruttoinvestering i egen regi.

TIDPUNKT FÖR BOKFÖRING OCH VÄRDERING AV FAKTISK KONSUMTION

- 3.97 Varor och tjänster förvärfas av institutionella enheter när de blir de nya ägarna av varorna, eller när leveransen av varor och tjänster till dem är avslutad.

- 3.98. Anskaffningar — faktisk konsumtion — värderas till mottagarpriser för de enheter som ådrar sig utgifterna.
- Andra transfereringar in natura än sociala transfereringar in natura från offentliga sektorn och från HIO behandlas som om de var kontanta transfereringar. Följaktligen bokförs värdet av varorna och tjänsterna faktiskt som utgifter för de institutionella enheter eller sektorer som mottar dem.
- 3.99 Värdet av de två aggregaten konsumtionsutgift respektive faktisk konsumtion är detsamma. Varor och tjänster, som förvärvats av inhemska hushåll genom sociala transfereringar in natura, värderas således till samma priser som de värderas i utgiftsaggregaten.

BRUTTOINVESTERING (P.5)

- 3.100 Bruttoinvestering omfattar
- fast bruttoinvestering (P.51),
 - lagerinvestering (P.52),
 - anskaffning minus avyttring av värdeföremål (P.53).
- 3.101 Bruttoinvestering innebär att kapitalförslitning inkluderas. Nettoinvestering erhålls genom avdrag av kapitalförslitning från bruttoinvestering.

FAST BRUTTOINVESTERING (P.51)

- 3.102 *Definition:* Fast bruttoinvestering (P.51) består av inhemska producenters förvärv, minus avyttringar, av fasta tillgångar under en given period, plus vissa tillägg till värdet av icke producerade tillgångar som uppstått genom den produktiva verksamheten hos en producent eller institutionell enhet. Fasta tillgångar är materiella eller immateriella tillgångar tillkomna som resultat av produktionsprocesser, som själva används mer än ett år upprepat eller kontinuerlig i produktionsprocesser.
- 3.103 Fast bruttoinvestering innefattar både positiva och negativa värden:
- Positiva värden:
 - nya eller befintliga fasta tillgångar som har inköpts,
 - fasta tillgångar som producerats och behållits för producentens egen användning (inklusive produktion i egen regi av fasta tillgångar, som ännu inte är avslutade eller helt fullgångna),
 - nya eller befintliga fasta realkapitaltillgångar som förvärvats genom byteshandel,
 - nya eller befintliga fasta tillgångar som erhållits genom kapitaltransferering in natura,
 - nya eller befintliga fasta tillgångar som anskaffats av användaren via finansiell leasing,
 - väsentliga förbättringar av fasta tillgångar eller existerande historiska monument,
 - naturlig tillväxt hos sådana naturtillgångar som tillförsäkrar en löpande produktion.
 - Negativa värden (dvs. avyttring av fasta tillgångar som bokförs som negativa anskaffningar):
 - befintliga fasta tillgångar som försålts,
 - befintliga fasta tillgångar som lämnats vid byteshandel,
 - befintliga fasta tillgångar som lämnats genom kapitaltransferering in natura.
- 3.104 Avyttring av fasta tillgångar omfattar inte
- kapitalförslitning (vilken inkluderar förväntade normala skador),
 - extraordinära förluster, t.ex. sådana som beror på torka eller andra naturkatastrofer (bokförs som andra volymförändringar av tillgångar).
- 3.105 Följande typer av bruttoinvesteringar kan särskiljas:
- Anskaffning, minus avyttring, av materiella fasta tillgångar:
 - bostäder,
 - övriga byggnader och anläggningar,
 - maskiner och inventarier,
 - odlade tillgångar (skog och boskap).

- b) Anskaffning, minus avyttring, av immateriella fasta tillgångar:
 - 1) mineralprospektering,
 - 2) datorprogramvara,
 - 3) litterära, musikaliska och andra konstnärliga originalverk,
 - 4) övriga immateriella fasta tillgångar.
- c) Väsentliga förbättringar av materiella icke producerade tillgångar, särskilt sådana som hör till mark (trots att förvärv av icke producerade tillgångar inte ingår).
- d) Kostnader förenade med överföring av äganderätt av icke producerade tillgångar, som mark och patent (trots att förvärv av sådana tillgångar inte ingår).

3.106 Väsentliga förbättringar av mark omfattar

- a) återvinning av mark från havet genom byggande av fördämningar, strandvallar eller dammar för detta ändamål,
- b) rensning av skog, röjning av sten etc. för att möjliggöra markens användning i produktion för första gången,
- c) torrläggning av våtmarker eller bevattning av öknar genom byggande av vallar, diken och bevattningskanaler,
- d) åtgärder för att förhindra översvämning eller erosion av hav eller floder genom byggande av pirar, strandvallar eller flodvallar.

Sådana aktiviteter kan leda till skapandet av väsentliga nya anläggningar som strandvallar, flodvallar och dammar, men dessa används inte direkt för att producera andra varor och tjänster på samma sätt som är fallet med de flesta anläggningar. De byggs för att skapa mer och bättre mark, och det är marken, en icke producerad tillgång, som behövs för produktionen. T.ex. tjänar en damm som har byggts för att producera elektricitet ett helt annat ändamål än en damm som har byggts för att stänga ute havet. Endast byggande av den senare typen av damm skall klassificeras som markförbättring.

3.107 Fasta bruttoinvesteringar inkluderar gränsfall som

- a) anskaffning av husbåtar, pråmar, flyttbara hem och husvagnar som används som bostäder av hushåll samt alla tillhörande anläggningar, som garage,
- b) anläggningar och utrustning som används av det militära, liknande sådana som används av civila producenter, som flygfält, fartygsdockor, vägar och sjukhus,
- c) lätta vapen och bepansrade fordon, som används av icke-militära enheter,
- d) förändringar i djurbesättningar som används i produktionen år efter år, som avelsdjur, mjölkboskap, får för ullproduktion och dragdjur,
- e) förändringar i bestånd av träd som brukas år efter år, som fruktträd, vinrankor, gummiträd, palmträd etc.,
- f) förbättringar av existerande fasta tillgångar som väl överstiger kraven för ordinarie underhåll och reparation,
- g) anskaffning av fasta tillgångar genom finansiell leasing.

3.108 Fast bruttoinvestering exkluderar

- a) transaktioner som ingår i insatsförbrukning, som
 - 1) inköp av mindre verktyg för produktionsändamål (se 3.70 e),
 - 2) ordinarie underhåll och reparation,
 - 3) inköp av militära vapen och deras underhållssystem,
 - 4) avgifter för fasta tillgångar som används inom kontrakt för operationell leasing (se även bilaga om leasing och hyrköp av varaktiga varor),
- b) transaktioner som bokförs som lagerinvestering:
 - 1) djur som uppförs för slakt, inklusive fjäderfä,
 - 2) träd som växer för produktion av timmer (varor i arbete),

- c) maskiner och inventarier som förvärfvas av hushåll för konsumtionsändamål (konsumtionsutgift),
- d) kapitalvinster och kapitalförluster på fasta tillgångar (andra förändringar i tillgångar),
- e) extraordinära förluster av fasta tillgångar (andra förändringar i tillgångar), t.ex. förstöring av odlade tillgångar och boskap genom farsoter/epidemier (normalt inte täckta av försäkringar) eller skador till följd av onormala översvämningar, stormar eller skogsbränder (se kapitel 4).

3.109 Fasta bruttoinvesteringar i form av förbättringar av befintliga fasta tillgångar skall klassificeras tillsammans med anskaffning av nya fasta tillgångar av samma slag.

3.110 Immateriella fasta tillgångar kan vara av typ ny information, expertkunskap etc. och omfattar

- a) mineralprospektering, inklusive kostnader för provborrning, flygkartering eller andra undersökningar, transportkostnader etc.,
- b) datorprogramvara och stora databaser som skall användas i produktionen i mer än ett år,
- c) litterära och kostnärliga originalmanuskript, översättningar, modeller, filmer, ljudupptagningar etc.

3.111 För både fasta tillgångar och icke producerade, icke finansiella tillgångar består kostnaderna för ägarbytet för den nye ägaren av

- a) kostnader i samband med leverans av tillgången (ny eller befintlig tillgång) på önskad plats och tid, som transportkostnader, installationsavgifter, monteringskostnader etc.,
- b) förrätningsavgifter eller provisioner, som avgifter till lantmätare, ingenjörer, advokater, värderare etc. samt provisioner till fastighetsmäklare, auktionister etc.,
- c) skatter som skall betalas av den nye ägaren, när tillgången byter ägare.

Alla dessa kostnader skall bokföras som bruttoinvestering hos den nye ägaren. Observera att skatterna skall behandlas som skatt på förmedlingstjänster och inte som skatt på den köpta tillgången.

TIDPUNKT FÖR BOKFÖRING OCH VÄRDERING AV FAST BRUTTOINVESTERING

3.112 Fast bruttoinvestering bokförs när äganderätten till den fasta tillgången överförs till den institutionella enhet som avser att använda den i produktion.

Modifiering av denna generella regel är nödvändigt vid

- a) finansiell leasing (ägarbyte imputeras),
- b) investering i egen regi.

Tillgångar som förvärfvas via finansiell leasing bokförs som om användaren blir ägare när han tar varan i besittning. Investeringar i egen regi bokförs när de är producerade.

3.113 Fast bruttoinvestering värderas till mottagarpriser inklusive installationsavgifter och andra kostnader för ägarbyte. När investeringen sker i egen regi, värderas den till baspris för liknande fasta tillgångar (vilket förutsätter tillägg för driftöverskott netto eller sammansatt förvärvsinkomst) eller till produktionskostnad om baspriser inte är tillgängliga.

3.114 Förvärv av immateriella fasta tillgångar värderas på olika sätt:

- a) Mineralprospektering: till kostnader för genomförda provborrningar och kostnader som lagts ned för att möjliggöra proven (som flygkarteringar och andra undersökningar).
- b) Datorprogramvara: till mottagarpris när den inköps på marknaden och till beräknat baspris (eller till produktionskostnad om baspris inte är tillgängligt) när den utvecklas internt.
- c) Litterära och kostnärliga original: till det pris köparen betalar när det säljs eller, om det inte säljs, till det baspris som betalas för liknande original, till produktionskostnad eller till det diskonterade värdet av framtida intäkter, som förväntas från dess användning i produktionen.

3.115 Avyttring av befintliga fasta tillgångar genom försäljning värderas till (bas)pris efter avdrag för alla slag av kostnader för ägarbytet säljaren ådrar sig.

3.116 Kostnader för ägarbyte kan gälla både producerade tillgångar, inklusive fasta tillgångar, och icke producerade tillgångar som mark.

Dessa kostnader ingår i mottagarpriset när det gäller producerade tillgångar. De måste skiljas ut från själva köpet och försäljningen när det gäller mark och andra icke producerade tillgångar och bokföras under en särskild rubrik vid klassificeringen av fasta bruttoinvesteringar.

LAGERINVESTERING (P.52)

3.117 *Definition:* Lagerinvesteringar mäts som värdet av uppbyggnad av lager minus värdet av uttag ur lager och värdet av alla återkommande lagerförluster.

3.118 Genom fysisk förstöring eller skada genom olyckshändelse eller snatteri kan återkommande förluster förekomma för alla typer av varor i lager, som

- a) förlust av insatsvaror,
- b) förlust av varor i arbete,
- c) förlust av färdiga varor,
- d) förlust av handelsvaror (t.ex. butikstöld).

3.119 Lager omfattar följande kategorier:

a) Insatsvaror:

Insatsvaror omfattar alla varor som lagerhålls och där avsikten är att använda dem som insatsvaror i produktionen; detta inkluderar varor som lagerhålls av offentliga sektorn. Artiklar som guld, diamanter etc. inkluderas när de avses för industriell användning eller produktion.

b) Varor i arbete:

Varor i arbete omfattar produkter som ännu inte är färdigställda. De registreras i producentens lager. De kan ha många olika former, t.ex.

- 1) växande skörd,
- 2) växande skog och boskap,
- 3) icke färdigställda anläggningar (utom sådana som produceras enligt ett i förväg ingånget försäljningskontrakt eller för egen räkning, i vilket fall de betraktas som bruttoinvestering),
- 4) andra icke färdigställda fasta tillgångar, t.ex. fartyg och oljeriggar,
- 5) delvis färdigställda undersökningar i ett juridiskt mål eller konsultärende,
- 6) delvis färdigställda filmproduktioner,
- 7) delvis färdigställda datorprogram.

Varor i arbete måste bokföras för alla produktionsprocesser, som inte är färdigställda vid slutet av den givna tidsperioden. Detta är särskilt viktigt vid kvartalsräkenskaper, t.ex. för jordbruksprodukter som inte mognar under ett kvartal.

En minskning av varor i arbete sker när produktionsprocessen avslutas. Vid den tidpunkten övergår alla varor i arbete till färdiga produkter.

c) Färdigvaror:

Färdigvaror som del av lager består av produkter, som producenten inte avser att vidarebearbeta ytterligare innan leverans (även vid leverans för insatsförbrukning i andra produktionsprocesser).

d) Handelsvaror:

Handelsvaror är varor som förvärvats med syfte att vidareförsälja dem i befintligt skick.

TIDPUNKT FÖR BOKFÖRING OCH VÄRDERING AV LAGERINVESTERING

- 3.120 Tidpunkt för bokföring och värdering av lagerinvesteringar skall vara konsistent med andra produkttransaktioner. Detta gäller särskilt vid insatsförbrukning (t.ex. insatsvarulager), produktion (t.ex. varor i arbete och produktion genom lagring av jordbruksprodukter) och bruttoinvestering (t.ex. varor i arbete). Konsistens fordras också vid varuflöden för legoarbeta. T.ex., om varor bearbetas utomlands och detta innebär en väsentlig fysisk förändring av varorna, måste varorna inkluderas i exporten (och senare i importen) (se 3.135). Denna export speglas av en motsvarande minskning i lagren och den relaterade importen bokförs senare som en lagerökning (om den inte omedelbart används eller säljs).
- 3.121 Lagerinvestering skall värderas vid tidpunkten för införande i lager (för varor som införs) eller tidpunkten för uttag (för varor som tas ut).
- 3.122 De priser som används skall vara konsistenta med dem som används för andra strömmar, vilket mera specifikt innebär att
- färdigvaror som överförs till producentens lager skall värderas som om de såldes vid den tidpunkten till löpande baspriser,
 - ökning av varor i arbete värderas i proportion till det beräknade löpande baspriset för den färdiga produkten,
 - minskning av varor i arbete (som tas ur lagren när arbete är slutfört) värderas till baspriser,
 - varor som tas ur lager för försäljning värderas till baspriser,
 - handelsvaror som införs i lagren hos parti- och detaljhandlare etc. värderas till faktiskt eller beräknat mottagarpris för handlaren,
 - handelsvaror som tas ur lager värderas till återanskaffningspris vid tiden för uttaget (inte vid tiden för anskaffningen).
- 3.123 Förluster till följd av fysisk förstörelse, skada genom olyckshändelse eller snatteri bokförs och värderas som följer:
- För insatsvaror: på samma sätt som insatsvaror som faktiskt tas ur lagret för att användas i produktionen (insatsförbrukning).
 - För varor i arbete: som en reduktion av den ökning som hänför sig till den produktion som utförs under perioden,
 - För färdiga varor och handelsvaror: som uttag av oförstörda varor till aktuellt pris.
- 3.124 Föregående paragrafer har beskrivit den teoretiskt korrekta värderingen av varje individuell transaktion in i och ut ur lagren som är nödvändig för att nå konsistens med värderingen av produktion, insatsförbrukning och slutlig användning. I praktiken kommer detta ofta att visa sig vara för svårt att tillämpa, och approximativa metoder måste användas:
- När förändringar i lagervolymer är ganska regelbundna, är en praktisk metod, som ligger nära den teoretiska värderingsprincipen, att multiplicera volymförändringen i lagren med genomsnittspriserna för perioden (mottagarpriser för lager som hålls av användare eller parti- och detaljhandlare och baspriser för lager som hålls av producenter).
 - I de fall priserna på de ifrågakvarande varorna förblir ganska konstanta behöver inte heller stora fluktuationer i lagervolymer innebära att en enkel approximation blir värdelös, t.ex. en multiplikation av lagerförändringen med genomsnittspriset.
 - Om både volymer och priser på lagren förändras avsevärt inom räkenskapsperioden, behövs mera sofistikerade approximationsmetoder, t.ex. kvartalsvis värdering av förändringarna i lagren eller användning av a priori-information om fördelningen och fluktuationerna inom räkenskapsperioden (fluktuationerna kan vara störst mot slutet av kalenderåret, under skördeperioden etc.).
 - Om endast information om värdena i början och slutet av perioden är tillgängliga (t.ex. för parti- eller detaljhandel där det ofta finns lager av många olika produkter) skall också förändringarna i volym mellan början och slutet av perioden beräknas. Detta kan göras med hjälp av antaganden om omsättningshastigheten för olika produkter.

Observera att säsongförändringar i priserna delvis speglar en skillnad i kvalitet, t.ex. utförsäljningspriser eller eftersäsongspriser för frukt och grönsaker. Dessa kvalitetsförändringar skall behandlas som förändringar i volym.

ANSKAFFNING MINUS AVYTTRING AV VÄRDEFÖREMÅL (P.53)

3.125 *Definition:* Värdeföremål är icke-finansiella varor, som inte används huvudsakligen för produktion eller konsumtion, som inte försämras (fysiskt) över tiden under normala förhållanden och som förvärvas eller behålls i första hand som tillgångar av värde.

3.126 Värdeföremål omfattar följande typer av varor:

- a) Ädla stenar och metaller, som diamanter, icke-monetärt guld, platina, silver etc.
- b) Antikviteter och andra konstföremål, som målningar, skulpturer etc.
- c) Andra värdesaker, som smycken av ädla stenar och metaller och samlarobjekt.

Dessa typer av varor skall bokföras som anskaffning eller avyttring av värdeföremål om

- a) (central)banker eller andra finansförmedlare anskaffar eller avyttrar icke-monetärt guld, silver etc.,
- b) företag, vars primära eller sekundära verksamhet inte omfattar produktion och handel med sådana varor, anskaffar eller avyttrar sådana varor; en konsekvens av detta är att detta förvärv eller denna avyttring inte inkluderas i dessa företags insatsförbrukning eller bruttoinvestering,
- c) hushåll anskaffar eller avyttrar sådana varor; en konsekvens av detta är att sådana förvärv inte inkluderas i hushållens konsumtionsutgifter.

Enligt ENS-konvention bokförs även följande fall som anskaffning eller avyttring av värdeföremål:

- a) Juvelerares och konsthandlares anskaffning eller avyttring av sådana varor (enligt den allmänna definitionen av värdeföremål skall juvelerares och konsthandlares förvärv av sådana varor bokföras som förändringar i lager).
- b) Museers anskaffning eller avyttring av sådana varor (enligt den allmänna definitionen av värdeföremål skall museers förvärv av dessa varor bokföras som investering).

Genom denna konvention undviks täta omklassificeringar mellan de tre huvudtyperna av investering, dvs. mellan anskaffning minus avyttring av värdeföremål, fast bruttoinvestering och lagerinvestering (t.ex. i fallet med transaktioner av sådana varor mellan hushåll och konsthandlare).

3.127 Produktion av värdeföremål värderas till baspriser (se också 3.67 om produktion av original). Alla andra förvärv av värdeföremål värderas till de mottagarpriser som betalas för dem, inklusive eventuella avgifter eller provisioner till agenter. De inkluderar också handelsmarginaler när de köps från handlare. Avyttringar av värdeföremål värderas till de priser som erhålls av säljaren, med avdrag för eventuella avgifter eller provisioner som betalats till agenter eller förmedlare. Om man bortser från produktionen av värdeföremål, tar förvärv och avyttringar mellan de inhemska sektorerna ut varandra — vad som återstår är agenternas eller handlarnas marginaler.

IMPORT OCH EXPORT AV VAROR OCH TJÄNSTER (P.6 och P.7)

3.128 *Definition:* Export av varor och tjänster består av transaktioner av varor och tjänster (försäljning, byte, gåvor, donationer) mellan inhemska och utländska subjekt.

3.129 *Definition:* Import av varor och tjänster består av transaktioner av varor och tjänster (köp, byte, gåvor, donationer) från utländska till inhemska subjekt.

3.130 Import och export av varor och tjänster omfattar inte

- a) viss internhandel, t.ex.
 - 1) leveranser till utländska subjekt från utländska enheter närstående inhemska företag t.ex. försäljningar i utlandet som görs av utländska bolag som tillhör ett multinationellt företag som ägs/kontrolleras av inhemska enheter,
 - 2) leveranser till inhemska subjekt från inhemska enheter närstående utländska företag, t.ex. försäljningar inom landet från inhemska bolag som tillhör ett utlandsägt, utlandskontrollerat multinationellt företag,
- b) primärinkomstströmmar till och från utlandet, som löner, räntor och avkastning från direktinvesteringar; avkastning från direktinvesteringar kan inkludera en oseparatorbar del utgörande ersättning för olika tjänster, t.ex. utbildning av anställda, ledningstjänster och användning av patent och varumärken,
- c) försäljning eller inköp av finansiella tillgångar eller icke producerade tillgångar, såsom mark och patent.

3.131 Import och export av varor och tjänster skall uppdelas i

- a) leveranser inom Europeiska unionen,
- b) import och export utanför Europeiska unionen.

För enkelhets skull benämns här både fallen som import och export.

IMPORT OCH EXPORT AV VAROR (P.61 och P.71)

3.132 Import och export av varor inträffar när förändring sker i äganderätten till varor mellan inhemska och utländska subjekt (vare sig det sker några motsvarande fysiska förflyttningar eller inte).

3.133 I fyra fall är emellertid principen med förändring i äganderätten modifierad vid bokföring av import och export av varor:

- a) Finansiell leasing: förändring av äganderätten från leasinggivare till leasingtagare skall imputeras för varor som omfattas av finansiell leasing; den skall bokföras när leasingtagaren tar varan i besittning (se bilaga om leasing och hyrköp av varaktiga varor).
- b) Leveranser mellan närstående företag (filial eller dotterbolag, eller utländskt dotterbolag); förändring i äganderätten skall imputeras när varor levereras mellan närstående företag.
- c) Varor som genomgår väsentlig bearbetning genom legoarbete eller reparation bokförs både i import och export, även om ingen förändring i äganderätten sker.
- d) Varuförmedling och trading: ingen import eller export bokförs när köpmän eller varuhandlare köper från utländska enheter och sedan säljer igen till utländska enheter under samma bokföringsperiod. Ett motsvarande förfaringssätt skall tillämpas för sådan handel mellan utlänningar.

3.134 I följande fall sker export av varor utan att varorna någonsin passerar landets gränser:

- a) Varor som produceras av inhemska enheter som opererar på internationella vatten och som säljs direkt till utländska enheter i utlandet (olja, naturgas, fisk, sjöräddning etc.).
- b) Transportutrustning eller annan rörlig utrustning, som inte är bunden till en viss geografisk plats, behöver inte passera det exporterande landets gräns därför att den sålts av en inhemsk till en utländsk enhet.
- c) Varor som går förlorade eller blir förstörda efter det att äganderätten har förändrats men innan de har passerat det exporterande landets gräns.

Analoga fall gäller för import av varor.

3.135 Import och exort av varor innefattar transaktioner mellan inhemska och utländska subjekt avseende

- a) icke-monetärt guld, dvs. guld som inte används för penningpolitiska syften,
- b) omyntat silver, diamanter och andra ädla metaller och stenar,
- c) sedlar och mynt som inte är i omlopp och icke utgivna värdepapper (värderas som vara, inte till påtryckt värde),
- d) elektricitet, gas och vatten,
- e) boskap som drivs över landsgräns,
- f) postpaket,
- g) export från offentliga sektorn inklusive export av varor som finansieras med stöd och lån,
- h) varor överförda till eller från en buffertlagerorganisations lager,
- i) varor levererade av ett inhemskt företag till ett utländskt närstående bolag,
- j) varor som mottagits av ett inhemskt företag från ett utländskt närstående bolag,
- k) smugglade varor,

- l) andra oregistrerade försändelser, som gåvor och varor under ett visst bestämt minimumvärde,
- m) varor som genomgår en väsentlig fysisk förändring vid legoarbete i utlandet. Samma gäller varor som bearbetas på liknande sätt inom landet på uppdrag av utländska enheter,
- n) investeringsvaror som repareras i utlandet, när en väsentlig rekonstruktion eller bearbetning äger rum. Samma gäller motsvarande reparationer av investeringsvaror inom landet på uppdrag av utländska enheter.

3.136 Import och export av varor exkluderar följande varor vilka dock kan passera den nationella gränsen:

- a) Varor som transiteras genom ett land.
- b) Varor som skickas till eller från ett lands egna ambassader, militärbaser eller andra enklaver innanför ett annat lands nationella gränser.
- c) Transportutrustning och annan rörlig utrustning som temporärt lämnar ett land utan förändring av äganderätten (t.ex. utrustning som används för installationer eller konstruktionsändamål utomlands).
- d) Utrustning och andra varor som sänds utomlands för mindre bearbetning, underhåll, service eller reparation.
- e) Andra varor som temporärt lämnar ett land och som vanligen inom ett år återförs i oförändrat skick och utan förändring av äganderätten (t.ex. varor som sänds utomlands för utställnings- eller underhållningsändamål, varor i operationell leasing, inklusive leasing i flera år, samt varor som återsänds därför att förväntade försäljningar uteblir).
- f) Varor i konsignation som förloras eller förstörs efter det att de har passerat en gräns men innan en förändring i äganderätten sker.

3.137 I princip skall import och export av varor bokföras när äganderätten till varorna överförs. I praktiken anses en överföring av äganderätten ske vid den tidpunkt parterna i transaktionen bokför den i sina räkenskaper. Detta överensstämmer inte alltid med de olika stadierna i kontraktsprocessen, t.ex.

- a) tidpunkten för överenskommelsen (kontraktsdatum),
- b) tidpunkten för leveransen av varor och tjänster och mottagande av betalningskrav (leveransdatum),
- c) tidpunkten för reglering av detta betalningskrav (betalningsdatum).

3.138 Import och export av varor skall värderas fritt ombord (fob) vid det exporterande landets gräns. Detta värde består av

- a) värdet av varorna till baspris,
- b) plus kostnader för transport- och distributionstjänster fram till gränsen, inklusive kostnader för lastning av transportmedel för fortsatt transport (om nödvändigt) (se tabell 3.4, andra kolumnen i andra delen av tabellen),
- c) plus eventuella skatter minus subventioner på de exporterade varorna; för leveranser inom Europeiska unionen inkluderar detta mervärdesskatter och andra produktskatter som erläggs i det exporterande landet.

I tillgångs- och användningstabellerna och de symmetriska input-outputtabellerna måste import av varor med uppdelning på produktgrupper värderas annorlunda: till kostnad-försäkring-frakt (cif) priset vid gränsen för det importerande landet.

Definition: Cif-priset är priset på en vara som levererats till gränsen för det importerande landet eller priset på en tjänst, som levererats till en inhemsk enhet, före betalning av tull eller andra importskatter eller handels- och transportmarginaler inom landet⁽²⁾.

3.139 Det kan under vissa förhållanden bli nödvändigt att använda uppskattningar eller provisoriska värden för fob-värdet, t.ex.:

- a) Byteshandel med varor skall värderas till de baspriser som skulle ha erhållits om varorna hade sålts mot pengar.

⁽²⁾ Vad gäller handels- och transportmarginaler, se även tabell 3.5, tredje kolumnen i den andra delen av tabellen.

- b) Transaktioner mellan närstående företag: Som huvudregel skall faktiska kostnader för transaktionen användas. Om dessa emellertid skiljer sig mycket från marknadspriserna skall de ersättas med ett beräknat marknadspris, eller åtminstone separatredovisas av analytiska skäl.
- c) Varor som överförs i samband med en finansiell leasing: varorna skall värderas på basis av det mottagarpris som leasinggivaren betalar (inte till det kumulativa värdet av hyresbetalningarna).
- d) Import av varor som skall beräknas på basis av tulldata (för handel med länder utanför Europeiska unionen) eller Intrastat-information (för handel inom Europeiska unionen): Ingen av dessa datakällor använder fob-värdering, de använder cif-värdet vid gränsen till Europeiska unionen respektive cif-värdena vid de nationella gränserna. Eftersom fob-värdena endast används på den högsta aggregeringsnivån och cif-värdena används på produktgruppsnivån, behöver sådana modifikationer endast göras på den högsta aggregeringsnivån, dvs. cif/fob-justeringen.
- e) Import och export av varor som beräknas på basis av urvalsundersökningar eller olika ad hoc-källor. I dessa fall kan vanligen endast det totala värdet av försäljningen per produkt erhållas. Som konsekvens av detta blir beräkningen baserad på mottagarpriser och inte på fob-värden.

IMPORT OCH EXPORT AV TJÄNSTER (P.62 och P.72)

3.140 *Definition:* Export av tjänster består av alla tjänster som inhemska subjekt gör för utländska subjekt.

3.141 *Definition:* Import av tjänster består av alla tjänster som utländska subjekt gör för inhemska subjekt.

3.142 Export av tjänster inkluderar följande gränssfall:

- a) Transport av exporterade varor efter det att de har lämnat det exporterande landets gräns när den utförs med ett inhemskt transportmedel (fall 2 och 3 i tabell 3.4).
- b) Transport av importerade varor med ett inhemskt transportmedel
 - 1) till gränsen för det exporterande landet när varorna är värderade fob för att uppväga det transportvärde som är inkluderat i fob-värdet (fall 3 i tabell 3.5),
 - 2) till gränsen för det importerande landet när varorna är värderade cif för att uppväga det transportvärde som är inkluderat i cif-värdet (fall 3 och 2 cif i tabell 3.5).

Transport av varor av inhemska enheter för utländska enheters räkning när detta inte innebär import eller export av varor (t.ex. transport av varor som inte lämnar landet som export, eller transport av varor utomlands).

- d) Internationell eller nationell passagerartrafik med inhemska transportmedel för utländska enheters räkning.
- e) Mindre bearbetning- och reparationstjänster för utländska enheters räkning.
- f) Byggnadstjänster när platskontoret utomlands inte behandlas som ett fristående företag. Detta gäller byggnadsprojekt som varar mindre än ett år och vars resultat inte är fast bruttoinvestering (se 2.09 och särskilt tillhörande fotnot 4).
- g) Installation av utrustning utomlands när projektet till sin natur är av begränsad utsträckning i tiden.
- h) Finansiella tjänster, vad avser explicita provisioner och avgifter.
- i) Försäkringstjänster, vad avser serviceavgifter.
- j) Utländska turisternas och affärsresenärernas utgifter (dessa klassificeras av konvention som tjänster; emellertid kan en grov uppdelning på produkt vara nödvändig för att tillgodose syftet med tillgångs- och användningstabellerna och den symmetriska input-output-tabellen).
- k) Utländska enheters utgifter för hälsovård och utbildning som lämnas av inhemska enheter, när dessa tjänster utförs inom landet såväl som utomlands.
- l) Bostadstjänster i fritidshus som ägs och utnyttjas av utländska enheter (se 3.64).
- m) Royalties och licensavgifter, vars mottagande är förbundet med en godkänd användning av en immateriell icke producerad, icke finansiell tillgång samt upphovsrätter, som patent, copyrights, varumärken, industriella processer, franchising etc. och licensöverenskommelser, som möjliggör användning av original, prototyper, manuskript, målningar etc.

3.143 För import av tjänster är de flesta gränsfall spegelbilder av dem som gäller för export av tjänster; därför behövs endast ett begränsat antal specifika klargöranden för import av tjänster.

3.144 Import av transporttjänster inkluderar följande gränsfall:

- a) Transport av exporterade varor till det exporterande landets gräns, när transporten företas med ett utländskt transportmedel för att uppväga det transportvärde som är inkluderat i de exporterade varornas fob-värde (fall 4 i tabell 3.4).
- b) Transport av importerade varor med ett utländskt transportmedel
 - 1) från det exporterande landets gräns som en separat transporttjänst när de importerade varorna är värderade fob (fall 4 och 5 i tabell 3.5)
 - 2) från det importerande landets gräns som en separat transporttjänst när de importerade varorna är värderade cif (i detta fall är värdet av transporttjänsten mellan det exporterande och det importerande landets gränser redan inkluderat i varornas cif-värde; fall 4 i tabell 3.5).
- c) Transport av varor som görs av utländska enheter för inhemska enheters räkning, när transporten inte innebär import eller export av varor (t.ex. transport av transitvaror eller transport utomlands).
- d) Internationell eller nationell passagerartransport för inhemska enheters räkning med utländska transportmedel.

Import av transporttjänster innefattar inte transport av exporterade varor sedan de har lämnat det exporterande landets gräns, när de sker på ett utländskt transportmedel (fall 5 och 6 i tabell 2.4). Export av varor värderas fob, och alla sådana transporttjänster skall således betraktas som transaktioner mellan utländska enheter, t.ex. mellan ett utländskt transportföretag och en utländsk importör. Detta gäller även när sådana transporttjänster betalas under export-cif-kontrakt av exportören.

3.145 Import i betydelsen inhemska subjekts direkta köp utomlands innefattar varor och tjänster som görs på resor utomlands, både affärsresor och privata resor. Två kategorier måste särskiljas därför att de kräver olika behandling:

- a) Affärsresenärers utgifter är insatsförbrukning.
- b) Andra resenärers utgifter på privata resor är hushållens konsumtionsutgifter.

3.146 Import och export av tjänster bokförs vid den tidpunkt vid vilken de lämnas, vilket för det mesta överensstämmer med den tidpunkt vid vilken tjänsten produceras. Import av tjänster skall värderas till mottagarpris och export till baspris.

Tabell 3.4 — Behandlingen av transport av exporterade varor

Förklaring till hur denna tabell skall läsas: Första delen av tabellen visar att det finns sex olika möjligheter att transportera exporterade varor, beroende på om det är ett inhemskt transportmedel eller inte och beroende på var transporten äger rum: från en plats inom landet till den nationella gränsen, från den nationella gränsen till det importerande landets gräns eller från det importerande landets gräns till en plats inom det importerande landet. I den andra delen av denna tabell visas det, för var och en av de sex möjligheterna, huruvida den skall bokföras som export av varor, export av tjänster, import av varor eller import av tjänster.

Inhemskt territorium	Territorium mellan länder	Importerande lands territorium
1. Inhemskt transportmedel ⇒	2. Inhemskt transportmedel ⇒	3. Inhemskt transportmedel ⇒
4. Utländskt transportmedel ⇒	5. Utländskt transportmedel ⇒	6. Utländskt transportmedel ⇒

	Export av varor (fob)	Export av tjänster	Import av varor (cif/fob)	Import av tjänster
1.	X	—	—	—
2.	—	X	—	—
3.	—	X	—	—
4.	X	—	—	X
5.	—	—	—	—
6.	—	—	—	—

Tabell 3.5 — Behandlingen av transport av importerade varor

Förklaring till hur denna tabell skall läsas: Första delen av tabellen visar att det finns sex olika möjligheter att transportera importerade varor, beroende på om det är ett inhemskt transportmedel eller inte och beroende på var transporten äger rum: från en plats i det exporterande landets till det exporterande landets gräns, från det exporterande landets gräns till det importerande landets gräns och från det importerande landets gräns till en plats inom det importerande landet. I den andra delen av tabellen visas, för var och en av dessa sex möjligheter, huruvida den skall bokföras som import av varor, import av tjänster, export av varor eller export av tjänster. I vissa fall (fall 2 och 5) beror denna bokföring på den värderingsprincip som tillämpas för importerade varor.

Inhemskt territorium	Territorium mellan länder	Exportlande territorium
1. Inhemskt transportmedel ⇐	2. Inhemskt transportmedel ⇐	3. Inhemskt transportmedel ⇐
4. Utländskt transportmedel ⇐	5. Utländskt transportmedel ⇐	6. Utländskt transportmedel ⇐

	Värdering av importerade varor	Import av varor	Import av tjänster	Export av varor (fob)	Export av tjänster
1.	cif/fob	—	—	—	—
2.	fob	—	—	—	—
3.	cif	X	—	—	X
4.	cif/fob	X	—	—	X
5.	cif/fob	—	X	—	—
6.	fob	—	X	—	—
	cif	X	—	—	—
	cif/fob	X	—	—	—

Notera att övergången att värdera importerade varor från cif till fob består av

— cif/fob justering, dvs. från 2 cif till 2 fob (reducerar total import och export),

— cif/fob omklassificering, dvs. från 5 cif till 5 fob (lämnar total import och export oförändrad).

TRANSAKTIONER MED BEFINTLIGA VAROR

3.147 *Definition:* Befintliga varor är varor som redan har haft en användare (utom lager).

3.148 Befintliga varor innefattar

a) befintliga byggnader och andra fasta kapitalvaror som säljs av producerande enheter till andra enheter

- 1) för att återanvändas i oförändrat skick,
 - 2) för att förstöras eller skrotas; de resulterande produkterna blir vanligen råmaterial (t.ex. järnskrot) som används i produktionen av nya varor (t.ex. stål),
- b) värdeföremål som säljs från en enhet till en annan,
- c) befintliga konsumentkapitalvaror som säljs till andra enheter från hushåll eller militära myndigheter
- 1) för att återanvändas i oförändrat skick,
 - 2) för att förstöras och omvandlas till skrot,
- d) befintliga icke varaktiga varor (t.ex. papper, lump, kläder, flaskor etc.) som säljs av någon enhet, antingen för att återanvändas eller för att bli råmaterial i produktionen av nya varor (återvinningsvaror).
- 3.149 Transfereringen av befintliga varor bokförs som en negativ utgift (anskaffning) för säljaren och en positiv utgift (anskaffning) för köparen.
- 3.150 Detta får följande konsekvenser:
- a) När försäljningen av en befintlig fast tillgång eller ett värdeföremål äger rum mellan två inhemska producenter, tar de positiva och negativa värden som bokförs för fasta bruttoinvesteringar ut varandra för hela ekonomin med undantag av kostnaden för ägarbytet.
 - b) När en befintlig icke flyttbar fast tillgång (t.ex. en byggnad) säljs till en utländsk enhet anses den senare, enligt konvention, köpa en finansiell tillgång, dvs. en fordran hos en konstruerad statistisk inhemsk enhet. Denna konstruerade inhemska enhet anses därefter köpa den fasta tillgången. Som en följd av detta äger köp och försäljning av fasta tillgångar rum mellan inhemska subjekt.
 - c) När en befintlig flyttbar fast tillgång, som ett fartyg eller ett flygplan, exporteras, bokförs inte någon positiv fast bruttoinvestering någon annanstans i ekonomin för att uppväga säljarens negativa fasta bruttoinvestering.
 - d) Vissa varaktiga varor, som fordon, klassificeras som fasta tillgångar eller som konsumentkapitalvaror beroende på ägare och för vilket ändamål de används. Om därför äganderätten till en sådan vara överförs från ett företag till ett hushåll för att användas för slutlig konsumtion, bokförs en negativ fast bruttoinvestering för företaget och en positiv konsumtionsutgift för hushållet. I det mindre vanliga fallet, när äganderätten till en sådan vara överförs från ett hushåll till ett företag, skall en negativ konsumtionsutgift bokföras för hushållet och en positiv fast bruttoinvestering för företaget.
 - e) Transaktioner med befintliga värdeföremål skall bokföras som anskaffning av värdeföremål (positiv bruttoinvestering) hos köparen och som avyttring av värdeföremål (negativ bruttoinvestering) hos säljaren. Vid transaktioner med utlandet skall import eller export av vara bokföras (se 3.135). Ett hushålls försäljning av värdeföremål skall inte bokföras som en negativ konsumtionsutgift.
 - f) När befintliga militära varaktiga varor säljs utomlands av staten, skall detta bokföras som export av vara och som en negativ insatsförbrukning (och konsumtion) för staten.
- 3.151 För försäljningskostnader som inträffar för den förra ägaren (kostnad för överföring av äganderätten) skall en kapitalförlust bokföras. En liknande registrering skall göras för den del av hans ursprungliga förvärvskostnader, som inte har skrivits av som kapitalförslitning.
- 3.152 Transaktioner med befintliga varor skall bokföras vid den tidpunkt äganderätten förändras. De värderingsprinciper som skall användas är de som är tillämpliga för den typ (de typer) av produkttransaktioner det gäller.

KAPITEL 4

OMFÖRDELNINGSTRANSAKTIONER

4.01 *Definition:* Omfördelningstransaktioner består av transaktioner genom vilka det förädlingsvärde, som genereras i produktionen, fördelas till arbete, kapital och den offentliga sektorn och av transaktioner som innebär omfördelning av inkomster och förmögenhet.

Systemet gör åtskillnad mellan löpande transfereringar och kapitaltransfereringar; de senare avsedda att omfördela sparande och förmögenhet snarare än inkomster.

LÖNER OCH KOLLEKTIVA AVGIFTER (D.1)

4.02 *Definition:* löner och kollektiva avgifter (D.1) definieras som den totala ersättning, kontant eller in natura, som betalas av en arbetsgivare till en anställd för av denne utfört arbete under räkenskapsperioden.

Löner och kollektiva avgifter delas upp i

- a) egentlig lön (D.11):
 - kontanta löner,
 - naturaförmåner,
- b) arbetsgivares kollektiva avgifter (D.12):
 - arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter (D.121),
 - arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter (D.122).

EGENTLIG LÖN (D.11)

Kontant lön

4.03 Kontant lön innefattar värdet av sociala avgifter, inkomstskatter etc., som betalas av den anställde, även om de i praktiken innehålls av arbetsgivaren och betalas direkt till socialförsäkringssystemet, skattemyndigheter etc. för den anställdes räkning:

Kontant lön omfattar följande slag av ersättningar:

- a) Grundlön som utbetalas regelbundet,
- b) lönetillägg för övertid, nattarbete, helgarbete, dåliga eller riskfyllda arbetsförhållanden,
- c) ersättning för levnadsomkostnader, inrikes och utrikes omkostnader,
- d) bonus baserad på produktivitet eller vinst, jul- och nyårsbonus exklusive den anställdes sociala förmåner (se 4.07 c), "13:e—14:e-månadslönen" (årlig tilläggsbetalning),
- e) ersättning för transporter till och från arbetet, exklusive ersättning till den anställde för utgifter för resor, omlokalisering, flyttning och representation i anslutning till tjänsten (se 4.07 a),
- f) helg- och semesterersättning,
- g) provisioner, drickspengar, mötes- och styrelsearvoden, som utbetalas till den anställde,
- h) extraordinära bonus eller andra speciella utbetalningar, knutna till företaget resultat,
- i) utbetalningar av arbetsgivare till de anställda i anknytning till sparprogram,
- j) särskilda utbetalningar till anställda som lämnar företaget, om dessa utbetalningar inte är knutna till ett kollektivavtal,
- k) kontant ersättning från arbetsgivare till anställda för bostadskostnader.

Naturaförmåner

4.04 *Definition:* Naturaförmåner består av varor och tjänster eller andra förmåner, som tillhandahålls gratis eller till reducerade priser av arbetsgivare, och som kan användas av de anställda när det passar dem och efter eget gottfinnande för att tillgodose egna eller hushållsmedlemmars behov och önskemål. Dessa varor

och tjänster eller andra förmåner är inte nödvändiga för arbetsgivarens produktionsprocess. För de anställda representerar dessa naturaförmåner ett inkomstillskott: de skulle ha betalt ett marknadspris om de själva hade köpt dessa varor och tjänster.

4.05 De vanligaste är

- a) måltider och drycker, inklusive sådana som konsumeras på resor i tjänsten (eftersom de skulle ha konsumerats i alla fall), men exklusive speciella måltider eller drycker som krävs på grund av exceptionella arbetsförhållanden. Prisreduktion i fria eller subventionerade personalmatsalar eller i form av lunchkuponger skall inräknas i naturaförmånerna,
- b) boendetjänster, från egna eller hyrda bostäder, av sådant slag att de kan användas av alla medlemmar i den anställdes hushåll,
- c) uniformer eller andra slag av specialkläder, vilka de anställda väljer att använda ofta såväl utanför arbetsplatsen som i arbetet,
- d) tjänster från fordon eller andra varaktiga varor vilka tillhandahålls de anställda för privat bruk,
- e) varor och tjänster från arbetsgivarens egen produktion som fria resor för anställda i järnvägs- eller flygbolag, fritt kol till gruvarbetare eller fria livsmedel för jordbruksanställda,
- f) tillhandahållande av sport-, rekreations- eller semesteranordningar till anställda och deras familjer,
- g) transporter till och från arbetet utom när de anordnas på arbetstid, bilparkering,
- h) daghem för anställdas barn,
- i) arbetsgivares betalning till företagsnämnder eller liknande organ,
- j) fondaktier som delas ut till anställda,
- k) ersättning in natura kan också omfatta värdet av räntor som arbetsgivare avstår från när de tillhandahåller lån till anställda till reducerad ränta eller räntefritt. Detta värde kan uppskattas som den summa den anställde skulle få betala om genomsnittlig ränta på hypotekslån (vid husköp) eller ränta på konsumtionslån (vid köp av andra varor och tjänster) debiterades, minus de räntor som faktiskt betalats. En tillräknad räntebetalning från den anställde till arbetsgivaren noteras i kontot för primär inkomstfördelning.

4.06 Varor och tjänster eller andra förmåner skall värderas till baspriser när de produceras av arbetsgivaren och till mottagarpriser när de köps av arbetsgivaren (dvs. det pris som faktiskt betalas av arbetsgivaren).

När naturaförmåner tillhandahålls gratis beräknas hela värdet enligt de baspriser (eller mottagarpriser när de köps av arbetsgivaren) som gäller ifrågasvarande varor och tjänster eller andra förmåner.

När de tillhandahålls till reducerade priser ges värdet av skillnaden mellan den ovan beskrivna beräkningen och den summa som den anställde betalar.

4.07 Lön omfattar inte

- a) sådana utgifter för arbetsgivaren som är till dennes egen fördel likaväl som till de anställdas, därför att de är nödvändiga för produktionsprocessen,
 - 1) ersättningar till anställda för utgifter för resor, omlokalisering, flyttning och representation i anslutning till tjänsten,
 - 2) utgifter för trivselåtgärder på arbetsplatsen, hälsoundersökningar p.g.a. arbetets art, arbetskläder som används helt eller huvudsakligen i arbetet,

- 3) boendetjänster på arbetsplatsen av sådant slag som inte kan utnyttjas av den anställdes hushåll — bodar, sovsalar, baracker osv.,
- 4) särskilda måltider eller drycker, som är nödvändiga p.g.a. exceptionella arbetsförhållanden,
- 5) ersättningar till anställda för inköp av verktyg, utrustning eller specialkläder, som behövs, uteslutande eller huvudsakligen, för arbetet, eller den del av lönen som anställda enligt anställningskontrakt skall bidra med för sådana inköp.

Utgifter för sådana varor och tjänster som arbetsgivaren måste tillhandahålla de anställda för att de skall kunna utföra sitt arbete behandlas som arbetsgivarens insatsförbrukning.

- b) De lönebelopp som arbetsgivaren tillfälligt fortsätter att betala till de anställda i fall av sjukdom, moderskap, arbetsskada, invaliditet, uppsägning etc. Dessa utbetalningar behandlas som icke fonderade sociala löneförmåner (D.623), med samma belopp upptagna under arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter (D.122).
- c) Andra icke fonderade sociala löneförmåner i form av barn-, make- eller familjebidrag, utbildnings- eller andra bidrag till försörjningsberoende och i form av gratis hälsovård (annan än sådan som är nödvändig p.g.a. arbetets natur) till de anställda eller deras familjer.
- d) Alla skatter på lönesumman som betalas av arbetsgivaren — t.ex. löneskatt. Sådana skatter behandlas som övriga produktionsskatter.

ARBETSGIVARES KOLLEKTIVA AVGIFTER (D.12)

4.08 Ett belopp, lika med värdet av de kollektiva avgifter som, för att säkerställa de anställdas rätt till sociala förmåner, åvilar arbetsgivare, skall bokföras under löner och kollektiva avgifter. Arbetsgivares kollektiva avgifter kan vara antingen faktiska eller tillräknade.

Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter (D.121)

4.09 *Definition:* arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter (D.121) består av betalningar som arbetsgivare gjort till försäkringsgivare (socialförsäkringssystem och privat fonderade system) för förmåner till de anställda. Dessa betalningar täcker lagstadgade, avtalsenliga, kontraktsenliga och frivilliga avgifter avseende försäkring mot sociala risker och behov (se paragraf 4.92 a).

Även om de betalas direkt till försäkringsgivaren av arbetsgivaren skall dessa kollektiva avgifter behandlas som en del av lönen till de anställda, som sedan anses betala avgifterna till försäkringsgivaren.

Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter (D.122)

4.10 *Definition:* arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter (D.122) motsvarar icke fonderade sociala förmåner (minus anställdas eventuella egenavgifter) som betalas av arbetsgivaren direkt till de anställda eller tidigare anställda och andra berättigade personer⁽¹⁾ utan medverkan av något försäkringsbolag eller någon självständig pensionsfond och utan att skapa en särskild fond eller reserv för ändamålet.

Det faktum att vissa sociala förmåner betalas ut direkt av arbetsgivaren och inte från socialförsäkringssystem eller andra försäkringsgivare ändrar inte på något sätt deras egenskap av social förmån. Kostnaderna för dessa förmåner skall emellertid också inräknas i löner och kollektiva avgifter eftersom de utgör en del av arbetsgivarens arbetskraftskostnader.

4.11 I sektorkontona uppträder kostnaderna för direkta sociala förmåner först som användning i kontot för inkomstbildning, som en komponent i löner och kollektiva avgifter, och en andra gång bland användningar i kontot för fördelning av sekundära inkomster, då som sociala förmåner. För att balansera det senare kontot antas

⁽¹⁾ Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter inkluderar ett belopp som i värde är lika med de löner som arbetsgivare tillfälligt fortsätter att betala i fall av sjukdom, moderskap, arbetsskada, invaliditet, uppsägning etc., förutsatt att detta belopp kan särskiljas.

att de anställdas hushåll till arbetsgivarnas sektorer betalar tillbaka arbetsgivarens tillräknade kollektiva avgifter, som tillsammans med anställdas eventuella egenavgifter finansierar de direkta sociala förmåner som tillhandahålls dem av samma arbetsgivare. Denna omföring kan likställas med det som görs för arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter, vilka passerar hushållskontona och sedan betalas av hushållen till försäkringsgivarna.

För värdering av arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter, där beloppet inte nödvändigtvis sammanfaller med beloppet för direkta sociala förmåner, refereras till rubrik D.612.

4.12 Bokföringstidpunkt för löner och kollektiva avgifter:

- a) Egentlig lön (D.11) bokförs i den period under vilken arbetet utförs. Dock skall extraordinära bonus eller andra speciella utbetalningar, "13:e-månadslön" etc. bokföras när de förfaller till betalning.
- b) Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter (D.121) bokförs i den period under vilken arbetet utförs.
- c) Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter (D.122):
 - 1) När de motsvarar obligatoriska direkta sociala förmåner bokförs de i den period under vilken arbetet utförs.
 - 2) När de motsvarar frivilliga direkta sociala förmåner bokförs de vid den tidpunkt då dessa förmåner tillhandahålls.

4.13 Löner och kollektiva avgifter kan bestå av

- a) löner och kollektiva avgifter till inhemska anställda från inhemska arbetsgivare,
- b) löner och kollektiva avgifter till inhemska anställda från utländska arbetsgivare,
- c) löner och kollektiva avgifter till utländska anställda från inhemska arbetsgivare.

Dessa olika poster bokförs i ENS enligt följande:

- 1) Löner och kollektiva avgifter till inhemska och utländska anställda från inhemska arbetsgivare omfattar posterna a och c och noteras som användning i kontona för inkomstbildning i de sektorer och branscher som arbetsgivarna tillhör.
- 2) Löner och kollektiva avgifter till inhemska anställda från inhemska och utländska arbetsgivare omfattar posterna a och b och noteras som tillgång i hushållens konto för allokering av primärinkomster.
- 3) Post b, löner och kollektiva avgifter till inhemska anställda från utländska arbetsgivare, noteras som användning i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.
- 4) Post c, löner och kollektiva avgifter till utländska anställda från inhemska arbetsgivare, noteras som tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transferingar.

SKATTER PÅ PRODUKTION OCH IMPORT (D.2)

4.14 *Definition:* Skatter på produktion och import (D.2) består av obligatoriska, ensidiga betalningar, kontant eller in natura, som uttaxeras av den offentliga sektorn eller av Europeiska unionens institutioner, och som avser produktion och import av varor och tjänster, anställd arbetskraft, ägande eller användande av mark, byggnader eller andra tillgångar som används i produktionen. Dessa skatter skall betalas oavsett om vinst uppkommer eller ej.

4.15 Skatter på produktion och import uppdelas i

- a) produktskatter (D.21),
 - 1) mervärdesskatter (skatter av momstyp) (D.211),
 - 2) skatter och tullar på import exklusive moms (D.212),
 - importtullar (D.2121),
 - skatter på import exklusive moms och importtullar (D.2122),

- 3) produktskatter exklusive moms och importskatter (D.214),
- b) andra skatter på produktion (D.29).

PRODUKTSKATTER (D.21)

4.16 *Definition:* Produktskatter (D.21) är skatter som man är skyldig att betala per enhet av en vara eller tjänst som produceras eller ingår i en transaktion. Skatten kan vara ett bestämt belopp per enhet av en vara eller tjänst eller den kan beräknas som en bestämd procentandel av varornas och tjänsternas pris per enhet eller värde. Som huvudprincip gäller, oavsett vilken institutionell enhet som betalar skatten, att skatter som faktiskt läggs på en produkt skall hänföras till produktskatter såvida de inte uttryckligen hänföres till annan rubrik.

Mervärdesskatter (skatter av momstyp) (D.211)

4.17 *Definition:* En mervärdesskatt är en skatt på varor eller tjänster, som inkasseras successivt av företagen och som till sist till fullo debiteras den slutlige köparen.

Rubricerade mervärdesskatter (skatter av momstyp) (D.211) omfattar såväl den mervärdesskatt som inkasseras av den offentliga sektorn och som läggs på nationella och importerade produkter som, när så är lämpligt, andra avdragsgilla skatter som debiteras enligt regler likartade med reglerna för mervärdesskatt, i fortsättningen för enkelhets skull kallad "moms".

Producenter är endast skyldiga att betala skillnaden mellan moms på sin försäljning och moms på sina inköp för egen förbrukning av varor och tjänster eller för bruttoinvestering.

Moms registreras netto i den meningen att

- a) produktion av varor och tjänster samt import värderas exklusive fakturerad utgående moms,
- b) inköp av varor och tjänster registreras inklusive icke avdragsgill moms. Moms registreras som belastande köparen, icke säljaren, och då endast de köpare som inte kan dra av den. Huvuddelen av momsen registreras därför i systemet som betald på slutanvändning, framför allt på hushållens konsumtion. En del av momsen kan dock betalas av företaget, framför allt av dem som är undantagna från moms.

I den samlade ekonomin är momsen lika med skillnaden mellan all fakturerad utgående moms och all avdragsgill ingående moms.

Importskatter och tullar exklusive moms (D.212)

4.18 *Definition:* Skatter och tullar på import exklusive moms (D.212) omfattar obligatoriska betalningar som uttaxeras av den offentliga sektorn eller av Europeiska unionens institutioner på importerade varor, exklusive moms, innan dessa fritt kan omsättas inom det ekonomiska territoriet, och på tjänster som tillhandahålls inhemska enheter av utländska enheter.

Dessa betalningar omfattar

- a) importtullar (D.2121): dessa består av tullar och andra importavgifter som skall betalas enligt tulltariffer på olika sorters varor, när dessa varor införs för användning inom användarlandets ekonomiska territorium,
- b) skatter på import, exklusive moms och importtullar (D.2122).

Denna rubrik omfattar

- avgifter på importerade jordbruksprodukter,
- monetära utjämningsbelopp som påförs import,
- accis-(förbruknings)avgifter och specialskatter på vissa importerade produkter, förutsatt att sådana skatter och avgifter på liknande produkter av inhemskt ursprung betalas av producentbranschen själv,
- allmän omsättningsskatt som betalas på import av varor och tjänster,

- skatter på specifika tjänster som utländska företag tillhandahåller inhemska enheter inom det ekonomiska territoriet,
- vinster som uppkommer i offentligt ägda företag vid monopol på import av en viss vara eller tjänst och som överföres till staten.

Nettoskatter och nettotullar på import exklusive moms beräknas genom att dra av importsubventioner (D.311) från skatter och tullar på import exklusive moms (D.212).

Produktskatter exklusive moms och importskatter (D.214)

4.19 *Definition:* Produktskatter exklusive moms och importskatter (D.214) består av skatter som skall betalas i samband med produktion, export, försäljning, överlåtelse, leasing eller leverans av varor och tjänster, eller i samband med dessas användning för egen konsumtion eller egen kapitalbildning.

4.20 Denna rubrik omfattar särskilt

- a) accis-(förbruknings)avgifter och konsumtionsskatter (andra än de som omfattas av skatter och tullar på import),
- b) punktskatter på försäljning av specifika produkter som alkoholhaltiga drycker eller tobak samt stämpelskatter på juridiska dokument eller checkar,
- c) skatter på finansiella transaktioner och kapitaltransaktioner, som man är skyldig att betala vid köp eller försäljning av icke-finansiella och finansiella tillgångar inklusive utländsk valuta. Betalningsskyldigheten uppstår när äganderätten till mark eller andra tillgångar ändras, utom när detta är ett resultat av kapitaltransfereringar (huvudsakligen arv och gåvor). De behandlas som skatter på förmedlartjänster,
- d) bilregistreringsavgifter,
- e) nöjesskatter,
- f) skatter på lotterier, spel och vadhållning, andra än skatter på vinster,
- g) skatter på försäkringspremier,
- h) andra skatter på specifika tjänster: hotell eller andra logitjänster, bostadstjänster, restauranger, transporter, kommunikationer, reklam,
- i) allmänna omsättningsskatter (exklusive moms): här omfattas skatter på tillverkarnas parti- och detaljförsäljning, inköpsskatter, omsättningsskatter,
- j) fiskala monopols vinster, som överföres till staten, dock med undantag för när dessa vinster uppkommer vid monopol på import av en viss vara eller tjänst (ingår i D.2122). Fiskala monopol är offentligt ägda företag som har getts ett lagligt monopol på produktionen eller distributionen av en särskild vara eller tjänst i avsikt att ge avkastning och inte i avsikt att främja den offentliga ekonomiska politiken eller socialpolitiken. När ett offentligt företag ges monopolrättigheter som en följd av en övervägd ekonomisk eller social politik och på grund av varans eller tjänstens eller produktionsteknikens speciella natur — t.ex. allmännyttiga företag, postväsen, telekommunikationer, järnvägar osv. — skall det inte behandlas som ett fiskalt monopol. Huvudregeln är att fiskala monopol i första hand är sysselsatta med produktion av varor eller tjänster som kan vara hårt beskattade i andra länder; de har en benägenhet att begränsas till produktion av vissa konsumtionsvaror (alkoholhaltiga drycker, tobak, tändstickor etc.) eller bränslen,
- k) exportavgifter och monetära utjämningsbelopp som inkasseras på export.

4.21 Nettoproduktskatter beräknas genom att dra produktsubventioner (D.31) från produktskatter (D.21).

ÖVRIGA PRODUKTIONSSKATTER (D.29)

4.22 *Definition:* Övriga produktionsskatter (D.29) består av alla skatter som företag åläggs som en följd av deras produktionsaktiviteter, oberoende av kvantiteten eller värdet av de producerade eller sålda varorna och tjänsterna.

De kan betalas på mark, fasta tillgångar eller arbetskraft i produktionprocessen eller på vissa aktiviteter eller transaktioner.

4.23 Övriga produktionskatter (D.29) omfattar särskilt

- a) skatter på ägande eller användning av mark, byggnader eller andra anläggningar, som utnyttjas av företagen (inklusive boende i ägarbebodda bostäder) i produktionen,
- b) skatter på användning av fasta tillgångar (fordon, maskiner, utrustning) för produktionsändamål, oavsett om dessa ägs eller hyrs,
- c) skatter på den totala lönesumman och andra löneskatter,
- d) skatter på internationella transaktioner (utlandsresor, utländska remisser eller liknande transaktioner med utlänningar) för produktionsändamål,
- e) skatter som företag betalar för att erhålla affärs- och yrkeslicenser om dessa licenser ges automatiskt mot betalning av fastställt belopp. Om emellertid myndigheterna, som villkor för att utfärda en licens, gör kontroll av företagsfastighetens lämplighet eller säkerhet, av den använda utrustningens tillförlitlighet eller säkerhet, av den anställda personalens yrkeskompetens eller av producerade varors eller tjänsters kvalitet eller standard, skall betalningen behandlas som köp av tjänst, såvida inte det belopp som debiteras för licensen är helt utan proportioner till kostnaderna för myndigheternas kontroll,
- f) skatter på föreningar som följd av produktionsaktiviteter. Dessa består av skatter, som läggs på utsläpp eller utflöde till miljön av skadliga gaser, vätskor eller andra farliga ämnen. De omfattar inte betalningar för offentliga myndigheters insamling och omhändertagande av avfall eller skadliga ämnen; sådana betalningar ingår i företags insatsförbrukning,
- g) underkompensation av moms som följd av de enhetstaxestystem som ofta används för jordbruket.

4.24 Denna rubrik omfattar inte skatter på hushållens egen användning av fordon etc., vilka registreras under löpande skatter på inkomst, förmögenhet osv.

SKATTER PÅ PRODUKTION OCH IMPORT SOM BETALAS TILL EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER

4.25 Skatter på produktion och import som betalas till Europeiska unionens institutioner omfattar särskilt

- a) skatter som inhemska producentenheter betalar direkt till Europeiska unionens institutioner (EKSG-avgiften på gruv-, järn- och stålföretag),
- b) skatter som nationella myndigheter inkasserar för Europeiska unionens institutioners räkning, nämligen
 - 1) inbetalningar från den gemensamma jordbrukspolitikens avgifter på importerade jordbruksprodukter, monetära utjämningsbelopp som påförs export och import, produktionsavgifter på socker och avgift på isoglukos med ansvarsavgifter på mjölk och spannmål,
 - 2) inbetalningar från handel med tredje land: tullar påförda på basis av Europeiska unionens integrerade tullaxa (TARIC),
 - 3) inbetalningar från momsen i de enskilda medlemsstaterna.

4.26 Bokföringstidpunkt för skatter på produktion och import: skatter på produktion och import registreras när de skattepliktiga aktiviteterna, transaktionerna eller andra händelserna äger rum.

4.27 Vissa ekonomiska aktiviteter, transaktioner eller händelser, som enligt skattelagsstiftningen skulle medföra skyldighet att betala skatt för den berörda enheten, undgår emellertid ständigt skattemyndigheternas uppmärksamhet. Det skulle vara orealistiskt att tro att sådana aktiviteter, transaktioner eller händelser ger upphov till finansiella tillgångar eller skulder i form av obetalda skulder eller överskjutande skatter. Därför bokförs i ENS belopp som förfallna till betalning endast när de är styrka av taxering, deklaration eller annat instrument som utvisar en tydlig skyldighet för skattebetalaren att betala. Systemet tillräknar inte uteblivna skatter som inte är styrka av skattetaxering.

Skatter som är styrka av taxering men som aldrig betalas (t.ex. på grund av konkurs) behandlas som om de vore betalda; sedan finns två möjligheter:

- a) avskrivning av osäkra fordringar, då den offentliga sektorn godtar att dess fordran inte längre kan inkasseras, avskrivningen bokförs i den offentliga sektorns och den felande gäldenärens konton för andra volymförändringar.
- b) annullering av skulden genom en ömsesidig överenskommelse mellan den offentliga sektorn och gäldenären. Denna annullering behandlas som kapitaltransferring från den offentliga sektorn till gäldenären på kapitalkontot med ett samtidigt borttagande av en fordran i kontot för finansiella transaktioner.
- 4.28 Det sammanlagda värdet av skatter, som skall bokföras, innefattar eventuella räntor som debiteras på resterande skatter och eventuella böter påförda av skattemyndigheter, om det är omöjligt att bokföra sådana räntor och böter separat från skatterna. Värdet innefattar även eventuella kostnader som kan åläggas i samband med inkassering eller indrivning av utestående skatter. På motsvarande sätt reduceras värdet med eventuella skatterabatter från den offentliga sektorn som ett led i den ekonomiska politiken och eventuella skatteåterbetalningar som en följd av för stora inbetalningar.
- 4.29 I ENS uppträder skatter på produktion och import (D.2)
- som användning i den totala ekonomins konto för inkomstbildning,
 - som tillgång i den offentliga sektorns konto för allokering av primärinkomster och i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

Produktskatter bokförs som tillgång på totala ekonomins konto för varor och tjänster. Detta gör det möjligt att balansera tillgången på varor och tjänster — värderad exklusive produktskatter — mot användningen, som är värderad inklusive dessa skatter. Övriga produktionsskatter (D.29) uppträder som användning på kontot för inkomstbildning i den bransch eller sektor som betalar dem.

SUBVENTIONER (D.3)

- 4.30 *Definition:* Subventioner (D.3) är löpande, ensidiga betalningar som den offentliga sektorn eller Europeiska unionens institutioner gör till inhemska⁽²⁾ producenter med syftet att påverka produktionsnivåerna, priserna eller ersättningen till produktionsfaktorerna. Övriga icke-marknadsproducenter kan erhålla övriga produktionssubventioner endast i de fall dessa betalningar grundas på allmänna bestämmelser som gäller både marknads- och icke-marknadsproducenter. Av konvention förekommer inte produktsubventioner för övrig icke-marknadsproduktion (P.13).
- 4.31 Subventioner från Europeiska unionens institutioner omfattar endast löpande transfereringar, som görs direkt till inhemska producentenheter.
- 4.32 Subventioner klassificeras i
- a) produktsubventioner (D.31),
 - 1) importsubventioner (D.311),
 - 2) övriga produktsubventioner (D.319),
 - b) övriga produktionssubventioner (D.39).

PRODUKTSUBVENTIONER (D.31)

- 4.33 *Definition:* Produktsubventioner av produkter (D.31) är subventioner som betalas per enhet av en producerad eller importerad vara eller tjänst. Subventionen kan vara ett bestämt belopp per kvantitetseenhet av en vara eller tjänst eller den kan beräknas i värde som en bestämd procentandel av priset per enhet. En subvention kan också beräknas som skillnaden mellan ett bestämt målsatt pris och det marknadspris som köparen faktiskt betalar. En subvention av en produkt förfaller vanligen till betalning när varan produceras, säljs eller importeras. Av konvention förekommer produktsubventioner endast i samband med marknadsproduktion (P.11) eller produktion för egen slutlig användning (P.12).

⁽²⁾ Subventioner från Europeiska unionens institutioner betalas till inhemska enheter överallt i gemenskapen.

Importsubventioner (D.311)

4.34 *Definition:* Importsubventioner (D.311) består av subventioner av varor och tjänster som förfaller till betalning när varan passerar gränsen för användning inom det ekonomiska territoriet eller när tjänsten levereras till inhemska institutionella enheter. De kan omfatta förluster, som uppstår när offentliga handelsorganisationer, enligt fastställd offentlig politik, köper produkter från utlänningar och säljer dem till lägre pris till landets egna invånare.

Övriga produktsubventioner (D.319)

4.35 Övriga produktsubventioner (D.319) omfattar

- a) subventioner av produkter, som används inom landet: dessa består av subventioner till inhemska producenter för deras produktion när den används eller konsumeras inom det ekonomiska territoriet;
- b) förluster som uppstår när offentliga handelsorganisationer, enligt fastställd offentlig ekonomisk eller social politik, köper produkter från inhemska producenter och sedan säljer dessa till lägre priser till in- eller utlänningar,
- c) subventioner till offentligt ägda bolag och kvasibolag för att täcka permanenta förluster som uppkommer i deras produktiva verksamheter och som beror på att, enligt fastställd offentlig eller europeisk ekonomisk eller social politik, deras debiterade priser är lägre än de genomsnittliga produktionskostnaderna,
- d) direkta exportsubventioner som betalas direkt till inhemska producenter, när varorna lämnar det ekonomiska territoriet eller tjänsterna tillhandahålls utlänningar — bortsett från återbetalningar vid tullgränsen av produktskatter som erlagts tidigare och friskrivning av de skatter som skulle ha betalats om varorna hade sålts eller använts inom det ekonomiska territoriet.

ÖVRIGA PRODUKTIONSSUBVENTIONER (D.39)

4.36 *Definition:* Övriga produktionsubventioner (D.39) består av subventioner utom produktsubventioner som inhemska producerande enheter kan erhålla som en följd av engagemang i produktion. För övrig icke-marknadsproduktion kan övriga icke-marknadsproducenter erhålla övriga produktionsubventioner endast i de fall dessa betalningar från den offentliga sektorn grundas på allmänna bestämmelser som gäller både marknadsproducenter och icke-marknadsproducenter.

4.37 Denna rubrik omfattar särskilt

- a) subventioner av löner eller arbetskraft: dessa består av subventioner som betalas i relation till den sammanlagda lönesumman eller arbetskraften eller till sysselsättning av särskilda kategorier av personer som fysiskt handikappade eller långtidsarbetslösa eller till kostnader för utbildningsprogram som anordnas eller finansieras av företaget,
- b) subventioner för att minska föroreningar: dessa består av löpande subventioner avsedda att täcka delar av eller alla kostnader för extra åtgärder för att minska eller eliminera utsläppen av föroreningar till miljön,
- c) räntesubventioner till inhemska producentenheter, även om de avser att främja kapitalbildning⁽³⁾. Dessa är väsentligen löpande transfereringar avsedda att reducera producenters driftskostnader. De behandlas i räkenskaperna som subventioner till de producenter som drar nytta av dem, även om räntedifferensen i praktiken betalas direkt av den offentliga sektorn till det kreditinstitut som ger lånet,
- d) överkompensation av moms som följd av de enhetstaxestystem som ofta används för jordbruket.

⁽³⁾ Om ett bidrag har det dubbla ändamålet att finansiera både amortering av skulden och betalning av räntan och om det inte är möjligt att fördela det mellan dessa två komponenter, skall dock hela bidraget behandlas som ett investeringsbidrag.

4.38 Följande behandlas inte som subventioner:

- a) Löpande transfereringar från den offentliga sektorn till hushållen i deras egenskap av konsumenter. De behandlas antingen som sociala förmåner eller som diverse löpande transfereringar (D.75).
- b) Löpande transfereringar mellan olika delar av den offentliga sektorn i deras egenskap av producenter av icke marknadsmässiga varor och tjänster med undantag av övriga produktionssubventioner (D.39). De löpande transfereringarna registreras under rubriken löpande transfereringar inom den offentliga sektorn (D.73).
- c) Investeringsbidrag (D.92).
- d) Extraordinära betalningar till socialförsäkringsfonder, om dessa betalningar är avsedda att öka fondernas aktuariereserver. Dessa betalningar registreras under rubriken andra kapitaltransfereringar (D.99).
- e) Transfereringar från den offentliga sektorn till icke-finansiella företag och kvasibolag för att täcka förluster ackumulerade under flera räkenskapsår eller exceptionella förluster som beror på faktorer utanför företagets kontroll. De klassificeras under rubriken andra kapitaltransfereringar (D.99).
- f) Upphävande av producentenheters skulder till den offentliga sektorn (t.ex. lån från ett offentligt organ till ett icke-finansiellt företag som har ackumulerat rörelseförluster under flera räkenskapsår). I allmänhet behandlas sådana transaktioner i räkenskaperna som andra kapitaltransfereringar (D.99) (se punkt 4.165.ff).
- g) Ersättningar från den offentliga sektorn eller utlandet för skador på eller förluster av kapitalvaror som en följd av krigshandlingar, andra politiska händelser eller nationella katastrofer. Dessa betalningar redovisas under rubriken andra kapitaltransfereringar (D.99).
- h) Den offentliga sektorns köp av aktier och annat eget kapital i bolag. Dessa belopp redovisas under rubriken aktier och andra ägarandelar (AF.5).
- i) Betalningar från ett offentligt organ som övertagit ansvaret för onormala pensionskostnader som drabbat ett offentligt företag. Dessa betalningar bokförs som diverse löpande transfereringar (D.75).
- j) Betalningar från den offentliga sektorn till marknadsproducenter som hel eller delvis ersättning för varor och tjänster som dessa marknadsproducenter levererar direkt och individuellt till hushåll i samband med sociala risker eller behov (se punkt 4.84.), och till vilka hushållen har rätt till enligt lag. Dessa betalningar ingår i den offentliga sektorns individuella konsumtionsutgifter (P.31) och följaktligen i sociala naturaförmåner (D.631) och faktiskt individuell konsumtion (P.41).

4.39 Bokföringstidpunkt: subventioner bokförs när transaktionen eller händelsen (produktion, försäljning, import etc.) som ger upphov till subventionen äger rum.

Specialfall:

- a) Subventioner i form av skillnaden mellan inköpspriset och det försäljningspris som ett offentligt försäljningsorgan debiterar, bokförs vid den tidpunkt då försäljningsorganet köper varorna, om försäljningspriset är känt då.
- b) Subventioner, avsedda att täcka en förlust som uppstått i en producentenhet i en marknadsbransch, bokförs vid den tidpunkt då det offentliga organet beslutar att täcka förlusten.

4.40 I ENS uppträder subventioner

- a) som negativ användning i den totala ekonomins konto för inkomstbildning,
- b) som negativ tillgång i den offentliga sektorns konto för allokering av primärinkomster och i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

Subventioner av produkter bokförs som negativ tillgång på den totala ekonomins konto för produkter. Detta gör det möjligt att balansera tillgången av varor och tjänster mot användningen.

Andra subventioner av produktionen (D.39) uppträder som negativ användning på kontot för inkomstbildning i den bransch eller sektor som mottar dem.

Ett system av multipla växelkurser har följande påverkan på skatter på produktion och import och på subventioner (multipla växelkurser tillämpas för närvarande inte bland Europeiska unionens medlemsstater):

- a) Implicita skatter på import behandlas som skatter på import, exklusive moms och tullar (D.2122).
- b) Implicita skatter på export behandlas som produktskatter, exklusive moms och importskatter (D.214).
- c) Implicita importsubventioner behandlas som importsubventioner (D.311).
- d) Implicita exportsubventioner behandlas som övriga produktsubventioner av produkter (D.319).

KAPITALINKOMST (D.4)

4.41 *Definition:* Kapitalinkomst (D.4) är den inkomst som ägaren av en finansiell tillgång eller en materiell icke producerad tillgång får i ersättning för att ställa en finansiell tillgång eller en materiell icke producerad tillgång till en annan institutionell enhets förfogande.

Kapitalinkomster klassificeras i ENS på följande sätt:

- a) Ränta (D.41).
- b) Inkomst från bolag (D.42).
 - 1) Utdelning från bolag (D.421).
 - 2) Ägaruttag ur kvasibolag (D.422).
- c) Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet (D.43).
- d) Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna (D.44).
- e) Arrenden (D.45).

RÄNTA (D.41)

4.42 *Definition:* Under de villkor som gäller för ett finansobjekt är ränta (D.41) det belopp som låntagaren är skyldig att betala långivaren för en bestämd tidsperiod utan att kapitalskulden reduceras.

4.43 När långivare lånar medel till låntagare upprättas något av nedanstående finansobjekt. Denna form av kapitalinkomst tillkommer ägare av vissa slag av finansiella tillgångar:

- a) Inlåning (AF.2).
- b) Värdepapper andra än aktier (AF.3).
- c) Lån (AF.4).
- d) Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.7).

Ränta på inlåning, lån samt obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter

4.44 Den ränta som förfaller eller betalas på dessa finansiella tillgångar och skulder bestäms genom att tillämpa den relevanta räntesatsen på utestående kapital vid varje tidpunkt under räkenskapsperioden.

Ränta på värdepapper

Ränta på växlar och liknande kortfristiga objekt:

4.45 Skillnaden mellan det nominella värdet och det pris som betalas vid tidpunkten för utgivandet (dvs. diskonteringen) anger den ränta som betalas över växelns livstid. Värdeökningen på ackumuleringen av upplupna räntor utgör inte en kapitalvinst därför att den beror på en ökning av utestående kapital och inte på en ändring av priset på tillgången. Andra ändringar i växelns värde behandlas som kapitalvinster/förluster.

Ränta på obligationer och förlagsbevis

4.46 Obligationer och förlagsbevis är långsiktiga värdepapper, som ger ägaren en ovillkorlig rätt till en fast eller kontraktsbestämd rörlig inkomst i form av kupongutbetalningar, eller en bestämd fast summa vid en eller flera förutbestämda tidpunkter då värdepapperet inlöses, eller en kombination av båda dessa betalningsvillkor.

a) Noll-kupongare:

Här görs inga kupongutbetalningar. Räntan, baserad på skillnaden mellan inlösenpriset och utgivningspriset, fördelas över obligationens hela löptid. Den årliga upplupna räntan reinvesteras i obligationen av ägaren; således måste motposter lika med värdet av den tillkommande räntan bokföras, i kontot för finansiella transaktioner, som ägarens anskaffande av flera obligationer och som ett ytterligare obligationsutgivande av utgivaren eller låntagaren (dvs. som en tillväxt av den ursprungliga obligationens "volym").

b) Andra obligationer, inklusive diskonteringsobligationer:

Räntan har två komponenter:

- 1) Summan av kupongutbetalningar varje period.
- 2) Summan av tillkommande räntor varje period, baserad på skillnaden mellan inlösenpriset och utgivningspriset och beräknad på samma sätt som för noll-kupongare.

c) Indexerade värdepapper:

Summan av kupongutbetalningar och/eller utestående kapital är knutna till en prisindex. En förändring mellan början och slutet av en bestämd bokföringsperiod i det utestående kapitalets värde, som beror på förändringar i den relevanta indexen, behandlas som upplupen ränta under perioden, i tillägg till alla räntor som förfaller till betalning under perioden. Den upplupna ränta som beror på indexeringen återinvesteras helt i värdepapperet och skall bokföras i ägarens och utgivarens konton för finansiella transaktioner.

Ränteswappar och framtida räntesäkringsavtal (FRA)

- 4.47 Swappar är avtal enligt kontrakt mellan två institutionella enheter, som är överens om att byta betalningsströmmar på lika stora skuldbelopp under en viss tid. Vanliga former av swappar är ränteswappar och valutaswappar.

Ränteströmmar, som följer av swapparrangemang, skall bokföras netto mellan de två swapparerna; alla betalningar till tredje part, t.ex. specialiserade mäklare, för att ordna med swapparna bokförs som köp av tjänster.

Samma princip används för FRA (forward rate agreement).

Ränta på finansiell leasing

- 4.48 Finansiell leasing är ett alternativ till vanliga lån som metod för att finansiera köp av maskiner och utrustning. Det är ett avtal som kanaliseras medel från en långgivare till en låntagare: leasinggivaren köper utrustningen och leasingtagaren förbinder sig att betala ett hyresbelopp, som gör det möjligt för leasinggivaren att över kontraktstiden få täckning för alla, eller nästan alla, sina kostnader inklusive ränta.

Leasinggivaren betraktas som långgivare till leasingtagaren för ett belopp motsvarande tillgångens inköpspris; lånet återbetalas gradvis över leasingperioden. Hyresbeloppet som leasingtagaren betalar varje period behandlas därför som bestående av två komponenter: en återbetalning av kapital och en räntebetalning. Räntesatsen på det tillräknade lånet bestäms implicit av förhållandet mellan det totala hyresbeloppet under hela leasingperioden och tillgångens inköpspris. Den del av hyresbeloppet som utgör ränta minskar gradvis under leasingperioden efter hand som kapitalet återbetalas. Det ursprungliga lånet till leasingtagaren, tillsammans med de efterföljande återbetalningarna av kapitalet, bokförs i leasinggivarens och leasingtagarens konton för finansiella transaktioner. Räntebetalningarna bokförs under räntor i deras respektive konton för primär inkomstfördelning.

Andra räntor

- 4.49 Följande behandlas också som ränta:

- a) Ränta på övertrasseringar, extra ränta på banksättningar som står inne längre än avtalat samt vinster på premieobligationer.

- b) Ränta, som värdepappersfonder (se 2.51 b) får som avkastning på sina investeringar och som tillkommer aktieägarna, även om den kapitaliseras. Exkluderade är dock kapitalvinster och kapitalförluster på finansobjekt, som tillhör investmentbolag; dessa belopp bokförs inte som kapitalinkomst.

Bokföringstidpunkt

- 4.50 Ränta bokförs på basis av när den upplups, dvs. ränta på utestående kapital bokförs som tillkommande långgivaren kontinuerligt över tiden. Röntan, som tillkommer i varje räkenskapsperiod, skall bokföras oavsett om den faktiskt är betalad eller lagd till det utestående kapitalet. Om den inte faktiskt utbetalas skall ökningen i kapitalet också bokföras i kontona för finansiella transaktioner, hos långgivaren som en ytterligare kapitalanskaffning av denna form av finansobjekt och hos låntagaren som en lika stor skuldsättning.

- 4.51 Ränta bokförs före avdrag av de skatter som kan påföras den. Mottagen och betald ränta bokförs alltid inklusive räntebidrag, även om dessa bidrag betalas direkt till finansinstitutionen och inte till bidragstagaren (se subventioner).

Om värdet av finansförmedlares tjänster inte fördelas mellan olika kunder, skall inte den faktiska räntebetalningen till eller från finansförmedlare justeras för att eliminera de marginaler som svarar mot den implicita avgiften hos finansförmedlare. En justeringspost behövs i kontona för allokering av primärinkomster hos finansförmedlarna och hos en nominell bransch, till vilken, enligt konvention, finansförmedlarnas hela produktion allokeras som insatsförbrukning.

- 4.52 I ENS uppträder ränta

- a) som tillgång och som användning i sektorernas konton för allokering av primärinkomster⁽⁴⁾
- b) som tillgång och som användning i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

INKOMST FRÅN BOLAG (D.42)

Utdelning från bolag (D.421)

- 4.53 *Definition:* Utdelning från bolag (D.421) är en form av kapitalinkomst, som ägare av aktier och andra ägarandelar (AF.5) blir berättigade till genom att ställa tillgångar till förfogande för bolag. Att skaffa eget kapital genom att ge ut aktier och andra ägarandelar är ett alternativ till att skaffa medel genom upplåning. I motsats till lånat kapital ger dock inte eget kapital upphov till en skuld som är bestämd i monetära termer och den berättigar inte heller ägarna till aktier och andra ägarandelar i ett bolag till en fast eller förutbestämd inkomst.

- 4.54 Denna rubrik omfattar också

- a) aktier och andra ägarandelar utställda till ägare som betalning av utdelningen för räkenskapsåret. Fondaktier, som svarar mot kapitaliseringen av egna medel i form av reserver och icke utdelade vinster och som ger ägarna nya aktier och andra ägarandelar i förhållande till deras innehav, skall dock inte omfattas,
- b) utdelning från bolag som värdepappersfonder (se 2.52 b) får som avkastning på sina investeringar och som tillkommer aktieägarna, även om den kapitaliseras. Exkluderade är dock kapitalvinster och kapitalförluster på finansobjekt, som tillhör investmentbolag; dessa belopp bokförs inte som kapitalinkomst,
- c) den inkomst den offentliga sektorn får från offentligt ägda företag, som betraktas som självständiga juridiska enheter även om de inte formellt är konstituerade som bolag.

- 4.55 Bokföringstidpunkt: Bokförs vid den tidpunkt då de, enligt vad bolaget bestämmer, förfaller till betalning.

⁽⁴⁾ Denna praxis skiljer sig från den vanliga praxisen i företagsbokföring, enligt vilken ränteutgifter normalt uppträder som fasta kostnader motsvarande andra produktionskostnader på driftskonton.

I ENS uppträder utdelning från bolag

- a) som användning i kontot för allokering av primärinkomster i de sektorer till vilka bolagen är klassificerade,
- b) som tillgång i kontot för allokering av primärinkomster i de sektorer till vilka ägarna är klassificerade,
- c) som användning och tillgång i utrikeskontot för primärinkomster i de sektorer till vilka ägarna är klassificerade,
- d) som användning och tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

Ägaruttag från kvasibolag (D.422)

4.56 *Definition:* Ägaruttag från kvasibolag (D.422) består av de belopp som företagarna faktiskt tar ut för eget bruk ur vinsterna i de kvasibolag de äger.

4.57 Dessa belopp bokförs före avdrag av löpande skatter på inkomst, förmögenhet etc., vilka företagsägarna alltid anses skall betala.

4.58 När ett kvasibolag ger vinst, kan dess ägare välja att lämna del av eller hela vinsten kvar i företaget, i synnerhet för investeringsändamål. Den inkomst som lämnas kvar i företaget uppträder som sparande i kvasibolaget och endast den vinst som faktiskt tas ut av ägarenheten bokförs i räkenskaperna under rubriken ägaruttag ur kvasibolag.

4.59 När inhemska företags filialer, agenturer etc. i utlandet gör vinster, uppträder kvarhållna vinstmedel, förutsatt att dessa filialer etc. betraktas som utländska enheter, som återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet (D.43). Endast den inkomst som faktiskt överförs till moderföretaget behandlas i räkenskaperna som ägaruttag i kvasibolag, mottagen från utlandet. Samma princip används för att hantera relationerna mellan filialer, agenturer etc., som verkar inom det ekonomiska territoriet, och det utländska moderföretag till vilket dessa hör.

4.60 Denna rubrik omfattar också de driftsöverskott netto som går till inhemska ägare av mark och byggnader i utlandet eller till utlänningar som äger mark eller byggnader inom det ekonomiska territoriet. I själva verket behandlas dessa utländska enheter, vad gäller alla transaktioner i mark och byggnader inom ett lands ekonomiska territorium, i enlighet med ENS konventioner, som konstruerade inhemska statistiska enheter i vilka de utländska ägarna utövar sitt kapitalägande.

Bostadstjänster i ägarbebodda bostäder utomlands bokförs som import av tjänst och det motsvarande driftsöverskottet netto som primärinkomst från utlandet; bostadstjänster i ägarbebodda bostäder som tillhör utlänningar bokförs som export av tjänst och motsvarande driftsöverskott, netto, som primärinkomst till utlandet.

4.61 Ägaruttag ur kvasibolag omfattar inte belopp som deras ägare får

- a) från försäljning av befintliga fasta realkapitalvaror,
- b) från försäljning av mark och immateriella tillgångar,
- c) från uttag av kapital (t.ex. hel eller delvis likvidation av det egna kapitalet i kvasibolaget).

Dessa belopp behandlas som uttag av eget kapital i kontot för finansiella transaktioner. Omvänt behandlas alla medel, som ägaren eller ägarna till ett kvasibolag tillför bolaget i syfte att förvärva tillgångar eller att minska skulder, som tillskott till eget kapital. Om kvasibolaget ägs av den offentliga sektorn och om det har permanent driftsunderskott som en följd av fastställd offentlig ekonomisk och social politik, skall dock alla reguljära transfereringar av medel från den offentliga sektorn till företaget för att täcka dess förluster behandlas som subventioner.

4.62 Bokföringstidpunkt: Ägaruttag ur kvasibolag bokförs när de görs av ägarna.

4.63 I ENS förekommer ägaruttag ur kvasibolag

- a) som användning i kontot för allokering av primärinkomster i de sektorer till vilka kvasibolagen är klassificerade,

- b) som tillgång i kontot för allokering av primärinkomster i ägarnas sektorer,
- c) som användning och tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

ÅTERINVESTERADE VINSTMEDEL FRÅN DIREKTA INVESTERINGAR I UTLANDET (D.43)

4.64 *Definition:* Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet (D.43) är lika med driftsöverskottet inom företag för direktinvestering i utlandet

plus alla mottagna kapitalinkomster eller löpande transfereringar,

minus alla utbetalda kapitalinkomster eller löpande transfereringar, inklusive faktiska remissa till utländska direktinvesterarare, och alla löpande skatter på inkomster, förmögenhet etc., som betalas av direktinvesteringsföretag i utlandet.

4.65 Ett direktinvesteringsföretag i utlandet är ett bolag eller ett personligt företag, i vilket en investerare hemmahörande i en annan ekonomi äger 10 procent eller mer av stamaktierna eller röstetalet (för ett bolag) eller motsvarande (för ett personligt företag). Direktinvesteringsföretag i utlandet omfattar sådana enheter som kännetecknas som dotterbolag (investeraren äger mer än 50 procent), delägda bolag (investeraren äger högst 50 procent) och filialer (helt eller delvis ägda företag som inte är bolag), som ägs direkt eller indirekt av investeraren. Följaktligen är "direktinvesteringsföretag i utlandet" ett bredare begrepp än "utlandskontrollerade företag".

4.66 Faktisk utdelning av företagarkinomster från företag för direktinvestering i utlandet kan göras som utdelningar från bolag eller som ägaruttag ur kvasibolag.

Dessutom behandlas kvarhållna vinstmedel som om de vore fördelade och återförda till direktinvesteringsföretag i utlandet i förhållande till deras ägande av företagets eget kapital och sedan återinvesterade av dem.

Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet kan vara antingen positiva eller negativa.

4.67 Bokföringstidpunkt: Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet bokförs när de intjänas.

I ENS förekommer återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet

- a) som användning och tillgång i sektorernas konton för allokering av primärinkomster,
- b) som användning och tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

KAPITALINKOMST, TILLRÄKNAD FÖRSÄKRINGSTAGARNA (D.44)

4.68 *Definition:* Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna, motsvarar de totala primärinkomsterna från investeringar i tekniska försäkringsreserver. Tekniska försäkringsreserver investeras av försäkringsbolag och pensionsfonder i finansiella tillgångar eller mark (från vilka erhålls kapitalinkomster netto, dvs. efter avdrag för betalda räntor) eller i byggnader (som genererar driftsöverskott netto). Alla nettoinkomster som härrör från investeringar av försäkringsbolagens eget kapital skall undantas i en omfattning som motsvarar förhållandet mellan eget kapital och summan av eget kapital och tekniska försäkringsreserver.

4.69 Eftersom tekniska reserver är försäkringstagarnas tillgångar uppträder investeringsavkastningarna från dem i räkenskaperna som utbetalade av försäkringsbolag och pensionsfonder till försäkringstagarna i form av kapitalinkomst, som tillskrivs försäkringstagarna.

Eftersom denna inkomst i praktiken behålls av försäkringsbolag och pensionsfonder, behandlas den som om den betalades tillbaka till försäkringsbolag och pensionsfonder i form av extra premier och avgifter, som läggs till faktiskt betalda premier och avgifter.

De premie- och avgiftstillägg till skade- och livförsäkringspremier som tas ut inom det sociala trygghetsförsäkrings-systemet bokförs tillsammans med de faktiska premierna och fondavgifterna i kontot för fördelning av sekundära inkomster för berörda enheter.

De premietillägg till individuella livförsäkringspremier som inte tas ut inom socialförsäkringssystemet är, liksom de faktiska premierna, inte löpande transfereringar och bokförs därför inte i kontot för fördelning av sekundära inkomster. De ingår direkt som ett av de element som bidrar till förändringen i "hushållens nettofordringar i form av livförsäkringsreserver och pensionsfonder", som bokförs i kontot för finansiella transaktioner för berörda enheter.

4.70 Bokföringstidpunkt: Kapitalinkomst, som tillskrivs försäkringstagarna, bokförs när den upplups.

4.71 I ENS förekommer kapitalinkomst, som tillskrivs försäkringstagarna

- a) som tillgång i försäkringstagarnas konton för allokering av primärinkomster,
- b) som användning i försäkringsgivarnas konton för allokering av primärinkomster,
- c) som tillgång och som användning i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

ARRENDEN (D.45)

Markarrenden

4.72 Det arrende som en markägare får av en arrendator utgör en form av kapitalinkomst.

Denna rubrik omfattar också arrenden, som betalas till ägare av insjöar och floder för rätten att utnyttja dessa vatten för rekreativändamål och andra ändamål, inklusive fiske.

En markägare kan vara skyldig att betala skatter på marken eller att ta på sig vissa underhållskostnader, uteslutande som en följd av markägandet. Dessa skatter och utgifter behandlas, enligt konvention, som betalade av den person som har rätt till användning av marken och som kan dra av dem från arrendet, som han eljest skulle vara skyldig att betala till markägaren.

4.73 Arrenden av mark omfattar inte hyror av byggnader och bostäder belägna på marken; dessa hyror behandlas som betalning för en marknadstjänst till ägaren från den som hyr byggnaden eller bostaden och uppträder som insatsförbrukning eller slutlig konsumtion i den hyrande enhetens räkenskaper. Om det inte finns någon objektiv grundval för att fördela betalningen mellan markarrenden och hyror av byggnaderna på marken, skall hela beloppet behandlas som arrende, om värdet av marken bedöms överstiga värdet av byggnaderna, och i annat fall som hyra.

Arrenden av mineraltillgångar

4.74 Denna rubrik omfattar royalty, som tillkommer ägare till fyndigheter av mineraler och fossila bränslen (kol, olja eller naturgas), vilka ger andra institutionella enheter tillstånd att utforska eller utvinna sådana fyndigheter under en bestämd tidsperiod.

4.75 Bokföringstidpunkt för arrenden: Arrenden bokförs i den period när de förfaller till betalning.

4.76 I ENS bokförs arrenden

- a) som tillgång och som användning i sektorernas konton för allokering av primärinkomster,
- b) som tillgång och som användning i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

LÖPANDE INKOMST- OCH FÖRMÖGENHETSSKATTER ETC. (D.5)

4.77 *Definition:* löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc. (D.5) omfattar alla obligatoriska ensidiga betalningar, kontant eller i natura, som uttaxeras periodvis av den offentliga sektorn eller av utlandet avseende institutionella enheters inkomst och förmögenhet, samt vissa periodiska skatter som varken påläggs inkomsten eller förmögenheten.

Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc. uppdelas i

- a) inkomstskatter (D.51),
- b) övriga löpande skatter (D.59).

INKOMSTSKATTER (D.51)

4.78 *Definition:* inkomstskatter (D.51) består av skatter på inkomster, vinster och realisationsvinster. De läggs på faktiska eller antagna inkomster, som upp bärs av individer, hushåll, bolag eller ideella och intresseorganisationer. De omfattar även skatter som läggs på innehav av förmögenhet, mark eller fastigheter, när dessa innehav används som underlag för att beräkna ägarnas inkomst.

Inkomstskatter omfattar

- a) skatter på individuella inkomster och hushållsinkomster (inkomster från anställning, förmögenhet, företagande, pensioner etc.), inklusive skatter som arbetsgivaren drar av (källskatt). Skatter på ägarinkomster i personliga (ej bolagsetablerade) företag ingår också,
- b) skatter på inkomster eller vinster i bolag,
- c) skatter på realisationsvinster,
- d) skatter på lotteri- eller spelvinster, som betalas på den summa vinnaren får och som är åtskild från omsättningsskatter för den som organiserar spelet eller lotteriet; dessa skatter behandlas som produktsskatter.

ÖVRIGA LÖPANDE SKATTER (D.59)

4.79 Övriga löpande skatter (D.59) omfattar

- a) löpande skatter på kapital, som består av skatter som betalas periodiskt för ägandet eller ägaranvändningen av den egna marken eller byggnaden, samt löpande skatter på nettoförmögenhet och andra tillgångar (smycken och andra yttre tecken på rikedom) — utom de skatter som nämns i D.29 (som betalas av företag som en följd av deras produktionsaktiviteter) och de som nämns i D.51 (inkomstsskatter),
- b) per capitaskatter, som tas ut per vuxen eller per hushåll, oberoende av inkomst eller förmögenhet,
- c) utgiftsskatter, som betalas på de totala utgifterna för personer eller hushåll,
- d) hushållens betalningar för licenser på egna eller använda fordon, båtar eller flygmaskiner (ej använda för förvärvsändamål) eller för licenser för jakt, skytte eller fiske etc.⁽⁵⁾,
- e) skatter på internationella transaktioner (utrikes resor, utländska remissa, utlandsinvesteringar etc.), utom sådana skatter som betalas av producenter och importtullar som hushållen betalar.

4.80 Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc. omfattar inte

- a) arvs- och gåvoskatter som påförs arvingens eller mottagarens kapital och som därför bokförs under kapitalsskatter (D.91),
- b) tillfälliga eller exceptionella avgifter på kapital eller förmögenhet; dessa bokförs under kapitalsskatter (D.91),
- c) skatter på mark, byggnader eller andra tillgångar som företag äger eller hyr och som de använder i produktionen; sådana skatter behandlas som övriga skatter på produktionen (D.29),

⁽⁵⁾ Gränsen mellan skatter och köp av tjänster från den offentliga sektorn definieras enligt samma kriterier som de som används när det gäller företagsbetalningar: om licensen ges automatiskt mot betalning av fastställt belopp, behandlas betalningen som skatt. Men om den offentliga sektorn utnyttjar licensgivningen för någon faktisk kontrollfunktion (som att kontrollera kompetensen eller kvalifikationerna hos den berörda personen) skall betalningen för licensen behandlas som köp av en tjänst från den offentliga sektorn hellre än som en skatt, såvida inte betalningen är klart utan alla proportioner till kostnaden för att tillhandahålla tjänsten.

d) hushållens betalningar för licenser andra än licenser på användningen av fordon, båtar eller flygmaskiner eller licenser för jakt, skytte eller fiske: körkort, flygcertifikat, televisions- eller radiolicenser, vapenlicenser, entréavgifter till museer och avgifter för bibliotekslån, avgifter för sop- och avfallshantering etc.; dessa betalningar behandlas i flertalet fall som köp av tjänster från den offentliga sektorn⁽⁶⁾.

4.81 Det totala värdet av de skatter som skall bokföras inkluderar räntor, som debiteras på resterande skatter, och böter pålagda av skattemyndigheter, om det inte är möjligt att bokföra sådana räntor och böter separat. Det totala värdet inkluderar också eventuella kostnader, som debiteras i anslutning till indrivning och taxering av utestående skatter. På motsvarande sätt minskas värdet med eventuella skatterabatter från den offentliga sektorn som ett led i den ekonomiska politiken och med återbetalningar som en följd av för stora skattebetalningar.

4.82 Bokföring av löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.: löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc. bokförs vid den tidpunkt då aktiviteter, transaktioner eller andra händelser, som ger upphov till skattskyldigheten, inträffar.

Vissa ekonomiska aktiviteter, transaktioner eller händelser, som enligt skattelagsstiftningen skulle medföra skattskyldighet för berörda enheter, undgår dock ständigt skattemyndigheternas uppmärksamhet. Det skulle vara orealistiskt att tro att sådana aktiviteter, transaktioner eller händelser ger upphov till finansiella tillgångar eller skulder i form av obetalda skulder eller överskjutande skatter. Därför bokförs i ENS belopp som förfallna till betalning endast när de är styrkta av taxering, deklaration eller annat instrument som utvisar en tydlig skyldighet för skattebetalaren att betala. Systemet tillräknar inte uteblivna skatter som inte är styrkta av skattetaxering.

Skatter som är styrkta av taxering men som aldrig betalas (t.ex. på grund av konkurs) behandlas som om de vore betalda; det finns två möjligheter:

- a) Avskrivning av osäkra fordringar, då den offentliga sektorn godtar att dess fordran inte längre kan inkasseras; avskrivningen bokförs i den offentliga sektorns och den felande gäldenärens konton för andra volymförändringar.
- b) Annullering av skulden genom en ömsesidig överenskommelse mellan den offentliga sektorn och gäldenären. Denna annullering behandlas som kapitaltransferering från den offentliga sektorn till gäldenären på kapitalkontona med ett samtidigt borttagande av en fordran i kontona för finansiella transaktioner.

I vissa fall kan skyldigheten att betala skatt fastställas först i en senare räkenskapsperiod än den i vilken inkomsten uppstår. Viss flexibilitet behövs därför när det gäller tidpunkten för bokföring av sådana skatter. Källskatt och regelbundna förskottsbetalningar av inkomstskatt kan bokföras i den period i vilken de betalas och slutlig skattskyldighet på inkomst kan bokföras i den period i vilken skyldigheten fastställs.

I ENS bokförs löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.

- a) som användning i kontona för fördelning av sekundära inkomster i de sektorer till vilka skattebetalarna är klassificerade,
- b) som tillgång i den offentliga sektorns konto för fördelning av sekundära inkomster,
- c) som användning och tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

SOCIALA AVGIFTER OCH FÖRMÅNER (D.6)

4.83 *Definitioner:* Sociala förmåner är transfereringar till hushåll, kontant eller in natura, avsedda att hjälpa dem med den finansiella börda som är förbunden med ett antal risker eller behov. Transfereringarna kommer från kollektivt organiserade system eller från, utanför dessa system, den offentliga sektorn samt hushållens ideella organisationer; de inkluderar betalningar från den offentliga sektorn till producenter som i sin tur betalar förmåner till hushåll i samband med sociala risker och behov.

4.84 Listan över risker och behov som kan ge upphov till sociala förmåner är, av konvention fastställd till följande:

- a) Sjukdom.
- b) Invaliditet, handikapp.

⁽⁶⁾ Gränsen mellan skatter och köp av tjänster från den offentliga sektorn definieras enligt samma kriterier som de som används när det gäller företagsbetalningar: om licensen ges automatiskt mot betalning av fastställt belopp, behandlas betalningen som skatt. Men om den offentliga sektorn utnyttjar licensgivningen för någon faktisk kontrollfunktion (som att kontrollera kompetensen eller kvalifikationerna hos den berörda personen) skall betalningen för licensen behandlas som köp av en tjänst från den offentliga sektorn hellre än som en skatt, såvida inte betalningen är klart utan alla proportioner till kostnaden för att tillhandahålla tjänsten.

- c) Arbetskada och arbetssjukdom.
- d) Ålderdom.
- e) Efterlevande.
- f) Moderskap.
- g) Familj.
- h) Främjande av sysselsättning.
- i) Arbetslöshet.
- j) Bostad⁽⁷⁾.
- k) Utbildning.
- l) Allmän nödställdhet.

4.85 Sociala förmåner omfattar

- a) löpande transfereringar och engångstransfereringar från system, som mottar avgifter, omfattar hela eller stora delar av samhället och är införd och kontrollerat av offentliga enheter (socialförsäkringssystem),
- b) löpande transfereringar och engångstransfereringar från system, som organiseras av företag på uppdrag av de anställda, tidigare anställda och deras försörjningsberoende (privat fonderade och icke fonderade företagssystem). Avgifter kan inbetalas av anställda eller arbetsgivare; de kan också inbetalas av egenföretagare,
- c) löpande transfereringar från offentliga enheter och hushållens ideella organisationer, som inte är betingade av tidigare inbetalda avgifter (socialbidrag).

4.86 Sociala förmåner omfattar inte

- a) försäkringsfordringar grundade på försäkringar, som tecknats enbart på den försäkrades eget initiativ, oberoende av arbetsgivaren eller den offentliga sektorn,
- b) försäkringsfordringar grundade på försäkringar, som tecknats med det enda ändamålet att kunna göra ett avdrag, även om dessa försäkringar är en följd av ett kollektivavtal.

4.87 För att en individuell försäkring skall betraktas som en del av ett socialt trygghetsförsäkringssystem måste de möjligheter eller omständigheter som deltagarna är försäkrade mot motsvara riskerna eller behoven (se punkt 4.84.) och dessutom måste ett eller flera av följande villkor vara uppfyllda:

- a) Deltagandet i systemet är obligatoriskt antingen enligt lag för en bestämd kategori av arbetstagare, vare sig det rör sig om anställda, egenföretagare eller icke anställda, eller enligt anställningsvillkoren för en anställd eller en grupp av anställda.
- b) Systemet är kollektivt till fördel för en bestämd grupp arbetstagare, vare sig det rör sig om anställda, egenföretagare eller icke anställda, och deltagandet är begränsat till medlemmar i denna grupp.
- c) En arbetsgivare betalar en avgift (faktisk eller tillräknad) till systemet på uppdrag av en anställd, oavsett om den anställde betalar en avgift eller ej.

4.88 Sociala trygghetsförsäkringssystem är system i vilka arbetstagare, av sina arbetsgivare eller den offentliga sektorn, åläggs eller uppmuntras att teckna försäkring mot vissa händelser eller omständigheter som kan inverka menligt på deras eller deras försörjningsberoendes välfärd.

Sociala trygghetsförsäkringssystem kan klassificeras på följande sätt:

- a) Socialförsäkringssystem, som täcker hela eller stora delar av samhället och som införs, kontrolleras och finansieras av offentliga enheter,
- b) Privat fonderade system, som består av
 - 1) system i vilka de sociala avgifterna betalas till tredje part (försäkringsbolag och självständiga pensionsfonder),

⁽⁷⁾ När det gäller bostad är utbetalningar, som offentliga sektorn gör till boende för att minska deras hyror, sociala förmåner, med undantag för speciella förmåner som offentliga sektorn bekostar i sin egenskap av arbetsgivare.

- 2) system i vilka arbetsgivarna avsätter särskilda reserver, som är åtskilda från deras övriga reserver, även om sådana system inte utgör från arbetsgivarna åtskilda institutionella enheter. Dessa system kallas icke självständiga pensionsfonder. Reserverna behandlas som tillgångar som tillhör förmånstagarna och inte arbetsgivarna,
- c) icke fonderade system i vilka arbetsgivare av egna tillgångar betalar sociala förmåner till de anställda, tidigare anställda eller deras försörjningsberoende, utan att avsätta speciella reserver för ändamålet.
- 4.89 Sociala trygghetsförsäkringssystem, som offentliga enheter ordnar för sina egna anställda klassificeras som privat fonderade system eller icke fonderade system och inte som socialförsäkringssystem.
- 4.90 Sociala avgifter kan delas upp i faktiska avgifter, som betalas inom de två första kategorierna av system i 4.88 ovan, och tillräknade avgifter, som betalas inom icke fonderade system.
- 4.91 Sociala avgifter kan delas upp i obligatoriska enligt lag och icke obligatorisk enligt lag.

SOCIALA AVGIFTER (D.61)

Faktiska sociala avgifter (D.611)

4.92 Faktiska sociala avgifter omfattar

- a) arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter (D.6111). Dessa motsvarar flöde D.121.

Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter betalas av arbetsgivare till socialförsäkringssystem, försäkringsbolag eller självständiga såväl som icke självständiga pensionsfonder, som administrerar sociala trygghetsförsäkringssystem för att säkerställa sociala förmåner till de anställda.

Eftersom arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter betalas för förmåner till de anställda bokförs värdet som en komponent i ersättningen till de anställda tillsammans med kontanta löner och naturaförmåner. Avgifterna bokförs sedan som betalade av de anställda som löpande transfereringar till socialförsäkringssystem, försäkringsbolag eller självständiga såväl som icke självständiga pensionsfonder,

- b) anställdas egenavgifter (D.6112):

Dessa är sociala avgifter som anställda betalar till socialförsäkringssystem samt privat fonderade system och icke fonderade system. Anställdas egenavgifter består av faktiskt inbetalda avgifter samt, när det gäller privat fonderade system, de avgiftstillskott som betalas av kapitalinkomster, som tillskrivs försäkringstagarna och som uppbärs av de anställda som deltar i systemet, minus administrationskostnader. Alla administrationskostnader behandlas som kostnader för de anställdas, och inte för arbetsgivarnas, avgifter.

- c) egenföretagares eller icke anställdas sociala avgifter (D.6613):

Dessa är sociala avgifter som, för egna förmåner, betalas av personer som inte är anställda — nämligen egenföretagare (med eller utan anställda) eller icke anställda. De omfattar också värdet av de avgiftstillskott som betalas av kapitalinkomster, som tillskrivs försäkringstagarna och uppbärs av de deltagande individerna, och som dessa individer anses betala tillbaka till försäkringsbolagen som tillägg till sina övriga avgifter.

- 4.93 Betalningen av faktiska sociala avgifter kan vara obligatorisk enligt lag eller förordning eller så kan avgifterna betalas som en följd av kollektivavtal i en viss bransch eller avtal mellan arbetsgivare och anställda i ett visst företag eller därför att de är inskrivna i själva anställningskontraktet. I vissa fall kan avgifterna vara frivilliga.

De nämnda frivilliga avgifterna omfattar

- a) sociala avgifter som personer, vilka inte är, eller inte längre är, tvungna enligt lag eller förordning att betala, eller fortsätta betala, avgifter till en socialförsäkringsfond,

- b) sociala avgifter som betalas till försäkringsbolag (eller understödsföreningar och pensionsfonder som tilläggsförsäkring som företag ordnar till förmån för de anställda och till vilket de anställda ansluter sig frivilligt,
- c) avgifter till understödsföreningar, öppna för medlemskap för anställda och egenföretagare.
- 4.94 För att skilja mellan obligatoriska och frivilliga sociala avgifter införs en tilläggsnivå i klassificeringen:
- a) Arbetsgivares obligatoriska faktiska kollektiva avgifter (D.61111).
- b) Arbetsgivares frivilliga faktiska kollektiva avgifter (D.61112).
- c) Anställdas obligatoriska egenavgifter (D.61121).
- d) Anställdas frivilliga egenavgifter (D.61122).
- e) Egen företagares och icke anställdas obligatoriska sociala avgifter (D.61131).
- f) Egen företagares och icke anställdas frivilliga sociala avgifter (D.61132).
- 4.95 Faktiska sociala avgifter till socialförsäkringssystem eller andra offentliga institutioner bokförs brutto som omfördelningstransaktioner.

Sociala avgifter i privat fonderade system, som betalas till försäkringsbolag och till understödsföreningar och självständiga pensionsfonder i samma sektor, bokförs däremot netto, dvs. efter avdrag av den del av avgiften som motsvarar värdet av den försäkringstjänst som tillhandahålls hushållen (inhemska och utländska). Denna del av avgiften motsvarar nämligen, enligt fastställd konvention, betalningen för en marknadstjänst som utgör en del av hushållens slutliga konsumtion eller, när det gäller avgifter som betalas av utländska hushåll, en del av exporten av tjänster.

När det gäller icke självständiga, privat fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem i vilka arbetsgivare avsätter egna åtskilda reserver, dras inga administrationskostnader från de avgifter som arbetsgivarna betalar. Eftersom sådana system inte utgör institutionella enheter åtskilda från arbetsgivarna, likställs fondernas administrationskostnader med arbetsgivarnas allmänna produktionskostnader.

- 4.96 Bokföringstidpunkt: Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter (D.6111) och anställdas egenavgifter (D.6112) bokförs vid den tidpunkt då det arbete utförs som ger upphov till skyldigheten att betala avgifterna. Sociala avgifter från egenföretagare och icke anställda (D.6113) bokförs när skyldigheten att betala uppkommer.
- 4.97 I ENS bokförs sociala avgifter
- a) som användning i hushållens konto för fördelning av sekundära inkomster,
- b) som användning i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar (när det gäller utländska hushåll),
- c) som tillgång i kontona för fördelning av sekundära inkomster för inhemska försäkringsgivare och arbetsgivare,
- d) som tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar (när det gäller utländska försäkringsgivare eller arbetsgivare).

Tillräknade sociala avgifter (D.612)

- 4.98 Tillräknade sociala avgifter (D.612) motsvarar sociala förmåner (minus eventuella egenavgifter från anställda), som betalas direkt av arbetsgivare (dvs. inte förbundna med arbetsgivarnas faktiska avgifter) till de anställda eller tidigare anställda och andra berättigade personer. De motsvarar flöde D.122. Värdet bör i princip baseras på försäkringsmatematiska överväganden.
- 4.99 Det är nödvändigt att införa tillräknade sociala avgifter, om de sociala förmåner som betalas direkt av arbetsgivare i räkenskaperna skall omfattas av rubriken sociala förmåner och om kostnaderna för dessa förmåner (i den utsträckning de inte täcks av de anställdas faktiska avgifter) skall innefattas i löner och kollektiva avgifter som betalas av arbetsgivaren.

När arbetsgivare själva av egna tillgångar tillhandahåller sociala förmåner direkt till de anställda, tidigare anställda och deras försörjningsberoende utan medverkan av socialförsäkringssystem, försäkringsbolag eller

självständiga pensionsfonder och utan att upprätta en särskild fond eller en åtskild reserv för ändamålet, kan förmånstagarna anses vara skyddade vad gäller olika bestämda behov eller omständigheter, även om inga inbetalningar görs för att täcka dem.

De anställda skall därför tillräknas en ersättning, lika med värdet av de sociala avgifter som skulle behövas för att säkerställa de rättigheter till sociala förmåner som de de facto intjänar. Detta belopp beror inte bara på storleken av de förmåner som löpande betalas ut, utan även på hur arbetsgivarnas skyldigheter i sådana system sannolikt utvecklas i framtiden, som resultat av faktorer som förväntade förändringar i antal, åldersfördelning och medellivslängd vad gäller nuvarande och tidigare anställda. Därför borde de tillräknade avgifternas värde i princip baseras på samma slag av försäkringsmatematiska överväganden som bestämmer storleken av de premier som försäkringsbolagen debiterar. Om, som en följd av politiska händelser eller ekonomiska förändringar, förhållandet mellan antalet nuvarande anställda och antalet som får pension ändras påtagligt och blir onormalt, skall de tillräknade avgifternas värde för nuvarande anställda beräknas skilt från värdet av faktiskt utbetalade pensioner. En rimlig procentandel av lönerna till nuvarande anställda kan användas för ändamålet.

I praktiken kan det dock vara svårt att avgöra hur stora sådana tillräknade avgifter skall vara. Företaget kan själv göra uppskattningar, kanske på basis av de avgifter som betalas till liknande fonderade system, för att beräkna sina sannolika framtida skyldigheter. I annat fall kan det enda praktiska alternativet vara att använda de icke fonderade sociala förmåner som utbetalas av företaget under samma räkenskapsperiod (efter avdrag för de faktiska avgifter som de anställda själva betalar) som en uppskattning av den tillräknade ersättning som behövs för att täcka de tillräknade avgifterna. Medan det uppenbart finns många skäl varför värdet av de erforderliga tillräknade avgifterna kan avvika från de icke fonderade sociala förmåner som faktiskt utbetalas under samma period, t.ex. ändrad sammansättning och åldersstruktur i företagets arbetskraft, kan de faktiska förmåner som utbetalas i den löpande perioden (minus anställdas egenavgifter) likväl utgöra en acceptabel uppskattning av avgifterna och den därmed förbundna tillräknade ersättningen.

4.100 I kontot för inkomstbildning anses arbetsgivarna betala sina nuvarande anställda, som en del av deras löner, ett belopp som betecknas som tillräknade sociala avgifter. Beloppet är lika med värdet av de uppskattade sociala avgifter som behövs för att tillhandahålla de anställda de icke fonderade sociala förmåner som de har rätt till. I kontot för fördelning av sekundära inkomster anses de anställda betala tillbaka till sina arbetsgivare samma belopp av tillräknade sociala avgifter (dvs. löpande transfereringar) som om de betalade dem till ett särskilt socialt trygghetsförsäkringssystem.

4.101 Bokföringstidpunkt: Tillräknade sociala avgifter, som motsvarar obligatoriska direkta sociala förmåner, bokförs vid den tidpunkt då skyldigheten uppkommer.

Tillräknade sociala avgifter, som motsvarar frivilliga direkta sociala förmåner, bokförs vid den tidpunkt då förmånen tillhandahålls.

4.102 I ENS bokförs tillräknade sociala avgifter

- a) som användning i hushållens konto för fördelning av sekundära inkomster och i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar,
- b) som tillgång i kontona för fördelning av sekundära inkomster i de sektorer till vilka arbetsgivarna hör och i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

SOCIALA FÖRMÅNER ANDRA ÄN IN NATURA (D.62)

4.103 Denna rubrik omfattar

Kontanta socialförsäkringsförmåner (D.621)

Sådana utbetalas till hushåll av socialförsäkringssystem (exklusive återbetalningar, se D.6311). Dessa förmåner tillhandahålls inom socialförsäkringssystem.

Privat fonderade sociala förmåner (D.622)

Sådana utbetalas till hushåll (kontant eller in natura) av försäkringsbolag eller andra institutionella enheter, som administrerar privat fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem.

Icke fonderade sociala löneförmåner (D.623)

Sådana utbetalas (kontant eller in natura) till de anställda, deras försörjningsberoende eller efterlevande av arbetsgivare, som administrerar icke fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem. De omfattar typiskt

- a) den fortsatta utbetalningen av normal eller reducerad lön under perioder av frånvaro från arbetet på grund av ohälsa, olycka, moderskap etc.,
- b) utbetalning av familje-, utbildnings- eller andra understöd till försörjningsberättigade,
- c) utbetalning av ålders- eller efterlevandepensioner till tidigare anställda eller deras efterlevande samt utbetalning av avgångsvederlag till arbetstagare eller deras efterlevande i händelse av uppsägning, arbetsoförmåga, dödsolycka etc. (om knuter till kollektivavtal),
- d) allmän hälsovård, ej knuten till arbetsgivarens arbete,
- e) konvalescent- och pensionärshem.

Icke fonderade sociala löneförmåner som utbetalas av arbetsgivare till tidigare anställda och andra berättigade personer, skall bokföras inklusive arbetsgivarnas faktiska kollektiva avgifter, dvs. betalningar som arbetsgivarna gör till försäkringsgivare till förmån för berörda personer.

Kontanta socialbidrag (D.624)

Sådana utbetalas till hushåll av offentliga enheter eller hushållens ideella organisationer för att täcka samma behov som sociala trygghetsförsäkringsförmåner, men inte inom ett socialt trygghetsförsäkringssystem med sociala avgifter och sociala trygghetsförsäkringsförmåner. Sådana förmåner omfattar inte löpande transfereringar som görs till följd av händelser eller omständigheter, som normalt inte täcks av sociala trygghetsförsäkringssystem (dvs. transfereringar som görs till följd av naturkatastrofer bokförda under andra löpande transfereringar eller andra kapitaltransfereringar).

SOCIALA TRANSFERERINGAR IN NATURA (D.63)

4.104 *Definition:* sociala transfereringar in natura (D.63) omfattar individuella varor och tjänster som tillhandahålls individuella hushåll av offentliga enheter och hushållens ideella organisationer, vare sig varorna och tjänsterna är köpta på marknaden eller producerade som icke marknadsproduktion från offentliga enheter eller hushållens ideella organisationer. De kan vara finansierade genom skatter, andra offentliga inkomster eller socialförsäkringsavgifter eller, när det gäller hushållens ideella organisationer, av donationer och kapitalinkomster.

Även om vissa av de icke marknadsmässiga tjänster, som produceras av hushållens ideella organisationer, har viss karaktär av kollektiva tjänster, behandlas alla icke marknadsmässiga tjänster, som produceras av hushållens ideella organisationer, för enkelhets skull och av konvention som individuella. Tjänster, som tillhandahålls hushållen gratis eller till priser som inte är ekonomiskt signifikanta, betecknas som individuella tjänster för att skilja dem från kollektiva tjänster som tillhandahålls hela eller stora delar av samhället. Individuella tjänster består huvudsakligen av utbildnings- och hälsovårdstjänster, även om andra slags tjänster, såsom bostads-, kultur- och rekreationstjänster, också ofta tillhandahålls.

Rubriken sociala transfereringar in natura (D.63) omfattar sociala naturaförmåner och transfereringar av individuella icke marknadsmässiga varor och tjänster:

Sociala naturaförmåner (D.631)

4.105 Sociala naturaförmåner är sociala transfereringar in natura som är avsedda att hjälpa hushållen med den finansiella börda som är förbunden med sociala risker och behov (se punkt 4.84.). De kan delas upp i sådana där mottagande hushåll själva faktiskt köper varorna och tjänsterna och sedan återersätts, och sådana där de aktuella tjänsterna tillhandahålls förmånstagarna direkt. I det andra fallet köper eller producerar den offentliga sektorn

eller hushållens ideella organisationer helt eller delvis varor och tjänster, som levereras direkt från producenterna till förmånstagarna.

Socialförsäkringsförmåner, återbetalningar (D.6311)

Dessa förmåner består av återbetalningar från socialförsäkringssystem till hushållen för godkända utgifter för specificerade varor och tjänster.

När ett hushåll köper en vara eller tjänst för vilken det senare ersätts, helt eller delvis, av ett socialförsäkringssystem, kan hushållet anses agera på uppdrag av socialförsäkringssystemet. I själva verket tillhandahåller hushållet socialförsäkringssystemet en kortfristig kredit, som avvecklas så snart som hushållet får sina återbetalningar.

Det återbetalade utgiftsbeloppet bokförs som om det belastade socialförsäkringssystemet direkt vid den tidpunkt då hushållet gör inköpet, medan den enda utgift som bokförs på hushållet är den eventuella skillnaden mellan mottagarpriset och det återbetalade beloppet. Det återbetalade utgiftsbeloppet behandlas alltså inte som en löpande transferering av kontanter från socialförsäkringssystem till hushållen.

Andra socialförsäkringsförmåner in natura (D.6312)

Dessa består av sociala transfereringar in natura, återbetalningar undantagna, som socialförsäkringssystem gör till hushåll. Flertalet andra socialförsäkringsförmåner in natura består t.ex. av läkar- och tandläkarbehandlingar, kirurgiska ingrepp, sjukhusvård, glasögon eller kontaktlinser, medicinska hjälpmedel, medicinsk utrustning och liknande varor eller tjänster som hör till sociala risker och behov. Tjänsten tillhandahålls direkt till förmånstagaren, utan ersättning, av marknads- eller icke-marknadsproducenter och skall värderas i enlighet därmed. Alla betalningar som görs av hushållen skall dras ifrån.

Socialbidrag i form av naturaförmåner (D.6313)

Dessa består av transfereringar in natura, som tillhandahålls hushållen av offentliga enheter eller hushållens ideella organisationer och som till sin natur liknar socialförsäkringsförmåner in natura, men som inte tillhandahålls inom ramen för ett socialt trygghetsförsäkringssystem. Här inkluderas, om inte täckt av ett socialt trygghetsförsäkringssystem, sociala bostadsinrättningar, hyresrabatter, daghem, yrkesträning, nedsatta priser på transportmedel (förutsatt att det föreligger ett socialt syfte), och liknande varor och tjänster som hör till sociala risker och behov. Alla betalningar som görs av hushållen skall dras ifrån.

Transfereringar av individuella icke marknadsmässiga varor och tjänster (D.632)

4.106 *Definition:* transferering av individuella icke-marknadsmässiga varor eller tjänster (D.632) består av varor eller tjänster som, gratis eller till priser som inte är ekonomiskt signifikanta tillhandahålls individuella hushåll av offentliga icke-marknadsproducerande enheter eller hushållens ideella organisationer. De motsvarar hushållens ideella organisationer och den offentliga sektorns individuella konsumtionsutgifter (se 3.85.), minus sociala naturaförmåner (D.631) som ges till hushåll inom socialförsäkrings- eller socialbidragssystem.

4.107 Bokföringstidpunkt för sociala förmåner

- a) i kontanter; bokförs när rätten till förmånen är fastställd,
- b) in natura; bokförs vid den tidpunkt då tjänsten tillhandahålls eller vid den tidpunkt då ändring sker av äganderätten till varor som tillhandahålls hushållen direkt av icke-marknadsproducenter.

4.108 I ENS bokförs sociala förmåner andra än in natura (D.62)

- a) som användning i kontona för fördelning av sekundära inkomster i de sektorer som ger förmånerna,
- b) som användning i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar (när det gäller förmåner från utlandet),
- c) som tillgång i hushållens konto för fördelning av sekundära inkomster,
- d) som tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar (när det gäller förmåner till utländska hushåll).

Sociala transfereringar in natura (D.63) bokförs

- a) som användning i inkomstomfördelningskontona för naturaförmåner i de sektorer som ger förmånerna,
- b) som tillgång i hushållens inkomstomfördelningskonto för naturaförmåner.

Konsumtionen av de överförda varorna och tjänsterna bokförs i kontot för användning av justerad disponibel inkomst.

Av konvention förekommer inga sociala transfereringar in natura med utlandet (de bokförs i D.62 sociala förmåner andra än in natura).

ANDRA LÖPANDE TRANSFERERINGAR (D.7)

SKADEFÖRSÄKRINGSPREMIER, NETTO (D.71)

4.109 *Definition:* skadeförsäkringspremier, netto, (D.71) är premier som betalas för försäkringar som tecknats av institutionella enheter. Försäkringar, som individuella hushåll tecknat, är försäkringar som dessa tecknat på eget initiativ och för egen fördel, oberoende av arbetsgivare och den offentliga sektorn och utanför alla sociala trygghetsförsäkringssystem⁽⁸⁾. Skadeförsäkringspremier, netto, består av både de faktiska premier som betalas av försäkringstagarna för att få försäkringsskydd under räkenskapsperioden (intjänade premier) och de premietillskott som betalas av kapitalinkomster, som tillskrivs försäkringstagarna, efter avdrag för försäkringsbolagens administrationskostnader för försäkringarna.

Skadeförsäkringspremier, netto, är de belopp som utnyttjas för att ge skydd vid olika händelser eller olyckor som medför skada, på varor eller egendom eller på personer, av naturbetingade eller mänskliga orsaker — brand, översvämning, kollision, förlisning, stöld, våld, olycka, sjukdom etc. — eller vid ekonomiska förluster av orsaker som sjukdom, arbetslöshet, olycka etc.

4.110 Bokföringstidpunkt: Skadeförsäkringspremier, netto, bokförs när de intjänas.

Försäkringspremier, med avdrag för administrationskostnader, är de delar av de totala premierna som betalas under den löpande perioden, eller tidigare perioder, och som täcker riskerna i den löpande perioden.

Premier som intjänas under den löpande perioden måste åtskiljas från de premier som förfaller till betalning under perioden, vilka sannolikt skall täcka risker såväl under kommande perioder som under den löpande perioden.

4.111 I ENS bokförs skadeförsäkringspremier, netto

- a) som användning i inhemska försäkringstagares konto för fördelning av sekundära inkomster,
- b) som användning i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar (när det gäller utländska försäkringstagare),
- c) som tillgång i inhemska försäkringsbolags konto för fördelning av sekundära inkomster,
- d) som tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar (när det gäller utländska försäkringsbolag).

⁽⁸⁾ Livförsäkringspremier uppträder inte som sådana i räkenskapssystemet. De uppdelas i a) premier som utgör en form av sociala avgifter (de betalas till sociala trygghetsförsäkringssystem), b) individuella livförsäkringspremier. De förstnämnda ingår under rubriken faktiska sociala avgifter och de senare behandlas inte som omfördelningstransaktioner. Båda kategorierna livförsäkringspremier ökar de tekniska försäkringsreserverna, som uppträder i kontot för finansiella transaktioner och i balansräkningen.

SKADEFÖRSÄKRINGSFORDRINGAR (D.72)

4.112 *Definition:* Skadeförsäkringsfordringar (D.72) är de fordringar som skall betalas enligt skadeförsäkringskontrakt⁽⁹⁾; dvs. de belopp som försäkringsbolag är skyldiga att betala som ersättning för skador på personer och varor (inklusive realkapitalvaror).

4.113 Skadeförsäkringsfordringar omfattar inte betalningar som utgör någon form av sociala förmåner.

4.114 Eftersom administrationskostnader för skadeförsäkringar beräknas genom att dra förfallna fordringar från summan av intjänade premier och premietillskott, måste de förfallna fordringarna totalt vara lika med de skadeförsäkringspremier, netto, som ett försäkringsbolag mottar under samma räkenskapsperiod. Detta understryker det faktum att skadeförsäkringars väsentliga funktion är att omfördela tillgångar.

Utbetalningen av en skadeförsäkringsfordring behandlas som en transferering till fordringsägaren. Sådana betalningar behandlas alltid som löpande transferering, även om stora summor skulle omfattas vid olycksskador på fasta realkapitaltillgångar eller allvarliga personskador. De belopp som fordringsägaren mottar är vanligen inte bundna till något bestämt ändamål, och varor eller tillgångar som skadats eller förstörts behöver inte nödvändigtvis repareras eller ersättas.

Vissa fordringar uppstår på grund av skador som försäkringstagaren orsakar tredje man eller hans egendom. I dessa fall bokförs giltiga fordringar som betalade direkt till den skadade parten av försäkringsbolaget och inte indirekt via försäkringstagaren.

4.115 Bokföringstidpunkt: Skadeförsäkringsfordringar bokförs vid den tidpunkt då olyckan eller annan försäkringshändelse inträffar.

4.116 I ENS bokförs skadeförsäkringsfordringar

- a) som användning i inhemska försäkringsbolags konto för fördelning av sekundära inkomster,
- b) som användning i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar (när det gäller utländska försäkringsbolag),
- c) som tillgång i mottagande sektors konto för fördelning av sekundära inkomster,
- d) som tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar (när det gäller utländska mottagare).

LÖPANDE TRANSFERERINGAR INOM DEN OFFENTLIGA SEKTORN (D.73)

4.117 *Definition:* Löpande transfereringar inom den offentliga sektorn (D.73) omfattar transfereringar mellan olika delsektorer inom den offentliga sektorn (staten, delstater, kommuner, socialförsäkring) med undantag för skatter, subventioner, investeringsbidrag och andra kapitaltransfereringar.

4.118 Löpande transfereringar inom den offentliga sektorn omfattar inte transaktioner å andra enheters vägnar; de bokförs endast en gång i räkenskaperna och då som tillgång hos den mottagande enheten å vars vägnar transaktionen gjorts. Denna situation uppstår särskilt när en offentlig enhet (t.ex. en statlig myndighet) inkasserer skatter som, helt eller delvis, automatiskt överförs till en annan offentlig enhet (t.ex. en lokal myndighet). I detta fall bokförs skatteinbetalningarna, som är avsedda för den andra offentliga enheten, som om de vore insamlade direkt av den enheten och inte som en löpande transferering inom den offentliga förvaltningen. Denna lösning är särskilt nödvändig när de skatter, som är avsedda för den andra offentliga enheten, har formen av ett tillägg ovanpå de skatter som uttaxeras av staten. Förseningar i överförandet av skatterna från den första till den andra offentliga enheten ger upphov till poster under "obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter" i kontot för finansiella transaktioner.

⁽⁹⁾ Livförsäkringspremier uppträder inte som sådana i räkenskapssystemet. De uppdelas i a) premier som utgör en form av sociala avgifter (de betalas till sociala trygghetsförsäkringssystem), b) individuella livförsäkringspremier. De förstnämnda ingår under rubriken faktiska sociala avgifter och de senare behandlas inte som omfördelningstransaktioner. Båda kategorierna livförsäkringspremier ökar de tekniska försäkringsreserverna, som uppträder i kontot för finansiella transaktioner och i balansräkningen.

Transfereringar av skattebetalningar, som utgör del av en klumptransferering från staten till en annan offentlig enhet, innefattas däremot i löpande transfereringar inom den offentliga förvaltningen. Dessa transfereringar motsvarar inte någon bestämd skattekategori och de görs inte automatiskt utan huvudsakligen genom särskilda fonder (regionala och kommunala myndigheters fonder) i enlighet med av staten fastställda fördelningsnycklar.

- 4.119 Bokföringstidpunkt: Löpande transfereringar inom den offentliga sektorn bokförs vid den tidpunkt som gällande förordningar stipulerar.
- 4.120 I ENS bokförs löpande transfereringar inom den offentliga sektorn som användning och tillgång i kontona för fördelning av sekundära inkomster för den offentliga sektorns delsektorer⁽¹⁰⁾.

LÖPANDE INTERNATIONELL SAMVERKAN (D.74)

- 4.121 *Definition:* Löpande internationell samverkan (D.74) omfattar alla transfereringar, kontant eller in natura, mellan den offentliga sektorn och offentliga sektorer eller internationella organisationer⁽¹¹⁾ i utlandet, utom investeringsbidrag och andra kapitaltransfereringar.
- 4.122 Rubrik D.74 omfattar
- icke skattebidrag från den offentliga sektorn till Europeiska unionens institutioner, utom den "BNI-relaterade fjärde avgiften"⁽¹²⁾,
 - den offentliga sektorns bidrag till internationella organisationer (exklusive skatter som medlemsstater betalar till övernationella organisationer),
 - alla löpande transfereringar som den offentliga sektorn kan motta från de institutioner eller organisationer som nämns under a och b⁽¹³⁾,
 - löpande transfereringar mellan stater, antingen kontant (t.ex. betalningar avsedda att finansiera budgetunderskott i andra länder eller i territorier på andra sidan havet eller in natura (t.ex. gåvor av livsmedel eller militär utrustning, nödhjälp efter naturkatastrofer i form av livsmedel, kläder, medicin etc.),
 - löner som en stats, en av Europeiska unionens institutioner eller en internationell organisation betalar till rådgivare eller tekniska experter som ställs till förfogande för utvecklingsländer.

Löpande internationell samverkan omfattar transfereringar mellan den offentliga sektorn och internationella organisationer, som är förlagda till landet, eftersom internationella organisationer inte behandlas som inhemska institutionella enheter i det land där de är förlagda.

- 4.123 Bokföringstidpunkt: Den tidpunkt som gällande förordningar stipulerar för transfereringarna (obligatoriska transfereringar) eller den tidpunkt då transfereringarna görs (frivilliga transfereringar).
- 4.124 I ENS bokförs löpande internationell samverkan
- som användning och tillgång i den offentliga sektorns konto för fördelning av sekundära inkomster,
 - som användning och tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

⁽¹⁰⁾ Löpande transfereringar inom den offentliga sektorn är interna flöden inom den offentliga sektorn, och uppträder inte i ett konsoliderat konto för sektorn som helhet.

⁽¹¹⁾ Internationella organisationer, i ENS mening, auktoriseras antingen direkt av de nationalstater som är medlemmar eller indirekt av dem genom andra internationella organisationer, vars medlemmar är nationalstater.

⁽¹²⁾ De avgifter som betalas av inhemska producentenheter till Europeiska unionens institutioner bokförs i räkenskaperna som produktion, skatter betalade till utlandet; som infördes genom rådets beslut av den 24 juni 1988 om systemet för gemenskapernas egna medel, klassificeras under D.75 Diverse löpande transfereringar.

⁽¹³⁾ De löpande transfereringar som Europeiska unionens institutioner gör direkt till inhemska marknadsproducentenheter bokförs som subventioner från utlandet.

DIVERSE LÖPANDE TRANSFERERINGAR (D.75)

Löpande transfereringar till hushållens ideella organisationer

4.125 Löpande transfereringar till hushållens ideella organisationer omfattar alla frivilliga bidrag (andra än arv), medlemsavgifter och finansiell hjälp, som hushållens ideella organisationer mottar från hushåll (inklusive utländska hushåll) och, i mindre omfattning, från andra enheter.

4.126 Följande omfattas:

- a) Reguljära avgifter som hushåll betalar till fackföreningar, idrottsföreningar och politiska, kulturella, religiösa och liknande organisationer, som klassificeras till sektorn för hushållens ideella organisationer.
- b) Frivilliga bidrag (andra än arv) från hushåll, bolag och utlandet till hushållens ideella organisationer, inklusive transfereringar in natura i form av gåvor av livsmedel, kläder, filtar, medicin etc. som välgörenhet för utdelning till inhemska och utländska hushåll.
- c) Stöd och bidrag från den offentliga sektorn, annat än transfereringar för det bestämda ändamålet att finansiera kapitalutgifter, vilka bokförs som investeringsbidrag.

Här omfattas inte betalningar av medlemsbidrag och medlemsavgifter till marknadsmässiga intresseorganisationer som betjänar företag såsom handelskammare eller branschföreningar, vilka behandlas som betalning för erhållna tjänster.

4.127 Bokföringstidpunkt: Löpande transfereringar till hushållens ideella organisationer bokförs vid den tidpunkt när de görs.

4.128 I ENS bokförs löpande transfereringar till hushållens ideella organisationer

- a) som användning i de bidragande sektorernas konton för fördelning av sekundära inkomster,
- b) som användning i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar,
- c) som tillgång i hushållens ideella organisationers konto för fördelning av sekundära inkomster.

Löpande transfereringar mellan hushåll

4.129 *Definition:* Löpande transfereringar mellan hushåll omfattar alla löpande transfereringar, kontant eller in natura, som utbetalas eller mottas av inhemska hushåll till eller från andra inhemska eller utländska hushåll. Särskilt omfattas remissa från emigranter eller arbetstagare permanent bosatta utomlands (eller arbetande utomlands minste ett år) till familjemedlemmar som bor i hemlandet eller utbetalningar från föräldrar till barn som bor på annat håll.

4.130 Bokföringstidpunkt: Den tidpunkt då transfereringen görs.

4.131 I ENS bokförs löpande transfereringar mellan hushåll

- a) som användning och tillgång i hushållens konto för fördelning av sekundära inkomster,
- b) som användning och tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

Böter och straffavgifter

4.132 *Definition:* Böter och straffavgifter åläggs institutionella enheter av domstolar eller kvasijuridiska organ och behandlas som obligatoriska löpande transfereringar.

4.133 Denna rubrik omfattar inte

- a) böter och straffavgifter som åläggs av skattemyndigheter för undanhållande eller sen inbetalning av skatter, vilka normalt inte kan åtskiljas från skatterna i sig,
- b) betalningar av licensavgifter; sådana betalningar är antingen skatter eller betalningar för tjänster från offentliga enheter (se D.29 odh D.59).

4.134 Bokföringstidpunkt: Böter och straffavgifter bokförs vid den tidpunkt då skyldigheten uppkommer.

Lotterier och spel

4.135 De belopp som betalas till lotterier och spel består av två delar: betalning för en tjänst till den enhet som anordnar lotteriet eller spelet och en resterande löpande transferering som betalas ut till vinnarna. Betalningen för tjänsten kan vara betydande och kan innefatta skatter på produktionen av speltjänster. Transfereringarna betraktas i ENS som om de äger rum direkt mellan deltagarna i lotteriet eller spelet, dvs. mellan hushållen. När utländska hushåll deltar kan det bli betydande nettotransfereringarna mellan hushållssektorn och utlandet. De löpande transfereringarna bokförs när de görs.

Ersättningar

4.136 *Definition:* Ersättningar består av löpande transfereringar, som betalas av institutionella enheter till andra institutionella enheter som ersättning för skador på person eller egendom, förvållade av de förstnämnda enheterna, exklusive utbetalningar av skadeförsäkringsfordringar. Ersättningarna kan vara antingen obligatoriska betalningar, tilldömda av domstol, eller betalningar ex gratia överenskomna utanför domstolarna. Rubriken omfattar ex gratia betalningar från offentliga enheter eller hushållens ideella organisationer som görs som ersättning för skador orsakade av naturkatastrofer och som inte klassificeras som kapitaltransfereringar.

4.137 Bokföringstidpunkt: Ersättningar bokförs när de görs (ex gratia betalningar) eller när de skall göras (obligatoriska betalningar).

BNI-relaterade fjärde avgiften

4.138 "BNI-relaterade fjärde avgiften" som infördes genom rådets beslut av den 24 juni 1988 om systemet för gemenskapernas egna medel, är en löpande transferering som betalas av den offentliga sektorn i varje medlemsstat till Europeiska unionens institutioner.

Det är ett restbidrag till dessa institutioners budget, som beräknas på basis av BNI i varje land.

Bokföringstidpunkt: BNI-relaterade fjärde avgiften bokförs när den skall betalas.

I ENS bokförs BNI-relaterade fjärde avgiften

- a) som användning i den offentliga sektorns konto för fördelning av sekundära inkomster,
- b) som tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

Övriga löpande transfereringar

4.139 a) Löpande transfereringar från hushållens ideella organisationer till den offentliga sektorn, som inte är skatter,
b) betalningar från den offentliga sektorn till offentligt ägda företag, som klassificeras till sektorn för icke-finansiella företag och kvasibolag, och avsedda att täcka onormala pensionsutbetalningar,

- c) resestipendier och belöningar som betalas till inhemska och utländska hushåll av den offentliga sektorn eller hushållens ideella organisationer,
- d) regelbundna sparpremier från den offentliga sektorn till hushåll som belöning för deras sparande under perioden,
- e) hushållens återbetalning av utgifter som sociala välfärdsorganisationer haft för deras räkning,
- f) löpande transfereringar från hushållens ideella organisationer till utlandet,
- g) sponsorbetalningar från aktiebolag om dessa betalningar inte kan betraktas som köp av reklamtjänster eller andra tjänster (t.ex. transfereringar för den goda sakens skull eller till stipendier),
- h) löpande transfereringar från offentliga sektorn till hushåll i deras egenskap av konsumenter, om dessa inte bokförts som sociala förmåner.

4.140 Bokföringstidpunkt: Dessa transfereringar bokförs när de görs, utom de från och till den offentliga sektorn som bokförs när de skall göras.

I ENS bokförs diverse löpande transfereringar

- a) som tillgång och användning i alla sektorers konton för fördelning av sekundära inkomster,
- b) som tillgång och användning i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar.

JUSTERING FÖR VÄRDEFÖRÄNDRING I HUSHÅLLENS NETTOFORDRAN PÅ PENSIONSFRONDSRESERVER (D.8)

4.141 *Definition:* Justering för värdeförändring i hushållens nettofordran på pensionsfondreserver (D.8) är den justering som behöver göras för att det i hushållens sparande skall framkomma förändringen i de aktuariereserver, på vilka hushållen har en fordran (en fordran som återkommer på den finansiella sidan som en tillgång under F.61) och vilka byggs upp av premier och avgifter som bokförs som sociala avgifter i kontot för fördelning av sekundära inkomster.

4.142 Eftersom hushållen i systemets konton för finansiella transaktioner och balansräkningar behandlas som ägare till reserverna i privat fonderade system, både självständiga och icke självständiga, är en justeringspost nödvändig för att säkerställa att varje överskott av pensionsavgifter över pensionsutbetalningar (dvs. utbetalda "transfereringar" över mottagna "transfereringar") inte påverkar hushållens sparande.

För att neutralisera denna effekt görs följande justering som ett tillägg till hushållens disponibla inkomst, eller justerade disponibla inkomst, i inkomstanvändningskontot innan sparandet beräknas:

Totala värdet av faktiska sociala avgifter till privat fonderade pensionssystem

+ totala värdet av avgiftstillägg från kapitalinkomster som tillskrivs försäkringstagarna,

- värdet av tillhörande betalning av tjänst,

- totala värdet av pensioner, som privat fonderade pensionssystem betalar ut som sociala trygghetsförsäkringsförmåner.

På detta sätt är hushållens sparande samma som det skulle ha varit om pensionsavgifter och pensionsutbetalningar inte hade bokförts som löpande transfereringar i kontot för fördelning av sekundära inkomster. Denna justeringspost är nödvändig för att hushållens sparande skall svara mot förändringen i deras nettofordran på pensionsfondernas reserver, vilka bokförs i kontot för finansiella transaktioner. Den motsatta justeringen är naturligtvis nödvändig i inkomstanvändningskontot hos försäkringsbolagen eller de självständiga pensionsfonderna, eller de arbetsgivare som avsätter icke självständiga pensionsfonder.

4.143 Bokföringstidpunkt: Justeringen bokförs enligt de flöden som den består av.

4.144 I ENS bokförs justering för värdeförändring i hushållens nettofordran på pensionsfondsreserverer

- a) som användning i inkomstanvändningskontona i försäkringsbolagens sektor och andra sektorer som administrerar icke självständiga pensionsfonder,
- b) som användning i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar (när det gäller utländska institutioner),
- c) som tillgång i hushållssektorns inkomstanvändningskonto,
- d) som tillgång i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar (när det gäller utländska hushåll).

KAPITALTRANSFERERINGAR (D.9)

4.145 Kapitaltransfereringar skiljer sig från löpande transfereringar på det sättet att de innebär anskaffning eller avyttring av en eller flera tillgångar för minst en part i transaktionen. Oavsett om de görs kontant eller in natura, resulterar de i en motsvarande ändring i de finansiella eller icke-finansiella tillgångarna i balansräkningen för en eller båda parter i transaktionen.

4.146 En kapitaltransferering in natura består av transfereringen av äganderätten till en tillgång (annan än lager eller kontanter) eller en långivares upphävande av en skuld utan någon motprestation.

En kapitaltransferering i kontanter består av transfereringen av kontanter som den första parten har anskaffat genom att avyttra en eller flera tillgångar (andra än lager) eller som den andra parten förväntas använda eller avkrävs använda för anskaffandet av en eller flera tillgångar (andra än lager). Den andra parten, mottagaren, är ofta tvungen att använda kontanterna för att anskaffa en eller flera tillgångar som villkor för att transfereringen skall göras.

4.147 Kapitaltransfereringar omfattar kapitalskatter (D.91), investeringsbidrag (D.92) och andra kapitaltransfereringar (D.99).

KAPITALSKATTER (D.91)

4.148 *Definition:* Kapitalskatter (D.91) består av skatter som uttaxeras med oregelbundna intervall på tillgångar eller nettoförmögenhet, som ägs av institutionella enheter, eller på tillgångar som överförs mellan institutionella enheter som resultat av arv, gåvor eller andra transfereringar.

4.149 Kapitalskatter omfattar

- a) skatter på kapitaltransfereringar: arv- och gåvoskatter, vilka uttaxeras på mottagarens kapital — utom skatter på försäljning av tillgångar eftersom dessa inte är transfereringar,
- b) kapitalavgifter: tillfälliga och exceptionella avgifter på tillgångar eller nettoförmögenhet, som ägs av institutionella enheter⁽¹⁴⁾. Dessa omfattar förbättringsavgifter, dvs. skatter på värdeökningen på jordbruksmark, beroende på tillstånd att planera för markens användning för kommersiella eller bostadsändamål.

4.150 Bokföringstidpunkt: kapitalskatter bokförs vid den tidpunkt när skattskyldigheten uppkommer.

4.151 I ENS bokförs kapitalskatter

- a) som förändringar i skulder och nettoförmögenhet (-) i kapitalkontona i de sektorer till vilka skattebetalarna är klassificerade,
- b) som förändringar i skulder och nettoförmögenhet (+) i den offentliga sektorns kapitalkonto,
- c) som förändringar i skulder och nettoförmögenhet i utlandets kapitalkonto.

⁽¹⁴⁾ Kapitalvinstskatter upptas dock i räkenskaperna under rubriken löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.

INVESTERINGSBIDRAG (D.92)

- 4.152 *Definition:* Investeringsbidrag (D.92) består av kapitaltransfereringar, kontant eller in natura, som görs av den offentliga sektorn eller av utlandet⁽¹⁵⁾ till andra inhemska eller utländska institutionella enheter för att finansiera hela eller delar av anskaffandet av fasta tillgångar.
- 4.153 Investeringsbidrag kan ges kontant eller in natura. Investeringsbidrag in natura består av transfereringar av transportutrustning, maskiner och annan utrustning från den offentliga sektorn till andra inhemska eller utländska enheter liksom av direkt tillhandahållande av byggnader och anläggningar till inhemska eller utländska enheter.
- 4.154 Investeringsbidrag omfattar inte transfereringar av militär utrustning i form av vapen, eller utrustning vars enda funktion är att avfyra sådana vapen, eftersom sådan utrustning inte klassificeras som fast tillgång.
- 4.155 Värdet av den investering som genomförs av den offentliga sektorn till förmån för andra sektorer i ekonomin bokförs likaså som investeringsbidrag, när mottagaren kan identifieras och blir ägare av kapitalet. I dessa fall bokförs investeringen som förändring av tillgång i mottagarens kapitalkonto och finansieras genom ett investeringsbidrag som noteras som förändring i skulder och nettoförmögenhet i samma konto.
- 4.156 Rubrik D.92 omfattar inte bara icke periodiska betalningar avsedda att finansiera investering under samma period utan även terminsbetalningar avseende investering som genomförts under en tidigare period. Således skall den del av den offentliga sektorns årliga betalningar som motsvarar amorteringen av skulder, som företag har ådragit sig för investeringsprojekt, och för vilka amorteringar den offentliga sektorn har påtagit sig helt eller delvis ansvar, likaså behandlas som investeringsbidrag.
- Bidrag från den offentliga sektorn som räntestöd omfattas emellertid inte, även om ändamålet för stödet är att uppmuntra investering. I praktiken konstituerar offentliga sektorns övertagande av delar av räntekostnaderna, liksom räntan i sig, en löpande omfördelningstransaktion. Om emellertid ett bidrag tjänar det dubbla ändamålet att finansiera både skuldammorteringen och räntebetalningen på det lånade kapitalet och om det inte är möjligt att åtskilja dessa två element, skall hela bidraget behandlas som ett investeringsbidrag i räkenskaperna.
- 4.157 Investeringsbidrag till sektorn för icke-finansiella företag och kvasibolag omfattar, utöver bidrag till privata företag, kapitalbidrag till offentligt ägda företag som betraktas som självständiga juridiska enheter, förutsatt att det offentliga organ som ger bidraget inte behåller en fordran på det offentligt ägda företaget.
- 4.158 Investeringsbidrag till hushållssektorn omfattar utrustnings- och moderniseringsbidrag till andra företag än bolag och kvasibolag samt bidrag till hushållen för byggande, köp och förbättring av bostäder.
- 4.159 Investeringsbidrag till den offentliga sektorn omfattar alla betalningar (utom räntestöd) som görs till delsektorer av den offentliga sektorn⁽¹⁶⁾ för att finansiera kapitalbildning. Det viktigaste exemplet är transfereringar från staten till kommunerna i syfte att finansiera dessas bruttoinvesteringar. Det bör understrykas att transfereringar av generell natur, avsedda för olika eller obestämda ändamål, bokförs under löpande transfereringar inom den offentliga sektorn, även om de delvis används för investering.
- 4.160 Investeringsbidrag till intresseorganisationer och ideella organisationer från den offentliga sektorn och från utlandet särskiljs enligt samma kriterium från löpande transfereringar till intresseorganisationer och ideella organisationer.
- 4.161 Investeringsbidrag till utlandet skall likaså begränsas till transfereringar med det bestämda ändamålet att finansiera utländska enheters investering. Dessa omfattar t.ex. ensidiga transfereringar för byggande av broar, vägar, fabriker, sjukhus eller skolor i utvecklingsländer eller för uppförande av byggnader för internationella organisationer. De kan omfatta terminsbetalningar under en tidsperiod likaväl som engångsbetalningar. Rubriken täcker också gratisleveranser av fasta realkapitalvaror.

⁽¹⁵⁾ Investeringsbidrag från utlandet omfattar sådana som betalas direkt av Europeiska unionens institutioner (t.ex. vissa transfereringar från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket, EUGFJ-Utvecklingssektionen).

⁽¹⁶⁾ Investeringsbidrag inom den offentliga sektorn är interna flöden inom den offentliga sektorn och uppträder inte i ett konsoliderat konto för sektorn i dess helhet.

4.162 Bokföringstidpunkt: Kontanta investeringsbidrag bokförs när betalningen skall göras. Investeringsbidrag in natura bokförs när äganderätten till tillgången överförs.

4.163 I ENS bokförs investeringsbidrag

- a) som förändringar i skulder och nettofömögenhet (-) i den offentliga sektorns kapitalkonto,
- b) som förändringar i skulder och nettofömögenhet (+) i mottagarsektorernas kapitalkonton,
- c) som förändringar i skulder och nettofömögenhet i utlandets kapitalkonto.

ANDRA KAPITALTRANSFERERINGAR (D.99)

4.164 *Definition:* Andra kapitaltransfereringar (D.99) omfattar andra transfereringar än investeringsbidrag och kapital-skatte, som inte i sig omfördelar inkomster men omfördelar sparande och fömögenhet mellan ekonomins olika sektorer eller delsektorer samt utlandet.

4.165 Andra kapitaltransfereringar omfattar följande transaktioner:

- a) Betalningar från den offentliga sektorn eller från utlandet till ägare av kapitalvaror, som blivit förstörda eller skadade genom krigshandlingar, andra politiska händelser eller naturkatastrofer (översvämningar etc.).
- b) Transfereringar från den offentliga sektorn till icke-finansiella företag och kvasibolag för att täcka förluster som ackumulerats under flera räkenskapsår eller exceptionella förluster av orsaker utanför företagets kontroll.
- c) Transfereringar mellan den offentliga sektorns delsektorer avsedda att täcka oväntade utgifter eller ackumulerade underskott⁽¹⁷⁾.
- d) från den offentliga sektorn till hushåll som belöning för deras sparande under en flerårsperiod.
- e) Testamentariska gåvor, stora gåvor och donationer mellan enheter som hör till olika sektorer, inklusive testamentariska gåvor eller stora gåvor till intresseorganisationer och ideella organisationer (t.ex. gåvor till universitet för att täcka byggkostnaderna för nya studentbostäder, bibliotek, laboratorier etc.).
- f) Upphävande av skuld genom överenskommelse mellan institutionella enheter som tillhör olika sektorer eller undersektorer (till exempel den offentliga sektorns upphävande av ett annat lands skuld; garantibetalningar som befriar försumliga låntagare från deras skyldigheter). Sådana upphävanden genom ömsesidig överenskommelse behandlas som den kapitaltransferering från långivaren till låntagaren med samma värde som en utestående skulden vid tidpunkten för upphävandet. På samma sätt behandlas övertagande av en skuld som kapitaltransferering.

Här innefattas dock inte

- 1) upphävande av finansiella fordringar mot och övertagande av skulder från kvasibolag av ägaren till kvasibolaget. Detta fall behandlas som en transaktion i aktier och andra ägarandelar (se 5.16),
- 2) den offentliga sektorns upphävande av skuld mot och skuldövertagande från ett offentligt bolag som försvinner som institutionell enhet i systemet. Denna händelse registreras i kontot för andra volymförändringar i tillgångar (se 5.16, 6.29 och 6.30),
- 3) den offentliga sektorns upphävande av skuld mot och skuldövertagande från ett offentligt bolag som del i en pågående privatiseringsprocess som skall uppnås i ett kort perspektiv. Detta fall behandlas som en transaktion i aktier och andra ägarandelar.

Avskrivning av skuld är inte en transaktion mellan institutionella enheter och förekommer därför i ENS varken i kapital- eller finansieringskontot. Om långivaren beslutar om en sådan avskrivning bör den registreras

⁽¹⁷⁾ Dessa transfereringar mellan den offentliga sektorn delsektorer är flöden inom den offentliga sektorns och uppträder inte i ett konsoliderat konto för sektorn i dess helhet.

i långgivarens och låntagarens kontor för andra volymförändringar i tillgångar (se 6.27d). Avsättningar för osäkra fordringar behandlas som bokföringsposter som är interna för den institutionella producerande enheten och förekommer inte någonstans i systemet. En låntagares ensidiga förnekande av en skuld är inte heller en transaktion och ingår inte i systemet.

- g) Den del av realisationsvinster (eller realisationsförluster) som omfördelas till annan sektor, som till exempel, försäkringsbolagens omfördelning av realisationsvinster till hushåll. Däremot skall överföringar till den offentliga sektorn i samband med privatiseringar som sker indirekt (till exempel genom ett holdingbolag) bokföras som finansiella transaktioner i aktier och andra ägarandelar (F5) och får därför ingen direkt påverkan på nivån av den offentliga sektorns finansiella sparande/nettoupplåning.
- h) Större betalningar som ersättning för omfattande eller allvarliga skador på sak eller person som inte täcks av försäkringar (utom sådana betalningar från den offentliga sektorn eller från utlandet som beskrivs i a). Betalningarna kan vara ålagda av domstol eller fastställda utanför domstol. De omfattar ersättningar för skador orsakade av stora explosioner, oljeläckage, läkemedelsbiverkningar etc..
- i) Extraordinära inbetalningar till sociala trygghetsförsäkringsfonden från arbetsgivare (inklusive den offentliga sektorn) eller från den offentliga sektorn (som ett led i dess sociala funktion) i den utsträckning som dessa betalningar är avsedda att öka dessa fonders aktuariereserver. Den åtföljande justeringen från sociala trygghetsförsäkringsfonder till hushåll bokförs likaså som andra kapitaltransfereringar (D.99) (se bilaga om försäkring, punkt 20).

4.166 Bokföringstidpunkt:

- a) Andra kapitaltransfereringar i kontanter bokförs när betalningen skall göras.
- b) Andra kapitaltransfereringar in natura bokförs när äganderätten till tillgången överförs eller när skulden annulleras av långgivaren.

4.167 I ENS bokförs andra kapitaltransfereringar som förändringar i skulder och nettoförmögenhet i sektorernas och utlandets kapitalkonton.

KAPITEL 5

FINANSIELLA TRANSAKTIONER

- 5.01 *Definition:* Finansiella transaktioner är transaktioner i finansiella tillgångar och skulder mellan institutionella enheter och mellan dessa enheter och utlandet.
- 5.02 Mot bakgrund av definitionen av en transaktion (jfr 1.33) är en finansiell transaktion ett mellanhavande mellan institutionella enheter eller mellan en institutionell enhet och utlandet genom ömsesidigt avtal som innebär att en finansiell tillgång och motsvarande skuld samtidigt skapas eller likvideras eller att äganderätten till en finansiell tillgång förändras eller att en skuld överlåtes.
- 5.03 Finansiella tillgångar är ekonomiska tillgångar såsom betalningsmedel, finansiella fordringar och sådana ekonomiska tillgångar som till sin karaktär liknar finansiella fordringar.
- 5.04 Betalningsmedel består av monetärt guld, särskilda dragningsrätter, sedlar och mynt samt överförbar inlåning.
- Finansiella fordringar berättigar ägarna (långivarna) att utan motprestation erhålla en betalning eller en serie av betalningar från andra institutionella enheter (låntagarna) som har motsvarande skuld.
- Exempel på ekonomiska tillgångar som till sin karaktär liknar finansiella fordringar är aktier och andra ägarandelar och delvis villkorade tillgångar. Den institutionella enhet som emitterar en sådan finansiell tillgång anses ha tagit på sig motsvarande skuld.
- 5.05 Villkorade tillgångar är kontraktensliga avtal mellan institutionella enheter och mellan dessa enheter och utlandet, vilka innehåller ett eller flera villkor som måste uppfyllas innan en finansiell transaktion äger rum. Exempel är en av tredje part lämnad betalningsgaranti, rembuser, kreditlimitar, NIFs (underwritten note issuance facilities) och flera av derivatinstrumenten. I ENS är en villkorad tillgång en finansiell tillgång i de fall då själva det kontraktensliga avtalet har ett marknadsvärde om det kan bli föremål för handel eller kan avräknas på marknaden. Om detta inte är fallet skall inte en villkorad tillgång bokföras i ENS⁽¹⁾.
- 5.06 Sju kategorier av finansiella tillgångar kan utskiljas: monetärt guld och särskilda dragningsrätter (AF.1), sedlar, mynt och inlåning (AF.2), värdepapper andra än aktier (AF.3), lån (AF.4), aktier och andra ägarandelar (AF.5), försäkringstekniska reserver (AF.6) och obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.7).
- 5.07 I ENS motavaras alltid en finansiell tillgång av en lika stor skuld med undantag av sådana finansiella tillgångar som klassificerats som monetärt guld och särskilda dragningsrätter (AF.1). Sex kategorier av skulder som svarar mot kategorier av finansiella tillgångar kan utskiljas.
- 5.08 Finansiella transaktioner klassificeras på samma sätt som finansiella tillgångar och skulder. Sju kategorier av finansiella transaktioner kan särskiljas: transaktioner i monetärt guld och särskilda dragningsrätter (F.1), transaktioner i sedlar och inlåning (F.2), transaktioner i värdepapper andra än aktier (F.3), transaktioner i lån (F.4), transaktioner i aktier och andra ägarandelar (F.5), transaktioner i försäkringstekniska reserver (F.6) och transaktioner av obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.).
- 5.09 Innehavet av finansiella tillgångar och skulder hos en sektor eller utlandet vid en viss tidpunkt bokförs i balansräkningen (se kapitel 7). Finansiella transaktioner resulterar i förändringar i balansräkningarna. Förändringarna mellan ingående och utgående balans kan emellertid bero på andra flöden (se kapitel 6). De beror inte på mellanhavanden genom ömsesidiga avtal mellan institutionella enheter eller mellan dem och utlandet. Dessa andra flöden kan delas upp i omvärderingar av finansiella tillgångar och skulder samt andra volymförändringar som inte beror på finansiella transaktioner. De förra bokförs i omvärderingskontot och de senare i kontot för andra volymförändringar i tillgångar under kategorierna förluster genom katastrofer, konfiskationer utan ersättning, andra volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder som inte klassificerats annorstädes samt förändringar i klassificeringar och struktur.

⁽¹⁾ Försäkringstekniska reserver är ovillkorliga skulder hos försäkringsföretag och pensionsfonder. Dock är motsvarande finansiella tillgångar mestadels villkorade när det gäller enskilda försäkrings- och förmänstagare.

- 5.10 Finansiella transaktioner mellan institutionella enheter bokförs i kontot för finansiella transaktioner för berörda sektorer. Finansiella transaktioner mellan institutionella enheter och utlandet bokförs i kontot för finansiella transaktioner för de berörda sektorerna och i utrikeskontot för finansiella transaktioner (se kapitel 8).

Kontot för finansiella transaktioner (för en sektor eller utlandet) visar på den vänstra sidan anskaffning minus avyttring av finansiella tillgångar, medan den högra sidan visar upptagna minus återbetalade skulder. Saldoposten i kontot för finansiella transaktioner, dvs. anskaffningen, netto, av finansiella tillgångar minus upptagandet, netto, av skulder, är nettoutlåning (+) eller nettoupplåning (-), (alltså positivt eller negativt finansiellt sparande) (B.9).

- 5.11 Kontot för finansiella transaktioner för en sektor kan vara konsoliderat eller icke konsoliderat. Det icke konsoliderade kontot för en sektor visar förändringarna i finansiella tillgångar och skulder genom alla finansiella transaktioner där institutionella enheter klassificerade som tillhörande den aktuella sektorn är berörda. Det konsoliderade kontot för en sektor visar förändringarna i finansiella tillgångar och skulder genom finansiella transaktioner mellan institutionella enheter tillhörande sektorn och institutionella enheter i andra sektorer eller utlandet. I motsats till det icke konsoliderade kontot är finansiella transaktioner mellan enheter inom sektorn eliminerade i det konsoliderade kontot. Utrikeskontot för finansiella transaktioner är definitionsmässigt konsoliderat.

- 5.12 En finansiell transaktion mellan två institutionella enheter ökar nettoutlåningen/nettoupplåningen för en enhet och minskar nettoutlåningen/nettoupplåningen hos en annan enhet med samma belopp. Finansiella transaktioner mellan institutionella enheter i samma sektor förändrar inte sektorns nettoutlåning/nettoupplåning. En sektorns konsoliderade respektive icke konsoliderade konto för finansiella transaktioner visar samma nettoutlåning/nettoupplåning. Av samma anledning förändrar inte finansiella transaktioner mellan institutionella enheter inom landet den totala ekonomins nettoutlåning/nettoupplåning. Det uppgår till samma belopp men med omvänt tecken som nettoutlåningen/nettoupplåningen enligt utrikeskontot för finansiella transaktioner. Därför är summan av nettoutlåningen/nettoupplåningen för alla institutionella enheter och utlandet lika med noll.

- 5.13 Kontot för finansiella transaktioner mellan långgivare/låntagare⁽²⁾ (för en sektor eller för utlandet) är en utbyggnad av det finansiella kontot som visar nettoanskaffningen av olika finansiella tillgångar med fördelning på låntagarsektor och upptagandet, netto, av skulder med fördelning på långgivarsektor. Denna utbyggnad tillhandahåller information om relationerna mellan långgivare/låntagare och den är konsistent med den finansiella balansräkning som visar fördelningen på långgivare/låntagare (se 7.69). Om de finansiella transaktionerna sker på sekundära marknader föreligger inte information om till vilka institutionella enheter finansiella tillgångar har sålts eller från vilka de har köpts vilket innebär att kontot för finansiella transaktioner mellan långgivare/låntagare inte ger ett fullständigt svar på frågan vem finansierar vem under en räkenskapsperiod.

- 5.14 Kontot för finansiella transaktioner är det sista kontot i ENS som registrerar transaktioner (se kapitel 8). Därför har inte kontot någon saldopost som förs vidare till ett annat konto. I ENS är saldoposten i kontot för finansiella transaktioner identiskt med saldoposten i kapitalkontot. I praktiken uppstår vanligtvis en diskrepans mellan dessa saldoposter eftersom de beräknas med hjälp av olika statistiska uppgifter.

- 5.15 Finansiella transaktioner motsvaras alltid av andra lika stora transaktioner i ENS, vilka antingen är andra finansiella transaktioner eller icke-finansiella transaktioner.

Den samtidiga ökningen eller minskningen av både finansiella tillgångar och skulder eller byte av en finansiell tillgång mot en annan registreras alltigenom i kontot för finansiella transaktioner (för en sektor eller utlandet). I de fall en transaktion och dess mottransaktion båda är finansiella, förändrar de den finansiella portföljens sammansättning och de kan förändra totalen för både finansiella tillgångar och skulder hos berörda institutionella enheter eller utlandet, med de förändrar inte nettoutlåningen/nettoupplåningen.

De finansiella transaktionerna kan också motsvaras av transaktioner i produkter (se kapitel 3), omfördelningstransaktioner (se kapitel 4) eller transaktioner i icke-finansiella, ej reproducerbara tillgångar (se 6.06). I de fall den mot en finansiell transaktion svarande transaktionen inte är finansiell kommer nettoutlåningen/nettoupplåningen hos berörda institutionella enheter eller utlandet att förändras.

- 5.16 Den mot en finansiell transaktion svarande transaktionen kan vara en (löpande eller kapital-) transferering (se kapitel 4). I detta fall medför den finansiella transaktioner att ägandet av en finansiell tillgång förändras eller att en

⁽²⁾ 1993 SNA (11.103—11.111) använder begreppet detaljerade finansräkenskaper.

låntagare tar över en skuld (skuldövertagande) eller att en finansiell tillgång och den motsvarande skulden samtidigt likvideras (annullering eller efterskänkande av skuld). Den mot skuldövertagandet och skuldannulleringen svarande transfereringen klassificeras som kapitaltransferering (D.9) och registreras i kontot för andra volymförändringar i tillgångar.

Om ägaren till ett kvasibolag tar över skulder från eller annullerar finansiella fordringar mot kvasibolaget är den mot skuldövertagande eller skuldannullering svarande transaktionen en transaktion i aktier och andra ägarandelar (F.5).

Om offentliga sektorn annullerar eller övertar skulder i ett offentligägt bolag som upphör som institutionell enhet i ENS, registreras ingen transaktion i kapitalkontot eller det finansiella kontot. I detta fall registreras ett flöde i kontot för andra volymförändringar i tillgångar (se kapitel 6, "Övriga transaktioner och andra flöden").

Om offentliga sektorn annullerar eller övertar skulder i ett offentligägt bolag som ett led i en pågående privatiseringsprocess som skall genomföras i ett kortsiktigt perspektiv är den motsvarande transaktionen en transaktion i aktier och andra ägarandelar. Privatisering innebär att kontrollen över det offentligägda bolaget upphör (se 2.26) genom avyttring av aktier och andra ägarandelar. En sådan annullering eller skuldövertagande leder till en ökning av det egna kapitalet (se 7.05), oavsett om denna ökning av det egna kapitalet beror på emission av aktier och andra ägarandelar eller inte.

Avskrivning eller nedskrivning av osäkra fordringar hos långivare och den ensidiga annulleringen av en skuld hos en låntagare (skuldförnekande) klassificeras inte som finansiella transaktioner, därför att de inte innebär ett mellanhavande mellan institutionella enheter eller mellan institutionella enheter och utlandet genom ömsesidiga avtal. Av- och nedskrivning av osäkra fordringar hos långivare registreras i kontot för andra volymförändringar i tillgångar (se 6.27.d). Skuldförnekande registreras inte i ENS.

- 5.17 Den mot en finansiell transaktion svarande transaktionen kan vara ränta (D.41). Långivarna erhåller ränta och låntagarna betalar ränta på sådana finansiella fordringar som är klassificerade i kategorierna sedlar, mynt och inlåning (AF.2), värdepapper andra än aktier (AF.3), lån (AF.4) och obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.7). I ENS registreras räntan enligt bokföringsmässiga grunder, vilket innebär att räntan på det utestående beloppet tillskrivs långivaren kontinuerligt över tiden (se 4.50). Den mot en bokförd upplupen ränta (D.41) svarande transaktionen är alltid finansiell och skapar en ny fordran på låntagaren från långivarens sida. Resultatet av denna finansiella transaktion är att räntan återinvesteras. Den faktiska räntebetalningen registreras inte i räntekontot (D.41) men den medför en transaktion som avser den förändrade äganderätten till betalningsmedlen. Den mot denna transaktion svarande transaktionen är finansiell och reducerar långivarens fordran på låntagaren. När upplupen och förfallna ränta inte betalas ger detta upphov till förfallna men icke betalda räntor. Eftersom upplupna räntor alltid registreras i ENS förändrar dessa förfallna men icke betalade räntor inte summan av finansiella tillgångar eller skulden men möjligen deras klassificering (se 5.131).
- 5.18 Den mot en finansiell transaktion svarande transaktionen kan vara kapitalinkomst som är allokerad men inte utdelad. Exempel härpå är ränta (D.41) och utdelningar (D.421) som värdepappersfonder erhållit på sina investeringar och som har allokerats på andelsägarna men inte delats ut (se 4.49.b och 4.54.b), återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet (D.43) och kapitalinkomster tillräknade försäkringstagare (D.44) i de fall det gäller individuella livförsäkringar som inte omfattas av något socialförsäkringssystem. Resultatet av denna mottransaktion är att (den positiva eller negativa) kapitalinkomsten återinvesteras.

KLASSIFICERING AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER

- 5.19 De finansiella transaktionerna klassificeras i kategorier som delas upp i underkategorier, av vilka vissa därtill delas upp i underpositioner. Klassificeringen av transaktionerna i finansiella tillgångar och skulder svarar mot klassificeringen av finansiella tillgångar och skulder (se 5.06—5.08). Definitionerna av kategorierna, underkategorierna och underpositionerna och tilläggsförklaringarna tillhandahålls därför bara en gång i ENS — i denna del av kapitlet om de finansiella transaktionerna. I huvudtexten till kapitlet om balansräkningarna upprepas inte definitionerna och förklaringarna men en översikt av alla tillgångar och skulder som definieras i ENS finns i bilaga I kapitel 7.
- 5.20 Klassificeringen av finansiella transaktioner och av finansiella tillgångar och skulder grundar sig i första hand på de finansiella tillgångarnas likviditet och juridiska egenskaper. Klassificeringen innehåller inte funktionella kategorier med undantag för en memorandumpost som har samband med direkta investeringar i utlandet. Definitionerna av kategorier, underkategorier och underpositioner är i allmänhet oberoende av klassificeringen av institutionella enheter. Vid behov kan emellertid klassificeringen av finansiella tillgångar och skulder ytterligare detaljeras genom korsklassificering med klassificeringen av institutionella enheter. Inlåning mellan monetära finansinstitut kan tjäna som exempel. Vilken detaljnivå som behövs för klassificeringen av finansiella tillgångar och skulder beror på vilken sektor som skall analyseras.

Tabell 5.1 — Klassificering av finansiella transaktioner

Klassificering av finansiella transaktioner	Kod		
Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	F.1		
Monetärt guld		F.11	
Särskilda dragningsrätter (SDR)		F.12	
Sedlar, mynt och inlåning	F.2		
Sedlar och mynt		F.21	
Överförbar inlåning		F.22	
Övrig inlåning		F.29	
Värdepapper andra än aktier	F.3		
Värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat		F.33	
Kortfristiga			F.331
Långfristiga			F.332
Finansiella derivat		F.34	
Lån	F.4		
Kortfristiga		F.41	
Långfristiga		F.42	
Aktier och andra ägarandelar	F.5		
Aktier och andra ägarandelar, exklusive fondandelar		F.51	
Noterade aktier			F.511
Icke noterade aktier			F.512
Andra ägarandelar			F.513
Fondandelar		F.52	
Försäkringstekniska reserver	F.6		
Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder		F.61	
Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver			F.611
Hushållens nettofordran i pensionsfonder			F.612
Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar		F.62	
Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter	F.7		
Handelskrediter och förskott		F.71	
Övriga		F.79	
Memorandumpost: Direkta investeringar i utlandet	F.m		

- 5.21 Analyser av hur penningpolitiska åtgärder verkar kan kräva att det går att identifiera penningmängden i balansräkningarna och även i sektorernas och utlandets finansiella konton. Emellertid varierar definitionerna på penningmängden i olika länder och över tiden. Därtill består den av delar som oftast inte svarar mot kategorierna, underkategorierna eller underpositionerna av finansiella tillgångar och skulder så som de definieras i ENS. Vilka sektorer som är penningmängdsskapande, penningmängdsinnehavare eller penningmängdsneutrala beror därtill på definitionen av de monetära aggregat som studeras. Därför definieras inte penningmängd i ENS. Dock presenteras i en bilaga till detta kapitel en metod som gör det möjligt att visa olika likviditetsmått i balansräkningarna och de finansiella kontona.
- 5.22 Innovationerna på de finansiella marknaderna har minskat användbarheten av en uppdelning i kortfristiga/långfristiga finansiella tillgångar och skulder. Men i de fall en löptidsanalys är viktig som vid analyser av räntesatser och kapitalavkastning kan det behövas en uppdelning på olika löptider. En indelning efter löptid medges därför i relevanta sammanhang som ett sekundärt klassificeringskriterium.

Definition: Kortfristiga finansiella tillgångar (skulder) är finansiella tillgångar (skulder) vars ursprungliga löptid normalt är ett år eller mindre och i undantagsfall högst två år⁽³⁾.

Långfristiga finansiella tillgångar (skulder) är finansiella tillgångar (skulder) vars ursprungliga löptid normalt är mer än ett år och i undantagsfall mer än två år.

5.23 Många av kategorierna, underkategorierna och underpositionerna av finansiella tillgångar och skulder kan indelas efter de valutaslag de är utställda i.

Definition: Finansiella tillgångar (skulder) i nationell valuta är finansiella tillgångar (skulder) som är utställda i landets officiella valutaslag.

Finansiella tillgångar (skulder) i utländsk valuta är finansiella tillgångar (skulder) som inte är utställda i landets officiella valutaslag.

Finansiella tillgångar i utländsk valuta omfattar finansiella tillgångar som är utställda i en valutakorg, t.ex. ECU eller SDR, och finansiella tillgångar utställda i guld. En åtskillnad mellan nationell och utländsk valuta är särskilt användbar för kategorin sedlar, mynt och inlåning (AF.2).

MONETÄRT GULD OCH SÄRSKILDA DRAGNINGSRÄTTER (SDR) (F.1)

5.24 Kategori F.1 består av två underkategorier av finansiella transaktioner:

— Monetärt guld (F.11).

— Särskilda dragningsrätter (SDR) (F.12).

5.25 De finansiella tillgångar som klassificeras i kategorin monetärt guld och SDR är de enda finansiella tillgångar för vilka det inte finns någon motsvarande skuld i ENS. Därför innebär transaktioner i monetärt guld och SDR (F.1) alltid att äganderätten till en finansiell tillgång förändras (se 5.02).

Monetärt guld (F.11)

5.26 *Definition:* Underkategorin monetärt guld (F.11) består av alla transaktioner i monetärt guld (AF.11), dvs. guld som hålls som en del av valutareserven hos monetära myndigheter eller hos andra som står under effektiv myndighetskontroll.

5.27 Sektorn monetära myndigheter, som grundar sig på ett funktionellt begrepp, består av delsektorn centralbanken (S.121) och statliga institutioner som svarar för verksamheter som vanligtvis utförs av centralbanken. Sådana verksamheter är sedelutgivning, förvaltning av valutareserven och administration av fonder för valutakursstabilisering.

Därför är guld normalt en finansiell tillgång endast för centralbanken eller staten. Emellertid, under vissa omständigheter kan andra finansiella företag äga guld som får säljas endast med de monetära myndigheternas uttryckliga medgivande. Under sådana reglerade omständigheter kan begreppet effektiv kontroll tillämpas på guld som ägs av andra finansiella företag än centralbanken.

5.28 Monetärt guld har vanligtvis formen av tackor med en renhet på minst 995/1000.

5.29 Transaktioner i monetärt guld består huvudsakligen av försäljningar och köp av monetärt guld mellan monetära myndigheter. Köp av monetärt guld registreras i kontot för finansiella transaktioner för de inhemska monetära myndigheterna som ökningar av deras finansiella tillgångar. De motsvarande posterna är minskningar av utlandets finansiella tillgångar.

5.30 Transaktioner i icke monetärt guld, dvs. annat guld än monetärt guld, behandlas som anskaffningar minus avyttringar av värdeföremål (om det enda syftet är att skapa en förmögenhetsreserv) och i annat fall som slutlig konsumtion eller insatsförbrukning och/eller lagerinvestering. Transaktioner i icke monetärt guld omfattar de monetära myndigheternas transaktioner i sådant guld som inte ingår i valutareserven.

5.31 Om monetära myndigheter ökar sina innehav av monetärt guld med icke monetärt guld eller frigör monetärt guld från innehaven för icke monetära ändamål anses de ha monetariserat respektive demonetariserat guld. Monetarisering eller demonetarisering av guld ger inte upphov till någon post i kontot för finansiella transaktioner; förändringen i balansräkningen motsvaras i stället av en post i kontot andra volymförändringar i tillgångar till följd av omklassificering, dvs. omklassificeringen av guld som värdeföremål (AN.13) till monetärt guld (AF.11) (se 6.32) eller omvänt, dvs. omklassificering av monetärt guld till guld som värdeföremål.

⁽³⁾ I vissa fall kan värdepapper andra än aktier emitterade av den offentliga sektorn med en löptid upp till fem år klassificeras som kortfristiga.

- 5.32 Inlåning, värdepapper och lån utställda i guld behandlas som andra finansiella tillgångar än monetärt guld och klassificeras tillsammans med liknande finansiella tillgångar i utländsk valuta i den relevanta kategorin.

Icke monetära guldsvar, dvs. avtal som innebär ett tillfälligt byte av icke monetärt guld mot inlåning, behandlas som lån med en tillgång som säkerhet (se 5.81.e).

Särskilda dragningsrätter (SDR) (F.12)

- 5.33 *Definition:* Underkategorien särskilda dragningsrätter (SDR) (F.12) består av alla transaktioner i SDR (AF.12), dvs. internationella reservtillgångar som skapats av Internationella Valutafonden (IMF) och tilldelats dess medlemmar för att öka medlemmarnas existerande reservtillgångar.
- 5.34 SDR betraktas inte som IMF:s skulder och de IMF-medlemmar som tilldelats SDR har inte en faktisk (ovillkorlig) skuld att betala tillbaka sina tilldelade SDR. SDR innehas uteslutande av offentliga organ, i regel centralbankerna, och är överförbara mellan deltagarna i IMF:s SDR-avdelning och andra av IMF utsedda innehavare (andra centralbanker och vissa internationella organ). SDR representerar varje innehavares garanterade och ovillkorliga rätt att erhålla annan reservtillgång, särskilt utländsk valuta.
- 5.35 Förändringar i en monetär myndighets innehav av SDR kan uppstå genom transaktioner i SDR, som innebär SDR-betalningar till eller SDR-överföringar från IMF, andra deltagare i IMF:s SDR-avdelning eller andra innehavare. De registreras i de monetära myndigheternas respektive utlandets konto för finansiella transaktioner. Förändringar i SDR kan också uppstå genom förändringar i värdet på SDR, vilka skall registreras i värderegleringskontot, eller genom tilldelningar och indragningar av SDR, vilka skall registreras i kontot för andra volymförändringar i tillgångar (se 6.27.a).

SEDLAR, MYNT OCH INLÅNING (F.2)

- 5.36 *Definition:* Kategorin sedlar, mynt och inlåning (F.2) omfattar alla transaktioner i sedlar, mynt och inlåning (AF.2), dvs. utelöpande sedlar och mynt och all sorts inlåning i nationell och utländsk valuta.
- 5.37 Kategorin F.2 delas in i tre underkategorier av finansiella transaktioner:
- Sedlar och mynt (F.21).
 - Överförbar inlåning (F.22).
 - Övrig inlåning (F.29).

Det kan vara svårt och i några länder analytiskt inte särskilt meningsfullt att skilja mellan överförbar och icke överförbar inlåning (för skillnaden mellan inlåning och lån se 5.74—5.76).

Sedlar och mynt (F.21)

- 5.38 *Definition:* Underkategorin sedlar och mynt (F.21) omfattar alla transaktioner i utelöpande sedlar och mynt (AF.21), som vanligtvis används vid betalningar.
- 5.39 Underkategorin AF.21 omfattar
- a) utelöpande sedlar och mynt utgivna av inhemska monetära myndigheter,
 - b) utelöpande sedlar och mynt utgivna av utländska monetära myndigheter och ägda av inhemska enheter.
- 5.40 Underkategorin AF.21 omfattar inte
- sedlar och mynt som inte är utelöpande, t.ex. en centralbanks innehav av egna sedlar eller beredskapslager av sedlar,
 - jubileumsmynt som vanligtvis inte används vid betalningar.
- 5.41 Alla sektorer och utlandet kan inneha sedlar och mynt. De är utgivna av centralbanken, statlig myndighet, utlandet, och i undantagsfall andra monetära finansiella institutioner. Sedlar och mynt är en skuld hos den utgivande institutionella enheten.

Överförbar inlåning (F.22)

- 5.42 *Definition:* Underkategorin överförbar inlåning (F.22) omfattar alla transaktioner i överförbar inlåning (AF.22), dvs. inlåning (i nationell eller utländsk valuta) som omedelbart kan omvandlas till kontanter eller som är överförbara med check, girering, debitering eller liknande utan någon form av märkbar begränsning eller straffavgift.
- 5.43 Underkategorin AF.22 omfattar överförbar inlåning hos inhemska och utländska monetära finansiella institutioner. De omfattar överförbar inlåning mellan finansiella institutioner, som t.ex. inlåning från andra monetära finansiella institutioner i centralbanken för att uppfylla obligatoriska krav på reserver, om sådan inlåning förblir överförbar, eller avräkningskonton och valutaswappar mellan centralbanker och/eller mellan andra monetära institutioner.
- 5.44 Alla sektorer och utlandet kan innehålla överförbar inlåning. Den är skuld företrädesvis hos monetära finansiella institutioner och utlandet och ibland hos den offentliga sektorn.

Övrig inlåning (F.29)

- 5.45 *Definition:* Underkategorin övrig inlåning (F.29) omfattar alla transaktioner i övrig inlåning (AF.29), dvs. inlåning (i nationell eller utländsk valuta) som inte är överförbar. Övrig inlåning kan inte användas till att när som helst göra betalningar och kan inte omvandlas till kontanter eller överförbar inlåning utan någon form av märkbar begränsning eller straffavgift.
- 5.46 Underkategorin AF.29 omfattar
- inlåning på tid. Denna inlåning kan inte disponeras omedelbart eftersom den är bunden för viss tid eller måste sägas upp en viss tid i förväg före uttaget. Den omfattar t.ex. inlåning i centralbanken för obligatoriska reservkrav till den del insättarna inte kan disponera dem utan uppsägning eller annan begränsning,
 - sparkonton, sparböcker, sparbevis eller inlåningsbevis som inte kan överlätas eller, om det är teoretiskt möjligt, kan överlätas i mycket begränsad omfattning,
 - inlåning som ett led i sparprogram eller sparkontrakt. Denna inlåning innebär ofta en förpliktelse för insättaren att göra regelbundna inbetalningar under en viss period och det inbetalda kapitalet och den upplupna räntan blir inte disponibla förrän efter en viss tid. Denna inlåning kombineras ibland med erbjudande vid slutet av sparperioden om lån som står i viss proportion till det ackumulerade sparandet med syftet att köpa eller bygga en bostad,
 - inlåningsbevis som är utställda av spar- och lånekassor, byggspar-kassor, kreditföreningar och liknande, ibland kallade andelar, som juridiskt eller i praktiken kan lösas in på begäran eller efter en relativt kort uppsägning,
 - sådana återbetalningspliktiga marginalbetalningar i samband med finansiella derivat som redovisas som skulder hos monetära finansiella institutioner (se 5.81.c),
 - kortfristiga återköpsavtal (repor) som är skulder hos monetära finansiella institutioner (se 5.81.d)⁽⁴⁾.
- 5.47 Underkategorin AF.29 omfattar inte överlåtbara inlåningsbevis och överlåtbara sparbevis (certifikat). Dessa klassificeras i kategorin värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (AF.33).
- 5.48 Underkategorien AF.29 omfattar vidare

- officiella ECU som innehålls av centralbanken. Dessa finansiella tillgångar består av ECU som utgivits av EMI mot monetära reserver från medlemsstaternas centralbanker med syftet att genomföra EMS-avtalet. Dessa ECU kan användas av EMI och medlemsstaternas centralbanker som medel för avräkning och för transaktioner mellan dem och EMI. EMI kan ge monetära institutioner i tredje land samt internationella monetära institutioner status som Andra Innehavare av ECU⁽⁵⁾,

⁽⁴⁾ 1993 SNA (11.32, 11.72 och 11.83) klassificerar återköpsavtal som lån såvida de inte berör bankskulder och omfattas av den nationella avgränsningen av utvidgad penningmängd; i detta fall klassificeras återköpsavtalen som övrig inlåning.

⁽⁵⁾ Artikel 6.2 och 6.3 i Protokoll om Stadgar för Europeiska monetära institutet i bilaga till Avtalet om etablering av Europeiska gemenskapen.

- b) centralbankens finansiella fordringar och skulder uppkomna genom den mycket kortfristiga finansieringsmekanismen och den kortfristiga monetära stödmekanismen. Dessa administreras av EMI⁽⁶⁾,
- c) finansiella fordringar på IMF som är delar av internationella reserver och som inte har formen av lån. De består av en IMF-medlems reservtranchställning vilken uppstår genom delbetalning av en medlems kvot av reservtillgångar och fondens nettoanvändning av medlemmens valuta,
- d) skulder till IMF som inte är i form av lån. De består av användning av krediter från fonden inom IMF:s "General Resources Account"; den visar storleken på den del av en medlems egna valutor inestående hos IMF som medlemmen är förpliktigad att återköpa.

5.49 Alla sektorer och utlandet kan inneha annan inlåning. Den är skuld hos företrädesvis monetära finansiella institutioner och utlandet men också hos andra sektorer, t.ex. offentliga sektorn (se 5.74—5.76).

VÄRDEPAPPER ANDRA ÄN AKTIER (F.3)

5.50 *Definition:* Kategorin värdepapper andra än aktier (F.3) består av alla transaktioner i värdepapper andra än aktier (AF.3), dvs. finansiella tillgångar som är innehavarinstrument, vilka vanligtvis är överlåtbara och i vilka det förekommer handel på andrahandsmarknader eller som kan användas för avräkning och som inte ger innehavaren någon form av äganderätt till den institutionella enhet som har givit ut dem.

5.51 Kategorin AF.3 omfattar finansiella tillgångar som vanligtvis representeras av dokument som är avsedda att omsättas och vars nominella värde bestäms vid utgivningen. Den omfattar växlar, obligationer, inlåningsbevis (certifikat), företagscertifikat, förlagsbevis, finansiella derivat och liknande instrument som vanligtvis är föremål för handel på de finansiella marknaderna (för skillnaden mellan värdepapper andra än aktier och lån, se 5.77—5.80).

5.52 Alla sektorer och utlandet kan äga värdepapper andra än aktier som finansiella tillgångar. De är skulder företrädesvis hos finansiella och icke-finansiella företag, staten, kommuner och utlandet.

5.53 Kategori F.3 delas in i två underkategorier av finansiella transaktioner:⁽⁷⁾

— Värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.33).

— Finansiella derivat (F.34).

Värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.33)

5.54 *Definition:* Underkategorin värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.33) består av alla transaktioner i värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (AF.33), dvs. värdepapper andra än aktier som ger innehavaren den ovillkorliga rätten till en fast eller i kontrakt bestämd rörlig avkastning i form av kupongbetalningar (ränta) och/eller en bestämd fast summa på en eller flera specificerade dagar eller som börjar från en vid emissionen bestämd dag.

5.55 Underkategorin F.33 kan om det är relevant delas in i två underpositioner av finansiella transaktioner:

— Kortfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.331).

— Långfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.332).

⁽⁶⁾ Artikel 6.1 andra stycket i Protokoll om Stadgar för Europeiska monetära institutet i bilaga till Avtalet om etablering av Europeiska gemenskapen.

⁽⁷⁾ 1993 SNA (11.79, 11.80 och 11.81) rekommenderar en frivillig underindelning av transaktioner i värdepapper andra än aktier efter löptid i kortfristiga (F.31) och långfristiga (F.32). Dock ger 1993 SNA möjlighet till en ytterligare frivillig underindelning av transaktioner i värdepapper andra än aktier, nämligen att transaktioner i finansiella derivat visas separat i de fall detta har betydelse ur analytisk och politisk synvinkel. I ENS har denna andra möjlighet valts. Detta underlättar också länkningen till underkategorin debt securities i 1993 års Balance of Payments Manual som delar in debt securities i obligationer, skuldsedlar (notes), penningmarknadsinstrument och finansiella derivat. För att undvika förväxling med 1993 SNA-koderna används inte koderna F.31 och F.32 i ENS.

Kortfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.331)

- 5.56 *Definition:* Underpositionen kortfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.331) består av alla transaktioner i kortfristiga värdepapper andra än aktier (AF.331), dvs. värdepapper andra än aktier med en kortfristig ursprunglig löptid (se 5.22) utom finansiella derivat.
- 5.57 Kortfristiga värdepapper andra än finansiella derivat emitteras vanligen till underkurs.
- 5.58 Underposition AF.331 omfattar
- statsskuldväxlar och andra kortfristiga värdepapper som emitterats av den offentliga sektorn, inklusive sådana som getts ut av andra monetära finansiella institutioner för att uppfylla deras obligatoriska reservkrav,
 - omsättningsbara kortfristiga papper som emitterats av finansiella och icke-finansiella företag. En mängd olika termer används för sådana papper, bl.a. certifikat, växlar, egna växlar, handelsväxlar, finansväxlar och inlåningsbevis,
 - kortfristiga värdepapper som emitterats med stöd av långfristiga löften om försäljning (NIF — Note Issuance Facilities),
 - bankaccepter. En bankaccept är finansiella företags accept av trattor, varuväxlar eller finansväxlar utställda av icke-finansiella företag med det ovillkorliga löftet att betala ett bestämt belopp en bestämd dag. Accepten representerar en ovillkorlig finansiell fordran för innehavarens del och en ovillkorlig skuld för det accepterande finansiella företaget. Den motsvarande transaktionen hos det finansiella företaget är en transaktion i ett kortfristigt lån från det finansiella företaget till sin kund. Därför rekommenderas att accepter behandlas som en faktisk skuld hos det accepterande finansiella företaget och en finansiell fordran hos innehavaren även om några medel inte har utväxlats. En flexibel tillämpning av denna rekommendation kan vara nödvändig med hänsyn till nationell praxis och variationer i konstruktionen av dessa instrument.
- 5.59 Underpositionen AF.331 omfattar inte värdepapper där handeln, om än teoretiskt möjlig, är mycket begränsad och vilka av denna orsak klassificeras som övrig inlåning (AF.29) eller kortfristiga lån (AF.41) efter vad som anses lämpligt (se 5.74—5.76).

Långfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.332)

- 5.60 *Definition:* Underpositionen långfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.332), består av alla transaktioner i långfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (AF.332), dvs. värdepapper andra än aktier med en långfristig ursprunglig löptid (se 5.22), exklusive finansiella derivat.
- 5.61 Långfristiga värdepapper emitteras vanligtvis med kupong.
- 5.62 Underpositionen AF.332 omfattar
- innehavarobligationer,
 - förlagsobligationer, ofta benämnda förlagslån,
 - obligationer med valfria löptider, av vilka den senaste ligger mer än ett år framåt i tiden,
 - odaterade eller eviga obligationer,
 - skuldförbindelse med rörlig ränta (FRN — floating rate notes),
 - indexreglerade värdepapper, vars värde är knutet till ett prisindex, priset på en råvara eller ett valutakursindex,
 - diskonteringsobligationer och nollkupongare,
 - eurobonds. En obligationsemission, som placeras samtidigt på marknaden i minst två länder och som är utställd i en valuta som inte behöver vara någon av dessa länders, vanligtvis genom internationella syndikat av finansiella företag från olika länder,
 - privat emitterade obligationer, dvs. obligationer som genom bilaterala avtal riktar sig till vissa placerare, om de åtminstone potentiellt kan bli föremål för handel; om inte, skall de behandlas som långfristiga lån,
 - lån som de facto har blivit föremål för handel. Detta skall tolkas så att det endast gäller om de omsätts på organiserade andrahandsmarknader (se 5.79),
 - värdepapper som ett resultat av konvertering av lån. En konvertering innebär två finansiella transaktioner: likvidation av lånet och skapandet av det nya värdepapperet,

- l) förlagslån och obligationer som kan konverteras till aktier antingen i det emitterande bolaget eller i ett annat bolag, så länge de inte har konverterats. En konvertering innebär två finansiella transaktioner: likvidation av förlagslånet eller obligationslånet och emissionen av aktier. Om konverteringsoptionen kan skiljas från det underliggande papperet skall denna betraktas som en särskild finansiell tillgång och klassificeras i underkategorin finansiella derivat (AF.34) (se 5.67.a och 5.67.b),
- m) aktier och obligationer med fast avkastning men utan rätt att få del av restvärdet när ett bolag upplöses, inklusive preferensaktier utan äganderätt.
- 5.63 Underpositionen AF.332 omfattar vidare finansiella tillgångar som emitterats i samband med värdepapperiseringen av lån, in-teckningslån, kreditkortsfordringar, utestående fordringar och andra tillgångar. Ibland ersätter det nyemitterade värdepapperet den ursprungliga tillgången, som annulleras. Alternativt överförs den ursprungliga tillgången till en annan institutionell enhet och de nya värdepapperen ersätter den ursprungliga tillgången i den ursprungliga institutionella enhetens balansräkning. I detta fall skall den ursprungliga tillgången registreras i balansräkningen för den nya institutionella enhet som innehar den.
- 5.64 Underposition F.332 omfattar inte
- transaktioner i värdepapper som ingår i återköpsavtal. Återköpsavtal klassificeras i underkategorin övrig inlåning (se 5.46.f) eller i kategorin lån (se 5.81.d) beroende på vilka institutionella enheter som berörs. Papper som är utlånade eller som är föremål för återköp byter inte balansräkning och förblir klassificerade i AF.332,
 - transaktioner i värdepapper som inte är föremål för handel. De klassificeras i underkategorin långfristiga lån,
 - transaktioner i lån som inte är föremål för handel, inklusive sådana lån som sålts till tredje man men för vilka det inte finns någon organiserad andrahandsmarknad (se 5.79).

Finansiella derivat (F.34)

- 5.65 *Definition:* Underkategorin finansiella derivat (F.34) består av alla transaktioner i finansiella derivat (AF.34), dvs. finansiella tillgångar som är baserade på eller härledda från ett annat underliggande instrument. Det underliggande instrumentet är vanligtvis en annan finansiell tillgång men kan också vara en råvara eller ett index.
- 5.66 Finansiella derivat kallas också sekundära instrument och eftersom motivet för deras tillkomst ofta är att undvika risker kallas de också riskgarderingsinstrument (hedging instruments). Endast de sekundära instrument som har ett marknadsvärde eftersom de är föremål för handel eller kan avräknas på marknaden är finansiella tillgångar i ENS och klassificeras i underkategorin AF.34 (se 5.05).
- 5.67 Underkategorin AF.34 omfattar
- a) omsättningsbara optioner och OTC-optioner. Optioner är villkorade tillgångar som ger innehavaren rätten men inte skyldigheten att köpa från (när det gäller en köpoption) eller sälja till (när det gäller en säljoption) utfärdaren av optionen (option writer) finansiella eller icke-finansiella tillgångar (det underliggande instrumentet) till ett i förväg bestämt pris (strike price) inom en given tidsperiod (amerikansk option) eller på en given dag (europeisk option). Köparen av optionen betalar en premie (optionspriset) för utfärdarens åtagande att sälja eller köpa en bestämd mängd av den underliggande tillgången eller att på köparens anmodan tillhandahålla lämplig gottgörelse. Åtagandet skall behandlas som en skuld hos optionsutfärdaren eftersom optionspriset representerar den aktuella kostnaden för utfärdaren att köpa sig fri från den villkorade skulden,
 - b) warrants. De är form av omsättningsbara optioner, som ger innehavarna rätten att av utfärdaren (vanligtvis ett bolag) köpa ett bestämt antal aktier eller obligationer under speciella villkor inom en bestämd tidsperiod. Det finns också valuta-warrants vars värde baseras på den mängd av en valuta som behövs för att köpa en annan vid eller före stängningsdagen samt en cross-valuta-warrants bunden till en tredje valuta. Warrants-utfärdaren anses ha tagit på sig en skuld som representerar den aktuella kostnaden att köpa sig fri från den villkorade skulden,
 - c) futures, men endast om de har ett marknadsvärde på grund av att de är föremål för handel eller kan avräknas. Futures är åtaganden att leverera eller mottaga en leverans av en bestämd mängd av en råvara av

standardkvalitet, utländsk valuta eller ett värdepapper till ett fastställt pris på en bestämd leveransdag inom en bestämd leveransperiod. Futures kan också baseras på ett index i stället för på bestämda finansiella eller icke-finansiella tillgångar,

- d) swappar, men endast om de har ett marknadsvärde på grund av att de är föremål för handel eller kan avräknas. Swappar är avtal enligt kontrakt mellan två parter som kommer överens om att byta betalningsströmmar på lika stora skuldbelopp under en viss tid och enligt förutbestämda regler. De två mest förekommande varianterna är ränteswappar och valutaswappar. Ränteswappar innebär ett byte av räntebetalningar av olika karaktär, t.ex. fast ränta mot rörlig ränta, två olika rörliga räntor, fast ränta i en valuta och rörlig ränta i en annan etc. (se 4.47). Valutaswappar innebär ett byte av bestämda belopp i två olika valutor med påföljande betalningar, som inkluderar både ränte- och återbetalningsflöden under en viss tid enligt i förväg uppgjorda regler,
- e) framtida räntesäkringsavtal (FRA — forward rate agreements), men endast om de har ett marknadsvärde på grund av att de är föremål för handel eller kan avräknas. FRA är avtal enligt kontrakt enligt vilken två parter i syfte att skydda sig mot ränteförändringar kommer överens om att en ränta skall betalas på en bestämd avräkningsdag på ett fiktivt lånebelopp som aldrig lånats upp eller ut. Betalningarna relateras till skillnaden mellan den överenskomna FRA-räntesatsen och marknadsräntan på avräkningsdagen. De registreras som kapitalinkomst i ENS (se 4.47).

5.68 Underkategorin AF.34 omfattar inte

- det underliggande instrumentet som det finansiella derivatet baseras på,
- återbetalningspliktiga marginalbetalningar i samband med finansiella derivat. De klassificeras som övrig inlåning (AF.29) (se 5.46.e) eller lån (AF.4) (se 5.81.c) beroende på vilka institutionella enheter som berörs,
- sekundära instrument, som inte är föremål för handel och inte kan avräknas på marknaden.

LÅN (F.4)

5.69 *Definition:* Kategorin lån (F.4) består av alla transaktioner i lån (AF.4), dvs. finansiella tillgångar som skapas när långivare — antingen direkt eller genom mäklare — ger lån till låntagare, antingen bestyrkta genom icke överlåtbara dokument eller ej styrkta med dokument.

5.70 Vanligtvis karakteriseras lån av följande egenskaper:

- Lånevillkoren är fastställda antingen av det finansiella företag som beviljar lånet eller efter förhandlingar direkt mellan långivare och låntagare eller via mäklare.
- Initiativet till lånet kommer vanligtvis från låntagaren.
- Ett lån är en ovillkorlig skuld till långivaren, som skall återbetalas då det förfaller och som är räntebärande.

5.71 Kategori F.4 kan i de fall det är relevant delas upp i två underkategorier av finansiella transaktioner:

- Kortfristiga lån (F.41).
- Långfristiga lån (F.42).

Kortfristiga lån (F.41)

5.72 *Definition:* Underkategorin kortfristiga lån (F.41) består av alla transaktioner i kortfristiga lån (AF.41), dvs. lån med en kortfristig ursprunglig löptid (se 5.22) och lån som skall betalas tillbaka vid uppsägning.

Långfristiga lån (F.42)

5.73 *Definition:* Underkategorin långfristiga lån (F.42) består av alla transaktioner i långfristiga lån (AF.42), dvs. lån med en långfristig ursprunglig löptid (se 5.22).

- 5.74 Skillnaden mellan transaktioner i lån (F.4) och transaktioner i inlåning (F.22 och F.29) kan ofta grundas på vem som tagit initiativet till transaktionen. Om initiativet har tagits av en låntagare klassificeras transaktionen i kategorin lån. Om initiativet har tagits av en långgivare klassificeras transaktionen i en av underkategorierna för inlåning. Emellertid är det ofta en bedömningsfråga att avgöra vem som tagit initiativet till transaktionen.
- 5.75 Kortfristiga lån till inhemska eller utländska monetära finansiella institutioner skall normalt klassificeras i en av underkategorierna för inlåning (AF.22 och AF.29) medan kortfristig inlåning hos andra institutionella enheter än inhemska eller utländska monetära finansiella institutioner klassificeras i underkategorin kortfristiga lån (AF.41). Därför är inlåning företrädesvis skulder hos inhemska och utländska monetära finansiella institutioner (se 5.44 och 5.49), medan monetära finansiella institutioner normalt inte har några kortfristiga låneskulder i ENS.
- 5.76 Det kan vara analytiskt användbart att tillåta undantag från ovanstående regel. Exempel härpå är sparkonton i den offentliga sektorn och icke-monetära guldsvarpar mellan monetära finansiella institutioner (se 5.81.e)⁽⁸⁾.
- 5.77 Skillnaden mellan transaktioner i lån (F.4) och transaktioner i värdepapper andra än aktier (F.3) kan grunda sig på graden av möjlighet att omsätta de finansiella tillgångarna på marknaden och innebörden av detta.
- 5.78 Värdepappersemissioner består av ett stort antal identiska dokument, vart och ett på ett jämnt belopp, som tillsammans utgör det upplånade beloppet. Lån däremot grundar sig i de flesta fall på ett enda dokument och transaktioner i lån sker mellan en långgivare och en låntagare. Vid syndikerat lån är emellertid lånet beviljat av flera långivare.
- 5.79 Andrahandshandel i lån förekommer. Dock förekommer handel i individuella lån endast tillfälligtvis. Om ett lån kan säljas på en organiserad marknad skall det klassificeras i kategorin värdepapper andra än aktier. Vanligtvis innefattar detta en uttalad konvertering av det ursprungliga lånet (se 5.62.j och 5.62.k).
- 5.80 Standardlån erbjuds i de flesta fall av finansiella företag och de ges ofta till hushållen. Det finansiella företaget bestämmer villkoren och hushållen kan endast välja att acceptera eller inte acceptera lånen. I motsats till detta är icke-standardlån vanligtvis resultatet av förhandlingar mellan långgivaren och låntagaren. Detta är ett viktigt kriterium som underlättar att skilja mellan icke-standardlån och värdepapper andra än aktier. När det gäller offentliga värdepappersemissioner bestämmer låntagaren emissionsvillkoren, möjligen efter konsultationer med banken/konsortieledaren. När det gäller privata värdepappersemissioner fastställer långgivaren och låntagaren tillsammans emissionsvillkoren (se 5.62.i).
- 5.81 Kategorin AF.4 omfattar
- a) saldon på avräkningskonton, t.ex. koncernsaldon mellan icke-finansiella företag och deras utländska dotterbolag, men med undantag av saldon som är skulder hos monetära finansiella institutioner och som har klassificerats i en av underkategorierna för inlåning,
 - b) anställdas fordringar till följd av vinstdelning,
 - c) återbetalningspliktiga marginalinbetalningar i samband med finansiella derivat, vilka är skulder hos andra institutionella enheter än monetära finansiella institutioner (se 5.46.e),
 - d) kortfristiga återköpsavtal (repör) vilka är skulder hos andra institutionella enheter än monetära finansiella institutioner (se 5.46.f) och långfristiga återköpsavtal,
 - e) lån som härleds från icke-monetära guldsvarpar. Dessa är avtal som innebär tillfälligt byte av icke-monetärt guld mot inlåning. De liknar lån mot säkerhet i det att köparen av guld betalar säljaren med lån mot säkerhet i guld under avtalstiden och erhåller en återbäring från det bestämda priset när guld återköps,
 - f) lån som motpost till bankaccepter (se 5.58.d),

⁽⁸⁾ Valutasvarpar mellan centralbanken och andra monetära finansiella institutioner, dvs. centralbanken förvärvar utländsk valuta från en annan monetär finansiell institution mot en inlåning i centralbanken och det finns ett åtagande att återföra transaktionen vid ett senare tillfälle, klassificeras inte i kategorin lån. Detta är en avvikelse från 1993 SNA (11.33).

- g) finansiell leasing och avtal om köp på avbetalning⁽⁹⁾,
- h) lån för att finansiera handelskrediter,
- i) inteckningslån,
- j) konsumtionskrediter,
- k) revolverande krediter,
- l) amorteringslån,
- m) lån som säkerhet för att uppfylla vissa förpliktelser.

5.82 Kategori AF.4 omfattar vidare

- a) finansiella fordringar och skulder som härrör från det medelfristiga stödet åt medlemsstaternas betalningsbalanser. Lånen administreras av EMI⁽¹⁰⁾,
- b) finansiella fordringar på IMF i form av lån genom General Arrangements to Borrow eller genom särskilda låneavtal med medlemmarna,
- c) skulder till IMF i form av lån genom Structural Adjustment Facility, Enhanced Structural Adjustment Facility och Trust Fund.

5.83 Kategori AF.4 omfattar inte

- obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.7), inklusive handelskrediter och förskott (AF.71),
- finansiella tillgångar och skulder till följd av utländsk äganderätt till fast egendom såsom mark och byggnader. De klassificeras i kategorin andra ägarandelar (AF.513) (se 5.95.f).

5.84 Lån kan vara finansiella tillgångar och skulder i alla sektorer och utlandet. Dock har monetära finansiella institutioner normalt inga kortfristiga låneskulder i ENS.

5.85 Underkategorierna kortfristiga lån och långfristiga lån delas inte in i underpositioner i ENS. Men trots det kan det vara analytiskt användbart att dela in särskilt de långfristiga lånen i konsumtionskrediter⁽¹¹⁾, inteckningslån⁽¹²⁾ och andra lån.

AKTIER OCH ANDRA ÄGARANDELAR (F.5)

5.86 *Definition:* Kategorin aktier och andra ägarandelar (F.5) består av alla transaktioner i aktier och andra ägarandelar (AF.5), dvs. finansiella tillgångar som representerar äganderätt till bolag eller kvasibolag. Dessa finansiella tillgångar berättigar vanligtvis innehavarna till en del av bolagens eller kvasibolagens vinster och till en del av nettotillgångar⁽¹³⁾ vid en eventuell likvidering.

Aktier utbudna till försäljning, men ej förvärvade via emission registreras ej i ENS. Aktier och andra ägarandelar betraktas som amorterade när de återköps av det emitterande bolaget, eller då de utbyts mot ett företags nettotillgångar i händelse av likvidation.

⁽⁹⁾ Se bilaga II om finansiell leasing och avbetalningsköp av varaktiga varor.

⁽¹⁰⁾ Artikel 6.1 tredje stycket i Protokoll om Stadgar för Europeiska monetära institutet i bilaga till Avtalet om etablering av Europeiska gemenskapen.

⁽¹¹⁾ Konsumtionskrediter är lån till hushållen som i de här sammanhangen agerar för andra ändamål än företag- och yrkesverksamhet. Inteckningslån för att finansiera byggande eller köp av bostad (bl.a. byggnadskrediter) är exkluderade. Syftet är att konsumtionskrediter endast relateras till krediter som används för att köpa varor och/eller tjänster som konsumeras av hushållen privat. Nationell praxis kan nödvändiggöra en något annorlunda definition.

⁽¹²⁾ Inteckningslån är långfristiga lån mot inteckningar i en bostad som används av låntagaren för eget bruk. Nationell praxis kan nödvändiggöra en något annorlunda definition.

⁽¹³⁾ Nettotillgångar vid en eventuell likvidering definieras som summan av ett företags tillgångar minus alla andra skulder än skulder till ägarna med avseende på deras investerade kapital.

5.87 Kategorin F.5 delas upp i två underkategorier av finansiella transaktioner:

- Aktier och andra ägarandelar, exklusive fondandelar (F.51).
- Fondandelar (F.52).

Aktier och andra ägarandelar, exklusive fondandelar (F.51)

5.88 *Definition:* Underkategorin aktier och andra ägarandelar exklusive fondandelar (F.51) består av alla transaktioner i aktier och andra ägarandelar exklusive fondandelar (AF.51), dvs. finansiella tillgångar exklusive fondandelar som representerar äganderätt till bolag eller kvasibolag. Dessa finansiella tillgångar berättigar vanligtvis innehavarna till en del av bolagens eller kvasibolagens vinster och till en del av deras nettotillgångar vid en eventuell likvidering.

5.89 Underkategorin F.51 kan när det är relevant delas in i tre underpositioner av finansiella transaktioner:

- Noterade aktier, exklusive fondandelar (F.511).
- Icke noterade aktier, exklusive fondandelar (F.512).
- Andra ägarandelar (F.513).

Noterade aktier, exklusive fondandelar (F.511) och icke noterade aktier, exklusive fondandelar (F.512)

5.90 *Definition:* Underpositionen noterade aktier, exklusive fondandelar (F.511) består av alla transaktioner i noterade aktier, exklusive fondandelar (AF.511) och underpositionen icke noterade aktier, exklusive fondandelar (F.512) består av alla transaktioner i icke noterade aktier exklusive fondandelar (AF.512). Aktier representerar ägarintresse i bolagens kapital i form av värdepapper som i princip är överlåtbara. Underposition AF.511 omfattar sådana aktier vars pris noteras på en erkänd fondbörs eller annan form av andrahandsmarknad och AF.512 omfattar sådana aktier som inte är noterade.

5.91 Underpositionerna AF.511 och AF.512 omfattar

- a) aktier emitterade av aktiebolag: dvs. värdepapper som ger innehavarna delägarstatus och berättigar dem både till en del av den totalt utdelade vinsten och en del av nettotillgångarna vid en eventuell likvidering,
- b) inlösta aktier i aktiebolag: dvs. aktier där kapitalet återbetalats men som behålls av innehavarna, som fortsätter att vara delägare och berättigade till en del i vinsten efter det att utdelningarna på det återstående registrerade kapitalet betalats och också till en del i överskottet vid en eventuell likvidering, dvs. nettotillgångarna minus det återstående registrerade kapitalet,
- c) utdelningsaktier emitterade av aktiebolag; dvs. värdepapper
 - 1) vilka allt efter land och omständigheter vid emissionerna har olika namn som t.ex stiftaraktier, vinstaktier, utdelningsaktier etc. och som inte ingår i det registrerade kapitalet,
 - 2) vilka inte ger innehavarna delägarstatus i egentlig mening (rätt till del i återbetalning av det registrerade kapitalet, rätt till en avkastning på detta kapital, rösträtt på bolagsstämmor osv.),
 - 3) vilka berättigar innehavarna till en del av den vinst som återstår efter det att utdelningarna på det registrerade kapitalet betalats och till en del av det återstående överskottet vid likvidering,
- d) preferensaktier eller aktier som ger rätt till del i utdelningen av restvärdet vid upplösningen av ett bolag. Dessa kan vara noterade eller onoterade på en erkänd fondbörs.

5.92 Underpositionerna AF.511 och AF.512 omfattar inte

- a) utbudna men inte tecknade aktier. De registreras inte i ENS,
- b) förlagslån och obligationer som kan konverteras till aktier. De registreras i räkenskaperna i underkategorin AF.33 fram till dess att de konverteras (se 5.62.l),
- c) de andelar som har tecknats av komplementärerna i kommanditbolag. De klassificeras i underpositionen AF.513,
- d) statens tillskott av kapital till internationella organisationer, som juridiskt sett är aktiebolag. De klassificeras i underpositionen AF.513 (se 5.95.c).

5.93 Underpositionerna F.511 och F.512 omfattar inte fondaktier, dvs. sådana nya aktier som aktieägarna erhåller i proportion till sina innehav. Sådana emissioner som varken förändrar bolagets skulder till sina aktieägare eller aktieägarnas proportionella andelar i bolaget är inga finansiella transaktioner och registreras inte i ENS (se 6.56). Detsamma gäller för splittemissioner.

Andra ägarandelar (F.513)

5.94 *Definition:* Underpositionen andra ägarandelar (F.513) består av alla transaktioner i andra ägarandelar (AF.513), dvs. alla former av ägarandelar som inte klassificeras i underpositionerna AF.511 och AF.512 eller underkategorin AF.52.

5.95 Underposition AF.513 omfattar

- a) alla former av ägarandelar i företag som inte är aktier;
 - 1) komplementärernas andelar i kommanditbolag,
 - 2) ägarandelar i företag vars ägare är delägare och inte aktieägare,
 - 3) kapital investerat i handels- eller kommanditbolag, som är självständiga juridiska personer,
 - 4) kapital investerat i ekonomiska föreningar, som är självständiga juridiska personer,
- b) den offentliga sektorns kapitalinvesteringar i offentligägda företag, som inte är aktiebolag men som genom speciallagstiftning är självständiga juridiska personer (se 2.16.c),
- c) statens kapitalinvesteringar i internationella organisationer, med IMF som enda undantag, även om dessa juridiskt sett är aktiebolag (t.ex. Europeiska investeringsbanken),
- d) EMI:s finansiella resurser som kommit från bidrag från de nationella centralbankerna⁽¹⁴⁾,
- e) kapitalinvesteringar i finansiella och icke-finansiella kvasibolag (se 2.13.f). Storleken på dessa investeringar är lika med nya investeringar (kontant eller i natura) minus kapitaluttag (se 4.61),
- f) utländska enheters finansiella tillgångar mot konstruerade statistiska inhemska enheter (se 2.15) och omvänt.

Fondandelar (F.51)

5.96 *Definition:* Underkategorin fondandelar (F.52) består av alla transaktioner i fondandelar (AF.52), dvs. andelar som emitterats av en speciell typ av finansiella företag, vars enda ändamål är att investera de insamlade medlen på penningmarknaden, kapitalmarknaden och/eller fastighetsmarknaden.

5.97 Underkategorin AF.52 omfattar andelar emitterade av finansiella företag som, beroende på vilket land det gäller, kallas värdepappersfonder, aktiefonder och andra kollektiva investeringsprogram, t.ex. (UCITS), vare sig fonderna är öppna, delvis öppna eller slutna. Dessa andelar kan vara noterade eller icke noterade. Om de är icke noterade kan de vanligtvis inlösas på begäran till ett värde som motsvarar deras andelar i det finansiella företags egna kapital. Detta egna kapital omvärderas regelbundet efter marknadspriserna på dess olika komponenter.

FÖRSÄKRINGSTEKNISKA RESERVER (F.6)⁽¹⁵⁾

5.98 *Definition:* Kategorin försäkringstekniska reserver (F.6) består av alla transaktioner i försäkringstekniska reserver (AF.6), dvs. försäkringsföretags och (självständiga och icke självständiga) pensionsfonders försäkringstekniska avsättningar för att täcka förpliktelser mot försäkringstagare och förmånstagare såsom föreskrivs i rådets direktiv 91/674/EEG av den 19 december 1991 om försäkringsföretags årsredovisningar och konsoliderade räkenskaper⁽¹⁶⁾.

⁽¹⁴⁾ Artikel 16.2 i Protokoll om Stadgar för Europeiska monetära institutet i bilaga till Avtalet om etablering av Europeiska gemenskapen.

⁽¹⁵⁾ Se bilaga III om försäkring för en beskrivning av behandlingen av socialförsäkring och annan försäkring i ENS.

⁽¹⁶⁾ EGT nr L 374, 31.12.1991, s. 7-31.

5.99 Kategori AF.6 omfattar

- hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver,
- hushållens nettofordran i pensionsfonder,
- förskottsbetalningar av försäkringspremier,
- reserver för utestående fordringar.

5.100 Försäkringstekniska reserver är finansiella tillgångar

- hos försäkringstagare — vad avser hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder samt förskottsbetalningar av försäkringspremier,
- hos förmånstagare — vad avser reserver för utestående fordringar.

5.101 Försäkringstekniska reserver är skulder

- hos liv- och icke-livförsäkringsföretag och självständiga pensionsfonder som ingår i delsektorn försäkringsföretag och pensionsfonder (S.125),
- hos icke-självständiga pensionsfonder som ingår i samma sektor som de institutionella enheter som bildat fonderna.

Avsättningar och liknande fonder hos arbetsgivare för de anställdas pensioner (icke självständiga fonder) omfattas också av kategorin AF.6 om de beräknas enligt försäkringsmatematiska kriterier liknande dem som försäkringsföretag och självständiga fonder tillämpar. I annat fall är sådana avsättningar täckta av de aktier eller andra ägarandelar som emitterats av den institutionella enhet som gör avsättningarna.

5.102 Kategori AF.6 omfattar inte reserver upprättade av institutionella enheter klassificerade i delsektorn för socialförsäkring (S.1314). I ENS är dessa reserver inte skulder hos delsektorn för socialförsäkring.

5.103 Kategori F.6 är uppdelad i två underkategorier av finansiella transaktioner:

- Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder (F.61).
- Förskottsbetalningar av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar (F.62).

Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder (F.61)

5.104 *Definition:* Underkategorin hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder (F.61) består av alla transaktioner i hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder (AF.61), tekniska avsättningar hos berörda företag och kvasibolag i syfte att — när de upprättade villkoren är uppfyllda — kunna infria kommande ersättnings- och understödsanspråk.

5.105 Underkategorin F.61 är uppdelad i två underpositioner av finansiella transaktioner:

- Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver (F.611).
- Hushållens nettofordran i pensionsfonden (F.612).

Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver (F.611)

5.106 *Definition:* Underpositionen hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver (AF.611), dvs. tekniska avsättningar för att täcka utelöpande risker och tekniska avsättningar för bonusförpliktelser som ökar slutvärdet av bonuskapitalet eller liknande program.

5.107 Underpositionen AF.611 omfattar livförsäkringsavsättningar, avsättningar för bonus och premierabatter och tekniska avsättningar för livförsäkringsprogram där investeringsrisken tas av försäkringstagaren som det definieras i artiklarna 27, 29 och 31 i rådets direktiv 91/674/EEG av den 19 december 1991 för försäkringsföretags årsredovisningar och konsoliderade räkenskaper.

5.108 Transaktioner i hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver består av tillskott minus utfall, vilka måste skiljas från nominella kapitalvinster och kapitalförluster på försäkringsföretagens investerade kapital (se 6.57):

Tillskott omfattar

- a) faktiska premieintäkter under den löpande räkenskapsperioden,
- b) plus premietillägg som svarar mot avkastningen av investeringarna av reserverna, som skall tillfalla försäkringstagarhushållen,
- c) minus administrationskostnader för livförsäkring.

Utfall omfattar

- a) förfallna belopp till innehavare av kapitalförsäkringar och liknande försäkringsprogram och förfallna belopp till förmånstagare vid försäkrade personers död,
- b) plus betalningar på försäkringar som återköps före förfalldagen.

5.109 Livförsäkringsreserver är finansiella tillgångar hos inhemska eller utländska hushåll och skulder hos inhemska eller utländska försäkringsföretag.

Beträffande gruppförsäkringar hos t.ex. ett bolag för de anställdas räkning skall de anställda och inte arbetsgivaren anses vara fordringsägarna eftersom de är att betrakta som de verkliga försäkringstagarna.

Hushållens nettofordran i pensionsfonder (F.612)

5.110 *Definition:* Under positionen hushållens nettofordran i pensionsfonder (F.612) består av alla transaktioner i hushållens pensionsfonder (AF.612), tekniska avsättningar hos självständiga och icke självständiga pensionsfonder som är grundade av arbetsgivare och/eller anställda eller grupper av egenföretagare för att tillförsäkra anställda eller egenföretagare pensioner.

5.111 Transaktioner i hushållens nettofordran i pensionsfonder består av tillskott minus utfall, vilka måste skiljas från nominella kapitalvinster och kapitalförluster på pensionsfondernas investerade kapital (se 6.57).

Tillskott omfattar

- a) faktiska inbetalningar till pensionsfonder från anställda, arbetsgivare, egenföretagare eller annan institutionell enhet till förmån för individer eller hushåll med fordringar på fonderna och intjänade under den löpande redovisningsperioden,
- b) plus extra bidrag som motsvarar kapitalavkastningen från pensionsfondernas investeringar av reserverna, som skall tillfalla de deltagande hushållen,
- c) minus administrationskostnader för fonden under perioden.

Utfall omfattar

- a) sociala förmåner som svarar mot de regelbundna utbetalningar eller andra förmåner som betalas till pensionärer eller deras anhöriga,

- b) plus sociala förmåner som består av engångsbelopp att betalas till personer när de går i pension.
- 5.112 Transaktioner i hushållens nettofordran i pensionsfonder omfattar inte medel som överförs från icke självständiga pensionsfonder till självständiga pensionsfonder klassificerade i delsektorn försäkringsföretag och pensionsfonder (S.125) som en följd av en ombildning av en fond till en annan. Detta skall registreras i kategorin andra förändringar i sektorklassificering och struktur (K.12.1) på kontot för andra volymförändringar i tillgångarna (se 6.30).
- 5.113 Nettofordran i pensionsfonder är finansiella tillgångar hos inhemska eller utländska hushåll och inte finansiella tillgångar hos den institutionella enhet som administrerar dem.

Förskottsbetalningar av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar (F.62)

- 5.114 *Definition:* Underkategorin förskottsbetalningar av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar (F.62) består av alla transaktioner i förskottsbetalningar av försäkringspremier och ersättningsreserver (AF.62), dvs. tekniska avsättningar hos försäkringsföretag och (självständiga och icke självständiga) pensionsfonder för
- den del av tecknade bruttopremier som hänför sig till den följande räkenskapsperioden (förskotts- betalningar av försäkringspremier)
 - den beräknade totala slutliga kostnaden för att reglera alla krav som uppkommit genom händelser som har inträffat under räkenskapsperioden, antingen dessa är anmälda eller inte, minus belopp som redan betalats på sådana krav (reserver för utestående fordringar).
- 5.115 Förskottsbetalningar uppstår därför att försäkringspremier i allmänhet förfaller till betalning i början av den period som försäkringen täcker och denna period sammanfaller normalt inte med räkenskapsperioden. Vid slutet av perioden då balansräkningen sammanställs skall därför delar av de betalda försäkringspremierna under räkenskapsperioden täcka risker under den kommande perioden. Förskottsbetalningar av försäkringspremier beräknas på basis av förhållandet mellan involverade risker och den tid som återstår på kontraktets löptid.

I kontot för finansiella transaktioner består förskottsbetalningar av försäkringspremier mellan försäkringstagare och försäkringsföretag av den del av premier som är förfallen till betalning under räkenskapsperioden men som avser att täcka utelöpande risker under den kommande perioden.

- 5.116 Förskottbetalningar av försäkringspremier är finansiella tillgångar hos försäkringstagarna. Om dessa förskottbetalningar avser livförsäkring är försäkringstagarna inhemska eller utländska hushåll. Om de avser icke livförsäkring kan försäkringstagarna tillhöra vilken sektor som helst i ekonomin eller utlandet. Vad de av försäkringstagarna betalda försäkringspremierna eller sociala avgifterna är avsedda för, kan tas som norm för att fördela förskottsbetalningarna mellan sektorerna i ekonomin och utlandet.
- 5.117 Reserver för utestående fordringar hålls av försäkringsföretag för att täcka de belopp de förväntas att betala vad gäller krav som ännu inte är reglerade, t.ex. därför att de är tvistiga. Giltiga krav som accepterats av försäkringsföretag anses förfallna till betalning när händelsen som givit upphov till kravet inträffar — oavsett hur lång tid det tar att reglera tvistiga krav.
- 5.118 Reserver för utestående fordringar är finansiella tillgångar hos förmånstagarna som kan tillhöra vilken sektor som helst i ekonomin eller utlandet.
- 5.119 Underkategorin AF.62 omfattar avsättningar för icke premieintäkter, andra försäkringstekniska avsättningar, utestående krav och utjämningsavsättningar så som finns definierat i artiklarna 25, 26, 28 och 30 i rådets direktiv 91/674/EEG av den 19 december 1991 om försäkringsföretags årsredovisningar och konsoliderade räkenskaper.

OBETALDA/FÖRUTBETALDA INKOMSTER OCH UTGIFTER (F.7)

- 5.120 *Definition:* Kategorin obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (F.7) består av alla transaktioner i obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.7) dvs. finansiella fordringar som uppkommer som en motpost till en finansiell eller icke finansiell transaktion när det föreligger en tidskillnad mellan transaktionen och den motsvarande betalningen.

5.121 Kategori F.7 omfattar transaktioner i finansiella fordringar som härrör från tidig eller sen betalning för transaktioner i varor eller tjänster, fördelningstransaktioner eller sekundärhandel med finansiella tillgångar. De består av motposttransaktioner om betalningen är förfallen men inte betald. Skulder som uppstår genom upplupna intäkter och förfallna men inte betalda skulder klassificeras också under denna kategori.

5.122 Kategori F.7 omfattar inte

- a) statistiska diskrepanser andra än tidsskillnader mellan transaktioner i varor och tjänster, fördelningstransaktioner eller finansiella transaktioner och motsvarande betalningar,
- b) poster om vilka det inte föreligger tillräcklig information för att klassificera. Klassificeringen skall baseras på den information som finns tillgänglig,
- c) poster om vars innehåll över huvud taget inget är känt,
- d) den differens i betalningsbalansen som kallas restpost (net errors and omissions),
- e) tidig eller sen betalning (inklusive förfallna men inte betalda skulder) i de fall finansiella tillgångar skapas eller att andra skulder än de som klassificeras i F.7 löses in. De förblir klassificerade i sin egen kategori.

5.123 Kategori F.7 delas upp i två underkategorier av finansiella transaktioner:

- a) Handelskrediter och förskott (F.71).
- b) Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter, exklusive handelskrediter och förskott (F.79).

Handelskrediter och förskott (F.71)

5.124 *Definition:* Underkategorin handelskrediter och förskott (F.71) består av alla transaktioner i handelskrediter och förskott (AF.71), dvs. finansiella fordringar i samband med kreditgivningen vid leverantörers och köparens transaktioner i varor och tjänster och förskottsbetalningar för produkter under framställning eller för beställda produkter och vilka är förbundna med sådana transaktioner.

5.125 Underkategorin AF.71 omfattar

- a) finansiella fordringar i samband med leverans av varor och tjänster, där betalning ej ägt rum,
- b) handelskredit som accepterats av factoringföretag utom när den är att betrakta som lån,
- c) upplupna lokalhyror,
- d) förfallna men inte betalda skulder beträffande varor och tjänster när dessa bevisligen inte är lån.

5.126 Underkategorin AF.71 omfattar inte lån för att finansiera handelskrediter. De klassificeras i AF.4 (se 5.81.h).

5.127 Handelskrediter och förskott kan vara finansiella tillgångar eller skulder hos alla sektorer och utlandet.

Övriga obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter, exklusive handelskrediter och förskott (F.79)

5.128 *Definition:* Underkategorin obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter exklusive handelskrediter och förskott (F.79) består av alla transaktioner i obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter exklusive handelskrediter och förskott (AF.79), dvs. finansiella fordringar som uppkommer när det finns en tidsskillnad mellan fördelningstransaktioner eller finansiella transaktioner på sekundärmarknaden och den motsvarande betalningen. Den omfattar också finansiella fordringar som beror på upplupna intäkter.

5.129 Underkategorin AF.79 omfattar finansiella fordringar som uppkommer genom tidsskillnad mellan upplupna transaktioner och gjorda betalningar av t.ex.

- a) skatter,
- b) sociala avgifter,
- c) löner,

- d) arrende för mark och mineraltillgångar,
 - e) utdelningar,
 - f) räntor,
 - g) transaktioner i finansiella tillgångar på sekundärmarknaden.
- 5.130 Den motsvarande finansiella transaktionen till förfallna räntor på finansiella tillgångar (se 5.17) skall helst registreras som återinvesterad i den finansiella tillgången. Registreringen av räntor kommer dock att anpassas till nationell praxis. Om de förfallna räntorna inte registreras som återinvesterade i den finansiella tillgången skall de klassificeras i underkategorin F.79.
- 5.131 När räntorna förfaller till betalning registreras två finansiella transaktioner (se 5.17): för det första — om räntorna betalas — en transaktion i den finansiella tillgång som används för betalningen eller — om räntorna inte betalas — en ökning av förfallna men inte betalda räntor att registrera i underkategorin F.79; för det andra den motsvarande finansiella transaktionen som reducerar långivarens nettofordran på låntagaren.

MEMORANDUMPOST: DIREKTA INVESTERINGAR I UTLANDET (F.m)

- 5.132 *Definition:* Direkta investeringar i utlandet (F.m) består av alla transaktioner i direkta investeringar i utlandet (AF.m), dvs. finansiella investeringar som medför en varaktig relation mellan en inhemsk institutionell enhet i en ekonomi ("direktinvesterare") och en inhemsk institutionell enhet i en annan ekonomi än investerarens ("direktinvesteringsföretag"). Direktinvesterares syfte är att utöva en betydande grad av inflytande på ledningen av företaget i den andra ekonomin. Direkta investeringar omfattar både den inledande transaktionen mellan direktinvesteraren och direktinvesteringsföretaget och alla följande kapitaltransaktioner mellan dem och mellan närstående företag, både i bolagsform och andra företag⁽¹⁷⁾.
- 5.133 Transaktioner i finansiella tillgångar och skulder som utgör direkta investeringar skall registreras under respektive kategori av finansiella transaktioner, t.ex. lån (F.4), aktier och andra ägarandelar (F.5) och obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (F.7). Emellertid skall de direkta investeringarna i utlandet inom varje kategori särredovisas som en memorandumpost.

BOKFÖRINGSREGLER FÖR FINANSIELLA TRANSAKTIONER

VÄRDERING

- 5.134 Finansiella transaktioner registreras till transaktionsvärde, dvs. värdet i nationell valuta på berörda finansiella tillgångar och/eller skulder när de på rent affärsmässiga grunder upprättas, avvecklas, bytes eller överlåtes mellan institutionella enheter eller mellan dem och utlandet.
- 5.135 Finansiella transaktioner och deras motsvarande finansiella eller icke-finansiella transaktioner registreras till samma transaktionsvärde. Tre möjligheter kan urskiljas:
- a) Den finansiella transaktionen är en transaktion i betalningsmedel i nationell valuta (se 5.04 och 5.23): Transaktionsvärdet är lika med summan av de utväxlade betalningsmedlen.
 - b) Den finansiella transaktionen är en transaktion i betalningsmedel i utländsk valuta (se 5.04 och 5.23) och den motsvarande transaktionen är inte en transaktion i betalningsmedel i nationell valuta: Transaktionsvärdet är lika med summan av de utväxlade betalningsmedlen omräknade till nationell valuta efter marknadskursen vid tidpunkten för betalningen.
 - c) Varken den finansiella transaktionen eller dess motsvarande transaktion är en transaktion i betalningsmedel (se 5.04): Transaktionsvärdet bestäms av det gällande marknadsvärdet på berörda finansiella tillgångar och/eller skulder.
- 5.136 Transaktionsvärdet hänför sig till en specifik finansiell transaktion och dess motsvarande transaktion. Rent begreppsmässigt skall transaktionsvärdet klart skiljas från ett värde som baseras på ett pris noterat på marknaden, ett lämpligt marknadspris eller ett pris som är avsett att uttrycka den allmänna prisnivån för en grupp av liknande eller till och med identiska finansiella tillgångar och/eller skulder. Men i de fall den motsvarande transaktionen till en finansiell transaktion är t.ex. en överlåtelse och den finansiella transaktionen företas på andra än rent affärsmässiga grunder är transaktionsvärdet lika med det gällande marknadsvärdet på de berörda finansiella tillgångarna och/eller skulderna.

⁽¹⁷⁾ OECD referensdefinition av direkta investeringar i utlandet, 3:e upplagan.

5.137 Transaktionsvärdet omfattar inte avgifter, arvoden, provisioner, courtage och liknade betalningar för tjänster som erfordras för att transaktionerna skall bli genomförda; dessa skall registreras som betalning för tjänster. Skatter på finansiella transaktioner skall heller inte medtas utan skall behandlas som skatter på tjänster inom ramen för skatter på produkter. När en finansiell transaktion innebär en nyemission av skulder är transaktionsvärdet lika med summan av den uppkomna skulden exklusive förutbetalda räntor. På samma sätt måste när en skuld upplöses transaktionsvärdet både hos långgivare och låntagare vara lika med minskningen av skulden.

Särskilda värderingskriterier för några underkategorier av finansiella transaktioner

5.138 Värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (F.33)

- a) När värdepapper säljs av emittenter genom emissionsgaranter eller andra mellanhänder, som tar ut ett högre pris än emittenterna av de slutliga placerarna, skall de finansiella tillgångarna och skulderna registreras till det värde som placerarna betalar. Skillnaden mellan de belopp som betalats av placerarna och de som emittenterna erhållit skall behandlas som betalningar för tjänster från emittenterna till emissionsgaranterna.
- b) Värdepappersemissioner registreras till emissionsvärdet. När värdepapper emitteras till underkurs eller till överkurs skall de belopp som influtit till emittenten vid tidpunkten för försäljningen och inte det nominella beloppet registreras i räkenskaperna som det faktiska emissionsvärdet. Skillnaden mellan emissionsvärdet och inlösningsvärdet skall behandlas som upplupen ränta under värdepapperets löptid.
- c) Diskonteringsobligationer eller nollkupongare skall behandlas som värdepapper emitterade till underkurs. Röntan är upplupen under obligationernas löptid och behandlas som återinvesterade i sådana obligationer (se 4.46).
- d) När långfristiga obligationer emitteras till underkurs, som inte är betydande, kan skillnaden mellan emissionsvärdet och inlösningsvärdet imputeras som ränta vid tidpunkten för emissionen.
- e) När det gäller värdepapper där värdet på kapitalbeloppet är knutet till ett prisindex, råvarupris eller ett valutakursindex, registreras emissionspriset på värdepapperet som kapitalbelopp medan indexbetalningarna, som betalas periodvis och/eller vid förfalldagen, behandlas som ränta som är upplupen under värdepapperets löptid. I kontot för finansiella transaktioner registreras motposten som återinvestering i värdepapper andra än aktier.
- f) Investering i värdepapper i omlopp på andrahandsmarknaden registreras till rådande börskurs eller marknadsvärde.
- g) Vid inlösen registreras förfallna värdepapper till inlösningsvärdet, som inkluderar inlösningsöverkurser men exkluderar utlottade vinster och sparpremier, vilka registreras som ränta.
- h) Konvertering av obligationer till aktier skall behandlas som försäljning av obligationer och köp av aktier (se 5.62.1). Transaktionsvärdet härleds från obligationernas marknadsvärde. Detta kan innebära att en kapitalvinst eller en kapitalförlust uppkommer på aktierna som dessa registreras i värderingskontot (se 6.54).

5.139 Finansiella derivat (F.34)

- a) Andrahandshandel i optioner och stängning av optioner före slutdagen innebär att finansiella transaktioner uppstår. Om en option går till förfall kan den utnyttjas eller inte utnyttjas. Om optionen utnyttjas kan det äga rum en betalning från optionsutställaren till optionsinnehavaren som är lika med skillnaden mellan det aktuella marknadspriset på den underliggande tillgången och lösenpriset, eller alternativt, kan det bli fråga om förvärv eller försäljning av den underliggande finansiella eller icke-finansiella tillgången till det aktuella marknadspriset och en motsvarande betalning mellan optionsinnehavaren och optionsutställaren som är lika med lösenpriset. Skillnaden mellan det aktuella marknadspriset på den underliggande tillgången och lösenpriset är i båda fallen lika med optionens inlösningsvärde, dvs. priset på optionen vid förfallet. Om optionen inte utnyttjas äger ingen transaktion rum. Dock gör optionsutställaren en kapitalvinst och optionsinnehavaren en kapitalförlust, vilka skall registreras i omvärderingskontot.
- b) Andra finansiella derivat än optioner karaktäriseras av kontrakt där två parter avtalar att byta vissa reala eller finansiella tillgångar vid en bestämd tidpunkt eller vid bestämda tidpunkter i framtiden. De transaktioner som skall registreras i samband med dessa finansiella derivat omfattar handel i kontrakten liksom nettovärdet av avräkningsvärdet. Registrering av transaktioner kan också bli nödvändiga när derivatkontrakten upprättas. I

många fall förekommer dock ingen betalning när de två parterna ingår ett derivatkontrakt; i dessa fall är värdet av transaktionen när kontrakten upprättas lika med noll och behöver inte registreras i kontot för finansiella transaktioner.

- c) Alla provisioner som betalas till eller erhålles från mäklare eller andra mellanhänder för att förmedla optioner, futures, swappar och andra derivatkontrakt behandlas som betalning för tjänster i de relevanta kontona. Räntebetalningar i samband med swappavtal skall registreras som kapitalinkomst och återbetalningar av kapitalbelopp skall registreras som transaktion i det underliggande instrumentet i kontot för finansiella transaktioner. Deltagarna i en swapp anses inte utföra tjänster åt varandra, men alla betalningar till en tredje part för att förmedla swappen skall behandlas som betalning för en tjänst (se 4.47). Även om den premie som betalas till utställaren av en option definitionsmässigt kan anses innehålla en serviceavgift, är det i praktiken inte möjligt att särskilja servicedelen. Därför skall hela köpesumman registreras som förvärv av en finansiell tillgång hos köparen och upptagandet av en skuld hos utställaren.
- d) Om swappkontrakt medför ett byte av kapitalbelopp, vilket är fallet till exempel vid valutaswappar, skall detta första byte registreras som en transaktion i det underliggande instrument, som är föremål för bytet och inte som en transaktion i finansiella derivat (F.34). Underförstått är att ett finansiellt derivat med initialvärde noll samtidigt skapas. I fortsättningen kommer derivatets värde åtminstone att bestämmas av följande komponenter:
 - 1) Det aktuella marknadsvärdet av skillnaden mellan det förväntade framtida marknadsvärdet på de kapitalbelopp som skall växlas tillbaka och de kapitalbelopp som specificeras i kontraktet.
 - 2) Det aktuella marknadsvärdet (nuvärdet) av varje framtida ränteflöde och andra kassaflöden som specificeras i kontraktet.

Förändringar i värdet av derivat över tiden skall registreras i omvärderingskontot.

Kommande återväxlingar av kapitalbelopp styrs av villkoren i swappkontraktet och kan innebära att finansiella tillgångar byts till ett pris som skiljer sig från det gällande marknadspriset på dessa tillgångar. Den motsvarande betalningen mellan parterna i swappkontraktet blir så som specificerats i kontraktet. Skillnaden mellan marknadspriset och priset i kontraktet blir följaktligen lika med likvidationsvärdet på tillgången/skulden som gäller på förfallodagen och skall registreras som en transaktion i finansiellt derivat (F.34). Denna slutliga derivattransaktion och varje slutligt nettoränteflöde måste motsvara den totala kapitalvinsten eller förlusten under swappkontraktets löptid. Behandlingen är analog med den som skall användas för optioner som utnyttjas vid förfall (se a ovan).

5.140 Aktier och andra ägarandelar, exklusive fondandelar (F.51)

- a) Nya aktier registreras till emissionsvärdet, som vanligtvis motsvarar nominellt värde plus överkurs vid emission.
- b) Transaktioner i aktier i omlopp skall registreras till transaktionsvärdet. Om detta inte är känt, kan det för noterade aktier uppskattas genom börskursen eller marknadsvärdet och för icke noterade aktier genom det bokförda värdet.
- c) Utdelningsaktier värderas till det pris som grundar sig på den av emittenten föreslagna utdelningen.
- d) Emissioner av fondaktier registreras inte i ENS (se 5.93). Dock, om fondemissionen medför förändringar i det totala marknadsvärdet på aktierna i ett bolag, skall förändringarna registreras i värderingskontot (se 6.56).
- e) Transaktionsvärdet av andra ägarandelar (F.513) är lika med summan av de medel som överförs till bolag eller kvasibolag från deras ägare. I vissa fall kan medel överföras genom att skulder hos bolagen övertages av ägarna.

5.141 Fondandelar (F.52)

- a) Transaktioner i fondandelar omfattar värdet av nettoinsatserna i en fond.
- b) Den kapitalinkomst hos en fond efter avdrag för administrationskostnader, som tillfaller andelsägarna men som inte delats ut, har en motpost i kontot för finansiella transaktioner under fondandelar. Resultatet blir att kapitalinkomsten återinvesteras.

REGISTRERINGSTIDPUNKT

- 5.142 Finansiella transaktioner och deras motsvarande transaktioner skall registreras vid samma tidpunkt.
- 5.143 När den mot en finansiell transaktion svarande transaktionen är icke-finansiell skall båda transaktionerna registreras när den icke-finansiella transaktionen äger rum. Om t.ex. försäljning av varor och tjänster ger upphov till en handelskredit skall den finansiella transaktionen registreras när den icke-finansiella transaktionen registreras i relevant icke finansiellt konto.
- 5.144 När den motsvarande transaktionen också är finansiell, kan tre möjligheter utskiljas:
- Båda de finansiella transaktionerna är transaktioner i betalningsmedel (se 5.04): De registreras när den första betalningen görs.
 - Endast en av de två finansiella transaktionerna görs i betalningsmedel (se 5.04): De registreras vid tidpunkten för betalningen.
 - Ingen av de två finansiella transaktionerna görs i betalningsmedel (se 5.04): De registreras när den första finansiella transaktionen äger rum.

SAMMANSTÄLLNING AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER FRÅN FÖRÄNDRINGAR I BALANSRÄKNINGAR

- 5.145 I de fall statistiska uppgifter om finansiella transaktioner inte föreligger, kan finansiella transaktioner sammanställas som baseras på förändringar i finansiella balansräkningar, dvs. förändringar i innehaven av finansiella tillgångar och utestående skulder mellan ut- och ingående balansräkningar. Skillnaden mellan summan av finansiella transaktioner och förändringarna i de finansiella balansräkningarna registreras i omvärderingskontot och andra förändringar i kontot andra volymförändringar i tillgångarna.

Bilaga 5.1

Samband med mått på penningmängd

- 5.146 I denna bilaga redogörs för en metod att visa mått på penningmängd i balansräkningarna och kontona för finansiella transaktioner.
- 5.147 Definitionerna på de tillämpade penningmängdsmåtten varierar mellan länder och över tiden. Därtill kommer att dessa definitioner inte nödvändigtvis grundar sig på den klassificering av finansiella tillgångar och sektorer som används i ENS. Därför definierar ENS inte några mått på penningmängden.
- 5.148 Följande problem uppkommer vid integrering av penningmängdsmått med balansräkningar och konton för finansiella transaktioner. För de första kan penningmängdsmåtten bestå av komponenter som inte svarar mot indelningen i klasser, dvs. kategorier, underkategorier och underpositioner, av finansiella tillgångar och skulder så som de definieras i ENS. Ett mått på penningmängd kan t.ex. omfatta endast en undergrupp av kategorin sedlar, mynt och inlåning (AF.2). Undergruppen kan definieras med hänsyn till löptid och/eller med hänsyn till vilken institutionell enhet som innehar eller ger ut sedlar, mynt och inlåning. För det andra kan penningmängdsmåtten förutsätta indelning i penningmängdsskapande, penningmängdsägande och penningmängdsneutrala sektorer som inte kan ställas samman av de sektorer och undersektorer så som de definieras i ENS. För det tredje kan de datakällor som används för att sammanställa monetära aggregat skilja sig från de datakällor som används för att sammanställa balansräkningarna och kontona för finansiella transaktioner för sektorerna och utlandet.
- 5.149 För att definiera ett mått på penningmängden MX i balansräkningarna och kontona för finansiella transaktioner kan det vara nödvändigt att dela upp en viss grupp i av finansiella tillgångar och skulder så som de definieras i ENS i två undergrupper:
- MX_i: Undergrupp av finansiella tillgångar (skulder) som klassificeras i grupp i och ingår i penningmängdsmåttet MX.
 - MX_{g_i}: Undergrupp av finansiella tillgångar (skulder) som klassificeras i grupp i men inte ingår i penningmängdsmåttet MX.

I praktiken ingår vissa grupper av finansiella tillgångar (skulder) inte i penningmängden även med en vid definition, t.ex. monetärt guld och SDR (AF.1) eller försäkringstekniska reserver (AF.6). Därför blir MX₁ och MX₆ lika med noll, vilket innebär att en uppdelning av AF.1 i MX₁ och MX_{g₁} eller av AF.6 i MX₆ och MX_{g₆} inte är nödvändig.

- 5.150 Penningmängdsmåttet MX är lika med summan av alla undergrupper av de finansiella tillgångarna MX_i hos de sektorer som innehar penningmängden och MX är lika med summan av alla undergrupper av skulder MX_i hos de penningmängdsskapande sektorerna.
- 5.151 En stor fördel med denna metod är att den är flexibel. Om definitionen av ett mått på penningmängden ändras behöver endast uppdelningen av några grupper av finansiella tillgångar och skulder i MX_i och MX_{gi} anpassas till den nya definitionen.

Mått på penningmängden i balansräkningarna eller kontona för finansiella transaktioner

Tillgångar hos sektorer som innehar penningmängd			Skulder hos sektorer som skapar penningmängd	
Summa	Fördelning på sektorer		Fördelning på sektorer	Summa
		AF.1		
		AF.2		
		därav MX_2 MX_{-2}		
		AF.3		
		AF.33		
		därav MX_{33} MX_{-33}		
		AF.34		
		därav MX_{34} MX_{-34}		
		AF.4		
		AF.41		
		därav MX_{41} MX_{-41}		
		AF.42		
		därav MX_{42} MX_{-42}		
		AF.5		
		AF.51		
		därav MX_{51} MX_{-51}		
		AF.52		
		därav MX_{52} MX_{-52}		
		AF.6		
		AF.7		
		AF.71		
		därav MX_{71} MX_{-71}		
		AF.79		
		Summa finansiella tillgångar och skulder därav MX		

KAPITEL 6

ÖVRIGA TRANSAKTIONER OCH ANDRA FLÖDEN

- 6.01 Övriga transaktioner och andra flöden omfattar kapitalförslitning (K.1), förvärv och avyttring av icke finansiella, icke producerade tillgångar (K.2) och andra förändringar i tillgångar (K.3—K.12).

Andra förändringar i tillgångar av olika slag av förändringar i tillgångar, skulder och förmögenhet, som inte är resultatet av transaktioner som har bokförts i kapitalkonto och konto för finansiella transaktioner. De omfattar andra volymförändringar (K.3—K.10 och K. 12) och även kapitalvinster och kapitalförluster (K.11).

KAPITALFÖRSLITNING (K.1)

- 6.02 *Definition:* Kapitalförslitning (K.1) motsvarar värdet av de fasta tillgångar som har förbrukats under den aktuella perioden till följd av normal användning och förutsebar föräldring, inklusive en avsättning för förlust av materiella fasta tillgångar genom oförutsedda skador, vilka man kan försäkra sig mot.
- 6.03 Kapitalförslitning ska beräknas för alla typer av materiella fasta tillgångar (utom djurbesättningar), inklusive materiella fasta tillgångar och immateriella fasta tillgångar såsom mineralprospekteringskostnader och datormjukvara, väsentliga förbättringar av icke producerade tillgångar och kostnader för ägarbyten som avser icke producerade tillgångar.
- 6.04 Kapitalförslitning (vilken ska skiljas från den tillåtna avskrivningen för skatteändamål eller den avskrivning som redovisas i företagsbokföringen) ska beräknas med utgångspunkt i stocken av materiella fasta tillgångar och den sannolika genomsnittliga ekonomiska livslängden för de olika kapitalobjekten. För beräkning av stocken av materiella fasta tillgångar rekommenderas PI-metoden (*perpetual inventory*-metoden, en metod som baseras på kumulativa investeringar) i alla de fall där direkt information om stocken av materiella tillgångar saknas. Stocken ska värderas till mottagarpriser för den relevanta perioden.

Förlust av materiella fasta tillgångar till följd av oförutsedda skador, mot vilka man kan försäkra sig, ska beaktas vid beräkning av den genomsnittliga livslängden av de tillgångar det gäller. För ekonomin i sin helhet kan de normalt sett faktiskt oförutsedda skadorna för en given bokföringsperiod förväntas vara lika med, eller nära, genomsnittet. För enskilda enheter och grupper av enheter kan emellertid normalt faktiska respektive genomsnittliga oförutsedda skador vara olika. I detta fall bokförs när det är fråga om sektorer, alla skillnader som övriga förändringar i volymen av materiella fasta tillgångar.

Kapitalförslitning beräknas enligt "räta linjens" metod (s.k. linjär kapitalförslitning), genom vilken värdet av en fast realkapitaltillgång skrivs ned enligt en konstant andel av anskaffningsvärdet under tillgångens hela livslängd.

Det kan emellertid vara nödvändigt, beroende på mönstret i effektivitetsförlusten hos en fast realkapitaltillgång, att beräkna kapitalförslitningen enligt den "geometriska" nedskrivningsmetoden (konstant andel av det återstående nedskrivna värdet).

- 6.05 I ENS bokförs kapitalförslitning under varje saldpост, vilken anges brutto och netto. Bokföring "brutto" betyder utan avdrag för kapitalförslitning medan bokföring "netto" betyder efter avdrag för kapitalförslitning.

ANSKAFFNING MINUS AVYTTRING AV ICKE-FINANSIELLA ICKE PRODUCERADE TILLGÅNGAR (K.2)

- 6.06 *Definition:* Icke-finansiella icke producerade tillgångar⁽¹⁾ består av mark och andra materiella icke producerade tillgångar som kan användas för produktion av varor och tjänster, och av immateriella icke producerade tillgångar.
- 6.07 Mark definieras som marken själv, inklusive jordlager och tillhörande ytvatten. Tillhörande ytvatten omfattar alla inländska vattenarealer — reservoarer, insjöar, floder etc. — över vilka äganderätt kan hävdas.

⁽¹⁾ För definition av tillgångar se bilaga VII.1 till kapitel 7.

6.08 Följande objekt ingår inte i begreppet mark:

- a) Byggnader eller anläggningar på marken eller genom den — vägar, tunnlar etc.
- b) Vingårdar, fruktträdgårdar eller andra trädplanteringar och alla former av växande gröda etc.
- c) Mineraltillgångar.
- d) Icke odlade biologiska tillgångar.
- e) Underjordiska vattenresurser.

Objekt a och b är producerade materiella fasta tillgångar, och objekt c, d och e tillhör kategorin materiella icke producerade tillgångar.

6.09 Anskaffning och avyttring av mark värderas till de löpande marknadspriser som råder vid tidpunkten för anskaffningen/avyttringen. Transaktioner som avser mark bokförs med samma värde både i köparens och säljarens räkenskaper. Detta värde exkluderar kostnader för överföring av äganderätten till mark, dessa betraktas som bruttoinvestering.

6.10 Anskaffning och avyttring av andra materiella icke producerade tillgångar omfattar mineraltillgångar, icke odlade biologiska tillgångar och vattenresurser. Mineraltillgångar inkluderar kol-, olje- och naturgastillgångar, metalliska och icke metalliska mineraltillgångar⁽²⁾.

6.11 Anskaffning och avyttring av andra materiella icke producerade tillgångar värderas till de löpande marknadspriser som råder vid tidpunkten för anskaffningen/avyttringen. Anskaffning och avyttring exkluderar kostnader för överföring av äganderätten. Dessa kostnader bokförs som bruttoinvestering.

6.12 Immateriella icke producerade tillgångar består av patentskyddade tillgångar, hyreskontrakt och andra kontrakt som kan omsättas, förvärvat goodwill och övriga immateriella icke producerade tillgångar. Hyreskontrakten kan avse mark, mineraltillgångar och bostads- och näringsfastigheter⁽¹⁾. Andra exempel inkluderar kontrakt med artister och författare. Värdet av anskaffningarna eller avyttringarna av hyreskontrakt eller andra omsättningsbara kontrakt består av betalningar som görs till den ursprunglige hyresgästen eller de efterföljande hyresgästerna eller leasingtagarna när kontrakten eller koncessionerna överläts till andra institutionella enheter. Värdet av anskaffning och avyttring av immateriella icke producerade tillgångar exkluderar kostnader för överföring av äganderätten. Kostnader för överföring av äganderätten är en del av bruttoinvesteringarna.

6.13 Anskaffningar minus avyttringar av icke finansiella icke producerade tillgångar bokförs på sektorernas, den totala ekonomins och utlandets kapitalkonto.

ANDRA FÖRÄNDRINGAR I TILLGÅNGAR (K.3—K.12)

6.14 *Definition:* Andra förändringar i tillgångar är flöden som inte är resultatet av transaktioner bokförda på kapitalkonton och finansiella konton. Två slag av andra förändringar särskiljs. Den första består av förändring av tillgångens volym. Den andra består av förändring i värdet av tillgången, skulden och förmögenheten beroende på förändringar i prisnivå och prisstruktur, som leder till kapitalvinster och kapitalförluster.

ANDRA VOLYMFÖRÄNDRINGAR (K.3—K.10 och K.12)

6.15 *Definition:* Andra volymförändringar är flöden med olika funktioner. En betydelsefull funktion är att tillåta vissa tillgångar att införas i och avföras från ENS enligt normal händelseföljd — t.ex. naturtillgångars införande och avförande. Detta är betydelsefullt för registrering av upptäckt, uttag och kvalitetsförämring av naturtillgångar. En annan funktion är att bokföra effekten av exceptionella, oförutsedda händelser som påverkar tillgångarnas ekonomiska fördelar.

⁽²⁾ För definition av tillgångar se bilaga VII.1 till kapitel 7.

6.16 Andra volymförändringar omfattar nio kategorier:

- a) Ekonomisk tillblivelse av icke producerade tillgångar (K.3).
- b) Ekonomisk tillblivelse av producerade tillgångar (K.4).
- c) Naturlig tillväxt av icke odlade biologiska tillgångar (K.5).
- d) Ekonomiskt avlägsnande av icke producerade tillgångar (K.6).
- e) Förlust genom katastrofer (K.7).
- f) Konfiskation utan ersättning (K.8).
- g) Övriga volymförändringar av icke finansiella tillgångar (K.9).
- h) Övriga volymförändringar av finansiella tillgångar och skulder (K.10).
- i) Förändring i klassificering och struktur (K.12).

EKONOMISK TILLBLIVELSE AV ICKE PRODUCERADE TILLGÅNGAR (K.3)

6.17 Ekonomisk tillblivelse av icke producerade tillgångar (K.3) innebär en volymökning, som inte är ett resultat av produktion.

De innefattar

- a) bruttoökningar av mängden utvinningsbara mineraltillgångar: bevisade och sannolika reserver av kol, olja, naturgas, metallisk mineral eller icke metallisk mineral som är ekonomiskt utvinningsbara. Detta inbegriper också ökning av reserver när utvinning blir ekonomiskt lönsam som följd av teknisk utveckling eller relativa prisförändringar,
- b) överföring av andra naturtillgångar till ekonomisk aktivitet: naturtillgångar som ändrar status så att de blir ekonomiska tillgångar över vilka institutionella enheter kan utöva äganderätt och från vilka ekonomiska fördelar kan vinnas av deras ägare (t.ex. exploatering av urskog, förändring av markområden från ett vilt och obrukbart tillstånd till ekonomiskt användbar, t.ex. återvinning av mark från hav),
- c) kvalitetsförändringar av icke producerade tillgångar till följd av förändring i ekonomisk användning. Kvalitetsförändringar behandlas som volymförändringar. De kvalitetsförändringar som bokförs här uppträder som motposter till de förändringar i ekonomisk användning, som visas förändringar i klassificering (se 6.33) — t.ex. från odlad mark till tomt- och anläggningsmark,
- d) tillblivelse av immateriella icke producerade tillgångar. Immateriella icke producerade tillgångar uppstår när objekt patenteras eller överlåtelsebara kontrakt skrivs. När företag säljs till priser som överstiger värdet (se 7.05), utgörs mellanskillnaden mellan inköpspriset och värdet av nettoförmögenheten "förvärvad goodwill". Goodwill som inte varit föremål för köp eller försäljning anses inte vara en ekonomisk tillgång.

EKONOMISK TILLBLIVELSE AV PRODUCERADE TILLGÅNGAR (K.4)

6.18 Ekonomisk tillblivelse av producerade tillgångar (K.4) sker för varor som inte redan är registrerade i balansräkningarna. Det är observationen av ett betydande eller speciellt värde som anses vara en ekonomisk tillblivelse och ska bokföras under andra volymförändringar.

Ekonomisk tillblivelse av producerade tillgångar inkluderar

- a) värdeförmål, såsom värdefulla ädelstenar och konstföremål, när det höga värdet eller den kostnärliga kvaliteten av ett förmål, som inte redan är registrerat i balansräkningarna, noteras för första gången,
- b) historiska monument, när den speciella arkeologiska, historiska eller kulturella betydelsen av en anläggning eller plats, som inte redan är registrerad i balansräkningarna, noteras för första gången.

NATURLIG TILLVÄXT AV ICKE ODLADE BIOLOGISKA TILLGÅNGAR (K.5)

6.19 Naturlig tillväxt av icke odlade biologiska tillgångar (K.5) är inte under en institutionell enhets direkta kontroll, ansvar och styrning och är således inte produktion. Tillväxten i dessa tillgångar t.ex. träd i naturskog, eller av fisk i fjordar och flodmynningar, ska därför betraktas som en ekonomisk tillblivelse.

- 6.20 Naturlig tillväxt ska bokföras som ett tillskott (K.5); uttag av dessa resurser ska bokföras som ett ekonomiska avlägsnande (K.61). I praktiken kan naturlig tillväxt emellertid endast bokföras netto eftersom de fysiska mätningar, som sannolikt är den enda tillgängliga basen för registreringen, faktiskt är nettomätningar.

EKONOMISKT AVLÄGSNANDE AV ICKE PRODUCERADE TILLGÅNGAR (K.6)

- 6.21 Ekonomiskt avlägsnande av icke producerade tillgångar (K.6) inkluderar

- a) uttag av naturtillgångar (K.61), vilket omfattar minskning av mineraltillgångar och uttag av icke odlade biologiska tillgångar som räknas som tillgångarna i ENS (se 6.19),
- b) annat ekonomiskt avlägsnande av icke producerade tillgångar (K.62):
 - 1) andra minskningar av mängden utvinningsbara mineraltillgångar (omvärdering av vad som är utvinningsbart beroende på förändringar i teknologi eller relativa priser),
 - 2) kvalitetsförändringar av icke producerade tillgångar beroende på förändringar i ekonomisk användning,
 - 3) kvalitetsförsämring av icke producerade tillgångar beroende på ekonomisk verksamhet. Här ingår kvalitetsförsämring av mark, vattenresurser och i princip även andra naturtillgångar,
 - 4) avskrivning av förvärvat goodwill, upphävande av överlåtelsebara kontrakt och utlöpande av tid för patentskydd.

FÖRLUST GENOM KATASTROFER (K.7)

- 6.22 Förlust genom katastrofer (K.7), som är resultatet av storskaliga, enstaka och påtagliga händelser som kan förstöra objekt inom alla kategorier av ekonomiska (icke-finansiella eller finansiella) tillgångar, bokförs som andra volymförändringar.

- 6.23 Sådana händelser inkluderar större jordbävningar, vulkanutbrott, tidvattenvågor, exceptionellt svåra orkaner, torka och andra naturkatastrofer; krigshändelser, upplopp och andra politiska händelser; teknologiska olyckshändelser såsom stora giftutsläpp eller emission av radioaktiva partiklar i luften.

- a) försämring i markkvalitet förorsakad av onormal översvämning eller stormskador,
- b) förstörelse av odlade tillgångar genom torka eller sjukdomar,
- c) förstörelse av byggnader, utrustning eller värdeföremål vid skogsbränder eller jordbävningar,
- d) förstörelse av valuta eller värdepapper till följd av katastrofer eller politiska händelser.

KONFISKATION UTAN ERSÄTTNING (K.8)

- 6.24 Konfiskation utan ersättning (K.8) inträffar när statliga myndigheter eller andra institutionella enheter, av andra skäl än för betalning av skatter, böter eller liknande pålagor, övertar andra institutionella enheters, inklusive utländska enheters, tillgångar utan att erlagga full ersättning. Den icke ersatta delen av sådant ensidigt övertagande är inte en kapitalöverföring som bokförs på kapitalkontot.

ÖVRIGA VOLYMFÖRÄNDRINGAR AV ICKE-FINANSIELLA TILLGÅNGAR (K.9)

- 6.25 Under övriga volymförändringar av icke-finansiella tillgångar (K.9) bokförs effekter av oväntade händelser som avser de ekonomiska fördelar som kan vinnas av tillgångarna.

Innefattade är

- a) oförutsedd förkortning av den ekonomiska livslängden. Kapitalförslitning omfattar inte oförutsedd förkortning av den ekonomiska livslängden för materiella fasta tillgångar, och de belopp som inkluderas för normalt

förväntad föråldring kan understiga den faktiska förkortningen. Avsättningar måste därför göras för värdeminskningen av de materiella fasta tillgångarna till följd av införande av förbättrad teknologi,

- b) skillnader mellan avsättningar inkluderade i kapitalförslitning för normala skador och faktiska förluster. Kapitalförslitning omfattar inte oförutsedda skador och det belopp som inkluderas för normalt förväntade skador kan understiga (eller överstiga) de faktiska skadorna. Justeringar måste därför göras för oförutsedda nedgångar (eller ökning) i värdet av de materiella fasta tillgångarna som följd av dessa händelser,
- c) kvalitetsförsämring av materiella fasta tillgångar som inte ingår i kapitalförslitning: värdeminskning av materiella fasta tillgångar t.ex. till följd av oförutsedda effekter av försurning av luft och regn på byggnadsfasader eller fordonskarosser,
- d) övergivande av produktionsresurser innan de färdigställts eller kommit till ekonomisk användning,
- e) exceptionella lagerförluster (t.ex. genom brand stöld eller insektsangrepp i spannmålslager),
- f) statistiska avvikelser avseende icke-finansiella tillgångar mellan utgående balans och motsvarande ingående balans.

ÖVRIGA VOLYMFÖRÄNDRINGAR I FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER (K.10)

6.26 Alla förändringar i finansiella tillgångar och skulder som inte beror på finansiella transaktioner som bokförs på kontot för finansiella transaktioner, som inte är betrakta som kapitalvinster eller kapitalförluster vilka bokförs på värderegleringskontot, som inte är förändring i klassifikation och struktur och som inte beror på förlust genom katastrofer och konfiskation utan ersättning ska bokföras här.

6.27 Kategori K.10 inkluderar

- a) tilldelningar och indragningar av SDR (AF.12) (se 5.33—5.35): För SDR existerar inte ens en statistiskt skapad skuld. Därför är den mekanism genom vilken SDR skapas (betecknat som tilldelningar av SDR) och utplånas (indragningar av SDR) inte behandlad som en mekanism som ger upphov till transaktioner utan snarare till noteringar av övriga volymförändringar på kontot för tillgångar. Tilldelningar av SDR ökar de monetära myndigheternas finansiella tillgångar, indragningar av SDR minskar deras finansiella tillgångar,
- b) andra volymförändringar relaterade till förmånsbestämda pensionsfonder: Förmånsbestämda pensionssystem är sådana, där nivån på de pensionsförmåner som utlovats till de anställda som omfattas, är garanterad. Förmånerna är genom någon formel relaterade till deltagarnas anställningstid och lön och inte helt beroende på tillgångarna i fonden. För förmånsbestämda system fångar en notering av övriga volymförändringar på konto för tillgångar in de förändringar i den försäkringsmässigt bestämda skulden som är resultatet av förändringar i förmånsstrukturen, vilka ska skiljas från förändringar i ålders- och tjänstestrukturen hos pensionsmottagargruppen. Exempel på förändringar i förmånsstrukturen inkluderar förändringar i formeln, sänkning av pensionsåldern eller finansiering av en årlig ökning (vanligen definierad som en fast årlig procentsats) av framtida pensioner eller av alla pensioner under utbetalning,
- c) exceptionella förluster av valuta eller värdepapper på grund av t.ex. brand eller stöld,
- d) långgivares avskrivning eller nedskrivning av osäkra fordringar: En långgivares ensidiga bedömning att en finansiell tillgång inte längre kan indrivnas beroende på konkurs eller andra faktorer och det därmed följande avförandet av denna finansiella tillgång från långgivarens balansräkningar ska registreras här, liksom avförandet av motsvarande skuld hos låntagaren. Emellertid gäller att i de fall den låntagande institutionella enheten kontrolleras av den långgivande enheten ska nedskrivning, som inte beror på konkurs, registreras på kapitalbildningskontot,
- e) statistisk avvikelse avseende finansiella tillgångar och skulder mellan utgående balans och motsvarande ingående balans.

6.28 Kategori K.10 inkluderar inte

- a) annullering av skuld genom ömsesidig överenskommelse mellan långgivare och låntagare (skuldannullering eller skuldeftergift): detta behandlas som en transaktion mellan långgivaren och låntagaren (se 4.165 f och 5.16) och inte som en volymförändring,

- b) skuldförnekande: en låntagares ensidiga annullering av en skuld registreras inte i ENS.

FÖRÄNDRING I KLASSIFICERING OCH STRUKTUR (K.12)

- 6.29 Förändring i klassificering och struktur (K.12) omfattar förändring i institutionella enheters sektorklassificering och struktur (K.12.1) och förändring i klassificering av tillgångar och skulder (K.12.2)

FÖRÄNDRING I SEKTORKLASSIFICERING OCH STRUKTUR (K.12.1)

- 6.30 Att omklassificera en institutionell enhet från en sektor till en annan innebär att dess hela balansräkning överförs t.ex. en institutionell enhet klassificerad i hushållssektorn blir ett kvasibolag, som ska klassificeras om till företagssektorn.

Institutionella enheters förändringar i struktur innefattar tillblivelse och avlägsnande av vissa finansiella tillgångar och skulder som hör samman med omstrukturering av bolag. När ett bolag försvinner som en oberoende juridisk enhet genom att det övertas av ett eller flera bolag, försvinner från ENS alla finansiella tillgångar/skulder, inklusive aktier och andra ägarandelar, som fanns mellan bolaget och de bolag som övertog det. Köpet av ett bolags aktier och andra ägarandelar som del av ett samgående ska bokföras som en finansiell transaktion mellan det köpande bolaget och den tidigare ägaren. Utbyte av existerande aktier med aktier i det övertagande eller nya bolaget ska bokföras som inlösning av aktier åtföljt av utgivning av nya aktier. Finansiella tillgångar/skulder som existerade mellan det övertagna bolaget och andra parter förblir oförändrade och överflyttas till det övertagande bolaget (de övertagande bolagen).

Likaledes gäller att när ett bolag juridiskt delas i två eller flera institutionella enheter, bokförs nya finansiella tillgångar och skulder (tillblivelse av finansiella tillgångar) i denna kategori (K.12.1).

FÖRÄNDRINGAR I KLASSIFICERING AV TILLGÅNGAR OCH SKULDER (K.12.2)

- 6.31 Kategori K.12.2 skiljer mellan monetarisering/demonetarisering av guld (K.12.21) och förändringar i klassificering av andra tillgångar eller skulder än monetarisering/demonetarisering av guld (K.12.22).
- 6.32 Monetarisering/demonetarisering av guld (K.12.21) bokförs som andra volymförändringar i kontot för tillgångar hos de monetära myndigheterna, dvs. i delsektorn centralbanken (S.121) eller i staten (S.1311).

Monetarisering av guld inträffar när de monetära myndigheterna omklassificerar guld från behållning av värdeföremål till de internationella reserver som hålls av de monetära myndigheterna. Andra volymförändringar i kontot för tillgångar redovisar då en minskning av behållningen av värdeföremål och en ökning av behållningen av monetärt guld.

Köp av monetärt guld från andra monetära myndigheter klassificeras som transaktioner i monetärt guld (F.11). Alla andra köp, inklusive de från finansförmedlare eller via en organiserad guldmarknad, måste bokföras som köp av värdeföremål följt av en omklassificering.

Demonetarisering av guld inträffar när de monetära myndigheterna överför guld från de internationella reserverna till värdeföremål. De monetära myndigheternas behållning av monetärt guld minskar då och behållningen av värdeföremål visar en ökning. Försäljning av monetärt guld direkt till andra monetära myndigheter klassificeras som transaktioner i monetärt guld (F.11). Alla andra försäljningar, inklusive sådana till finansförmedlare eller via en organiserad guldmarknad, måste bokföras som försäljning av värdeföremål föregånget av en omklassificering.

- 6.33 Ändring i klassificering av andra tillgångar eller skulder än monetarisering/demonetarisering av guld (K.12.22): exempelvis är förändringar i markanvändning eller ombyggnader av bostäder till kommersiell användning eller omvänt. I fallet med markanvändning måste båda noteringarna — en negativ notering för den tidigare kategorin, en positiv för den nya kategorin — göras med samma värde i kategorin K.12.22. Förändringen i markvärde som blir resultatet av denna förändring av användning bokförs under ekonomisk tillblivelse (se 6.17 c) eller försvinnande av icke producerade tillgångar (se 6.21 b) och betraktas som volymförändring.

K.12.22 inkluderar inte konvertering av obligationer till aktier. Denna konvertering bokförs som två finansiella transaktioner (se 5.61.1).

- 6.34 Notering av andra volymförändringar (K.3—K.10 och K.12) bokförs som andra volymförändringar på sektorernas, den totala ekonomins och utlandets konton för tillgångar.

NOMINELLA KAPITALVINSTER/-FÖRLUSTER (K.11)

- 6.35 Nominella kapitalvinster⁽³⁾ är den kategori av andra värdeförändringar av tillgångar/skulder, och därmed förmögenhet, som speglar förändringar i nivå och strukturen av deras priser. Nominella kapitalvinster delas upp i neutrala kapitalvinster och reala kapitalvinster.
- 6.36 *Definition:* Den nominella kapitalvinsten (K.11) på en given kvantitet av en tillgång definieras som värdeförändringen för ägaren av denna tillgång till följd av en förändring i dess pris. Den nominella kapitalvinsten på en skuld definieras som värdeförändringen av denna skuld till följd av en förändring i dess pris, men med motsatt tecken.
- 6.37 En positiv kapitalvinst beror på en ökning av värdet av en given tillgång eller till en minskning av värdet av en given skuld. En negativ kapitalvinst — dvs. en kapitalförlust — beror på en minskning av värdet av en given tillgång eller en ökning av värdet av en given skuld.
- 6.38 De nominella kapitalvinster som bokförs på värde regleringskontot är de som uppstår på tillgångar eller skulder, oavsett om de realiserats eller ej. En kapitalvinst sägs bli realiserad när den ifrågakvarande tillgången säljs, inlöses, används eller på annat sätt avyttras eller skulden återbetalas. En realiserad vinst är därför en vinst som uppstår på en tillgång som fortfarande ägs eller en skuld som fortfarande är obetald vid slutet av bokföringsperioden. Med en realiserad vinst förstås i allmänhet den vinst som har realiserats över hela den period under vilken tillgången har ägts eller skulden har förelagts, antingen denna period överensstämmer med bokföringsperioden eller ej. Eftersom kapitalvinster i ENS emellertid redovisas enligt bokföringsmässiga grunder framträder inte skillnaden mellan realiserade och orealiserade vinster, även om den är användbar för vissa ändamål, i klassifikationen och kontona.
- 6.39 Kapitalvinster inkluderar vinster på alla slag av tillgångar: icke-finansiella producerade och icke producerade tillgångar och finansiella tillgångar. Sålunda omfattas också kapitalvinster på producenters lager av alla slag av varor, inklusive varor i arbete.
- 6.40 Nominella kapitalvinster kan uppstå på tillgångar som ägs under vilken tidsperiod som helst under bokföringsperioden och inte endast på tillgångar som uppträder i ingående och/eller utgående balans. Den nominella kapitalvinst som tillfaller ägaren av en viss tillgång, eller en bestämd mängd av en viss tillgång, mellan två tidpunkter definieras som

det löpande värdet av denna tillgång vid den senare tidpunkten, *minus* det löpande värdet av denna tillgång vid den tidigare tidpunkten,

under förutsättning att tillgången själv inte förändras, kvalitativt eller kvantitativt, under mellanperioden. Den nominella kapitalvinsten (G) som uppstår på en given kvantitet q av någon tillgång mellan tidpunkterna o och t kan uttryckas enligt följande:

$$G = (p_t - p_o) \times q$$

där p_o och p_t är priserna på tillgången vid tidpunkterna o och t. För finansiella tillgångar och skulder med fixerat löpande värde för vilka både p_o och p_t enligt definition är lika, är nominella kapitalvinster alltid noll.

- 6.41 För beräkningen av nominella kapitalvinster måste anskaffning och avyttring av tillgångar värderas på samma sätt som i kapitalkontot och i kontot för finansiella transaktioner och bestånd av tillgångar måste värderas på samma sätt som i balansräkningarna. I fallet med materiella fasta tillgångar är värdet av en anskaffning lika med den summa som köparen betalar till producenten, eller säljaren, jämte kostnaderna för överföring av äganderätten som köparen ådrar sig. Värdet av en avyttring av en existerande fast tillgång är det belopp som säljaren erhåller av köparen minus kostnaderna för överföring av äganderätten som säljaren ådrar sig.

⁽³⁾ Termen "kapitalvinst" används för att täcka både kapitalvinster och kapitalförluster underförstått att kapitalvinster kan vara både positiva och negativa. På samma sätt används termen "tillgång" om både tillgångar och skulder.

Fyra olika situationer som ger upphov till nominella kapitalvinster kan särskiljas:

- 1) En tillgång som ägs under hela bokföringsperioden: den nominella kapitalvinst som uppstår under bokföringsperioden är lika med värdet i utgående balans minus värdet i ingående balans. Dessa värden är de beräknade värdena av tillgångerna om de skulle anskaffas vid de tidpunkten då balansräkningen görs upp. Den nominella vinsten är orealiserad.
- 2) En tillgång som ägs vid början av perioden men som säljs under perioden: den nominella kapitalvinst som uppstår är lika med det faktiska eller beräknade värdet vid avyttringen minus värdet i ingående balans. Den nominella vinsten är realiserad.
- 3) En tillgång som anskaffas under perioden och fortfarande ägs vid periodens slut: den nominella kapitalvinst som uppstår är lika med värdet i utgående balans minus det faktiska eller beräknade anskaffningsvärdet för tillgången. Den nominella vinsten är orealiserad.
- 4) En tillgång som anskaffats och avyttrats under bokföringsperioden: den nominella kapitalvinst som uppstår är lika med det faktiska eller beräknade värdet vid avyttringen minus det faktiska eller beräknade värdet vid anskaffningen. Den nominella vinsten är realiserad.

6.42 De nominella kapitalvinster som inkluderas är de som uppstår på tillgångar och skulder, antingen de realiseras eller ej. De registreras på sektorernas, den totala ekonomins och utlandets omvärderingskonto.

NEUTRALA KAPITALVINSTER/-FÖRLUSTER (K.11.1)

6.43 *Definition:* Den neutrala kapitalvinsten (K.11.1) på en tillgång definieras som värdet av den kapitalvinst som skulle uppstå om priset på tillgången förändrades över tiden i samma förhållande som den allmänna prisnivån.

Neutrala kapitalvinster identifieras för att underlätta härledningen av reala kapitalvinster vilka omfördelar den reala köpkraften mellan sektorer.

6.44 Låt den generella prisindexen noteras med r . Den neutrala kapitalvinsten (NG) för en given kvantitet q av en tillgång mellan tidpunkterna o och t är då given med följande formel:

$$(NG = p_o \times q (r_t/r_o - 1))$$

där $p_o \times q$ är det löpande värdet av tillgången vid tidpunkten o och termen r_t/r_o är förändringsfaktorn för den generella prisindexen mellan tidpunkterna o och t . Samma r_t/r_o -relation används för alla tillgångar och skulder.

6.45 Det finns ingen generell prisindex som är idealiskt lämpad för att beräkna neutrala kapitalvinster. Enligt praxis är den generella prisindex som används för beräkning av neutrala kapitalvinster, prisindexen för slutlig nationell användning exklusive förändringar i lager.

6.46 Neutrala kapitalvinster bokförs på kontot för neutrala kapitalvinster/-förluster, vilket är ett underkonto till sektorernas, den totala ekonomins och utlandets värderingskonto.

REALA KAPITALVINSTER/-FÖRLUSTER (K.11.2)

6.47 *Definition:* Den reala kapitalvinsten (K.11.2) på en tillgång definieras som skillnaden mellan den nominella och den neutrala kapitalvinsten på tillgången.

Den reala kapitalvinsten (RG) på en given kvantitet q av en tillgång mellan tidpunkterna o och t är given genom:

$$RG = G - NG,$$

eller

$$RG = (NUM p_t/p_o - r_t/r_o) \times p_o \times q$$

Värdena på de reala kapitalvinster på tillgångar beror således på förändringar av deras priser under den ifrågavarande perioden, i relation till den genomsnittliga förändringen av andra priser, mätt med det generella prisindexet.

- 6.48 Reala kapitalvinster bokförs på konto för reala kapitalvinster/kapitalförluster, vilket är ett underkonto till sektorernas, den totala ekonomins och utlandets värderegleringskonto.

KAPITALVINSTER EFTER TYPEN AV FINANSIELL TILLGÅNG

Sedlar, mynt och inlåning (AF.2)

- 6.49 Det löpande värdet av sedlar, mynt och inlåning angivet i nationell valuta förblir konstant över tiden. "Priset" på en sådan tillgång är alltid lika medan kvantiteten bestäms av antalet enheter av den valuta i vilken den är angiven. De nominella kapitalvinster på sådana tillgångar är alltid noll. Av detta skäl är differensen mellan den ingående och utgående behållningen av sådana tillgångar, med undantag av andra volymförändringar av tillgångar, helt inräknad i värdet av transaktionerna i tillgångarna. Detta är ett fall där det normalt är möjligt att härleda transaktionerna ur balansräkningarna.
- 6.50 För att det ska vara möjligt att beräkna neutrala och reala kapitalvinster på tillgångar med fastställt löpande värde (exempelvis en krona) behövs emellertid data om tidpunkten och värden för transaktionerna liksom om värdena i ingående och utgående balans. Antag t.ex. att ett lån är taget och återbetalt under bokföringsperioden medan den allmänna prisnivån stiger. Den neutrala kapitalvinsten på lånet är positiv och den reala kapitalvinsten är negativ ur långivarens synvinkel. Storleken beror på lånets löptid och inflationstakten. Det är omöjligt att bokföra sådana reala förluster utan data om värdet av de lån som har tagits och återbetalats under bokföringsperioden och de tidpunkter vid vilka de tagits och återbetalats. I allmänhet kan man utgå ifrån att om det totala absoluta värdet av de positiva och negativa transaktionerna är stort i förhållande till nivåerna i ingående och utgående balanser, så är approximativa uppskattningar av de neutrala och reala kapitalvinster på finansiella tillgångar och skulder med fast löpande värde på basis av enbart balansräkningar inte särskilt tillfredsställande. Till och med en bruttoregistrering av värdena av finansiella transaktioner — dvs. en separat registrering av tagna och återbetalade lån i stället för det totala värdet av lån minus återbetalningar — är inte alltid tillräcklig utan information om den tidsmässiga förläggningen av lånen.

Lån (AF.4) och obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.7)

- 6.51 För lån obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter, vilka inte omsätts, gäller samma som för sedlar, mynt och inlåning. När ett existerande lån eller en handelskredit säljs till en annan institutionell enhet ska emellertid skillnaden mellan återköpspriset och transaktionspriset registreras på säljarens och köparens värderegleringskonto vid tiden för transaktionen.

Värdepapper andra än aktier (AF.3)

- 6.52 När obligationer emitteras till över- eller underkurs, inkluderande olika diskonteringspapper och nollkupongare, så mäter skillnaden mellan deras utgivningspris och deras nominella värde eller återinlösningsvärde, när de förfaller, den ränta som utgivaren måste betala under obligationens löptid. Sådan ränta bokförs som en kapitalinkomst som ska betalas av utgivaren av obligationen och mottas av innehavaren av obligationen i tillägg till eventuella kupongräntor, som har betalats av utgivaren med förutbestämda intervall under obligationens löptid. Den ränta som uppstår bokförs i kontot för finansiella transaktioner som om den av innehavaren omedelbart återinvesteras i obligationen (se 5.17). Räntan bokförs därför i kontot för finansiella transaktioner som anskaffning av en tillgång som adderas till den existerande tillgången⁽⁴⁾. Sålunda speglar den gradvisa ökning i en obligations marknadsvärde som är hänförlig till en löpande, återinvesterad ränta en tillväxt i kapitalobjekt — dvs. i storleken av tillgången. Den är väsentligen en mängd- eller volymökning och inte en prisökning. Den genererar ingen kapitalvinst för innehavaren av obligationen eller kapitalförlust för utgivaren av obligationen. Situationen är analog med den som gäller en vara, som vin som mognar medan det lagras. Varje ökning i priset på vinet som hänförs till en förbättring i dess kvalitet, speglar en ökning i volym och inte i pris. Obligationer förändras kvalitativt över tiden allt eftersom de närmar sig inlösendatum, och det är väsentligt att inse att ökning i deras värde, som beror på en ackumulering av löpande räntor, inte är prisförändringar och inte skapar kapitalvinster.
- 6.53 Kurserna på obligationer med fast ränta ändrar sig emellertid också när marknadsräntan ändrar sig. Kursen ändrar sig i motsatt riktning i förhållande till marknadsräntan. Verkligheten av en given ränteförändring på kursen för en

⁽⁴⁾ ENS rekommenderar behandling men tillåter bokföring av sådan ränta under obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.7) när det är nödvändigt för att överensstämja med nationell praxis (se 5.130).

viss obligation är lägre ju närmare obligationen är sitt inlösendatum. Förändringar i obligationskurser som hänförs till förändringar i marknadsräntan utgör prisförändringar och inte kvalitetsförändringar. De skapar därför nominella kapitalvinster eller kapitalförluster för både utgivarna och innehavarna av obligationerna. En ränteuppgång skapar en nominell kapitalvinst för utgivaren av obligationen och en lika stor nominell kapitalförlust hos innehavaren av obligationen och omvänt om det är fråga om ett räntefall.

Nominella kapitalvinster eller kapitalförluster kan uppstå på växlar på samma sätt som på obligationer. Eftersom växlar emellertid är kortfristiga värdepapper med mycket kortare löptid, är de kapitalvinster som skapas genom ränteförändringar i allmänhet mycket mindre än på obligationer med samma nominella värde.

- 6.54 Konverteringen av obligationer till aktier registreras som två finansiella transaktioner (se 5.62.1). Den sker vanligen till ett pris under aktiernas marknadspris och de resulterande kapitalvinsterna ska bokföras som prisförändringar på värderingskontot.
- 6.55 Värdningen av finansiella derivat (AF.34) kan förändras som följd av förändringar i värdet av det underliggande objektet, förändringar i priskänsligheten i det underliggande objektet eller genom att verkställighets- eller förfalldatum närmar sig. Alla sådana värdeförändringar ska betraktas som prisförändringar och bokföras under K.11.

Aktier och andra ägarandelar (AF.5)

- 6.56 Fondaktier (se 5.93) ökar antalet aktier och det nominella värdet av de utgivna aktierna men förändrar i teorin inte marknadsvärdet för den totala mängden aktier. Enligt praxis tas de inte upp alls i räkenskaperna. Dessa emissioner är emellertid tänkta att förbättra aktiernas likviditet på marknaden, och det totala marknadsvärdet av utgivna aktier kan således öka som ett resultat — alla sådana förändringar ska bokföras som en omvärderingseffekt.

Försäkringstekniska reserver (AF.6)

- 6.57 Förändringar i hushållens nettoförmögenhet i livförsäkringsreserver och pensionsfonder (AF.61), som uppstår mellan början och slutet av bokföringsperioden, och som beror på nominella kapitalvinster eller kapitalförluster i de av försäkringsbolag och pensionsfonder investerade reserverna, bokföras på värderingskontot liksom förändringar i förskottsinsbetalningar av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar (AF.62), som resulterar av kapitalvinster eller kapitalförluster.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR I UTLÄNDSK VALUTA

- 6.58 Värdet av finansiella tillgångar i utländsk valuta mäts som deras löpande marknadsvärde i utländsk valuta, konverterat till inhemsk valuta enligt gällande växelkurs. Nominella kapitalvinster kan därför uppkomma inte endast därför att priset på tillgången i den noterade valutan ändras, utan också därför att växelkursen ändras. Det totala värdet av de nominella kapitalvinsterna som uppstår under bokföringsperioden kan beräknas på det vanliga sättet, genom att subtrahera värdet av transaktionerna från skillnaden mellan värdet av ingående och utgående balans. Av detta skäl måste transaktioner i finansiella tillgångar i utländsk valuta konverteras till inhemsk valuta med användning av de växelkurser som gäller vid tidpunkten för transaktionen, medan värdet av ingående och utgående balans måste konverteras med användning av de växelkurser som gäller vid de tidpunkter som balansräkningarna avser. Detta betyder att det totala värdet av transaktionerna — anskaffningar minus avyttringar — uttryckta i utländsk valuta i själva verket är konverterade med ett vägt växelkursgenomsnitt, i vilket vikterna har tilldelats värdena av de vid olika tidpunkter genomförda transaktionerna.

KAPITEL 7

BALANSRÄKNINGAR

7.01 *Definition:* En balansräkning är en redovisning, sammanställd vid en viss tidpunkt, av värdet av ägda tillgångar och utestående skulder. Saldoposten kallas nettoförmögenhet (B.90).

Beståndet av tillgångar och skulder som upptas i balansräkningen värderas till de marknadspriser som råder vid den tidpunkt som balansräkningen hänför sig till.

7.02 En balansräkning uppgörs för sektorer, den totala ekonomin och utlandet.

För en sektor visar balansräkningen värdet av alla tillgångar: producerade, icke producerade och finansiella tillgångar och skulder samt sektorns nettoförmögenhet.

För den totala ekonomin ger balansräkningen som saldpост vad som ofta menas med nationalförmögenhet dvs. summan av icke finansiella tillgångar och finansiell nettoförmögenhet med avseende på utlandet.

Balansräkningen för utlandet, som kallas konto för utlandets tillgångar och skulder, består helt och hållet av finansiella tillgångar och skulder.

7.03 Aktiebolag anses ha en nettoförmögenhet utöver värdet av utgivna aktier och andra ägarandelar. I fråga om kvasibolag är nettoförmögenheten lika med noll, eftersom värdet av ägarnas nettoförmögenhet antas vara lika med dess tillgångar minus dess skulder. Därför blir nettoförmögenheten för inhemska direktinvesteringsföretag, som utgör grenar av utländska företag och därmed behandlas som kvasibolag, lika med noll.

7.04 Skillnaden mellan totala finansiella tillgångar och totala skulder kallas finansiell nettoförmögenhet (se 7.67).

7.05 För sektorerna icke finansiella och finansiella företag utgör beräkningen av eget kapital en analytiskt meningsfull indikator. Eget kapital är summan av nettoförmögenhet (B.90) och aktier och andra ägarandelar (AF.5).

7.06 Balansräkningen kompletterar kontoplanen och visar det slutliga resultatet av de införda posterna i produktionskontot, inkomstomfördelning- och inkomstanvändningskontot och kapitalbildningskontot (se kapitel VIII: Kontoplan och saldposter).

7.07 En balansräkning hänförs till värdet av tillgångar och skulder vid en viss tidpunkt. Balansräkningen ska sammanställas vid början av räkenskapsperioden (samma som slutet av förgående period) och vid dess slut.

7.08 En grundläggande räkenskapsekvation länkar samman den ingående balansen med den utgående:

stockvärdet av en specifik typ av tillgång i ingående balans

plus transaktioner: totala värdet av förvärvade tillgångar, minus totala värdet av avyttrade tillgångar, i transaktioner som äger rum inom räkenskapsperioden; transaktioner i icke finansiella tillgångar bokförs på kapitalkontot och transaktioner i finansiella tillgångar på kontot för finansiella tillgångar;

minus kapitalförslitning

plus andra volymförändringar: värdet av andra positiva eller negativa förändringar i volymen av innehavda tillgångar (exempelvis som ett resultat av upptäckten av en mineraltillgång eller förstörelsen av en tillgång till följd av krig eller naturkatastrof); dessa förändringar bokförs på kontot för andra volymförändringar,

plus omvärderingar: värdet av de positiva eller negativa nominella kapitalvinster som uppstått under perioden som ett resultat av en förändring i priset på tillgångar; dessa förändringar bokförs på omvärderingskontot,

är lika med stockvärdet av tillgången i utgående balans.

Räkenskaperas länkar mellan de in- och utgående balanserna via transaktioner och andra förändringar i tillgångar (andra volymförändringar och kapitalvinster) redovisas schematiskt i bilaga 7.2.

TYPYR AV TILLGÅNGAR

7.09 De tillgångar som tas upp i balansräkningarna är ekonomiska tillgångar.

7.10 *Definition:* Ekonomiska tillgångar är objekt som förmedlar värde över tiden och över vilka ägar rättigheter görs gällande av insitutionella enheter, individuellt eller kollektivt, och från vilka ekonomisk nytta kan vinnas av ägarna genom att inneha dem eller nyttja dem över tiden.

7.11 Den ekonomiska nyttan består av primärinkomster erhållna från nyttjandet av tillgången (driftsöverskott genom att nyttja, kapitalinkomst genom att låta andra nyttja) och det värde, inklusive möjliga kapitalvinster/förluster, som skulle kunna realiseras genom att avyttra tillgången eller avsluta den.

7.12 En översikt över klassifikationen och avgränsningen av ekonomiska tillgångar lämnas i tabell 7.1. Den detaljerade definitionen av varje kategori av tillgång framläggs i bilaga 1 till detta kapitel.

Utanför tillgångs avgränsningen ligger:

- a) humankapital,
- b) naturtillgångar som inte är ekonomiska tillgångar (t.ex. luft, flodvatten),
- c) villkorad fordring, som inte är en finansiell tillgång (se 7.22).

7.13 Tre kategorier av tillgångar särskiljs:

- a) Icke finansiella producerade tillgångar.
- b) Icke finansiella icke producerade tillgångar.
- c) Finansiella tillgångar.

ICKE-FINANSIELLA PRODUCERADE TILLGÅNGAR (AN.1)

7.14 *Definition:* Producerade tillgångar (AN.1) är icke finansiella tillgångar som skapats genom produktionsprocesser.

7.15 Klassifikationen av producerade tillgångar är ämnad att skilja mellan tillgångar på grund av deras roll i produktionen. Den består av materiella fasta tillgångar⁽¹⁾ som används upprepat eller kontinuerligt i produktion under mer än ett år, lagerstockar som förbrukas i produktionen som insatsförbrukning, säljs eller används på annat sätt, och värdeföremål. De senare används inte primärt för produktion eller konsumtion, utan förvärvas och innehas i stället primärt som värdebevarare.

ICKE-FINANSIELLA PRODUCERADE TILLGÅNGAR (AN.2)

7.16 *Definition:* Icke producerade tillgångar (AN.2) är ekonomiska tillgångar som skapats på annat sätt än genom produktionsprocesser. De består av materiella och immateriella tillgångar definierade nedan.

⁽¹⁾ Två slag av varaktiga varor använda av producenter exkluderas från bruttoinvesteringar: småverktyg och vissa slag av militär utrustning. Därför finns det inga motsvarande tillgångar.

Dessutom betraktas inte transportmedel och andra slag av maskiner och inventarier, som förvärvas av hushållen för slutlig konsumtion, som fasta tillgångar. De inkluderas i memorandumposten "varaktiga konsumtionsvaror" i balansräkningen (se 7.63).

- 7.17 Klassifikationen är ämnad att skilja mellan tillgångar på grund av det sätt på vilket de skapas. En del av dessa tillgångar förekommer i naturen, medan andra, som kan betecknas som konstruktioner uppfunna av samhället, skapas genom juridiska eller bokföringsmässiga åtgärder.
- 7.18 Alla materiella icke producerade tillgångar är naturtillgångar. Vilka naturtillgångar som inkluderas bestäms, i enlighet med den allmänna definitionen på en ekonomisk tillgång, av huruvida tillgångarna är underkastade effektiv äganderätt och i stånd att ge ekonomisk nytta åt sina ägare, givet existerande teknisk, kunskaper, ekonomiska alternativ, tillgängliga resurser och relativpriser. Dessutom kan nämnas att naturtillgångar till vilka ägarrättigheter av hävd saknas eller inte kan fastställas, som öppet hav eller luft, är exkluderade.
- 7.19 Immateriella icke producerade tillgångar innefattar patent, överlåtelsebara kontrakt, förvärvad goodwill etc. Objekt som inte skapats och befästs genom juridiska eller bokföringsmässiga åtgärder — dvs. sådana åtgärder som att bevilja ett patent eller överlåta någon ekonomisk förmån till en tredje part — är exkluderade.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER (AF)

- 7.20 *Definition:* Finansiella tillgångar (AF) är ekonomiska tillgångar som omfattar betalningsmedel, finansiella fordringar och ekonomiska tillgångar som till sin natur ligger nära finansiella fordringar.
- 7.21 Betalningsmedel består av monetärt guld, särskilda dragningsrätter, sedlar och mynt och överförbar inlåning.
- Finansiella fordringar berättigar sina ägare, borgenärerna, att utan någon motprestation uppbära en betalning eller serie av betalningar från andra institutionella enheter, gäldenärerna, som har åtagit sig motsvarande skulder.
- Exempel på ekonomiska tillgångar som till sin natur ligger nära finansiella fordringar är aktier och andra ägarandelar och delvis villkorade fordringar. Den institutionella enhet som emitterar en sådan finansiell tillgång anses ha åtagit sig motsvarande skuld.
- 7.22 Villkorade fordringar är kontrakterade uppgörelser mellan institutionella enheter, och mellan dem och utlandet, som specificerar ett eller flera villkor som måste uppfyllas innan en finansiell transaktion äger rum. Exempel är betalningsgarantier från tredje part, rembursar, kreditlimit, garanterade sedelutgivningsrätter och många av derivatinstrumenten. I ENS är en villkorad fordring en finansiell tillgång i sådana fall där den kontrakterade uppgörelsen som sådan har ett marknadsvärde på grund av att den kan bli föremål för handel eller kan avräknas på marknaden. I annat fall registreras inte en villkorad fordring i ENS⁽²⁾.
- 7.23 I ENS har varje finansiell tillgång en motsvarande skuld, med undantag av sådana finansiella tillgångar som klassificerats i kategorin monetärt guld och särskilda dragningsrätter (AF.1).
- 7.24 Klassifikationen av finansiella tillgångar och skulder motsvarar klassifikationen av finansiella transaktioner. Därför tillhandahålls definitionerna på kategorier, underkategorier och underpositioner av finansiella tillgångar och skulder och de kompletterande förklaringarna endast en gång i ENS — i kapitlet om finansiella transaktioner. Kapitlet om balansräkningar upprepar inte definitionerna och deras förklaringar i sin huvudtext men i dess bilaga 1 tillhandahålls en sammanfattning av alla tillgångar och skulder som är definierade i ENS.

⁽²⁾ Försäkringstekniska reserver (AF.6) är ovillkorliga skulder för försäkringsföretag och pensionsfonder. Emellertid är motpartens finansiella tillgångar hos individuella försäkringstagare och understödstagare i de flesta fall villkorade fordringar.

Tabell 7.1 — Klassifikation av tillgångar

AN	ICKE FINANSIELLA TILLGÅNGAR (AN.1 + AN.2)
AN.1	Producerade tillgångar
AN.11	Fasta tillgångar ⁽¹⁾
AN.111	Materiella fasta tillgångar
AN.1111	Bostäder
AN.1112	Övriga byggnader och anläggningar
AN.11121	Övriga byggnader
AN.11122	Anläggningar
AN.1113	Maskiner och inventarier
AN.11131	Transportmedel
AN.11132	Övriga maskiner och inventarier
AN.1114	Odlade tillgångar
AN.11141	Avelsdjur, mjölkkor, dragdjur etc.
AN.11142	Vingårdar, fruktträdgårdar och övriga trädplanteringar som ger återkommande skörd
AN.112	Immateriella fasta tillgångar
AN.1121	Mineralprospektering
AN.1122	Datorprogramvara
AN.1123	Litterära, musikaliska och andra konstnärliga originalverk
AN.1129	Övriga immateriella fasta tillgångar
AN.12	Lagerstockar
AN.121	Insatsvaror
AN.122	Varor i arbete
AN.1221	Växande skog, växande skörd, slaktdjur etc.
AN.1222	Övriga varor i arbete
AN.123	Färdigvaror
AN.124	Handelsvaror
AN.13	Värdeföremål
AN.131	Ädla metaller och ädelstenar
AN.132	Antikviteter och andra konstföremål
AN.139	Övriga värdeföremål
AN.2	Icke producerade tillgångar
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar
AN.211	Mark
AN.2111	Tomt- och anläggningsmark
AN.2112	Odlad mark
AN.2113	Rekreationsmark med anslutande ytvatten
AN.2119	Övrig mark med anslutande ytvatten
AN.212	Mineraltillgångar
AN.2121	Kol-, olje- och naturgastillgångar
AN.2122	Metalliska mineraltillgångar
AN.2123	Icke metalliska mineraltillgångar
AN.213	Icke odlade biologiska tillgångar
AN.214	Vattenresurser
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar
AN.221	Patent
AN.222	Arrenden och andra överlåtelsebara kontrakt
AN.223	Förvärvat goodwill
AN.229	Övriga immateriella icke producerade tillgångar
AF	FINANSIELLA TILLGÅNGAR ⁽²⁾ (AF.1 + AF.2 + AF.3 + AF.4 + AF.5 + AF.6 + AF.7)
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)
AF.11	Monetärt guld
AF.12	Särskilda dragningsrätter (SDR)

AF.2	Sedlar, mynt och inlåning
AF.21	Sedlar och mynt
AF.22	Överförbar inlåning
AF.29	Övrig inlåning
AF.3	Värdepapper andra än aktier
AF.33	Värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat
AF.331	Kortfristiga
AF.332	Långfristiga
AF.34	Finansiella derivat
AF.4	Lån
AF.41	Kortfristiga
AF.42	Långfristiga
AF.5	Aktier och andra ägarandelar
AF.51	Aktier och andra ägarandelar, exklusive fondandelar
AF.511	Noterade aktier
AF.512	Icke noterade aktier
AF.513	Andra ägarandelar
AF.52	Fondandelar
AF.6	Försäkringstekniska reserver
AF.61	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder
AF.611	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver
AF.612	Hushållens nettofordran i pensionsfonder
AF.62	Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar
AF.7	Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter
AF.71	Handelskrediter och förskott
AF.79	Övriga obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter, exklusive handelskrediter och förskott

(¹) Memorandumpost AN.m: varaktiga konsumtionsvaror.

(²) Memorandumpost AF.m: direkta investeringar i utlandet.

VÄRDERING AV POSTER I BALANSRÄKNINGEN

ALLMÄNNA VÄRDERINGSPRINCIPER

- 7.25 En specifik post i balansräkningen ska värderas som om den vore förvärvad den dag balansräkningen hänförs till, inklusive alla åtföljande kostnader för ägarbyte i fråga om icke finansiella tillgångar. Detta innebär att tillgångar och skulder ska värderas med användning av löpande marknadspriser vid den tidpunkt balansräkningen avser.
- Detta betyder att tillgångar bör värderas enligt
- mottagarpriser om de är inköpta, och
 - baspriser om de har producerats för egen räkning, och enligt baspriser för liknande varor eller av den totala kostnaden om inte baspriser finns tillgängliga.
- 7.26 I idealfallet bör dessa priser vara observerbara på marknaden. När det inte finns några observerbara priser — vilket kan vara fallet om inga köp/försäljningar av ifrågavarande slag har observerats under den senaste tiden — måste ett försök göras att uppskatta vad priserna skulle vara om tillgångarna förvärvades på marknaden vid tidpunkten för balansräkningen.
- 7.27 Förutom observerade marknadspriser eller priser som kan beräknas med hjälp av observerade priser eller uppkomna kostnader kan löpande approximeras för balansvärdering genom
- att omvärdera och ackumulera förvärv minus avyttring, eller
 - nuvärdet eller det diskonterade värdet av framtida intäkter.
- 7.28 Marknadspriser kan vanligen erhållas för många av de finansiella tillgångarna, befintlig fast egendom (byggnader och anläggningar inklusive underliggande mark), befintliga transportmedel, grödor och kreaturbestättningar såväl som för nyproducerade fasta tillgångar och lagerstockar.

- 7.29 För en del tillgångar skrivs omvärderade ursprungliga anskaffningspriser av under tillgångens förväntade livslängd. Värdet av en sådan tillgång vid en given punkt i dess livslängd ges av dess löpande återanskaffningspris minus det ackumulerade värdet av kapitalförslitningen. De flesta fasta tillgångar kan tas upp i balansräkningar till löpande mottagarpriser som skrivits ned med den ackumulerade kapitalförslitningen (nedskrivna återanskaffningskostnad)⁽³⁾.
- 7.30 I fråga om tillgångar för vilka avkastningen endera är fördröjd (som i fråga om skog på rot) eller spridd över en längre period (som i fråga om mineraltillgångar) måste en diskonteringsränta användas för att beräkna nuvärdet av den förväntade framtida avkastningen.
- Diskonteringsräntan bör härledas från uppgifter rörande transaktioner i de specifika tillgångarna — skogar, gruvor och stenbrott — hellre än att använda en allmän räntesats.
- 7.31 Värdet av tillgångar och skulder angivna i utländska valutor bör konverteras till nationell valuta till den växelkurs som råder vid tidpunkten för balansräkningen. Denna kurs bör utgöra medelvärdet av köp- och säljkurserna för valutatransaktioner.
- 7.32 Alternativ till löpande marknadsvärden kan vara användbara för en del analytiska ändamål och kan redovisas som memorandumposter i balansräkningen. Exempel på alternativ värdering innefattar nominellt värde för långfristiga obligationer och omvärderat insatt värde och motsvarande för bolagens aktiekapital.

ICKE-FINANSIELLA TILLGÅNGAR (AN)

PRODUCERADE TILLGÅNGAR (AN.1)

Fasta tillgångar (AN.11)

Materiella fasta tillgångar (AN.111)

- 7.33 Materiella fasta tillgångar måste om möjligt tas upp till marknadspriser (eller baspriser i fråga om produktion av nya tillgångar för egen räkning), eljest till löpande mottagarpriser nedskrivna med den kumulerade kapitalförslitningen. Köparnas kostnader för ägarbyte, på lämpligt sätt nedskrivna, i samband med dessa tillgångar ingår i balansräkningens värde.

Immateriella fasta tillgångar (AN.112)

- 7.34 Mineralprospektering värderas endera enligt de ackumulerade belopp som betalats i enlighet med för ändamålet uppgjorda kontrakt med andra institutionella enheter, eller enligt uppkomna kostnader för prospektering som företagits för egen räkning. Den del av tidigare prospektering som ännu inte till fullo nedskrivs bör omvärderas till den innevarande periodens priser och kostnader.
- 7.35 Datorprogramvara värderas enligt mottagarpriser betalda på marknaden, enligt uppskattade baspriser vid egen produktion eller enligt produktionskostnader när baspriser inte finns att tillgå. Programvara som anskaffats under tidigare år och ännu inte till fullo nedskrivits bör omvärderas till löpande priser eller kostnader (vilket kan bli mindre än det ursprungliga priset eller kostnaden).
- 7.36 Litterära, musikaliska och andra konstnärliga originalverk samt övriga immateriella fasta tillgångar värderas till anskaffningspris när det faktiskt bedrivs handel med sådana immateriella tillgångar. I fråga om immateriella tillgångar, som har producerats för egen räkning, kan det bli nödvändigt att värdera dem enligt deras produktionskostnader, på lämpligt sätt värderade i löpande priser och nedskrivna. I annat fall kan det bli nödvändigt att använda beräkningar av nuvärdet av den framtida avkastning som förväntas erhållas av ägaren till sådana tillgångar.

Lagerstockar (AN.12)

- 7.37 Lagerstockar värderas till priser rådande vid den tidpunkt balansräkningen avser och inte till de priser som produkterna värderades till när de bokfördes i laget.

⁽³⁾ Summan av nedskrivna värden på alla fasta tillgångar ännu i bruk beskrivs som nettokapitalstocken. Bruttokapitalstocken inkluderar värdet av den kumulerade kapitalförslitningen.

- 7.38 Lagret av insatsvaror värderas till mottagapriser och lagret av färdigvaror och varor i arbete värderas till baspriser. Lagret av varor som ska återförsäljas av grossister och detaljister utan vidare bearbetning värderas till de priser som gällde vid den tidpunkt som balansräkningen avser, exklusive alla transportkostnader som grossisterna eller detaljisterna ådragit sig. För lagret av varor i arbete kan värdet i den utgående balansräkningen beräknas genom att applicera den andel av den totala produktionskostnaden, som upparbetats fram till slutet av perioden, på baspriset för en liknande färdigvara vid det datum som balansräkningen avser. Om baspriset på färdigvarorna inte kan erhållas kan det uppskattas som värdet av produktionskostnaden med påslag för förväntat driftsöverskott eller (förväntat netto av) sammansatt förvärvsinkomst.

Växande grödor med endast en användning (utom virkesförrådet) och kreatursbesättningar avsedda för slakt kan värderas med användning av marknadspriserna på sådana produkter. Skog på rot värderas genom att diskontera de framtida intäkterna från försäljning av timret till löpande priser efter avdrag av utgifter för avverkning, skötsel till dess skogen är mogen att avverkas etc.

Värdeföremål (AN.13)

- 7.39 Värdeföremål (konstverk, juveler, ädelstenar, icke monetärt guld (se 5.30) och andra metaller) ska värderas i löpande priser. I den mån som organiserade marknader existerar för dessa tillgångar ska de värderas till de faktiska uppskattade priser, inklusive alla slags arvoden eller provisioner till agenter, som skulle betalas för dem, om de vore inköpta på marknaden vid den tidpunkt som balansräkningen avser. I annat fall ska de värderas till anskaffningspriser, omvärderade till aktuell prisnivå.

ICKE PRODUCERADE TILLGÅNGAR (AN.2)

Materiella icke producerade tillgångar (AN.21)

Mark (AN.211)

- 7.40 På kapitalkontot bokförs utgifter för markförbättringar och kostnader för ägarbyte avseende mark som bruttoinvestering åtskild från marken som sådan.

Om marken inte kan särskiljas från byggnader eller anläggningar belägna på den måste tillgångarna klassificeras sammantaget enligt det sannolikt huvudsakliga värdet.

I balansräkningen värderas marken till löpande marknadspris.

Priset behöver inte med nödvändighet vara lika med summan av alla kostnadskomponenter för markförvärvet vid anskaffningstidpunkten. Det löpande marknadspriset kanske inte innefattar kostnader för ägarbyte eller för markförbättringar som ännu inte helt nedskrivits. Därför kan det vara nödvändigt att bokföra dessa kostnader, helt eller delvis, som kapitalförluster på värderegleringskontot.

Mineraltillgångar (AN.212)

- 7.41 Bevisade och sannolika reserver av mineral belägna på eller under markytan och som är ekonomiskt exploaterbara givet befintlig teknik och aktuella relativpriser värderas till nuvärdet av den förväntade nettoavkastning som blir resultatet av den kommersiella exploateringen av dessa tillgångar.

Övriga naturtillgångar (AN.213 och AN.214)

- 7.42 Eftersom observerade priser sannolikt inte kan erhållas för dessa tillgångar måste de värderas som nuvärdet av den framtida avkastning som kan förväntas från dem.

Immateriella icke producerade tillgångar (AN.22)

- 7.43 Immateriella icke producerade tillgångar (patent, arrenden och andra överlåtelsebara kontrakt och förvärvat goodwill) bör värderas i löpande priser när det faktiskt bedrivs handel med dem. I annat fall måste man uppskatta nuvärdet av den förväntade framtida avkastning som erhålls av ägarna till sådana tillgångar.

FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER (AF)

- 7.44 Finansiella tillgångar och skulder bör i princip värderas i löpande priser. De bör tilldelas samma värde vare sig de uppträder som finansiella tillgångar eller skulder. Priserna bör exkludera serviceavgifter, arvoden, provisioner och liknande betalningar, vilka bokförs som tjänster tilhandahållna vid utförandet av transaktionerna.

Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR) (AF.1)

- 7.45 Monetärt guld (AF.11) ska värderas till fastställt pris på organiserade guldmarknader. Värdet av SDR (AF.12) bestäms dagligen av IMF och kurserna mot inhemska valutor kan erhållas från valutamarknader.

Sedlar, mynt och inlåning (AF.2)

- 7.46 För sedlar och mynt (AF.21) är värderingen valutans nominella värde.

För inlåning (AF.22, AF.29) är värdena som ska upptas i balansräkningarna lika med det kapital som gäldenärerna avtalsenligt har att återbetala till borgenärerna under inlåningsvillkoren som om de insatta medlen skulle betalas det datum balansräkningen uppställs. Värdena kan inkludera upplupen ränta (se 5.130).

Värdepapper andra än aktier (AF.3)

- 7.47 Den valda värderingen måste vara konsistent med behandlingen av upplupen ränta och dess klassificering till särskilda tillgångsslag (se 5.128, 5.130, 5.138). Om upplupen ränta i det finansiella kontot har behandlats som återinvesterat i motsvarande säkerhet så bör värdepapper andra än aktier exklusive finansiella derivat (AF.33), i balansräkningen, värderas till löpande marknadspriser på ett sådant sätt att värdet innefattar upplupen ränta. Det globala marknadsvärdet för dessa säkerheter har två tydliga volymkomponenter, en som representerar det nominella värdet och det andra den upplupna räntan. Således innefattar den globala totala volymen upplupen ränta (dvs. antalet värdepapper i omlopp plus den kompletterande volym som är resultatet av upplupen ränta, se 6.52), och priset som används till var och en av dessa volymenheter är exklusive upplupen ränta.

Om värdet av upplupen ränta i det finansiella kontot innefattas under AF.79 övriga obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter, exklusive handelskrediter och förskott snarare än under AF.33 Värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat så bör värdet av upplupen ränta även i balansräkningen innefattas under AF.79.

- 7.48 Kortfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (AF.331) ska värderas till sina aktuella marknadsvärden.

Om aktuella marknadsvärde inte kan erhållas

- a) bör kortfristiga värdepapper emitterade till pari värderas till nominellt värde plus upplupen ränta som ej förfallit till betalning eller betalats, samt
- b) bör diskonterade värdepapper värderas till emissionskurs plus upplupen ränta.

Dessa approximationer bör begränsas till värdepapper vilkas ursprungliga förfallotid inte överstiger tre månader.

- 7.49 Långfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (AF.332) ska alltid värderas till sina aktuella marknadsvärden, vare sig de är obligationer på vilka kupongränta betalas regelbundet, diskonteringspapper eller nollkupongare på vilka ingen eller låg kupongränta betalas.

- 7.50 Finansiella derivat (AF.34) bör inkluderas i balansräkningarna till sina löpande marknadspriser. I fall att inga noterade marknadspriser existerar (t.ex. OTC-optioner) bör ett finansiellt derivat värderas endera till det belopp som krävs för att lösa in eller upphäva kontraktet eller till den betalda premien.

Utgivaren av ett finansiellt derivat ska anses ha ådragit sig en motsvarande skuld.

Lån (AF.4)

7.51 De värden som ska upptas i balansräkningarna hos både långgivare och låntagare är de kapitalbelopp som låntagarna avtalsenligt har att återbetala till långivarna, även i sådana fall där lånet omsattes i handeln med ett avdrag eller tillägg.

Aktier och andra ägarandelar (AF.5)

7.52 Aktier och andra ägarandelar ska värderas till sina aktuella kurser. Samma marknadskurs tillämpas för både tillgångssidan och skuldsidan, fastän aktier och andra ägarandelar i juridisk mening inte utgör en skuld för utgivaren utan ett äganderättsanspråk på aktiebolagets likvidationsvärde, vilket är obekant på förhand.

7.53 Noterade aktier (AF.511) ska värderas till en representativt mittkurs som observerats på fondbörsen eller andra organiserade finansmarknader.

7.54 Värdena på icke noterade aktier (AF.512), som inte omsätts regelbundet på organiserade marknader, bör beräknas med hänsyn till värdena på noterade aktier. Emellertid bör dessa beräkningar ta hänsyn till skillnader mellan de två typerna av aktier, i synnerhet deras likviditet, och de bör beakta de samlade reserverna över bolagets livstid och dess branschtillhörighet.

7.55 Den beräkningsmetod som tillämpas beror i hög grad på den primärstatistik som finns att tillgå. Den kan till exempel ta hänsyn till uppgifter om fusioner som inbegriper icke noterade aktier. I fall där reserverna hos aktiebolag, som emitterar icke noterade aktier, avviker genomsnittligt och i proportion till det nominella kapitalet från reserverna hos bolag, som emitterar noterade aktier, torde det dessutom vara lämpligt att beräkna marknadspriset på icke noterade aktier i proportion till uppgifter som inkluderar reserver, till exempel nettoförmögenheten given i bolagets balansräkning eller eget kapital beräknade enligt principerna i ENS:

$$\text{Marknadskurs för icke noterade aktier} = \text{marknadskurs för noterade aktier} \times \frac{\text{eget kapital (icke noterade bolag)}}{\text{eget kapital (noterade bolag)}}$$

Kvoten mellan marknadskurs och eget kapital kan variera med bransch. Därför är det att föredra att beräkna marknadskursen för icke noterade aktier bransch. Det kan finnas andra skillnader mellan noterade och icke noterade aktiebolag, som kan inverka på skattningsmetoden.

7.56 Andra ägarandelar (AF.513) är mycket ofta en skuldförbindelse utställd av specifika institutionella enheter (kvasibolag, internationella organisationer, statistiskt konstruerade enheter etc.). I allmänhet måste de värderas enligt specifika metoder, såsom eget kapital eller nominellt värde. Metoden på basis av eget kapital ska i synnerhet användas systematiskt för kvasibolag, eftersom deras nettoförmögenhet enligt konventionen är lika med noll.

7.57 Fondandelar (AF.52) ska värderas till sin aktuella kurs på fondbörsen, om de är noterade, eller till sitt aktuella inlösenvärde, om de kan inlösas av fonden själv.

Försäkringstekniska reserver (AF.6)

7.58 I fråga om hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver (AF.611) kan nuvärdet av individernas försäkringstekniskt bestämda fordringar på betalning av kapitalbelopp eller inkomster fastställas. Detta värde inkluderar livförsäkringsföretagens ansvarsskyldighet för reserver mot utstående risker och reserver för återbäring som ökar

värdet vid förfallotidpunkten av kapitalförsäkringar med återbäring eller liknande försäkringar. Då det gäller försäkringar med återbäring innefattar reserverna kapitalvinster.

- 7.59 I fråga om hushållens nettofordran i pensionsfonder (AF.612) är arten av fondernas skuld — och hushållens finansiella tillgång — beroende av typen av pensionssystem.

Förmånsbestämda pensionssystem är sådana i vilka nivån på utlovade pensionsförmåner till deltagande löntagare är garanterad. Skulden för ett förmånsbestämt pensionssystem är lika med nuvärdet av de utlovade förmånerna. Då systemet kan vara temporärt över- eller underfonderat kan ett förmånsbestämt pensionssystem ha en positiv eller negativ nettoförmögenhet.

Insatsrelaterade pensionssystem är sådana där förmånerna är direkt beroende av fondens tillgångar. Skulden för ett insatsbaserat pensionssystem är det aktuella marknadsvärdet av fondens tillgångar. Fondens eget kapital är alltid noll.

- 7.60 Värdet av förskottsbetalningar av försäkringspremier, som ingår i AF.62, bestäms på basis av proportionen involverade risker i relation till tiden, för den tid som återstår på avtalet. Värdet av reserverna för utestående fordringar, som också ingår i AF.62, är nuvärdet av de belopp som förväntas bli utbetalda för reglering av kraven, inklusive omtvistade krav.

Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.7)

- 7.61 Handelskrediter och förskott (AF.71) eller övriga obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter, exklusive handelskrediter och förskott (AF.79) ska för både långgivare och låntagare värderas till det belopp låntagarna avtalsenligt har att betala långgivarna när förbindelsen slutregleras.

MEMORANDUMPOSTER

- 7.62 För att visa poster av mera specialiserat analytiskt intresse för särskilda sektorer ska två memorandumposter inkluderas i balansräkningarna:

- a) Varaktiga konsumtionsvaror (AN.m).
- b) Direkta investeringar i utlandet (AF.m).

Varaktiga konsumtionsvaror (AN.m)

- 7.63 Varaktiga konsumtionsvaror är varaktiga varor som används av hushållen för slutlig konsumtion upprepade gånger över tidsperioder på mer än ett år. Det ingår i balansräkningarna endast i form av memorandumposter. Det skulle vara lämpligt att inkludera dem som en komponent i balansräkningen om ENS förutsatte, att de varaktiga varorna efter hand förbrukades i produktionsprocesser, vilkas produktion består av tjänster. Men varaktiga konsumtionsvaror behandlas inte på detta sätt.

- 7.64 Beståndet av varaktiga konsumtionsvaror som innehas av hushållen — transportmedel och maskiner och inventarier i övrigt — ska värderas i löpande priser, både brutto och med avdrag för kumulerade avsättningar motsvarande kapitalförslitning. De uppgifter som redovisas som memorandumposter i balansräkningen bör vara netto, dvs. med avdrag för de kumulerade avsättningarna.

- 7.65 Varaktiga varor ägda av ägarna till personliga företag kan dels användas av företaget för produktion, dels av hushållsmedlemmar för slutlig konsumtion. De värden som redovisas i balansräkningen för företaget bör avspeglade den andel av användningen som kan hänföras till företaget.

Direkta investeringar i utlandet (AF.m)

- 7.66 Direkta investeringar består av finansiella tillgångar, inte fysiskt kapital, emedan direktinvesteringsföretaget är ett bolag eller kvasibolag hemmahörande i ett annat land. Finansiella tillgångar och skulder som utgör direkta

investeringar ska allt efter arten av de finansiella tillgångarna tas upp i kategorierna aktier och andra ägarandelar, lån samt obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter. De belopp för direkta investeringar som ingår i var och en av dessa kategorier bör tas upp var för sig som en memorandumpost.

FINANSIELLA BALANSRÄKNINGAR

- 7.67 Den finansiella balansräkningen (för en sektor eller utlandet) visar på den vänstra sidan finansiella tillgångar och på den högra sidan skulder. Den finansiella balansräkningens saldopost är finansiell nettoförmögenhet (BF.90).
- 7.68 Den finansiella balansräkningen för en sektor kan vara konsoliderad eller icke konsoliderad. Den icke konsoliderade finansiella balansräkningen redovisar de finansiella tillgångarna och skulderna för de institutionella enheter som är klassificerade inom sektorn. I jämförelse med den icke konsoliderade finansiella balansräkningen har sådana finansiella tillgångar och skulder, som utgör motposter till skulder respektive finansiella tillgångar för institutionella enheter klassificerade inom samma sektor, eliminerats från den konsoliderade finansiella balansräkningen. Kontot för utlandets tillgångar och skulder, dvs. den finansiella balansräkningen för utlandet (se 8.77), är enligt definition konsoliderad.
- 7.69 Den finansiella balansräkningen efter gäldenär/borgenär (för en sektor eller utlandet) är en utvidgning av den finansiella balansräkningen, som därjämte redovisar en uppdelning av finansiella tillgångar på gäldenärssektor och en uppdelning av skulder på borgenärssektor. Därför ger den information om sambanden gäldenär/borgenär och den är konsistent med kontot för finansiella transaktioner efter gäldenär/borgenär.
-

Bilaga 7.1

Definition av olika slags tillgångar

Klassifikation av tillgångar	Definitioner
ICKE FINANSIELLA TILLGÅNGAR (AN)	Tillgångar över vilka ägar rättigheter görs gällande av institutionella enheter, individuellt eller kollektivt, och från vilka ägarna kan erhålla ekonomisk nytta genom att inneha dem eller nyttja dem. De består av materiella fasta tillgångar, både producerade och icke producerade, och de flesta immateriella tillgångar för vilka inte motsvarande skulder bokförs.
Producerade tillgångar (AN.1)	Icke finansiella tillgångar som tillkommit genom produktionsprocesser. Producerade tillgångar består av: materiella fasta tillgångar; lagerstockar och värdeföremål, enligt definitioner nedan.
Fasta tillgångar (AN.11)	Producerade tillgångar som används upprepat eller kontinuerligt i produktionsprocesser under mer än ett år. Fasta tillgångar består av materiella fasta tillgångar och immateriella fasta tillgångar, enligt definitioner nedan.
Materiella fasta tillgångar (AN.111)	Fasta tillgångar som består av bostäder; övriga byggnader och anläggningar; maskiner och inventarier samt odlande tillgångar, enligt definitioner nedan.
Bostäder (AN.1111)	Byggnader som används helt eller delvis som hemvist, inklusive alla slags därmed förknippade anläggningar, såsom garage, och all fast inredning som vanligen installeras i bostäder. Husbåtar, pråmar, husbilar och husvagnar, vilka används som huvudsaklig hemvist för hushåll, ingår också liksom historiska monument huvudsakligen identifierade som bostäder. Likaledes inkluderas kostnader för markberedning. Exempelvis innefattas bostadsbyggnader, såsom en- och tvåfamiljshus och andra bostadsbyggnader avsedda för annat än tillfälligt innehav. Ofullbordade bostäder ingår i den utsträckning som den egentlige användaren bedöms ha övertagit äganderätten, antingen för att byggandet sker i egen regi eller genom existensen av ett köpekontrakt. Bostäder som anskaffats för militär personal ingår eftersom de, i likhet med bostäder förvärvade av civila enheter, används för produktionen av bostadstjänster.
Övriga byggnader och anläggningar (AN.1112)	Övriga byggnader och anläggningar, enligt definition nedan. Ofullbordade byggnader och anläggningar ingår i den utsträckning som den egentlige användaren bedöms ha övertagit äganderätten, antingen för att byggandet sker för eget bruk eller genom köpekontrakt. Byggnader och anläggningar som anskaffats för militära ändamål ingår i den utsträckning som de liknar civila byggnader anskaffade för produktionsändamål och används på samma sätt.
Övriga byggnader (AN.11121)	Övriga byggnader än bostäder inklusive inredning, anordningar och utrustning, som utgör integrerande delar av byggnadsverket, och kostnader för markberedning. Historiska monument huvudsakligen identifierade som övriga byggnader ingår också. Exempelvis innefattas magasins- och industribyggnader, affärsbyggnader, offentliga nöjeslokaler, hotell, restauranger, skolbyggnader, byggnader för sjuk- och hälsovård etc.
Anläggningar (AN.11122)	Andra konstruktioner än byggnader, inklusive kostnader för gator, avloppsledningar och markberedning som hänför sig till annat än

Klassifikation av tillgångar	Definitioner
	<p>bostadsbyggnader eller övriga byggnader. Likaledes ingår historiska monument, som det inte är möjligt att identifiera som bostäder eller övriga byggnader, och schakt, tunnlar och andra byggnadsverk förknippade med brytning av mineraltillgångar. (Väsentliga markförbättringar, t.ex. dammanläggningar och fördämningar mot översvämningar, ingår i markvärdet.)</p> <p>Exempelvis innefattas landsvägar, gator, vägar, järnvägar och flygfältens start- och landningsbanor; vattenvägar, hamnar, dammanläggningar och andra vattenbyggnader, långväga rörledningar, teleledningar och kraftledningar; lokala rörledningar och kablar, därtill hörande anläggningar; konstruktioner för gruvarbete och industri samt konstruktioner för idrott och rekreation.</p>
Maskiner och inventarier (AN.1113)	<p>Transportmedel och övriga maskiner och inventarier, enligt definitioner nedan utom sådana som anskaffats av hushållen för slutlig konsumtion. Verktyg och redskap som är relativt billiga och köps i tämligen jämn takt, exempelvis handverktyg, kan uteslutas. Likaså utesluts maskiner och inventarier som utgör delar av byggnader och som inkluderas i bostäder och övriga byggnader.</p> <p>Maskiner och inventarier i ofullbordat skick uteslutas, såvitt de inte tillverkats för eget bruk, därför att den egentlige användaren inte bedöms överta äganderätten förrän vid överlämnandet av tillgången. Maskiner och inventarier som anskaffats för militära ändamål ingår i den utsträckning som de liknar varor som anskaffats av civila enheter för produktionsändamål och som militären använder på samma sätt.</p> <p>Maskiner och inventarier som anskaffats av hushållen för slutlig konsumtion behandlas inte som en tillgång. De innefattas i stället i memorandumposten "varaktiga konsumtionsvaror" i balansräkningen för hushållen. Husbåtar, pråmar, husbilar och husvagnar, som används av hushållen som huvudsaklig hemvist, ingår bland bostäder.</p>
Transportmedel (AN.11131)	<p>Utrustning för förflyttning av människor och föremål. Exempelvis innefattas produkter, utom delar, ingående i CPA:s⁽¹⁾ underavdelning DM, transportmedel, t.ex. motorfordon, släpvagnar och påhängsvagnar; fartyg; järnvägslok och spårvägarnas motorvagnar och rullande materiel; flygplan och rymdfarkoster samt motorcyklar, cyklar etc.</p>
Övriga maskiner och inventarier (AN.11132)	<p>Maskiner och inventarier som inte klassificerats annorstädes. Exempelvis innefattas produkter utom delar, installations-, reparations- och underhållstjänster ingående i CPA-grupperna 29.1, maskiner för alstrande och användning av mekanisk kraft, utom för luftfartyg och fordon; 29.2, andra maskiner för allmänt ändamål; 29.3, jord- och skogsbruksmaskiner; 29.4, verktygsmaskiner; 29.5, andra specialmaskiner; i CPA-avdelningarna 30, kontorsmaskiner och datorer; 31, andra elektriska maskiner och artiklar; 32, teleprodukter samt 33, precisionsinstrument, medicinska och optiska instrument samt ur. Andra exempel är produkter förutom delar inkluderade i CPA-kategorin 23.30.2, obestrålade bränsleelement för kärnreaktorer; i CPA-grupperna 36.1, möbler; diverse övriga tillverkade varor; 36.3, musikinstrument; 36.4, sportartiklar samt 28.3, ånggeneratorer utom varmvattenpannor för centraluppvärmning.</p>
Odlade tillgångar (AN.1114)	<p>Avelsdjur, mjölkkor, dragdjur etc. och vingårdar, fruktträdgårdar och övriga trädplanteringar som ger återkommande skörd, vilka är under direkt kontroll, ansvar och ledning av institutionella enheter, enligt definitioner nedan.</p> <p>Odlade tillgångar som ej nått mognad exkluderas, för såvitt de inte produceras för eget bruk.</p>

Klassifikation av tillgångar	Definitioner
Avelsdjur, mjölkkor, dragdjur etc. (AN.11141)	Djurbesättningar som hålls för de produkter de tillhandahåller år efter år. De inkluderar avelsbesättningar (inklusive fisk och fjäderfä), mjölkkor, dragdjur, får och andra djur som används för ullproduktion och djur använda för transporter, kapplöpningar eller underhållning.
Vingårdar, fruktträdgårdar och andra trädplanteringar med återkommande skörd (AN.11142)	Träd (inklusive vinstockar och buskar) som odlas för produkter de frambringar år efter år, inklusive sådana som odlas för frukter och nötter, för sav och kåda samt för bark- och lövprodukter.
Immateriella fasta tillgångar (AN.112)	Fasta tillgångar som består av mineralprospektering, datorprogramvara, litterära, musikaliska och andra konstnärliga originalverk och övriga immateriella fasta tillgångar, enligt definitioner nedan.
Mineralprospektering (AN.1121)	Värdet av prospekteringskostnader för petroleum och naturgas och för andra mineraltillgångar än petroleum. Dessa utgifter innefattar kostnader före koncessionstillstånd, koncessions- och anskaffningskostnader, värderingskostnader och kostnader för faktisk provborring, såväl som kostnader för undersökningar från luften och annorledes, transportkostnader etc., som uppkommit för att möjliggöra proven.
Datorprogramvara (AN.1122)	Datorprogram, programbeskrivningar och hjälpmateriel för både system- och tillämpningsprogram. Här ingår inköpt programvara och egenutvecklad programvara om utgiften är stor. Stora utgifter för inköp, utveckling eller utökning av databaser som förväntas bli använda mer än ett år ingår också, vare sig dessa marknadsförs eller ej.
Litterära, musikaliska och annan konstnärliga originalverk (AN.1123)	Originalfilm, ljudupptagningar, manuskript, band, modeller etc., på vilka dramatiska föreställningar, radio- och televisionsprogram, musikuppföranden, idrottstävlingar, litterära och konstnärliga verk, etc., är inspelade eller uttryckta. Verk som producerats för egen räkning ingår. I en del fall, t.ex. filmer, kan det finnas mångfaldiga original.
Övriga immateriella fasta tillgångar (AN.1129)	Ny information, specialkunskaper etc., som inte klassificerats annorstädes och vars användning i produktionen begränsas till de enheter som har förvärvat ägar rättigheter över dem eller till andra enheter som beviljats rättigheter av de senare.
Lagerstockar (AN.12)	<p>Producerade tillgångar som består av varor och tjänster som blivit till under den innevarande perioden eller under en tidigare period och som hålls för försäljning, användning i produktionen eller annan användning vid en senare tidpunkt. De består av insatsvaror, varor i arbete, färdigvaror och handelsvaror, enligt definitioner nedan.</p> <p>Här ingår alla lager som innehas av den offentliga förvaltningen inklusive, men inte begränsat till, lager av strategiska material, spannmål och andra varor av särskild betydelse för landet.</p>
Insatsvaror (AN.121)	Varor som ägarna avser att använda som insats i sina egna produktionsprocesser och inte att återförsälja.
Varor i arbete (AN.122)	Varor och tjänster som är delvis färdiga men som vanligen inte överlämnas till andra enheter utan vidare bearbetning eller som inte är mogna och vars produktionsprocess ska fortsättas av samma producent under en följande period. Exkluderade är delvis färdiga byggnadsverk för vilka slutanvändaren bedöms ha övertagit äganderätten, antingen för att produktionen är för eget bruk eller genom köpekontrakt. De består av växande skog, växande skörd, slaktdjur etc. och övriga varor i arbete, enligt definitioner nedan.
Växande skog, växande skörd, slaktdjur etc. (AN.1221)	Djurbesättningar som uppföds för produkter som endast erhålls vid slakt, t.ex. fjäderfä och kommersiellt odlad fisk, träd och annan vegetation som ger avkastning en enda gång vid avverkningen och omogna odlade tillgångar som ger återkommande avkastning.
Övriga varor i arbete (AN.1222)	Varor andra än odlade tillgångar och tjänster som blivit delvis bearbetade, tillverkade eller sammansatta av producenten men som vanligen inte säljs, avsänds eller överlämnas till andra utan vidare bearbetning.

Klassifikation av tillgångar	Definitioner
Färdigvaror (AN.123)	Varor som är färdiga för försäljning eller skeppning från producenten.
Handelsvaror (AN.124)	Varor som förvärvats av företag, såsom grossister och detaljister, i syfte att återförsäljas utan vidare bearbetning (dvs. inte förändrade på annat sätt än genom att de presenteras på attraktivt sätt för kunden).
Värd föremål (AN.13)	Producerade tillgångar som inte främst används för produktion eller konsumtion, som förväntas stiga i värde eller åtminstone inte sjunka i realvärde, som inte försämras över tiden under normala betingelser och som förvärvas och innehas primärt av värdebevarande skäl. Värd föremål består av ädla metaller och ädelstenar, antikviteter och andra konstföremål och övriga värd föremål, enligt definition nedan.
Ädla metaller och ädelstenar (AN.131)	Ädla metaller och ädelstenar som inte innehas av företag för användning som insats i produktionsprocesser.
Antikviteter och andra konstföremål (AN.132)	Målningar, skulpturer etc., erkända som konstverk och antikviteter.
Övriga värd föremål (AN.139)	Värd föremål som ej klassificerats annorstädes, t.ex. samlingar och juveler av betydande värde formade av ädelstenar och ädla metaller.
Icke producerade tillgångar (AN.2)	Icke finansiella tillgångar som tillkommit på annat sätt än genom produktionsprocesser. Icke producerade tillgångar består av materiella och immateriella tillgångar enligt definitioner nedan. Kostnader för ägarbyte och för väsentliga förbättringar som gäller dessa tillgångar ingår också.
Materiella icke producerade tillgångar (AN.21)	Icke producerade tillgångar som förekommer i naturen och över vilka äganderätt kan göras gällande och överlåtas. Natur- och miljötillgångar över vilka ägarrättigheter inte har gjorts eller kan göras gällande, såsom öppet hav eller luft, är exkluderade. Materiella icke producerade tillgångar består av mark, mineraltillgångar, icke odlade biologiska tillgångar och vattenresurser, enligt definitioner nedan.
Mark (AN.211)	Den mark, inklusive jordtäcknet och allt slags anslutande ytvatten, över vilka ägarrättigheter görs gällande. Väsentliga förbättringar som inte kan skiljas fysiskt från marken som sådan ingår också. Exkluderade är alla slags byggnader eller andra byggnadsverk som är belägna på marken eller löper därigenom; odlade grödor, träd och djur; mineraltillgångar; icke odlade biologiska tillgångar och vattenresurser under marken. Mark består av tomt- och anläggningsmark, odlad mark, rekreationsmark med anslutande ytvatten och övrig mark med anslutande ytvatten, enligt definitioner nedan.
Tomt- och anläggningsmark (AN.2111)	Mark på vilken bostäder, övriga byggnader och anläggningar är byggda eller i vilken deras grunder är grävda, inklusive gårdsplaner och trädgårdar som bedöms vara en integrerad del av lantgårdar och andra bostäder och tillfartsvägar till lantgårdar.
Odlad mark (AN.2112)	Mark på vilken jordbruks- eller trädgårdsproduktion bedrivs för kommersiella ändamål eller för eget uppehälle och, i princip inklusive, mark under trädplanteringar, fruktträdgårdar och vingårdar.
Rekreativ mark med anslutande ytvatten (AN.2113)	Mark som används som privatägda lustgårdar, parkområden och nöjesfält och offentligt ägda parker och rekreationsområden, tillsammans med anslutande vattenyta.
Övrig mark med anslutande ytvatten (AN.2119)	Mark som ej klassificerats annorstädes, inklusive privata trädgårdar och tomter som inte uppodlats för egen försörjning eller för kommersiella ändamål, allmänningar, mark omkring bostäder utöver sådana gårdsplaner och trädgårdar som bedöms vara en integrerad del av lantgårdar och andra bostäder och anslutande ytvatten.

Klassifikation av tillgångar	Definitioner
Mineraltillgångar (AN.212)	Bevisade och sannolika reserver av mineraltillgångar belägna på eller under markytan och som är ekonomiskt exploaterbara givet befintlig teknik och aktuella relativpriser. Ägar rättigheter till mineraltillgångar kan vanligen särskiljas från ägar rättigheterna till marken som sådan. Mineraltillgångar består av kol-, olje- och naturgastillgångar, metalliska mineraltillgångar och icke metalliska mineraltillgångar, enligt definitioner nedan.
Kol-, olje- och naturgastillgångar (AN.2121)	Tillgångar av antracit, bituminöst kol och brunkol; fyndigheter och fält av råolja och naturgas.
Metalliska mineraltillgångar (AN.2122)	Fyndigheter av järn, ädelmetaller och andra metaller.
Icke metalliska mineraltillgångar (AN.2123)	Stenbrott, lertäkter och grustag; fyndigheter av kemiska mineral och konstgödselmineral; fyndigheter av kvarts, gips, naturliga ädelstenar, asfalt och bitumen, torv och andra icke metalliska mineral utom kol och petroleum.
Icke odlade biologiska tillgångar (AN.213)	Djur och växter som ger avkastning både en enda gång och vid upprepade tillfällen och över vilka ägar rättigheter görs gällande men för vilka naturlig tillväxt och/eller förnyelse inte är under direkt kontroll, ansvar och ledning av institutionella enheter. Exempelvis urskogor och fiskevatten inom landets territorium. Endast sådana resurser som redan är, eller sannolikt snart kommer att vara, exploaterbara för ekonomiska ändamål bör inkluderas.
Vattenresurser (AN.214)	Vattenförande skikt och andra grundvattenresurser i den mån som knapphet därpå leder till framtvängandet av ägar rättigheter och/eller nyttjanderättigheter, marknadsvärdering och något mått av ekonomisk kontroll.
Immateriella icke producerade tillgångar (AN.22)	Icke producerade tillgångar som är samhällseliga konstruktioner. De skapas och befasts genom juridiska eller bokföringsmässiga åtgärder, som att bevilja ett patent eller överlåta någon ekonomisk förmån till en tredje part. Några berättigar ägarna att inlåta sig i vissa specifika aktiviteter och att utestänga andra institutionella enheter från att göra detsamma utom med ägarens tillstånd. Immateriella icke producerade tillgångar består av patent, arrenden och andra överlåtelsebara kontrakt, förvärvad goodwill och övriga immateriella icke producerade tillgångar.
Patent (AN.221)	Uppfinningar inom olika kategorier av tekniska nyheter som enligt lag eller genom domslut kan ges patentskydd. Exempelvis innefattas anordningar i fråga om material, processer, mekanismer, elektriska och elektroniska kretsar och apparater, farmaceutiska formuleringar och nya varianter av levande organismer skapade på konstgjord väg.
Arrenden och andra överlåtelsebara kontrakt (AN.222)	Arrenden eller kontrakt där innehavaren har rätt att överföra arrendet på en tredje part oberoende av utarrenderaren. Exempelvis innefattas arrenden av mark och byggnader och andra byggnadsverk, koncessioner eller exklusiva rättigheter att exploatera mineraltillgångar eller fiskebankar, överlåtelsebara kontrakt med idrottsmän och författare och optioner att köpa ännu ej producerade tillgångar. Kontrakt på hyra av maskiner är exkluderade från icke finansiella immateriella tillgångar.
Förvärvad goodwill (AN.223)	Skillnaden mellan det värde som betalats för ett inarbetat företag och nettosumman av företagets tillgångar och skulder, för vilket varje post har identifierats och värderats för sig. Värdet av goodwill inkluderar därför allt i fråga om långsiktiga fördelar för affärsverksamheten som inte blivit separat identifierat som en tillgång, såväl som värdet av att tillgångarna används i förening och inte bara är en samling separabla tillgångar.

Klassifikation av tillgångar	Definitioner
Övriga immateriella icke producerade tillgångar (AN.229)	Immateriella icke producerade tillgångar som ej klassificerats annorstädes.
FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER (AF)	Finansiella tillgångar är ekonomiska tillgångar som betalningsmedel, finansiella fordringar och sådana ekonomiska tillgångar som till sin karaktär liknar finansiella fordringar.
	Betalningsmedel består av monetärt guld, särskilda dragningsrätter, sedlar och mynt samt överförbar inlåning.
	Finansiella fordringar berättigar ägarna (långivarna) att utan någon motprestation erhålla en betalning eller serie av betalningar från andra institutionella enheter (låntagarna) som har motsvarande skuld.
	Exempel på ekonomiska tillgångar som till sin karaktär liknar finansiella fordringar är aktier och andra ägarandelar och delvis villkorade tillgångar.
Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR) (AF.1)	De finansiella tillgångar som klassificeras i denna kategori är de enda finansiella tillgångar för vilka det inte finns några motsvarande skulder i ENS.
Monetärt guld (AF.11)	Guld som hålls som en del av valutareserven hos monetära myndigheter eller hos andra som står under effektiv myndighetskontroll.
Särskilda dragningsrätter (SDR) (AF.12)	Internationella reservtillgångar som skapats av Internationella valutafonden (IMF) och tilldelade dess medlemmar för att öka medlemmarnas existerande reservtillgångar.
Sedlar, mynt och inlåning (AF.2)	Utelöpande sedlar och mynt och all sorts inlåning i nationell och utländsk valuta.
Sedlar och mynt (AF.21)	Utelöpande sedlar och mynt som vanligtvis används vid betalningar.
Överförbar inlåning (AF.22)	Inlåning (i nationell eller utländsk valuta) som omedelbart kan omvandlas till kontanter eller som är överförbara med check, giring, debitering eller liknande utan någon form av märkbar begränsning eller straffavgift.
Övrig inlåning (AF.29)	Inlåning (i nationell eller utländsk valuta) som inte är överförbar. Övrig inlåning kan inte användas till att när som helst göra betalningar och kan inte omvandlas till kontanter eller överförbar inlåning utan någon form av märkbar begränsning eller straffavgift.
Värdepapper andra än aktier (AF.3)	Finansiella tillgångar som är innehavarinstrument, vilka vanligtvis är överlåtbara och i vilka det förekommer handel på andrahandsmarknader eller som kan användas för avräkning och som inte ger innehavaren någon form av äganderätt till den institutionella enhet som har givit ut dem.
Värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (AF.33)	Värdepapper andra än aktier som ger innehavaren ovillkorlig rätt till en fast eller i kontrakt bestämd rörlig avkastning i form av kupongbetalningar (ränta) och/eller en bestämd fast summa på en eller flera specificerade dagar eller som börjar från en vid emissionen bestämd dag.
Kortfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (AF.331)	Värdepapper andra än aktier utom finansiella derivat, vilkas ursprungliga löptid normalt är ett år eller mindre och i undantagsfall maximalt två år.
Långfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat (AF.332)	Värdepapper andra än aktier utom finansiella derivat, vilkas ursprungliga löptid normalt är mer än ett år och i undantagsfall mer än minst två år.
Finansiella derivat (AF.34)	Finansiella tillgångar som är baserade på eller härledda från ett annat underliggande instrument. Det underliggande instrumentet är vanligen en annan finansiell tillgång, men kan också vara en råvara eller ett index.

Klassifikation av tillgångar	Definitioner
Lån (AF.4)	Finansiella tillgångar som skapas när långgivare – antingen direkt eller genom mäklare – ger lån till låntagare, antingen bestyrkta genom icke överlåtbara dokument eller ej styrkta av dokument.
Kortfristiga lån (AF.41)	Lån vilkas ursprungliga löptid normalt är ett år eller mindre, och i undantagsfall maximalt två år, och lån som ska betalas tillbaka vid uppsägning.
Långfristiga lån (AF.42)	Lån vilkas ursprungliga löptid normalt är mer än ett år, och i undantagsfall mer än två år som minimum.
Aktier och andra ägarandelar (AF.5)	Finansiella tillgångar som representerar äganderätt till bolag eller kvasibolag. Dessa finansiella tillgångar berättigar vanligtvis innehavaren till en del av bolagens eller kvasibolagens vinster och till en del av deras egna kapital vid eventuell likvidering.
Aktier och andra ägarandelar, exklusive fondandelar (AF.51)	Finansiella tillgångar exklusive fondandelar som representerar äganderätt till bolag eller kvasibolag. Dessa finansiella tillgångar berättigar vanligtvis innehavaren till en del av bolagens eller kvasibolagens vinster och till en del av deras engas kapital vid en eventuell likvidering.
Noterade aktier, exklusive fondandelar (AF.511) Icke noterade aktier, exklusive fondandelar (AF.512)	Aktier omfattar inkomstbärande andelar i bolagskapital i form av värdepapper som i princip är överlåtelsebara. Noterade aktier omfattar aktier vars pris noteras på en erkänd fondbörs eller annan form av andrahandsmarknad. Icke noterade aktier omfattar sådana aktier som inte är noterade.
Andra ägarandelar (AF.513)	Alla former av ägarandelar som inte klassificeras i underpositionerna AF.511 och AF.512 eller i underkategori AF.52.
Fondandelar (AF.52)	Andelar som emitterats av en speciell typ av finansiella bolag, vars enda ändamål är att investera de insamlade medlen på penningmarknaden, kapitalmarknaden och/eller fastighetsmarknaden.
Försäkringstekniska reserver (AF.6)	Tekniska avsättningar hos försäkringsföretag och (självständiga och icke självständiga) pensionsfonder för att täcka förpliktelser mot försäkringstagare eller förmånstagare såsom föreskrivs i rådets direktiv 91/674/EEG av den 19 december 1991 om försäkringsföretags årsredovisningar och konsoliderade räkenskaper.
Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfondsreserver (AF.61)	Tekniska avsättningar hos berörda företag och kvasibolag i syfte att — när de upprättade villkoren är uppfyllda — kunna infria kommande ersättnings- och understödsanspråk.
Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver (AF.611)	Tekniska avsättningar för att täcka utelöpande risker och tekniska avsättningar för bonusförpliktelser som ökar slutvärdet av bonuskapitalet eller liknande program.
Hushållens nettofordran i pensionsfondsreserver (AF.612)	Tekniska avsättningar hos självständiga och icke självständiga pensionsfonder som är grundade av arbetsgivare och/eller anställda eller grupper av egenföretagare för att tillförsäkra anställda eller egenföretagare pensioner.
Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar (AF.62)	Tekniska avsättningar hos försäkringsföretag och (självständiga och icke självständiga) pensionsfonder för — den del av tecknade bruttopremier som hänför sig till den följande räkenskapsperioden (förskottsbetalning av försäkringspremier),

Klassifikation av tillgångar	Definitioner
Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter (AF.7)	<p>— den beräknade totala slutliga kostnaden för att reglera alla krav som uppkommit genom händelser som har inträffat under räkenskapsperioden, antingen dessa är anmälda eller inte, minus belopp som redan betalats för sådana krav (reserver för utestående fordringar).</p> <p>Finansiella fordringar som uppkommit som en motpost till en finansiell eller icke finansiell transaktion när det föreligger en tidskillnad mellan transaktionen och den motsvarande betalningen.</p>
Handelskrediter och förskott (AF.71)	Finansiella fordringar i samband med kreditgivning vid leverantörers och köparens transaktioner av varor och tjänster och förskottsbetalningar för produkter under framställning eller beställda produkter och vilka är förbundna med sådana transaktioner.
Övriga obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter, exklusive handelskrediter och förskott (AF.79)	Finansiella fordringar som uppkommer när det finns tidskillnader mellan fördelningstransaktioner eller finansiella transaktioner på sekundärmarknaden och motsvarande betalning. Den omfattar också finansiella fordringar som beror på upplupna intäkter.
Memorandumposter	ENS kräver flera memorandumposter för att redovisa tillgångar vilka inte identifieras separat i dess huvudstruktur men som är av mera specialiserat analytiskt intresse.
Varaktiga konsumtionsvaror (AN.m)	Varaktiga varor förvärvade av hushåll för slutlig konsumtion (dvs. varor som inte används av hushåll för värdebevarande ändamål eller av personliga företag ägda av hushåll för produktionsändamål).
Direkta investeringar i utlandet (AF.m)	Direkta investeringar i utlandet som medför en varaktig relation mellan en inhemsk institutionell enhet i en ekonomi (direktinvestorare) och en inhemsk institutionell enhet i en annan ekonomi än investerarens (direktinvesteringsföretag). Direktinvestorarens syfte är att utöva en betydande grad av inflytande på ledningen av företaget i den andra ekonomin.

(¹) Statistical Classification of Products by Activity (CPA), 1993.

Bilaga 7.2

Översikt över poster från ingående balans till utgående balans

Klassifikation av tillgångar, skulder och nettoförmögenhet	IV.1 Ingående balans	III.1 och III.2 Transaktioner	III.3.1 Andra volymförändringar	III.3.2 Kapitalvinster		IV.3 Utgående balans
				III.3.2.1 Neutrala kapitalvinster/ -förluster	III.3.2.2 Reala kapitalvinster/ -förluster	
Icke finansiella tillgångar	AN	P.5, K.1, K.2	K.3, K.4, K.5, K.6, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN
Producerade tillgångar	AN.1	P.5, K.1	K.4, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.1
Fasta tillgångar ⁽¹⁾	AN.11	P.51, K.1	K.4, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.11
Materiella fasta tillgångar	AN.111	P.511, K.1	K.4, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.111
Bostäder	AN.1111	P.511, K.1	K.4, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.1111
Övriga byggnader och anläggningar	AN.1112	P.511, K.1	K.4, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.1112
Maskiner och inventarier	AN.1113	P.511, K.1	K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.1113
Odlade tillgångar	AN.1114	P.511, K.1	K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.1114
Immateriella fasta tillgångar	AN.112	P.512, K.1	K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.112
Lagerstockar	AN.12	P.52	K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.12
Värdeföremål	AN.13	P.53	K.4, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.13
Icke producerade tillgångar	AN.2	K.2, P.513, K.1	K.3, K.5, K.61, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.2
Materiella icke producerade tillgångar	AN.21	K.21, P.513, K.1	K.3, K.5, K.61, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.21
Mark	AN.211	K.21, P.513, K.1	K.3, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.211

Klassifikation av tillgångar, skulder och nettoförmögenhet	IV.1 Ingående balans	III.1 och III.2 Transaktioner	III.3.1 Andra volymförändringar	III.3.2 Kapitalvinster		IV.3 Utgående balans
				III.3.2.1 Neutrala kapitalvinster/ -förluster	III.3.2.2 Reala kapitalvinster/ -förluster	
Mineraltillgångar	AN.212	K.21, P.513	K.3, K.61, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.212
Icke odlade biologiska tillgångar	AN.213	K.21, P.513	K.3, K.5, K.61, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.213
Vattenresurser	AN.214	K.21, P.513	K.3, K.61, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.214
Immateriella icke producerade tillgångar	AN.22	K.22, P.513	K.3, K.62, K.7, K.8, K.9, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AN.22
Finansiella tillgångar/skulder ⁽¹⁾	AF	F.	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.21, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF
Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR) (endast tillgångar)	AF.1	F.1	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.21, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.1
Sedlar, mynt och inlåning	AF.2	F.2	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.2
Värdepapper andra än aktier	AF.3	F.3	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.3
Lån	AF.4	F.4	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.4
Aktier och andra ägarandelar	AF.5	F.5	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.5
Försäkringstekniska reserver	AF.6	F.6	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.6
Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter	AF.7	F.7	K.7, K.8, K.10, K.12.1, K.12.22	K.11.1	K.11.2	AF.7
Nettoförmögenhet	B.90	B.10.1	B.10.2	B.10.31	B.10.32	B.90

⁽¹⁾ Memorandumpost: AN.m Varaktiga konsumtionsvaror.

⁽²⁾ Memorandumpost: AF.m Direkta investeringar i utlandet.

AN. . . . , AF. . . . är från Klassifikation av tillgångar.

Saldoposter

- B.10.1 Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar
- B.10.2 Förändringar i nettoförmögenhet genom andra volymförändringar av tillgångar
- B.10.31 Förändringar i nettoförmögenhet genom neutrala kapitalvinster/-förluster
- B.10.32 Förändringar i nettoförmögenhet genom reala kapitalvinster/-förluster
- B.90 Nettoförmögenhet

Transaktioner i finansiella tillgångar och skulder

- F. Transaktioner i finansiella tillgångar och skulder
- F.1 Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)
- F.2 Sedlar, mynt och inlåning
- F.3 Värdepapper andra än aktier
- F.4 Lån
- F.5 Aktier och andra ägarandelar
- F.6 Försäkringstekniska reserver
- F.7 Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter

Transaktioner i varor och tjänster

- P.5 Bruttoinvestering
- P.51 Fast bruttoinvestering
- P.511 Anskaffning minus avyttring av materiella fasta tillgångar
- P.512 Anskaffning minus avyttring av immateriella fasta tillgångar
- P.513 Ökning av värdet av icke finansiella icke producerade tillgångar
- P.52 Lagerinvestering
- P.53 Anskaffning minus avyttring av värdeföremål

Andra kapitalbildningsposter

- K.1 Kapitalförslitning
- K.2 Anskaffning minus avyttring av icke finansiella icke producerade tillgångar
- K.21 Anskaffning minus avyttring av mark och andra materiella icke producerade tillgångar
- K.22 Anskaffning minus avyttring av immateriella icke producerade tillgångar
- K.3 Ekonomisk tillblivelse av icke producerade tillgångar
- K.4 Ekonomisk tillblivelse av producerade tillgångar
- K.5 Naturlig tillväxt av icke odlade biologiska tillgångar
- K.6 Ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar
- K.61 Uttag av naturtillgångar
- K.62 Övrigt ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar
- K.7 Förlust genom katastrofer
- K.8 Konfiskation utan ersättning
- K.9 Övriga volymförändringar i icke finansiella tillgångar
- K.10 Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder
- K.11 Nominella kapitalvinster/-förluster
- K.11.1 Neutrala kapitalvinster/-förluster
- K.11.2 Reala kapitalvinster/-förluster
- K.12 Klassificerings- och strukturförändringar
- K.12.1 Förändring i sektorklassificering och struktur
- K.12.2 Förändring i klassificering av tillgångar och skulder
- K.12.21 Monetarisering/demonetarisering av guld
- K.12.22 Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld

KAPITEL 8

KONTOSYSTEM OCH SALDOPOSTER

- 8.01 ENS redovisar flöden och stockar i en ordnad uppsättning av konton vilka beskriver det ekonomiska kretsloppet från inkomstbildning, via fördelning och omfördelning av inkomster och slutligen kapitalbildning i form av tillgångar.
- 8.02 Vart och ett av kontona visar transaktioner som balanserar, antingen på grund av de definitioner som har använts eller därför att någon viktig saldopost förs vidare till nästa konto.
- 8.03 Genom en strukturerad redovisning av transaktionerna, gjord i enlighet med en logisk analys av det ekonomiska livet, erhåller man de aggregat som krävs för att studera en bransch, en institutionell sektor eller undersektor liksom den totala ekonomin. Uppdelningen av kontona har genomförts så att man ska få fram den mest betydelsefulla ekonomiska informationen.
- 8.04 Kontona grupperas i tre olika kategorier:
- löpande konton,
 - kapitalbildningskonton,
 - balansräkningar.
- Löpande konton behandlar bildande, fördelning och omfördelning av inkomsterna och hur dessa används i form av slutlig konsumtion. Vidare kan man här beräkna sparandet, vilket är en viktig faktor vid kapitalbildningen.
- Kapitalbildningskonton analyserar de olika komponenterna i förändringarna av tillgångar och skulder hos olika enheter, och gör att man kan beräkna förändringar i nettoförmögenhet (skillnaden mellan tillgångar och skulder).
- Balansräkningar visar totala tillgångar och skulder hos de olika enheterna vid början av och slutet av bokföringsperioden, såväl som deras nettoförmögenhet. Flödena för varje tillgångs- eller skuldpost som har redovisats i kapitalbildningskontona uppträder igen i förändringarna i balansräkningskontona.
- 8.05 Kontosystemet avser, helt eller delvis, institutionella enheter, institutionella sektorer eller undersektorer, branscher eller den totala ekonomin.
- 8.06 Saldoposterna tas fram både brutto och netto. De är bruttoredovisade om de beräknas före avdrag för kapitalförslitning och de är netto om de beräknas efter ett sådant avdrag. Det är mera informativt att uttrycka saldoposter som rör inkomster i nettotermer.
- 8.07 Kontona presenteras på olika sätt:
- i form av integrerade ekonomiska räkenskaper som visar kontona för alla institutionella sektorer, den totala ekonomin och utlandet i en enda tabell.
 - i form av en uppsättning konton som ger mera detaljerad information. De tabeller som visar hur varje konto ställs upp visas i det avsnitt i detta kapitel som heter "Kontosystem".
 - i form av matriser, i vilka varje konto representeras parvis av en rad och en kolumn.
- 8.08 Översiktlig presentation av konton, saldoposter och huvudaggregat:

Tabell 8.1 — Översiktlig presentation av konton, saldoposter och huvudaggregat

Konton	Kontosystem för institutionella sektorer				Saldoposter		Huvudaggregat
	I. Produktionskonto II. Inkomstfördelings- och inkomstanvändningskonton	I. Produktionskonto Konto för primär inkomstfördelning II.1. II.2. II.3. II.4. II.4.1. II.4.2.	II.1.1. Konto för inkomstbildning II.1.2. Konto för allokering av primära inkomster	II.1.2.1. Konto för företagarinkomster II.1.2.2. Konto för allokering av övriga primära inkomster	B.1 B.2 B.3 B.4 B.5 B.6 B.7 B.8	Förädlingsvärde Driftsöverskott Sammansatt förvärvsinkomst Företagarinkomst Primärinkomstsaldo Disponibel inkomst Justerad disponibel inkomst Sparande	Nationalprodukt (BNP/NNP) Nationalinkomst (BNI, NNI) Disponibel nationalinkomst Sparande
Löpande konton							
Kapitalbildningskonton	III. Kapitalbildningskonton	III.1. Kapitalkonto III.2. Konto för finansiella transaktioner III.3. Konto för andra förändringar i tillgångarna	III.1.1. Konto för förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar III.1.2. Konto för anskaffning av icke finansiella tillgångar III.3.1. Konto för andra volymförändringar i tillgångarna III.3.2. Omvärderingskonto	III.3.2.1. Neutrala kapitalvinster/-förluster III.3.2.2. Reala kapitalvinster/-förluster	B.10.1 B.9 B.9 B.10.2 B.10.3 B.10.31 B.10.32	Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar Finansiellt sparande/nettoupplåning Finansiellt sparande/nettoupplåning Förändringar i nettoförmögenhet genom andra volymförändringar i tillgångarna Förändringar i nettoförmögenhet genom nominella kapitalvinster/-förluster Förändringar i nettoförmögenhet genom neutrala kapitalvinster/-förluster Förändringar i nettoförmögenhet genom reala kapitalvinster/-förluster	

KONTOSYSTEM

8.09 Kontosystemet är sammansatt av tre huvudsakliga kategorier av konton:

- a) Löpande konton:
 - 1) Produktionskontot (I).
 - 2) Inkomstfördelnings- och inkomstanvändningskonton (II).
- b) Kapitalbildningskonton (III).
- c) Balansräkningar (IV).

LÖPANDE KONTON**Produktionskonto (I)⁽¹⁾**

- 8.10 Produktionskontot (I) visar de transaktioner som hänför sig till den egentliga produktionsprocessen. Det ställs upp för institutionella sektorer och för branscher. Tillgångssidan innefattar produktion och användningssidan insatsförbrukning.
- 8.11 Produktionskontot kan användas för att ta fram en av de mest betydelsefulla balansposterna i systemet — förädlingsvärdet, alltså det värde som genereras av varje enhet som har en produktionsaktivitet — och ett utomordentligt viktigt aggregat: bruttonationalprodukten. Förädlingsvärdet är ekonomiskt betydelsefullt både för institutionella sektorer och för branscher.
- 8.12 Liksom saldoposterna i de följande kontona, kan förädlingsvärdet (sadloposten i kontot) beräknas före eller efter kapitalförslitning, dvs. brutto eller netto. Då produktionen värderas till baspriser och insatsförbrukningen till mottagarpriser, kommer förädlingsvärdet inte att inkludera produktskatter minus produktsubventioner.
- 8.13 Produktionskontot för den totala ekonomin inkluderar i tillförseln, förutom produktionen av varor och tjänster, också produktskatter minus produktsubventioner. Detta gör att man får bruttonationalprodukten (till marknadspris) som saldopost.
- 8.14 Eftersom indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM) inte allokeras till användande sektor, behandlas hela värdet av produktion av FISIM som insatsförbrukning i en nominell sektor med produktinsvärdet noll och ett negativt förädlingsvärde lika stort som insatsförbrukningen men med omvänt tecken. På detta sätt reducerar man förädlingsvärdet för alla sektorer och branscher tillsammans totalt sett med detta belopp. För att förenkla presentationen av kontona kan man låta bli att sätta in en tilläggs-kolumn för den nominella sektorn, och i stället beakta motsvarande värde i kolumnen för den totala ekonomin.

Inkomstfördelnings- och inkomstanvändningskonton (II)

- 8.15 Fördelning och användning av inkomsterna analyseras i fyra led: primär inkomstfördelning, sekundär inkomstfördelning, omfördelningar in natura och inkomstanvändning.

Det första ledet rör inkomstbildning som ett direkt resultat av produktionsprocessen och fördelning av dessa inkomster mellan produktionsfaktorerna (arbete, kapital) och den offentliga sektorn (via skatter på produktion och import, liksom via subventioner). Det möjliggör beräkning av driftöverskott (eller sammansatt förvärvsinkomst när det gäller hushållen) och av primär inkomst.

Det andra ledet visar omfördelning av inkomster via transfereringar som är andra än sociala transfereringar in natura. Här får man fram disponibel inkomst.

Det tredje ledet beskriver omfördelning via sociala transfereringar in natura, vilket ger justerad disponibel inkomst.

Det fjärde ledet beskriver hur inkomsterna konsumeras och sparas, vilket ger sparandet.

(¹) Se kapitel 3 "Produkttransaktioner".

Tabell 8.2. — Konto I: Produktionskonto

Användning	Tillgång														
	Motsvarande poster i		S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	Motsvarande poster i	
Total	Varu- och tjänste-konto	Utländs-konto	Totala eko-nomin	HIO	Hushåll	Offentlig sektor	Finan-siella företag	Icke-finan-siella företag	Finan-siella företag	Offentlig sektor	Hushåll	HIO	Totala eko-nomin	Utländs-konto	Varu- och tjänste-konto
3 595	3 595						1 753	102	434	1 269	37	3 595			3 595
3 048	3 048						1 722	102	74	1 129	21	3 048			3 048
171	171						31	0	0	140	0	171			171
376	376								360	16	376				376
1 904			1 904	6	694	246	29	881					1 904		1 904
133	133														133
1 824			1 824	31	575	188	73	872							
222			222	3	42	30	10	137							
1 602			1 602	28	533	158	63	735							

P.11 Finansiella företag: 102 inkluderar 48 avseende FISIM (P119).

P.2 Totala ekonomin: 1 904 motsvarar summan av alla institutionella sektorer (1 856) och FISIM (48).

B.1g Totala ekonomin: 1 824 motsvarar summan av alla institutionella sektorer (1 739), plus skatter minus subventioner på produkter (133) minus FISIM (48).

*Konton för primär inkomstfördelning (II.1)***Konto för inkomstbildning (II.1.1)**

Uppställningen av kontot för inkomstbildning efter institutionell sektor visas i tabellen 8.3.

- 8.16 Kontot för inkomstbildning presenteras också efter branscher, i kolumnerna i tillgångs- och användningstabellerna.
- 8.17 Kontot för inkomstbildning visar sektorer, undersektorer och branscher som är källa till, snarare än destination för, de primära inkomsterna.
- 8.18 Det analyserar i vilken utsträckning förädlingsvärdet kan täcka löner och kollektiva avgifter och övriga produktionskatter minus produktionssubventioner. Det mäter driftsöverskottet, vilket är överskottet (eller underskottet) på produktionsaktiviteterna innan man har beaktat räntor, arrenden eller avgifter som produktionsenheten
- måste betala på finansiella tillgångar eller på materiella icke producerade tillgångar som den har lånat eller arrenderat,
 - mottar från finansiella tillgångar eller från materiella icke producerade tillgångar som den äger.
- Driftsöverskottet motsvarar den inkomst som enheterna erhåller från egen användning av produktionsutrustningen. Det är den sista saldpост som kan beräknas både för branscher och för institutionella sektorer och undersektorer.
- 8.19 När det gäller personliga företag i hushållssektorn, kommer saldpостen i inkomstbildningskontot att implicit innehålla ett element som motsvarar ersättning för arbete som utförs av ägaren eller av hans familjemedlemmar och vilken inte går att räkna separat från hans vinst som företagare. Denna kallas sammansatt förvärvsinkomst.
- 8.20 För produktion för egen räkning av bostadstjänster i ägarbebodda bostäder, är saldpостen i inkomstbildningskontot ett driftsöverskott.

Konto för allokering av primära inkomster (II.1.2)

- 8.21 I motsats till inkomstbildningskontot, behandlar kontot för allokering av primära inkomster de inhemska enheterna och insitutionella sektorerna som mottagare och inte som producenter av primära inkomster.
- 8.22 Primära inkomster är inkomster som inhemska enheter mottar på grund av sitt direkta deltagande i produktionsprocessen, liksom det är de inkomster som mottas av ägaren till en finansiell tillgång eller en materiell icke producerad tillgång i utbyte mot tillförda medel eller upplåtande av den materiella icke-producerade tillgången för en annan institutionell enhet.
- 8.23 Kontot för allokering av primära inkomster (II.1.2) kan beräknas bara för institutionella sektorer och undersektorer eftersom det för branscher inte är möjligt att bryta ner vissa flöden som är förknippade med finansiering (främmande kapital och upplåning) och med tillgångar.
- 8.24 Eftersom indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM) inte allokeras till användande sektorer, är de poster som visas för räntor de som svarar mot faktiskt betalda eller mottagna räntor. En justering görs på tillgångssidan i kolumnen finansiella företag (med negativt tecken) och i kolumnen nominell sektor (med positivt tecken). För att förenkla presentationen av kontona är det möjligt att avstå från att lägga till en extra kolumn för den nominella sektorn, och istället presentera det motsvarande talet i kolumnen för den totala ekonomin.
- 8.25 Kontot för allokering av primära inkomster bryts ner i ett konto för företagarkinomster (II.1.2.1) och ett konto för allokering av övriga primära inkomster (II.1.2.2).

Konto för företagarkinomster (II.1.2.1)

- 8.26 Syftet med kontot för företagarkinomster är att bestämma en saldpост som motsvarar begreppet rörelseöverskott före utdelning och inkomstskatt, som vanligen används i affärsbokföring.

Användning

Tillgång

Total	Motsvarande poster 1		S.1 Totala eko- nomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finan- siella företag	S.11 Icke- finan- siella företag	S.11 Icke- finan- siella företag	S.12 Finan- siella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	Motsvarande poster 1		Total	
	Varu- och tjänste- konto	Urlands- konto												Urlands- konto	Varu- och tjänste- konto		
	0		17			17									17	0	17
D.2121									Importtullar								
D.2122	0					0			Skatter på import, exklusive moms och importtullar						0	0	0
D.214						3			Produktskatter, ex- klusive moms och importskatter						3	0	3
D.29	0					94			Övriga produktions- skatter						94	0	94
D.3	0					-44			Subventioner						-44	0	-44
D.31	0					-8			Produktsubventioner						-8	0	-8
D.311	0					0			Importsubventioner						0	0	0
D.319	0					-8			Övriga produktsub- ventioner						-8	0	-8
D.39	0					-36			Övriga produktions- subventioner						-36	0	-36
D.4	66		380	7	44	46	138	145	Kapitalinkomst	78	160	30	134	5	407	39	446
D.41	16		206	7	17	39	77	66	Ränta	25	125	12	33	5	200	22	222
P.119	0		0						Justering för indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM)						0		0
D.42	36		84	0		0	36	48	Inkomst från bolag	3	25	18	57	0	103	17	120
D.421	0		60				36	24	Utdelning från bolag	3	25	5	13	0	46	14	60
D.422	36		24				0	24	Ågaruttag från kvasibolag						57	3	60

Användning

Tillgång

Total	Motsvarande poster i		S.1 Totala ekonomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finansiella företag	S.11 Icke-finansiella företag	S.11 Icke-finansiella företag	S.12 Finansiella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	Motsvarande poster i		Total	
	Varu- och tjänstekonto	Utländskonto												Utländskonto	Varu- och tjänstekonto		
14	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
25			25				25										25
65			65	0	27	7	0	31									65
1 855			1 855	6	1 390	221	29	209									1 855
1 633			1 633	3	1 348	191	19	72									1 633

Justeringen för indirekt mätta finansiella tjänster FISIM för Totala ekonomin (0) är summan av sektorn Finansiella företag (-48) och en konstruerad sektor (+48).

8.27 När det gäller den offentliga sektorn och hushållens ideella organisationer berör detta konto endast deras marknadsaktiviteter.

8.28 Företagarinkomst motsvarar driftsöverskott eller sammansatt förvärvsinkomst (på tillgångssidan):

plus kapitalinkomst som mottas i samband med finansiella och andra tillgångar som hör till företaget (på tillgångssidan);

minus ränta på skulder som åvilar företaget liksom arrenden för mark eller andra icke-producerade materiella tillgångar som arrenderas av företaget (på användningssidan).

Kapitalinkomst som företaget är skyldig betala i form av utdelningar eller återinvesterade vinstmedel från direkta utlandsinvesteringar, dras inte av från företagarinkomster.

Konto för allokering av övriga primära inkomster (II.1.2.2)

8.29 Syftet med kontot för allokering av övriga primära inkomster är att återgå från begreppet företagarinkomst till begreppet primär inkomst. Därför innehåller det de element i primär inkomst som inte tas med i kontot för företagarinkomster.

a) När det gäller bolags utdelningar och återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet (på användningssidan).

b) När det gäller hushåll:

1) Kapitalinkomst som man är skyldig betala, förutom arrenden och ränta som betalas i samband med företagaraktivitet (på tillgångssidan).

2) Löner och kollektiva avgifter (på tillgångssidan).

3) Kapitalinkomst som man har som fordran, förutom sådan som man har i samband med företagaraktivitet (på tillgångssidan).

c) När det gäller offentliga sektorn:

1) Kapitalinkomst som man är skyldig betala, förutom sådan som man är skyldig betala i samband med marknadsaktiviteter (på användningssidan).

2) Skatter på produktion och import minus subventioner (på tillgångssidan).

3) Kapitalinkomst som man har som fordran, förutom sådan som man har i samband med marknadsaktiviteter (på tillgångssidan).

Konto för sekundär inkomstfördelning (II.2)

8.30 Kontot för sekundär inkomstfördelning visar hun saldot från de primära inkomsterna i en institutionell sektor allokeras genom omfördelning: löpande inkomst -och förmögenshetskatter etc., sociala avgifter och förmåner (förutom sociala transferingar in natura) och andra löpande transfereringar.

8.31 Saldoposten på kontot är disponibel inkomst, vilken återspeglar löpande transaktioner och som explicit utesluter kapitaltransfereringar, reala kapitalvinster eller -förluster liksom konsekvenserna av händelser som naturkatastrofer.

8.32 Sociala bidrag bokförs⁽²⁾ på användningssidan av hushållens konto för sekundär inkomstfördelning och på tillgångssidan av kontot för sekundär inkomstfördelning för de institutionella sektorer som är ansvariga för förvaltandet av sociala trygghetsförsäkringar. När arbetsgivarna är skyldiga betala sociala kollektiva avgifter för sina anställda, blir de först inräknade under löner och kollektiva avgifter — på användningssidan av arbetsgivarens konto för inkomstbildning — eftersom de utgör en del av lönekostnaderna; de bokförs också som löner och kollektiva avgifter på tillgångssidan av hushållens konto för allokering av primära inkomster eftersom de motsvarar förmåner till hushållen.

⁽²⁾ De sociala avgifter som visas på användningssidan av hushållens konto för sekundär inkomstfördelning är netto för administrationsavgifter till pensionsfonder och försäkringsbolag, vars tillgångar helt eller delvis består av faktiska sociala avgifter.

Tabell 8.5 — Konto II.1.2.1 Konto för företaginkomster och II.1.2.2 Konto för allokering av övriga primära inkomster

Användning	Tillgång													Konto					
	Total	Motsvarande poster i		S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	Transaktioner och saldposter	S.11	S.12	S.13		S.14	S.15	S.1	Total	Konto
		Varu- och tjänste konto	Utländskonto																
II.1.2.1. Företagarinkomster																		II.1.2.1. Företagarinkomster	
										B.2b									
										B.3b									
										B.2n									
										B.3n									
	244	27	217	2	7	9	102	97		D.4									
	160	13	147	2	0	2	77	66		D.41									
	0		0							P.119									
										D.42									
										D.421									
										D.422									
	14	14								D.43									
	25		25							D.44	25								
	45		45	0	7	7	0	31		D.45	0								
	901		901	6	532	41	65	257		B.4b	65								
	679		679	3	490	11	55	120		B.4n	55								

Användning	Tillgång										Total
	Motsvarande poster i		S.1 Totala ekonomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finansiella företag	S.11 Icke-finansiella företag	Motsvarande poster i		
	Varu- och tjänstekonto	Utlandskonto							Utlandskonto	Varu- och tjänstekonto	
85	85	85	85	85	85	69	15	1	69	85	85
	Transaktioner och saldposter										
D.61121	Anställdas obligatoriska sociala avgifter										
12	12	12	12	12	12	7	5		7	12	12
D.61122	Anställdas frivilliga egenavgifter										
32	32	32	32	32	32	32			32	32	32
D.6113	Egenföretagares och icke anställdas sociala avgifter										
22	22	22	22	22	22	22			22	22	22
D.61131	Egenföretagares och icke anställdas obligatoriska sociala avgifter										
10	10	10	10	10	10	10			10	10	10
D.61132	Egenföretagares och icke anställdas frivilliga sociala avgifter										
19	19	19	19	19	19	5	1		5	19	19
D.612	Tillräknade sociala avgifter										
332	332	332	332	332	332	332			332	332	332
D.62	Sociala förmåner andra än in natura										
232	232	232	232	232	232	232			232	232	232
D.621	Kontanta socialförsäkringsförmåner										
29	29	29	29	29	29	29	28	1	29	29	29
D.622	Privat fonderade sociala förmåner										

Användning

Tillgång

Total	Motsvarande poster i		S.1 Totala eko- nomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finan- siella företag	S.11 Icke- finan- siella företag	S.12 Finan- siella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	Motsvarande poster i		Total	
	Varu- och tjänste- konto	Utländs- konto											Utländs- konto	Varu- och tjänste- konto		
19			19	1		5	1	12								19
	Transaktioner och saldoposter															
	D.623 Icke fonderade sociala löneförmärter															
52			52			52						52				52
	D.624 Kontanta socialbidrag															
278	9		269	2	71	139	46	11								278
	D.7 Andra löpande transfereringar															
45	2		43		31	4		8								45
	D.71 Skadeförsäkringspremier, netto															
45			45				45									45
	D.72 Skadeförsäkringsfordringar															
96			96			96										96
	D.73 Löpande transfereringar inom den offentliga sektorn															
32	1		31			31										32
	D.74 Löpande internationell samverkan															
56	2		54	2	40	8	1	3								56
	D.75 Diverse löpande transfereringar															
1 826			1 826	40	1 187	382	32	185								1 826
	B.6b Disponibel inkomst, brutto															
1 604			1 604	37	1 145	352	22	48								1 604
	B.6n Disponibel inkomst, netto															

Tabell 8.7 — Konto II.3: Konto för omfördelning av inkomster in natura

Användning	Tillgång											Total		
	Motsvarande poster i		S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.13	S.14	S.15		Motsvarande poster i	
	Varu- och tjänste-konto	Urlands-konto											Utlands-konto	Varu- och tjänste-konto
Total			Totala eko-nomin	HIO	Hushåll	Offentlig sektor	Finan-siella företag	Icke-finans-siella företag	Offentlig sektor	Hushåll	HIO	Totala eko-nomin	Total	
	Transaktioner och saldoposter													
	B.6b Disponibel inkomst, brutto												1 826	
	B.6n <i>Disponibel inkomst, netto</i>												1 604	
219	D.63 Sociala transfereringar in natura												219	
162	D.631 Sociala naturaförmåner												162	
78	D.6311 Socialförsäkringsförmåner, återbetalningar												78	
65	D.6312 Andra socialförsäkringsförmåner in natura												65	
19	D.6313 Socialbidrag i form av naturaförmåner												19	
57	D.632 Transfereringar av individuella icke marknadsprodukter												57	
1 826	B.7b Justerad disponibel inkomst, brutto												1 826	
1 604	B.7n <i>Justerad disponibel inkomst, netto</i>												1 604	

Konto för omfördelning av inkomster in natura (II.3)

- 8.33 Kontot för omfördelning av inkomster in natura ger en bredare bild av hushållens inkomster genom att inkludera flöden som innebär användning av individuella varor och tjänster som dessa hushåll erhåller gratis, t.ex. sociala förmåner in natura och transfereringar av individuella icke-marknadsprodukter. Dessa två kategorier av flöden grupperas tillsammans under begreppet sociala transfereringar in natura. Detta underlättar jämförelser över tiden när det är skillnader eller sker förändringar i de ekonomiska och sociala villkoren, och kompletterar analysen av vilken roll den offentliga sektorn spelar i omfördelningen av inkomster.
- 8.34 Sociala transferingar in natura bokförs på tillgångssidan av kontot för omfördelning av inkomster in natura när det gäller hushåll, och på användningssidan när det gäller offentliga sektorn och hushållens ideella organisationer.
- 8.35 Saldoposten i kontot för omfördelning av inkomster in natura är justerad disponibel inkomst.

Inkomstanvändningskonto (II.4)

- 8.36 För de institutionella sektorer som har slutlig konsumtion visar inkomstanvändningskontot hur den disponibla inkomsten (eller justerade disponibla inkomsten) delas upp mellan konsumtionsutgifter (eller faktisk konsumtion) och sparande.
- 8.37 I ENS har bara offentliga sektorn, hushållens ideella organisationer och hushållen slutlig konsumtion. Dessutom ingår i inkomstanvändningskontot för hushållen och för pensionsfonderna en korrigeringspost (D8 Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsreserver) vilken refererar till hur transaktionerna mellan hushållen och pensionsfonderna bokförs⁽³⁾.

Konto för användning av disponibel inkomst (II.4.1)

- 8.38 Kontot för användning av disponibel inkomst omfattar begreppet konsumtionsutgifter finansierade av de olika ingående sektorerna: hushållen, den offentliga sektorn och hushållens ideella organisationer.
- 8.39 Saldoposten på kontot för användning av disponibel inkomst är sparande.

Konto för användning av justerad disponibel inkomst (II.4.2)

- 8.40 Kontot för användning av justerad disponibel inkomst omfattar begreppet faktisk konsumtion, vilket motsvarar värdet av de varor och tjänster som faktiskt står till förfogande för hushållen för slutlig konsumtion, även när denna konsumtion finansieras av den offentliga sektorn eller av hushållens ideella organisationer.

Följaktligen kommer offentliga sektorns faktiska konsumtion endast att innefatta kollektiv konsumtion. Eftersom hushållens ideella organisationers samtliga konsumtionsutgifter betraktas som individuella, är deras faktiska konsumtion lika med noll.

- 8.41 För ekonomin totalt, blir konsumtionsutgifter och faktisk konsumtion lika; det är bara fördelningen mellan de institutionella sektorerna som är olika. Detsamma gäller för disponibel inkomst och justerad disponibel inkomst.
- 8.42 Sparande är saldposten i båda versionerna av inkomstanvändningskontot. Dess värde är identiskt för alla sektorer, oavsett om det har erhållits genom att dra konsumtionsutgifter från disponibel inkomst eller genom att dra faktisk konsumtion från justerad disponibel inkomst.

⁽³⁾ Se kapitel 4 "Fördelningstransaktioner".

Tabell 8.8 — Konto II.4.1: Konto för användning av disponibel inkomst

Användning	Tillgång											Total							
	Motsvarande poster i		S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.13	S.14	S.15		Motsvarande poster i						
	Varu- och tjänste-konto	Urlands-konto											Urlands-konto	Varu- och tjänste-konto					
Total	Totala ekonomin		Totala ekonomin	HIO	Hushåll	Offentlig sektor	Finansiella företag	Icke-finansiella företag	Offentlig sektor	Hushåll	HIO	Totala ekonomin	Total						
	Transaktioner och saldoposter																		
	B.6b Disponibel inkomst, brutto												1 826						
	B.6n <i>Disponibel inkomst, netto</i>												1 604						
1 371	P.3 Konsumtionsutgift												1 371						
1 215	P.31 Individuell konsumtionsutgift												1 215						
156	P.32 Kollektiv konsumtionsutgift												156						
11	0	11	0	0	11	0	0	0	11	0	0	11	0	11					
455	455		27	202	20	21	185	B.8b Sparande, brutto											
233	233		24	160	-10	11	48	B.8n <i>Sparande, netto</i>											
-41	-41		B.12 Bytesbalans																

- 8.43 Sparande är det (positiva eller negativa) belopp som återstår efter de löpande transaktionerna och som etablerar länken till kapitalbildningen. Om sparandet är positivt, kommer den icke använda inkomsten att användas till förvärv av tillgångar eller till att betala av skuldförbindelser. Om sparandet är negativt, blir vissa tillgångar avvecklade eller också ökar vissa skuldförbindelser.

KAPITALBILDNINGSKONTON (III)⁽⁴⁾

- 8.44 Kapitalbildningskontona är flödeskonton på vilka bokförs olika orsaker till förändringar i tillgångar eller skulder hos enheterna liksom förändringar i deras nettoförmögenhet.
- 8.45 Förändringar i tillgångar bokförs på vänstra sidan i kontona (plus eller minus) och förändringar i skulder och i nettoförmögenhet redovisas på högra sidan (plus eller minus).

Kapitalkonto (III.1)

- 8.46 Kapitalkontot visar anskaffning minus avyttringar av icke-finansiella tillgångar hos inhemska enheter och mäter förändringar i nettoförmögenhet beroende på sparande (slutsaldoposten i de löpande kontona) och kapitaltransfereringar.
- 8.47 Kapitalkontot gör det möjligt att bestämma i vilken omfattning anskaffning minus avyttringar av icke-finansiella tillgångar har finansieras av sparande och av kapitaltransfereringar. Det visar finansiellt sparande: det belopp som är tillgängligt för en enhet eller en sektor att, direkt eller indirekt, finansiera andra enheter eller sektorer, eller nettouplåning: det belopp som en enhet eller en sektor måste låna från andra enheter eller sektorer.

Konto för förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar (III.1.1)

- 8.48 Detta konto visar den förändring i nettoförmögenhet som beror på sparande och kapitaltransfereringar, denna motsvarar nettosparande plus mottagna kapitaltransfereringar minus kapitaltransfereringar som ska betalas.

Konto för anskaffning av icke-finansiella tillgångar (III.1.2.)

- 8.49 Detta konto visar anskaffning minus avyttringar av icke-finansiella tillgångar för att gå från begreppet förändring i nettoförmögenhet beroende på sparande och kapitaltransfereringar till finansiellt sparande eller nettouplåning.

Konto för finansiella transaktioner (III.2)

- 8.50 På kontot för finansiella transaktioner bokförs efter typ av finansiellt instrument, förändringar i finansiella tillgångar och skulder vilka bygger upp finansiellt sparande eller nettouplåning.
- 8.51 Den klassificering av tillgångar och skulder som används i kontot för finansiella transaktioner är identisk med den som används i balansräkningarna.

Konto för andra förändringar i tillgångarna (III.3)

- 8.52 Kontot för andra förändringar i tillgångarna visar förändringar i enheternas tillgångar och skulder, utom sådana som sker i samband med sparande eller frivilliga transfereringar av förmögenhetsvärden, vilka bokförs i kapitalkontot och kontot för finansiella transaktioner. Kontot delas upp i två: kontot för andra volymförändringar i tillgångarna (III.3.1) och omvärderingskontot (III.3.2).

⁽⁴⁾ Se kapitel 5 "Finansiella transaktioner" och kapitel VI "Övriga transaktioner och andra flöden".

Förändringar i tillgångar

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

Total	Motsvarande poster 1		S.1 Totala ekonomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finansiella företag	S.11 Icke-finansiella företag	S.11 Icke-finansiella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	S.1 Totala ekonomin	Motsvarande poster 1		Total
	Varu- och tjänstekonto	Utländskonto												Utländskonto	Varu- och tjänstekonto	
22	22	20	2	2	20	20	20	20	Ökning av värdet av icke-finansiella icke-producerade tillgångar	P.513					22	22
5	5	3	2	2	3	3	3	3	Väsentliga förbättringar av icke-finansiella icke-producerade tillgångar	P.5131					5	5
17	17	17			17	17	17	17	Kostnader vid ägarbyte av icke-finansiella icke-producerade tillgångar	P.5132						17
-222	-222	-137	-30	-42	-10	-30	-137	-137	Kapitalförslirning	K.1						17
28	28	26	2	2	26	26	26	26	Lagerinvestering	P.52					28	28
10	10	2	3	5	2	3	2	2	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	P.53					10	10
		-7	2	4	-7	2	-7	-7	Anskaffning minus avyttring av icke-finansiella icke-producerade tillgångar	K.2		1				
		-6	2	3	-6	2	-6	-6	Anskaffning minus avyttring av mark och andra materiella icke-producerade tillgångar	K.21		1				
		-1	1	1	-1	1	-1	-1	Anskaffning minus avyttring av immateriella icke-producerade tillgångar	K.22						
	-38	38	4	148	-50	5	-69	-69	Finansiellt sparande (+)/ nettoupplåning (-)	B.9						

Tabell 8.12 — Konto III.2: Konto för finansiella transaktioner

Förändringar i tillgångar				Förändringar i skulder och nettoförmögenhet												
Total	Motsvarande poster i		S.1 Totala eko- nomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finan- siella företag	S.11 Icke- finan- siella företag	S.12 Finan- siella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	Motsvarande poster i		Total	
	Varu- och tjänste- konto	Utlands- konto											Utlands- konto	Varu- och tjänste- konto		
	Transaktioner och saldoposter															
	B.9 <i>Finansiellt sparande (+)/ nettoupplåning (-)</i>															
691	50	641	32	181	120	237	71									0
	F Nettoförvärv av finansiella tillgångar/															
	F Skuldåtagande netto															
	F.1 Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)															
130	11	119	12	68	7	15	17		130	2					-2	130
37	3	34	2	10	2	15	5		35						2	37
64	2	62	7	41	4		10		63	2					-1	64
29	6	23	3	17	1		2		32						-3	29
143	5	138	12	29	26	53	18		6	64					20	143
254	10	244	5	45	167	27			71	94	28	24	217	37		254
86	3	83	3	1	63	16			16	32	11	17	76	10		86
168	7	161	2	44	104	11			55	62	17	7	141	27		168
46	2	44	3	36	3	2			26	13	4	43	3			46

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

Förändringar i tillgångar

Total	Motsvarande poster i		S.1 Totala eko- nomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finan- siella företag	S.11 Icke- finan- siella företag	S.1	Motsvarande poster i		Total
	Varu- och tjänste- konto	Utländs- konto								Utländs- konto	Varu- och tjänste- konto	
36			36				36		36			36
	Transaktioner och saldoposter											
	F.6 Försäkringstekniska reserver											
33			33				33					33
	F.61 Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder											
22			22				22					22
	F.611 Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver											
11			11				11					11
	F.612 Hushållens nettofordran i pensionsfonder											
3			3				3					3
	F.62 Förskottsbetaling av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar											
82	21	61	8	40	6				37	10	5	30
	F.7 Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter											
36	18	18	11	11	1			8		6	4	18
	F.71 Handelskrediter och förskott											
46	3	43	8	29	5			29		4	1	12
	F.79 Övriga obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter, exklusive handelskrediter och förskott											

Konto för andra volymförändringar i tillgångarna (III.3.1)

- 8.53 De förändringar som bokförs i kontot för andra volymförändringar i tillgångarna påverkar nettoförmögenheten i balansräkningarna för enheterna, sektorerna och undersektorerna i fråga. Denna förändring, som kallas förändring i nettoförmögenhet genom andra volymförändringar i tillgångarna, utgör saldoposten i kontot.

Omvärderingskonto (III.3.2)

- 8.54 På omvärderingskontot bokförs förändringar i värdet av tillgångar och skulder som följer av förändringar i deras priser.

För en given tillgång eller skuld, mäts denna förändring som

- a) antingen skillnaden mellan dess värde vid slutet av bokföringsperioden och dess värde vid början av bokföringsperioden eller vid det datum då den först togs med i balansräkningen,
- b) eller skillnaden mellan dess värde vid det datum då den slutade att tas upp i balansräkningen och dess värde vid början av bokföringsperioden eller vid det datum då den först togs in i balansräkningen.

Denna skillnad kallas för "nominell kapitalvinst (eller-förlust)".

En nominell kapitalvinst motsvarar den positiva omvärderingen av en tillgång eller den negativa omvärderingen av en (finansiell) skuld.

En nominell kapitalförlust motsvarar den negativa omvärderingen av en tillgång eller den positiva omvärderingen av en (finansiell) skuld.

- 8.55 De flöden som redovisas i omvärderingskontot ändrar nettoförmögenheten i balansräkningarna hos de berörda enheterna. Denna förändring som kallas "förändringar i nettoförmögenheten genom nominella kapitalvinster och kapitalförluster", utgör saldoposten i kontot. Den redovisas på sidan för förändringar i skulder och nettoförmögenhet.
- 8.56 Omvärderingskontot bryts ned i två underkonton: kontot för neutrala kapitalvinster/-förluster (III.3.2.1) och kontot för reala kapitalvinster/-förluster (III.3.2.2).

Konto för neutrala kapitalvinster/-förluster (III.3.2.1)

- 8.57 På kontot för neutrala kapitalvinster/-förluster bokförs förändringar i värdet av tillgångar och skulder i proportion till förändringarna i den allmänna prisnivån. Sådana förändringar motsvarar den omvärdering som är nödvändig för att bibehålla den allmänna köpkraften hos tillgångarna och skulderna. Den generella prisindexnivån som bör tillämpas för dessa beräkningar är prisindex för slutlig nationell användning, exklusive lagerinvesteringar.

Konto för reala kapitalvinster/-förluster (III.3.2.2)

- 8.58 Reala kapitalvinster och -förluster mäter skillnaden mellan nominella kapitalvinster och -förluster och neutrala kapitalvinster och -förluster.
- 8.59 Om de nominella kapitalvinsterna netto de nominella kapitalförlusterna på en given tillgång överstiger de neutrala kapitalvinsterna netto de neutrala kapitalförlusterna, är det en real kapitalvinst på tillgången för den enhet som äger den. Denna vinst återspeglar det faktum att det faktiska priset för tillgången, i genomsnitt, har stigit snabbare än den allmänna prisnivån. Omvänt så medför en nedgång i det relativa priset på tillgången en real kapitalförlust för den enhet som äger den.

På samma sätt medför en ökning i relativpriset för en skuld en real kapitalförlust på skulderna, medan en minskning i relativpriset för en skuld innebär en real kapitalvinst på skulderna.

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

Förändringar i tillgångar

Total	Motsvarande poster i		S.1 Totala eko- nomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finan- siella företag	S.11 Icke- finan- siella företag	S.11 Icke- finan- siella företag	Transaktioner, andra flöden och saldoposter	S.11 Icke- finan- siella företag	S.12 Finan- siella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	S.1 Totala eko- nomin	Motsvarande poster i		Total	
	Varu- och tjänste- konto	Utländs- konto															Utländs- konto	Varu- och tjänste- konto		
2			2				2			K.12.2 Förändringar i klassifi- cering av tillgångar och skulder										
2			2				2			K.12.21 Monetarisering/demo- netarisering av guld										
										K.12.22 Förändring i klassifice- ring av tillgångar och skulder annat än mo- netarisering/demoneta- risering av guld										
										Därav:										
7			7				7			AF.1 Monetärt guld och särskilda dragningsrät- ter (SDR)										
										AF.2 Sedlar, mynt och inlåning										
						3	-3			AF.3 Värdepapper andra än aktier										
-4			-4				-4			AF.4 Lån										-3
						-2		2		AF.5 Aktier och andra ägarandelar										-1
2			2							AF.6 Forsäkringsrekniska reserver										2
										AF.7 Obetalda/företallda inkomster och utgifter										
										B.10.2 Förändringar i netto- förmögenhet genom andra volymföränd- ringar i tillgångar										
											17	-4	2	2	2					17

Konto	Förändringar i tillgångar					Förändringar i skulder och nettoförmögenhet							Konto					
	Total	Motsvarande poster i		S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.1	Motsvarande poster i			Total				
		Varu- och tjänste konto	Utländs- konto								Utländs- konto	Varu- och tjänste konto						
				Totala eko- nomin	HIO	Hushåll	Offentlig sektor	Finansiella företag	Ikke-finansiella företag	Totala eko- nomin	Utländs- konto	Varu- och tjänste konto						
	-57	-5	-52	-2	-20	-6	-13	-10	AF	Finansiella tillgångar/ skulder	-18	-17	-7	-6	-2	-50	-3	-54
	-3		-3						AF.1	Monetärt guld och SDR								
	-32	-2	-30	-2	-17	-3	-8		AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	-1	-26	-2	-1	-29	-2		-32
	17	1	15	2	2	11	1		AF.3	Värdepapper andra än aktier	1	13	3		16	1		17
	-29	-1	-28			-2	-1		AF.4	Lån	-18		-7	-3	-1	-29		-29
	6		5	2	2	3	1		AF.5	Aktier och andra ägarandelar	3	3			6			6
	-8	-1	-7	-6	-6	-1	-1		AF.6	Försäkringstekniska reserver		-7			-7	-1		-8
	-7	-3	-5	-1	-1		-3		AF.7	Oberalda/förutbetalda inkomster och utgifter	-3		-2	-1	-6	-1		-7
									B.10.32	Förändringar i nettoförmögenhet genom reala kapital- vinster/-förluster	51	5	12	9	2	80	-1	78

BALANSRÄKNINGAR (IV)⁽¹⁾

8.60 Syftet med balansräkningar är att ge en bild av tillgångar, skulder och nettoförmögenhet hos enheter vid början av och vid slutet av bokföringsperioden liksom av förändringar mellan balansräkningarna. Ordningen är följande:

- a) Ingående balansräkning (IV.1).
- b) Förändringar i balansräkning (IV.2).
- c) Utgående balansräkning (IV.3).

Ingående balansräkning (IV.1)

8.61 Den ingående balansräkningen visar värdet av de tillgångar och skulder som innehas av enheterna vid början av bokföringsperioden.

Dessa poster kategoriseras på grundval av klassificeringen av tillgångar och skulder.

De värderas till löpande priser vid början av bokföringsperioden.

Skillnaden mellan tillgångar och skulder — saldoposten i kontot — är nettoförmögenheten vid början av bokföringsperioden.

Förändringar i balansräkning (IV.2)

8.62 I kontot för förändringar i balansräkningen bokförs som förändringar i värdet av tillgångar och skulder under loppet av bokföringsperioden och de aggregerar beloppen i de olika kapitalbildningskontona, dvs. förändringar i nettoförmögenheten som beror på sparande och på kapitaltransfereringar, förändringar i nettoförmögenheten som beror på andra volymförändringar i tillgångar och förändringar i nettoförmögenheten som beror på nominella kapitalvinster/-förluster.

Utgående balansräkning (IV.3)

8.63 Den utgående balansräkningen visar värdet av tillgångar och skulder som innehas av enheterna vid slutet av bokföringsperioden. Dessa poster kategoriseras på grundval av samma klassificering som används för den ingående balansräkningen och värderas till löpande priser vid slutet av bokföringsperioden.

Skillnaden mellan tillgångar och skulder är nettoförmögenheten vid slutet av bokföringsperioden.

8.64 Värdet av en tillgång eller skuld i den utgående balansräkningen är lika med summan av dess värde i den ingående balansräkningen och beloppet för samma kontopost i kontot för förändringar i balansräkningen.

UTLANDSKONTO (V)

8.65 I utlandskontona bokförs transaktioner mellan inhemska och utländska enheter. Utlandet bildar inte en institutionell sektor i sig själv, men i ENS struktur spelar det en liknande roll.

8.66 Systemet av utlandskonton följer samma allmänna mönster som kontona för de institutionella sektorerna, dvs.:

- a) Löpande konton.
- b) Kapitalbildningskonton.
- c) Balansräkningar.

8.67 Dessa konton ställs upp från utlandets utgångspunkt. Sålunda är det som utgör tillgång för utlandet en användning för den inhemska ekonomin, och vice versa. På liknande sätt är en finansiell tillgång som innehas av utlandet en skuld för den inhemska ekonomin, och vice versa (förutom monetärt guld och särskilda dragningsrätter).

⁽¹⁾ Se kapitel 7 "Balansräkningar".

Tabell 8.15 — Konto IV: Balansräkningar
Skulder och nettoförmögenhet

Tillgångar	Konton	Motsvarande poster i		S.1 Totala eko- nomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finan- siella företag	S.11 Icke- finan- siella företag	Transaktioner, andra flöden, stockar och saldoposter	S.11 Icke- finan- siella företag	S.12 Finan- siella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	S.1 Totala eko- nomin	Motsvarande poster i		Konton
		Varu- och tjänste konto	Utländs- konto														Utländs- konto	Varu- och tjänste konto	
IV.1. Ingående balans- räkning	9 922	324	2 822	1 591	144	5 041	AN	Icke-finansiella tillgångar	1 817	3 384	687	289	121	6 298	297	6 595	IV.1. Ingående balans- räkning		
	6 047	243	1 698	1 001	104	3 001	AN.1	Producerade tillgångar	40	1 281	102	10	38	1 471	116	1 587			
	5 544	231	1 423	913	99	2 878	AN.11	Fasta tillgångar	44	1 053	212	2	43	1 311	77	1 388			
	231	2	97	47	85	85	AN.12	Lagerstockar	897	328	169	43	1 437	17	1 454				
	272	10	178	41	5	38	AN.13	Värdetöremål	687	715	4			3	1 409				
	3 875	81	1 124	590	40	2 040	AN.2	Icke producerade till- gångar	12	335	19	5	371	25	396				
	3 809	81	1 124	578	37	1 989	AN.21	Materiella icke pro- ducerade tillgångar											
	66	66			3	51	AN.22	Immateriella icke producerade till- gångar											
	7 365	573	1 819	396	3 508	897	AF	Finansiella tillgångar/ skulder	1 177	3 384	687	289	121	6 298	297	6 595	IV.1. Ingående balans- räkning		
	770			80	690		AF.1	Monetärt guld och SDR											
	1 587	105	840	150	382	382	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	40	1 281	102	10	38	1 471	116	1 587			
	1 388	125	198		950	90	AF.3	Värdepapper andra än aktier	44	1 053	212	2	43	1 311	77	1 388			
	1 454	70	8	24	115	50	AF.4	Lån	897	328	169	43	1 437	17	1 454				
	1 409	113	411	12	651	200	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	687	715	4			3	1 409				
	396	26	291	20	30	25	AF.6	Försäkringstekniska reserver	12	335	19	5	371	25	396				

Konton	Tillgångar										Skulder och nettoförmögenhet					Konton			
	Total	Motsvarande poster i		S.1 Totala eko- nomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finan- siella företag	S.11 Icke- finan- siella företag	S.11 Transaktioner, andra flöden, stockar och saldoposter	S.11 Icke- finan- siella företag	S.12 Finan- siella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO		Motsvarande poster i		Total
		Varu- och tjänste konto	Utländs- konto														Utländs- konto	Varu- och tjänste konto	
	361	134	227	3	55	19	150	AF.7	Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter	137	22	108	35	302	59	361			
								B.90	Nettoförmögenhet	4 121	268	1 300	4 352	375	10 416	276	10 692		
IV.2. Förändringar i balansräkningen	482		482	25	110	56	1	290	AN	Totala förändringar i tillgångar/skulder									
	289		289	21	61	25	-1	182	AN.1	Icke-finansiella tillgångar									
	239		239	21	47	20	1	150	AN.11	Producerade tillgångar									
	34		34	4	4	1	29	AN.12	Fasta tillgångar										
	16		16	10	10	4	-2	3	AN.13	Lagerstockar									
	193		193	4	49	30	2	108	AN.2	Värdet förändringar									
	191		191	4	48	30	1	108	AN.21	Icke producerade tillgångar									
	2		2		1				AN.22	Materiella icke-producerade tillgångar									
	787	57	730	33	199	123	294	81	AF	Immateriella icke-producerade tillgångar									
	19	1	18			1	17		AF.1	Finansiella tillgångar/skulder									
	130	11	119	12	68	7	15	17	AF.2	Monetärt guld och SDR									
	187	9	178	13	35	29	80	21	AF.3	Sedlar, mynt och inlåning									
										Värdepapper andra än aktier	7	87	71	165	22	187			
											130	2	132	-2	130				
											155	285	176	33	28	677	91	767	IV.2. Förändringar i balansräkningen

LÖPANDE KONTON

Utrikeskonto för varor och tjänster (V.I)

8.68 Import av varor och tjänster bokförs på tillgångssidan av kontot och export av varor och tjänster bokförs på användningssidan. Skillnaden mellan tillgång och användning är saldopost i kontot, och kallas "utrikessaldo för varor och tjänster". Om den är positiv, betyder detta ett överskott för utlandet och ett underskott för den inhemska ekonomin — och vice versa om den är negativ.

8.69 För att vara konsistent med mått på inhemska enheters produktion, värderas importen till en motsvarighet till baspriser, dvs. netto från importskatter men inklusive importsubventioner.

Import av varor som redovisas i utrikeskontot för varor och tjänster värderas fob, dvs. vid gränsen för exportlandet. Export av varor värderas också fob.

När transport- och försäkringstjänster som inkluderas i fob-värdet av importen av varor (dvs. mellan fabriken och gränsen för exportlandet) betalas av inhemska enheter, måste de inkluderas i värdet av export av tjänster för det land som importerar varorna. Omvänt ifall transport- och försäkringstjänster som inkluderas i fob-värdet av exporten produceras av utländska enheter, måste dessa inkluderas i värdet av importen av tjänster för det land som exporterar varorna.

Utrikeskonto för primära inkomster och löpande transfereringar (V.II)

8.70 Syftet med utrikeskontot för primära inkomster och löpande transfereringar är att bestämma bytesbalansen, vilken i ENS struktur motsvarar de institutionella sektorernas sparande. Detta konto är en komprimerad version av kontosystemet för en institutionell sektor och sträcker sig från kontot för allokering av primära inkomster till inkomstanvändningskontot.

8.71 På tillgångssidan visar utrikeskontot för primära inkomster och löpande transfereringar utrikessaldot för varor och tjänster. Det visar också, på tillgångs- eller användningssidan, alla fördelningstransaktioner med utlandet vid sidan av kapitaltransfereringar.

UTRIKESKONTON FÖR KAPITALBILDNING (V.III)

Kapitalkonto (V.III.1)

8.72 På utrikeskontot för kapitalbildning bokförs anskaffning minus avyttringar av icke-producerade icke-finansiella tillgångar för utländska enheter och det mäter förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar.

8.73 Saldoposten i kapitalkontot är finansiellt sparande eller nettouplåning för utlandet. Den är lika med, men har omvänt tecken mot, summan av finansiellt sparande eller nettouplåning för de inhemska institutionella enheterna.

Konto för finansiella transaktioner (V.III.2)

8.74 Uppställningen av det finansiella kontot för utlandet är identiskt med de institutionella sektorernas finansiella konto.

Konto för andra förändringar i tillgångar (V.III.3)

8.75 Liksom för de institutionella sektorerna, bestämmer man successivt de förändringar i nettoförmögenheten som följer av andra volymförändringar i tillgångarna eller av nominella kapitalvinster eller -förluster, de sistnämnda nedbrutna i neutrala och reala kapitalvinster och -förluster.

8.76 Frånvaron av producerade tillgångar i kapitalbildningskontona och i balansräkningarna för utlandet beror på den konvention enligt vilken man konstruerar en inhemska institutionell enhet, och utlandet anses ha förvärvat en finansiell tillgång och vice versa för tillgångar som inhemska enheter äger i andra länder.

BALANSRÄKNINGAR (V.IV)

8.77 Balansräkningar för utlandet innehåller finansiella tillgångar och skulder. På tillgångssidan upptar dessa totala förvärv minus avyttringar mellan utländska och inhemska enheter av monetärt guld och SDR.

Tabell 8.16 — Kontosystem för utlandet

V.I: Utrikeskonto för varor och tjänster

Användning			Tillgång		
P.6	Export av varor och tjänster	536	P.7	Import av varor och tjänster	497
P.61	Export av varor	462	P.71	Import av varor	392
P.62	Export av tjänster	74	P.72	Import av tjänster	105
B.11	Utrikessaldo för varor och tjänster	-39			

V.II: Utrikeskonto för primära inkomster och löpande transfereringar

Användning			Tillgång		
D.1	Löner och kollektiva avgifter	6	B.11	Utrikessaldo för varor och tjänster	-39
D.11	Egentlig lön	6			
			D.1	Löner och kollektiva avgifter	2
D.2	Skatter på produktion och import	0	D.11	Egentlig lön	2
D.21	Produktskatter	0	D.12	Arbetsgivares kollektiva avgifter	0
D.211	Mervärdesskatter (skatter av momstyp)	0	D.121	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter	0
D.212	Importskatter och tullar, exklusive moms	0	D.122	Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter	0
D.2121	Importtullar	0			
D.2122	Skatter på import, exklusive moms och importtullar	0	D.2	Skatter på produktion och import	0
			D.21	Produktskatter	0
D.214	Produktskatter, exklusive moms och importskatter	0	D.211	Mervärdesskatter (skatter av momstyp)	0
D.29	Övriga produktionsskatter	0	D.212	Importskatter och tullar, exklusive moms och importtullar	0
			D.2121	Importtullar	0
D.3	Subventioner	0	D.2122	Skatter på import, exklusive moms och importtullar	0
D.31	Produktsubventioner	0			
D.311	Importsubventioner	0	D.214	Produktskatter, exklusive moms och importskatter	0
			D.29	Övriga produktionsskatter	0
D.319	Övriga produktsubventioner	0			
D.39	Övriga produktionssubventioner	0	D.3	Subventioner	0
			D.31	Produktsubventioner	0
D.4	Kapitalinkomst	66	D.311	Importsubventioner	0
D.41	Ränta	16			
D.42	Inkomst från bolag	36	D.319	Övriga produktsubventioner	0

Användning		Tillgång		
D.421	Utdelning från bolag	0	D.39 Övriga produktionssubventioner	0
D.422	Ågaruttag från kvasibolag	36		
D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	14	D.4 Kapitalinkomst	39
			D.41 Ränta	22
D.5	Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.	1	D.42 Inkomst från bolag	17
D.51	Inkomstskatter	1	D.421 Utdelning från bolag	14
D.59	Övriga löpande skatter	0	D.422 Ågaruttag från kvasibolag	3
			D.43 Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	0
D.61	Sociala avgifter	0	D.44 Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna	0
D.611	Faktiska sociala avgifter	0		
D.6111	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter	0	D.5 Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.	0
D.61111	Arbetsgivares obligatoriska faktiska kollektiva avgifter	0	D.51 Inkomstskatter	0
D.61112	Arbetsgivares frivilliga faktiska kollektiva avgifter	0	D.59 Övriga löpande skatter	0
D.6112	Anställdas egenavgifter	0		
D.61121	Anställdas obligatoriska egenavgifter	0	D.61 Sociala avgifter	0
D.61122	Anställdas frivilliga egenavgifter	0	D.611 Faktiska sociala avgifter	0
D.612	Tillräknade sociala avgifter	0	D.6111 Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter	0
			D.61111 Arbetsgivares obligatoriska faktiska kollektiva avgifter	0
D.62	Sociala förmåner andra än in natura	0	D.61112 Arbetsgivares frivilliga faktiska kollektiva avgifter	0
D.622	Privat fonderade sociala förmåner	0	D.6112 Anställdas egenavgifter	0
D.623	Icke fonderade sociala löneförmåner	0	D.61121 Anställdas obligatoriska egenavgifter	0
D.7	Andra löpande transfereringar	9	D.61122 Anställdas frivilliga egenavgifter	0
D.71	Skadeförsäkringspremier, netto	2	D.612 Tillräknade sociala avgifter	0
D.73	Löpande transfereringar inom den offentliga sektorn	4		
D.74	Löpande internationell samverkan	1	D.62 Sociala förmåner andra än in natura	0
D.75	Diverse löpande transfereringar	2	D.621 Kontanta socialförsäkringsförmåner	0
			D.622 Privat fonderade sociala förmåner	0
D.8	Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsreserver	0	D.624 Kontanta socialbidrag	0
			D.7 Andra löpande transfereringar	39

Användning		Tillgång	
		D.72	Skadeförsäkringsfordringar 3
		D.73	Löpande transfereringar inom den offentliga sektorn 4
		D.74	Löpande internationell samverkan 31
		D.75	Diverse löpande transfereringar 1
		D.8	Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsreserver 0
B.12	Bytesbalans -41		

V.III: Utrikeskonto för kapitalbildning

V.III.1: Kapitalkonto

V.III.1.1: Konto för förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar

Användning		Tillgång	
B.10.1	Förändring i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar -38	B.12	Bytesbalans -41
		D.9	Mottagna kapitaltransfereringar 4
		D.91	Kapitalskatter 0
		D.92	Investeringsbidrag 4
		D.99	Andra kapitaltransfereringar 0
		D.9	Betalade kapitaltransfereringar -1
		D.91	Kapitalskatter 0
		D.92	Investeringsbidrag 0
		D.99	Andra kapitaltransfereringar -1

V.III.1.2: Konto för anskaffning av icke-finansiella tillgångar

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.2	Anskaffning minus avyttring av icke-finansiella icke-producerade tillgångar 0	B.10.1	Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar -38
K.21	Anskaffning minus avyttring av mark och andra icke producerade tillgångar 0		
K.22	Anskaffning minus avyttring av immateriella icke-producerade tillgångar 0		
B.9	Finansiellt sparande (+) netto-upplåning (-) -38		

V.III.2: *Konto för finansiella transaktioner*

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
F	Nettoförvärv av finansiella tillgångar	50	F	Skuldåtagande netto	88
F.1	Monetärt guld och SDR	1			
F.2	Sedlar, mynt och inlåning	11	F.2	Sedlar, mynt och inlåning	-2
F.21	Sedlar och mynt	3	F.21	Sedlar och mynt	2
F.22	Överförbar inlåning	2	F.22	Överförbar inlåning	-1
F.29	Övrig inlåning	6	F.29	Övrig inlåning	-3
F.3	Värdepapper andra än aktier	5	F.3	Värdepapper andra än aktier	20
F.4	Lån	10	F.4	Lån	37
F.41	Kortfristiga lån	3	F.41	Kortfristiga lån	10
F.42	Långfristiga lån	7	F.42	Långfristiga lån	27
F.5	Aktier och andra ägarandelar	2	F.5	Aktier och andra ägarandelar	3
F.6	Försäkringstekniska reserver	0	F.6	Försäkringstekniska reserver	0
F.61	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder	0	F.61	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder	0
F.611	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver	0	F.612	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver	0
F.62	Förskottbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar	0			
			F.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	30
F.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	21	F.71	Handelskrediter och förskott	18
F.71	Handelskrediter och förskott	18	F.79	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	12
F.79	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	3			
			B.9	<i>Finansiellt sparande (+) netto-upplåning (-)</i>	-38

V.III.3: *Konto för andra förändringar i tillgångarna*V.III.3.1: *Konto för andra volymförändringar i tillgångarna*

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	0	AF	Skulder	0
AN.2	Icke producerade tillgångar	0	K.7	Förlust genom katastrofer	0
K.8	Konfiskation utan ersättning	0	K.8	Konfiskation utan ersättning	0
K.12	Klassificerings- och struktur- förändringar	0	K.10	Övriga volymförändringar i fi- nansiella tillgångar och skulder	0
K.12.2	Förändringar i klassificering av tillgångar och skulder	0	K.12	Klassificerings- och struktur- förändringar	0
K.12.22	Förändring i klassificering av till- gångar och skulder annat än mo- netarisering/demonetarisering av guld	0	K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0
			K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0
Därav: AN.21	Materiella icke producerade till- gångar	0	K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0	Därav: AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
AF	Finansiella tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier	0
K.7	Förlust genom katastrofer	0	AF.4	Lån	0
K.8	Konfiskation utan ersättning	0	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
K.10	Övriga volymförändringar i finan- siella tillgångar och skulder	0	AF.6	Försäkringstekniska reserver	0
K.12	Klassificerings- och struktur- förändringar	0	AF.7	Obetalda utgifter och förutbe- talda inkomster	0
K.12.2	Förändring i klassificering av till- gångar och skulder	0			
K.12.22	Förändring i klassificering av till- gångar och skulder annat än mone- tarisering/demonetarisering av guld	0			
Därav: AF.1	Monetärt guld och SDR	0			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	0			
AF.4	Lån	0			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0			
			B.10.2	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom andra volymförändringar i tillgångar</i>	0

V.III.3.2: *Omvärderingskonto*

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
K.11	Nominella kapitalvinster (+)/-för- luster (-)		K.11	Nominella kapitalvinster (+)/-för- luster (-)	
AN.2	Icke producerade tillgångar	0	AF	Skulder	3

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
AN.21	Materiella icke-producerade tillgångar	0	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
AN.22	Immateriella icke-producerade tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier	2
			AF.4	Lån	0
AF	Finansiella tillgångar	7	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AF.1	Monetärt guld och SDR	0	AF.6	Försäkringstekniska reserver	0
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
AF.3	Värdepapper andra än aktier	4			
AF.4	Lån	0			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	3			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0			
			B.10.3.	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom nominella kapitalvinster</i>	4

V.III.3.2.1: Konto för neutrala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
K.11.1	Neutrala kapitalvinster (+)/-förluster (-)		K.11.1	Neutrala kapitalvinster (+)/-förluster (-)	
AN.2	Icke-producerade tillgångar	0	AF	Skulder	6
AN.21	Materiella icke-producerade tillgångar	0	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	2
AN.22	Immateriella icke-producerade tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier	2
			AF.4	Lån	0
AF	Finansiella tillgångar	11	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AF.1	Monetärt guld och SDR	0	AF.6	Försäkringstekniska reserver	1
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	2	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	1
AF.3	Värdepapper andra än aktier	3			
AF.4	Lån	1			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	2			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	1			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	3			
			B.10.31	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom neutrala kapitalvinster/-förluster</i>	6

V.III.3.2.2: Konto för reala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
K.11.2	Reala kapitalvinster (+)/ -förluster (-)		K.11.2	Reala kapitalvinster(+)/-förluster(-)	
AN.2	Icke-producerade tillgångar	0	AF	Skulder	-3
AN.21	Materiella icke-producerade tillgångar	0	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	-2
AN.22	Immateriella icke-producerade tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier	1
			AF.4	Lån	0
AF	Finansiella tillgångar	-5	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AF.1	Monetärt guld och SDR	0	AF.6	Försäkringstekniska reserver	-1
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	-2	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	-1
AF.3	Värdepapper andra än aktier	1			
AF.4	Lån	-1			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	-1			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	-3			
			B.10.32	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom reala kapitalvinster/-förluster</i>	-1

V.IV: Balansräkningar för utlandet

V.IV.1: Ingående balansräkning

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	0	AF	Skulder	297
AN.2	Icke-producerade tillgångar	0	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	116
AN.21	Materiella icke-producerade tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier	77
AN.22	Immateriella icke-producerade tillgångar	0	AF.4	Lån	17
			AF.5	Aktier och andra ägarandelar	3
AF	Finansiella tillgångar	573	AF.6	Försäkringstekniska reserver	25
AF.1	Monetärt guld och SDR	0	AF.7	Sedlar, mynt och inlåning	59
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	105			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	125			

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
AF.4	Lån	70			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	113			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	26			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	134			
			B.90	<i>Nettoförmögenhet</i>	276

V.IV.2: *Förändringar i balansräkningen*

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
Totala förändringar i tillgångar			Totala förändringar i skulder		
AN	Icke-finansiella tillgångar	0	AF	Skulder	91
AN.2	Icke-producerade tillgångar	0	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	-2
AN.21	Materiella icke-producerade tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier	22
AN.22	Immateriella icke-producerade tillgångar	0	AF.4	Lån	37
			AF.5	Aktier och andra ägarandelar	3
AF	Finansiella tillgångar	57	AF.6	Försäkringstekniska reserver	0
AF.1	Monetärt guld och SDR	1	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	30
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	11			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	9			
AF.4	Lån	10			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	5			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	21			
			B.10	<i>Förändringar i nettoförmögenhet, totalt därav genom</i>	-34
			B.10.1	<i>Sparande och kapitaltransferringar</i>	-38
			B.10.2	<i>Andra volymförändringar i tillgångar</i>	0
			B.10.3	<i>Nominella kapitalvinster/-förluster</i>	4
			B.10.31	Neutrala kapitalvinster/-förluster	6
			B.10.32	Reala kapitalvinster/-förluster	-1

V.IV.3: *Utgående balansräkning*

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	0	AF	Skulder	388
AN.2	Icke-producerade tillgångar	0	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	114
AN.21	Materiella icke-producerade tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier	99
AN.22	Immateriella icke-producerade tillgångar	0	AF.4	Lån	54
			AF.5	Aktier och andra ägarandelar	6
AF	Finansiella tillgångar	630	AF.6	Försäkringstekniska reserver	25
AF.1	Monetärt guld och SDR	0	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	89
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	116			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	134			
AF.4	Lån	80			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	118			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	26			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	155			
			B.90	<i>Nettoförmögenhet</i>	242

KONTO FÖR VAROR OCH TJÄNSTER (0)

- 8.78 Syftet med kontot för varor och tjänster är att visa — för produktgrupper och för den totala ekonomin — hur de tillgängliga produkterna används.
- 8.79 Det visar därför — för produktgrupper och för den totala ekonomin — tillgång (produktion och import) och användning av varor och tjänster (insatsförbrukning, slutlig konsumtion, fasta bruttoinvesteringar, lagerinvesteringar, anskaffning minus avyttring av värdeföremål, export).
- 8.80 Eftersom produktionen värderas till baspriser och användningen till mottagarpriser, måste produktskatter minus produktsubventioner tas med på tillgångssidan.
- 8.81 Användningen redovisas på högra sidan i kontot för varor och tjänster och tillgången på vänstra sidan, dvs. på motsatta sidorna jämfört med de löpande kontona för de institutionella sektorerna, eftersom produktflödena utgör den andra sidan av de monetära flödena.
- 8.82 Kontot för varor och tjänster är definitionsmässigt i balans och har därför ingen saldotpost.

Tabell 8.17 — Konto 0: Varu- och tjänstekonto

Tillgång		Användning			
P.1	Produktion	3 595	P.2	Insatsförbrukning	1 904
P.11	Marknadsproduktion	3 048			
P.12	Produktion för egen slutlig användning	171	P.3/ P.4	Konsumtionsutgift/ Faktisk konsumtion	1 371
P.13	Övrig icke-marknadsproduktion	376	P.31/ P.41	Individuell konsumtionsutgift/ Faktisk individuell konsumtionsutgift	1 215

Tillgång		Användning		
D.21	Produktskatter	141	P.32/ P.42 Kollektiv konsumtionsutgift/ Faktisk kollektiv konsumtionsutgift	156
D.31	Produktsubventioner	-8		
			P.51 Fast bruttoinvestering	356
P.7	Import av varor och tjänster	497	P.511 Anskaffning minus avyttring av materiella fasta tillgångar	303
P.71	Import av varor	392	P.5111 Anskaffning av nya materiella fasta tillgångar	305
P.72	Import av tjänster	105	P.5112 Anskaffning av befintliga materiella tillgångar	11
			P.5113 Avyttring av befintliga materiella tillgångar	-13
			P.512 Anskaffning minus avyttring av immateriella fasta tillgångar	51
			P.5121 Anskaffning av nya immateriella fasta tillgångar	53
			P.5122 Anskaffning av befintliga immate- riella fasta tillgångar	6
			P.5123 Avyttring av befintliga immateriella fasta tillgångar	-8
			P.513 Ökning av värdet av icke-finansiella icke-producerade tillgångar	22
			P.5131 Väsentliga förbättringar av icke-fi- nansiella icke-producerade tillgångar	5
			P.5132 Kostnader vid ägarbyte av icke-fi- nansiella icke-producerade tillgångar	17
			P.52 Lagerinvestering	28
			P.53 Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	10
			P.6 Export av varor och tjänster	536
			P.61 Export av varor	462
			P.62 Export av tjänster	74

INTEGRERADE EKONOMISKA KONTON

8.83 De integrerade ekonomiska kontona ger en koncis överblick över kontona för en ekonomi: löpande konton, kapitalbildningskonton och balansräkningar.

De sammanför i samma tabell kontona för alla institutionella sektorer, den totala ekonomin och utlandet, och de balanserar alla flöden och alla tillgångar och skulder. De gör också att man kan avläsa aggregaten direkt.

8.84 I tabellen över de integrerade kontona bokförs användning, tillgångar och förändringar i tillgångar på vänstra sidan, medan tillförsel, skulder och förändringar i skulder redovisas på den högra sidan.

8.85 För att göra tabellen lättläst samtidigt som den ger en bild av hela den ekonomiska processen är de aggregeringsnivåer som används de högsta som är förenliga med en förståelse av systemets struktur.

8.86 Kolumnerna i tabellen representerar de institutionella sektorerna, nämligen: icke-finansiella företag, finansiella företag, offentlig sektor, hushållens ideella organisationer och hushåll. Det finns också en kolumn för den totala ekonomin, en kolumn för utlandet och en kolumn som balanserar tillgång och användning av varor och tjänster.

8.87 Raderna i tabellen representerar de olika kategorierna av transaktioner, av tillgångar och skulder, av saldotposter och av vissa aggregat.

Tabell 8.18 — Integrerade ekonomiska konton (fortsättning)

LÖPANDE KONTON		Tillgång																				
Användning	Konton	Varor och tjänster (tillg.)	Utländ	S.1 Totala ekonomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finansiella företag	S.11 Icke-finansiella företag	Kod	Transaktioner och andra flöden, stockar och saldposter	S.11 Icke-finansiella företag	S.12 Finansiella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	S.1 Totala ekonomin	Utländ	Varor och tjänster (tillg.)	Total	Konton	
		58	0	58	0	2	2	3	51	D.29-D.39	Övriga skatter på produktion minus övriga subventioner på produktion									58	0	58
		429		429	8	92	46	55	276	B.2g	Driftsöverskott, brutto									429		429
		442		442		442				B.3g	Sammansatt förvärsinkomst, brutto									442		442
		217		217	5	60	16	45	139	B.2n	Driftsöverskott, netto									217		217
		432		432		432				B.3n	Sammansatt förvärsinkomst, netto									432		432
II.1.2. Konto för allokering av primära inkomster		446	66	380	7	44	46	138	145	D.4	Kapitalinkomst							66		446		446
		1 855		1 855	6	1 390	221	29	209	B.5g	Primärinkomstsaldo, brutto/bruttonationalinkomst									1 855		1 855
		1 633		1 633	3	1 348	191	19	72	B.5m/B.5*n	Primärinkomstsaldo, netto/nettonationalinkomst									1 633		1 633
II.2. Konto för sekundär inkomstfördelning		213	1	212	0	178	0	10	24	D.5	Löpande inkomst- och förmögenhets-skatter etc.							1		213	0	213
		322	0	322		322				D.61	Sociala avgifter							0		322		322
		332	0	332	1	0	289	29	13	D.62	Sociala förmåner andra än in natura							0		332	0	332
		278	9	269	2	71	139	46	11	D.7	Andra löpande transfereringar							9		278	39	278

Tabell 8.18 — Integrerade ekonomiska konton (fortsättning)

LÖPANDE KONTON

Användning

Konton	Tillgång										Konton								
	Total	Varor och tjänster (tillg.)	Utländ	S.1 Totala ekonomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finansiella företag	S.11 Icke-finansiella företag	Kod		Transaktioner och andra flöden, stockar och saldoposter							
	1 826			1 826	40	1 187	382	32	185	B.6g	Disponibel inkomst, brutto	185	32	382	1 187	40	1 826	1 826	II.3. Konto för omfördelning av inkomster in natura
	1 604			1 604	37	1 145	352	22	48	B.6n	Disponibel inkomst, netto	48	22	352	1 145	37	1 604	1 604	
II.3. Konto för omfördelning av inkomster in natura	219			219	13		206			D.63	Sociala transfereringar in natura			219			219	219	
	1 826			1 826	27	1 406	176	32	185	B.7g	Justerad disponibel inkomst, brutto	185	32	176	1 406	27	1 826	1 826	II.4. Inkomst-användningskonto
	1 604			1 604	24	1 364	146	22	48	B.7n	Justerad disponibel inkomst, netto	48	22	146	1 364	24	1 604	1 604	
II.4. Inkomst-användningskonto	1 371			1 371		1 215	156			P.4	Faktisk konsumtion						1 371	1 371	
	1 371			1 371	13	996	362			P.3	Konsumtionsutgift						1 371	1 371	
	11			11	0	0	0	11	0	D.8	Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsreserver			11			11	11	

Tabell 8.18 — Integrerade ekonomiska konton (fortsättning)

KAPITALBILDNINGSKONTON

Förändringar i tillgångar

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

Konton	Total	Varor och tjänster (tillg.)	Utländ	S.1 Totala ekonomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finansiella företag	S.11 Icke-finansiella företag	Kod	Transaktioner och andra flöden, stockar och saldposter	S.11 Icke-finansiella företag	S.12 Finansiella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	S.1 Totala ekonomin	Utländ	Varor och tjänster (tillg.)	Total	Konton							
	28			28	0	2	0	0	26	P.52	Lagerinvestering						28		28	28								
	10			10	0	5	3	0	2	P.53	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål						10		10	10								
	0			0	0	1	4	2	-7	K.2	Anskaffning minus avyttring av icke-finansiella icke-producerade tillgångar						0											
III.2. Konto för finansiella transaktioner	691	50	-38	38	4	148	-50	5	-69	B.9	Finansiellt sparande						-38	38	4	148	4	38	4	38	88	691	0	III.2. Konto för finansiella transaktioner
	691	50	50	641	32	181	120	237	71	F	Nettoförvärv av finansiella tillgångar/skuldtagande netto						691	50	50	641	32	181	120	237	71	691		
	0	1		-1			0	-1		F.1	Monetärt guld och SDR						0	1	-1							130		
	130	11		119	12	68	7	15	17	F.2	Sedlar, mynt och inlåning						130	11	119	12	68	7	15	17	130			
	143	5		138	12	29	26	53	18	F.3	Värdepapper andra än aktier						143	5	138	12	29	26	53	18	143			
	254	10		244	0	5	45	167	27	F.4	Lån						254	10	244	0	5	45	167	27	254			
	46	2		44	0	3	36	3	2	F.5	Aktier och andra ägarandelar						46	2	44	0	3	36	3	2	46			

Tabell 8.18 — Integrerade ekonomiska konton (fortsättning)

KAPITALBILDNINGSKONTON

Förändringar i tillgångar

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

Konton	Total	Varor och tjänster (tillg.)	Utlåndet	S.1 Totala ekonomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finansiella företag	S.11 Icke-finansiella företag	Kod	Transaktioner och andra flöden, stockar och saldoposter	S.11 Icke-finansiella företag	S.12 Finansiella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	S.1 Totala ekonomin	Utlåndet	Varor och tjänster (tillg.)	Total	Konton
	36	0	0	36	0	36	0	0	0	F.6	Försäkringstekniska reserver	0	0	0	36	0	36	0	0	36	
	82	21	8	61	8	40	6	0	7	F.7	Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter	0	0	6	40	8	61	8	21	82	
III.3.1. Konto för andra volymförändringar i tillgångarna	15	4	3	15	0	2	1	-2	14	K.3-10 och K.12	Andra volymförändringar, totalt	14	-2	1	2	0	15	0	4	-2	III.3.1. Konto för andra volymförändringar i tillgångarna
	24	3	0	24	0	0	0	0	24	K.3	Ekonomisk tillblivelse av icke-producerade tillgångar	24	0	0	0	0	24	0	3	0	
	3	4	0	3	0	0	3	0	0	K.4	Ekonomisk tillblivelse av producerade tillgångar	0	0	3	0	0	3	0	4	0	
	4	0	0	4	0	0	4	0	0	K.5	Naturlig tillväxt av icke odlade biologiska tillgångar	0	0	4	0	0	4	0	0	0	
	-9	-11	0	-9	0	0	-2	0	-7	K.6	Ekonomisk försvinnande av icke-producerade tillgångar	-7	0	-2	0	0	-9	0	-11	0	
	-11	0	0	-11	0	0	-6	0	-5	K.7	Förlust genom katastrofer	-5	0	-6	0	0	-11	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0	8	-3	-5	K.8	Konfiskation utan ersättning	-5	-3	8	0	0	0	0	0	0	0
	1	0	0	1	0	0	0	0	1	K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	1	0	0	0	0	1	0	0	0	
	3	0	3	3	0	2	0	1	0	K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder	0	1	0	2	0	3	0	0	-2	

Tabell 8.18 — Integrerade ekonomiska konton (fortsättning)

KAPITALBILDNINGSKONTON

Förändringar i tillgångar

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

Konton	Total	Varor och tjänster (tillg.)	Utländ	S.1 Totala ekonomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finansiella företag	S.11 Icke-finansiella företag	Kod	Transaktioner och andra flöden, stockar och saldoposter	S.11 Icke-finansiella företag	S.12 Finansiella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	S.1 Totala ekonomin	Utländ	Varor och tjänster (tillg.)	Total	Konton	
	0	0	0	0	0	0	-6	0	6	K.12	Klassificerings- och strukturförändringar						0	0	0	0	0	
	10	0	0	10	0	0	0	-2	12	Därav: AN	Icke-finansiella tillgångar											
	-7			-7	0	0	-3	-2	-2	AN.1	Producerade tillgångar											
	17	0	0	17	0	0	3	0	14	AN.2	Icke-producerade tillgångar											
	5	0	0	5	0	2	1	0	2	AF	Finansiella tillgångar/skulder											
										B.10.2	Förändringar i nettoförmögenhet genom andre volymförändringar i tillgångar											
III.3.2. Omvärderingskonto	280	0	0	280	8	80	44	4	144	K.11	Nominella kapitalvinster/förluster											III.3.2. Omvärderingskonto
	126			126	5	35	20	2	63	AN.1	Icke-finansiella tillgångar											
	154	0	0	154	3	45	23	2	81	AN.2	Producerade tillgångar											
	91	7	7	84	1	16	2	57	8	AF	Icke-producerade tillgångar											
										B.10.3	Finansiella tillgångar/skulder											
											Förändringar i nettoförmögenhet genom nominella kapitalvinster/förluster											
												18	51	7	0	0	0	76	3	78		
												134	10	38	96	10	288	4	292			

AGGREGAT

8.88 Aggregaten är sammanfattande indikatorer över resultatet av aktiviteten i den totala ekonomin liksom de är nyckeltal för makroekonomisk analys och jämförelser i tid och rum.

BRUTTONATIONALPRODUKT TILL MARKNADSPRIS (BNP)

8.89 Bruttonationalprodukten till marknadspris är det slutliga resultatet av produktionsaktiviteten hos inhemska produktionsenheter.

Den kan definieras på tre sätt:

- a) BNP är summan av förädlingsvärden brutto för de olika institutionella sektorerna eller de olika brancherna plus produktskatter minus subventioner (vilka inte har allokerats till sektorer eller branscher). Den är också saldoposten i produktionskontot för den totala ekonomin.
- b) BNP är summan av inhemska institutionella enheters slutliga användning av varor och tjänster (faktisk konsumtion och bruttoinvestering), plus export minus import av varor och tjänster.
- c) BNP är summa av användning i kontot för den totala ekonomins inkomstbildning (löner och kollektiva avgifter, skatter minus subventioner på produktion och import, driftöverskott brutto och sammansatt förvärvsinkomst för den totala ekonomin).

8.90 Genom att dra av kapitalförslitning från BNP, erhåller vi nettonationalproduktion till marknadspris (NNP).

DRIFTSÖVERSKOTT FÖR DEN TOTALA EKONOMIN

8.91 Driftöverskott brutto (eller netto) för den totala ekonomin är summan av driftöverskott brutto (eller netto) i de olika branscherna och de olika institutionella sektorerna.

SAMMANSATT FÖRVÄRVINKOMST FÖR DEN TOTALA EKONOMIN

8.92 Sammansatt förvärvsinkomst brutto (eller netto) i den totala ekonomin är identisk med sammansatt förvärvsinkomst brutto (eller netto) i hushållssektorn.

FÖRETAGARINKOMST FÖR DEN TOTALA EKONOMIN

8.93 Företagarinkomst brutto (eller netto) för den totala ekonomin är summan av företagarinkomster brutto (eller netto) i de olika sektorerna.

NATIONALINKOMST (TILL MARKNADSPRIS)

8.94 Nationalinkomst (till marknadspris) brutto (eller netto) innefattar hela den primära inkomst som erhålls av inhemska institutionella enheter: löner och kollektiva avgifter, skatter minus subventioner på produktion och import, kapitalinkomst (erhållen minus utbetald), driftöverskott (brutto eller netto) och sammansatt förvärvsinkomst (brutto eller netto).

Bruttonationalinkomst (till marknadspris) är lika med BNP minus primär inkomst som inhemska enheter betalar till utländska enheter plus primär inkomst som inhemska enheter erhåller från utlandet.

Bruttonationalinkomst (till marknadspris) är som begrepp identiskt med det engelska uttrycket "Gross National Product" (GNP)⁽⁶⁾ som det hittills i allmänhet använts i nationalräkenskaper.

⁽⁶⁾ En direkt svensk översättning av detta begrepp kan dock inte göras eftersom BNP istället används som akronym för det engelska begreppet "Gross Domestic Product", GDP, (egentligen inhemska bruttoprodukt, en benämning som dock ej användes).

I ENS 79 beräknade emellertid GNP på ett annorlunda sätt⁽⁷⁾.

Nationalinkomst är inte ett produktionsbegrepp utan ett inkomstbegrepp, vilket är tydligare om det uttrycks i nettotermer, dvs. efter avdrag för kapitalförslitning.

DISPONIBEL NATIONALINKOMST

- 8.95 Disponibel nationalinkomst brutto (eller netto), är summan av disponibla inkomster brutto (eller netto) för de institutionella sektorerna. Disponibel nationalinkomst brutto (eller netto) är lika med nationalinkomst (till marknadspris) brutto (eller netto) minus löpande transfereringar (löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc., sociala avgifter, sociala förmåner och andra löpande transfereringar) som betalas till utländska enheter, plus löpande transfereringar som mottas av inhemska enheter från utlandet.

SPARANDE

- 8.96 Detta aggregat mäter den andel av disponibel nationalinkomst som inte används till konsumtionsutgifter.

Nationellt sparande brutto (eller netto) är summan av sparande brutto (eller netto) för de olika institutionella sektorerna.

BYTESBALANS

- 8.97 Saldoposten i utrikeskontot för primära inkomster och löpande transfereringar representerar överskottet (om det är negativt) eller underskottet (om det är positivt) för den totala ekonomin på dess löpande transaktioner (handel med varor och tjänster, primära inkomster, löpande transfereringar) med utlandet.

FINANSIELLT SPARANDE (+) ELLER NETTOUPPLÅNING (-) FÖR DEN TOTALA EKONOMIN

- 8.98 Finansiellt sparande (+) eller nettouplåningen (-) för den totala ekonomin är summan av finansiellt sparande eller nettouplåning för de institutionella sektorerna. Den representerar de nettoresurser som den totala ekonomin ställer till förfogande för utlandet (om den är positiv) eller mottar från utlandet (om den är negativ). Finansiellt sparande (+) eller nettouplåning (-) för den totala ekonomin är lika med men med motsatt tecken som finansiellt sparande (-) eller nettoutlåning (+) för utlandet.

NETTOFÖRMÖGENHET FÖR DEN TOTALA EKONOMIN

- 8.99 Nettoförmögenhet för den totala ekonomin är summan av nettoförmögenheten för alla institutionella sektorer. Den representerar värdet av de icke-finansiella tillgångarna i den totala ekonomin minus saldot av finansiella tillgångar och skulder för utlandet.

MATRISPRESENTATION

- 8.100 I tidigare delar av detta kapitel har ett system av (T-)konton presenterats. Samtidigt tillåter ENS begrepp och definitioner andra presentationssätt. Dessa möjliggör ytterligare insikter och ger underlag för olika typer av analys.

- 8.101 Input-outputtabellen utgör en vida använd matrispresentation av detaljerad och sammanhängande information om flödet av varor och tjänster och om strukturen på produktionskostnaderna. Matrisen innehåller mer information än T-kontona för varor och tjänster, produktion och inkomstbildning; exempelvis visas konsumtionsutgifter efter produktgrupp eller ursprungsbransch och insatsförbrukning visas både efter produktgrupp eller producerande bransch och efter användande produktgrupp eller bransch. Disaggregerade länknings mellan dessa konton

⁽⁷⁾ I ENS 79 beräknades GNP (till marknadspris) genom till BNP (till marknadspris) lägga löner och kapitalinkomster som erhålls från utlandet och dra bort motsvarande flöden som betalas till utlandet.

utvecklas vidare i ENS tillgångs- och användningstabeller, genom en specifikation av branschproduktionen efter produktgrupper.

- 8.102 Återstoden av detta avsnitt kommer till att börja med att visa hur systemet av konton och saldoposter också kan presenteras i matrisformat. I tabellen presenteras alla transaktioner för den totala ekonomin och för utlandet. Dessutom ingår ett aggregerat varu- och tjänstekonto.
- 8.103 Därefter diskuteras de allmänna syften som kan uppnås med en räkenskapsmatris. En avgörande egenskap är de stora möjligheter som finns att utvidga eller att komprimera en sådan matris beroende på specifika omständigheter och behov. Slutligen illustreras hur detta fungerar i praktiken. Särskilt kommer länkningarna mellan tillgångs- och användningstabellerna och sektorräkenskaperna att utvecklas genom insättning av arbetskraftskonton, så att man når fram till ramen för sociala räkenskapsmatriser (SRM). En SRM möjliggör, utom andra användningar, att en mer integrerad analys av ekonomiska och sociala frågor kan genomföras — däribland arbetslöshet.

MATRISPRESANTATION AV ENS-KONTON

- 8.104 Tabell VIII.x1 presenterar hela kontosystemet med saldoposter i en matris. För detta ändamål har kontona för primär inkomstfördelning, för inkomstanvändning och för andra förändringar i tillgångar inte underindelats. För övrigt hålls möjligheten öppen att kombinera kontot för inkomstomfördelning in natura med den sekundära inkomstfördelningen eller att inte göra det. Slutligen har ett konto som visar nettoförmögenhet lagts till.
- 8.105 De sifferuppgifter som presenteras i tabellerna i detta avsnitt motsvarar exakt det numeriska exempel som använts tidigare i detta kapitel. I samtliga matriser har de boxer som innehåller en saldopost markerats med fetstil.
- 8.106 En matrispresentation gör att varje transaktion kan representeras med en enda notering och att karaktären på transaktionen beskrivs av dess position. Varje konto representeras av ett rad- och kolumnpar och man följer den konventionen att tillgången visas i raderna och användningen i kolumnerna. Så t.ex. "betalas" nettonationalprodukten (1602) av producenterna i ekonomin, medan den "tas emot" i kontot för primär inkomstfördelning. Tabell VIII.x1 visar detta i cell (3,2), det vill säga på rad 3 i kolumn 2. Eftersom denna tabell håller isär transaktioner med utlandet i ett separat konto, kommer dess diagonalelement som är cellerna (3,3), (4,4), (5,5), (6,6), (7,7) och (8,8) bara att innehålla transaktioner mellan inhemska enheter.
- 8.107 Rad- och kolumntotalerna har inte namngetts. Deras huvudsakliga funktion i matrisräkenskaper är att tillförsäkra att alla konton verkligen representerar fullständiga balanser, i den meningen att totala inkomster (radsummor) blir lika med totala utgifter (kolumnsummor). Dessutom kan inte meningsfulla saldoposter, som knyter ihop på varandra följande konton, tas fram om inte detta villkor är uppfyllt.
- 8.108 Rad 1 visar användning av varor och tjänster, till mottagarpris: insatsförbrukning (1 904) i kolumn 2, slutlig konsumtion (1 371) i kolumn 5, bruttoinvestering (414) i kolumn 7 och export (536) i kolumn 14.
- 8.109 Elementen i rad 1 summerar användning av varor och tjänster, till mottagarpris (4 225). Kolumn 1 visar tillgången av varor och tjänster (som också är totalt 4 225, naturligtvis). Produktion (till basispris) plus produktskatter minus produktsubventioner (3728) visas i skärningen med rad 2. Importen (497) härrör sig från utrikeskontot för varor och tjänster (rad 14).
- 8.110 Rad 2 visar produktion (till baspris) plus produktionskatter minus produktsubventioner. På grund av denna värdering är summan av rad 2 (3728) och den motsvarande summan av kolumn 2, inklusive produktskatter minus produktsubventioner. Det medför att dessa skatter inräknas i saldoposten i konto 2, nettonationalprodukten (NNP)^(*), se cell (3,2). De flesta saldoposter kan beräknas brutto eller netto. I denna matris visas alla

(*) Egentligen inhemsk nettoprodukt, jfr. not till punkt 8.94.

saldoposter netto. Kapitalförslitning (222) noteras direkt på kapitalunderkontot för anskaffning av icke-finansiella tillgångar (rad 7 och kolumn 2).

- 8.111 Rad 3 visar de primära inkomster som mottagits av den totala ekonomin: nettonationalprodukt i cell (3,2), kapitalinkomst från andra inhemska sektorer (341) i diagonalen och primära inkomstflöden från utlandet (72) i cell (3,15). Eftersom denna matris inte underindelar kontot för primär inkomstfördelning, bryter den inte ner förädlingsvärdet som betalas av producenter i olika komponenter på det sätt som visas i inkomstbildningskontot.
- 8.112 Vid sidan av diagonalelementen innehåller kolumn 3 primär inkomst som betalas till utlandet (41) i cell (15,3) och saldoposten, nettonationalinkomst (1633) som förbinder detta konto med nästa.
- 8.113 Matrisen lämnar valfrihet att kombinera kontot för inkomstfördelning in natura med den sekundära inkomstfördelningen eller att inte göra det. Om inte omfördelningen av inkomster in natura visas, innehåller diagonalen löpande transfereringar, förutom sociala transfereringar in natura, mellan inhemska sektorer (1096). Transfereringarna består av löpande inkomst- och förmogenhetsskatter etc., sociala avgifter och förmåner andra än sociala transfereringar in natura och andra löpande transfereringar. Om inkomstfördelning in natura tas med, så visar diagonalen i konto 4 också sociala transfereringar in natura; aggregerade med andra löpande transfereringsflöden är detta lika med 1 315. I båda fallen börjar rad 4 med nettonationalinkomsten, medan löpande transfereringar från utlandet (10) redovisas i cell (4,15). Kolumn 4 visar, förutom diagonalposten, löpande transfereringar till utlandet (39), i cell (15,4), medan saldoposten, (justerad) disponibel nettointkomst (1 604), sätts på kontot för användning av (justerad) disponibel inkomst.
- 8.114 Om inkomstfördelning in natura tas med, utgör konto 5 kontot för användningen av den justerade disponibla inkomsten. I annat fall är det kontot för användning av disponibel inkomst. På den aggregerade nivån är det bara en fråga om terminologi, eftersom total disponibel inkomst är lika med total justerad disponibel inkomst och totala konsumtionsutgifter är lika med total faktisk konsumtion. Förutom den disponibla inkomsten visar raden på detta konto en justering för förändringar i hushållens nettofordringar på inhemska pensionsreserver (11) i diagonalen och en justering för hushållens nettofordringar på utländska pensionsreserver (0) i kolumn 15. Kolumnen innehåller, vid sidan av slutlig konsumtion (1 371) och diagonalposten, en justering för förändringar i utländska hushålls nettofordringar på inhemska pensionsreserver (0), se cell (15,5), och saldoposten, nettosparande (233), vilken sätts i det första kapitalunderkontot (konto 6).
- 8.115 Kapitalkontot har delats upp på två underkonton. I det första, på raden för kontot för förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar, har nettosparande utökats med kapitaltransfereringar som mottas från inhemska sektorer (61), se cell (6,6), och från utlandet, se cell (6,16). I kolumnen för detta konto visas kapitaltransfereringar att betala till inhemska sektorer och till utlandet (4), se cell (16,6). Detta resulterar i en saldopost, förändring i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar (230), som överförs till kontot för förändringar i balansräkningen (konto 11).
- 8.116 På nästa rad i kontot för anskaffning av icke-finansiella tillgångar visas kapitalförslitning, se cell (7,2), anskaffning minus avyttringar av icke producerade icke-finansiella tillgångar av inhemska enheter (0), se cell (7,7), liksom av utländska enheter (0), se cell (7,17), och förändringar i tillgångar beroende på sparande och kapitaltransfereringar (833), se cell (7,12). Detta ger den total som är tillgänglig för inhemska enheter för anskaffning av tillgångar. Sådana anskaffningar visas i två steg: först anskaffning av icke-finansiella tillgångar i kolumnen i detta konto, därefter förvärv av finansiella tillgångar (inklusive utrikes finansiella tillgångar) i kolumnen i nästa konto. Kolumnen i detta konto, konto 7, innehåller alltså bruttoinvestering, se cell (1,7), diagonalcellen (7,7) som diskuterats ovan, förändringar i skulder genom sparande och kapitaltransfereringar (603), se cell (12,7), och saldopost en finansiellt sparande för den totala ekonomin (38), vilken sätts i nästa konto avseende finansiella transaktioner.
- 8.117 Konto 8, det finansiella kontot, inleds med finansiellt sparande för den totala ekonomin, se cell (8,7), och därtill kommer finansiella transaktioner mellan inhemska sektorer (533) på diagonalen liksom nettoförändringen av skulder mot utlandet (50), se cell (8,18). Kolumnen innehåller diagonalposten och nettoförvärv av finansiella tillgångar mot utlandet (88) i cell (18,8). Naturligtvis är nettoförändringen av skulder mot utlandet plus finansiellt sparande för den totala ekonomin lika med nettoförvärvet av finansiella tillgångar mot utlandet, så att man också i detta konto bibehåller balansen mellan rad- och kolumntotalerna.

- 8.118 Kontot för andra förändringar i tillgångar, konto 9, redovisar på raden förändringar i tillgångar beroende på andra förändringar (389), se cell (9,12), och i kolumnen redovisas förändringar i skulder beroende på andra förändringar (74), se cell (12,9), samt saldoposten förändringar i nettoförmögenhet beroende på andra förändringar (305), se cell (11,9).
- 8.119 De sista fyra kontona för den totala ekonomin hänför sig till balansräkningarna och förändringarna i dessa. Först ger den ingående balansräkningen på raden den ingående stocken av tillgångar (16 714), se cell (10,12), och i kolumnen den ingående stocken av skulder (6 298), se cell (12,10), liksom den ingående nettoförmögenheten (10 416), se cell (13,10). Därefter redovisas i kontot för förändringar i balansräkningen båda komponenterna i dessa förändringar på raden, se cellerna (11,6) och (11,9), och de totala förändringarna i nettoförmögenhet (535) i kolumnen, se cell (13,11). I den utgående balansräkningen visas på raden den ingående stocken av skulder, se cell (12,10), båda komponenterna av förändringar i skulderna, cellerna (12,7) och (12,9), samt det utgående nettovärdet (10 951), se cell (12,13). Naturligtvis blir summan av dessa element lika med den utgående stocken av tillgångar, vilken också beräknas i kolumnen i detta konto: den ingående stocken av tillgångar, cell (10,12), plus båda komponenterna av förändringar i tillgångar, se cellerna (7,12) och (9,12). Slutligen ger det extra kontot för nettoförmögenhet den ingående nettoförmögenheten, cell (13,10), och totala förändringar i nettoförmögenheten, cell (13,11), på raden och den utgående nettoförmögenheten i kolumnen, cell (12,13).
- 8.120 För utlandet har samma konton inkluderats som för den totala ekonomin, låt vara i en något mer aggregerad form. För det första visar utlandskontot för varor och tjänster på raden importen för totala ekonomin, cell (14,1), och i kolumnen exporten, cell (1,14), liksom saldoposten, cell (15,14), utrikessaldo för varor och tjänster (-39). Notera att alla saldoposter i kontona för utlandet betraktas från utlandets perspektiv. För att erhålla de relevanta aggregaten för den totala ekonomin måste man därför skifta tecken.
- 8.121 För det andra redovisas i utrikeskontot för primära inkomster och löpande transfereringar saldoposten i det tidigare kontot, liksom även primär inkomst, löpande transfereringar och justering för värdeförändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder, respektive till och från utlandet. De posterna har redan diskuterats ovan. Allt detta ger bytesbalansen (-41), som visas i cell (16,15).
- 8.122 För det tredje har också kapitalkontot för utlandet indelats i två underkonton: ett för bytesbalansen, kapitaltransfereringar till och från utlandet samt saldoposten, förändringar i den finansiella utlandsställningen netto beroende på bytesbalansen och kapitaltransfereringar (-38), se cell (21,16); ett annat för förändringar i tillgångar beroende på bytesbalansen och kapitaltransfereringar (50), se cell (17,22), anskaffning minus avyttringar av icke producerade icke-finansiella tillgångar av utländska enheter, se cell (7,17), förändringar i skulder beroende på bytesbalansen och kapitaltransfereringar (88), se cell (22,17), samt saldoposten utlandets finansiella sparande (-38), som överförs till nästa konto.
- 8.123 För det fjärde visar kontot för finansiella transaktioner nettoanskaffning av utrikes finansiella tillgångar, cell (18,8), och utlandets finansiella sparande, cell (18,17), på raden liksom nettoökningen av utrikes skulder, cell (8,18), i kolumnen. För det femte visar kontot för andra förändringar i tillgångarna på raden sådana förändringar i tillgångarna (7), se cell (19,22), och i kolumnen sådana förändringar i skulderna (3), se cell (22,19), liksom också saldoposten, förändringar i den finansiella utlandsställningen netto beroende på andra förändringar (4), se cell (21,19).
- 8.124 Till slut är balansräkningarna för utlandet analoga med dem för den totala ekonomin. Element som ännu inte har nämnts ovan är följande: ingående stock av utländska tillgångar (573), se cell (20,22), ingående stock av utländska skulder (297), se cell (22,20), ingående utrikes finansiell ställning netto för utlandet visavi den totala ekonomin (276), se cell (23,20), totala förändringar i den utrikes finansiella ställningen för utlandet (-34), se cell (23,21), samt den utgående finansiella ställningen för utlandet visavi den totala ekonomin (242), se cell (22,23).
- 8.125 Som ett nästa steg kan detta reducerade matrisformat disaggregeras för att visa den fullständiga uppsättningen konton inklusive detaljer för de olika kategorierna av aktörer och transaktioner. Den fulla potentialen hos matrisräkenskaper kan emellertid tydligast visas om inte alla konton görs detaljerade på samma sätt, utan att man istället väljer ut den mest relevanta klassificeringen för varje konto. Denna egenskap behandlas mera utförligt i nästa delavsnitt.

EGENSKAPER HOS RÄKENSKAPSMATRISER

- 8.126 Varje notering i en sådan aggregerad matris som tabell VIII.x1 kan uppfattas som totalsumman av en undermatris i vilken man visar de olika kategorierna av involverade aktörer i rad- och kolumnhuvud för den uppsättning transaktioner som behandlas. En mycket användbar möjlighet i en matrispresentation av konton är att man kan välja olika typer av aktörer eller grupper av sådana i varje konto, utan att avstå från sammanhanget och integreringen med det kompletta bokföringssystemet. Det betyder att man kan tillämpa "multipla aktörer och multipla sektorer", genom att i varje konto välja den enhet eller den klassificering av enheter som är den mest relevanta för de flöden som behandlas.
- 8.127 I princip kan varje konto brytas ned på två rätt så olika sätt: genom underindelning av den totala ekonomin i grupper av enheter eller genom att föra de kategorier av transaktioner som visas i ett konto till olika underkonton. T.ex. kan en underindelning av den totala ekonomin i de första fem kontona göras på följande sätt:
- Urskilja produkter i varu- och tjänstekontot och klassificera dessa efter produktgrupper.
 - Urskilja lokala verksamhetsenheter i produktionskontot och klassificera dessa efter branscher.
 - Urskilja institutionella enheter i konton för primär respektive sekundär inkomstfördelning och för inkomstanvändning och klassificera dessa efter institutionella (under)sektorer.
- 8.128 Sådana underindelningar får två betydelsefulla konsekvenser. För det första framgår det, för alla kategorier av transaktioner som urskiljs i en enskild cell, vilken grupp av betalande enheter som har utbytt vad med vilken grupp av mottagande enheter. För det andra visas sambanden mellan olika ekonomiska flöden genom detaljerade korsklassificeringar. Exempelvis presenterar man, i det exempel som gavs i föregående stycke, ett enkelt inkomstkretslopp — på lägsta aggregerings- (meso-) nivå — genom följande samband:
- Undermatris (3,2) visar vilken institutionell undersektor som mottar förädlingsvärde netto från vilka branscher.
 - Undermatriser (4,3) och (5,4) visar vilken institutionell undersektor som mottar primär inkomst och disponibel inkomst från vilken institutionell undersektor (naturligtvis kan olika klassificeringar tillämpas i kontona för inkomstfördelning och för inkomstanvändning; då blir dessa undermatriser inte längre kvadratiska).
 - Undermatris (1,5) visar vilken produktgrupp som konsumeras av vilken institutionell undersektor.
 - Undermatris (2,1) visar vilken bransch som framställer vilka produktgrupper.
- 8.129 När man sammanställer en sådan matris är det lämpligt att börja med att ställa upp en kontostruktur som är relevant för de tilltänka användningsområdena. Följaktligen väljer man till varje konto de mest användbara enheterna och klassifikationerna. Det blir emellertid i praktiken fråga om en interaktiv process. Anta t.ex. att det finns en kategori av transaktioner för vilken endast de totala inkomsterna och utgifterna för aktörerna (rad- och kolumnsummorna i undermatrisen) är kända men inte vem som betalade till vem (den inre strukturen i undermatrisen). Detta problem kan lösas genom att man sätter in ett icke uppdelat hjälpkonto.
- 8.130 Bland de allmänna egenskaperna i en matrispresentation finns följande:
- En detaljerad matrispresentation är avpassad för matematisk behandling genom matrisalgebra; detta kan också vara till hjälp när man avstämmer kontona.
 - En detaljerad matris visar en samtidig nedbrytning av sammanhängande transaktioner mellan betalande och mottagande enheter; som en följd av detta är det en lämplig form för att på en mesonivå visa samband mellan ekonomiska flöden, inkluderat sådana flöden som involverar två olika typer av enheter (t.ex. konsumtionsutgifter för olika kategorier av varor och tjänster för ett antal undersektorer inom hushållen).

- c) För en uppsättning konton som ger nedbrytning av transaktioner på betalande och mottagande enheter är matrispresentation mera koncis än andra presentationsmetoder; betalning (utgifter) från en enhet och mottagande (inkomster) av en annan enhet som är involverade i en transaktion representeras av en enda notering.
- 8.131 En aggregerad matris för den totala ekonomin kan fungera som en referenstabell för åtföljande, mera detaljerade tabeller. Så fort läsaren går vidare till en detaljerad presentation av delar av systemet (tillgångs- och användningstabeller, sektorräkenskaper etc.) skall relationen mellan de detaljerade undermatriserna och den aggregerade matrisen vara klar genom kodsystelet. Matrispresentation är särskilt fördelaktig om det inte är möjligt eller önskvärt att visa en lika detaljerad klassificering i alla konton i systemet.
- 8.132 Matrispresentation är ett användbart verktyg för att utnyttja flexibiliteten i systemet. Exempelvis kan man arbeta vidare med sambanden mellan de sociala och ekonomiska aspekterna i systemet för att komma fram till en social räkenskapsmatris. SRM-ansatsen presenteras och belyses i nästa avsnitt av detta kapitel.

ANPASSNING AV MATRISEN I REDUCERAT FORMAT TILL SPECIFIKA TYPER AV ANALYS

- 8.133 Tillgångs- och användningstabellerna är inriktade på en klassificering av rader och kolumner som är bäst lämpad för att beskriva de ekonomiska processer som man studerar, nämligen produktionsprocessen och användningen av produkter. Emellertid tar dessa matriser inte med sambanden mellan förädlingsvärde och slutliga utgifter. Genom att utvidga en tillgångs- och användningstabell, eller en input-outputtabell, så att den visar hela kretsloppet för inkomster på en mesonivå fångar man upp de väsentliga dragen i en social räkenskapsmatris (SRM).
- 8.134 En SRM definieras här som: Presentation av ENS-konton i en matris som utvecklar länkarna mellan en tillgångs- och användningstabell och sektorräkenskaperna. Utmärkande för SRM är att den inriktar sig på individernas roll i ekonomin, vilket kan visas bland annat genom ytterligare uppdelning av hushållssektorn och en uppdelad redovisning av arbetsmarknaderna (t.ex. genom att urskilja olika kategorier av anställda).
- 8.135 En viktig social angelägenhet är nivåerna på och sammansättningen av sysselsättning och arbetslöshet. En SRM ger vanligtvis ytterligare information om denna fråga via en underindelning av löner och kollektiva avgifter efter typ av anställd person. Den underindelningen är lämplig både för användningen av arbetskraft efter bransch, vilken visas i tillgångs- och användningstabeller, och för tillförseln av arbetskraft efter socio-ekonomisk undergrupp, vilken visas i kontot för allokering av primära inkomster för hushållen. Det betyder att matrisen inte bara visar tillgång och användning av olika produktgrupper, utan också tillgång och användning av olika kategorier av arbetskraft.
- 8.136 Klassificeringen av anställda och egenföretagare kan grundas på en kombination av bakgrunds- och (huvudsakliga) arbetskaraktäristiska drag, sådana som kön, utbildning, ålder och bostadsort å ena sidan och yrke, typ av anställningsförhållande (heltid/deltid, tills vidare/tillfälligt) och region och undergrupper av sysselsatta å andra sidan. Ett annat övervägande bör vara att variationer i relativa lönesatsförändringar inom grupperna bör vara mindre än variationer mellan grupperna. En klassificering av sysselsättning efter bransch är mindre relevant, eftersom den redan visas i SRM genom korsklassificering med förädlingsvärdet.
- 8.137 Både inlämningar anställda i utländska företag och utlämningar som arbetar för inhemska företag plus anställda som temporärt arbetar utomlands skall hållas isär. På det sättet kan sysselsättningen beräknas genom att räkna antalet (med nationell avgränsning) anställda personenheter. Uppenbarligen inkluderas då egenföretagarna, för vilkas arbetsinsats en imputerad ersättning kan hållas separat från den resterande sammansatta förvärvsinkomsten i SRM.
- 8.138 Det bör noteras särskilt, att om man jämför 1) arbetsinkomst för alla personer som den visas i SRM, 2) en uppdelning av dessa inkomster i arbetade timmar och genomsnittliga timförtjänster och 3) det potentiella utbudet av arbetskraft efter typ av person och hushållsgrupp (uttryckt i årsverken) får man detaljerad information om sammansättningen av arbetslösheten och en aggregerad indikator ("arbetslöshet uttryckt i årsverken") vilken är

Tabell 8.19 — Matrispresentation av kontosystem

Konto	0. Varor och tjänster	I-IV. TOTALA EKONOMIN											
		I. Produktion	II.1 Primär inkomst- fördelning	II.2/3 Sekundär inkomst- (om-)fördel- ning (in natura)	II.4 Inkomst- användning	III.1.1 Sparande och kapitaltrans- fereringar	III.1.2 Anskaffning av icke finansiella tillgångar	III.2 Finansiella	III.3 Andra förändringar i tillgångar	IV.1 Ingående balansräkning	IV.2 Förändringar i balans- räkningen		
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
0. Varor och tjänster	1	Handels- och transport- marginaler 0	Insatsför- brukning 1 904			Slutlig konsumtion 1 371		Brutto- investering 414					
I. Produktion	2	Produktion & produktskatter/ produkt- subventioner 3 728											
II.1 Primär inkomst- fördelning	3		Nettonational- produkt 1 602	Kapital- inkomst 341									
II.2/3 Sekundär inkomst-(om-) fördelning (in natura)	4			National- inkomst, netto 1 633	Löpande transfereringar (1 315) 1 096								
II.4 Inkomst- användning	5				(Justerad) disponibel inkomst, netto 1 604	Justerad för förändring i hushållens nettofordran på pensions- reserver 11							
III.1.1 Sparande och kapitaltrans- fereringar	6					Sparande, netto 233	Kapital- transfereringar 61						
III.1.2 Anskaff- ning av icke finansiella till- gångar	7							Anskaffning minus avyttr- ning av icke finansiella icke producerade tillgångar 0					
III.2 Finansiella	8							Finansiellt sparande i den totala ekonomin 38	Nettoförvärv av finansiella tillgångar (= skuldåtag- ande, netto) 553				
III.3 Andra förändringar i tillgångar	9												
IV.1 Ingående balansräkning	10												
IV.2 Föränd- ringar i balans- räkningen	11						Förändring i nettoförmögen- het genom sparande och kapitaltrans- fereringar 230			Förändring i nettoförmögen- het genom and- ra förändringar 305			
IV.3 Utgående balansräkning	12							Förändringar i skulder genom sparande och kapitaltrans- fereringar 603		Förändringar i skulder genom andra förändringar 74	Ingående ba- lans av skulder 6 298		
Netto- förmögenhet	13										Ingående netto- förmögenhet 10 416	Förändring i nettoförmö- genhet 535	

Tabell 8.19 — Matrispresentation av kontosystem

Konto	0. Varor och tjänster	I-IV. TOTALA EKONOMIN												
		I. Produktion	II.1 Primär inkomst- fördelning	II.2/3 Sekundär inkomst- (om-)fördel- ning (in natura)	II.4 Inkomstan- vändning	III.1.1 Sparande och kapitaltrans- fereringar	III.1.2 Anskaffning av icke finansiella tillgångar	III.2 Finansiella	III.3 Andra förändringar i tillgångar	IV.1 Ingående balansräkning	IV.2 Förändringar i balans- räkningen			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
V.1 Utrikes konto för varor och tjänster	14	Import av varor och tjänster 497												
V.2 Utrikes konto för primära inkomst- er och löpande transfereringar	15		Primära inkomster till utlandet	Löpande transfereringar till utlandet	Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensions- reserver mot utlandet									
V.3.1.1 Sparande och kapitaltransfere- ringar	16			41	39	0								
V.3.1.2 Anskaffning av icke finansiella tillgångar	17													
V.3.2 Finansiella	18									Nettoförvärv av utrikes finansiella till- gångar 88				
V.3.3 Andra förändringar i tillgångar	19													
V.4.1 Ingående balansräkning	20													
V.4.2 Föränd- ringar i balansräkningen	21													
V.4.3 Utgående balansräkning	22													
Netto- förmögenhet	23													
TOTAL		4 225	3 728	2 015	2 739	1 615	295	1 055	641	379	16 714	535		

U
T
L
A
N
D
E
T

och saldposter för den totala ekonomin (fortsättning)

IV.3 Utgående balansräkning	Netto- förmögenhet	V. UTLANDET										TOTALT
		V.1 Utrikes konto för varor och tjänster	V.2 Utrikes konto för primära inkomster och löpande transfere- ringar	V.3.1.1 Sparande och kapitaltrans- fereringar	V.3.1.2 Anskaffning av icke finansiella tillgångar	V.3.2 Finansiella	V.3.3 Andra förändringar i tillgångar	V.4.1 Ingående balansräk- ning	V.4.2 Förändringar i balans- räkningen	V.4.3 Utgående balansräk- ning	Netto- förmögenhet	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
												497
		Utrikessaldo för varor och tjänster										41
		-39										
			Bytesbalans									-37
			-41									
										Förändring i utrikes till- gångar genom bytesbalans och kapital- transferringar		50
										50		50
					Utlandets finansiella sparande							50
					-38							
										Förändring i utrikes tillgångar genom andra förändringar		7
										7		7
										Ingående ba- lans av utrikes tillgångar		573
										573		573
				Förändring i finansiell ut- landsställning genom bytes- balans och kapitaltrans- fereringar			Förändring i finansiell ut- landsställning genom andra förändringar					-34
				-38			4					
					Förändring i utrikes skulder genom bytes- balans och kapitaltrans- fereringar		Förändring i utrikes skulder genom andra förändringar	Ingående balans av utrikes skulder			Utgående finansiell utlandsställ- ning	630
					88		3	297			242	
								Ingående finansiell utlandsställning	Förändring i finansiell ut- landsställning, totalt			242
								276	-34			
17 926	10 951	497	41	-37	50	50	7	573	-34	630	242	

- konstistent, både begreppsmässigt och numeriskt, med de andra makroekonomiska indikatorerna; dessa kan också härledas inom ramen för SRM. Vidare får man fram arbetslösheten som den konventionellt definieras genom att jämföra antalsuppgiften om de anställda personerna (utom utlännningar) och den potentiella totala arbetskraften.
- 8.139 På detta stadium är det kanske användbart att ställa upp en SRM som illustration. För detta ändamål får tabell 8.20 exemplifiera utformningen av en SRM vilken redovisar alla transaktioner som urskiljs i ENS (dvs. alla flöden förutom "andra förändringar i tillgångar"). Den huvudsakliga nyheten är den nya innebörd som knyts till kontot för inkomstbildning, för att underlätta länkning till detaljerade arbetsmarknadsanalyser och nationalräkenskaper. Den aggregerade SRM som visas här är tänkt som en summarisk tabell, till vilken åtföljande mera detaljerade tabeller kan knytas. Möjliga typer av klassificeringar i varje konto anges inom parentes i rubrikerna till raderna och kolumnerna.
- 8.140 Kontosystemet i denna matris är detsamma som i tabell 8.19. Förändringarna mellan den matrisen och den aggregerade SRM som presenteras här innebär
- att man utelämnar kontot för andra förändringar i tillgångar, ingående balansräkning, kontot för förändringar i balansräkningen, utgående balansräkning och kontot för nettoförmögenheter, både för hela ekonomin och för utlandet, och att man utelämnar utrikeskontot för finansiella transaktioner,
 - att man gör en uppdelning av kontot för primär inkomstfördelning och det andra kapitalunderkontot, och
 - att man kombinerar båda kapitalunderkontona (exklusive fasta bruttoinvesteringar) och kombinerar utrikeskontot för varor och tjänster med utrikeskontot för primära inkomster och löpande transfereringar.
- 8.141 De första två raderna och kolumnerna i tabell 8.20 innehåller en aggregerad version av tillgångs- och användningstabellen, som har explicit här länkats med de andra kontona i systemet. Notera att rader och kolumner i tillförseltabellerna, cell (II, I), har bytt plats.
- 8.142 Det tredje kontot redovisar inkomstbildningen och det spelar en viktig roll. Det klassificeras efter primär inkomstkategori: 1) ersättning till olika typer av anställda, 2) övriga skatter minus subventioner på produktionen, 3) driftsöverskott netto och 4) sammansatt förvärvsinkomst netto.
- 8.143 Detta konto innehåller transaktioner mellan två olika typer av enheter. Det gäller särskilt löner och kollektiva avgifter, vilka redovisas som en transaktion (arbete i utbyte mot lön) mellan en institutionell enhet (arbetsgivaren) och en person (den anställde). I denna SRM uppfattas anställda personer som separata enheter som mottar löner och kollektiva avgifter från arbetsgivare i inkomstbildningskontot och för över denna inkomst till sina hushåll i kontot för allokering av primära inkomster. Dessa enheter klassificeras sedan i grupper av anställda och egenföretagare. Detta förfarande tjänar till att integrera arbetsmarknadsanalyser och nationalräkenskaper.
- 8.144 Den (residuala) sammansatta förvärvsinkomsten och driftsöverskottet stannar hos den producerade enheten, men klassificeringen av producerande enheter behöver inte vara densamma som i produktionskontot. I själva verket är vissa klassificeringar efter institutionell undersektor särskilt relevanta för driftsöverskott och sammansatt förvärvsinkomst. Det innebär en korsklassificering av dessa förädlingsvärdekomponenter efter bransch och institutionell undersektor i SRM.
- 8.145 Eftersom saldoposten i cell (III, II) är lika med totalt inhemskt förädlingsvärde, kommer de primära insatskategorierna att innefatta alla personer som är anställda i inhemska företag. I kolumn III förs så ersättningen till utlännningar anställda i inhemska företag över till utlandet. En meningsfull, nationell saldopost erhålls i konto III först om ersättningar till inhemska personer anställda i utländska företag läggs till. Det sker på rad III och för detta ändamål kan tillskapas en separat kategori: inlännningar anställda i utländska företag. Ytterligare en fördel med att infoga denna kategori är att det underlättar beräkning av sysselsättning, så som denna konventionellt definieras.

- 8.146 Resultatet av allt detta är att inkomstbildningskontot avslutas med en ny saldopost (1473) mellan det totala förädlingsvärdet netto och NNI. Denna saldopost som kallas totala genererade inkomsten netto, till baspris, ger den totala inkomst som har intjänats av inhemska institutionella enheter som ett resultat av att de har deltagit i produktionen.
- 8.147 Kontot för allokering av primära inkomster i en detaljerad SRM visar hushållens arbetsinkomst(er) som ett bidrag från en eller flera hushållsmedlemmar som är anställda eller egenföretagare. Bland annat kommer det att visa i vilken omfattning som varje hushållsgrupp är beroende av flera slag av källor till (arbets)inkomst. Bortsett från detta är transaktionskategorierna i kontona för fördelning och användning av inkomster desamma som i föregående tabell.
- 8.148 I utformningen av denna SRM har kapitalkontot och det finansiella kontot blivit hopflätade, varvid det finansiella kontot inte klassificerats efter institutionell sektor utan efter typ av finansiell tillgång. Följaktligen skulle en disaggregering av denna SRM visa, efter institutionell undersektor, både förvärv minus avyttringar av olika typer av finansiella tillgångar, se cell (IX, VII), och åtagande minus återbetalning av olika typer av skulder, se cell (VII, IX). Dessa två kategorier av transaktioner har kombinerats i den mån utlandet är involverat. Detta gör att saldoposten finansiellt sparande i tabell VIII.x2 inkluderas fast med omvänt tecken när den betraktas från den nationella ekonomins synpunkt, se cell (IX, XI).
- 8.149 En stor del av de totala volymförändringarna i nettoförmögenhet består troligen av ökning av fasta tillgångar. Om man är särskilt intresserad av dynamiken i en ekonomi är det betydelsefullt att visa i vilka branscher som produktionskapaciteten har utvidgats. Detta är syftet med kontot för fasta bruttoinvesteringar (konto VIII) som har satts in i denna SRM. En mera detaljerad tabell skulle då visa
- a) vem investerar var, på raderna i detta konto — cell (VIII, VII), och
 - b) var man investerar i vad, i kolumnerna — cell (I, VIII).
- Vem avser i detta fall en institutionell undersektor, var avser en bransch och vad avser en produktgrupp. Genom detta konto för fasta bruttoinvesteringar visar SRM på mesonivå de länkar som finns mellan fasta bruttoinvesteringar efter institutionell sektor, som visas i kapitalkontot, och fasta bruttoinvesteringar efter produktgrupp, som innefattas i tillgångs- och användningstabellerna.
- 8.150 Tabell 8.21 används för att illustrera vilken sorts information som kan erhållas från en mera detaljerad SRM. Dess främsta syfte är att visa följande:
- a) Hur inkomster bildas, omfördelas och används med en samtidig underindelning av arbetsinkomst efter några få kategorier av anställda personer; detta möjliggör en mera detaljerad analys av länken mellan branschernas förädlingsvärde och primär inkomst efter hushållsundergrupper.
 - b) Interdependensen mellan inkomstfördelning och produktionsstruktur; bland annat är den relaterad till varierande efterfrågemönster i olika hushållsundergrupper.
 - c) Allokering av sparandet efter undersektor, inklusive underindelning av fasta bruttoinvesteringar efter investerande bransch; det möjliggör en mera detaljerad analys av länkarna mellan fasta bruttoinvesteringar efter undersektorer och fasta bruttoinvesteringar efter produktgrupp.
- För att underlätta presentationen har antalet grupper i varje konto hållits till ett minimum. En fullt genomförd SRM skulle urskilja flera kategorier i kontona.
- 8.151 Eftersom en SRM integrerar både utgiftsflöden och inkomstflöden med tillgångs- och användningstabeller på mesonivå, kan den tjäna som en utformning för beräkning av en stor uppsättning konton. SRM-ansatsen är särskilt användbar om man vill göra jämförelser mellan detaljerad information, exempelvis över produktion och utrikeshandel med basdata från t.ex. en arbetskraftsundersökning, en hushållsbudgetundersökning och en

investeringsenkät för branscher. Därtill kommer att en uppläggnings av kontona i en SRM-ram innebär att man kan använda matrisalgebra för avstämning.

- 8.152 Genom att integrera mera basdata har man möjlighet att studera flera samhällsområden och att analysera dem på ett sammanhängande sätt. Framför allt kommer man åt att göra länken mellan sysselsättning och inkomstfördelningsaspekter med mer makroorienterade mål som tillväxt av nettonationalprodukten, betalningsbalansjämvikt, stabila prisnivåer etc. bättre med en SRM. Vidare erbjuder SRM en ram och konsistenta (basårs-)data för modeller för hela ekonomin (allmän jämvikt) med detaljerad klassificering av aktörer, inklusive branscher, typer av arbetskraft och undergrupper av hushåll.
- 8.153 Tabell 8.22 visar delar av den information som ingår i en fullt utbyggd SRM. Den betraktar totala förädlingsvärdet netto, dvs. cell (3,2) i den aggregerade tabellen 8.20, genom ett förstoringsglas. För att underlätta korsreferenser med tillgångs- och användningstabellen, är branscherna bara klassificerade i NACE-avdelningar. Mäns och kvinnors arbetsinkomst bryts ner efter yrkeskategori och bostadsort för den anställde. Driftsöverskott netto visas efter företagets, till vilket arbetsstället hör, (under)sektor, och sammansatt förvärvsinkomst netto efter hushållsföretagets belägenhet. I detta exempel innehåller sammansatt förvärvsinkomst fortfarande en imputerad ersättning för det arbete som görs av egenföretagaren. Som framgår summerar talen i denna tabell till de likalydande totalerna i tabeller 8.20 och 8.21. Exempelvis visas totala förädlingsvärdet netto i det nedre högra hörnet.
- 8.154 Ytterligare information som kan erhållas från en sådan tabell är följande:
- Andelen kvinnlig arbetsinkomst efter bransch och region.
 - Graden av koncentration av kvinnlig arbetsinkomst i en viss yrkeskategori efter bransch och region.
 - Sammansättningen av arbetsinkomst efter yrke i varje bransch och region för båda könen.
 - Den regionala uppdelningen av sammansatt förvärvsinkomst efter bransch.
 - Den vikt som offentliga företag eller utlandsägda företag har i driftsöverskottet i varje bransch.
- 8.155 I denna tabell kommer den detaljerade informationen om löner och kollektiva avgifter från arbetsmarknadsstatistik; dess integrering med nationalräkenskapsramen förbättrar relevansen lika väl som tillförlitligheten både för denna källa och för nationalräkenskaperna.

Arbetsinkomster som de visas i denna tabell kan delas upp i en volymkomponent och en priskomponent efter arbetskraftstyp och bransch; årsverken resp. (vägda, på årsbasis) förtjänsttal. Vid sidan av detta innehåller också en fullt utbyggd SRM en tabell som visar allokeringen av dessa arbetsinkomster och därmed sammanhängande sysselsättning i hushållsgrupper. Liknande transaktioner kan även visas för imputerad arbetsinkomst och för egenföretagare.

En uppsättning data som innehåller en beräkning av imputerad arbetsinkomst för egenföretagareheter såväl som en uppdelning av all arbetsinkomst i en volymkomponent och en priskomponent ger detaljerade arbetskraftsdata som är mycket användbara för alla typer av analys och som är direkt länkade med alla betydelsefulla makroekonomiska aggregat, inklusive sysselsättning (dvs. det totala antalet sysselsatta personenheter) och årsverken (dvs. total arbetskraftsinsats).

Tabell 8.20 — Schematisk presentation av en socialräkenskapsmatris

KONTO	TOTALA EKONOMIN							UTLANDET		TOTAL
	0. Varor och tjänster (produkter)	I.1. Primär inkomstfördelning (institutionella sektorer)	II.2. Sekundär inkomstfördelning (institutionella sektorer)	II.4. Användning av disponibel inkomst (institutionella sektorer)	Kapital (institutionella sektorer)	Fast kapitalbildning (branschvis)	III.2. Finansiella tillgångar	Löpande	Kapital	
	I=1	IV=3b	V=4	VI=5	VII=6/7a	VIII=7b	IX=8	X=14/15	XI=16/17	
0. Varor och tjänster (produkter)	Handels- och transportmarginaler 0			Slutlig konsumtion 1 371	Lagerinvestering ⁽¹⁾ 38	Fast bruttoinvestering 376		Export av varor och tjänster 536		4 225
I. Produktion (branscher)	Insatsförbrukning 1 904									3 595
II.1.1. Inkomstbildning (primära inkomst-kategorier)										
II.1.2. Allokering av primära inkomster										
II.1. Inkomstfördelning (institutionella sektorer)										
II.2. Sekundär inkomstfördelning (institutionella sektorer)										
II.4. Användning av disponibel inkomst (institutionella sektorer)										
Kapital (institutionella sektorer)										
Fast kapitalbildning (branschvis)										
Finansiella tillgångar										
Löpande										
Kapital										
TOTAL										

T O T A L E K O N O M I N

KONTO	TOTALA EKONOMIN							UTLANDET		TOTAL	
	0. Varor och tjänster (produkter)	I. Produktion (branscher)	II.1.1. Inkomstbildning (primära inkomst-kategorier)	II.1. Primär inkomstfördelning (institutionella sektorer)	II.2. Sekundär inkomstfördelning (institutionella sektorer)	II.4. Användning av disponibel inkomst (institutionella sektorer)	Kapital (institutionella sektorer)	Fast kapitalbildning (branschvis)	III.2. Finansiella tillgångar		Löpande
	I = 1	II = 2	III = 3a	IV = 3b	V = 4	VI = 5	VII = 6/7a	VIII = 7b	IX = 8	X = 14/15	XI = 16/17
II.2. Sekundär inkomstfördelning	V = 4			NETTONATIONALINKOMST 1 633	Löpande transfereringar 1 096					Löpande transfereringar från utlandet 10	
II.4. Användning av disponibel inkomst (institutionella sektorer)	VI = 5				DISPONIBEL INKOMST, NETTO 1 604	Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsreserver 11				Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsreserver mot utlandet 0	1 615
Kapital (institutionella sektorer)	VII = 6/7a					SPA-RANDE, NETTO 233	Kapitaltransfereringar (1) 61		Nettöökning av skulder 603		Kapitaltransfereringar från utlandet (2) 1
Fast kapitalbildning (branschvis)	VIII = 7b						Nettoinvestering 154				
III.2. Finansiella tillgångar	IX = 8						Nettoförvärv av finansiella tillgångar 641				UTLANDETS FINANSIELLA SPA-RANDE -38

T O T A L A E C O N O M I N

KONTO	TOTALA EKONOMIN							UTLANDET		TOTAL	
	0. Varor och tjänster (produkter)	I. Produktion (branscher)	II.1.1. Inkomstbildning (primära inkomst-kategorier)	II.1. Primär inkomstfördelning (institutionella sektorer)	II.2. Sekundär inkomstfördelning (institutionella sektorer)	II.4. Användning av disponibel inkomst (institutionella sektorer)	Kapital (institutionella sektorer)	Fast kapitalbildning (branschvis)	III.2. Finansiella tillgångar		Löpande
	I=1	II=2	III=3a	IV=3b	V=4	VI=5	VII=6/7a	VIII=7b	IX=8	X=14/15	XI=16/17
Löpande	497		Löner inkl. kollektiva avgifter till utlandet	Kapitalinkomster och produktions-skatter minus produktions-subventioner till utlandet	Löpande transfereringar till utlandet	Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsreserver till utlandet					
Kapital			2	39	39	0				BYTESBALANS	
TOTAL	4 225	3 595	1 475	2 013	2 739	1 615	898	376	603	577	-37

(1) Inklusive anskaffning minus avyttring av värdeföremål.

(2) Inklusive anskaffning minus avyttring av icke-finansiella icke-producerade tillgångar.

U T L A N D E T

Tabell 8.21 — Exempel på en mer

KONTO				0. Varor och tjänster (produkter)			I. Produktion			II.1.1 Inkomstbildning							
							(branscher)			(primära inkomst kategorier)							
				la	lb	lc	Ila	Ilb	Ilc	IIIa	IIIb	IIIc	IIId	IIIe	IIIf	IIIg	
0. Varor och tjänster (produkter)	Jordbruks-, jakt-, skogsbruks- och fiskerprodukter (0)			la			3	71	14								
	Malm och mineraler, el, tillverkade varor samt byggnader (1-5)			lb			36	969	246								
	Tjänster (6-9)			lc	2	76	-78	7	209	349							
I. Produktion (branscher)	Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske (A-B)			IIa	87	2	-										
	Gruvor, tillverkning, el och byggnadsverksamhet (C-F)			IIb	-	2112	11										
	Tjänster (G-P)			IIc	-	39	1344										
II.1.1 Inkomstbildning (primära inkomst kategorier)	Löner och kollektiva avgifter	Inländsk	Inländsk man	IIIa				8	311	153							
			Inländsk kvinna	IIIb				1	95	192							
			Uländska	IIIc				-	1	1							
		Inländska i utlandet	IIId														
	Övriga produktionsskatter minus produktionssubventioner			IIIe				-2	49	11							
	Driftöverskott, netto			III f				11	64	142							
	Sammansatt förvärsinkomst			III g				14	262	156							
II.1.2 Primär inkomstfördelning (institutionella sektorer)	Hushåll, anställda			IVa						452	278	-	6	-	-	16	
	Hushåll, övriga			IVb						20	10	-	-	-	60	416	
	Företag och III O			IVc						-	-	-	-	-	141	-	
	Offentliga myndigheter			IVd	2	111	20				-	-	-	-	58	16	-
II.2. Sekundär inkomst fördelning (institutionella sektorer)	Hushåll, anställda			Va													
	Hushåll, övriga			Vb													
	Företag och III O			Vc													
	Offentliga myndigheter			Vd													
II.4. Användning av disponibel inkomst (institutionella sektorer)	Hushåll, anställda			VIa													
	Haushåll, övriga			VIb													
	Företag och III O			VIc													
	Offentliga myndigheter			VI d													
Kapital (institutionella sektorer)	Hushåll, anställda			VIIa													
	Hushåll, övriga			VIIb													
	Företag och III O			VIIc													
	Offentliga myndigheter			VII d													
Fast kapitalbildning (branschvis)	Jordbruk, jakt, skogsbruk och fiske (A-B)			VIIIa				11									
	Gruvor, tillverkning, el och byggnadsverksamhet (C-F)			VIIIb					92								
	Tjänster (G-P)			VIIIc						119							
III.2. Finansiell (finansiella tillgångar)	Sedlar, mynt och inlåning			IXa													
	Lån			IXb													
	Andra finansiella tillgångar			IXc													
Löpande				X	37	345	115							2			
Kapital				XI													
Totalt					128	2685	1412	89	2123	1383	472	288	2	6	58	217	432

detaljerad socialräkenskapsmatrix

TOTALA EKONOMIN													RAD		Totalt									
II.1 Primär inkomstfördelning				II.2 Sekundär inkomstfördelning				II.4 Användning av disponibel inkomst				Kapital				Fast kapitalbildning			III.2 Finansiell			Löpande	Kapital	
(institutionella sektorer)				(institutionella sektorer)				(institutionella sektorer)				(institutionella sektorer)				(branschvis)			(finansiella tillgångar)					
IVa	IVb	IVc	IVd	Va	Vb	Vc	Vd	VIa	VIb	VIc	VI d	VIIa	VIIb	VIIc	VII d	VIIIa	V IIIb	VIIIc	IXa	IXb	IXc	X	XI	
								16	12	-	2	-	1	-	-	2	-	-				7		128
								339	269	-	3	2	4	28	3	9	109	233				435		2 685
								208	152	13	357	-	-	-	-	-	23	-				94		1 412
																								89
																								2 123
																								1 383
																								472
																								288
																								2
																						6		6
																								58
																								217
																								432
-	-	15	11																			-		778
-	-	52	24																			32		614
3	28	174	11																			27		384
-	-	23	-																			7		237
771				-	-	56	197															-		1 024
577				-	-	23	92															-		692
	94			58	59	16	12															4		243
	191			320	134	37	92															6		780
				646				-	-	2	-											-		648
					499			-	-	9	-											-		508
						107		-	-	-	-											-		107
						352		-	-	-	-											-		352
								85				-	-	-	-				-	-	1		-	86
									75			-	-	16	7				-	28	4		-	130
										83		-	4	4	25				130	95	175		-	516
											-10	1	4	-	-				2	94	74		1	166
												-	-	-	-									11
												-	4	36	-									132
												1	14	92	7									233
												56	12	44	7								13	132
												-	5	194	45								-27	217
												26	82	102	68								-24	254
4	9	26	-	-	-	4	35	-	-	-	-													577
												-	-	-	4							-41		-37
778	614	384	237	1 024	692	243	780	648	508	107	352	86	130	516	166	11	132	233	132	217	254	577	-37	

Tabell 8.22 — Exempel på en detaljerad

						NÄRINGSGREN					
						Jordbruk, jakt och skogsbruk	Fiske	Utvinning av mineral	Tillverkning	El-, gas-, värme- och vattenförsörjning	
(Tabell 8.20, cell 3,2)						Ila1	Ila2	Ilb1	Ilb2	Ilb3	
Lön och kollektiva avgifter	I N H E M S K	Inländsk man	Jordbruk	Land	IIIa1	6,2	0,5	0,0	0,0	0,0	
				Stad	IIIa2	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	
			Hantverk	Land	IIIa3	0,2	0,0	3,2	21,1	0,6	
				Stad	IIIa4	0,0	0,0	1,8	105,3	9,8	
			Service	Land	IIIa5	0,2	0,0	0,5	5,9	0,0	
			Stad	IIIa6	0,0	0,1	1,5	35,6	2,1		
		Arbetsledning etc.	Land	IIIa7	0,1	0,0	1,7	17,7	0,2		
			Stad	IIIa8	0,0	0,0	2,5	47,7	2,7		
		Inländsk kvinna	Jordbruk	Land	IIIb1	1,0	0,1	0,0	0,0	0,0	
				Stad	IIIb2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
	Hantverk		Land	IIIb3	0,0	0,0	0,0	5,7	0,0		
			Stad	IIIb4	0,0	0,0	0,0	13,6	0,0		
	Service		Land	IIIb5	0,0	0,0	0,4	5,6	0,1		
			Stad	IIIb6	0,0	0,0	1,2	49,6	2,9		
	Arbetsledning etc.		Land	IIIb7	0,0	0,0	0,0	1,3	0,0		
			Stad	IIIb8	0,0	0,0	0,1	7,3	0,1		
	Utländska anställda			IIIc	0,1	0,1	0,1	0,9	0,0		
	Inländska i utländska företag			IIId							
	Övriga produktionsskatter minus produktionssubventioner					IIIe	-2,0	0,0	-2,0	41,1	4,9
	Driftsöverskott netto	Hushåll (i ägarbebodda bostäder)			III f1						
HIO och offentlig affärsdrivande verksamhet			III f2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0			
Företag		Offentliga		III f3	0,1	0,0	2,7	8,0	9,0		
		Nationella privata		III f4	10,7	0,2	0,4	13,0	0,1		
		Utländska		III f5	0	0,0	1,4	6,0	0,0		
Sammansatt förvärvsinkomst, netto		Land	III g1	12,3	1,4	0,0	65,4	0,0			
		Stad	III g2	0,2	0,2	0,0	161,6	0,0			
Delsummor:											
Löner och kollektiva avgifter (betalade av inhemska producenter)						8,0	1,0	13,0	317,3	18,5	
– Inländsk man					IIIa	6,9	0,8	11,1	233,3	15,4	
– Inländsk kvinna					IIIb	1,0	0,1	1,7	83,1	3,0	
– Utländsk					IIIc	0,1	0,1	0,1	0,9	0,0	
Sammanstätt förvärvsinkomst och driftsöverskott						23,2	1,8	4,5	254,0	9,1	
– Driftsöverskott, netto					III f	10,8	0,2	4,5	27,0	9,1	
– Sammansatt förvärvsinkomst, netto					III g	12,4	1,6	0,0	227,0	0,0	
Totalt förädlingsvärde, netto					III	29,2	2,8	15,5	612,4	32,5	

submatris: Förädlingsvärde, netto (basispriser)

(Avdelningar i NACE)											Total
Byggsamhet	Partihandel, detaljhandel, reparation av motorfordon och personliga artiklar	Horell- och restaurangverksamhet	Transport, magasinering och kommunikation	Finansiell verksamhet	Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företags-tjänster	Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	Utbildning	Hälsa- och sjukvård, sociala tjänster veterinärverksamhet	Andra samhälleliga och personliga tjänster	Indirekt mätta finansiella tjänster	II
IIb4	IIc1	IIc2	IIc3	IIc4	IIc5	IIc6	IIc7	IIc8	IIc9	IIc10	II
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0		6,8
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0		0,5
12,4	1,9	0,1	2,8	0,6	0,1	0,2	0,8	0,2	1,8		46,0
27,4	4,0	0,4	7,9	1,5	0,4	0,9	1,0	0,8	4,7		165,9
0,9	3,0	0,2	0,5	3,7	0,6	1,5	0,6	0,0	2,4		20,0
3,7	6,6	0,5	1,8	6,9	3,0	5,8	0,6	0,4	7,3		75,9
2,6	0,7	0,2	0,3	1,8	1,3	2,7	14,0	1,0	1,8		46,1
4,4	1,3	0,4	1,0	5,6	5,9	10,6	20,1	4,1	4,7		111,0
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		1,1
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0		0,0
0,0	0,1	0,1	0,0	0,1	0,0	0,1	0,4	0,2	0,8		7,5
0,1	0,2	0,2	0,1	0,3	0,2	0,3	0,4	0,8	2,6		18,8
1,3	6,2	0,6	0,4	1,6	0,8	1,8	4,3	0,6	24,2		47,8
4,6	14,3	2,5	1,0	8,8	4,7	9,0	4,9	2,0	36,6		142,1
0,1	0,2	0,0	0,0	1,0	0,3	0,9	9,3	2,4	5,5		21,0
0,3	0,3	0,1	0,0	3,6	1,1	4,8	10,6	9,8	11,2		49,3
0,2	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0		2,0
5,0	0,0	0,0	-6,0	8,3	3,7	1,0	0,0	0,0	4,0		58,0
					60,0						60,0
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	21,0		21,0
1,1	-12,1	0,1	3,6	1,5	1,0		0,0	6,2	10,1	-5,0	26,3
21,9	6,0	2,7	7,1	14,8	49,0		0,0	1,3	11,5	-35,0	103,7
0,4	0,5	0,3	1,8	2,2	1,5		0,0	0,0	0,0	-8,0	6,1
9,4	10,7	0,5	0,5	3,0	32,9	0,0	0,0	3,4	2,1		141,6
25,6	20,4	4,3	2,5	2,0	61,1	0,0	0,0	7,6	4,9		290,4
58,0	39,0	5,3	15,9	35,5	18,4	39,1	67,0	22,3	103,6		761,8
51,4	17,5	1,8	14,3	20,1	11,3	21,9	37,1	6,5	22,7		472,2
6,4	21,3	3,5	1,5	15,4	7,1	16,9	29,9	15,8	80,9		287,6
0,2	0,2	0,0	0,1	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0		2,0
58,4	25,5	8,0	15,5	23,5	205,5	0,0	0,0	18,5	49,6	-48,0	649,1
23,4	-5,6	3,1	12,5	18,5	111,5	0,0	0,0	7,5	42,6	-48,0	217,1
35,0	31,1	4,9	3,0	5,0	94,0	0,0	0,0	11,0	7,0		432,0
121,4	64,5	13,3	25,4	67,3	227,6	40,1	67,0	40,8	157,2	-48,0	1 468,9

KAPITEL 9

INPUT-OUTPUTRÄKENSKAPERNAS UPPBYGGNAD

9.01 Input-outputsystemet består av tre typer av tabeller:

- a) Tillgångs- och användningstabeller.
- b) Tabeller som kopplar tillgångs- och användningstabellerna till sektorräkenskaperna.
- c) Symmetriska input-outputtabeller.

9.02 Tillgångs- och användningstabellerna utgörs av bransch- och produktmatriser som i detalj beskriver de inhemska produktionsprocesserna och transaktionerna med produkter inom landets ekonomi. Dessa tabeller visar

- a) strukturen på produktionskostnaderna och de inkomster som genereras i produktionsprocessen,
- b) flödet av varor och tjänster som produceras inom landets ekonomi,
- c) flödet av varor och tjänster till och från utlandet.

9.03 En tillgångstabell visar tillförseln av varor och tjänster med fördelning på produkt och typ av leverantör, varvid uppdelning görs på inhemsk produktion och import. Ett förenklat exempel på en tillgångstabell visas i tabell 9.1.

Tabell 9.1 — Förenklad tillgångstabell

Tillgång		Branscher	Utlandet	Totalt
		(1)	(2)	(3)
Produkter	(1)	Produktion efter produkt och bransch	Import av produkter	Total tillgång av produkter
Totalt	(2)	Total produktion efter bransch	Total import	Total tillgång

9.04 En användningstabell visar användning av varor och tjänster med fördelning på produkt och typ av användning, dvs. som insatsförbrukning (branschvis), slutlig konsumtion, bruttoinvestering eller export. Tabellen visar dessutom bruttofördlingsvärdets komponenter, dvs. löner och kollektiva avgifter, övriga produktions-skatter minus produktions-subsidier, sammansatt förvärvsinkomst netto, driftsöverskott netto och kapitalförslitning. Ett förenklat exempel på en användningstabell visas i tabell 9.2.

Tabell 9.2 — Förenklad användningstabell

Användning		Branscher	Utlandet	Slutlig konsumtion	Bruttoinvestering	Totalt
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Produkter	(1)	Insatsförbrukning efter produkt och bransch	Export	Konsumtions- utgifter	Brutto- investering	Total användning efter produkt
Fördlingsvärdets komponenter	(2)	Fördlingsvärde efter komponent och bransch				
Totalt	(3)	Totala insatser efter bransch				

9.05 Mellan tillgångs- och användningstabellerna gäller två typer av identiteter (förutsatt att tillgång och användning är konsistent värderade, se tabellerna 9.5 och 9.6):

- a) Branschidentiteten: Branschens produktion = Insatser i branschen. Tillämpat på våra förenklade tillgångs- och användningstabeller anger detta att radvektorn i cell (2,1) i tabell 9.1 skall vara lika med radvektorn i cell (3,1) i tabell 9.2.

För varje bransch gäller alltså:

Produktion = Insatsförbrukning + Förädlingsvärde.

- b) Produktidentiteten: Total tillgång efter produkt = Total användning efter produkt.

Tillämpat på våra förenklade tabeller skall kolumnvektorn i cell (1,3) i tabell 9.1 vara lika med kolumnvektorn i cell (1,5) i tabell 9.2.

För varje produkt gäller alltså:

Produktion + Import = Insatsförbrukning + Export + Konsumtionsutgifter + Bruttoinvestering.

Dessa ekvationer för branscher och produkter kan användas för att pröva och förbättra beräkningarnas konsistens och fullständighet (se punkt 9.11).

9.06 Tillgångs- och användningstabeller utgör den centrala ramen för alla branschtabeller, t.ex. tabeller över sysselsättning, bruttoinvestering och kapitalstockar.

9.07 Tillgångs- och användningstabellerna innehåller alla flöden i följande konton:

- Produktkontot.
- Produktionskontot,
- Inkomstbildningskontot.

9.08 En tillgångstabell och en användningstabell kan också kombineras och redovisas som en enda tabell. Detta kan uppnås genom att addera två rader och en kolumn till användningstabellen, nämligen produktion och import (se tabell 9.3). Lagg märke till att raderna och kolumnerna från tillgångstabellen i punkt 9.03 har överförts hit.

Tabell 9.3 — Kombinerad tillgångs- och användningstabell (förenklad)

		Produkter	Branscher	Utlandet	Konsumtion	Bruttoinvestering	Totalt
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Produkter	(1)	—	Insatsförbrukning	Export	Konsumtionsutgifter	Bruttoinvestering	Total användning efter produkt
Branscher	(2)	Produktion	—	—	—	—	Total produktion efter bransch
Förädlingsvärdets komponenter	(3)	—	Förädlingsvärde				
Utlandet	(4)	Import	—				
Totalt	(5)	Total tillgång efter produkt	Totala insatser efter bransch				

9.09 En symmetrisk input-outputtabell är en produkt × produkt- eller bransch × bransch-matris, som i detalj beskriver de inhemska produktionsprocesserna och transaktionerna i produkter i landets ekonomi. En symmetrisk input-outputtabell fördelar om både tillgång och användning i en enda tabell. Det finns en viktig begreppsmässig skillnad mellan en symmetrisk input-outputtabell och en kombinerad tillgångs- och användningstabell: i den sistnämnda typen av tabell kombinerar statistiken produkter med branscher; i den symmetriska input-outputtabellen däremot kombineras produkter med produkter eller branscher med branscher. I en symmetrisk input-outputtabell tillämpas alltså endera en produktklassificering eller en branschklassificering för både rader och kolumner (se tabell 9.4).

Tabell 9.4 — Förenklad symmetrisk input-outputtabell (produkt × produkt)

		Produkter	Utlandet	Konsumtions- utgifter	Bruttoinvestering	Totalt
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Produkter	(1)	Insatsförbruk- ning	Export	Konsumtions- utgifter	Bruttoinvestering	Total använd- ning efter produkt
Förädlingsvärdets komponenter	(2)	Förädlingsvärde	—	—	—	—
Utlandet	(3)	Import	—	—	—	—
Totalt	(4)	Total tillgång efter produkt	—	—	—	Total tillgång = Total använd- ning

9.10 Större delen av den statistik som kan erhållas från produktionsenheter anger vilken typ av produkter de har sålt och, vanligen mindre detaljerat, vilken typ av produkter de har producerat/sålt. Tillgångs- och användningstabellerna har utformats för att passa denna typ av statistisk information (dvs. bransch och produkt). Däremot finns inte ofta information av typen produkt × produkt eller bransch × bransch, vilket krävs för den symmetriska input-outputtabellen. Så t.ex. ger branschundersökningar vanligen information om den typ av produkter som använts och om de produkter som tillverkats. Information om insatser i form av produkter och förädlingsvärdekomponenter för varje tillverkad produkt går dock vanligen inte att samla in (i ett idealfall skulle administration av ett företag resultera i en redovisning av alla kostnader fördelade på de olika typerna av produktion och samtidigt av insatsförbrukningens sammansättning med avseende på produkttyp). I praktiken är därför den information som ställts upp i form av tillgångs- och användningstabeller en praktisk utgångspunkt för att konstruera den mer analytiska informationen i de symmetriska input-outputtabellerna. Produkt × bransch-informationen i tillgångs- och användningstabellerna kan konverteras till produkt × produkt (bransch × bransch) genom att lägga till extra statistisk information om insatsstrukturen, eller genom att anta konstant insatsstruktur för produkt eller för näringsgren (se punkterna 9.54–9.60).

9.11 Tillgångs- och användningstabellerna tjänar både statistiska och analytiska ändamål.

Viktiga statistiska ändamål är följande:

- a) Att identifiera brister och inkonsistenser i de primära datakällorna.
- b) Att beräkna vikter, indextal och pris- och volymmått.
- c) Att göra skattningar residualt (att beräkna en variabel genom att först beräkna alla andra variabler i ekvationen), t.ex. för produktion eller slutlig konsumtion av speciella produkter.
- d) Att kontrollera och förbättra konsistens, rimlighet och fullständighet hos värden i tillgångs- och användningstabellerna och i de aggregerade tabellerna (som produktionskonto). Därför bör avstämningen inte begränsas till tillgångs- och användningstabeller i löpande priser
 - 1) genom att framställa tillgångs- och användningstabeller i löpande och fasta priser för två eller flera år kan skattningar av volym-, värde- och prisförändringar avstämmas samtidigt: jämfört med att integrera tillgångs- och användningstabeller för ett enda år i taget innebär detta en avsevärt utökad effektivitet i avstämningsarbetet,
 - 2) med hjälp av tabeller som visar kopplingen till sektorräkenskaperna kan en direkt jämförelse göras med dessa, t.ex. uppgifter om inkomstomfördelning, sparande och om finansiellt sparande (beräknat som resultatet av finansiella transaktioner). Detta garanterar åtminstone att man efter avstämningen uppnår konsistens mellan tillgångs- och användningstabellerna och sektorräkenskaperna,

3) att försöka härleda symmetriska input-outputtabeller från tillgångs- och användningstabellerna kan avslöja inkonsistenser och svagheter i de sistnämnda tabellerna. Där finns också möjlig feedback från de symmetriska input-outputtabellerna till tillgångs- och användningstabellerna.

e) Att göra skattningar för tidsperioder för vilka mindre tillförlitliga uppgifter finns att tillgå, t.ex. att skatta årssiffror på basis av de detaljerade tillgångs- och användningssuppgifterna för ett benchmark-år eller att skatta kvartalssiffror på basis av årliga tillgångs- och användningstabeller.

9.12 Tillgångs- och användningstabellerna och den symmetriska input-outputtabellen ger en detaljerad bild av sammansättningen av tillgång och användning av varor, tjänster och arbetskraft och de primärinkomster som är involverade. Sådana tabeller och de jämförelsetal som kan härledas från dem, t.ex. produktivitetssiffror, är viktiga områden för ekonomisk analys.

9.13 Tillgångs- och användningstabellerna och input-outputtabellen kan också användas som verktyg för ekonomisk analys. De båda tabelltyperna har olika förtjänster. För beräkning av direkta och indirekta effekter behöver tillgångs- och användningstabellerna förses med specifika antaganden eller kompletterande statistisk information. För beräkning av kumulativa effekter är kraven på dessa antaganden och ytterligare data allra starkast. I själva verket är kraven för beräkning av kumulativa effekter med en tillgångs- och användningstabell liktydiga med att konstruera en symmetrisk input-outputtabell. För att beräkna kumulativa effekter är därför den symmetriska input-outputtabellen att föredra som verktyg. För beräkning av direkta effekter och effekter av första ordningen är emellertid tillgångs- och användningstabeller som justerats med ett utvalt antal antaganden (eller statistisk information) i allmänhet att föredra på grund av att

- a) beräkningen är mindre beroende av antaganden,
- b) tillgångs- och användningstabellen tillhandahåller flera detaljer än den symmetriska input-outputtabellen,
- c) uppgifterna i tillgångs- och användningstabellen kan bättre kopplas till andra typer av statistiska data.

Dessa egenskaper är också till hjälp när tillgångs- och användningstabellerna integreras i en makroekonomisk modell: den resulterande totalmodellen är närmare faktisk statistik, kan visa en mängd detaljer och kan relativt lätt kopplas till områden för vilka annan statistisk information finns att tillgå (t.ex. arbetsmarknad eller miljö).

9.14 Tillgångs- och användningstabellerna och den symmetriska input-outputtabellen kan användas för att beräkna

- a) effekter av pris- eller skattesatsförändringar på värdena på tillgångs- eller användningssidan,
- b) effekter av volymförändringar på värdena på tillgångs- eller användningssidan,
- c) effekter av prisförändringar på tillgångssidan på priserna på användningssidan,
- d) effekter av volymförändringar på användningssidan på volymen på tillgångssidan,
- e) effekter av volymförändringar på tillgångssidan på volymen på användningssidan.

Beräkningarna kan visa såväl indirekta som direkta effekter. Så t.ex. kommer en signifikant uppgång av energipriserna inte bara att påverka de branscher som är intensiva energiförbrukare, utan också de branscher som använder de energiintensiva producenternas produktion. Med hjälp av några antaganden kan beräkningar av storleken på sådana indirekta effekter härledas från tillgångs- och användningstabellerna och de symmetriska input-outputtabellerna. Exempel på vanliga antaganden är

- a) konstant insatsstruktur i värdetermer,
- b) konstant sammansättning av värdet på produktionen per bransch och produkt,
- c) konstant produktsammansättning i hushållens konsumtionsutgifter.

Dessa antaganden är förhållandevis stela då de innebär att relativpriserna inte förändras, att produktionsprocesserna förblir tekniskt desamma och att ingen substitution äger rum mellan olika kategorier i hushållens

konsumtionsutgifter. Emellertid kan sådana allmänna antaganden modifieras genom att man först tar hänsyn till förändringar i relativpriser, t.ex. Leontief-prismodellen. Detta kan sedan utvidgas med ekonometriska eller andra beräkningar av relativprisernas och andra variabelers inflytande på tekniska koefficienter eller hushållens konsumtionsutgifter.

Beräkningarna behöver inte begränsas till tillgång och användning av varor och tjänster. De kan också tillämpas på tillgång och användning av arbetskraft och på förädlingsvärdets komponenter.

- 9.15 Tillgångs- och användningstabellerna och den symmetriska input-outputtabellen kan integreras i makroekonomiska modeller för att förse dessa med ett mer detaljerat ekonomiskt underlag. Speciella typer av analys som utnyttjar tillgångs- och användningstabeller och den symmetriska input-outputtabellen är t.ex.
- analys av produktion, kostnadsstrukturer och produktivitet,
 - prisanalys,
 - analys av sysselsättning,
 - analys av strukturen på investering, konsumtion, export etc.,
 - analys av sambandet mellan inhemsk produktion och miljö (t.ex. med fokus på användning av speciella produkter som bränsle, papper och glas),
 - analys av import av nödvändig energi,
 - analys av genomslaget av nya teknologier,
 - känslighetsanalys av effekterna av ändringar i skattesatser och regleringar.

TILLGÅNGS- OCH ANVÄNDNINGSTABELLER

- 9.16 Tabellerna 9.5 och 9.6 visar tillgångs- och användningstabeller mera detaljerat.
- 9.17 Den klassificering som används för näringsgrenar är NACE Rev. 1 och den klassificering som tillämpas för produkter är CPA. Dessa klassificeringar är helt och fullt avpassade till varandra: på varje aggregeringsnivå redovisar CPA de viktigaste produkterna från näringsgrenarna enligt NACE Rev. 1.
- 9.18 I tillgångs- och användningstabellerna är klassificeringen av produkter minst lika detaljerad som klassificeringen av näringsgrenar, t.ex. tresiffernivån i CPA (200 grupper) och tvåsiffernivån i NACE Rev. 1 (60 grupper).
- 9.19 Distinktionen mellan marknadsproduktion, produktion för egen slutlig användning och övrig icke marknadsproduktion skall tillämpas endast för samma branschproduktion; distinktionen krävs inte för varje produktgrupp.
- 9.20 Distinktionen mellan marknadsproducenter och producenter för egen slutlig användning å ena sidan och övriga icke marknadsproducenter å den andra skall användas endast för branscher när båda typerna av producent finns inom samma bransch. I allmänhet kommer denna distinktion därför endast att tillämpas för underindelning av ett mycket begränsat antal branscher, t.ex. sjuk- och hälsovård och undervisning (se punkt 3.66).
- 9.21 Import och export skall underindelas i
- leveranser inom EU,
 - import och export till och från övriga länder.

Tabell 9.6 — Användningstabell i mottagarpriser

	1 2 3 ...	Branscher (NACE)	Σ (1)	Slutlig användning a) b) c) d) e) f)	Σ (3)	Σ (1) + Σ (3)
		(1)		(2)	(3)	(4)	(5)
1							
2							
3							
...							
...							
...							
m							
Produkter (CPA)	(1)	Insatsförbrukning till mottagarpriser efter produkt och bransch			Slutlig användning i mottagarpriser/fob: Konsumtionsutgifter: a) hushållen b) hushållens ideella organisationer (HIO) c) offentlig sektor Bruttoinvestering: d) fast bruttoinvestering och värdeföre- mål e) lagerinvestering f) Export, fob		
(Justeringsposter)							
Σ (1)	(2)	Total insatsförbrukning efter bransch			Total slutlig användning efter typ		Total användning
Löner o kollektiva avg. Övriga produktionskostnader netto		Förädlingsvärdets komponenter efter bransch					
Kapitalförslining Driftsöverskott, netto	(3)						
Σ (3)	(4)	Förädlingsvärde efter bransch					
Σ (1) + Σ (3)	(5)	Produktion till baspriser efter bransch					
Kompletterande uppg.: Fast bruttoinvestering Realkapitalstock Arbetskraftsinsats	(6)						

- 9.22 I tillgångstabellen värderas flödena av varor och tjänster till baspriser. I användningstabellen värderas flödena av varor och tjänster till mottagarpriser. För att uppnå identitet mellan tillgång och användning visar tabell 9.5 också övergången från tillgång i baspriser till tillgång i mottagarpriser. Eftersom tillgång ska vara lika med användning visar tabellen också övergången från användning i mottagarpriser till användning i baspriser. Följande två identiteter härleds från denna övergång:
- Tillgång till mottagarpris är lika med användning till mottagarpris.
 - Tillgång till baspris är lika med användning till baspris.
- 9.23 Förädlingsvärdet registreras i baspriser. Det är nettoresultatet av produktion värderad till baspriser minus insatsförbrukning värderad till mottagarpriser.
- 9.24 Förädlingsvärde till faktorpris är inte ett begrepp i ENS. Icke desto mindre skulle det kunna härledas från förädlingsvärde till baspris genom att subtrahera övriga produktionskatter minus subventioner.
- 9.25 BNP värderas till marknadspriser. Detta aggregat kan härledas från tillgångs- och användningstabeller på följande tre sätt:
- Aggregatet produktion till baspris efter bransch minus aggregatet insatsförbrukning till mottagarpris efter bransch plus produktskatter netto (produktionsansatsen). Insatsförbrukningen efter bransch inkluderar användning av indirekt mätta finansiella tjänster, som registreras i en nominell bransch (se punkt 9.33).
 - Aggregatet av de olika komponenterna i förädlingsvärdet till baspris efter näringsgren minus användning av indirekt mätta finansiella tjänster (som registreras i en nominell näringsgren, se punkt 9.33) plus produktskatter netto (inkomstansatsen).
 - Summan av kategorierna i slutlig användning minus import: export - import + konsumtionsutgifter + bruttoinvestering (samtliga till mottagarpris) (användningsansatsen).
- 9.26 Användningstabellen 9.6 innehåller också en del kompletterande uppgifter: bruttoinvesteringar, realkapitalstock och arbetskraftsinsats efter bransch. Sådana uppgifter är nödvändiga för produktivtetsanalys och kan också komma till nytta vid flera andra typer av analyser (t.ex. analys av sysselsättning).
- 9.27 I ENS värderas realkapitalstocken till de marknadspriser som råder vid balansräkningens datum. För fasta tillgångar som inköpts tidigare år innebär detta att kapitalförslitningen för tidigare år skall dras från de löpande marknadspriserna för nya tillgångar av samma typ och kvalitet. Detta nettobegrepp för realkapitalstock skulle kunna användas för att beräkna kapitalintensitet. För produktivtetsanalys används emellertid oftare ett specifikt bruttobegrepp för realkapitalstock. Enligt detta bruttobegrepp skall alla fasta tillgångar värderas till löpande marknadspris för nya tillgångar av samma typ och kvalitet; inget avdrag bör göras för kapitalförslitning under senaste och tidigare år. Detta bruttobegrepp för realkapitalstocken är inget standardbegrepp i ENS men kan lätt beräknas med hjälp av PI-metoden ("Perpetual Inventory Method"). Med tanke på den stora användningen av sådana bruttosiffror rekommenderas att inkludera både brutto- och netttotal för realkapitalstocken som kompletterande information.
- 9.28 För produktivtetsanalys är antal arbetade timmar att föredra som variabel för arbetskraftsinsats. För att dra slutsatser om antalet sysselsatta kan emellertid också antalet arbetstillfällen vara relevant. Båda variablerna kan underindelas, t.ex. i anställda och egenföretagare.
- 9.29 För att rätt kunna sammanställa och förstå tillgångs- och användningstabellerna är det viktigt att erinra sig några av de räkenskapskonventioner som tillämpas i ENS:
- Produktion i hjälpverksamhet registreras inte separat; alla insatser som används i en hjälpverksamhet behandlas som insats i den primära eller sekundära verksamhet som den stöder. Hjälpverksamheter kan t.ex. vara försäljning, bokföring, lagring och städning (se punkterna 3.12 och 3.13).

- b) Varor och tjänster som produceras och konsumeras under samma räkenskapsperiod och inom samma lokala branschenhet identifieras inte separat. De registreras därför inte som en del av produktionen eller insatsförbrukningen hos denna lokala branschenhet. Detta kan t.ex. gälla
- 1) fröer och plantor för sådd och plantering,
 - 2) kol som förbrukas av kolgruvor vid tillverkning av briketter,
 - 3) elektrisk energi som förbrukas av kraftstationer.
- c) Mindre tillverknings-, underhålls-, service- eller reparationsarbeten för andra lokala branschenheter skall registreras netto, dvs. exklusive värdet av de inblandade varorna. I motsats härtill skall transaktionen registreras brutto, dvs. som köp och försäljning av de inblandade varorna, när varorna blir föremål för en väsentlig fysisk förändring.
- d) Varaktiga varor kan hyras eller bli föremål för operationell leasing. Vid sådana tillfällen registreras de som bruttoinvestering och realkapitalstock i ägarens bransch; i användarens bransch registreras hyresbeloppet som insatsförbrukning.
- e) Personer som arbetar via förmedlingar för temporära arbeten registreras som sysselsatta i dessa förmedlingars bransch och inte i de branscher i vilka de faktiskt arbetar. I sistnämnda branscher registreras följaktligen betalningen till dessa personer som insatsförbrukning (och inte som lön). Utkontrakterad arbetskraft behandlas på samma sätt.
- f) Sysselsättning och lön är vida begrepp i ENS:
- 1) Sysselsättning av sociala skäl räknas också som sysselsättning. Detta är t.ex. tillämpligt på arbetsplaceringar för handikappade, sysselsättningsprojekt för personer som har varit arbetslösa länge och sysselsättningsprogram för ungdomar som söker arbete. Följaktligen är de berörda personerna anställda och uppbär lön (inte sociala transfereringar), fastän deras produktivitet kan vara (mycket) lägre än andra anställda.
 - 2) Sysselsättning innefattar också några fall där de inblandade personerna inte alls förväntas arbeta, t.ex. avskedade personer som under någon tid uppbär betalning från sin före arbetsgivare. Arbetskraftsinsats i form av antal arbetade timmar störs emellertid inte av denna konvention, eftersom inga faktiska arbetstimmar har registrerats.

9.30 I tillgångs- och användningstabellerna måste två justeringsposter införas för att nå överensstämmelse mellan värderingen av importen i tillgångs- och användningstabellerna och i sektorräkenskaperna (se också tabellerna 9.5 och 9.6).

I tillgångstabellen värderas varuimporten till cif-värden. Detta är en överskattning av importkostnaden när de transport- och försäkringstjänster som ingår i cif-värdet utförs av inhemska subjekt (t.ex. transport i egen regi eller transporter utförda av inhemska transportföretag). För att få rätt saldo mellan import och export måste därför också exporten av tjänster ökas lika mycket som importen överskattas. I sektorräkenskaperna värderas importen av varor till fob-värden. Detta är en överskattning av importen liksom i fallet med cif-värderingen. I fråga om fob-värderingen är emellertid överskattningen mindre, vilket innebär att den beräknade exportökningen också är mindre. Resultatet av att använda olika värderingsprinciper är sålunda att saldot mellan import och export är detsamma, men att både total import och total export blir större vid cif-värderingen. De två värderingsprinciperna kan bringas till överensstämmelse i tillgångs- och användningstabellerna genom införande av justeringsposter för både import och export. Justeringsposterna skall vara lika med värdet av transport- och försäkringstjänster som tillhandahålls av inhemska företag och som ingår i cif-värdet men inte i fob-värdet, dvs. som avser transport och försäkring från exportlandets gräns till importlandets gräns. När dessa justeringsposter väl har införlivats i tillgångs- och användningstabellerna behöver de ingen speciell behandling i input-outputberäkningarna.

9.31 Ägarbyte av befintliga varor registreras i användningssidetabellen som en negativ utgift för säljaren och en positiv utgift för köparen. För den berörda produktgruppen är ägarbyte av en befintlig vara liktydigt med en omklassificering av användning. Det är endast transaktionskostnaderna som inte utgör en omklassificering: de registreras som användning av företagstjänster (handel, förmedling). För ändamål som beskrivning och analys kan det vara en fördel att redovisa den relativa storleken på ägarbyten av befintliga varor separat för några produktgrupper, t.ex. av begagnade bilar eller av returpapper.

9.32 Inhemska enheters direkta inköp i utlandet och utlänningars direktköp på den inhemska marknaden beräknas vanligen genom en speciell hantering i den statistiska kompilleringsprocessen. De införs som justeringar av ingångsskattningar av import, export och, avseende konsumtionsdelen av utlandsköpen, konsumtionsutgifter. För att få balans mellan tillgång och användning på produktnivå ska dessa inköp fördelas på de olika produktgrupper som är berörda. För de produktgrupper där sådana inköp är viktiga kan de redovisas som undergrupp, t.ex. utgift för logi.

- 9.33 Genomgående i tillgångs- och användningstabellerna har näringsgrensklassificeringen NACE Rev. 1 utökats med en nominell bransch för användning av indirekt mätta finansiella tjänster. I tillgångstabellen registreras inga transaktioner alls för denna bransch. I användningstabellen registreras summa användning av indirekt mätta finansiella tjänster som insatsförbrukning i den nominella branschen. Då den nominella branschen inte har några andra transaktioner blir dess driftsöverskott netto negativt och till storleken lika med dess insatsförbrukning; alla andra komponenter i förädlingsvärdet är noll. Följaktligen är det totala förädlingsvärdet brutto lika med (det negativa) driftsöverskottet netto.
- 9.34 Övergången från tillgång och användning till baspris till mottagarpris innefattar
- omfördelning av handelsmarginaler,
 - omfördelning av transportmarginaler,
 - tilllägg av produktskatter (utom avdragsgill mervärdesskatt),
 - avdrag av produktsubventioner.
- Beräkningen av denna övergång är en viktig del av avstämningsprocessen. Särskilda tabeller kan visa övergången mera utförligt (se tabellerna 9.7 och 9.8). De tabellerna kan också tjäna viktiga analytiska ändamål, t.ex. prisanalys och analys av effekterna av ändrade produktskattesatser.
- 9.35 Vid framställningen av tillgångs- och användningstabeller och avstämningen mellan de två sidorna finns det i allmänhet alltid ett val av tyngdpunkt mellan två olika sätt att justera statistiska data enligt följande:
- För varje produkt kan tillgång till baspris justeras till värdering i mottagarpriser för att möjliggöra avstämning mot användning till mottagarpris.
 - Användning till mottagarpris kan justeras till värdering i baspris för att matcha tillgång till baspris.
- 9.36 I praktiken kan båda typerna av avstämningsbehövas för att bygga upp en tillgångs- och användningstabell. Båda alternativen har att göra med eller kräver liknande slag av justering, dvs. avseende produktskatter minus produktsubventioner och handels- och transportmarginaler med fördelning på produkter. I själva verket är det första alternativet inte möjligt utan det andra, eftersom det vanligen inte är möjligt att känna till kolumnerna för produktskatter, produktsubventioner och handels- och transportmarginaler med nedbrytning på produkter i tillgångstabellen om inte fördelningen av de enskilda produkterna på användningskategorier är känd från användningstabellen till mottagarpriser (tabell 9.6).
- 9.37 Därmed är följande tabeller involverade i avstämningsprocessen:
- Tillgångs- och användningstabellerna 9.5 och 9.6 som visar slutresultaten av avstämningen mellan total tillgång och användning av produkter till mottagarpris och till baspris.
 - Tabellerna över handels- och transportmarginaler och över produktskatter minus produktsubventioner (tabellerna 9.7 och 9.8).
- 9.38 Övergången från baspris till mottagarpris vad gäller tillgång och användning (se punkt 9.34) inbegriper omfördelning av handelsmarginaler: värdering till baspris betyder att handelsmarginalerna registreras som en del av produkten handelstjänst, medan värdering till mottagarpris innebär att handelsmarginalerna allokeras till de produkter som de belastar. En motsvarande situation gäller för transportmarginaler.
- 9.39 Summan av handelsmarginaler på produkter är lika med summan av handelsmarginaler för branscherna inom varuhandeln plus de sekundära handelsmarginalerna inom andra branscher. En motsvarande ekvation gäller för transportmarginalerna.

Tabell 9.7 — Enkel tabell över handels- och transportmarginaler

1 2 3 ...	Branscher (NACE) ... n	$\Sigma(1)$	Slutlig användning a) b) c) d) e) f)	$\Sigma(3)$	$\Sigma(1) + \Sigma(3)$
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1 2 3 m	Handels- och transportmarginaler på insatsförbrukning efter produkt och bransch		Handels- och transportmarginaler på slutlig användning: Konsumtionsutgifter: a) hushållen b) hushållens ideella organisationer (HIO) c) offentlig sektor Bruttoinvestering: d) fast bruttoinvestering och värdeföre- mål e) lagerinvestering f) export		
Produkter (CPA)	(1)				
$\Sigma(1)$	Handels- och transportmarginaler på insatsförbrukning efter bransch		Handels- och transportmarginaler på slutlig användning efter typ		Totala handels- och transportmarginaler
	(2)				

9.40 Transportmarginaler inkluderar alla transportkostnader som betalas separat av köparen och som ingår i användning av produkter till mottagarpris men inte i baspris för en tillverkares produktion eller i handelsmarginalerna hos parti- eller detaljhandeln. Transportmarginalen innefattar i synnerhet

- a) transport av varor från den plats där de har tillverkats till den plats där köparen mottar dem i det fall tillverkaren betalar en tredje part för transporten om detta belopp debiteras köparen separat,
- b) transport av varor ordnad av tillverkaren, parti- eller detaljhandlaren på sådant sätt att köparen betalar separat för transportkostnaderna även när transporten utförs av tillverkaren eller av parti- eller detaljhandlaren själv.

Övriga kostnader för att transportera varor registreras inte som transportmarginaler, t.ex.

- a) om tillverkaren transporterar varorna själv och transportkostnaden inkluderas i baspriset för tillverkarens produktion; denna transport representerar en hjälpverksamhet och de enskilda transportkostnaderna är inte identifierbara som transportkostnader,
- b) om tillverkaren låter ombesörja transporten av varorna utan särskild faktura för transporttjänsterna och dessa transportkostnader inkluderas i baspriset för tillverkarens produktion; dessa transportkostnader är identifierbara som sådana och registreras som en del av tillverkarens insatsförbrukning,
- c) om parti- och detaljhandlare låter ombesörja att varor förflyttas från den plats där de själva mottar varorna till en plats där en annan köpare mottar dem kommer dessa kostnader att inkluderas i handelsmarginalen, om ingen särskild avgift tas ut för transporten till köparen. Liksom var fallet för tillverkare kan dessa kostnader representera hjälpverksamhet hos parti- och detaljhandlare eller inköp av en tjänst för insatsförbrukning och därmed ingå i handelsmarginaler men inte i transportmarginaler,
- d) om ett hushåll köper varor avsedda för slutlig konsumtion och låter en tredje part utföra transporten registreras dessa transportkostnader som konsumtionsutgift av tjänster (och inkluderas inte i någon handels- eller transportmarginal).

9.41 Tabell 9.7 visar en något förenklad bild av en handels- och transportmarginalmatris, emedan:

- a) Ingen uttrycklig skillnad görs mellan handels- och transportmarginaler. Båda typerna av marginaler skulle kunna redovisas för varje produktgrupp. En annan lösning är att ha separata tabeller: en för handelsmarginaler och en för transportmarginaler.
- b) För handelsmarginaler bör partihandel och detaljhandel behandlas var för sig för att ta hänsyn till skillnaderna i priser. Då man utarbetar tabellerna bör man ha klart för sig att partihandlare också kan sälja direkt till hushållen (t.ex. möbler) och att detaljhandlare också kan sälja till näringsidkare (t.ex. till kaféer och restauranger).
- c) Vid beräkning och analys av handelsmarginaler på produkter som ingår i hushållens konsumtionsutgifter skulle de viktigaste distributionskanalerna för varje produktgrupp också kunna särskiljas för att ta hänsyn till prisskillnaderna mellan dem; distinktionen mellan parti- och detaljhandel är nämligen för grov. Så kan t.ex. varor och tjänster köpas av hushållen i snabbköp, spiceributiker, blomsteraffärer, varuhus, utomlands eller erhållas som naturainkomst. Vidare kan andrahandsförsäljning vara mycket viktig för en del produkter, t.ex. i fråga om cigaretter kan det gälla försäljning i kaféer, restauranger och bensinstationer. Givetvis kan sådana mera förfinade distinktioner införas endast om de tillgängliga datakällorna innehåller tillräcklig information för åtminstone grova skattningar av varje distributionskanals vikt.
- d) Vid beräkning av transportmarginaler kan ett särskiljande av transporttyper (t.ex. med järnväg, flyg, sjöledes eller på landsväg) vara mycket användbart.

9.42 Skatter på produktion och import består av följande:

- a) Produktskatter (D21), dvs.
 - 1) mervärdesskatter (skatter av momstyp) (D211),
 - 2) importskatter och tullar; exklusive moms (D212),
 - 3) produktskatter, exklusive moms och importskatter (D214).
- b) Övriga produktionsskatter (D29).

Liknande kategorier särskiljs för subventioner på produktion och import. Subventioner behandlas som om de vore negativa skatter på produktion och import.

Definitionerna på alla dessa kategorier har gjorts i punkterna 4.14-4.39.

- 9.43 Tillgång till baspris inkluderar nettot av övriga produktionskatter (dvs. minus övriga subventioner på produktionen). För att åstadkomma övergång från baspris till mottagarpris (eller vice versa, se punkt 9.34), måste de olika produktskatterna läggas till och produktsubventionerna dras ifrån (eller vice versa).
- 9.44 Mervärdesskatt kan vara avdragsgill, ej avdragsgill eller inte tillämplig, enligt följande:
- Avdragsgill moms är vanligen tillämplig för större delen av insatsförbrukningen, större delen av fasta bruttoinvesteringar och delar av lagerinvestering.
 - Ej avdragsgill moms är ofta tillämplig på konsumtionsutgifter, vissa fasta bruttoinvesteringar, delar av lagerinvestering och delar av insatsförbrukning.
 - Moms är i allmänhet inte tillämplig på
 - export (i varje fall export till länder utanför EU),
 - alla varor eller tjänster med nollprocentig moms oavsett produktens användning,
 - alla producenter undantagna från mervärdesskatteregistrering (små affärsföretag, religiösa organisationer, etc.).
- 9.45 Mervärdesskatt registreras netto i ENS; alla tillgångsposter värderas till baspris, dvs. exklusive fakturerad moms; insatsförbrukning och slutlig användning registreras i mottagarpriser, dvs. exklusive avdragsgill moms.
- 9.46 Tabell 9.8 över produktskatter minus produktsubventioner är förenklad, emedan
- de olika typerna av produktskatter inte särskiljs och produktsubventionerna inte visas separat,
 - olika skattesatser och subventioner kan gälla för olika distributionskanaler; dessa bör därför också särskiljas där det finns relevant och tillräcklig information.
- 9.47 Produktskatter och produktsubventioner, består av de belopp som förfallit till betalning endast när dessa bestyrks av taxeringar, deklARATIONER etc. eller av de belopp som faktiskt betalats (se punkt 4.27). Produktskatter (och produktsubventioner) beräknas vanligen produktvis genom tillämpning av de officiella skattesatserna (subventionsgraderna) på de olika flödena. Efteråt bör en analys göras av skillnaderna mot taxeringar eller faktiskt betalade belopp.
- Vissa sådana skillnader betyder att den ursprungliga beräkningen av produktskatter inte överensstämmer med ENS definitioner, varför
 - vid skattebefrielse ursprungsberäkningen av produktskatter skall sänkas,
 - vid underlåtenhet att betala produktskatter (t.ex. erläggandet av skatt är obligatoriskt men ingen taxering föreligger) beräkningen av produktskatter bör sänkas,
 - vid böter beräkningen av produktskatter bör höjas.
- Ändringar i beräkningen av produktskatter får följdverkningar på variabler som beräknas genom tillägg eller subtraktion av de beräknade produktskatterna. Så t.ex. kan produktion till baspris av en specifik produktgrupp beräknas genom subtraktion av produktskatter från den beräknade användningen i mottagarpriser. Emellertid kan också beräkning av produktion i baspriser kombineras med beräkningar av produktskatter för att komma fram till en beräkning av användning i mottagarpriser.
- Ett antal andra skillnader ska inte tas hänsyn till i tillgångs- och användningstabellen enligt följande:
 - Skillnader i periodisering, t.ex. betalningar kan avse taxeringar för flera år,
 - Företags oförmåga att betala (konkurser): detta bör registreras som en övrig volymförändring av finansiella tillgångar och skulder, dvs. ej i tillgångs- och användningstabellen.
 - I några fall kan skillnaderna också tyda på att ursprungsberäkningen av produktskatter och produktsubventioner är behäftad med allvarliga fel, t.ex. på grund av att produktionsvärdet för någon produkt är underskattat. Då kan också modifieringar av beräkningarna av flöden av varor och tjänster vara berättigade.

Vid övergången från användning av produkter till mottagarpriser till baspris kan modifieringen av ursprungsberäkningen av produktskatter och produktsubventioner redovisas som en separat post. För alla input-outputberäkningar blir det emellertid nödvändigt att fördela denna modifiering på produkter, även om detta bara kan baseras på en enkel matematisk schablon (t.ex. proportionell fördelning).

- 9.48 Användningstabellen 9.6 visar inte i vilken utsträckning de använda varorna och tjänsterna har tillverkats inom landet eller importerats. Denna information är nödvändig för alla analyser där kopplingen mellan tillgång och användning av varor och tjänster inom landets ekonomi spelar en roll. Ett sådant fall är analys av hur förändringar i export meller konsumtionsutgifter påverkar import, inhemsk produktion och närliggande variabler, till exempel sysselsättning. I själva verket gäller det flertalet analyser som visats i punkterna 9.14 och 9.15. Input-outputsystemet innehåller därför också en användningstabell för importerade produkter och en för inhemskt producerade varor och tjänster (se tabellerna 9.9 och 9.10).
- 9.49 Vid utarbetandet av användningstabellen för import skall all tillgänglig information om importens användning utnyttjas, t.ex. kan för en del produkter de större importföretagen var kända och för en del producenter kan uppgifter finnas om importens storlek. Emellertid är direkt statistisk information om importens användning i allmänhet otillräcklig. Sådan information måste därför vanligen kompletteras med antaganden på produktgruppsnivå.
- 9.50 Användningstabellen för inhemskt producerade varor och tjänster kan sedan erhållas genom att subtrahera importtabellen från den totala användningstabellen.

Tabell 9.9 — Användningstabell för import

		1 2 3 ...	Branscher (NACE) ... n	$\Sigma(1)$	Slutlig användning a) b) c) d) e) f)	$\Sigma(3)$	$\Sigma(1)+\Sigma(3)$
		(1)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Produkter (CPA)	(1)	För importprodukter: Insatsförbrukning i mottagarpriser/cif efter produkt och bransch		För importprodukter: Slutlig användning i mottagarpriser/cif: Konsumtionsutgifter: a) hushållen b) hushållens ideella organisationer (HIO) c) offentlig sektor Bruttoinvestering: d) fast bruttoinvestering och värdoföremål e) lagerinvestering f) export		
2							
3							
.							
.							
m							
$\Sigma(1)$		(2)	Total insatsförbrukning av importprodukter efter bransch		Total slutlig användning av importprodukter efter typ		Total import

Tabell 9.10 — Användningstabell till baspris för inhemsk produktion

	1 2 3	n	Σ(1)	Σ(3)	Σ(1)+Σ(3)
	Branscher (NACE)			(2)	(4)	(5)
	(1)			(2)	(3)	(5)
Produkter (CPA)	1					
	2					
	3					
	...					
	...					
	m					
	(1)	För inhemsk produktion: Insatsförbrukning i baspriser efter produkt och bransch			För inhemsk produktion: Slutlig användning till baspris: Konsumtionsutgifter: a) hushållen b) hushållens ideella organisationer (HIO) c) offentlig sektor Bruttoinvestering: d) fast bruttoinvestering och värdeföremål e) lagerinvestering f) Export	
Σ(1)	(2)	Total insatsförbrukning för inhemsk produktion till baspris efter bransch			Slutlig användning av inhemsk produktion till baspris	Total inhemsk produktion
Användning av importprodukter	(3)	Total insatsförbrukning av importprodukter efter bransch			Slutlig användning av importprodukter till baspris	Total import
Produktskatter netto	(4)	Produktskatter netto på insatsförbrukning efter bransch			Produktskatter netto på slutlig användning	Summa produktskatter netto
Σ(1) + (3) + (4)	(5)	Total insatsförbrukning i mottagarpriser efter bransch			Total slutlig användning efter typ	Total användning
Löner o kollektiva avgifter	(6)	Förädlingsvärdets komponenter efter bransch				
Övriga produktionsskatter netto						
Kapitalförslitning						
Driftsoverskott netto						
Σ(6)	(7)	Förädlingsvärde efter bransch				
Σ(1) + (3) + (4) + Σ(6)	(8)	Produktion till baspris efter bransch				
Investeringar	(9)					
Realkapitalstock						
Arbetskraftsinsats						

9.51 För att tillgodose mer specifika ändamål kan de ovan presenterade tillgångs- och användningstabellerna modifieras genom införande av alternativa och kompletterande klassificeringar. Viktiga exempel är följande:

- a) Mer detaljerade produkt- och branschklassificeringar baserade på nationella klassificeringar eller för att ta hänsyn till specifika ändamål, t.ex. för analys av den roll som forskning och utveckling har i landets ekonomi.
- b) Mer detaljerad geografisk nedbrytning av import och export, t.ex. handel inom EU med fördelning på länder och handel med länder utanför EU med underindelning på ekonomiska regioner och några specifika länder som USA och Japan.
- c) Klassificering av import på
 - 1) import av produkter som också produceras inhemskt ("konkurrerande import"),
 - 2) import av produkter som inte produceras inhemskt ("kompletterande import").

De båda typerna av import kan förväntas ha olika samband med och betydelse för den nationella ekonomin. Konkurrerande import kan bli föremål för analys (och ekonomisk politik), eftersom den kan utgöra ett substitut för inhemsk produktion; den skulle därför kunna upptas som en separat kategori av (potentiell) slutlig användning i användningstabellerna. För den kompletterande importen kommer analyserna huvudsakligen att inriktas på hur pris- eller volymförändringar (t.ex. i händelse av en oljekris) påverkar landets ekonomi.

- d) Klassificering av löner och kollektiva avgifter efter sådana kriterier som utbildning, deltid/heltid, ålder och kön. En sådan klassificering ska då också tillämpas på den kompletterande informationen om sysselsättning. På detta sätt kan tillgångs- och användningstabellerna också användas för olika slags analyser av arbetsmarknaden;
- e) Nedbrytning av löner och kollektiva avgifter i
 - 1) egentlig lön, varav
 - anställdas egenavgifter (global skattning av detta begrepp kan bli nödvändig om egenavgift inte bara beror på lönen utan också på t.ex. den anställdes övriga inkomster, ålder och civilstånd),
 - 2) arbetsgivares kollektiva avgifter.

En sådan nedbrytning tillåter analys av de sociala avgifternas roll för priset på arbetskraftsinsats och övervältrandet av denna pålaga på driftsöverskott brutto.

- f) Ändamålsklassificering av slutlig konsumtion (COICOP för hushåll och COFOG för offentliga sektorn). Den funktionella klassificeringen av dessa utgifter gör det möjligt att uppskatta hur varje funktion påverkar den övriga ekonomin. Så kan t.ex. betydelsen av offentliga och privata utgifter för hälso- och sjukvård, transporter och undervisning bedömas. Ett liknande fall är analys av de offentliga försvarsutgifternas betydelse för vissa inhemska branscher, i synnerhet producenter av flygplan, lastbilar och vapen.
- g) Omklassificering av bruttoinvesteringar och realkapitalstock som hyrs ut av ägaren, t.ex. genom operationell leasing: de fasta tillgångarna kan behandlas som om de ägs av användaren (i motsats till standardbehandlingen i ENS). Syftet med en sådan omklassificering är att göra kostnadsstrukturerna jämförbara mellan branscher som hyr fasta tillgångar och sådana som äger motsvarande fasta tillgångar. För en konsistent kontobehandling kräver en sådan omklassificering också att uthyrarens insatsförbrukning och inhyrarens produktion modifieras med hyran för den fasta tillgången.
- h) Omklassificering av sysselsättning och löner för utkontrakterad arbetskraft och personer som arbetar via platsförmedlingar för temporära arbeten: syftet med en sådan omklassificering är att göra branschens kostnadsstruktur mera jämförbar genom att registrera personer som anställda i de branscher "där de faktiskt arbetar". Omklassificeringen innebär också en modifiering av insatsförbrukning och produktion i de aktuella branscherna.

TABELLER SOM KOPPLAR TILLGÅNGS- OCH ANVÄNDNINGSTABELLERNAS TILL SEKTORRÄKENSKAPERNA

9.52 Uppgifterna i tillgångs- och användningstabellerna skall kopplas till sektorräkenskaperna för att säkerställa att tillgångs- och användningstabellen är konsistent med sektorräkenskaperna. Detta åstadkommes genom att införa en tabell med variabler som är korsklassificerade efter bransch och sektor (se tabell 9.11).

Tabell 9.11 — Tabell med koppling av tillgångs- och användningstabellerna till sektorräkenskaperna

	Branscher (NACE)				Σ (1)
	1	2	3	... n	
	(1)				(2)
I. Icke-finansiella företag					
Total produktion					
Marknadsproduktion					
Produktion för egen slutlig användning					
Övrig icke marknadsproduktion					
Insatsförbrukning					
Förädlingsvärde brutto					
Löner och kollektiva avgifter					
Övriga produktionskatter netto					
Kapitalförslitning					
Driftsöverskott netto					(1)
Fast bruttoinvestering					
II. Finansiella företag					
Total produktion					
...					
Fast bruttoinvestering					
III. Offentlig sektor					
IV. Hushåll					
V. Hushållens ideella organisationer					
Samtliga sektorer					
Produktion					(2)
...					
Fast bruttoinvestering					

SYMMETRISKA INPUT-OUTPUTTABELLER

9.53 I ENS är produkt × produkt-tabellen den viktigaste symmetriska input-outputtabellen och tabellen beskrivs här.

9.54 Produkt × produkt-tabellen (se tabellerna 9.4 och 9.12) kan beräknas genom konvertering av tillgångs- och användningstabellerna, båda i baspriser. Detta innebär en formatförändring, dvs. från två asymmetriska tabeller till en symmetrisk tabell (se också punkt 9.09). Konverteringen kan indelas i följande tre steg:

- Allokering av sekundära produkter i tillgångstabellen till de branscher där de är primärprodukter.

- b) Flyttningar i kolumnerna i användningstabellen från insats i branscher till insats i homogena branscher (utan aggregering av raderna).
- c) Aggregering av de detaljerade produkterna (rader) i den nya användningstabellen till de homogena branscher som redovisas i kolumnerna, om detta är tillämpligt.
- 9.55 Steg a) innebär omflyttning av produktion i form av sekundärprodukter i tillgångstabellen. Eftersom sekundärprodukter visas som poster "utanför diagonalen" i tillgångstabellen är en sådan omflyttning jämförelsevis enkel. Sekundärprodukterna behandlas som tillägg till de branscher där de är primärprodukter och tas bort från de branscher där de produceras.
- 9.56 Steg b) är mer komplicerat eftersom basdata om insats hänför sig till branscher och inte till de individuella produkter som produceras i respektive bransch. Den slags konvertering som skall göras här kräver konvertering av insats hänförlig till sekundärproduktion från den bransch, där denna sekundärproduktion har producerats, till den bransch som den huvudsakligen tillhör (som den är karakteristisk för). Vid en sådan konvertering är följande två olika ansatser tänkbara:
- 1) Medelst kompletterande statistisk och teknisk information.
 - 2) Medelst antaganden.
- 9.57 Kompletterande statistisk och teknisk information skall utnyttjas så mycket som möjligt. Så t.ex. kunde det vara möjligt att erhålla specifik information om den insats som krävs för att producera vissa slag av produkter. Emellertid är information av detta slag vanligen ofullständig. Till slut blir det sannolikt nödvändigt att tillgripa enkla antaganden för att göra konverteringen.

9.58 De antaganden som används för att flytta produktion och tillhörande insats beror ytterst på följande två teknikantaganden:

- a) Branschteknik, där antagandet är att alla produkter som produceras av lokala verksamhetsenheter i en bransch är producerade med samma insatsstruktur.
- b) Produktteknik, där antagandet är att alla produkter i en produktgrupp har samma insatsstruktur oavsett i vilken bransch de produceras.

Valet av bästa antagande för varje fall är inte lätt. Det måste i praktiken bero på det nationella näringslivets struktur, t.ex. graden av specialisering, och på homogeniteten i den nationella teknik som används för att producera produkter inom en produktgrupp. Så kan t.ex. stövlar tillverkas av läder och av syntetmaterial. Ett antagande om samma produktteknik för alla stövlar (eller t.ex. skodon, när en högre aggregeringsnivå används) kan sålunda vara problematiskt; ett antagande om branschteknik kan då vara ett bättre alternativ.

Enkel tillämpning av produktteknik-antagandet har ofta givit resultat som är oacceptabla, så till vida att de input-outputkoefficienter som framkommer ibland är osannolika eller till och med orimliga (t.ex. negativa koefficienter). Osannolika koefficienter kan bero på mätfel och på heterogenitet (produktmix) i den bransch där den överförda produkten är primärprodukt. Detta skulle kunna övervinnas genom att göra justeringar på basis av kompletterande information eller genom att så långt möjligt utnyttja initierade bedömningar. En annan lösning är naturligtvis att tillämpa det alternativa antagandet om branschteknik. I praktiken är tillämpning av antaganden om blandad teknik i kombination med kompletterande upplysningar den bästa strategin för framställning av symmetriska input-outputtabeller.

9.59 Betydelsen av den roll antagandena spelar beror på omfattningen av sekundärproduktion, vilken i sin tur inte bara beror på hur produktionen är organiserad i ekonomin utan också på produktindelningen. Ju mer detaljerad produktindelning desto mer sekundär produktion kan förväntas.

9.60 Steg c) innebär aggregering av produkterna i den nya användningstabellen till de branscher där de produceras enligt steg a) och detta ger en symmetrisk input-outputtabell med korsklassificering av produkter mot produkter. Dessa ändringar utgår från data från lokala branschenheter medan de resulterande posterna överensstämmer med "homogena produktionsenheter".

9.61 Klassificeringarna i den symmetriska input-outputtabellen överensstämmer med dem i tillgångs- och användningstabellerna, då de förra är en omvandling av de senare (givetvis med undantag för klassificeringen på bransch/homogen bransch).

9.62 Den symmetriska input-outputtabellen 9.12 bör kompletteras med åtminstone följande två tabeller:

- a) En matris som visar importens användning; denna tabell är uppbyggd på samma sätt som importtabellen i tillgångs- och användningstabellerna (se tabell 9.10), utom att produkt \times produkt-klassificeringen används.
- b) En symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion (tabell 9.13).

Den senare tabellen används för att beräkna de kumulerade koefficienterna, dvs. Leontief-inversen. Med utgångspunkt i tabell 9.13 är Leontief-inversen lika med inversen av skillnaden mellan enhetsmatrisen I och matrisen av tekniska koefficienter som erhållits från matrisen $[(1,1)]$. Leontief-inversen kan också beräknas för inhemsk produktion och konkurrerande import (se punkt 9.51). Man får då anta att den konkurrerande importen är producerad på samma sätt som den konkurrerande inhemska produktionen.

Tabell 9.13 — Symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion (produkt x produkt)

		Produkter (CPA) ... n	Σ (1)	Slutlig användning a) b) c) d) e) f)	Σ (3)	Σ (1)+ Σ (3)
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1	Produkter (CPA)	För inhemsk produktion: Insatsförbrukning till baspris produkt x produkt		För inhemsk produktion: Slutlig användning till baspris: Konsumtionsutgifter: a) hushållen b) hushållens ideella organisationer (HIO) c) offentlig sektor Bruttoinvestering: d) fast bruttoinvestering och värdet för föremål e) lagerinvestering f) Export		
2						
3						
.						
.						
n						
Σ (1)	Total insatsförbrukning av inhemsk produktion till baspris efter produkt		Slutlig användning av inhemsk produktion till baspris	Total inhemsk produktion		
Användning av importprodukter	Total insatsförbrukning av importprodukter efter produkt		Slutlig användning av importproduktion till baspris	Total import		
Produktskatter netto	Produktskatter netto på insatsförbrukning efter produkt		Produktskatter netto på slutlig användning	Total produktskatter netto		
Σ (1) + (3) + (4)	Total insatsförbrukning i mottagarpriser efter produkt		Total slutlig användning efter typ	Total användning		
Löner o kollektiva avgifter	Förädlingsvärdets komponenter efter produkt					
Övriga produktionskatter netto						
Kapitalförslitning						
Driftsoverskott netto						
Σ 6	Förädlingsvärde efter produkt					
Σ (1) + (3) + (4) Σ (6)	Produktion till baspris efter produkt					
Bruttoinvestering						
Realkapitalstock						
Arbetskraftsinsats						

KAPITEL 10

PRIS- OCH VOLYMMÅTT

10.01 Alla flöden och bestånd som ingår i ett system av ekonomiska räkenskaper är uttryckta i monetära enheter. Dessa är den gemensamma nämnare som kan användas för att värdera alla de transaktioner som bokförs i räkenskapernas olika konton och som gör det möjligt att där härleda meningsfulla saldon eller balansposter.

När man använder en monetär enhet som mätare uppstår problemet att denna enhet varken är stabil eller vedertagen som internationell standard. Av stor betydelse i ekonomisk analys är att ekonomisk tillväxt mellan olika perioder mäts i fast penningvärde. Det är då nödvändigt att i de förändringar i ekonomiska värden som bokförts kunna skilja mellan vad som beror på prisförändringar och vad som avspeglar volymförändringar.

Ekonomisk analys behöver också göras i form av jämförelser i rummet, dvs. mellan olika nationella ekonomier. Volymjämförelser mellan produktions- och inkomstnivåerna kommer då i förgrunden, men också rena prisjämförelser är av intresse. Det är därför nödvändigt att dela upp de värdemässiga skillnaderna för givna aggregat mellan två olika länder i komponenter, så att den ena avspeglar de volymmässiga skillnaderna och den andra de prismässiga.

10.02 Vid jämförelser i tiden av flöden och stockar måste lika stor vikt fästas vid att man noggrant mäter såväl prisförändringar som volymförändringar. På kort sikt är det lika intressant att mäta förändringar i priser som förändringar i volymer av utbud och efterfrågan. När det gäller mer långsiktiga förändringar, måste analysen av ekonomisk tillväxt beakta förändringarna i relativpriserna för olika typer av varor och tjänster.

Det främsta syftet är inte bara att ge övergripande mått på pris- och volymförändring för räkenskapssystemets huvudaggregat utan även att tillhandahålla en hel sammanställning av ömsesidigt beroende mått som gör det möjligt att genomföra en systematisk och detaljerad analys av inflationen och av ekonomisk tillväxt och dess variationer.

10.03 Den generella regeln vid jämförelser mellan länder är att tillförlitliga mått måste föreligga för både volymkomponenten och priskomponenten i de olika ekonomiska aggregaten. Eftersom spridningen mellan indextalen enligt Laspeyres respektive Paasches formler ofta är betydande vid jämförelser mellan länder är det bara Fishers indexformel som är användbar i detta sammanhang.

10.04 Nationalräkenskaperna har fördelen att de både ger en bas som är lämplig för att konstruera ett system av pris- och volymindex och möjliggör att motsvarande data blir inbördes konsistenta.

Fördelarna med en bokföringsmässig ansats kan sammanfattas på följande sätt:

- 1) Genom att använda ett kontosystem som täcker hela ekonomin är det rent begreppsmässigt nödvändigt att priser och fysiska enheter för de olika varorna och tjänsterna i systemet definieras på ett konsistent sätt. I ett sådant system är det helt avgörande att t.ex. pris- och volymbegreppen för en given grupp av produkter definieras lika både på tillgångssidan och på användningssidan.
- 2) Ett kontosystem för samhällsekonomin medför ur rent statistisk synpunkt kontomässiga restriktioner som måste upprätthållas både i löpande och i fasta priser och som vanligen kräver justeringar och avstämning för att säkerställa konsistens mellan pris- och volymdata.
- 3) Vidare ger uppläggningsen av ett integrerat system av pris- och volymindex kopplat till nationalräkenskaperna ökade kontrollmöjligheter. Om man antar att det finns ett avstämt och balanserat system av tabeller över tillgång och användning i löpande priser, så innebär en uppställning av ett motsvarande system av tabeller i fasta priser att man också kan härleda ett system av implicita prisindex. Genom att analysera trovärdigheten i dessa index kan man få underlag för att justera uppgifterna i fasta priser och ibland också uppgifterna i löpande priser.
- 4) Slutligen ger en kontomässig uppställning möjlighet att mäta pris- och volymförändringar för saldonposter, som definitionsmässigt kan härledas från andra poster på de olika kontona.

10.05 Trots fördelarna med ett integrerat system som bygger på att alla transaktioner är redovisade på ett konsistent sätt, såväl totalt sett som när man går ner på branschnivå, måste det framhållas att de pris- och volymindex man därvid erhåller inte räcker för alla behov eller besvarar alla frågor som rör pris- och volymförändringar. Kontomässiga restriktioner eller valen av pris- och volymindexformler, som är nödvändiga för ett integrerat system, kan ibland utgöra hinder. Det kan också finnas behov av pris- och volymindex för kortare perioder, t.ex. månads- eller kvartalsvis. I dessa fall kan det sålunda finnas behov av andra former av pris- och volymindex.

OMFATTNINGEN AV PRIS- OCH VOLYMINDEX I EKONOMISKA RÄKENSKAPER

- 10.06 Bland alla de flödesvariabler som i löpande priser redovisas i nationalräkenskaperna kan man för somliga — det gäller då främst produkterna — dra en skiljelinje mellan pris- respektive volymförändring som motsvarar vad som görs på mikroplanet. För många andra flöden som också registreras i nationalräkenskaperna är en sådan skiljelinje inte lika uppenbar.

I det förstnämnda fallet avser flödesvariabeln transaktioner av varor och tjänster, där värdet för var och en är identiskt med antalet fysiska enheter multiplicerade med respektive styckpriser. För att kunna bestämma den genomsnittliga förändringen i priser och volymer är det i detta fall ett primärt krav att man vet hur transaktionerna i flödesvariabeln fördelas på olika slag av varor och tjänster.

I det andra fallet — som gäller transaktioner som avser varudistribution eller finansförmedling eller utgör saldoposter, t.ex. förädlingsvärdet — är det svårt eller t.o.m. principiellt omöjligt att dela upp värdet i en pris- och en volymkomponent, varför andra speciella metoder måste tillämpas.

Det finns också för ett antal aggregat behov av att mäta den reala köpkraften. Detta gäller t.ex. löner och kollektiva avgifter, disponibel inkomst för hushållen eller nationalinkomsten och kan göras t.ex. genom att respektive aggregat deflateras med en prisindex för de varor och tjänster till vilka inkomsterna används.

- 10.07 Det måste understrykas att målsättningen och metoden när man mäter köpkraft är fundamentalt annorlunda än när man deflaterar varor och tjänster eller saldoposter. För dessa kan man sålunda konstruera ett integrerat system av pris- och volymindex som bl.a. kan användas för att mäta ekonomisk tillväxt. Fastprisberäkningen av transaktionerna görs i det sistnämnda fallet med hjälp av prisindex som avser helt andra transaktioner än de man vill beräkna och den kan modifieras efter vilka analysbehov som föreligger. Det handlar därför om konventioner som inte är unika och självklara på samma sätt som beräkningar som ingår i det integrerade systemet av pris- och volymindex.

DET INTEGRERADE SYSTEMET AV PRIS- OCH VOLYMINDEX

- 10.08 Den systematiska uppdelningen av förändringar i löpande värden i de båda komponenterna förändring i pris och förändring i volym är begränsad till de transaktioner som redovisas i kontot för varor och tjänster (0) och i produktionskontot (I). Den görs sålunda för data som avser olika branscher eller täcker hela ekonomin. Saldoposter, t.ex. förädlingsvärden, kan inte direkt delas upp i pris- och volymkomponenter. Uppdelningen kan dock göras indirekt, med hjälp av de transaktioner som används när man härleder ifrågavarande saldoposter.

Användningen av ett kontosystem medför en dubbel restriktion för beräkningarna enligt följande:

- a) Avstämningen mellan tillgång och användning i kontot för varor och tjänster måste fortlöpande från ett år till nästa göras både i löpande och i fasta priser.
- b) Varje aggregat för den totala ekonomin måste utgöra summan av motsvarande transaktioner för de olika branscherna.

Det finns en tredje restriktion, som inte i sig hänger samman med att man använder sig av ett kontosystem, utan betingas av ett medvetet val, nämligen att varje förändring i ett transaktionsvärde måste kunna hänföras antingen till en prisförändring eller till en volymförändring eller till en kombination därav.

När dessa tre krav är uppfyllda, innebär värderingen av kontot för varor och tjänster i fasta priser att man kan erhålla ett integrerat system av pris- och volymindex.

10.09 De transaktionsslag som berörs när man vill konstruera ett integrerat system av pris- och volymindex framgår nedan:

Transaktioner i produkter		
Produktion	P.1	
Marknadsproduktion		P.11
Produktion för egen slutlig användning		P.12
Övrig icke marknadsproduktion		P.13
Insatsförbrukning	P.2	
Konsumtionsutgift	P.3	
Individuell konsumtionsutgift		P.31
Kollektiv konsumtionsutgift		P.32
Faktisk konsumtion	P.4	
Faktisk individuell konsumtion		P.41
Faktisk kollektiv konsumtion		P.42
Bruttoinvestering	P.5	
Fast bruttoinvestering		P.51
Lagerinvestering		P.52
Anskaffning minus avyttring av värdeföremål		P.53
Export av varor och tjänster	P.6	
Export av varor		P.61
Export av tjänster		P.62
Import av varor och tjänster	P.7	
Import av varor		P.71
Import av tjänster		P.72
Skatter och subventioner av produkter		
Produktskatter, exkl. moms		D.212 och D.214
Produktsubventioner		D.31
Moms på produkter		D.211
Kapitalförslitning	K.1	
Saldoposter		
Förädlingsvärde	B.1	
BNP	B.1*g	

PRIS- OCH VOLYMINDEX FÖR ANDRA AGGREGAT

10.10 Utöver de pris- och volymmått som anförts ovan kan även följande aggregat spaltas upp i pris- och volymkomponenter. Syftena med sådana mått är dock olikartade.

Lagerstockar	AN.12
Fasta tillgångar	AN.11
Löner och kollektiva avgifter	D.1

Både ingående och utgående lagerstock kan behöva beräknas i fasta priser för att man därigenom skall kunna beräkna volymen i lagerinvesteringarna under perioden.

Fasta tillgångar behöver beräknas i fasta priser för att man skall kunna beräkna kapitalkvoter ("capital output ratios") och för att man skall kunna beräkna kapitalförslitning i fasta priser.

Löner och kollektiva avgifter behöver beräknas i fasta priser för att man skall kunna beräkna produktivitet och i vissa fall också när man vill bestämma produktionsvolymen med hjälp av den reala kostnadsutvecklingen.

10.11 Löner och kollektiva avgifter är ett inkomstaggreat. För att mäta inkomsternas köpkraft kan de reala lönerna beräknas genom deflation med en prisindex som avser de varor och tjänster som köps av löntagare. Även andra inkomstaggreat, t.ex. hushållens disponibla inkomster och nationalinkomsten, kan på motsvarande sätt beräknas i reala termer.

GENERELLA PRINCIPER FÖR ATT MÄTA PRIS- OCH VOLYMINDEX

DEFINITION AV PRISER OCH VÖLYMER FÖR MARKNADSPRODUKTER

- 10.12 Utformningen av ett integrerat system av pris- och volymindex bygger på förutsättningen att det för enstaka, homogena slag av varor eller tjänster — produkter — finns ett värde (v), som kan erhållas genom att ett styckpris (p) multipliceras med antalet kvantitetensheter (q).

$$v \equiv p \times q$$

- 10.13 *Definition* — Pris definieras som värdet av en kvantitetenshet av produkten, där kvantiteterna är i strikt mening homogena, inte bara i fysisk bemärkelse utan även i en mängd andra avseenden, som beskrivs i 10.16. För att kvantiteterna skall vara ekonomiskt sett additiva fordras att de är identiska och att de har samma pris per enhet. För varje aggregat av transaktioner, som avser produkter och som ingår i systemet, måste pris- och volymmått konstrueras så att

$$\text{värdeindex} = \text{prisindex} \times \text{volymindex}.$$

Detta innebär att varje förändring i värdet för ett sådant aggregat måste bero på antingen en prisförändring eller en volymförändring eller en kombination av båda.

- 10.14 För transaktioner som avser varor är det i många fall lätt att definiera en fysisk enhet och också ett styckpris. Ibland är detta emellertid mer komplicerat, exempelvis för unikt utformade kapitalvaror, och speciella metoder måste därvid tillgripas.

För transaktioner som avser tjänster är det ofta svårare att precisera det som kännetecknar de olika tjänsterna och ange en kvantitet, och det kan finnas skilda uppfattningar om vilka kriterier som bör användas. Detta kan gälla viktiga branscher som banker och annan finansförmedling, parti- och detaljhandel, konsulttjänster, undervisning, forskning och utveckling, sjukvård och rekreationstjänster. Med hänsyn till att sådana tjänstproducerande branscher blir alltmer betydelsefulla är det nödvändigt att hitta gemensamma lösningar för hur dessa tjänster skall kvantifieras, även om det då bara kan röra sig om konventioner.

SKILLNADER I KVALITET OCH SKILLNADER I PRIS

- 10.15 De olika fysiska och andra egenskaper som måste beaktas när man vill identifiera olika produkter innebär olikheter i kvalitet och spelar en viktig roll, samtidigt som de förorsakar svåra statistiska problem.

Förhållandet är nämligen att många varor och tjänster som är avsedda för ett bestämt ändamål finns i en mångfald varianter som har olika kvalitet och olika pris.

- 10.16 Skillnader i kvalitet avspeglas av följande faktorer:

- a) Fysiska egenskaper.
- b) Leveranser på olika lokaliteter eller marknader.
- c) Leveranser under olika tider på dygnet eller olika perioder under året.
- d) Skillnader i försäljningsvillkor eller i de omständigheter eller den omgivning där produkterna tillhandahålls.

Trots givna fysiska egenskaper, innebär olikheter på grund av de övriga angivna faktorerna att de fysiska kvantiteterna inte är identiska i ekonomisk bemärkelse och att de olika kvantiteterna har olika värden. Motsvarande olikheter i styckpris betraktas som en skillnad i volym och inte som skillnad i pris.

I själva verket gäller att en betalning vid ett varuköp täcker inte bara själva tillverkningspriset utan också tjänster som knutits till varan när den bjuds ut på en marknad. Detta innebär att man i princip måste betrakta identiska varuslag som säljs med olika priser under olika omständigheter som olika produkter. Denna slutsats tillämpas explicit i tabellerna över tillgång och användning, där värdet av handels- och transportmarginaler — som vanligen representerar huvuddelen av de tjänster som knyts till varuflödena — redovisas separat.

- 10.17 Inom en given marknad och för en given period kan förekomsten av olika styckpris, med de undantag som anges i 10.19, anses utgöra bevis på att de föreligger kvalitetsskillnader. Därigenom måste exempelvis olika bilmodeller och t.o.m olika versioner av samma modell behandlas som olika produkter, på samma sätt måste man skilja mellan järnvägsresor i första respektive andra klass.

När man beräknar pris- och volymmått är det nödvändigt att man använder en så detaljerad indelning i produkter — produktklassificering — som möjligt, så att varje produkt har högsta möjliga homogenitet, oavsett vilken detaljnivå man sedan använder när resultaten presenteras.

10.18 Kvalitetsdimensionen måste också beaktas när man vill registrera förändringar mellan olika perioder. En förändring i kvalitet genom att de fysiska egenskaperna i en produkt modifieras måste sålunda betraktas som en volymförändring och inte som en prisförändring. På samma sätt måste vägnings effekterna vid aggregeringar beaktas. En ändrad sammansättning i ett aggregat av transaktioner, så att innehållet förskjuts i riktning mot produkter av högre kvalitet måste sålunda registreras som en volymökning och inte som en prisökning. Därav följer att vid förändringar i produktionen måste ändrade andelar mellan marknader med olika prisnivåer, t.ex. mellan hemmamarknad respektive exportmarknad, eller mellan användning i produktionen och för konsumtion registreras som en volymförändring och inte som en prisförändring. Generellt gäller att en prisförändring för ett givet flöde bara kan uppstå genom att priserna förändras för individuella transaktioner.

10.19 *Definition* — Förekommande observerade skillnader i styckpris betraktas inte som en indikator på att det finns kvalitetskillnader när följande omständigheter föreligger, nämligen brist på information, prisdiskriminering som avspeglar begränsad valfrihet eller förekomsten av parallella marknader.

10.20 Brist på information innebär att köparen inte alltid har fullständig kunskap om föreliggande prisolikheter och därför oavsiktligt accepterar ett högre pris. Detta — eller motsatsen — kan också uppkomma i de tillfällen som säljare och köpare förhandlar om priset. Å andra sidan gäller att skillnaden mellan priset vid speciella försäljningsformer, t.ex. vid torghandel eller i en basar, där sådana diskussioner om priset ofta förs, och priset på samma varuslag i vanlig detaljhandel, t.ex. varuhus, normalt måste betraktas som en kvalitetskillnad som avspeglar olikheter i försäljningsvillkor.

10.21 Prisdiskriminering innebär att säljaren har möjlighet att begära olika priser för olika kundkategorier trots att det rör sig om identiska slag av produkter som säljs under exakt samma omständigheter. I dessa fall finns ingen eller begränsad valfrihet för kunder som tillhör en speciell kategori. Den princip som gäller är att prisskillnader betraktas som prisdiskriminering när olika priser begärs för identiska produkter, som säljs under lika betingelser i en klart avgränsad marknad. Sådana prisskillnader innebär sålunda inte någon skillnad i kvalitet.

Eftersom det för varor alltid finns möjligt till vidareförsäljning är prisdiskriminering där svår att tillämpa och kan antas förekomma mera sällan. När prisskillnader enligt undantagsregeln existerar för samma varuslag kan de normalt i stället antas bero på bristfällig information eller förekomsten av parallella marknader.

I tjänsteproducerande branscher, t.ex. transportväsende, kan företagen tillämpa lägre priser för köpsvaga grupper, t.ex. pensionärer eller studerande. Om dessa har frihet att resa till reducerat pris oavsett tidpunkt måste detta betraktas som prisdiskriminering. Om det reducerade priset bara gäller vid vissa tillfällen, t.ex. när utnyttjandegraden är som lägst, är det emellertid frågan om resor med lägre kvalitet.

10.22 Det finns flera skäl till att parallella marknader kan förekomma. Kunderna kan sålunda vara förhindrade att i önskad omfattning köpa till ett visst pris på grund av att tillgången är begränsad. Detta kan ge upphov till en svart, parallell marknad där de önskade inköpen kan göras, fast till högre priser. Det finns också möjlighet till en parallell marknad där priserna är lägre på grund av att säljaren inte betalar skatt i full utsträckning. Också i dessa fall betraktas prisvariationer som en skillnad i pris och inte som en olikhet i volym.

10.23 En ändrad sammansättning i en flödesvariabel påverkar värdet när prisskillnader föreligger till följd av brist på information, prisdiskriminering eller förekomsten av parallella marknader.

Antag att en viss andel av kvantiteterna för en produkt under en viss period säljs till lägre pris till en viss kundkategori utan att det föreligger skillnader i fysiska egenskaper, typ av marknad, tidpunkt eller period, försäljningsvillkor eller andra liknande faktorer. En minskning under nästa period av andelen sådan försäljning innebär allt annat lika att det genomsnittliga priset för produkten ökar. Denna ökning måste då betraktas som en prisökning och inte som en volymökning.

PRINCIPERNA FÖR ICKE MARKNADSPRODUKTION AV TJÄNSTER

10.24 Vid uppläggnen av ett fullständigt system av pris- och volymindex för all tillgång och användning av varor och tjänster uppstår speciella problem för icke marknadsproduktion av tjänster. Dessa skiljer sig från marknadsproduktion av tjänster genom att de inte säljs till något marknadspris och de värderas av konvention till den självkostnad till vilken de framställts. Denna motsvarar summan av insatsförbrukning, löner och kollektiva avgifter, skatter minus subventioner på produktionen och kapitalförslitning.

10.25 I avsaknad av möjligheten att ange ett marknadsmässigt bestämt styckpris och dess förändring kan man i stället som approximation använda styckkostnaden. Detta är i princip möjligt när de icke marknadsproducerade tjänsterna används individuellt. Man kan då bestämma kvantiteter som är homogena och kvalitativt likvärda och som avspeglar i vilken omfattning som tjänsterna utnyttjas. Genom att värdera dessa till basårets styckkostnader kan man erhålla data i fasta priser, som kan användas för att analysera produktivitetsförändringarna för dessa

individuella icke marknadsproducerade tjänster. För icke marknadsproducerade tjänster, som utnyttjas kollektivt, är det i allmänhet omöjligt att beräkna kvantiteter och styckkostnader som avspeglar nyttjandegraden. Om man då med indirekta metoder söker beakta produktivitetsförändringarna, måste man fästa användarnas uppmärksamhet på att detta skett.

- 10.26 I nationalräkenskaperna är det av yttersta vikt att man tillämpar principen att produktion och användning av icke marknadsproducerade tjänster — på samma sätt som produktion och användning av varor och marknadsproduktion av tjänster — definieras i termer av det faktiska flödet av produkter och inte med avseende på vilken slutlig behovstillfredsställelse som uppnåtts. Eftersom denna också berott på en mängd andra faktorer är det t.ex. inte möjligt att mäta volymen undervisningstjänster genom förändringen i utbildningsnivå eller volymen sjuk- och hälsovård genom förbättringen i befolkningens hälsotillstånd.

PRINCIPER FÖR FÖRÄDLINGSVÄRDET OCH BNP

- 10.27 Förädlingsvärdet i baspris, som redovisas i produktionskontot, är den enda saldpост som ingår i det integrerade systemet av pris- och volymindex. De speciella egenskaperna i denna saldpост måste dock understrykas, liksom den betydelse som gäller för de därtill knutna pris- och volymindex.

I motsats till de olika flödena av varor och tjänster kan inte förädlingsvärdet anses representera någon bestämd transaktionstyp. Den kan därför inte heller betraktas som möjligt att direkt dela upp i en priskomponent och en volymkomponent.

- 10.28 Definition — Förädlingsvärdet i fasta priser definieras som skillnaden mellan produktionen i fasta priser och insatsförbrukningen i fasta priser.

$$VA = \sum P(0)Q(1) - \sum p(0)q(1)$$

där P och Q är priser och kvantiteter för produktionen och p och q är priser och kvantiteter för insatsförbrukningen. Den teoretiskt riktiga metoden för att beräkna förädlingsvärdet i fasta priser är genom dubbeldeflatering, dvs. att man deflaterar både produktion och insatsförbrukning var för sig och beräknar förädlingsvärdet i fasta priser som skillnaden — som saldpост — mellan de båda prisomräknade flödena.

- 10.29 Det kan i en del fall, när statistiska grunddata är ofullständiga eller ej tillräckligt tillförlitliga, vara nödvändigt att använda sig av en enkel indikator. Om det finns bra uppgifter för förädlingsvärdet i löpande priser, är ett alternativ till dubbeldeflatering att istället deflatera förädlingsvärdet med en prisindex som avser produktionen. Implicit innebär detta att man antar att prisindex för insatsförbrukningen är densamma som för produktionen. En annan möjlig metod är att extrapolera förädlingsvärdet från basåret med hjälp av en volymindex som avser produktionen. Denna kan bestämmas antingen med hjälp av kvantitativa indikatorer eller genom att deflatera produktionen med hjälp av en lämplig prisindex. Denna metod innebär de facto att man antar att volymförändringen är densamma för insatsförbrukningen som för produktionen.

För vissa tjänstebanscher, både marknadsproducenter och icke marknadsproducenter, kan det visa sig omöjligt att erhålla tillförlitliga mått på produktionens pris- eller volymförändringar. Detta gäller t.ex. banker och finansförmedling, konsulttjänster, undervisning och försvar. I dessa fall kan förädlingsvärdet i fasta priser fastställas med ledning av förändringarna i fasta priser av löner och kollektiva avgifter samt kapitalförslitning. När man gör dessa beräkningar kan man vara tvungen att acceptera sådana förenklade metoder, trots att det kan saknas skäl att anta att arbetskraftsproduktiviteten är oförändrad på både kort och lång sikt.

- 10.30 I sakens natur ligger därför att pris- och volymindex för förädlingsvärdet är annorlunda än motsvarande index för de flöden av varor och tjänster som ingår i det integrerade systemet.

Motsvarande gäller också för pris- och volymindex för en aggregerad saldpост som BNP. Denna motsvarar summan av alla förädlingsvärdena minus de indirekt mätta tjänsterna från banker och annan finansförmedling (FISIM) plus skater minus subventioner av produkter. BNP till marknadspris kan också erhållas som en saldpост mellan total slutlig användning och import.

PROBLEM VID PRINCIPERNAS TILLÄMPNING

- 10.31 När man skall tillämpa principerna för pris- och volymmätning av de olika flödena i nationalräkenskapssystemet är det nödvändigt att precisera vilka metoder som skall tillämpas i en del problemfall.

ALLMÄN TILLÄMPNING

- 10.32 Behovet av att bestämma vilka av de faktorer som beskrivits i föregående avsnitt som förklarar olikheterna i pris uppstår så snart man vill analysera tidsserier med data i löpande priser och vill dela upp dessa i prisförändring och volymförändring. En slutsats är att även om man arbetar på detaljerad nivå, så ger en serie med kvantitativa data bara en grov bild av volymutvecklingen. Detta beror på att den bara ofullständigt beaktar de ändringar som kan ha skett i sortimentet när det däri förekommer kvalitetsmässigt olika varianter. Detta innebär t.ex. att ett oförändrat antal fysiska enheter i ett flöde underskattar volymökningen om det skett en förskjutning av sammansättningen i riktning mot varianter med högre kvalitet. En sådan förskjutning innebär en ökning av den genomsnittliga kvaliteten i flödet, något som måste komma till uttryck som en ökning av volymindex. För att på bästa sätt mäta volymförändringar är det i allmänhet att föredra att man deflaterar en värdeserie med en prisindex. Eftersom alla förändringar i genomsnittskvalitet på ett riktigt sätt avspeglas i värdeserien kommer man att få en rättvisande volymindex om man dividerar med en representativ prisindex som har korrigerats med hänsyn till kvalitetsförändringar.
- 10.33 Deflatering med prisindex behöver emellertid inte alltid att vara bäst i praktiken utan andra metoder måste tillgripas. En värdeserie kan t.ex. ha erhållits genom att multiplicera prisuppgifter med kvantitetsdata och en fastprisserie kan då erhållas genom att applicera basårets priser på serien av kvantitativa data. Andra problemfall är när värdeserien är osäker eller svårigheter föreligger att få en tillförlitlig prisindex. Beräkningarna måste då baseras på kvantitativa indikatorer. Det är därvid nödvändigt att se till att kvantiteterna avser produkter som är så homogent sammansatta som möjligt. Om ingen av dessa metoder går att tillämpa kan det för fastprisberäkningar av produktionen vara nödvändigt att basera dessa på fastprisberäkningar av insatsförbrukning och andra produktionskostnader.
- 10.34 För icke marknadstjänster är det inte möjligt att deflatera värde-data med någon prisindex och andra metoder måste därför tillgripas. Detta behandlas i punkterna 10.41–10.46 nedan.

TILLÄMPNING I SPECIELLA FALL

Varor och marknadstjänster

- 10.35 Av alla flödena i ekonomin är det för varor och marknadstjänster som förändringar lättast kan delas upp i pris- och volymkomponenter. Klar åtskillnad måste därvid göras mellan
- a) flöden som avser transaktioner som faktiskt skett på marknaden till givna priser,
 - b) flöden som avser produktion för egen slutlig användning (t.ex. uttag av jordbruksprodukter ur egen rörelse och boendetjänster i ägarbebodda bostäder),
 - c) flöden vars värde definieras som skillnaden i transaktionsvärden för varor och tjänster (t.ex. handelsmarginaler),
 - d) flöden vars värde definieras som skillnaden mellan olika transfereringar och/eller finansiella transaktioner (t.ex. indirekt mätta finansiella tjänster och försäkringstjänster).
- 10.36 Flödena i kategori a) är de vanligaste och mest lätthanterliga. Förändringarna i dessa flöden kan på ett naturligt sätt delas upp i prisförändring och volymförändring. Den generella metoden att deflatera värdeserier med prisindex går att tillämpa närhelst varorna och tjänsterna kan uttryckas i enheter som i de flesta fall är homogena från ett år till ett annat.
- 10.37 Flödena i kategori b) är konstruerade statistiska transaktioner som kännetecknas av att det saknas ett bestämt transaktionspris. Detta gäller t.ex. uttag av jordbruksprodukter för egen slutlig användning eller varor för investering i egen regi. För tjänster är boendetjänster i ägarbebodda bostäder de vanligaste. Värde-data för dessa transaktionstyper beräknas genom att man använder priserna för motsvarande produkter när de är marknadsförda, varvid motsvarande deflator skall användas. Eftersom det är vanligt att värdera byggnadsverksamhet i egen regi med hjälp av data över produktionskostnader hellre än genom prisdata måste deflatoren beakta detta.
- 10.38 De vanligaste flödena i kategori c) är sådana att värdet i löpande priser bestäms som skillnaden i värdet av två olika flöden av varor. Detta gäller t.ex. ifråga om handelsmarginaler, vars värde i löpande priser erhålls som skillnaden mellan det faktiska eller tillräknade pris som erhålles på varor vid återförsäljningen från parti- och detaljhandel och det pris som distributörerna skulle få erlagga vid inköp för att fylla på lagerna i motsvarande omfattning. Enligt en metod kan handelsmarginaler i fasta priser också de beräknas som skillnaden mellan försäljningsvärdet och inköpsvärdet i fasta priser. En alternativ metod är att extrapolera basårets värde på handelsmarginalerna med en volymindex antingen för försäljningen eller för inköpen för parti- och detaljhandel. För att vara helt korrekt måste man i detta alternativ ta hänsyn till att handelsmarginalerna är olika för olika varuområden och typer av användning. Detta beaktas explicit i tillgångs- och användningstabellerna.

- 10.39 Kategori c) innefattar också resebyråttjänster, vilka motsvarar värdet av resebyråernas avgifter och provisioner. Också dessa tjänster kan beräknas som skillnaden mellan två typer av flöden — den totala betalning som köparen erlägger till resebyråerna och dessas kostnader för persontransporter och hotell- och restaurangtjänster. Volymmåttet kan erhållas som skillnaden mellan flödena omräknade till fasta priser. Alternativt kan provisionerna definieras som ett pris per arrangerad resa eller uppehälle och volymindikatorn samvarierar då med volymen arrangerade resor eller uppehållen.
- 10.40 De flöden som avses i kategori d) är de indirekt mätta finansiella tjänsterna samt avgifterna för försäkringstjänster. Finansiella tjänster produceras av banker och andra finansinstitut och består i att låna ut pengar till företag eller hushåll, tillhandahålla en säker och lättillgänglig form för sparande, erbjuda säkert förvar av pengar och andra värdesaker, köpa och sälja främmande valutor, inkassera checkar, ge ekonomisk rådgivning, bedriva handel med aktier och obligationer samt ge råd beträffande finansiella placeringar. I en del fall går det att med lätthet definiera dessa tjänster och ange ett specifikt pris, t.ex. för hyra av bankfack, emission av aktier och obligationer. Det går då att beräkna transaktionsvärden, som kan delas upp i pris- och volymkomponenter. För finansförmedlingstjänster, som bara kan mätas indirekt, och för försäkringstjänster går det bara att på ett godtyckligt sätt göra uppdelningar på pris- och volymkomponenter, varvid dessa måste baseras på vedertagna konventioner.

Flöden av icke marknadsproducerade tjänster

- 10.41 Icke marknadsproducerade tjänster produceras av offentliga sektorn och av hushållens ideella organisationer (HIO) och täcker ett stort antal tjänster som både är nödvändiga och användbara för samhället. De kan indelas i följande två kategorier:
- Tjänster som utförs på individuell bas, dvs. där användaren eller förmånstagaren kan identifieras individuellt. Konsumtion av dessa tjänster förutsätter att ett individuellt initiativ kommer till stånd.
 - Rent kollektiva tjänster, dvs. tjänster som konsumeras kollektivt av hela befolkningen.
- 10.42 Tjänster som utförs åt individer kan avse enskilda individer (t.ex. sjuk och hälsovård) eller grupper av individer (t.ex. undervisning). På grund av dessa egenskaper kan de utföras både som marknadsproducerade och i form av icke marknadsproducerade tjänster; i många fall föreligger valfrihet, så att individen kan vända sig antingen till ett enskilt företag och betala ett marknadspris eller anlita en producent inom det offentliga eller hushållens ideella organisationer och erhålla tjänsten gratis eller mot en obetydlig avgift.

När det gäller marknadsproducenter bör metoden att deflatera värden med prisindex användas; därigenom kommer ändringar i sammansättningen av produkter med olika priser att korrekt återspeglas som volymförändring och inte som prisförändring. För icke marknadsproducerade tjänster föreligger bara möjligheten att utgå från kvantitativa indikatorer. För undervisning kan det då gälla antalet undervisningstimmar i klasser eller individuellt och för sjuk- och hälsovård antalet behandlingar på sjukhus eller antalet besök hos läkare eller sköterskor. I båda fallen finns det en kvalitetsdimension som avspeglar åtgången av resurser per elev eller patient, dvs. styckkostnaderna. Det är viktigt att vid beräkningarna använda uppgifter med en sådan detaljredovisning att så stor homogenitet som möjligt föreligger för styckkostnaderna. Det är bara under denna förutsättning som ändringar i sammansättningen korrekt återspeglas som volymförändring.

För tjänster som görs åt individer måste volymerna för produktion och användning i princip baseras på användningen av dessa; därigenom undviker man att olika kriterier används beroende på om tjänsterna är marknadsprodukter eller icke marknadsprodukter. Självklart måste varje form av kvalitetsförändring betraktas som en volymförändring, men detta gäller i lika hög grad marknadsproducerade som icke marknadsproducerade individuella tjänster.

- 10.43 De kollektiva tjänsterna produceras av offentliga sektorn till hela befolkningens fördel. De spänner över ett omfattande aktivitetsområde, såsom allmän förvaltning, försvar, utrikespolitik, rätts- och polisväsen, planväsende, miljövärd, ekonomisk politik, etc. Eftersom dessa tjänster konsumeras kollektivt, indirekt och fortlöpande, går det inte att mäta deras volymutveckling genom att utgå från nyttjandegraden.
- 10.44 Det är inte säkert att det i praktiken går att få tillförlitliga kvantitetsindikatorer för icke marknadsproducerade tjänster åt individer och man är då hänvisad till att använda samma metoder som för kollektiva tjänster. Det är då nödvändigt att utgå från en värdering i fasta priser av de olika slagen av produktionskostnader, dvs.
- insatsförbrukning,
 - löner och kollektiva avgifter,

- c) övriga produktionsskatter, minus övriga produktionssubventioner,
- d) kapitalförslitning.

Användningen av produktionskostnader för att approximativt mäta produktionen innebär att det inte går att analysera produktivitetförhållandena.

- 10.45 Beräkningen av insatsförbrukning i fasta priser ger inte upphov till några speciella problem eftersom det rör sig om marknadsprodukter. Den kan ske antingen genom att deflatera värdeserier med lämplig prisindex eller genom att använda kvantitetsdata som prisomräknas med basårets priser.
- 10.46 Beräkning i fasta priser av löner och kollektiva avgifter samt kapitalförslitning kan göras i enlighet med den allmänna beskrivning som framgår i punkterna 10.53 och 10.54 nedan. Övriga produktionsskatter är ofta av den typen att de kan relateras till en volymindikator, t.ex. sysselsättningsvolym eller antal bilar som används i verksamheten.

Skatter och subventioner på produktion och import

10.47 Trots att det integrerade systemet av pris- och volymindex i huvudsak avser transaktioner i varor och tjänster utesluts inte möjligheten att beräkna pris- och volymförändringar också för vissa andra typer av transaktioner. Denna möjlighet föreligger sålunda för skatter och subventioner som är direkt kopplade till de kvantiteter eller värden som avser själva produkterna. I tabellerna över tillgång och användning redovisas värdet av dessa skatter och subventioner explicit. Genom att tillämpa de regler som anges nedan är det möjligt att erhålla pris- och volymmått också för de typer av skatter och subventioner som redovisas på kontot för varor och tjänster, nämligen

- a) produktskatter, exkl. moms (D.212 och D.214),
- b) produktsubventioner (D.31),
- c) moms på produkter (D.211).

10.48 De enklaste fallen är när skatterna utgör ett fast belopp per kvantitetseenhet av den produkt för vilken transaktionerna redovisas. Värdet av skatteintäkterna beror i dessa fall på

- a) den kvantitet av produkten som ingår i transaktionsvärdet,
- b) det belopp som beskattas per enhet, dvs. skattepriset.

Uppdelningen av skatteintäkternas förändring i en volym- och en priskomponent kan då göras nästan utan problem. Förändringen i volym bestäms sålunda av hur kvantiteterna av den beskattade produkten förändrats medan prisförändringen motsvarar förändringen i det belopp som beskattas per enhet, alltså skatteprisets förändring.

10.49 Mer vanligt förekommande fall är att skatten utgör en viss procent av transaktionsvärdet. Värdet av skatteintäkterna beror i dessa fall på

- a) kvantiteten av produkter som ingår i transaktionsvärdet,
- b) styckpriset på produkterna i transaktionsvärdet,
- c) skattesatsen (i procent).

Skattepriset erhålles då genom att skattesatsen appliceras på produktpriset. En ändring i värdet av skatteintäkterna kan också i dessa fall delas upp i en volymkomponent som kan fastställas med ledning av förändringen i de beskattade kvantiteterna och en prisförändring som motsvarar ändringen i skattepriset ($b \times c$).

10.50 Volymutvecklingen för produktskatter (exkl. moms) (D.212 och D.214) mäts genom att basårets skattepris appliceras på de beskattade kvantiteter som producerats eller importerats, eller genom att när transaktionsvärdena värderats i basårets priser, basårets skattesats appliceras. Man måste då beakta att skattepriset varierar mellan olika typer av användning. Detta görs i tillgångs- och användningstabellerna.

10.51 På samma sätt mäter man volymutvecklingen för produktsubventioner (D.31) genom att basårets subventionspris appliceras på de subventionerade kvantiteter som producerats eller importerats, eller genom att när transaktionsvärdena värderats i basårets priser, basårets subventionssats appliceras. Man måste då beakta att subventionspriset varierar mellan olika typer av användning.

10.52 Moms på produkter (D.211) beräknas både för ekonomin som helhet och för enskilda branscher eller typ av användning på nettobas och omfattar enbart den ej avdragsgilla momsen. Denna definieras som skillnaden mellan utgående moms, dvs. moms på de produkter man sålt och ingående moms, dvs. moms på de produkter som köpts. Som ett alternativ är det möjligt att också definiera moms på produkter som summan av all ej avdragsgill moms som användarna haft att betala.

Ej avdragsgill moms i fasta priser kan beräknas genom att basårets momssatser appliceras på de olika flödena omräknade i basårets priser. Varje förändring som då skett löpande i momssatserna kommer därvid att avspeglas i prisindexen och ej i volymindexen för ej avdragsgill moms.

Den andel som kan dras av från utgående moms och sålunda påverka den ej avdragsgilla momsen — den ingående momsen — kan ha ändrats

Den andel som kan dras av från utgående moms och sålunda påverka den ej avdragsgilla momsen — den ingående momsen — kan ha ändrats

- a) antingen genom att rätten att dra av moms ändrats genom skattebestämmelser, som kan ha trätt i kraft antingen direkt eller med viss tidsförskjutning,
- b) eller genom att det skett en ändring i produkternas fördelning på användningsområden (t.ex. så att andelen områden där man får dra av moms ökat).

En ändring av avdragsgill moms genom ändrade skattebestämmelser blir med den angivna metoden betraktad som ett ändrat skattepris, på samma sätt som gäller en ändrad momssats.

Å andra sidan blir en ändring av avdragsgill moms som beror på en ändrad fördelning på användningsområden något som påverkar volymindexen för ej avdragsgill moms.

Kapitalförslitning

10.53 Att beräkna volymmått för kapitalförslitning innebär inga större problem om det finns bra uppgifter om beståndet av fasta tillgångar — kapitalstocken — och dennas sammansättning. PI-metoden ("Perpetual Inventory Method"), som används av flertalet länder för att mäta kapitalförslitning i löpande priser, utgår nämligen från kapitalstocken i fasta priser. För att gå från en värdering av kapitalbeståndet i anskaffningskostnader till en värdering i återskaffningskostnader måste man omvärdera kapitalanskaffningen under ett antal tidigare år till gemensamma priser, dvs. basårets. De pris- och volymindex som då erhålls kan användas för beräkna både kapitalförslitning i fasta priser och dess prisindex.

När man inte använder PI-metoden för att beräkna fasta tillgångar måste kapitalförslitning i fasta priser erhållas genom att deflatera data i löpande priser med prisindex för fast bruttoinvestering i olika produkter. Hänsyn måste då tas till ålderssammansättningen hos de föremål som ingår i beståndet.

Löner och kollektiva avgifter

10.54 För att mäta arbetskraftsinsatsen från avlönad personal i volymmässiga termer kan som kvantitetskomponent i löner och kollektiva avgifter betraktas en arbetstimme av specificerad typ och kvalifikationsnivå. Precis som för varor och tjänster måste hänsyn tas till olika kvaliteter på arbetsinsatsen och beräkning görs av kvantitetsrelativer — alltså förändringskvoter från en period till nästa. Det pris som gäller för varje typ av arbetsinsats är timlönen och kollektiva avgifter och denna varierar givetvis mellan olika typer av arbeten. Ett volymmått för arbetsinsatsen kan beräknas som ett vägt genomsnitt av kvantitetsrelativerna för olika typer av arbeten, där vikterna är löner och kollektiva avgifter under det föregående året eller under ett fast basår. Alternativt kan man beräkna en lönesatsindex för arbete, som är ett vägt genomsnitt av förändringskvoterna för lönesatser i olika typer av arbeten, även då med löner och kollektiva avgifter som vikter. Om man vill beräkna en volymindex av Laspeyre-typ genom att deflatera löner och kollektiva avgifter med lönesatsindex, måste dessa vara av Paasche-typ.

10.55 Om man vill mäta den reella köpkraften för löner och kollektiva avgifter kan man använda en prisindex som avser lönernas användning. Den prisindex som då vanligen kommer ifråga är implicitprisindex för privat konsumtion eller konsumentprisindex (KPI).

Fasta tillgångar och lagerstockar

10.56 Uppgifter i fasta priser behövs både för fasta tillgångar och för lagerstocker. För de förra behövs dessa vid beräkningen av kapitalkvoter och de kan erhållas genom PI-metoden. I andra fall måste uppgifter om kapitalbeståndets värde insamlas från producenterna och deflatering görs med prisindexar över fasta bruttoinvesteringar, varvid hänsyn måste tas till de fasta tillgångarnas åldersstruktur.

Lagerinvestering mäts som skillnaden mellan uppläggning av lager och uttag ur lager, jämte värdet av återkommande lagerförluster under ifrågavarande period. Fastprisberäkningar kan erhållas om man deflaterar dessa komponenter. När volymförändringarna och prisutvecklingen för de lagrade varorna är någorlunda regelbundna kan lagerinvesteringar också beräknas genom att volymförändringen för lager multipliceras med årets eller basårets genomsnittspriser. Som ett andra alternativ och en kontrollmöjlighet kan lagerinvestering beräknas som skillnaden mellan lagerstocken vid periodens slut och lagerstocken vid periodens början. Därvid måste lagervärden minus lageromvärdering enligt producenternas bokföring räknas om och värderas i genomsnittspriser, som antingen avser beräkningsåret eller basåret. I det första fallet erhåller man volymen av lagerinvesteringar i löpande priser, i det andra fallet i basårets priser.

Mått på samhällsekonomin reala inkomster

- 10.57 Det är inte möjligt att dela upp ett inkomstflöde i en pris- och en volymkomponent och av detta skäl kan inte pris- och volymmått definieras på samma sätt som för flödes- och beståndsstorheter enligt beskrivningarna ovan. Inkomstflöden kan mätas i reala termer bara om man väljer ut en bestämd korg av varor och tjänster för vilken inkomsterna normalt används och använder prisindex för dessa varor och tjänster som deflator av de löpande inkomsterna. Detta val är alltid godtyckligt i det avseendet att inkomsterna sällan används för utgifter under exakt samma period. En del kan sparas för att användas senare eller alternativt kan periodens inköp ha finansierats genom inkomster och sparande från tidigare perioder.
- 10.58 Bruttonationalprodukten (BNP) i fasta priser mäter den totala inhemska produktionen (exkl. insatsförbrukningen) i volym för hela samhällsekonomin. Den totala reala inkomsten för invånarna påverkas inte bara av denna produktionsvolym utan även av det bytesförhållande som gäller när exportinkomster kan användas för att finansiera importutgifter. Om bytesförhållandet ("terms of trade") ökar, vilket sker när exportpriserna ökar i förhållande till importpriserna, behöver man mindre export för att köpa en given mängd import, och vid en given volym av inhemska produktion kan då varor och tjänster omallokeras från export till konsumtion eller kapitalbildning.
- 10.59 Den reala inhemska bruttointkomsten kan erhållas genom att lägga den s.k. bytesförhållandevinsten till den fastprisberäknade BNP. Bytesförhållandevinsten eller vilket också kan förekomma, -förlusten definieras som

$$T = \frac{X - M}{P} - \left[\frac{X}{P_x} - \frac{M}{P_m} \right]$$

vilket är liktydigt med bytesbalansöverskottet deflaterat med en prisindex P minus skillnaden mellan exporten i fasta priser och importen i fasta priser. Valet av deflator P bör göras av de statistiska myndigheterna i varje land, som kan ta hänsyn till de speciella förhållanden som råder. Om det finns osäkerhet om vilket val som bör göras är det troligt att ett genomsnitt mellan import- och exportprisindexerna kan vara en lämplig deflator.

- 10.60 Det går att urskilja och definiera ett antal olika realinkomstaggregat enligt tablån nedan:

Bruttonationalprodukten i fasta priser

plus bytesförhållandevinsten eller -förlusten

lika med reala inhemska bruttoprodukten

plus reala primärinkomster erhållna från utlandet

minus reala primärinkomster erlagda till utlandet

lika med reala bruttonationalinkomsten

plus reala löpande transfereringar erhållna från utlandet

minus reala löpande transfereringar erlagda till utlandet

lika med reala disponibla bruttonationalinkomsten

minus kapitalförslitning i fasta priser

lika med reala disponibla nettonationalinkomsten.

För att kunna uttrycka de olika inkomstaggagaten i reala termer rekommenderas att erhållna respektive erlagda primärinkomster och transfereringar från respektive till utlandet deflateras med en index för slutliga inhemska bruttoutgifter. Den reala disponibla nationalinkomsten kan erhållas i nettoform genom att från bruttovärdet dra kapitalförslitning i fasta priser.

VAL AV INDEXFORMLER OCH BASÅR

- 10.61 Uppläggningsen av ett integrerat system av pris- och volymindex förutsätter ett medvetet val beträffande vilka typer av index som skall användas.
- 10.62 Det mått över volymförändringen från år till år som är att föredra är en volymindex enligt Fishers indexformel, som definieras som det geometriska genomsnittet av Laspeyres och Paasches index. Sett över längre perioder bör volymtal erhållas genom kedjning, dvs. genom att kumulera volymindex över förändringar från år till år.
- 10.63 Det mått över prisförändringen från år till år som är att föredra är en prisindex enligt Fishers formel. Prisförändringar över längre perioder skall då erhållas genom kedjning av förändringarna från år till år.
- 10.64 Kedjeindex som använder Laspeyres volymindex och Paasches prisindex för att mäta utvecklingen från år till år utgör acceptabla alternativ till Fischers index.
- 10.65 Trots att kedjeindex både för volymtal och för prisförändringar är vad som bör föredras, måste man erkänna att de förluster i additivitet i fastpristabellerna som detta innebär är en allvarlig nackdel i många analytiska sammanhang.

Varje aggregat kan definieras som en summa av sina beståndsdelar. Additivitet innebär att denna egenskap bibehålls när både aggregatet och dess olika beståndsdelar för ett visst år skrivs fram var för sig med sina respektive volymindex.

- 10.66 Det rekommenderas därför att disaggregerade fastpristabeller — som avspeglar volymuppgifter värderade i basårets priser — sammanställs som komplement till de kedjeindexbaserade data som skall föreligga för huvudaggregaten.

Fastprisberäkning av nationalräkenskaper behöver göras på finast möjliga detaljnivå om uppgifterna skall vara konsistenta på det sätt som ett integrerat system av pris- och volymmått förutsätter. Tabellerna över tillgång och användning ger den centrala begreppsmässiga och statistiska ramen för alla uppgifter i fasta priser. Därutöver kan fastprisdata presenteras i tilläggstabeller.

Återkommande byten av basår måste oavsett ovanstående göras i fastprisberäkningarna. ENS har därvid antagit principen att detta fr.o.m. 1995 bör ske vart femte år. När basåren ändras är det vanligt att data i det gamla basåret länkas till det nya, hellre än att omräkningar görs långt tillbaka med det nya basåret. När man på detta sätt gör en uppdatering till nytt basår förloras additiviteten i de länkade serierna.

- 10.67 När värden för ett basårs skrivs fram med hjälp av kedjeindex över volymutvecklingen måste man göra klart för användarna varför man då inte längre har additivitet i tabellerna.

Sådana ej additiva tabeller bör publiceras utan att några justeringar görs. Denna metod är lätt att överblicka och fäster användarnas uppmärksamhet på problemets vidd.

Detta hindrar inte att det kan finnas omständigheter som gör det mera fördelaktigt för statistikproducenterna att eliminera diskrepanser så att man kan förbättra den övergripande konsistensen i tabellerna.

PRIS- OCH VOLYMINDEX VID JÄMFÖRELSE MELLAN LÄNDER

- 10.68 Vid jämförelser av priser och volymer mellan olika länder måste man överbrygga svårigheterna med jämförelser av olika nationella valutor. Eftersom i detta sammanhang valutakurserna varken är tillräckligt stabila eller avspeglar skillnaderna i köpkraft på ett korrekt sätt, är det nödvändigt att man vid länderjämförelser använder metoder som liknar dem som för ett enskilt land tillämpas vid intertemporala jämförelser. Pris- och volymindex måste därför beräknas för par av länder, varvid man kan använda samma typ av indexformler som när man beräknar förändringar från en period till en annan. Av två länder A och B kan båda ge de nödvändiga vägningsstalen och — sett ur land A:s synvinkel — en Laspeyres-typ av index med vikter från land A kan beräknas lika väl som en Paasche-typ som använder vikterna från land B.
- 10.69 Om den ekonomiska strukturen är mycket olika mellan de båda länderna kan spridningen mellan dessa både indextyper vara mycket betydande och resultaten skulle då bli i hög grad beroende vilken av typerna som användes. För jämförelser mellan två länder — binära jämförelser — fordras därför enligt ENS att man använder en Fisher-index.

- 10.70 Direkta volymjämförelser mellan ekonomiska tillstånd som har få gemensamma drag är i sig svåra och metoden att deflatera med prisindex är då det bästa alternativet. Detta gäller internationella jämförelser i än högre grad än intertemporala. Genom att noggrant specificera och avgränsa olika produkter och samla in information i prisundersökningar i varje land, kan man beräkna pris-relativer för produktslag och länderpar. Eftersom priserna då anges i nationella valutor blir det vid tolkningen av dessa pris-relativer nödvändigt att använda begreppet köpkraftsparitet ("Purchasing Power Parity", PPP). För en given produkt definieras PPP mellan valutorna i två länder A och B som det antal enheter av landet B:s valuta som erfordras för att köpa samma mängd produkter som man får i land A för en enhet av dess valuta. PPP erhålles för produkter och produktgrupper på allt högre aggregeringsnivå upp till BNP genom att PPP för produkter vägs samman med dess andel av utgifterna. För att få en prisnivå-index mellan de två länderna måste PPP-indexen divideras med den valutakurs som gäller mellan de båda länderna.
- 10.71 För icke marknadsproducerade tjänster uppstår vid internationella jämförelser samma typ av problem som vid intertemporala. Därmed menas att produktionsvärdena måste fastställas med ledning av produktionskostnaderna. Den metod som man använder vid internationella jämförelser är att beräkna PPP med hjälp av pris-relativer för viktiga komponenter i dessa produktionskostnader. Denna metod, som innebär volymjämförelser av produktionskostnaderna, beaktar inte skillnader i produktivitet i icke marknadsproduktion mellan de båda länderna. Det är därför viktigt att utveckla metoder som i stället bygger på jämförelser av produktionsvolymerna. Detta är i princip möjligt för de individuella tjänsterna, med samma allmänna metoder som vid intertemporala jämförelser.
- 10.72 Behovet att kunna göra internationella jämförelser mellan olika länder markeras i ENS. Målsättningen är volymjämförelser av BNP och dess användning och villkoret om transitivitet måste då vara uppfyllt. Transitivitet innebär att den direktberäknade indexen för land C, baserat på land A måste vara lika med den indirekt beräknade index som erhållits genom att multiplicera den direkta indexen för land B, baserat på land A med den direkta indexen för land C baserat på land B.
- 10.73 Det förfarande som man i ENS använder för att beräkna ett system av multilaterala volymmått och PPP är att utgå från binära jämförelser mellan alla kombinationer av medlemsländer. De Fisher-index som då används är inte transitiva men det är möjligt att från dessa härleda ett system av transitiva index som är så långt som möjligt anpassade till primära Fisher-index. Man gör då justeringarna enligt minsta kvadratmetoden. Minimeringen av avvikelserna mellan primära index och de index som är transitiva leder till den s.k. EKS-formeln.
- 10.74 EKS-index använder alla indirekta index som kan bildas för att jämföra land i med land k , jämte den direkta indexen mellan dessa båda länder. Det motsvarar det geometriska genomsnittet av den direkta och alla indirekta index mellan länderna i och k . Därvid väger den direkta indexen dubbelt så tungt som varje indirekt index. Transitivitet erhållas genom att varje annat land i EKS-indexen är involverat i varje jämförelse mellan två enstaka länder.

KAPITEL 11

BEFOLKNING OCH ARBETSKRAFTSINSATS

- 11.01 Vissa jämförelser mellan länder, eller mellan branscher eller sektorer inom samma ekonomi, blir meningsfulla endast om aggregaten i nationalräkenskaperna (t.ex. BNP, hushållens slutliga konsumtion, förädlingsvärdet i en bransch, löner och kollektiva avgifter) betraktas i relation till antalet invånare och till arbetskraftsvariabler. Det är därför nödvändigt att ha definitioner för totalbefolkning, sysselsättning, arbetstillfällen, antal utförda arbetstimmar, årsverken och anställdas lönesatsvägda arbetskraftsinsats, vilka begrepp är nära knutna till de begrepp som används i nationalräkenskaperna.
- 11.02 Termerna definieras i systemet på basis av begreppen ekonomiskt territorium och ekonomisk hemvist.
- 11.03 Arbetskraftsinsats skall klassificeras på basis av samma statistiska enheter som används för analysen av produktion, nämligen den lokala branschenheten och den institutionella enheten.
- 11.04 De aggregat till vilka siffrorna för befolkning och arbetskraftsinsats relateras är årstotaler. Därför skall årsgenomsnitt för befolkning och arbetskraftsinsats användas.

Om undersökningar genomförs vid flera tillfällen under året, används medeltalet av de resultat som fås vid dessa olika tidpunkter.

När en enstaka undersökning görs är det viktigt att undersöka om den tillämpade perioden är fullt representativ; senast tillgängliga information om variationerna över året bör användas för att uppskatta data för året som helhet. När man t.ex. beräknar genomsnittssysselsättning, skall man göra korrigering för det faktum att vissa personer inte arbetar hela året (tillfälliga arbetstagare och/eller säsongarbetare).

TOTALBEFOLKNING

- 11.05 *Definition:* På en given dag består totalbefolkningen av alla personer, medborgare eller utlänningar, som är permanent bosatta inom landets ekonomiska territorium, även om de tillfälligt är frånvarande därifrån. För vissa ändamål kan ett årsgenomsnitt av antalet personer utgöra en lämplig bas för att beräkna nationalräkenskapsvariabler eller för användning som nämnare i jämförelser.
- 11.06 Totalbefolkningen definieras i nationalräkenskaperna med avseende på begreppet hemvist (se kapitlet 2).

En person som stannar, eller avser att stanna, inom landets ekonomiska territorium i minst ett år, betraktas som permanent bosatt där.

En person betraktas som tillfälligt frånvarande om han eller hon är permanent bosatt, men stannar, eller avser att stanna, i utlandet under högst ett år.

Alla personer som hör till samma hushåll⁽¹⁾ är hemmahörande där hushållet har sin ekonomiska hemvist, dvs. där hushållet har en eller flera bostäder som hushållsmedlemmarna betraktar och använder som sin huvudsakliga hemvist. En medlem av ett inhemskt hushåll fortsätter att vara hemmahörande även om personen gör täta resor utanför det ekonomiska territoriet, eftersom den ekonomiska hemvisten förblir i den ekonomi där hushållet är hemmahörande.

- 11.07 Ett lands totalbefolkning omfattar

- a) medborgare bosatta i landet,
- b) civila medborgare som befinner sig utomlands under högst ett år (gränspersonal, säsongarbetare, turister, patienter etc.),

⁽¹⁾ Hushållsbegreppet definieras i kapitel 2. Enheter och gruppering av enheter.

- c) civila utlänningar, bosatta i landet i minst ett år (inklusive personal⁽²⁾ i Europeiska gemenskapernas institutioner och i civila internationella organisationer, som är placerade inom landets geografiska territorium),
- d) utländsk militär personal⁽²⁾ som arbetar inom internationella militära organisationer placerade inom landets geografiska territorium, samt
- e) utländsk teknisk personal⁽²⁾ med långtidsuppdrag som arbetar i landet och som anses vara anställd av värdregeringen på uppdrag av den regering eller internationella organisation som faktiskt finansierar arbetet.

Totalbefolkningen omfattas också enligt konvention av, oberoende av längden på vistelsen utanför landet,

- a) studerande medborgare, oavsett hur länge de studerar i utlandet,
- b) medlemmar⁽²⁾ i landets väpnade styrkor, stationerade i utlandet,
- c) medborgare⁽²⁾ som är anställda vid nationella vetenskapliga baser, förlagda utanför landets geografiska territorium,
- d) medborgare⁽²⁾ som är anställda vid diplomatiska beskickningar utomlands, samt
- e) medborgare⁽²⁾ som är medlemmar i besättningar på fiskebåtar, andra fartyg, luftfartyg och flytande plattformar, som helt eller delvis opererar utanför det ekonomiska territoriet.

11.08 Å andra sidan omfattar totalbefolkningen inte

- a) civila utlänningar som uppehåller sig inom territoriet under högst ett år (gränsarbetare, säsongarbetare, turister, patienter etc.),
- b) civila medborgare som befinner sig utomlands i minst ett år,
- c) militära medborgare som arbetar inom internationella organisationer placerade i utlandet, samt
- d) medborgare som arbetar som teknisk personal med långtidsuppdrag i utlandet och som anses vara anställd av värdregeringen på uppdrag av den regering eller internationella organisation som faktiskt finansierar arbetet,

och av konvention inte heller

- a) utländska studenter, oavsett hur länge de studerar i landet,
- b) medlemmar i andra länders väpnade styrkor, stationerade i landet,
- c) utländsk personal vid utländska vetenskapliga baser, förlagda inom landets geografiska territorium, samt
- d) medlemmar av utländska diplomatiska beskickningar, stationerade i landet.

11.09 Definitionen ovan skiljer sig från närvarande (eller de facto-) befolkning, som består av de personer som ett givet datum faktiskt befinner sig inom ett lands geografiska territorium.

ARBETSKRAFT

11.10 *Definition:* Arbetskraften består av alla personer av bägge könen och över en viss ålder, som erbjuder arbetskraft för produktiv verksamhet (som ligger inom systemets produktionsavgränsning) under en given referensperiod.

⁽²⁾ Inklusive medföljande hushållsmedlemmar.

Den omfattar alla personer som uppfyller kraven för att tillhöra de sysselsatta (anställda eller egenföretagare) eller de arbetslösa.

”Anställda” och ”egenföretagare” definieras under rubriken Sysselsättning.

”Arbetslösa” definieras under rubriken Arbetslöshet.

SYSSELSATTA

11.11 *Definition:* Sysselsättning omfattar alla personer — både anställda och egenföretagare — som är engagerade i någon form av produktiv verksamhet, som ligger inom systemets produktionsavgränsning.

ANSTÄLLDA⁽³⁾

11.12 *Definition:* Anställda definieras som alla personer som, enligt överenskommelse, arbetar för en annan institutionell enhet och får ersättning (bokförd som D1 löner och kollektiva avgifter).

En relation mellan arbetsgivare och arbetstagare existerar när det mellan ett företag och en person finns en, formell eller informell, överenskommelse, som normalt har ingåtts frivilligt av båda parter och varigenom personen arbetar för företaget mot ersättning, kontant eller in natura.

Anställda klassificeras här om de inte samtidigt har egenföretagande som huvudaktivitet; i så fall klassificeras de under avsnittet Egenföretagare.

11.13 Följande kategorier omfattas:

- a) Personer (arbetare och tjänstemän, ledningspersonal, anställda i hushåll, personer som utför avlönad produktiv verksamhet inom sysselsättningsprogram) som är knutna till en arbetsgivare enligt ett anställningsavtal.
- b) Statstjänstemän och andra offentliganställda, vilkas anställningsvillkor är fastställda i lag.
- c) Väpnade styrkor, som består av yrkesmilitärer med lång- eller korttidskontrakt och av värnpliktiga (inklusive värnpliktiga som arbetar med civila uppgifter).
- d) Präster, om de betalas direkt av den offentliga förvaltningen eller av en intresseorganisation eller ideell organisation.
- e) Ägare till aktieföretag och kvasiföretag, om de arbetar i dessa företag.
- f) Studenter som har ett formellt åtagande enligt vilket de bidrar med eget arbete som insats i ett företags produktionsprocess och i gengäld får ersättning och (eller) utbildning.
- g) Legoarbetare⁽⁴⁾, om det finns en uttrycklig överenskommelse att legoarbetaren ersätts på basis av utfört arbete, dvs. den mängd arbete som avlämnas som insats i en produktionsprocess.
- h) Handikappade arbetstagare, förutsatt att det existerar en formell eller informell relation mellan arbetsgivare och arbetstagare.
- i) Personer, anställda av vikariebyråer, vilka skall innefattas i den bransch som anställt dem och inte i branschen hos det företag för vilket de faktiskt arbetar. För input-outputanalys kan det dock övervägas att göra en omklassificering av dessa personer och av relaterade kostnader (se paragraf 9.51).

11.14 Personer som tillfälligt inte är i arbete betraktas också som anställda, förutsatt att de har en formell arbetsplatsanknytning. Denna formella anknytning skall fastställas utifrån ett eller flera av följande kriterier:

- a) Fortsatt mottagande av lön.

⁽³⁾ ”Anställda” motsvarar ILO:s definition av betald sysselsättning.

⁽⁴⁾ En legoarbetare är en person som kommit överens om att arbeta för ett bestämt företag eller att tillhandahålla en bestämd kvantitet varor eller tjänster till ett bestämt företag enligt föregående avtal eller kontrakt med detta företag, men vars arbetsplats inte är inom företaget.

- b) En försäkran om att få återgå i arbete efter det tillfälliga avbrottet eller en överenskommelse om datum för återgång.
- c) Varaktigheten av frånvaron från arbetet, som i förekommande fall kan vara den period under vilken arbetstagaren kan få sociala förmåner utan skyldighet att acceptera andra arbeten.

Detta täcker personer som tillfälligt inte är i arbete på grund av sjukdom eller skada, helgdag eller semester, strejk eller lockout, utbildning, moderskaps- eller föräldraledighet, nedgång i den ekonomiska aktiviteten, tillfällig störning eller inställelse av arbetet beroende på sådant som dåligt väder, mekaniska eller elektriska stopp eller brist på råvaror eller bränsle, eller annan tillfällig frånvaro med eller utan ledighet.

EGENFÖRETAGARE

11.15 *Definition:* Egenföretagare definieras som personer som är ensamägare eller medägare till personliga företag i vilka de arbetar, exklusive de personliga företag som klassificeras som kvasibolag. Egenföretagare klassificeras här om de inte samtidigt har avlönad sysselsättning som huvudaktivitet; i så fall klassificeras de under avsnittet Anställda.

De kan tillfälligt vara icke i arbete under referensperioden av något visst skäl. Ersättningen till egenföretagare är sammansatt förvärvsinkomst.

11.16 Egenföretagare omfattar också följande kategorier:

- a) Oavlönade medhjälpande familjemedlemmar, inklusive dem som arbetar i personliga företag helt eller delvis sysselsatta med marknadsproduktion.
- b) Legoarbetare, vikas inkomst är en funktion av produktionsvärdet i någon produktionsprocess för vilken de är ansvariga, oavsett hur mycket eller litet arbete som satts in.
- c) Arbetstagare som är sysselsatta i produktion som företas uteslutande för deras egen slutliga konsumtion eller egen kapitalbildning, antingen individuellt eller kollektivt.

Obetalda frivilliga arbetstagare klassas som egenföretagare om deras frivilliga aktiviteter resulterar i varor, t.ex. byggandet av en bostad, en kyrka eller annan byggnad. Men om deras frivilliga aktiviteter resulterar i tjänster, t.ex. vård eller städning utan betalning, skall de inte inräknas i sysselsättningen, eftersom dessa frivilliga tjänster inte ingår i produktionen (se 3.08).

Då det inte anses förekomma någon arbetskraftsinsats i produktionen av boendetjänster i ägarbebodda bostäder, betraktas inte bostadsägare som sådana som egenföretagare.

SYSSELSÄTTNING OCH HEMVIST

11.17 Resultaten av producentenheters verksamhet kan bara jämföras med sysselsättningen om den senare omfattar både inhemska och utländska arbetstagare, som arbetar för inhemska producentenheter.

Sysselsättning omfattar därför också följande kategorier:

- a) Utländska gränsarbetare, dvs. personer som korsar gränsen varje dag för att arbeta inom det ekonomiska territoriet.
- b) Utländska säsongarbetare, dvs. personer som flyttar in i det ekonomiska territoriet och stannar där mindre än ett år för att arbeta i branscher som periodvis behöver extra arbetskraft.
- c) Medlemmar i landets väpnade styrkor, stationerade i utlandet.
- d) Medborgare som är anställda vid nationella vetenskapliga baser, förlagda utanför landets geografiska territorium.
- e) Medborgare som är anställda vid diplomatiska beskickningar utomlands.

- f) Medlemmar i besättningar på fiskebåtar, andra fartyg, luftfartyg och flytande plattformar, som drivs av inhemska enheter.
- g) Lokalanställda vid offentliga förvaltningsenheter, placerade utanför det ekonomiska territoriet.

11.18 Sysselsättning omfattar däremot inte följande:

- a) Invånare som är gränsarbetare eller säsongarbetare, dvs. som arbetar inom ett annat ekonomiskt territorium.
- b) Medborgare som är medlemmar i besättningar på fiskebåtar, andra fartyg, luftfartyg och flytande plattformar, som drivs av utländska enheter.
- c) Lokalanställda vid utländska offentliga förvaltningsenheter, placerade inom landets geografiska territorium.
- d) Personal i Europeiska gemenskapernas institutioner och i civila internationella organisationer, som är placerade inom landets geografiska territorium (inklusive direktrekryterade lokalanställda).
- e) Medlemmar i väpnade styrkor som arbetar inom internationella militära organisationer, placerade inom landets geografiska territorium.
- f) Medborgare som arbetar vid utländska vetenskapliga baser, förlagda inom landets ekonomiska territorium.

11.19 För att möjliggöra övergången till de begrepp som generellt används i arbetsmarknadsstatistik (sysselsättning på nationell nivå) föreskriver ENS särskilt att följande poster skall redovisas separat:

- a) Värnpliktiga (inkluderas inte i arbetsmarknadsstatistiken, men ingår i ENS under offentliga förvaltningstjänster).
- b) Invånare som arbetar för utländska producentenheter (inkluderas i arbetsmarknadsstatistiken, men ingår inte i sysselsättningen som den definieras i ENS).
- c) Utlänningar som arbetar i inhemska producentenheter (inkluderas inte i arbetsmarknadsstatistiken, men ingår i sysselsättningen som den definieras i ENS).
- d) Invånare som arbetar och permanent bor på en institution.
- e) Invånare som arbetar i en ålder lägre än som beaktas i arbetsmarknadsstatistik.

ARBETSLÖSHET

11.20 *Definition:* I överensstämmelse med de normer som fastställts av Internationella arbetsorganisationen (Trettonde internationella arbetsmarknadsstatistikerkonferensen) omfattar "arbetslösa" alla personer över en viss ålder, som under referensperioden

- a) var utan arbete, dvs. inte hade betald sysselsättning som anställd eller egenföretagare,
- b) var omedelbart tillgänglig för arbete, dvs. var tillgänglig för betald sysselsättning som anställd eller egenföretagare under referensperioden, samt
- c) sökte arbete, dvs. hade under en bestämd aktuell period vidtagit särskilda åtgärder för att söka betald sysselsättning som anställd eller egenföretagare.

De särskilda åtgärderna kan innefatta att registrera sig vid en offentlig eller privat arbetsförmedling; att söka arbete hos arbetsgivare; att fråga efter arbete vid arbetsplatser, lantbruk, fabriker, marknader eller andra mötesplatser, att sätta in eller svara på tidningsannonser; att söka hjälp av vänner eller släktingar; att söka efter mark, byggnader, maskiner eller utrustning för att starta eget företag; att planera för finansiella resurser; att ansöka om tillstånd och licenser etc.

11.21 *Definition:* Arbetslöshetsgrad anger antalet arbetslösa personer i procent av arbetskraften.

Sådana tal beräknas vanligtvis med fördelning efter kön och ålder och ibland med korsklassificering med andra demografiska variabler som civilstånd, kvalifikationer eller nationalitet.

ARBETSTILLFÄLLEN

11.22 *Definition:* Ett arbetstillfälle definieras som ett explicit eller implicit avtal⁽⁵⁾ mellan en person och en inhemsk institutionell enhet om att utföra arbete⁽⁶⁾ i utbyte mot ersättning⁽⁷⁾ under en bestämd period eller tills vidare.

Denna definition omfattar arbetstillfällena för både anställda och egenföretagare, dvs. för anställda när personen tillhör en annan institutionell enhet än arbetsgivaren och för egenföretagare när personen tillhör samma institutionella enhet som arbetsgivaren.

11.23 Begreppet arbetstillfällena skiljer sig från begreppet sysselsättning som det definierats ovan:

- a) Det omfattar andra, tredje osv. arbetstillfällena för samma person. Dessa andra, tredje osv. arbetstillfällena för en person kan antingen följa successivt på varandra inom referensperioden (vanligtvis en vecka) eller löpa parallellt när någon har såväl ett kvällsarbete som ett dagarbete.
- b) Å andra sidan omfattar det inte personer som tillfälligt inte är i arbete men har en formell anknytning till sina arbetsplatser, t.ex. i form av en försäkran om att få återgå i arbete eller en överenskommelse om datum för återgång. En sådan överenskommelse mellan en arbetsgivare och en person, som är permitterad eller frånvarande på grund av utbildning, räknas inte som ett arbetstillfälle i ENS.

ARBETSTILLFÄLLEN OCH HEMVIST

11.24 Ett arbetstillfälle inom ett lands ekonomiska territorium är ett explicit eller implicit avtal mellan en person (som kan vara hemmahörande i ett annat ekonomiskt territorium) och en institutionell enhet hemmahörande i landet.

Vid mätning av arbetskraftsinsatsen i ekonomisk verksamhet är endast den producerande institutionella enhetens hemvist relevant, eftersom endast inhemska producenter bidrar till bruttonationalprodukten.

11.25 Dessutom:

- a) Vid räkning av antalet arbetstillfällena innefattas sådana arbetstillfällena, där de anställda hos en inhemsk producent tillfälligt arbetar inom ett annat ekonomiskt territorium och där verksamhetens karaktär och varaktighet inte berättigar till att den behandlas som en konstruerad inhemsk statistisk enhet i det andra territoriet.
- b) Vid räkning av antalet arbetstillfällena innefattas inte sådana arbetstillfällena, där de utförs för utländska institutionella enheter, dvs. för enheter som har sin hemvist i ett annat land och som inte har för avsikt att verka inom det inhemska territoriet längre än ett år.
- c) Arbetstillfällena, som gäller personal vid internationella organisationer och lokalt rekryterad personal vid ambassader, innefattas inte i beräkningen, eftersom den anställande enheten inte är inhemsk.

TOTALA ANTALET UTFÖRDA ARBETSTIMMAR

11.26 *Definition:* Totala antalet utförda arbetstimmar motsvarar det sammanlagda antalet faktiskt arbetade timmar som anställd eller egenföretagare under räkenskapsperioden, förutsatt att produktionsresultatet ligger inom produktionsavgränsningen.

⁽⁵⁾ Det explicita eller implicita avtalet hänför sig till arbetskraftsinsatsen och inte till produktion av en vara eller tjänst.

⁽⁶⁾ Med arbete avses varje verksamhet som bidrar till produktionen av varor eller tjänster inom produktionsavgränsningen. Lagligheten vad gäller arbetet och arbetstagarens ålder är i princip irrelevanta.

⁽⁷⁾ Ersättning måste här tolkas i en vid mening som också omfattar sammansatt förvärvsinkomst för egenföretagare.

På grund av den breda definitionen av anställda, som innefattar personer som tillfälligt inte är i arbete men har en formell anknytning samt deltidslönelösa, rekommenderar ENS som det lämpliga måttet för produktivitetsberäkningar inte antalet personer utan totala antalet utförda arbetstimmar.

Totala antalet utförda arbetstimmar är det mått på arbetskraftsinsats som förordas i systemet.

11.27 I överensstämmelse med de normer som fastställts av Internationella arbetsorganisationen (Tionde internationella arbetsmarknadsstatistikerkonferensen) omfattar totala antalet faktiskt utförda arbetstimmar

- a) faktiskt arbetade timmar under normal arbetstid,
- b) arbetade timmar utöver dem som utförts under normal arbetstid, vanligen ersatta med högre belopp än normalt (övertid),
- c) tid som tillbringas på arbetsplatsen med uppgifter som förberedelser av arbetsplatsen, reparations- och underhållsarbeten, förberedelser och rengöring av verktyg samt utarbetande av kvittenser, fakturor, arbetstidsrapporter och andra rapporter,
- d) outnyttjad tid tillbringad på arbetsplatsen som vänt- eller beredskapstid på grund av t.ex. tillfällig arbetsbrist, maskinavbrott eller olyckor, eller tid tillbringad på arbetsplatsen under vilken inget arbete utförs men som betalas enligt ett anställningsavtal med garanti,
- e) tid motsvarande korta viloperioder på arbetsplatsen, inklusive avbrott för intagande av förfriskningar.

11.28 Å andra sidan omfattar antalet faktiskt utförda arbetstimmar inte

- a) betalda men inte arbetade timmar såsom betald årlig semester, betalda allmänna helgdagar eller betald sjukfrånvaro,
- b) måltidsraster,
- c) tid tillbringad på resa mellan hemmet och arbetsplatsen, även om den betalas (t.ex. byggnadsarbetare). Dock inkluderas sådant resande på av arbetsgivaren organiserad arbetstid i antalet utförda arbetstimmar.

11.29 Totala antalet utförda arbetstimmar är det sammanlagda antalet faktiskt utförda arbetstimmar under räkenskapsperioden i arbetstillfällena som anställd eller egenföretagare inom det ekonomiska territoriet

- a) inklusive arbete utanför det ekonomiska territoriet för inhemska institutionella arbetsgivareheter utan ekonomisk hemvist där,
- b) exklusive arbete för utländska institutionella arbetsgivareheter utan ekonomisk hemvist inom det ekonomiska territoriet.

11.30 Många företagsundersökningar bokför betalda timmar och inte arbetade timmar.

I dessa fall måste arbetade timmar uppskattas för varje grupp av arbetstillfällena med användning av all tillgänglig information om t.ex. betald frånvaro etc.

11.31 För konjunkturanalys kan det vara lämpligt med dagkorrigering, dvs. att justera totala antalet utförda arbetstimmar med hjälp av ett standardiserat antal arbetsdagar per år.

ÅRSVERKEN

11.32 *Definition:* Årsverken som motsvarar antalet arbetstillfällena omräknade till heltid definieras som totala antalet utförda arbetstimmar dividerat med genomsnittligt antal utförda arbetstimmar per år vid heltidsarbete inom det ekonomiska territoriet.

11.33 Denna definition beskriver inte nödvändigtvis hur begreppet beräknas: eftersom längden hos ett heltidsarbetstillfälle har förändrats över tiden och varierar mellan branscher, måste metoder användas som för varje arbetstillfällegrupp fastställer genomsnittliga andelen av och genomsnittliga arbetstiden för arbetstillfällena kortare än heltid. En normal heltidsvecka måste först beräknas för varje arbetstillfällegrupp. Om möjligt kan en arbetstillfällegrupp definieras inom en bransch med avseende på kön och (eller) arbetets art. Arbetstimmar som fastställts

i avtal utgör för anställda det lämpliga kriteriet för att bestämma dessa tal. Årsverken beräknas separat för varje arbetstillfällgrupp, varefter de summeras.

- 11.34 Trots det faktum att totala antalet utförda arbetstimmar är det bästa måttet på arbetskraftsinsatsen är det vissa fördelar med årsverken: de kan beräknas lättare och de underlättar därför internationella jämförelser med länder som saknar beräkning av antal utförda arbetstimmar.

ANSTÄLLDAS LÖNESATSVÄGDA ARBETSKRAFTSINSATS

- 11.35 *Definition:* Anställdas lönesatsvägda arbetskraftsinsats mäter den aktuella arbetskraftsinsatsen, värderad till den lönenivå för anställda som gällde under en utvald basperiod.
- 11.36 Löner och kollektiva avgifter i löpande priser, dividerade med anställdas lönesatsvägda arbetskraftsinsats ger en implicit löneindex, jämförbar med den implicita prisindexen för slutlig användning.
- 11.37 Syftet med begreppet anställdas lönesatsvägda arbetskraftsinsats är att beakta förändringarna i sammansättningen av arbetskraften, t.ex. från lågavlönade till högavlönade arbetstagare. Analysen bör, för att vara effektiv, genomföras på branschnivå.
-

KAPITEL 12

KVARTALSVISA EKONOMISKA RÄKENSKAPER

- 12.01 De kvartalsvisa ekonomiska räkenskaperna utgör en integrerad del av nationalräkenskapssystemet och är bland annat mycket viktiga för analys av det innevarande året och för beräkning av preliminära skattningar för det närmast föregående året. De kvartalsvisa räkenskaperna utgör en sammanhängande uppsättning transaktioner, konton och balansposter, på både det icke-finansiella och det finansiella området, registrerade kvartalsvis. De följer samma principer, definitioner och struktur som de årsvisa räkenskaperna, med vissa modifikationer, beroende på den tidsperiod som täcks.
- 12.02 Betydelsen av kvartalsvisa räkenskaper vilar väsentligen på det faktum att de är den enda uppsättning sammanhängande indikatorer, tillgängliga med kort tidseftersläpning, som kan ge en heltäckande bild av både den icke-finansiella och den finansiella ekonomiska aktiviteten på kort sikt.
- 12.03 Den tidsperiod som de kvartalsvisa räkenskaperna hänför sig till och behovet av tillförlitlig information så snabbt som möjligt kräver speciella förutsättningar. Dessa innefattar statistiska metoder för att ställa samman räkenskaperna, säsongpåverkan och behandlingen av denna, överensstämelsen mellan de kvartalsvisa och årsvisa räkenskaperna och särbehandling av konton beroende på referensperioden. Dessa förutsättningar analyseras utförligt i en handbok för kvartalsvisa räkenskaper som Eurostat avser att publicera innan föreliggande förordning börjar tillämpas.
- 12.04 De statistiska metoder som används för att ställa samman kvartalsvisa räkenskaper kan skilja sig ansenligt från dem som används för årsvisa räkenskaper. De kan hänföras till två kategorier: direkta metoder och indirekta metoder. Direkta metoder baseras på tillgången i kvartalsvisa intervaller, med tillämpliga förenklingar, av liknande källor som dem som används för att ställa samman årliga räkenskaper. Å andra sidan baseras indirekta metoder på en tidsmässig nedbrytning av de årliga räkenskaperna enligt matematiska eller statistiska metoder utgående från referensindikatorer som tillåter extrapolering avseende det innevarande året. Valet mellan olika indirekta metoder måste framför allt syfta till att minimera prognosfelet för det innevarande året för att den årliga preliminära skattningen skall komma så nära det definitiva utfallet som möjligt. Valet mellan olika ansatser beror bland annat på den tillgängliga kvartalsvisa informationen.
- 12.05 Kvartalsräkenskapsserierna visar relativt ofta upp kortsiktiga variationer beroende på väder, vanor, lagstiftning m.m. vanligen benämnda säsongvariationer. Trots att säsongmässighet är en integrerad del av kvartalsdata är den ofta ett hinder för att korrekt identifiera och analysera trend-cykelkomponenten. Med den bakgrunden behövs sammanställningar av både faktiska och säsongkorrigerade räkenskaper. Konsistensen i de säsongkorrigerade uppgifterna bör säkras. Ett säsongkorrigerande näraliggande problem är korrigering för olikheter i antalet arbetsdagar som mer utförligt kommer att behandlas i Eurostat:s handbok.
- 12.06 Eftersom kvartalsräkenskaper utgår från samma ram som de årliga räkenskaperna måste de två vara ömsesidigt överensstämmande över tiden. Det innebär, beträffande flödesvariabler, att summan av kvartalsvariabler skall vara lika med motsvarande årsvariabler för varje år. I princip är det inte några svårigheter att tillgodose det kravet för gångna år. För det innevarande året blir det emellertid problem eftersom kvartalsdata vanligen är tillgängliga tidigare än årsdata. Detta problem kan lösas genom att man beslutar att preliminära skattningar av årsresultaten erhålls genom summering av kvartalsuppgifter. När ny årlig information blir tillgänglig och resulterar i en revidering av de preliminära resultaten, måste kvartalsuppgifterna anpassas. Inom vissa system är de årliga räkenskaperna en biprodukt i kvartalssystemet och det förekommer inte några separata årliga beräkningar eller sammanställningar.
- 12.07 Tidsseriekvaliteten behöver säkras för faktiska data och i överensstämmelse med säsongkorrigeringsmetoderna, även för de korrigerade uppgifterna.

- 12.08 Även om de flesta transaktioner och balansposter fördelas med en viss regelmässighet på samtliga kvartal, finns det några operationer som koncentreras till ett eller två kvartal varje år. Detta är fallet för bl.a. inkomstskatt, utdelningar, räntor. Behandlingen av sådana fall beror väsentligen på den bakomliggande beräkningsmetoden.
- 12.09 Från teoretisk synpunkt finns det inte något hinder för att den utformning som används för kvartalsräkenskaperna är densamma som används för årsräkenskaperna. I praktiken är det emellertid lämpligt att förenkla och aggregera årsräkenskapernas utformning för att erhålla tillförlitliga kvartalsräkenskaper så snabbt som möjligt (se det program för tabeller och för data som skall levereras inom ramen för ENS 95).
-

KAPITEL 13

REGIONALA RÄKENSKAPER

- 13.01 Med regionala räkenskaper avses en regional fördelning av de olika konton, som ingår i nationalräkenskaperna. De regionala räkenskaperna använder samma begrepp som de nationella, dock med de undantag som framgår av detta kapitel.
- 13.02 Ett fullständigt system av ekonomiska räkenskaper på regional nivå innebär att man behandlar varje region som en separat ekonomi. Transaktioner med andra regioner antar då karaktären av en sorts externa transaktioner. Man måste dock skilja mellan externa transaktioner som avser andra regioner och externa transaktioner som avser utlandet.
- 13.03 Begreppsmässiga problem (jfr. 13.10–13.14) utgör en viktig förklaring till att regionala räkenskaper är begränsade till att avse konton för produktionsverksamhet och institutionellt främst för hushållssektorn.

DET REGIONALA TERRITORIET

- 13.04 Den regionala ekonomin inom ett land är en del av det landets nationella ekonomi. Den nationella ekonomin definieras i termer av institutionella enheter. Den består av alla institutionella enheter som har sin hemvist inom ett lands ekonomiska territorium (jfr. 2.04). Ekonomiskt territorium sammanfaller nästan, men inte helt, med landets geografiska territorium (jfr 2.05). Det ekonomiska territoriet kan fördelas på regionala territorier samt det utom-regionala territoriet.
- 13.05 Det regionala territoriet innefattar
- a) den region som är en del av det geografiska territoriet, samt
 - b) alla frihandelszoner, inklusive magasin, lagerförråd och fabriker under tullkontroll inom regionen.
- 13.06 Det utom-regionala territoriet består av alla de delar av det ekonomiska territoriet som inte direkt kan hänföras till någon av regionerna. Däri ingår
- a) det nationella luftrummet, territorialvattnet och den kontinentalhylla på internationellt vatten där landet innehar exklusiva rättigheter,
 - b) territoriella enklaver (dvs. geografiska territorier belägna i andra länder och i enlighet med fördrag eller avtal mellan statsmakterna nyttjade av landets offentliga myndigheter (ambassader, konsulat, militära baser, forskningstationer etc.), samt
 - c) olje- och gasfyndigheter på internationellt vatten, utanför landets del av kontinentalhyllan, vilka drivs av inhemska enheter.
- 13.07 Standardindelningen av territoriella enheter för statistikändamål (Nomenclature of territorial units for statistics — NUTS) ger en enkel och enhetlig indelning av EU's ekonomiska territorium. NUTS utgör den territoriella standardindelningen för regionalräkenskaperna.

ENHETER OCH HEMVIST

- 13.08 Det föreligger två typer av enheter. Den första enheten är den lokala branschenheten (LBE), vilket används för analys av de flöden som uppkommer i samband med produktionsprocesser och när det gäller användning av varor och tjänster. Den andra typen är institutionella enheter, som används för analys av flöden som påverkar inkomster, kapital och finansiella transaktioner, andra flöden och balansräkningar.
- 13.09 En LBE är den del av en branschenhet, som motsvarar en lokal enhet. Den lokala enheten är en institutionell enhet eller del därav, som producerar varor och tjänster och som har en geografiskt identifierbar belägenhet. (jfr. 2.106.). Därigenom kan i princip den regionala hemvisten hos ett arbetsställe fastställas på ett otvetydigt sätt.

När det gäller transaktioner som avser produktionsverksamhet är det nödvändigt att redovisa flöden mellan LBE, som tillhör samma institutionella enhet och som är belägna i olika regioner. ENS rekommenderar att leveranser mellan LBE ingår i definitionerna av produktion och detta är speciellt viktigt i regionala räkenskaper.

- 13.10 När det gäller institutionella enheter är det två typer som måste beaktas i regionala räkenskaper. Den första är de inom-regionala enheterna, vilka har sin ekonomiska hemvist inom regionen och för vilka huvuddelen av verksamheten sker inom regionen. Bland de inom-regionala enheterna ingår hushåll, de aktiebolag, vars alla LBE är belägna i regionen, kommuner och landsting, delar av socialförsäkringen samt många av hushållens organisationer.

De andra typen är de multi-regionala enheterna, vars ekonomiska hemvist gäller för flera regioner. Många aktiebolag och några hushållsorganisationer är av denna typ. I än större omfattning gäller detta de institutionella enheter, vars verksamhet täcker hela landet, t.ex. staten och vissa aktiebolag och statliga affärsverk, i en monopol eller liknande situation, t.ex. järnvägsväsendet och nationella kraftföretag.

- 13.11 För de inom-regionala enheterna allokeras alla transaktioner till den region där enheterna har sin ekonomiska hemvist. För hushållen gäller att deras ekonomiska hemvist är i den region de bor, inte där de arbetar. För övriga inom-regionala enheter gäller att deras ekonomiska hemvist är den region där de är belägna.

- 13.12 För multi-regionala enheter är vissa transaktioner inte möjliga att i strikt bemärkelse och begreppsmässigt sett hänföra till en bestämd region. Detta gäller flertalet inkomstomfördelning och finansiella transaktioner. Följaktligen kan för multi-regionala enheter vissa saldoposter inte tydligt definieras på regional nivå.

- 13.13 Man skulle kunna överväga att med hjälp av olika tumregler fördela alla transaktioner för multi-regionala enheter på region. Detta bör dock inte betraktas som enbart en approximation i det praktiska arbetet. Det skulle nämligen också innebära en begreppsmässig omformulering av ENS, eftersom de skäl som förhindrar att man uppställer ett fullständigt kontosystem för LBE respektive produktionsenheter på nationell nivå också i princip förhindrar att alla institutionella enheter och dess konton fördelas på region; detta skulle sålunda i princip innebära att man konstruerade ett fullständigt system av konton för LBE.

- 13.14 Till följd av ovannämnda sakförhållande är systemet av regionala räkenskaper begränsat till följande

a) Regionala branschvisa fördelningar av produktionsverksamhet:

- 1) Förädlingsvärdet, brutto.
- 2) Löner och kollektiva avgifter.
- 3) Sysselsättning.
- 4) Antal anställda.
- 5) Fasta bruttoinvesteringar.

b) Bruttonationalprodukt per region (BNPR).

c) Regionala konton för hushållssektorn.

METODER FÖR REGIONALA FÖRDELNINGAR

- 13.15 Regionala räkenskaper baseras på transaktioner för de enheter som har sin ekonomiska hemvist i det regionala territoriet. I allmänhet kan regionala fördelningar erhållas genom metoder som går antingen nerifrån och upp, eller uppifrån och ner, eller avser någon form av blandning av dessa. De tre metoderna kan beskrivas på följande sätt:

a) *Nerifrån och upp-metoden*

Beräkningar enligt nerifrån och upp-metoden bygger på information som gäller för enheter som har sin ekonomiska hemvist i regionen och som aggregeras så att data på regional nivå erhålles. Summerat för alla regioner måste dessa data stämma överens med data i de nationella räkenskaperna.

b) *Uppifrån och ner-metoden*

Beräkningar enligt uppifrån och ner-metoden innebär fördelning av totaler i nationalräkenskaperna på region. Detta görs utan att man därvid särskiljer enskilda regionala enheter. I stället använder man fördelningsnycklar, som i så hög grad som möjligt anknyter till de typer av transaktioner som man vill fördela. Metoden kallas uppifrån och ner eftersom ett aggregat fördelas på region utan att anknytas till enskilda enheter. Det behövs emellertid en begreppsmässig föreställning om vilka regionala enheter det gäller för att fördelningsnyckelns regionala tillämplighet skall kunna avgöras.

c) *Blandade metoder*

Metoden att gå nerifrån och upp går sällan att tillämpa i sin renodlade form. Därför måste man även använda blandade metoder. Det kan t.ex. förekomma att en variabel eller ett aggregat av variabler kan regionalfördelas med hjälp av nerifrån och upp-metoden på NUTS-1 nivån. För ytterligare regional fördelning till NUTS-2 eller NUTS-3 nivån kan uppifrån och ner-metoden behöva tillgripas.

- 13.16 Fördelen med nerifrån och upp-metoden är i princip att den direkt utnyttjar den relevanta informationen på regional nivå. En fördel med uppifrån och ner-metoden är att man får garanti för konsistens mellan nationalräkenskaper och regionalräkenskaper för alla regioner. En nackdel är att beräkningarna inte görs med stöd av direkt information och sker med fördelningsnycklar som bara kan antas vara korrelerade med den variabel som de avser att mäta.
- 13.17 Flöden som begreppsmässigt är samma som i nationalräkenskaperna skall i största möjliga utsträckning beräknas regionalt med hjälp av direkt information, dvs. enligt nerifrån och upp-metoden. Uppifrån och ner-metoden ger inte tillräckligt solitt underlag för att bedöma tillförlitligheten i beräkningarna, medan nerifrån och upp-metoden kan användas för att fästa uppmärksamhet på skillnader som erhålles i förhållande till totalerna på nationell nivå.

AGGREGAT PÅ BRANSNIVÅ

- 13.18 En bransch i en region består av en grupp av LBE som bedriver samma eller likartad ekonomisk verksamhet (jfr. 2.108). LBE är den enhet som uppgifterna om produktionsverksamhet (produktion, insatsförbrukning, etc.) baseras på.
- 13.19 Den generella principen är att aggregat över produktionsverksamhet skall allokeras till den region där de enheter som svarar för de ifrågavarande transaktionerna har sin ekonomiska hemvist. LBE:s hemvist är det primära kriteriet för hur de olika aggregaten skall allokeras regionalt.
- 13.20 För att fördela fasta bruttoinvesteringar på region gäller som generell princip att det precis som på nationell nivå är ägandesektorn som är avgörande för hur klassificering skall ske (jfr 2.205, fotnot 1). För fasta tillgångar som ägs av en multiregional enhet gäller att de skall fördelas på de LBE där de används. För fasta tillgångar gäller samma principer som i nationalräkenskaperna att de — när de används i form av operationell leasing — förs till den region där ägaren har sin ekonomiska hemvist, medan föremål som anskaffats genom finansiell leasing förs till regionen där användaren har sin ekonomiska hemvist.
- 13.21 Det kan i praktiken vara så att det bara finns information för enheter som täcker flera LBE med verksamhet i flera olika branscher och/eller regioner. I sådana fall kan tillgängliga indikatorer (t.ex. löner och kollektiva avgifter eller sysselsättning per region) behöva användas för att erhålla en regional fördelning på önskvärd branschnivå.
- 13.22 När man definierar en LBE kan man skilja mellan tre typfall:
- a) En produktionsverksamhet med en bestämd belägenhet och en arbetskraftanvändning över en viss nivå⁽¹⁾ erbjuder inga problem. I några fall behövs emellertid ytterligare förtydligande (jfr 13.24–13.27).
 - b) En produktionsverksamhet med en bestämd belägenhet men med en arbetskraftsanvändning under en viss nivå behandlas inte som en separat LBE och dess produktion förs till den lokala enhet som administrerar verksamheten.

⁽¹⁾ Arbetskraftsanvändning över en viss nivå betyder i detta sammanhang minst en årsarbetskraft på halvtid.

- c) För produktionsverksamhet som saknar en bestämd belägenhet gäller att det hemvistbegrepp som används på nationell nivå skall tillämpas.
- 13.23 Hjälpverksamheter betraktas inte som fristående enheter, som är skilda från den huvudverksamhet eller sidoverksamhet som de betjänar (jfr 2.104). Följaktligen skall hjälpverksamheter behandlas som integrerade med den LBE som de stöder.
- Hjälpverksamheter kan bedrivas på särskilda lokaliteter och vara belägna i annan region än den LBE de betjänar. En strikt tillämpning av ovannämnda huvudregel skulle vid den regionala fördelningen av hjälpverksamheter innebära en underskattning av aggregaten i de regioner som har en hög koncentration av hjälpverksamheter. I enlighet med principerna för bestämning av hemvist gäller därför att de förs till den region där de är belägna; branschningen sker därvid med ledning av vad som gäller för det LBE som de betjänar.
- 13.24 För några branscher behövs ytterligare förtydligande av metoderna för fördelning på region. Dessa branscher är
- a) byggnadsverksamhet,
 - b) transport, magasinering och kommunikation, och
 - c) finansiell verksamhet.
- 13.25 För byggnadsverksamhet gäller att byggplatsen skall betraktas som en LBE förutsatt att verksamheten är betydande (jfr 2.09 fotnot 4). På grund av att en del utrustning, t.ex. pålningskranar och lyftkranar, är flyttbara mellan de enskilda byggplatserna inom en LBE och information saknas på denna nivå, rekommenderas att fasta bruttoinvesteringar i sådan utrustning allokeras till den region där huvudkontoret för ifrågavarande branschenshet är beläget.
- 13.26 För transportväsende, inklusive transport i rörledningar, är det nödvändigt att definiera de LBE till vilka produktionsverksamheten och de fasta bruttoinvesteringarna skall hänföras. För landtransporter (exklusive järnvägar) gäller att produktionen och bruttoinvesteringarna förs till de depåer eller liknande LBE där utrustningen är baserad. För sjötransportväsende skall produktion och transportmedel föras till den region där de har sin hemmabas. Rörledningar hänförs till den LBE som bedriver verksamheten.
- För järnvägar och luftfart skall uppifrån och ner-metoden användas och totalerna på nationell nivå fördelas på region med hjälp av lämpliga fördelningsnycklar. Löner och kollektiva avgifter skall allokeras till de regioner där arbetskraften är anställd. Driftöverskott brutto skall fördelas med hjälp av indikatorer över tågrörelser och flyglinjer.
- När det gäller kommunikationsföretag utgör teleautomater, teleapparater och telenät etc. bara stödfunktioner. De är sålunda inga självständiga enheter och måste hänföras till de LBE som har det administrativa ansvaret. De fasta bruttoinvesteringarna i infrastruktur skall också föras dit.
- 13.27 För finansiell verksamhet skall förädlingsvärdet fördelas från inkomstsidan. Löner och kollektiva avgifter skall allokeras till den LBE där arbetskraften är anställd. Driftöverskott, brutto, skall för kreditinrättningar fördelas på LBE i proportion till summan av utlåning och inlåning och för försäkringsinstitutioner i förhållande till erhållna premier. De fasta bruttoinvesteringarna avser i huvudsak byggnader och skall därför fördelas på de regioner där de är belägna.
- 13.28 Produktionen skall värderas i baspriser (jfr. 3.47). Produkter, som används för insatsförbrukning skall värderas i de mottagarpriser som gäller när de används i produktionsprocessen (jfr. 3.72). Som en följd av detta blir förädlingsvärdet för varje bransch värderat i baspriser.
- Fasta bruttoinvesteringar skall värderas i mottagarpriser, inklusive installationsavgifter och andra kostnader i samband med byte av äganderätt. När de fasta tillgångarna är producerade i egen regi skall värderingen ske i de baspriser som gäller för motsvarande produktslag eller — när sådana uppgifter saknas — till produktionskostnaderna (jfr. 3.113).
- 13.29 Den regionala motsvarigheten till BNP är BNPR (bruttonationalprodukt per region). BNPR skall värderas till marknadspriser, genom att man till förädlingsvärdet i baspriser för alla branscher lägger regionens skatter minus subventioner på produkter och import. Summan av BNPR i marknadspris för varje region, inklusive BNPR för det utomregionala territoriet, motsvarar BNP till marknadspris.

KONTON FÖR HUSHÅLLSSEKTORN

- 13.30 Bruttonationalprodukten per region är resultatet av produktionsverksamheten i de LBE som har sin ekonomiska hemvist i regionen. Fördelningen och omfördelningen av inkomsterna resulterar i några andra viktiga saldposter, nämligen primär inkomst och disponibel inkomst. Till följd av de omständigheter som anförts i 13.10–13.14 finns i de regionala räkenskaperna dessa inkomstbegrepp enbart för hushållssektorn.
- 13.31 Regionala konton för hushållssektorn utgör en precisering på regional nivå av motsvarande konton på nationell nivå. Av praktiska skäl görs en begränsning till
- kontot för allokering av primära inkomster,
 - kontot för fördelning av sekundära inkomster.
- Generellt sett är syftet att mäta primär inkomst och disponibel inkomst för de hushåll som har sin hemvist i regionen.
- 13.32 De regionala kontona för hushållssektorn är baserade på de hushåll som har sin hemvist på det regionala territoriet. När det gäller definitionerna av hushåll som institutionella enheter och motsvarande för hushållssektorn hänvisas till 2.13, 2.16, 2.75 och 2.76. Det antal personer som tillhör hushåll med hemvist i regionen motsvarar regionens totala inhemska befolkning.
- 13.33 I allmänhet är de regler som gäller för att på nationell nivå avgöra hemvisten för hushållen tillämpiga också för de regionala kontona för hushållssektorn. Undantag görs dock beträffande hemvisten för studenter och långtidspatienter när vårdregionen finns i samma land. I de regionala räkenskaperna förs de då som hemmavarande i vårdregionen om vistelsen överstiger ett år.
- 13.34 I de regionala kontona för hushållssektorn måste två överväganden göras för hushåll, som äger personliga företag, mark och/eller en andra bostad i en annan region.
- Ett hushåll som äger ett personligt företag (sålunda ej kvasibolag på nationell nivå) i en annan region*

Det personliga företaget betraktas som en konstruerad statistisk inhemsk enhet i vårdregionen. Som en konsekvens blir de sammansatta förvärvsinkomster som erhålles när man beräknar produktionen branschvis en del av regionens sammansatta förvärvsinkomster. Emellertid måste sammansatta förvärvsinkomster som redovisas regionalt i kontot för allokering av primära inkomster för hushållen vara lika med den sammansatta förvärvsinkomst som totalt erhålles för hushållen med hemvist i regionen oavsett i vilken region dessa inkomster bildats.
 - Ett hushåll, som äger mark och/eller en andra bostad i en annan region*

Också i detta fall betraktas marken och/eller den andra bostaden som en konstruerad statistisk inhemsk enhet i vårdregionen. Följaktligen kommer arrenden och hyror som betalas av den som använder egendomen att erläggas till den konstruerade statistiska enheten. Om den andra bostaden används av ägaren för egen slutlig konsumtion, registreras hyresvärdet som en mellan-regional export från regionen där bostaden är belägen till regionen där ägaren har sin hemvist. Denna region importerar dessa tjänster och använder dem som konsumtionsutgift. På samma sätt som för sammansatta förvärvsinkomster kommer de driftsöverskott som erhålles ur denna produktion regionalt att skilja sig från de driftsöverskott som redovisas som inkomst i kontot för allokering av primära inkomster för hushållen; för ekonomin totalt är båda dock lika.

BILAGA I

INDIREKT MÄTTA FINANSIELLA TJÄNSTER
FÖRÄNDRINGAR I ENS-KAPITLEN OM FISIM ALLOKERAS

Kapitel 1

1.13

<p><i>Ta bort</i></p> <p>”— att indirekt mätta finansiella tjänster registreras som insatsförbrukning i en konstruerad sektor eller bransch.”</p>	<p><i>Lägg till och ersätt med</i></p> <p>”— att fördela indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM) på användande sektorer/näringsgrenar”</p>
---	--

1.25

<p><i>Lägg till vid 1.25. ”Några av de större begreppsskillnaderna är:”</i></p> <p>”i) Användningen av indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM) har fördelats på användarsektorer/näringsgrenar i stället för en symbolisk näringsgren. Som en följd härav är användningen av FISIM inte längre enligt vedertaget bruk registrerad som insatsförbrukning utan kan även bli slutlig konsumtion och export. Detta innebär att även import av FISIM kan förekomma.”</p>

Kapitel 3

3.70. j)

<p><i>Ta bort</i></p> <p>”endast för den totala ekonomin: alla indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM) tillhandahållna av inhemska producenter.”</p>	<p><i>Lägg till och ersätt med</i></p> <p>”användningen av indirekt mätta finansiella tjänster hos inhemska producenter”</p>
--	--

3.76. e

<p><i>Lägg till ”finansiella tjänster som debiteras direkt”:</i></p> <p>”och delar av indirekt mätta finansiella tjänster som används för slutlig konsumtion av hushållen”</p>
--

3.142.h

<p><i>Lägg till omedelbart efter 3.142. ”— Finansiella tjänster med summan av de explicita provisionerna och avgifterna”:</i></p> <p>”h) Delar av indirekt mätta finansiella tjänster som används av utlandet”</p>
--

Kapitel 4

4.51

Ta bort

”Om värdet av finansförmedlares tjänster inte fördelas mellan olika kunder, skall inte den faktiska räntebetalningen till eller från finansförmedlare justeras för att eliminera de marginaler som svarar mot den implicita avgiften hos finansförmedlare. En justeringspost behövs i kontona för allokering av primärinkomster hos finansförmedlarna och hos en nominell bransch, till vilken, enligt konvention, finansförmedlarnas hela produktion allokeras som insatsförbrukning.”

Lägg till och ersätt med

”Om värdet av finansförmedlares tjänster fördelas mellan olika kunder, skall de faktiskt betalda eller erhållna räntorna till eller från finansförmedlare justeras för att den marginal som representerar de implicita avgifterna till finansförmedlare skall kunna särskiljas. Summan av de räntor som låntagare betalar till finansförmedlare skall reduceras med ett uppskattat värde på avgifterna medan summan av de räntor som insättare erhåller på liknande sätt måste ökas. Värdet av dessa avgifter behandlas som betalning för tjänster producerade av finansförmedlare för sina kunder och inte som räntebetalning.”

Kapitel 8

8.09

Lägg till

Tabell A.I.1 och A.I.2 för att visa konsekvenserna av fördelningen av FISIM på de siffror som presenteras i kapitel 8 (numeriskt exempel).

8.14

Ta bort

”Eftersom indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM) inte allokeras till användande sektor, behandlas hela värdet av produktion av FISIM som insatsförbrukning i en nominell sektor med produktionsvärdet noll och ett negativt förädlingsvärde lika stort som insatsförbrukningen men med omvänt tecken. På detta sätt reducerar man förädlingsvärdet för alla sektorer och branscher tillsammans totalt sett med detta belopp. För att förenkla presentationen av kontona kan man låta bli att sätta in en tilläggs-kolumn för den nominella sektorn, och i stället beakta motsvarande värde i kolumnen för den totala ekonomin.”

Lägg till och ersätt med

”Eftersom indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM) är fördelade på användarsektorer är vissa delar av räntebetalningarna omklassificerade till betalning för tjänster. Denna omklassificering har konsekvenser för värdet av produktion och insatsförbrukning (liksom även för värdet av import, export och slutlig konsumtion).”

8.24

Ta bort

"Eftersom indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM) inte allokeras till användande sektorer, är de poster som visas för räntor de som svarar mot faktiskt betalda eller mottagna räntor. En justering görs på tillgångssidan i kolumnen finansiella företag (med negativt tecken) och i kolumnen nominell sektor (med positivt tecken). För att förenkla presentationen av kontona är det möjligt att avstå från att lägga till en extra kolumn för den nominella sektorn, och istället presentera det motsvarande talet i kolumnen för den totala ekonomin."

Lägg till och ersätt med

"Eftersom indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM) är fördelade på användarsektorer motsvaras posten "ränta" i kontot för primär inkomstfördelning av betalda resp. erhållna räntor efter det att FISIM dragits av från faktiska räntebetalningar från låntagare och lagts till långivares erhållna räntor."

Kapitel 9

9.25. a)

Ta bort

"insatsförbrukningen efter bransch inkluderar användning av indirektmätta finansiella tjänster, som registreras i en nominell bransch (se avsnitt 9.33)"

9.25. b)

Ta bort

"minus användning av indirekt mätta finansiella tjänster (som registreras i en nominell näringsgren, se avsnitt 9.33)"

9.33

Ta bort

"Genomgående i tillgångs- och användningstabellerna har näringsgrensklassificeringen NACE.Rev.1 . . . Följaktligen är dess totala förädlingsvärde brutto lika med dess (negativa) driftöverskott netto."

Tabell A.1.1 — Följder av att allokera FISIM till institutionell sektor, inklusive icke-marknadsproducenter

Användning	Tillgång											Konto						
	Total	Varor och tjänster (tillg.)	S.2	S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	S.12	S.13		S.14	S.15	S.1	S.2	Varor och tjänster (anv.)	Total
I. Produktions/utrikes konto	2	2													2		2	I. Produktions/utrikes konto
	4														4	4	4	
	27																	
	30																	
II.1.1 Konto för inkomstbildning	30																	II.1.1. Konto för inkomstbildning
	230																	II.1.2. Konto för allokering av primära inkomster
	22																	
II.2 Konto för sekundärinkomstfördelning	22																	II.2 Konto för sekundärinkomstfördelning

Tabell A.1.1 — Följder av att allokera FISIM till institutionell sektor, inklusive icke-marknadsproducenter
(fortsättning)

Användning	Tillgång															Konto
	Total	Varor och tjänster (tillg.)	S.2	S.1	S.15	S.14	Hushåll	S.13	Offentlig sektor	S.12	Finansiella företag	S.11	Icke-finansiella företag	Transaktions- och saldposter	Total	
II.4 Inkomst-användningskonto	28			28	3	19	6							P.3 Konsumtionsavgift		II.4 Inkomst-användningskonto
		6		-6	-2	16	-27	48	-41					B.8n Sparande, netto/ Utrikessaldo		

Tabell A.1.2 — Följder av att allokera FISIM till nominell sektor

Användning	Tillgång															Konto
	Total	Varor och tjänster (tillg.)	S.2	S.1	S.15	S.14	Hushåll	S.13	Offentlig sektor	S.12	Finansiella företag	S.11	Icke-finansiella företag	Transaktions- och saldposter	Total	
I. Produktionskonto	48			48										P.1 Produktion		I. Produktionskonto
														P.2 Insatsförbrukning		
														B.1 Förädlingsvärde/ Utrikessaldo för varor och tjänster		
II.1.1 Konto för inkomst-bildning														B.2 Driftsöverskott		II.1.1 Konto för inkomst-bildning

Tabell A.I.2 — Följder av att allokera FISIM till nominell sektor
(fortsättning)

Användning	Tillgång											Konto	
	Total	S.2 Varor och tjänster (tillg.)	S.1 Totala eko- nomin	S.15 HIO	S.14 Hus- håll	S.13 Offent- lig sektor	S.12 Finan- siella företag	S.11 Icke- finan- siella företag	Nomi- nell	Transaktions- och saldoposter	Nomi- nell		Total
II.1.2. Konto för allokering av pri- mära in- komster	222	16	206	7	17	39	77	66	48	D.41 Ränta		222	II.1.2. Konto för allokering av pri- mära in- komster
			-6	-2	16	-27	48	-41	48	P.119 Justering för FISIM			
									-41	B.5 Primärinkomstsaldo			
II.2 Konto för se- kundär inkomst- fördel- ning			-6	-2	16	-27	48	-41	-41	B.6 Disponibel inkomst			II.2 Konto för sekundär inkomst- fördelning
II.4 In- komst- använd- nings- konto		6	-6	-2	16	-27	48	-41		B.8n Sparande, netto/ Utrikessaldo			II.4 In- komst- använd- nings- konto

BILAGA II

LEASING OCH AVBETALNINGSKÖP AV VARAKTIGA VAROR

DEFINITIONER

1. Förutom genom att direkt köpa varaktiga varor kan en institutionell enhet få tillgång till dem på följande sätt: genom operationell leasing, finansiell leasing och avbetalningsköp. I samtliga tre fall förvärvar den aktuella institutionella enheten rätten att använda en varaktig vara, trots att varan juridiskt förblir i en annan enhets ägo.

Leasing

2. När en institutionell enhet A äger en varaktig vara och överför rätten att använda denna vara till en annan enhet B, benämns A uthyraren och B hyrestagaren. Betalningar från B till A som ersättning för överföringen av rätten att använda varan kallas hyresbetalningar. Uthyraren kan vara identisk med, eller ett dotterbolag till, tillverkaren eller säljaren av den varaktiga varan, med uthyraren kan också vara en fullständigt oberoende enhet utan band med tillverkaren eller säljaren. Alla sorters tillverkade varaktiga varor, från byggnader och anläggningar till varaktiga konsumtionsvaror, kan vara föremål för leasing, och varje slag av institutionell enhet kan använda leasing för att erhålla rätten att använda varaktiga varor. De två typerna av leasing, operationell och finansiell leasing, behandlas olika i systemet.

Operationell leasing

3. Hyrestagaren förvärvar rätten att använda en varaktig vara för en viss tidsperiod, som kan vara lång eller kort men inte nödvändigtvis fastställd på förhand. När hyresperioden upphör förväntar sig uthyraren varan tillbaka i mer eller mindre samma skick som när han hyrde ut den, bortsett från normal förslitning. Det är då sannolikt att uthyraren endera hyr ut varan till en annan hyrestagare eller använder den på något annat sätt. Hyresperioden täcker sålunda inte hela, eller den övervägande delen av, varans ekonomiska livstid.

Enheter som är verksamma i operationell leasing äger expertkunskap om de varaktiga varor som de hyr ut. De håller lager av dessa varor för att kunna hyra ut dem direkt vid förfrågan eller med kort varsel. Vanligen erbjuder de en uppsättning modeller att välja mellan. För att deras varaktiga varor skall fungera väl måste uthyraren utföra underhåll och reparationer på de varor som de avser att hyra ut. Uthyraren tar normalt också ansvaret för reparationer och underhåll för en vara, liksom för ersättning vid oreparerbarhet, då varan är uthyrd.

Operationell leasing omfattar inte situationer där ägaren till utrustning också tillhandahåller personal att handha utrustningen, eller uthyrning av icke producerade tillgångar. Sådana aktiviteter är klassificerade på annat ställe (se paragraf 7).

Finansiell leasing

4. Hyrestagaren förvärvar rätten att använda en varaktig vara i utbyte mot hyresbetalningar under en förutbestämd och utdragen tidsperiod. Om alla risker och ersättningar förbundna med ägarskap, i praktiken men inte formellt, har överförts från uthyraren till hyrestagaren, är uthyrningen finansiell. Vid finansiell leasing täcker hyresperioden hela, eller nästan hela, den varaktiga varans ekonomiska livstid. Hyrestagaren har ofta företräde (option) att köpa varan till ett nominellt pris vid slutet av hyresperioden. Uthyraren behöver inte ha någon expertkunskap om varan i fråga. Han erbjuder ingen reparation, underhåll eller ersättning av varan till hyrestagaren. Normalt väljs varan av hyrestagaren och levereras direkt till denne av producenten eller säljaren. Uthyrarens roll är sålunda rent finansiell.

ENS godtar den ekonomiska verkligheten bakom finansiell leasing genom att registrera den på följande sätt: Uthyraren tillhandahåller hyrestagaren ett lån som gör det möjligt för hyrestagaren att köpa en

varaktig vara, till vilken hyrestagaren i praktiken blir ägaren. Systemet behandlar sålunda den varaktiga varan som om den ägdes av hyrestagaren från början av hyresperioden. Faktiskt betalda hyror av hyrestagaren till uthyraren måste delas upp i återbetalning av lånebelopp och räntebetalningar relaterade till det tillräknade lånet.

Avbetalning

5. En varaktig vara säljs till en köpare med överenskomna framtida betalningar som motprestation. Varan övergår i köparens ägo omedelbart, även om den enligt lag förblir säljarens eller finansiärens egendom som säkerhet eller garanti tills alla överenskomna betalningar har erlagts. Avbetalning begränsas vanligen till varaktiga konsumtionsvaror, och de flesta köpare är hushåll. Finansiärer av avbetalningskontrakt är vanligen fristående institutionella enheter som verkar i nära samarbete med säljare av varaktiga varor.

BEHANDLING I KONTOSYSTEMET

Operationell leasing

6. En varaktig vara som har köpts för att hyras ut är del av uthyrarens fasta bruttokapitalbildning (P.51) och redovisas som en fast kapitaltillgång (AN.III) i uthyrarens balansräkning under hela sitt ekonomiska liv. Senare kapitalförslitning (K.1) avseende den varaktiga varan registreras i uthyrarens konon.

Hyresbetalningar som erhålls av en uthyrare noteras i dennes produktionskonto som produktion (P.1), av hyres(leasing)tjänster. Om hyrestagaren är en producent är hyresbetalningarna del av dennes insatsförbrukning (P.2). När hyrestagaren är ett hushåll i rollen av slutkonsument, är hyresbetalningarna del av hushållets utgift för slutlig konsumtion (P.3).

7. I NACE Rev. 1 klassificeras operationell leasing av fast egendom till aktivitetsartikel 70.20 Uthyrning av egna fastigheter. Operationell leasing av andra varaktiga varor klassificeras till avdelning 71 Uthyrning av fordon och maskiner utan bemanning samt av hushållsartiklar och varor för personligt bruk. Operationell leasing omfattar inte uthyrning av maskiner och utrustning med personal för drift, vilken klassificeras i enlighet med de tjänster som tillhandahålls av utrustningen och personalen. Så t.ex. klassificeras uthyrning av lastbil med förare till aktivitetsart 60.24 Vägtransport av gods. Institutionellt är aktiebolag som sysslar med operationell leasing klassificerade till sektor S.11 Icke finansiella företag, men uthyrare inom operationell leasing kan också hittas i sektor S.14 Hushåll.

Om uthyraren är inhemsk medan hyrestagaren är utländsk, visas hyresbetalningar som export av tjänster (P.62). Eftersom den uthyrda varan noteras på den inhemska enhetens (uthyrarens) balansräkning, redovisas varan inte på utlandskontot. Om uthyraren är utländsk medan hyrestagaren är inhemsk, registreras hyresbetalningar som import av tjänster (P.72). I detta fall anses inte varan själv ingå i det ekonomiska territoriet (endast dess tjänster gör det). Den uthyrda varan noteras sålunda varken på utlandskontot eller på något annat konto.

Finansiell leasing

8. Om hyrestagaren är en producent redovisas den varaktiga varan som fast bruttokapitalbildning (P.51) för hyrestagaren i början av hyresperioden. Över hela hyresperioden (om hyrestagaren inte försummar hyresbetalningarna) visas varan som en fast tillgång (AN.III) i hyrestagarens balansräkning. Senare kapitalförslitning (K.1) redovisas i hyrestagarens konon. Vid slutet av hyresperioden endera a köper hyrestagaren varan till dess restvärde och den står kvar i hyrestagarens balansräkning, eller b återgår varan till uthyraren och den noteras som en negativ fast bruttokapitalbildning hos hyrestagaren och lämnar sålunda hyrestagarens balansräkning, och kan föras in i uthyrarens balansräkning eller en tredje persons, till vilken uthyraren har sålt vidare.
9. Om hyrestagaren är ett hushåll i rollen av slutlig konsument, behandlas den varaktiga varan som om den köpts av hyrestagaren för slutlig konsumtion i början av hyresperioden. Det betyder att köparens

pris för den hyrda varan är del av hyrestagarens utgift för slutlig konsumtion (P.3) i början av hyresperioden och att varan endast noteras som en varaktig konsumtionsvara i minnesposten till hyrestagarens balansräkning.

Ett lån (F.4) till uthyraren tillräknas hyrestagaren. Värdet av lånet är köparens pris för den uthyrda varan plus kostnader för ägarbyte (om det är några). Det utestående tillräknade lånet (AF.4) visas i uthyrarens och hyrestagarens balansräkningar som en finansiell tillgång respektive skuld. Hyresbetalningar anses utgöras av två element, återbetalning av lånebelopp (F.4) och ränta (D.41), med en slutlig återbetalning som sammanfaller med upphörandet av det finansiella uthyrandet (leasing).

10. Räntan på det tillräknade lånet bestäms implicit så att ackumulerade återbetalningar över hyresperioden blir exakt lika med värdet av lånet. När hyresbetalningarna är konstanta från period till period, kommer räntedelen av hyran att minska över tiden, medan återbetalningsdelen kommer att öka med motsvarande belopp, som för ett lån med lika stora avbetalningar. När värdet av lånet, hyran och längden av hyresperioden är kända för varje kontrakt kan räntesatsen, räntebetalningarna och återbetalningsbeloppen lätt beräknas med hjälp av en standardformel. När detaljerade uppgifter om varje hyreskontrakt inte är tillgängliga, vilket ofta är fallet i praktiken, måste rimliga antaganden göras för att klara av dessa beräkningar. I många länder behandlar affärsbokföringen finansiell leasing på ett sätt som liknar det som här har beskrivits, vilket underlättar datasituationen.
11. Verksamheten för uthyrare inom finansiell leasing är finansiell förmedling. Vanligen tar uthyrare inte ut någon direkt avgift för sina förmedlingstjänster. Deras produktion är därför huvudsakligen eller enbart finansiella förmedlingstjänster som mäts indirekt (FISIM), beräknad på samma sätt som för förmedlare av andra finansiella tjänster: erhållen kapitalinkomst minus förfallen ränta, med undantag av erhållen kapitalinkomst från investering av eget kapital⁽¹⁾. En del uthyrare inom finansiell leasing ådrar sig skulder till andra oberoende enheter i de fall förfallen ränta kan observeras och beräkningen av FISIM är okomplicerad. Andra uthyrare inom finansiell leasing ådrar sig skulder enbart till sina moderföretag i de fall förfallen ränta kan vara svår att observera. I det senare fallet kan det bli nödvändigt att uppskatta summan av förfallen ränta genom att använda en ändamålsenlig räntesats.

Företag inom finansiell leasing klassificeras till den institutionella delsektorn S.123 Övriga finansinstitut utom försäkringsföretag och pensionsinstitut. Aktivitetsklassificeringen är NACE Rev. 1 aktivitetsartikel 65.21 Finansiell leasing.

12. ENS behandling av finansiell leasing innebär att den uthyrda varan inte redovisas på något av uthyrarens konton. Det är inte av någon betydelse för behandlingen av varan i sig om uthyraren är inhemsk eller utländsk. Om producenten eller säljaren av varan är inhemsk medan hyrestagaren är utländsk behandlas varan som exporterad (P.61) när hyrestagaren tar den i besittning, dvs. i början av hyresperioden. Om producenten/säljaren är utländsk medan hyrestagaren är inhemsk, anses varan som importerad (P.71) när hyresperioden börjar.

Avbetalning

13. Den varaktiga varan registreras som om den var köpt av köparen den dag han tar den i besittning till det pris som köparen skulle ha betalt i en transaktion med kontant betalning. Köparen får ett tillräknat lån (F.4/AF.4) med identiskt värde. ENS delar upp betalningarna från köparen till finansören i dels återbetalning av lånebeloppet (F.4), dels räntebetalningar (D.41), genom att använda samma metod som tillämpades för finansiell leasing.

Den produktionsaktivitet som utförs av finansörer av avbetalningsköp är finansiell förmedling. Eftersom de vanligen inte tar ut en direkt avgift för sina tjänster, utgörs deras hela produktion av finansiella förmedlingstjänster som mäts indirekt (FISIM), beräknad som erhållen kapitalinkomst minus förfallen ränta, med undantag av all kapitalinkomst som erhålls från eget kapital. Liksom i fallet finansiell leasing kan den förfallna räntan vara svår att observera och måste då uppskattas.

⁽¹⁾ För ytterligare detaljer, se kapitel III, paragraf 3.63.

14. I NACE Rev. 1 klassificeras finansiärer av avbetalningsköp till aktivitetsartikel 65.22 Annan kreditgivning. Avbetalningsföretag klassificeras till den institutionella underavdelningen S.123 Övriga finansinstitut utom försäkringsföretag och pensionsinstitut, men finansiärer av avbetalningskontrakt kan också hittas i avdelning S.41 Hushåll.

Om köparen är utländsk medan finansiären är inhemsk, behandlas varan som exporterad (P.61) när köparen tar den i besittning. I detta fall ger finansiären den utländska enheten (köparen) ett lån (F.4/AF.4). Om köparen är en inhemsk enhet medan finansiären inte är det, registreras varan som importerad (P.71) när den levereras till köparen, som samtidigt erhåller ett lån (F.4/AF.4) från den utländska finansiären. Återbetalning av lånebelopp (F.4) och räntebetalningar (D.41) behandlas på samma sätt som beträffande finansiell leasing innefattande utländska enheter.

BILAGA III

FÖRSÄKRING

INLEDNING

1. Det finns två huvudtyper av försäkring: social trygghetsförsäkring och övrig försäkring.

Social trygghetsförsäkring kan indelas i

- a) offentliga socialförsäkringssystem,
- b) privata fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem, och
- c) ej fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem, administrerade av arbetsgivare.

Övrig försäkring kan indelas i

- a) övrig livförsäkring, och
- b) övrig skadeförsäkring.

Återförsäkring och serviceverksamhet avseende försäkring behandlas i särskilda avsnitt i denna bilaga. Dessa former är främst knutna till övrig försäkring, med de kan också vara knutna till social trygghetsförsäkring.

DEFINITIONER

Social trygghetsförsäkring

2. Sociala trygghetsförsäkringssystem är sådana system, där sociala avgifter erläggs av anställda eller andra individer, eller å deras vägnar av arbetsgivarna, för att säkerställa rättigheter till sociala trygghetsförsäkringsförmåner för anställda eller andra avgiftsreläggare eller för deras anhöriga eller efterlevande. Sociala trygghetsförsäkringssystem täcker sociala risker och behov⁽¹⁾. I motsats till socialhjälp och sociala bidrag är sociala trygghetsförsäkringsförmåner betingade av deltagandet i ett socialt trygghetsförsäkringssystem.
3. Sociala trygghetsförsäkringssystem är ofta organiserade i kollektiva former, så att de som deltar inte behöver teckna individuella försäkringar i eget namn. Emellertid behöver inget hinder föreligga för att teckna individuella försäkringar i eget namn, något som ibland t.o.m. erfordras. Individuella försäkringar behandlas som en del av socialförsäkringarna om de täcker sociala risker och behov och om åtminstone ett av de följande tre villkoren är uppfyllda:
 - a) De är obligatoriska, antingen enligt lag eller enligt anställningsvillkor.
 - b) De är organiserade till förmån för en viss grupp och begränsade till gruppens medlemmar.
 - c) En arbetsgivare erlägger premierna å den anställdes vägnar.

Offentliga socialförsäkringssystem

4. Dessa system är inrättade, kontrollerade och finansierade av offentliga sektorn och omfattar hela samhället eller stora delar av samhället. Offentliga socialförsäkringssystem kan vara antingen fonderade eller ej fonderade. När separata fonder kan identifieras är dessa offentlig egendom och tillhör ej förmånstagarna. Socialförsäkringssystemens inkomster består av avgifter som erläggs av individer eller av arbetsgivarna å de anställdas vägnar, men de kan också innefatta transfereringar från andra offentliga organ. Att delta i socialförsäkringssystem är vanligen men inte alltid obligatoriskt. De ersättningar som tillfaller individerna är inte nödvändigtvis bestämda med hänsyn till hur mycket som tidigare erlagts i avgifter.

Det bör noteras att sociala trygghetsförsäkringssystem som offentliga sektorn inrättat för sina egna anställda inte klassificeras som offentliga socialförsäkringssystem utan som privata fonderade eller ej fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem.

⁽¹⁾ Jfr kap 4, punkt 4.83-4.86, där sociala risker och behov definieras.

Privata fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem

5. Det finns två kategorier av dessa system. Den första består av system i vilka sociala avgifter erläggs till försäkringsföretag eller autonoma pensionsinstitut, vilka är institutionella enheter som är skilda både från arbetsgivarna och de anställda. Dessa försäkringsföretag eller autonoma pensionsinstitut har ansvaret för att administrera de föreliggande fonderna och betala de sociala förmånerna. Den andra kategorin består av system där arbetsgivaren gör avsättningar till speciella reserver som bestrider förmånerna. Dessa reserver är åtskilda från andra reserver, men de utgör ej några från arbetsgivarna fristående institutionella enheter och de betecknas som icke-autonoma pensionsfonder.

Ej fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem, administrerade av arbetsgivarna

6. I dessa system gäller att arbetsgivarna betalar sociala förmåner till sina anställda, tidigare anställda eller deras anhöriga, vilket sker med hjälp av egna medel och utan att speciella reserver avsatts för ändamålet.

Övrig försäkring

7. Övrig försäkring förser individuella institutionella enheter, som är utsatta för vissa risker, med finansiellt skydd mot följderna av att vissa specificerade händelser inträffar. Det är också frågan om en form av finansförmedling, i vilken medel erlagts av försäkringstagarna och investerats i finansiella eller andra tillgångar, vilka avsatts som tekniska reserver för att kunna möta de framtida krav, som uppstår när de i försäkringsbrevens specificerade händelserna har inträffat.

Övrig försäkring som tecknats av hushåll kan avse samma slags risker och behov som de som täcks av de sociala trygghetsförsäkringssystemen. Övrig försäkring som tecknats av hushåll skiljer sig dock från social trygghetsförsäkring genom att de tecknats på det individuella hushållets eget initiativ och för dess egen förmån, oberoende av både arbetsgivare och det offentliga.

Övrig livförsäkring

8. När det gäller övrig livförsäkring består försäkringstagarna enbart av inhemska eller utländska hushåll. Försäkringstagaren gör vanliga premiebetalningar till en försäkringsgivare mot att denne i gengäld tillhandahåller en förmån att vid ett datum som antingen är givet eller som, då försäkringstagaren avlider, inträffar tidigare. Om försäkringstagaren säger upp försäkringen före dess förfallodag är denne berättigad till ett begränsat förmånsvärde. En förmån betalas alltså alltid till en försäkringstagare eller till dennes efterlevande. Försäkringsinstrument som ger en förmån om dödsfall inträffar inom en given period men ej annars, vanligen benämnd temporär dödsfallsförsäkring, betraktas inte som övrig livförsäkring utan hänförs till övrig skadeförsäkring. I praktiken är det inte alltid möjligt för försäkringsgivarna att skilja dessa försäkringar från övriga livförsäkringar beroende på försäkringsföretagens kontosystem. I dessa fall får av praktiska skäl temporära dödsfallsförsäkringar behandlas som vanlig livförsäkring.

En livförsäkringsfordran kan erläggas antingen som ett engångsbelopp eller som en årlig ersättning. Beloppet kan vara fast eller kan variera med hänsyn till de inkomster som genereras av de under försäkringsperioden investerade premiemedlen (*with profit policies* [övers. anm: svenskt begrepp är ännu ej etablerat men i lagförslaget används "försäkring med bonusrätt" alt. är "försäkring med rätt till återbäring"])). En speciell form av sådant instrument är unit-link försäkringar, för vilka utfallen varierar med hänsyn till värdet av en särskild fond.

Övrig skadeförsäkring

9. Vid övrig skadeförsäkring kan alla slag av institutionella enheter utgöra försäkringstagare. Övrig skadeförsäkring innefattar temporär dödsfallsförsäkring och försäkring mot varje annan risk än dödsfall, t.ex. olyckor, sjukdom, bränder. Fordringarna erläggs vanligen som engångsbelopp, men kan också betalas årligen. Fordran betalas inte alltid vid övrig skadeförsäkring. Normalt är antalet fordringshavare betydligt mindre än antalet försäkringstagare. För en individuell försäkringstagare saknas även på lång sikt samband mellan erlagda premier och erhållna försäkringsfordringar.

Återförsäkring

10. Ett försäkringsföretag med åtaganden gentemot försäkringstagarna kan ofta överföra några av de risker detta innebär på andra försäkringsföretag. Dessa transaktioner mellan försäkringsföretagen kallas återförsäkring.

Både liv- och skadeförsäkringsföretag kan använda sig av återförsäkringstransaktioner. De försäkringsföretag som åtar sig återförsäkring kan också ha åtaganden mot försäkringstagare, alternativt kan de vara specialiserade som återförsäkringsföretag.

Finansiella serviceföretag för försäkring

11. Som serviceföretag för försäkring räknas de enheter som bedriver verksamhet, som nära anknyter till försäkring men utan att de själva gör några riskåtaganden. Serviceföretag för försäkring omfattar särskilt
- försäkringsmäklare,
 - privata intresseorganisationer som betjänar försäkringsföretag och pensionsinstitut, och
 - enheter vars huvudsakliga verksamhet är att utgöra övervakningsmyndighet för försäkringsföretag och pensionsinstitut och för försäkringsmarknaden.

BEHANDLING I KONTOSYSTEMET

12. För att underlätta framställningen koncentreras beskrivningen som görs nedan av de olika typerna av försäkring till de fall där enbart inhemska subjekt är berörda. I slutet av varje stycke behandlas de speciella omständigheter som uppstår när även utländska subjekt är berörda.

Social trygghetsförsäkring

Offentliga socialförsäkringssystem

13. Den produktion som görs av de organ som administrerar dessa system är en del av offentliga sektorns produktion, värderad till produktionskostnad. Följaktligen beräknas ej någon försäkringstjänst för dessa socialförsäkringssystem.

Arbetsgivarnas avgifter till offentliga socialförsäkringssystem (D.121) behandlas som en del av löner och kollektiva avgifter, och är förda som kostnad för arbetsgivarens sektor i kontot för inkomstbildning och som intäkt för hushållen i kontot för allokering av primärinkomster. Arbetsgivarnas avgifter återkommer i kontot för sekundär inkomstfördelning som en del av arbetsgivarnas faktiska sociala avgifter (D.6111), erlagda av hushållen och mottagna av det offentliga. De anställdas egenavgifter (D.6112) och avgifter från egenföretagare och icke anställda (D.6113) registreras också i kontot för sekundär inkomstfördelning som erlagda av hushållen och mottagna av det offentliga. Kontanta socialförsäkringsförmåner (D.621) bokförs i kontot för sekundär inkomstfördelning som kostnad för offentliga sektorn och intäkt för hushållen, medan socialförsäkringsförmåner in natura förs i posterna D.6311 och D.6312 som kostnad för det offentliga och intäkt för hushållen i kontot för omfördelning av inkomster in natura.

14. De enheter som administrerar offentliga socialförsäkringssystem hänförs till delsektor S.1314 Socialförsäkring. Den aktivitetsklassificering som gäller enligt NACE Rev. 1 är undergrupp 75.30 Obligatoriska socialförsäkringsaktiviteter.

När en inlänning arbetar för en utländsk arbetsgivare förs dennes avgifter som kostnad för utlandet i utrikeskontot för primära inkomster och löpande transfereringar. Om den anställde också deltar i det utländska sociala trygghetsförsäkringssystemet skall alla intäkter och kostnader som normalt gäller offentliga sektorn föras som intäkter och kostnader för utlandet, och redovisas på utrikeskontot för

primära inkomster och löpande transfereringar. Emellertid anses i ENS sociala transfereringar in natura bara förekomma mellan inhemska enheter. Alla förmåner från utländska socialförsäkringssystem till inlämningar förs därför per definition som sociala förmåner andra än in natura (D.62).

När en utlänning arbetar för en inhemsk arbetsgivare förs dennes bidrag som intäkt för utlandet i utrikeskontot för primära inkomster och löpande transfereringar. Om en utlänning omfattas av det inhemska socialförsäkringssystemet skall transaktionerna mellan den anställde och den offentliga sektorn bokföras på utrikeskontot för primära inkomster och löpande transfereringar. Per definition betraktas alla förmåner till utländska anställda som sociala förmåner andra än in natura (D.62).

Ett exempel på de flöden som registreras för offentliga socialförsäkringssystem finns i tabell AI.1.

Privata fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem

15. System, som finansieras genom autonoma fonder behandlas annorlunda än system finansierade genom icke-autonoma fonder. För autonoma fonder beräknas försäkringstjänsten som

totala faktiska intjänade avgifter,

plus totala kompletterande bidrag,

minus försäkringsförmåner

minus ökning (plus minskning) i pensionsfondsreserver.

16. Alla fyra posterna i ekvation (A) redovisas exklusive kapitalvinster eller förluster. Totala kompletterande bidrag är identiska med kapitalinkomster som hänförs till försäkringstagarna, vilket är inkomster intjänade av privata socialförsäkringsfonder genom placering av tekniska reserver och pensionsreserver. I ENS betraktas dessa reserver som tillhörande försäkringstagarna, som därför erhåller de inkomster som dessa reserver genererar. Försäkringstjänsten förs som produktion (P.1) för de autonoma fonderna och som konsumtionsutgift (P.3) för hushållen.

Försäkringstjänster beräknas inte för icke-autonoma fonder. Kostnaderna för att administrera dessa fonder inkluderas i de olika kostnadsposterna i arbetsgivarnas produktionskonto.

17. De återstående transaktionerna behandlas lika i autonoma och icke-autonoma fonder. Arbetsgivarnas faktiska avgifter (D.121) visas som en del av löner och kollektiva avgifter, som kostnad för arbetsgivarsektorn i kontot för inkomstbildning och som intäkt för den anställdes hushåll i kontot för allokering av primära inkomster. Arbetsgivarsektorn kan avse varje institutionell sektor, inklusive offentliga sektorn och hushållen, i egenskap av arbetsgivare. Kapitalinkomster som hänförs till försäkringstagarna (del av D.4) förs i kontot för allokering av primära inkomster som kostnad för den sektor där fonderna ingår och som intäkt för hushållen. De inhemska autonoma fonderna förs till delsektorn för försäkringsföretag och pensionsinstitut (S.125). Icke-autonoma fonder förs uppenbarligen till samma sektor som arbetsgivaren. I NACE Rev. 1 klassificeras pensionsinstitutens aktivitet i undergrupp 66.02 Pensionsfondering.
18. Arbetsgivarnas faktiska kollektiva avgifter redovisas åter i kontot för sekundär inkomstfördelning som del av D.6111, i form av kostnad för hushållen och intäkt för den sektor där fonderna ingår. De anställdas egenavgifter (D.6112) och avgifter från egenföretagare och icke anställda (D.6113) redovisas också i kontot för sekundär inkomstfördelning som kostnad för hushållen och intäkt för den sektor där fonderna ingår. De avgifter som betalas av anställda och av egenföretagare och ej förvärvsarbete är lika med de direkta betalningarna plus de kapitalinkomster som hänförs till försäkringstagarna exklusive avgifterna för försäkringstjänster (som är lika med noll för de icke-autonoma fonderna). Privata fonderade sociala avgifter, inklusive pensioner, förs på kontot för sekundär inkomstfördelning som kostnad för fonderna och intäkter för hushållen. Per definition betraktas alla privata fonderade sociala avgifter som del av D.62, sociala förmåner andra än in natura.

19. Registrering i kontot för finansiella transaktioner består av två komponenter:

a) Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar (F.62), som innefattar alla skillnader mellan erlagda avgifter och intjänade avgifter och mellan försäkrings-

förmåner och erhållna förmåner⁽¹⁾. Enligt konvention redovisas denna del som en förändring (om nödvändigt negativ) i fondens skulder och hushållens tillgångar.

- b) Hushållens nettofordran i pensionsfonder (F.612), som också redovisas som en förändring (om nödvändigt negativ) i fondens skulder och hushållens tillgångar. Denna del motsvarar arbetsgivarnas och de anställdas avgifter för pensioner, som det redovisas i kontot för sekundär inkomstfördelning, minus pensioner förfallna till betalning.

20. Som en följd av att de noterats i kontot för finansiella transaktioner förekommer F.612 och F.62 i hushållens balansräkningar (som en tillgång) och i fondernas (som en skuld).

I kontot för användning av disponibel inkomst bokförs en justering för värdeförändring i hushållens nettofordran på pensionsreserver (D.8) som intäkt för hushållen och kostnad för fonderna. Denna notering är identisk med den andra komponenten av noteringen i kontot för finansiella transaktioner.

Arbetsgivare och offentliga sektorn gör tillfälligtvis extraordinära inbetalningar till privata sociala trygghetsförsäkringsfonder för att därigenom öka dessa fonders reserver. Sådana betalningar redovisas i kapitalkontot som andra kapitaltransfereringar (D.99) och då som kostnad för arbetsgivarsektorn eller den offentliga sektorn och intäkt för fondens sektor. Eftersom de sociala trygghetsförsäkringsfondernas reserver behandlas som om de vore ägda av hushållen, måste en motsvarande justering göras mellan fondens sektor och hushållen. Denna justering redovisas som andra kapitaltransfereringar (D.99), då som kostnad för fondsektorn och intäkt för hushållen.

21. Om en inhemsk anställd arbetar för en utländsk arbetsgivare, förs arbetsgivarens faktiska kollektiva avgifter (D.121) som en del av löner och kollektiva avgifter, i form av en kostnad för utlandet och en intäkt för hushållen. När arbetsgivaren är utländsk blir också icke-autonoma sociala trygghetsförsäkringsfonder utländska, medan autonoma fonder kan vara antingen inhemska eller utländska. Om den anställda är ansluten till en utländsk fond redovisas alla flöden mellan hushållet och fondsektorn som transaktioner mellan hushållen och utlandet. Försäkringstjänsten (som då gäller autonoma utländska fonder) redovisas som import av tjänster (P.72). Förändringen i nettofordringar på försäkringstekniska reserver (F.6) redovisas på kontot för finansiella transaktioner för utlandet, medan övriga flöden redovisas på utrikeskontot för primära inkomster och löpande transfereringar.
22. Om en utländsk anställd arbetar för en inhemsk arbetsgivare utgör arbetsgivarens faktiska kollektiva avgifter (D.121) en del av löner och kollektiva avgifter, i form av en kostnad för arbetsgivarens sektor och en intäkt för utlandet. Om den utländske anställda är ansluten till en inhemsk social trygghetsförsäkringsfond är förekommande försäkringstjänster en export av tjänster (P.62). Alla andra flöden mellan fonden och den anställda förs mellan fondsektorn och utlandet.

I synnerhet när utländska enheter är inblandade är inte alltid det nödvändiga dataunderlaget tillgängligt. Beräkningen av några av de poster som behöver bokföras måste då ibland baseras på antaganden.

Ett exempel på de flöden som redovisas för privata fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem visas i tabell AI.2.

Ej fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem administrerade av arbetsgivare

23. På samma sätt som för system finansierade med icke-autonoma fonder är administrationskostnaderna för ej fonderade system inkluderade i de olika kostnadsposterna i arbetsgivarens produktionskonto. Någon försäkringstjänst beräknas sålunda inte.

⁽¹⁾ Faktiska intjänade avgifter, som täcker risker som ådragits under den löpande perioden avviker vanligen från faktiskt erlagda avgifter. De senare täcker ofta risker som ådragits både under den löpande och efterföljande perioder. På motsvarande sätt är försäkringsförmåner ej alltid lika med erhållna förmåner. Förmåner som hänger samman med en händelse under en bokföringsperiod kan komma att bli utbetalda under en senare period.

Eftersom ej fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem ej utgör någon separat institutionell enhet, skild ifrån ifrågavarande arbetsgivare, sker alla transaktioner mellan arbetsgivarsektorn och hushållssektorn.

24. I ENS anses en arbetsgivare som administrerar ett ej fonderat system göra en tillräknad avgiftsbetalning till systemet på de anställdas vägnar. Denna tillräknade sociala trygghetsförsäkringsavgift (D.122) är en del av löner och kollektiva avgifter och redovisas som kostnad för arbetsgivaren på kontot för inkomstbildning och som intäkt för hushållen på kontot för allokering av primära inkomster. Arbetsgivarens tillräknade avgift visas igen i kontot för sekundär inkomstfördelning i post D.612, då som kostnad för hushållen och intäkt för arbetsgivaren. Storleken på denna avgift måste fastställas med ledning av arbetsgivarens förpliktelser att i framtiden tillhandahålla förmåner. I praktiken kan avgiften vanligen sättas lika med de under perioden utbetalda förmånerna.
25. Faktiska avgifter från de anställda redovisas när de förekommer som del av D.6112, i form av kostnad för hushållen och intäkt för arbetsgivarens sektor. I kontot för sekundär inkomstfördelning redovisas också pensioner och andra förmåner som del av D.62, i form av intäkter för hushållen och kostnader för arbetsgivaren.

Ej fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem tillhör uppenbarligen samma institutionella sektor som arbetsgivaren. I NACE Rev. 1 betraktas de som stödverksamhet.

26. Om en inlämning arbetar för en utländsk arbetsgivare, som administrerar ett ej fonderat socialt trygghetsförsäkringssystem sker alla transaktioner mellan hushållen och utlandet, i form av redovisning i utrikeskontot för primära inkomster och löpande transfereringar. Om en utlämning arbetar åt en inhemsk arbetsgivare, som administrerar ett sådant system, sker transaktioner mellan utlandet och arbetsgivarens sektor och redovisas i utrikeskontot för primära inkomster och löpande transfereringar.

Ett exempel på de flöden som registreras för ej fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem som administreras av arbetsgivaren visas i tabell A1.3.

Övrig försäkring

27. Produktionen av tjänster från övrig försäkring, såväl liv- som skadeförsäkring, beräknas som

faktiskt intjänade premier,

plus premietillägg,

minus försäkringsersättningar

minus ökning (plus minskning) av livförsäkringsreserver mot utestående risker och reserver i *with profit*-försäkringar.

28. Faktiskt intjänade premier är de faktiska premier, som täcker de risker som ådragits under den aktuella perioden. Faktiskt intjänade premier skiljer sig vanligen från faktiskt erhållna premier, eftersom de sistnämnda ofta täcker risker som ådrages både under den löpande och efterföljande perioder.

Premietillägg är identiskt med de kapitalinkomster som tilldelats försäkringstagarna, vilket motsvarar hela den inkomst som försäkringsföretagen erhållit genom att investera de försäkringstekniska reserverna, exklusive varje inkomst från investering av egna fonder. Försäkringstekniska reserver innehåller två komponenter: a Förskottsbetalning av premier och reserver gentemot utestående fordringar, som uppstår genom skillnaden mellan intjänade premier och erlagda premier respektive mellan erhållna ersättningar och försäkringsersättningar och b livförsäkringsreserver mot utestående risker och reserver för *with-profit*-försäkringar. Den senare komponenten avser endast livförsäkring. Försäkringstekniska reserver investeras vanligen i finansiella tillgångar, som ger intäkter i form av räntor och utdelning. Dessa reserver kan emellertid också investeras i fast egendom, i vilket fall inkomsterna erhålles som driftsöverskott.

29. Försäkringsersättningar täcker försäkringsfall som inträffat under den löpande perioden. Ofta betalas inte ersättningar förrän under en period som är senare än den då försäkringsfallen inträffat. Försäkringsersättningar är därför inte samma som erhållna ersättningar.

Ändringar i livförsäkringsreserver mot utestående risker och reserver för *with profit*-försäkringar består av avsättningar som görs till livförsäkringsreserver mot utestående risker och reserver för *with profit*-försäkringar för att bygga upp de kapitalsummor, som är garanterade enligt försäkringsinstrumenten. Dessa reserver berör bara livförsäkring.

Alla fyra posterna i ekvation (B) skall mätas exklusive kapitalvinster och förluster.

Övrig livförsäkring

30. Totala produktionen för övrig livförsäkring skall beräknas enligt ekvation (B) och redovisas i post P.1 i produktionskontot för delsektorn försäkringsföretag och pensionsfonder. Bortsett från den del som berör utländska hushåll används produktionen från övrig livförsäkring enbart som slutlig konsumtion av inhemska hushåll. Produktionen av livförsäkringstjänster skall fördelas mellan hushåll och utlandet i proportion till premiebetalningarna för inhemska resp. utländska hushåll. Livförsäkringstjänster som konsumeras av inlänningar förs som en del av hushållens slutliga konsumtion (P.3), medan de tjänster som konsumeras av utländska hushåll är en del av exporten av tjänster (P.62).
31. Ytterligare två transaktioner registreras för övrig livförsäkring. I kontot för allokering av primära inkomster redovisas kapitalinkomster vilka tilldelats försäkringstagarna (del av D.4) som kostnad för försäkringsföretagens sektor och som intäkt för hushållen. I kontot för finansiella transaktioner redovisas posten hushållens nettofordringar i form av livförsäkringsreserver som en förändring (om nödvändigt negativ) i hushållens tillgångar och livförsäkringsföretagens skulder. Förändringen i hushållens nettofordringar beror på alla förändringar i livförsäkringsreserver, både tekniska reserver (F.62) och livförsäkringsreserver mot utestående risker och reserver för *with profit*-försäkringar (F.611). Förändringen i nettofordringarna är därför lika med faktiska erlagda premier (ej intjänade) plus premietillägg minus erhållna ersättningar (ej försäkringsersättningar) och minus försäkringsjästanter.
32. På grund av dessa noteringar i kontot för finansiella transaktioner redovisas F.611 och F.62 också i balansräkningarna för hushållen som tillgång och för försäkringsgivarna som skuld.

Liksom för försäkringstjänsten skall kapitalinkomster som tilldelats försäkringstagarna (= premietilläggen) fördelas mellan hushållen och utlandet i proportion till premierna.

Institutionellt klassificeras livförsäkringsföretagen i S.125 Försäkringsföretag och pensionsinstitut. Aktivitetsklassificeringen enligt NACE Rev. 1 är undergrupp 66.01 Livförsäkring.

33. När ett inhemskt livförsäkringsföretag producerar tjänster åt ett utländskt hushåll redovisas försäkringstjänsten som export av tjänster (P.62). Kapitalinkomster som tilldelats försäkringstagarna redovisas som kostnad för försäkringssektorn och intäkt för utlandet i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar. Förändringen i utländska hushålls nettofordringar i form av livförsäkringsreserver redovisas i kontot för finansiella transaktioner för utlandet som en förändring i utlandets tillgångar och i livförsäkringssektorns skulder.

När inhemska hushåll tecknar försäkringsskydd hos utländska livförsäkringsgivare är bokföringen i princip rätlinjig: försäkringstjänsten redovisas som import av tjänster (P.72), tilldelade kapitalinkomster förs i utrikeskontot för primärinkomster och löpande transfereringar som kostnad för utlandet och intäkt för hushållen och förändringen i nettofordringar visas som en förändring i hushållens tillgångar och utlandets skulder. De uppgifter som skulle erfordras för att beräkna dessa poster är emellertid normalt ej tillgängliga, vanligen är endast de erlagda premierna kända. Det är därför nödvändigt att göra antaganden, t.ex. genom att applicera de relationer som gäller för inhemska försäkringsgivare mellan försäkringstjänst och premier respektive mellan tilldelade kapitalinkomster och premier på de premier som erlaggs av inhemska hushåll till utländska livförsäkringsgivare.

Ett exempel på de flöden som registreras för övrig livförsäkring visas i tabell AI.4.

Övrig skadeförsäkring

34. Produktionen för skadeförsäkringsföretag beräknas enligt ekvation (B) och redovisas i produktionskontot för delsektorn försäkringsföretag och pensionsinstitut. Tjänster från skadeförsäkring kan användas som insatsförbrukning (P.2) av varje inhemsk sektor, som slutlig konsumtion av hushållen när de ingår i hushållens slutliga konsumtionsutgifter (P.3), eller som export (P.62). Skadeförsäkringstjänster skall fördelas på branscher.

Ekvation (B) skall användas för att beräkna det totala värdet av produktionen av skadeförsäkring. Denna produktion skall sedan fördelas på användarsektor och bransch i proportion till de premier som erläggs av varje sektor. Alla inhemska sektorer utom hushållen använder dessa tjänster som insatsförbrukning, medan hushållen använder dem både för insatsförbrukning och för slutlig konsumtion. Hushållens användning av skadeförsäkringstjänster skall fördelas på insatsförbrukning och konsumtion i proportion till de erlagda premierna. Premier som klart hänger samman med produktionsverksamheten i personliga företag skall anses relaterade till insatsförbrukning, medan de återstående premierna som erläggs av hushållen skall anses vara relaterade till slutlig konsumtion.

35. I kontot för allokering av primära inkomster redovisas kapitalinkomster tilldelade försäkringstagarna som del av D.4, i form av kostnader för försäkringssektorn och intäkter för försäkringstagarens sektor. Idealt skulle kapitalinkomsterna tilldelas försäkringstagarna i proportion till de reserver som tilldelats varje försäkringstagarsektor, men detta är knappast möjligt i praktiken. Kapitalinkomster skall därför tilldelas försäkringstagarna i proportion till de premier som varje berörd sektor faktiskt erlägger.
36. I kontot för sekundär inkomstfördelning redovisas intjänade nettopremier som kostnad för alla försäkringstagarsektorerna och intäkt för försäkringssektorn. Intjänade nettopremier beräknas som faktiska premier plus kapitalinkomster tilldelade försäkringstagarna minus värdet av använda skadeförsäkringstjänster. Enligt ekvation (B) är intjänade nettopremier lika med fordringar tillgodo⁽¹⁾. I kontot för sekundär inkomstfördelning visas också försäkringsersättningar som kostnad för försäkringssektorn och intäkt för alla sektorer med försäkringstagare. Både intjänade nettopremier och försäkringsersättningar utgör del av post D.7, Övriga löpande transfereringar.

Några ersättningar uppstår till följd av förluster eller skador som försäkringstagaren åsamkar egendom eller personer tillhöriga en tredje part. I sådana fall registreras de gällande fordringarna som utbetalda från försäkringsföretagen direkt till den skadelidande sektorn, utan att indirekt föras via försäkringstagarens sektor.

37. I kontot för finansiella transaktioner redovisas försäkringstagarnas förändrade nettofordringar i form av skadeförsäkringsreserver som en ändring av tillgångarna för försäkringstagarsektorerna och en ändring av skulderna för försäkringssektorn. Förändringen i nettofordringar, klassificerad som F.62, beror på forskottsbetalningar av intjänade premier och reserver gentemot utestående fordringar. F.62 finns också som en skuld i skadeförsäkringsföretagens balansräkning och som tillgång i försäkringstagarens.

Skadeförsäkringsföretagen ingår i NACE Rev. 1 i undergrupp 66.03. Skadeförsäkring. Den institutionella sektorn är S.125 Försäkringsföretag och pensionsfonder.

När utländska enheter tecknar försäkringskydd hos inhemska skadeförsäkringsgivare redovisas försäkringstjänsten som export av tjänster (P.62). Kapitalinkomster tilldelade försäkringstagarna, intjänade nettopremier och försäkringsersättningar redovisas samtliga i utrikeskontot för primära inkomster och löpande transfereringar, medan försäkringstagarnas nettofordringar i form av skadeförsäkringsreserver visas i kontot för finansiella transaktioner för utlandet. I detta fall är inte beräkningarna för utlandet svårare än för de inhemska försäkringstagarsektorerna.

38. När inhemska enheter är försäkrade hos utländska skadeförsäkringsgivare är dataläget svårare, normalt finns uppgifter bara om erlagda premier och erhållna ersättningar. En förenklad metod, som bortser från skadeförsäkringsreserver och dithörande tilldelade kapitalinkomster, måste därför tillgripas:

⁽¹⁾ Försäkringsersättningar (claims due) består av de ersättningsskyldigheter som avser den aktuella perioden. Försäkringsersättningar enligt ENS är inte detsamma som försäkringsersättningar enligt företagsbokföringen då det sistnämnda även innefattar administrationskostnader vilka i nationalräkenskaperna utgör del av antingen förbrukning eller löner och kollektiva avgifter.

Försäkringstjänsten, som redovisas som import av tjänster (P.72) beräknas därvid som skillnaden mellan erlagda premier och erhållna ersättningar⁽¹⁾. Erlagda nettopremier beräknas som erlagda premier minus service avgift, och är därför lika med erhållna ersättningar. Både erlagda nettopremier och erhållna ersättningar redovisas i utrikeskontor för primära inkomster och löpande transfereeringar.

Ett exempel på de flöden som registreras för övrig skadeförsäkring visas i tabell AI.5.

Återförsäkring

39. ENS redovisar återförsäkringstransaktioner på ett enklare sätt än de direkta försäkringstransaktionerna (varmed avses transaktioner mellan försäkringsföretag och vanliga försäkringstagare). I stället för att särredovisa de olika flöden som förekommer (intjänade premier, fordringar tillgodo, provisioner etc.), förs återförsäkringstransaktioner helt enkelt som en tjänst som levereras från återförsäkringsföretag till direktförsäkringsföretag. Värdet av denna tjänst mäts som saldot av alla flöden mellan återförsäkringsgivare och direktförsäkringsgivare.

För inhemska liv- och skadeförsäkringsföretag redovisas mottagen återförsäkringstjänst som produktion (P.1), medan avgiven återförsäkringstjänst redovisas som insatsförbrukning (P.2). Inhemska mottagna återförsäkringstjänster från utlandet redovisas som export av tjänster (P.62), medan avgivna återförsäkringstjänster redovisas som import av tjänster (P.72).

40. För inhemska försäkringsföretag kan uppgifter om produktion och insatsförbrukning av återförsäkringstjänster erhållas ur försäkringsstatistiken. Att beräkna import och export av återförsäkringstjänster kan vara svårare, och beror på tillgången av och kvaliteten i betalningsbalansstatistiken. Nettot av utrikestransaktioner av återförsäkringstjänster kan dock lätt fastställas från försäkringsstatistik.

Återförsäkringstransaktioner mellan inhemska försäkringsföretag är ofta konsoliderade. För att vara i överensstämmelse med EC:s direktiv för försäkring rekommenderas emellertid i ENS att återförsäkringstransaktioner skall redovisas utan att vara konsoliderade. Skillnader i graden av konsolidering av återförsäkringstjänster mellan inhemska företag påverkar emellertid nivån på produktionen av försäkringstjänster, men saldoposter som förädlingsvärde, driftsöverskott och sparande påverkas inte.

Finansiella serviceföretag för försäkring

41. Produktionen av serviceverksamhet åt försäkring värderas med ledning av de avgifter eller provisioner som debiteras. När det gäller intresseorganisationer som bedrivs som affärssammanslutningar för försäkringsföretag och pensionsfonder värderas produktionen enligt de medlemsavgifter som erlaggs av sammanslutningens medlemmar. Denna produktion används som insatsförbrukning hos medlemmarna.

Institutionella enheter som i huvudsak är aktiva som serviceföretag för försäkringsverksamhet klassificeras i S.124 Finansiella serviceföretag. Aktivitetsklassificeringen enligt NACE Rev. 1 är undergrupp 67.20 Stödverksamhet för försäkring och pensionsfondering.

⁽¹⁾ Om möjligt skall man använda intjänade premier och försäkringsersättningar hellre än erlagda premier och erhållna ersättningar.

A.III.2 — Privata fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem
(fortsättning)

Användning	Tillgång																	
	Motsvarande enheter		S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	Transaktions- och saldposter	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	Motsvarande enheter		Total
	Varu- och tjänste konto	Utlands konto	Totala eko-nomin	HIO	Hushåll	Offentlig sektor	Finansiella företag	Icke-finansiella företag								Utlands konto	Varu- och tjänste konto	
Total																		
11			11		11										11	0		11
1			1		1										1			1
									<i>Konto för finansiella transaktioner</i>									
									F.612 Hushållens nettofordran i pensionsfonder	1	10	0			11	0		11
									F.62 Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar						1			1

A.III.3 — Ej fonderade sociala trygghetsförsäkringssystem, administrerade av arbetsgivare

Användning	Tillgång																	
	Motsvarande enheter		S.1	S.15	S.14	S.13	S.12	S.11	Transaktions- och saldposter	S.11	S.12	S.13	S.14	S.15	S.1	Motsvarande enheter		Total
	Varu- och tjänste konto	Utlands konto	Totala eko-nomin	HIO	Hushåll	Offentlig sektor	Finansiella företag	Icke-finansiella företag								Utlands konto	Varu- och tjänste konto	
Total																		
19			0	1	0	5	1	12							19	0		19
19			0		19										19	0		19
19			0	1	0	5	1	12							19	0		19
									<i>Konto för inkomstbildning</i>									
									D.122 Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter						19	0		19
									<i>Konto för allokering av primära inkomster</i>									
									D.122 Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter						1			1
									<i>Konto för fördelning av sekundära inkomster</i>									
									D.612 Tillräknade sociala avgifter	12	1	5	0	1	19	0		19
									D.623 Icke fonderade sociala löneförhöjningar				19		19	0		19

A.III.4 — Övrig livförsäkring

Tillgång

Användning

Total	Motsvarande enheter		S.1 Totala eko- nomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finan- siella företag	S.11 Icke- finan- siella företag	S.11 Icke- finan- siella företag	S.12 Finan- siella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	S.1 Totala eko- nomin	Motsvarande enheter		Total
	Varu- och tjänste konto	Utlands konto													Utlands konto	Varu- och tjänste konto	
0	0	0													0	0	0
0	0	0													0	0	0
4	4	4	4				4								4	4	4
7	7	7	7		7					7					7	7	7
4	4	0	4									4			4	4	4
22	22	0	22		22		22								22	0	22

A.III.5 — Övrig skadeförsäkring

Användning

Tillgång

Total	Motsvarande enheter		S.1 Totala ekonomin	S.15 HIO	S.14 Hushåll	S.13 Offentlig sektor	S.12 Finansiella företag	S.11 Icke-finansiella företag	Transaktions- och saldoposter	S.11 Icke-finansiella företag	S.12 Finansiella företag	S.13 Offentlig sektor	S.14 Hushåll	S.15 HIO	S.1 Totala ekonomin	Motsvarande enheter		Total
	Varu- och tjänste konto	Utländs konto														Utländs konto	Varu- och tjänste konto	
0		0							Utrikes konto								0	0
0	0	0							P.6 Export av varor och tjänster							0	0	0
6	6	0	4	0	3	0	0	1	P.7 Import av varor och tjänster							0	0	0
4	6	0	4	0	3	0	0	0	Produktionskonto						6	0	0	6
6	4	0	4	0	3	0	0	1	P.1 Produktion						6	0	0	6
									P.2 Insatsförbrukning									4
									Konto för allokering av primära inkomster									
6	6	0	6				6	6	D.44 Kapitalinkomst tillräknad försäkringstagarna						6	0	0	6
45	2	0	43	0	31	4	0	8	Konto för fördelning av sekundära inkomster						43	0	0	45
45	0	0	45				45	45	D.71 Skadeförsäkringspremier, netto						45	0	0	45
									D.72 Skadeförsäkringsfordringar							3	0	3
2			2		2				Konto för användning av disponibel inkomst							2	0	2
									P.3 Konsumtionsutgift							2	0	2
2	2	0	2	0	2	0	0	0	Konto för finansiella transaktioner						2	0	0	2
									F.62 Förskottsbetaling av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar							2	0	2

BILAGA IV

KLASSIFIKATIONER OCH KONTON

KLASSIFIKATIONER

KLASSIFIKATION AV INSTITUTIONELLA SEKTORER (S)

S.1	Totala ekonomin
<i>S.11</i>	<i>Icke-finansiella företag</i>
S.11001	Offentligt ägda icke-finansiella företag
S.11002	Nationella privata icke-finansiella företag
S.11003	Utlandskontrollerade icke-finansiella företag
<i>S.12</i>	<i>Finansiella företag</i>
S.121	Centralbanker
S.122	Andra monetära finansinstitut
S.12201	Offentligt ägda
S.12202	Nationella privata
S.12203	Utlandskontrollerade
S.123	Övriga finansinstitut utom försäkringsföretag och pensionsinstitut
S.12301	Offentligt ägda
S.12302	Nationella privata
S.12303	Utlandskontrollerade
S.124	Finansiella serviceföretag
S.12401	Offentligt ägda
S.12402	Nationella privata
S.12403	Utlandskontrollerade
S.125	Försäkringsföretag och pensionsinstitut
S.12501	Offentligt ägda
S.12502	Nationella privata
S.12503	Utlandskontrollerade
<i>S.13</i>	<i>Offentlig sektor</i>
S.1311	Staten
S.1312	Delstater
S.1313	Kommuner
S.1314	Socialförsäkring
<i>S.14</i>	<i>Hushåll</i>
S.141 + S.142	Arbetsgivare (inklusive egenföretagare utan anställda)
S.143	Anställda
S.1441	Mottagare av kapitalinkomster
S.1442	Mottagare av pensioner
S.1443	Mottagare av andra transfereringar
S.145	Övriga hushåll
<i>S.15</i>	<i>Hushållens ideella organisationer (HIO)</i>
S.2	Utlandet
S.21	Europeiska unionen
S.211	Europeiska unionens medlemsstater
S.212	Europeiska unionens institutioner
S.22	Tredjeländer och internationella organisationer

KLASSIFIKATION AV TRANSAKTIONER OCH ANDRA FLÖDEN

Transaktioner i varor och tjänster (produkter) (P)

P.1	Produktion
P.11	Marknadsproduktion
P.119	Justering för indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM)
P.12	Produktion för egen slutlig användning
P.13	Övrig icke-marknadsproduktion
P.2	Insatsförbrukning
P.3	Konsumtionsutgift
P.31	Individuell konsumtionsutgift
P.32	Kollektiv konsumtionsutgift
P.4	Faktisk konsumtion
P.41	Faktisk individuell konsumtion
P.42	Faktisk kollektiv konsumtion
P.5	Bruttoinvestering
P.51	Fast bruttoinvestering
P.511	Anskaffning minus avyttring av materiella fasta tillgångar
P.5111	Anskaffning av nya materiella fasta tillgångar
P.5112	Anskaffning av befintliga materiella fasta tillgångar
P.5113	Avyttring av befintliga materiella fasta tillgångar
P.512	Anskaffning minus avyttring av immateriella fasta tillgångar
P.5121	Anskaffning av nya immateriella fasta tillgångar
P.5122	Anskaffning av befintliga immateriella fasta tillgångar
P.5123	Avyttring av befintliga immateriella fasta tillgångar
P.513	Ökning av värdet av icke-finansiella icke producerade tillgångar
P.5131	Väsentliga förbättringar av icke-finansiella icke producerade tillgångar
P.5132	Kostnader vid ägarbyte av icke-finansiella icke producerade tillgångar
P.52	Lagerinvestering
P.53	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål
P.6	Export av varor och tjänster
P.61	Export av varor
P.62	Export av tjänster
P.7	Import av varor och tjänster
P.71	Import av varor
P.72	Import av tjänster

Omfördelningstransaktioner (D)

D.1	Löner och kollektiva avgifter
D.11	Egentlig lön
D.12	Arbetsgivares kollektiva avgifter
D.121	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter
D.122	Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter
D.2	Skatter på produktion och import
D.21	Produktskatter
D.211	Mervärdesskatter (skatter av momstyp)

D.212	Importskatter och tullar, exklusive moms
D.2121	Importtullar
D.2122	Skatter på import, exklusive moms och importtullar
D.214	Produktskatter, exklusive moms och importskatter
D.29	Övriga produktionskatter
D.3	Subventioner
D.31	Produktsubventioner
D.311	Importsbventioner
D.319	Övriga produktsubventioner
D.39	Övriga produktionsbventioner
D.4	Kapitalinkomst
D.41	Ränta
D.42	Inkomst från bolag
D.421	Utdelning från bolag
D.422	Ågaruttag från kvasibolag
D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet
D.44	Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna
D.45	Arrenden
D.5	Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.
D.51	Inkomstskatter
D.59	Övriga löpande skatter
D.6	Sociala avgifter och förmåner
D.61	Sociala avgifter
D.611	Faktiska sociala avgifter
D.6111	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter
D.61111	Arbetsgivares obligatoriska faktiska kollektiva avgifter
D.61112	Arbetsgivares frivilliga faktiska kollektiva avgifter
D.6112	Anställdas egenavgifter
D.61121	Anställdas obligatoriska egenavgifter
D.61122	Anställdas frivilliga egenavgifter
D.6113	Egenföretagares och icke anställdas sociala avgifter
D.61131	Egenföretagares och icke anställdas obligatoriska sociala avgifter
D.61132	Egenföretagares och icke anställdas frivilliga sociala avgifter
D.612	Tillräknade sociala avgifter
D.62	Sociala förmåner andra än in natura
D.621	Kontanta socialförsäkringsförmåner
D.622	Privat fonderade sociala förmåner
D.623	Icke fonderade sociala löneförmåner
D.624	Kontanta socialbidrag
D.63	Sociala transfereringar in natura
D.631	Sociala naturaförmåner
D.6311	Socialförsäkringsförmåner, återbetalningar
D.6312	Andra socialförsäkringsförmåner in natura
D.6313	Socialbidrag i form av naturaförmåner
D.632	Transfereringar av individuella icke marknadsprodukter
D.7	Andra löpande transfereringar
D.71	Skadeförsäkringspremier, netto
D.72	Skadeförsäkringsfordringar
D.73	Löpande transfereringar inom den offentliga sektorn

D.74	Löpande internationell samverkan
D.75	Diverse löpande transfereringar
D.8	Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsreserver
D.9	Kapitaltransfereringar
D.91	Kapitalskatter
D.92	Investeringsbidrag
D.99	Andra kapitaltransfereringar

Transaktioner i finansobjekt (F) (Nettoförvärv av finansiella tillgångar/skulder)

F.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)
F.11	Monetärt guld
F.12	Särskilda dragningsrätter (SDR)
F.2	Sedlar, mynt och inlåning
F.21	Sedlar och mynt
F.22	Överförbar inlåning
F.29	Övrig inlåning
F.3	Värdepapper andra än aktier
F.33	Värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat
F.331	Kortfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat
F.332	Långfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat
F.34	Finansiella derivat
F.4	Lån^{a)}
F.41	Kortfristiga lån
F.42	Långfristiga lån
F.5	Aktier och andra ägarandelar^{a)}
F.51	Aktier och andra ägarandelar, exklusive fondandelar
F.511	Noterade aktier, exklusive fondandelar
F.512	Icke noterade aktier, exklusive fondandelar
F.513	Andra ägarandelar
F.52	Fondandelar
F.6	Försäkringstekniska reserver
F.61	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder
F.611	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver
F.612	Hushållens nettofordran i pensionsfonder
F.62	Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar
F.7	Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter^{a)}
F.71	Handelskrediter och förskott
F.79	Övriga obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter, exklusive handelskrediter och förskott

Övriga kapitalbildningsposter (K)

K.1	Kapitalförslitning
K.2	Anskaffning minus avyttring av icke-finansiella icke producerade tillgångar
K.21	Anskaffning minus avyttring av mark och andra materiella icke producerade tillgångar
K.211	Anskaffning av mark och andra materiella icke producerade tillgångar
K.212	Avyttring av mark och andra materiella icke producerade tillgångar

^{a)} Memorandumpost F.m: Direkta investeringar i utlandet

K.22	Anskaffning minus avyttring av immateriella icke producerade tillgångar
K.221	Anskaffning av immateriella icke producerade tillgångar
K.222	Avyttring av immateriella icke producerade tillgångar
K.3	Ekonomisk tillblivelse av icke producerade tillgångar
K.4	Ekonomisk tillblivelse av producerade tillgångar
K.5	Naturlig tillväxt av icke odlade biologiska tillgångar
K.6	Ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar
K.61	Uttag av naturtillgångar
K.62	Övrigt ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar
K.7	Förlust genom katastrofer
K.8	Konfiskation utan ersättning
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar
K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder
K.11	Nominella kapitalvinster/-förluster
K.11.1	Neutrala kapitalvinster/-förluster
K.11.2	Reala kapitalvinster/-förluster
K.12	Klassificerings-och strukturförändringar
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder
K.12.21	Monetarisering/demonetarisering av guld
K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld

KLASSIFIKATION AV SALDOPOSTER^{b)} (B)

B.1	Förädlingsvärde/B.1* Nationalprodukt
B.2	Driftsöverskott
B.3	Sammansatt förvärvsinkomst
B.4	Företagarinkomst
B.5	Primärinkomstsaldo/B.5* Nationalinkomst
B.6	Disponibel inkomst
B.7	Justerad disponibel inkomst
B.8	Sparande
B.9	Finansiellt sparande
B.10	Förändringar i nettoförmögenhet
B.10.1	Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar ^{c), d)}
B.10.2	Förändringar i nettoförmögenhet genom andra volymförändringar i tillgångar

^{b)} Alla saldoposter kan beräknas brutto eller netto med avseende på kapitalförslitningen. Koden för bruttosaldoposter består av postens kod plus bokstaven b. På motsvarande sätt anges nettovärde med bokstaven n i förbindelse med en kod.

^{c)} "Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar" är inte en saldopost i kontosystemet. Det är summan av högra sidan av kapitalkontot. Då den emellertid är en viktig komponent i förändringar i nettoförmögenhet, kodas den tillsammans med de andra komponenterna i detta aggregat.

^{d)} "Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar" för utlandet hänför sig till förändringar i nettoförmögenhet som beror på bytesbalans och kapitaltransfereringar.

B.10.3	Förändringar i nettoförmögenhet genom nominella kapitalvinster/-förluster
B.10.31	Förändringar i nettoförmögenhet genom neutrala kapitalvinster/-förluster
B.10.32	Förändringar i nettoförmögenhet genom reala kapitalvinster/-förluster
B.11	Utrikessaldo för varor och tjänster
B.12	Bytesbalans
B.90	Nettoförmögenhet
BF.90	Finansiell nettoförmögenhet

KLASSIFIKATION AV TILLGÅNGAR (A)

Icke-finansiella tillgångar (AN)

AN.1	Producerade tillgångar
AN.11	Fasta tillgångar
AN.111	Materiella fasta tillgångar
AN.1111	Bostäder
AN.1112	Övriga byggnader och anläggningar
AN.11121	Övriga byggnader
AN.11122	Anläggningar
AN.1113	Maskiner och inventarier
AN.11131	Transportmedel
AN.11132	Övriga maskiner och inventarier
AN.1114	Odlade tillgångar
AN.11141	Avelsdjur, mjölkkor, dragdjur etc.
AN.11142	Vingårdar, fruktträdgårdar och övriga trädplanteringar som ger återkommande skörd
AN.112	Immateriella fasta tillgångar
AN.1121	Mineralprospektering
AN.1122	Datorprogramvara
AN.1123	Litterära, musikaliska och andra konstnärliga originalverk
AN.1129	Övriga immateriella fasta tillgångar
AN.12	Lagerstockar
AN.121	Insatsvaror
AN.122	Varor i arbete
AN.1221	Växande skog, växande skörd, slaktdjur etc.
AN.1222	Övriga varor i arbete
AN.123	Färdigvaror
AN.124	Handelsvaror
AN.13	Värdeföremål
AN.131	Ädla metaller och ädelstenar
AN.132	Antikviteter och andra konstföremål
AN.139	Övriga värdeföremål
AN.2	Icke producerade tillgångar
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar
AN.211	Mark
AN.2111	Tomt- och anläggningsmark
AN.2112	Odlad mark
AN.2113	Rekreationsmark med anslutande ytvatten
AN.2119	Övrig mark med anslutande ytvatten
AN.212	Mineraltillgångar

AN.2121	Kol-, olje- och naturgastillgångar
AN.2122	Metalliska mineraltillgångar
AN.2123	Icke metalliska mineraltillgångar
AN.213	Icke odlade biologiska tillgångar
AN.214	Vattenresurser
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar
AN.221	Patent
AN.222	Arrenden och andra överlåtelsebara kontrakt
AN.223	Förvärvat goodwill
AN.229	Övriga immateriella icke producerade tillgångar

Finansiella tillgångar/skulder (AF)

AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)
AF.11	Monetärt guld
AF.12	Särskilda dragningsrätter (SDR)
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning
AF.21	Sedlar och mynt
AF.22	Överförbar inlåning
AF.29	Övrig inlåning
AF.3	Värdepapper andra än aktier
AF.33	Värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat
AF.331	Kortfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat
AF.332	Långfristiga värdepapper andra än aktier, exklusive finansiella derivat
AF.34	Finansiella derivat
AF.4	Lån^{e)}
AF.41	Kortfristiga lån
AF.42	Långfristiga lån
AF.5	Aktier och andra ägarandelar^{e)}
AF.51	Aktier och andra ägarandelar, exklusive fondandelar
AF.511	Noterade aktier, exklusive fondandelar
AF.512	Icke noterade aktier, exklusive fondandelar
AF.513	Andra ägarandelar
AF.52	Fondandelar
AF.6	Försäkringstekniska reserver
AF.61	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder
AF.611	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver
AF.612	Hushållens nettofordran i pensionsfonder
AF.62	Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver mot utestående fordringar
AF.7	Obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter
AF.71	Handelskrediter och förskott
AF.79	Övriga obetalda/förutbetalda inkomster och utgifter, exklusive handelskrediter och förskott

^{e)} Memorandumpost AF.m: Direkta investeringar i utlandet

OMGRUPPERING OCH KODNING AV NÄRINGSRENER (A), PRODUKTER (P) OCH
INVESTERINGAR (FAST REALKAPITALBILDNING) (PI)

A60

Kod	Beskrivning	Referens till NACE Rev. 1
01	Jordbruk, jakt och service i anslutning härtill	01
02	Skogsbruk och service till skogsbruk	02
05	Fiske, vattenbruk samt service i anslutning härtill	05
10	Kol- och torvutvinning	10
11	Utvinning av råpetroleum och naturgas samt service i anslutning härtill	11
12	Utvinning av uran- och toriummalm	12
13	Utvinning av metallmalmer	13
14	Annan mineralutvinning	14
15	Livsmedels- och dryckesvarufremställning	15
16	Tobaksvarutillverkning	16
17	Textilvarutillverkning	17
18	Tillverkning av kläder; pälsberedning	18
19	Garvning och annan läderberedning; tillverkning av reseffekter, handväskor, skodon o.d.	19
20	Tillverkning av trä och varor av trä, kork, rotting o.d. utom möbler	20
21	Massa-, pappers- och pappersvarutillverkning	21
22	Förlagsverksamhet; grafisk produktion och reproduktion av inspelningar	22
23	Tillverkning av stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle	23
24	Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter	24
25	Tillverkning av gummi- och plastvaror	25
26	Tillverkning av icke-metalliska mineraliska produkter	26
27	Stål- och metallframställning	27
28	Tillverkning av metallvaror utom maskiner och apparater	28
29	Tillverkning av maskiner som inte ingår i annan underavdelning	29
30	Tillverkning av kontorsmaskiner och datorer	30
31	Tillverkning av andra elektriska maskiner och artiklar	31
32	Tillverkning av teleprodukter	32
33	Tillverkning av precisionsinstrument, medicinska och optiska instrument samt ur	33
34	Tillverkning av motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	34
35	Tillverkning av andra transportmedel	35
36	Tillverkning av möbler; annan tillverkning	36
37	Återvinning	37
40	El-, gas-, ång- och hetvattenförsörjning	40
41	Vattenförsörjning	41
45	Byggverksamhet	45
50	Handel med och service av motorfordon; detaljhandel med drivmedel	50

Kod	Beskrivning	Referens till NACE Rev. 1
51	Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	51
52	Detaljhandel utom med motorfordon; reparation av hushållsartiklar och personliga artiklar	52
55	Hotell- och restaurangverksamhet	55
60	Landtransport; transport i rörsystem	60
61	Sjötransport	61
62	Lufttransport	62
63	Stödtjänster till transport; resebyråverksamhet	63
64	Post- och telekommunikationer	64
65	Finansförmedling utom försäkring och pensionsfondsverksamhet	65
66	Försäkring och pensionsfondsverksamhet utom obligatorisk socialförsäkring	66
67	Stödtjänster till finansiell verksamhet	67
70	Fastighetsverksamhet	70
71	Uthyrning av fordon och maskiner utan bemanning samt av hushållsartiklar och varor för personligt bruk	71
72	Databehandlingsverksamhet m.m.	72
73	Forskning och utveckling	73
74	Andra företagstjänster	74
75	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	75
80	Utbildning	80
85	Hälso- och sjukvård, sociala tjänster; veterinärverksamhet	85
90	Avfallsrening, avfallshantering, renhållning o.d.	90
91	Intressebevakning; religiös verksamhet	91
92	Rekreations-, kultur- och sportverksamhet	92
93	Annan serviceverksamhet	93
95	Förvärvsarbete i hushåll	95
99	Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d.	99

A31

Kod	Beskrivning	Referens till NACE Rev. 1
AA	Jordbruk, jakt och skogsbruk	A
BB	Fiske	B
CA	Utvinning av energimineral	CA
CB	Utvinning av malmer och mineral utom energimineral	CB
DA	Livsmedels-, dryckesvaru- och tobaksvaruframställning	DA
DB	Textil- och beklädnadsvarutillverkning	DB
DC	Tillverkning av läder och lädervaror	DC
DD	Trävarutillverkning	DD
DE	Massa-, pappers- och pappersvarutillverkning; förlagsverksamhet och grafisk produktion	DE
DF	Tillverkning av stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle	DF
DG	Tillverkning av kemikalier och kemiska produkter	DG

Kod	Beskrivning	Referens till NACE Rev. 1
DH	Tillverkning av gummi- och plastvaror	DH
DI	Tillverkning av icke-metalliska mineraliska produkter	DI
DJ	Metallframställning och metallvarutillverkning	DJ
DK	Tillverkning av maskiner som ej ingår i annan underavdelning	DK
DL	Tillverkning av el- och optikprodukter	DL
DM	Tillverkning av transportmedel	DM
DN	Övrig tillverkning	DN
EE	El-, gas-, värme- och vattenförsörjning	E
FF	Byggverksamhet	F
GG	Partihandel och detaljhandel; reparation av motorfordon, hushållsartiklar och personliga artiklar	G
HH	Hotell- och restaurangverksamhet	H
II	Transport, magasinering och kommunikation	I
JJ	Finansiell verksamhet	J
KK	Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	K
LL	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	L
MM	Utbildning	M
NN	Hälso- och sjukvård, sociala tjänster; veterinärverksamhet	N
OO	Andra samhällseliga och personliga tjänster	O
PP	Förvärvsarbete i hushåll	P
QQ	Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d.	Q

A17

Kod	Beskrivning	Referens till NACE Rev. 1
A	Jordbruk, jakt och skogsbruk	A
B	Fiske	B
C	Utvinning av mineral	C
D	Tillverkning	D
E	El-, gas-, värme- och vattenförsörjning	E
F	Byggverksamhet	F
G	Partihandel och detaljhandel; reparation av motorfordon, hushållsartiklar och personliga artiklar	G
H	Hotell- och restaurangverksamhet	H
I	Transport, magasinering och kommunikation	I
J	Finansiell verksamhet	J
K	Fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	K
L	Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring	L
M	Utbildning	M
N	Hälso- och sjukvård, sociala tjänster; veterinärverksamhet	N
O	Andra samhällseliga och personliga tjänster	O
P	Förvärvsarbete i hushåll	P
Q	Verksamhet vid internationella organisationer, utländska ambassader o.d.	Q

P60

Kod	Beskrivning	Referens till CPA
01	Jordbruks- och jaktprodukter och service i anslutning härtill	01
02	Skogsbruksprodukter och service till skogsbruk	02
05	Fisk och andra fiskeriprodukter samt service i anslutning härtill	05
10	Stenkol och brunkol, torv	10
11	Råpetroleum och naturgas, service i anslutning till utvinning av råpetroleum och naturgas, med undantag av prospektering	11
12	Uranmalm och toriummalm	12
13	Metallmalmer	13
14	Andra produkter från utvinning av mineral	14
15	Livsmedel och dryckesvaror	15
16	Tobaksvaror	16
17	Textilvaror	17
18	Kläder, pälsberedning	18
19	Läder och lädervaror	19
20	Trä och varor (utom möbler) av trä och kork, varor av halm och andra flättningsmaterial	20
21	Tryckta media och ljudmedia	21
22	Massa, papper och pappersvaror	22
23	Stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle	23
24	Kemikalier, kemiska produkter och konstfibrer	24
25	Gummi- och plastvaror	25
26	Andra icke-metalliska mineraliska produkter	26
27	Stål och metall	27
28	Metallvaror, utom maskiner och apparater	28
29	Maskiner som ej ingår i annan underavdelning	29
30	Kontorsmaskiner och datorer	30
31	Andra elektriska maskiner och artiklar	31
32	Teleprodukter	32
33	Precisionsinstrument, medicinska och optiska instrument samt ur	33
34	Motorfordon, släpfordon och påhängsvagnar	34
35	Andra transportmedel	35
36	Möbler, diverse övriga tillverkade varor	36
37	Återvunnet skrot och avfall	37
40	El, gas, ånga och hetvatten	40
41	Upptaget och renat vatten, vattenförsörjning	41
45	Byggnadsarbeten	45
50	Handel med och service av motorfordon, detaljhandel med drivmedel	50
51	Parti- och agenturhandel utom med motorfordon	51
52	Detaljhandel utom med motorfordon, reparation av hushållsartiklar och personliga artiklar	52
55	Hotell- och restaurangtjänster	55
60	Landtransport, transport i rörsystem	60
61	Sjötransport	61
62	Lufttransport	62

Kod	Beskrivning	Referens till CPA
63	Stödtjänster till transport, resebyråttjänster	63
64	Post- och telekommunikationstjänster	64
65	Finansförmedling utom försäkrings- och pensionsfondstjänster	65
66	Försäkrings- och pensionsfondstjänster utom obligatorisk socialförsäkring	66
67	Stödtjänster till finansiell verksamhet	67
70	Fastighetstjänster	70
71	Uthyrning av fordon och maskiner utan bemanning samt av hushållsartiklar och varor för personligt bruk	71
72	Databehandlingstjänster m.m.	72
73	Forskning och utveckling	73
74	Andra företagstjänster	74
75	Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	75
80	Utbildning	80
85	Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärtjänster	85
90	Avfallsrening, avfallshantering, renhållning o.d.	90
91	Intressebevakning, religiösa samfunds tjänster	91
92	Rekreations-, kultur- och sporttjänster	92
93	Annan service	93
95	Förvärvsarbete i hushåll	95
99	Internationella organisationers, utländska ambassaders o.d. tjänster	99

P31

Kod	Beskrivning	Referens till CPA
AA	Jordbruks-, jakt- och skogsbruksprodukter	A
BB	Fisk	B
CA	Stenkol och brunkol; torv; råpetroleum och naturgas; uranmalm och toriummalm	CA
CB	Malmer och mineral, utom energimineral	CB
DA	Livsmedel, dryckesvaror och tobak	DA
DB	Textil- och beklädnadsvaror	DB
DC	Läder och lädervaror	DC
DD	Trä och trävaror	DD
DE	Massa, papper och pappersvaror; reproduktion av inspelningar samt grafisk produktion	DE
DF	Stenkolsprodukter, raffinerade petroleumprodukter och kärnbränsle	DF
DG	Kemikalier, kemiska produkter och konstfibrer	DG
DH	Gummi- och plastvaror	DH
DI	Andra icke-metalliska mineraliska produkter	DI
DJ	Metaller och metallvaror	DJ
DK	Maskiner som ej ingår i annan underavdelning	DK
DL	El- och optikprodukter	DL
DM	Transportmedel	DM

Kod	Beskrivning	Referens till CPA
DN	Övriga tillverkade varor	DN
EE	El, gas, värme och vatten	E
FF	Byggnadsarbeten	F
GG	Partihandel och detaljhandel; reparation av motorfordon, hushållsartiklar och personliga artiklar	G
HH	Hotell- och restaurangtjänster	H
II	Transport, magasinering och kommunikation	I
JJ	Finansiella tjänster	J
KK	Fastighets-, uthyrnings- och företagstjänster	K
LL	Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	L
MM	Utbildning	M
NN	Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärtjänster	N
OO	Andra samhällliga och personliga tjänster	O
PP	Förvärvsarbete i hushåll	P
QQ	Internationella organisationers, utländska ambassaders o.d. tjänster	Q

P17

Kod	Beskrivning	Referens till CPA
A	Jordbruks-, jakt- och skogsbruksprodukter	A
B	Fisk	B
C	Produkter från utvinning av mineral	C
D	Tillverkade varor	D
E	El, gas, värme och vatten	E
F	Byggnadsarbeten	F
G	Partihandel och detaljhandel; reparation av motorfordon, hushållsartiklar och personliga artiklar	G
H	Hotell- och restaurangtjänster	H
I	Transport, magasinering och kommunikation	I
J	Finansiella tjänster	J
K	Fastighets-, uthyrnings- och företagstjänster	K
L	Offentlig förvaltning och försvar, obligatorisk socialförsäkring	L
M	Utbildning	M
N	Hälso- och sjukvård, sociala tjänster, veterinärtjänster	N
O	Andra samhällliga och personliga tjänster	O
P	Förvärvsarbete i hushåll	P
Q	Internationella organisationers, utländska ambassaders o.d. tjänster	Q

A6-A3

A6		
Kod	Beskrivning	Referens till NACE Rev. 1
1	Jordbruk, jakt och skogsbruk; fiske	A+B
2	Mineralutvinning och tillverkning, inklusive energi- och vattenförsörjning	C+D+E
3	Byggverksamhet	F
4	Parti- och detaljhandel, reparation av motorfordon, hushållsartiklar och personliga artiklar; hotell- och restaurangverksamhet; transport, magasinering och kommunikation	G+H+I
5	Finansiell verksamhet, fastighets- och uthyrningsverksamhet, företagstjänster	J+K
6	Andra tjänster	L—P

A3

Kod	Beskrivning	Referens till NACE Rev. 1
1	Jord- och skogsbruk, fiske	A+B
2	Mineralutvinning och tillverkning, inklusive energi och byggverksamhet	C+D+E+F
3	Tjänster	G—P

P6—P3

P6		
Kod	Beskrivning	Referens till CPA
1	Jord- och skogsbruksprodukter samt fisk	A+B
2	Produkter från mineralutvinning, tillverkade varor, energi och vatten	C+D+E
3	Byggnadsarbeten	F
4	Parti- och detaljhandel, reparation, hotell- och restaurangtjänster, transport och kommunikation	G+H+I
5	Finansiella tjänster, fastighets-, uthyrnings- och företagstjänster	J+K
6	Andra tjänster	L—P

P3

Kod	Beskrivning	Referens till CPA
1	Jord- och skogsbruksprodukter samt fisk	A+B
2	Produkter från mineralutvinning, tillverkade varor, energi samt byggnadsarbeten	C+D+E+F
3	Tjänster	G—P

Pi6-Pi3

Pi6		
Kod	Beskrivning	Referens till CPA
1	Produkter tillhörande jord- skogsbruk och fiske	01 + 02 + 05
	Maskiner och inventari	—
2	Metallvaror och maskiner	28—33 + 36
3	Transportmedel	34 + 35
	Byggnader och anläggningar	45
4	Därav bostäder	—
5	Därav övriga byggnader och anläggningar	—
6	Övriga produkter	Övriga huvudgrupper

Pi3		
Kod	Beskrivning	Referens till CPA
1	Metallvaror och maskiner, transportmedel	28—36
2	Byggnader och anläggningar	45
3	Övriga produkter	Övriga huvudgrupper

ANDAMÅLSKLASSIFICERING AV INDIVIDUELL KONSUMTION (COICOP)(*)

(En- och tvåsiffernivå)

1. **Livsmedel, drycker, tobak**
 - 1.1 Livsmedel
 - 1.2 Drycker
 - 1.3 Tobak
2. **Beklädnadsartiklar och skor**
 - 2.1 Beklädnadsartiklar
 - 2.2 Skor
3. **Bostad, vatten, el, gas och andra bränslen**
 - 3.1 Hyror
 - 3.2 Reguljärt underhåll och reparation av bostäder
 - 3.3 Andra tjänster i anknytning till bostaden
 - 3.4 Elektricitet, gas och andra bränslen
4. **Möbler och hushållsutrustning**
 - 4.1 Möbler, inrednings- och prydnadsartiklar, mattor och andra golvbeläggningar samt reparationer
 - 4.2 Hushållstextilier
 - 4.3 Spisar, mikrovågsugnar o.d., kylskåp, tvättmaskiner och liknande större varaktiga hushållsinventarier inklusive tillbehör och reparationer
 - 4.4 Husgeråd inklusive glas och porslin
 - 4.5 Verktyg och utrustning för hus och trädgård
 - 4.6 Andra hushållsartiklar och tjänster
5. **Hälsa**
 - 5.1 Medicinska och farmaceutiska produkter samt terapeutisk apparatur och utrustning
 - 5.2 Medicinska och paramedicinska tjänster utanför sjukhusen
 - 5.3 Sjukhustjänster
 - 5.4 Sjuk- och olycksfallsförsäkring
6. **Transport**
 - 6.1 Inköp av motorfordon
 - 6.2 Driftskostnader för personliga transportmedel
 - 6.3 Transporttjänster
7. **Fritid, underhållning och kultur**
 - 7.1 Utrustning och tillbehör, inklusive reparationer
 - 7.2 Rekreations- och kulturella tjänster
 - 7.3 Tidningar, böcker och skrivmateriel
8. **Undervisning**
 - 8.1 Undervisningstjänster
 - 8.2 Undervisningsmateriel
 - 8.3 Stödtjänster till undervisning
9. **Hotell, kaféer och restauranger**
 - 9.1 Förtäring
 - 9.2 Logitjänster

(*) Denna klassifikation är för närvarande under revidering.

- 10. **Diverse varor och tjänster**
- 10.1 Personlig omvårdnad
- 10.2 Personliga tillhörigheter, ej tidigare nämnda
- 10.3 Kommunikation
- 10.4 Sociala tjänster
- 10.5 Finansiella tjänster, ej tidigare nämnda
- 10.6 Andra tjänster, ej tidigare nämnda

ÄNDAMÅLSINDELNING AV DEN OFFENTLIGA SEKTORNS UTGIFTER (COFOG)(*)

- 01. **Allmänna offentliga tjänster**
- 01.1 Verkställande och lagstiftande organ, ekonomi- och skatteförvaltning, utrikesförvaltning och internationell samverkan utom ekonomiskt bistånd
- 01.2 Internationellt ekonomiskt bistånd
- 01.3 Allmän grundforskning (ej universitetsanknuten)
- 01.4 Övergripande förvaltningstjänster
- 01.5 Allmän administration och forskning m.m. för 01
- 02. **Försvar**
- 02.1 Militärt och civilt försvar
- 02.2 Internationellt militärt bistånd
- 02.3 Försvarsrelaterad tillämpad forskning och experimentell utvecklingsverksamhet
- 02.4 Allmän administration och övrig forskning m.m. för 02
- 03. **Samhällsskydd och rättsskipning**
- 03.1 Polis- och brandväsen
- 03.2 Domstolsväsen
- 03.3 Fängelser och annan kriminalvård
- 03.4 Allmän administration och forskning m.m. för 03
- 04. **Utbildning och universitetsforskning**
- 04.1 Förskole-, låg- och mellanstadieutbildning (ISCED-nivå 0 och 1)
- 04.2 Högstadiе- och gymnasieutbildning (ISCED-nivå 2 och 3)
- 04.3 Eftergymnasial utbildning samt universitetsforskning (ISCED-nivå 5, 6 och 7)
- 04.4 Ej nivåanknuten utbildning (ISCED-nivå 9)
- 04.5 Stödtjänster inom utbildningsområdet
- 04.6 Allmän administration och forskning m.m. för 04
- 05. **Hälso- och sjukvård**
- 05.1 Sluten sjukvård
- 05.2 Öppen sjukvård inklusive tandvård och paramedicinsk vård
- 05.3 Allmän hälsovård
- 05.4 Mediciner, proteser, medicinsk utrustning och apparatur och andra ordinerade hälsorelaterade produkter
- 05.5 Tillämpad forskning och experimentell utvecklingsverksamhet inom hälso- och sjukvårdsområdet
- 05.6 Allmän administration och övrig forskning m.m. för 05
- 06. **Social trygghet**
- 06.1 Ekonomisk trygghet
- 06.2 Social omsorg
- 06.3 Allmän administration och forskning m.m. för 06

(*) Denna klassifikation är för närvarande under revidering

- 07. **Bostadsförsörjning och samhällsutveckling**
 - 07.1 Bostadsförsörjning, samhällsplanering och regional utveckling
 - 07.2 Vattenförsörjning
 - 07.3 Renhållning och avfallshantering samt kontroll och bekämpning av föroreningar
 - 07.4 Gatu- och vägbelysning
 - 07.5 Allmän administration och forskning m.m. för 07
- 08. **Fritidsverksamhet, kultur och religion**
 - 08.0 Fritidsverksamhet, kultur och religion
- 09. **Energi**
 - 09.1 Bränsleförsörjning
 - 09.2 El- och andra energikällor
 - 09.3 Allmän administration och forskning m.m. för 09
- 10. **Jord- och skogsbruk, jakt och fiske**
 - 10.1 Jordbruk
 - 10.2 Skogsbruk
 - 10.3 Jakt och fiske
 - 10.4 Forskning och experimentell utvecklingsverksamhet inom jordbruksområdet
 - 10.5 Allmän administration och övrig forskning m.m. för 10
- 11. **Mineralbrytning, tillverkning och byggnadsverksamhet**
 - 11.1 Mineralbrytning och mineraltillgångar, utom bränslen
 - 11.2 Tillverkning
 - 11.3 Byggnads- och anläggningsverksamhet
 - 11.4 Allmän administration och forskning m.m. för 11
- 12. **Kommunikationer**
 - 12.1 Vägtransporter
 - 12.2 Sjötransporter
 - 12.3 Spårbundna transporter
 - 12.4 Lufttransporter
 - 12.5 Rörtransporter och andra transportsystem
 - 12.6 Andra samt övergripande transportsystemfrågor
 - 12.7 Post- och telekommunikationer
 - 12.8 Allmän administration och forskning m.m. för 12
- 13. **Andra näringslivsändamål**
 - 13.1 Varuhandel inklusive lagrings- och magasineringsverksamhet, hotell- och restaurangverksamhet
 - 13.2 Turism
 - 13.3 Integrerade eller tvärgående utvecklingsprojekt
 - 13.4 Allmänna näringslivsändamål utom åtgärder inom arbetsmarknadsområdet
 - 13.5 Åtgärder inom arbetsmarknadsområdet
 - 13.6 Allmän administration och forskning m.m. för 13
- 14. **Ofördelade offentliga utgifter**
 - 14.0 Ofördelade offentliga utgifter

KONTON

Tabell A.IV.1 — Konto 0: Varu- och tjänstekonto

Tillgång		Användning			
P.1	Produktion	3 595	P.2	Insatsförbrukning	1 904
P.11	Marknadsproduktion	3 048			
P.12	Produktion för egen slutlig användning	171	P.3/P.4	Konsumtionsutgift/Faktisk konsumtion	1 371
			P.31/P.41	Individuell konsumtionsutgift/Faktisk individuell konsumtion	1 215
P.13	Övrig icke marknadsproduktion	376	P.32/P.42	Kollektiv konsumtionsutgift/Faktisk kollektiv konsumtion	156
D.21	Produktskatter	141			
D.31	Produktsubventioner	-8	P.51	Fast bruttoinvestering	376
			P.511	Anskaffning minus avyttring av materiella fasta tillgångar	303
P.7	Import av varor och tjänster	497	P.5111	Anskaffning av nya materiella fasta tillgångar	305
P.71	Import av varor	392	P.5112	Anskaffning av befintliga materiella fasta tillgångar	11
P.72	Import av tjänster	105	P.5113	Avyttring av befintliga materiella fasta tillgångar	-13
			P.512	Anskaffning minus avyttring av immateriella fasta tillgångar	51
			P.5121	Anskaffning av nya immateriella fasta tillgångar	53
			P.5122	Anskaffning av befintliga immateriella fasta tillgångar	6
			P.5123	Avyttring av befintliga immateriella fasta tillgångar	-8
			P.513	Ökning av värdet av icke-finansiella icke producerade tillgångar	22
			P.5131	Väsentliga förbättringar av icke-finansiella icke producerade tillgångar	5
			P.5132	Kostnader vid ägarbyte av icke-finansiella icke producerade tillgångar	17
			P.52	Lagerinvestering	28
			P.53	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	10
			P.6	Export av varor och tjänster	536
			P.61	Export av varor	462
			P.62	Export av tjänster	74

Tabell A.IV.2 — Kontosystem för totala ekonomin

I: Produktionskonto

Användning		Tillgång			
P.2	Insatsförbrukning	1 904	P.1	Produktion	3 595
			P.11	Marknadsproduktion	3 048
			P.12	Produktion för egen slutlig användning	171

Användning		Tillgång	
		P.13	Övrig icke-marknadsproduktion 376
		D.21- D.31	Produktskatter minus produktsubventioner 133
B.1*b	Bruttonationalprodukt	1 824	
K.1	Kapitalförslitning	222	
B.1*n	Nettonationalprodukt	1 602	

II: Inkomstfördelnings- och inkomstanvändningskonto

II.1: Konto för primär inkomstfördelning

II.1.1: Konto för inkomstbildning

Användning		Tillgång	
D.1	Löner och kollektiva avgifter	762	B.1* Nettonationalprodukt 1 602
D.11	Egentlig lön	569	
D.12	Arbetsgivares kollektiva avgifter	193	
D.121	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter	174	
D.122	Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter	19	
D.2	Skatter på produktion och import	235	
D.21	Produktskatter	141	
D.211	Mervärdesskatter (skatter av momstyp)	121	
D.212	Importskatter och tullar, exklusive moms	17	
D.2121	Importtullar	17	
D.2122	Skatter på import, exklusive moms och importtullar	0	
D.214	Produktskatter, exklusive moms och importskatter	3	
D.29	Övriga produktionsskatter	94	
D.3	Subventioner	-44	
D.31	Produktsubventioner	-8	
D.311	Importsbventioner	0	
D.319	Övriga produktsubventioner	-8	
D.39	Övriga produktionssubventioner	-36	
B.2	Driftöverskott	217	
B.3	Sammansatt förvärsinkomst	432	

II.1.2: Konto för allokering av primära inkomster

Användning		Tillgång		
D.4	Kapitalinkomst	380	B.2 <i>Driftsöverskott</i>	217
D.41	Ränta	206	B.3 <i>Sammansatt förvärvsinkomst</i>	432
D.42	Inkomst från bolag	84		
D.421	Utdelning från bolag	60	D.1 Löner och kollektiva avgifter	766
D.422	Ägaruttag från kvasibolag	24	D.11 Egentlig lön	573
D.43	Återinvesterade vinstmedel från direktiva investeringar i utlandet	0	D.12 Arbetsgivares kollektiva avgifter	193
D.44	Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna	25	D.121 Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter	174
D.45	Arrenden	65	D.122 Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter	19
			D.2 Skatter på produktion och import	235
			D.21 Produktskatter	141
			D.211 Mervärdesskatter (skatter av momstyp)	121
			D.212 Importskatter och tullar, exklusive moms	17
			D.2121 Importtullar	17
			D.2122 Skatter på import, exklusive moms och importtullar	0
			D.214 Produktskatter, exklusive moms och importskatter	3
			D.29 Övriga produktionsskatter	94
			D.3 Subventioner	-44
			D.31 Produktsubventioner	-8
			D.311 Imports subventioner	0
			D.319 Övriga produktsubventioner	-8
			D.39 Övriga produktionssubventioner	-36
			D.4 Kapitalinkomst	407
			D.41 Ränta	200
			P.119 Justering för indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM)	0
			D.42 Inkomst från bolag	103
			D.421 Utdelning från bolag	46
			D.422 Ägaruttag från kvasibolag	57
			D.43 Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	14
			D.44 Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna	25
			D.45 Arrenden	65
B.5*	<i>Nationalinkomst</i>	1 633		

II.1.2.1: Konto för företagarinkomster

Användning		Tillgång		
D.4	Kapitalinkomst	217	B.2 <i>Driftsöverskott</i>	217
D.41	Ränta	147	B.3 <i>Sammansatt förvärsinkomst</i>	432
D.44	Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna	25		
D.45	Arrenden	45	D.4 Kapitalinkomst	247
			D.41 Ränta	150
			P.119 Justering för indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM)	0
			D.42 Inkomst från bolag	37
			D.421 Utdelning från bolag	37
			D.422 Ägaruttag från kvasibolag	0
			D.43 Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	11
			D.44 Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna	5
			D.45 Arrenden	44
B.4	<i>Företagarinkomst</i>	679		

II.1.2.2: Konto för allokering av övriga primära inkomster

Användning		Tillgång		
D.4	Kapitalinkomst	163	B.4 <i>Företagarinkomst</i>	679
D.41	Ränta	59		
D.42	Inkomst från bolag	84	D.1 Löner och kollektiva avgifter	766
D.421	Utdelning från bolag	60	D.11 Egentlig lön	573
D.422	Ägaruttag från kvasibolag	24	D.12 Arbetsgivares kollektiva avgifter	193
D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	0	D.121 Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter	174
D.45	Arrenden	20	D.122 Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter	19
			D.2 Skatter på produktion och import	235
			D.21 Produktskatter	141
			D.211 Mervärdesskatter (skatter av momstyp)	121
			D.212 Importskatter och tullar, exklusive moms	17
			D.2121 Importtullar	17
			D.2122 Skatter på import, exklusive moms och importtullar	0
			D.214 Produktskatter, exklusive moms och importskatter	3
			D.29 Övriga produktionsskatter	94

Användning		Tillgång	
		D.3	Subventioner -44
		D.31	Produktsubventioner -8
		D.311	Importsubventioner 0
		D.319	Övriga produktsubventioner -8
		D.39	Övriga produktionssubventioner -36
		D.4	Kapitalinkomst 160
		D.41	Ränta 50
		D.42	Inkomst från bolag 66
		D.421	Utdelning från bolag 9
		D.422	Ägaruttag från kvasibolag 57
		D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet 3
		D.44	Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna 20
		D.45	Arrenden 21
B.5*	Nationalinkomst	1 633	

II.2: Konto för sekundär inkomstfördelning

Användning		Tillgång	
D.5	Löpande inkomst- och förmögenhetskatter etc. 212	B.5*	Nationalinkomst 1 633
D.51	Inkomstskatter 203		
D.59	Övriga löpande skatter 9	D.5	Löpande inkomst- och förmögenhetskatter etc. 213
		D.51	Inkomstskatter 204
D.61	Sociala avgifter 322	D.59	Övriga löpande skatter 9
D.611	Faktiska sociala avgifter 303	D.61	Sociala avgifter 322
D.6111	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter 174	D.611	Faktiska sociala avgifter 303
D.61111	Arbetsgivares obligatoriska faktiska kollektiva avgifter 160	D.6111	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter 174
D.61112	Arbetsgivares frivilliga faktiska kollektiva avgifter 14	D.61111	Arbetsgivares obligatoriska faktiska kollektiva avgifter 160
D.6112	Anställdas egenavgifter 97	D.61112	Arbetsgivares frivilliga faktiska kollektiva avgifter 14
D.61121	Anställdas obligatoriska egenavgifter 85	D.6112	Anställdas egenavgifter 97
D.61122	Anställdas frivilliga egenavgifter 12	D.61121	Anställdas obligatoriska egenavgifter 85
D.6113	Egenföretagares och icke anställdas sociala avgifter 32	D.61122	Anställdas frivilliga egenavgifter 12
D.61131	Egenföretagares och icke anställdas obligatoriska sociala avgifter 22	D.6113	Egenföretagares och icke anställdas sociala avgifter 32
D.61132	Egenföretagares och icke anställdas frivilliga sociala avgifter 10	D.61131	Egenföretagares och icke anställdas obligatoriska sociala avgifter 22
D.612	Tillräknade sociala avgifter 19	D.61132	Egenföretagares och icke anställdas frivilliga sociala avgifter 10

Användning			Tillgång		
			D.612	Tillräknade sociala avgifter	19
D.62	Sociala förmåner andra än in natura	332			
D.621	Kontanta socialförsäkringsförmåner	232	D.62	Sociala förmåner andra än in natura	332
D.622	Privat fonderade sociala förmåner	29	D.621	Kontanta socialförsäkringsförmåner	232
D.623	Icke fonderade sociala löneförmåner	19	D.622	Privat fonderade sociala förmåner	29
D.624	Kontant socialbidrag	52	D.623	Icke fonderade sociala löneförmåner	19
			D.624	Kontant socialbidrag	52
D.7	Andra löpande transfereringar	269			
D.71	Skadeförsäkringspremier, netto	43	D.7	Andra löpande transfereringar	239
D.72	Skadeförsäkringsfordringar	45	D.71	Skadeförsäkringspremier, netto	45
D.73	Löpande transfereringar inom den offentliga förvaltningen	96	D.72	Skadeförsäkringsfordringar	42
D.74	Löpande internationell samverkan	31	D.73	Löpande transfereringar inom den offentliga förvaltningen	96
D.75	Diverse löpande transfereringar	54	D.74	Löpande internationell samverkan	1
			D.75	Diverse löpande transfereringar	55
B.6	<i>Disponibel inkomst</i>	1 604			

II.3: Kontot för omfördelning av inkomster in natura

Användning			Tillgång		
D.63	Sociala transfereringar in natura	219	B.6	<i>Disponibel inkomst</i>	1 604
D.631	Sociala naturaförmåner	162			
D.6311	Socialförsäkringsförmåner, återbetalningar	78	D.63	Sociala transfereringar in natura	219
D.6312	Andra socialförsäkringsförmåner in natura	65	D.631	Sociala naturaförmåner	162
D.6313	Socialbidrag i form av naturaförmåner	19	D.6311	Socialförsäkringsförmåner, återbetalningar	78
D.632	Transfereringar av individuella icke-marknadsprodukter	57	D.6312	Andra socialförsäkringsförmåner in natura	65
			D.6313	Socialbidrag i form av naturaförmåner	19
			D.632	Transfereringar av individuella icke-marknadsprodukter	57
B.7	<i>Justerad disponibel inkomst</i>	1 604			

II.4: Inkomstanvändningskonto

II.4.1: Konto för användning av disponibel inkomst

Användning			Tillgång		
P.3	Konsumtionsutgift	1 371	B.6	<i>Disponibel inkomst</i>	1 604
P.31	Individuell konsumtionsutgift	1 215			
P.32	Kollektiv konsumtionsutgift	156	D.8	Justerings förändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder	11
D.8	Justerings förändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder	11			
B.8	<i>Sparande</i>	233			

II.4.2: Konto för användning av justerad disponibel inkomst

Användning		Tillgång	
P.4	Faktisk konsumtion	1 371	B.7 <i>Justerad disponibel inkomst</i> 1 604
P.41	Faktisk individuell konsumtion	1 215	
P.42	Faktisk kollektiv konsumtion	156	D.8 Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder 11
D.8	Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder	11	
B.8	<i>Sparande</i>	233	

III: Kapitalbildningskonto

III.1: *Kapitalkonto*

III.1.1: Konto för förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
B.10.1	<i>Förändringar i nationalförmögenhet genom sparande och kapital</i>	230	B.8n <i>Nettosparande</i> 233
			D.9 Mottagna kapitaltransfereringar 62
			D.91 Kapitalskatter 2
			D.92 Investeringsbidrag 23
			D.99 Andra kapitaltransfereringar 37
			D.9 Betalade kapitaltransfereringar -65
			D.91 Kapitalskatter -2
			D.92 Investeringsbidrag -27
			D.99 Andra kapitaltransfereringar -36

III.1.2: Konto för anskaffning av icke finansiella tillgångar

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
P.51	Fast bruttoinvestering	376	B.10.1 <i>Förändringar i nationalförmögenhet genom sparande och kapital</i> 230
P.511	Anskaffning minus avyttring av materiella fasta tillgångar	303	
P.5111	Anskaffning av nya materiella fasta tillgångar	305	
P.5112	Anskaffning av befintliga materiella fasta tillgångar	11	
P.5113	Avyttring av befintliga materiella fasta tillgångar	-13	
P.512	Anskaffning minus avyttring av immateriella fasta tillgångar	51	
P.5121	Anskaffning av nya immateriella fasta tillgångar	53	
P.5122	Anskaffning av befintliga immateriella fasta tillgångar	6	
P.5123	Avyttring av befintliga immateriella fasta tillgångar	-8	

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
P.513	Ökning av värdet av icke-finansiella icke producerade tillgångar	22	
P.5131	Väsentliga förbättringar av icke-finansiella icke producerade tillgångar	5	
P.5132	Kostnader vid ägarbyte av icke-finansiella icke producerade tillgångar	17	
K.1	Kapitalförslitning	-222	
P.52	Lagerinvestering	28	
P.53	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	10	
K.2	Anskaffning minus avyttring av icke-finansiella icke producerade tillgångar	0	
K.21	Anskaffning minus avyttring av mark och andra materiella icke producerade tillgångar	0	
K.22	Anskaffning minus avyttring av immateriella icke producerade tillgångar	0	
B.9	Finansiellt sparande	38	

III.2: *Konto för finansiella transaktioner*

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
F	Nettoförvärv av finansiella tillgångar	641	F Nettoförvärv av skulder 603
F.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	-1	
F.2	Sedlar, mynt och inlåning	119	F.2 Sedlar, mynt och inlåning 132
F.21	Sedlar och mynt	34	F.21 Sedlar och mynt 35
F.22	Överförbar inlåning	62	F.22 Överförbar inlåning 65
F.29	Övrig inlåning	23	F.29 Övrig inlåning 32
F.3	Värdepapper andra än aktier	138	F.3 Värdepapper andra än aktier 123
F.4	Lån	244	F.4 Lån 217
F.41	Kortfristiga lån	83	F.41 Kortfristiga lån 76
F.42	Långfristiga lån	161	F.42 Långfristiga lån 141
F.5	Aktier och andra ägarandelar	44	F.5 Aktier och andra ägarandelar 43
F.6	Försäkringstekniska reserver	36	F.6 Försäkringstekniska reserver 36

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
F.61	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder	33	F.61	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder	33
F.611	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver	22	F.611	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver	22
F.612	Hushållens nettofordran i pensionsfonder	11	F.612	Hushållens nettofordran i pensionsfonder	11
F.62	Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar	3	F.62	Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar	3
F.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	61	F.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	52
F.71	Handelskrediter och förskott	18	F.71	Handelskrediter och förskott	18
F.79	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	43	F.79	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	34
			B.9	<i>Finansiellt sparande</i>	38

III.3: Konto för andra förändringar i tillgångarna

III.3.1: Konto för andra volymförändringar i tillgångarna

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	10	AF	Skulder	-2
AN.1	Producerade tillgångar	-7	K.7	Förlust genom katastrofer	0
K.4	Ekonomisk tillblivelse av producerade tillgångar	3	K.8	Konfiskation utan ersättning	0
K.7	Förlust genom katastrofer	-9	K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder	-2
K.8	Konfiskation utan ersättning	0	K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	0
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	1	K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	-2	K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0	K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	-2			
K.12.21	Monetarisering/demonetarisering av guld	-2	därav:		
			AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier	0
			AF.4	Lån	-4
därav:			AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AN.11	Fasta tillgångar	-4	AF.6	Försäkringstekniska reserver	2
AN.12	Lagerstockar	-1	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
AN.13	Värdeföremål	-2			
AN.2	Icke producerade tillgångar	17			

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet
K.3	Ekonomisk tillblivelse av icke producerade tillgångar	24
K.5	Naturlig tillväxt av icke odlade biologiska resurser	4
K.6	Ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar	-9
K.61	Uttag av naturtillgångar	-8
K.62	Övrigt ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar	-1
K.7	Förlust genom katastrofer	-2
K.8	Konfiskation utan ersättning	0
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	0
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	0
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0
K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0
därav:		
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	17
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0
AF	Finansiella tillgångar	5
K.7	Förlust genom katastrofer	0
K.8	Konfiskation utan ersättning	0
K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder	3
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	2
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	2
K.12.21	Monetarisering/demonetarisering av guld	2
K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0
därav:		
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	7
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
AF.3	Värdepapper andra än aktier	0
AF.4	Lån	-4
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AF.6	Försäkringstekniska reserver	2
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0
	B.10.2	Förändringar i nationalförmögenhet genom andra volymförändringar i tillgångar

III.3.2: Omvärderingskonto

Förändringar i tillgångar

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

K.11 Nominella kapitalvinster(+)/-förluster(-):			K.11 Nominella kapitalvinster(+)/-förluster(-):		
AN	Icke-finansiella tillgångar	280	AF	Skulder	76
AN.1	Producerade tillgångar	126	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
AN.11	Fasta tillgångar	111	AF.3	Värdepapper andra än aktier	42
AN.12	Lagerstockar	7	AF.4	Lån	0
AN.13	Värdeföremål	8	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	34
AN.2	Icke producerade tillgångar	154	AF.6	Försäkringstekniska reserver	0
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	152	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	2			
AF	Finansiella tillgångar	84			
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	12			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	40			
AF.4	Lån	0			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	31			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0			
			B.10.3	<i>Förändringar i nationalförmögenhet genom nominella kapitalvinster</i>	288

III.3.2.1: Neutrala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

K.11 Neutrala kapitalvinster(+)/-förluster(-):			K.11.1 Neutrala kapitalvinster(+)/-förluster(-):		
AN	Icke-finansiella tillgångar	198	AF	Skulder	126
AN.1	Producerade tillgångar	121	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	29
AN.11	Fasta tillgångar	111	AF.3	Värdepapper andra än aktier	26
AN.12	Lagerstockar	5	AF.4	Lån	29
AN.13	Värdeföremål	5	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	28
AN.2	Icke producerade tillgångar	78	AF.6	Försäkringstekniska reserver	7
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	76	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	6
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	1			
AF	Finansiella tillgångar	136			

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	15		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	30		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	25		
AF.4	Lån	28		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	26		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	7		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	5		
			B.10.31	Förändringar i nationalförmögenhet genom neutrala kapitalvinster
				208

III.3.2.2: Reala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.11.2 Reala kapitalvinster(+)/-förluster(-):			K.11.2 Reala kapitalvinster(+)/-förluster(-):	
AN	Icke-finansiella tillgångar	81	AF	Skulder
				-50
AN.1	Producerade tillgångar	5	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning
				-29
AN.11	Fasta tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier
				16
AN.12	Lagerstockar	3	AF.4	Lån
				-29
AN.13	Värdeföremål	2	AF.5	Aktier och andra ägarandelar
				6
AN.2	Icke producerade tillgångar	77	AF.6	Försäkringstekniska reserver
				-7
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	76	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster
				-6
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	1		
AF	Finansiella tillgångar	-52		
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	-3		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	-30		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	15		
AF.4	Lån	-28		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	5		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	-7		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	-5		
			B.10.32	Förändringar i nationalförmögenhet genom reala kapitalvinster/-förluster
				80

IV: Balansräkningar

IV.1: Ingående balansräkning

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	9 922	AF	Skulder	6 298
AN.1	Producerade tillgångar	6 047	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	1 471
AN.11	Fasta tillgångar	5 544	AF.3	Värdepapper andra än aktier	1 311
AN.12	Lagerstockar	231	AF.4	Lån	1 437
AN.13	Värdeföremål	272	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	1 406
AN.2	Icke producerade tillgångar	3 875	AF.6	Försäkringstekniska reserver	371
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	3 809	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	302
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	66			
AF	Finansiella tillgångar	6 792			
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	770			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	1 482			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	1 263			
AF.4	Lån	1 384			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	1 296			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	370			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	227			
			B.90	Nationalförmögenhet	10 416

IV.2: Förändringar i balansräkningen

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
Totala förändringar i tillgångar			Totala förändringar i skulder		
AN	Icke-finansiella tillgångar	482	AF	Skulder	677
AN.1	Producerade tillgångar	289	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	132
AN.11	Fasta tillgångar	239	AF.3	Värdepapper andra än aktier	165
AN.12	Lagerstockar	34	AF.4	Lån	213
AN.13	Värdeföremål	16	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	77
AN.2	Icke producerade tillgångar	193	AF.6	Försäkringstekniska reserver	38
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	191	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	52
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	2			
AF	Finansiella tillgångar	730			
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	18			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	119			

Tillgångar		Skulder och nettoförmögenhet	
AF.3	Värdepapper andra än aktier	178	
AF.4	Lån	240	
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	75	
AF.6	Försäkringstekniska reserver	38	
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	61	
			B.10 <i>Förändringar i nationalförmögenhet, totalt därav genom:</i> 535
			B.10.1 <i>Sparande och kapitaltransfereringar</i> 230
			B.10.2 <i>Andra volymförändringar i tillgångar</i> 17
			B.10.3 <i>Nominella kapitalvinster/-förluster</i> 288
			B.10.31 <i>Neutrala kapitalvinster/-förluster</i> 208
			B.10.32 <i>Reala kapitalvinster/-förluster</i> 80

IV.3: *Utgående balansräkning*

Tillgångar		Skulder och nettoförmögenhet	
AN	Icke-finansiella tillgångar	10 404	AF Skulder 6 975
AN.1	Producerade tillgångar	6 336	AF.2 Sedlar, mynt och inlåning 1 603
AN.11	Fasta tillgångar	5 783	AF.3 Värdepapper andra än aktier 1 476
AN.12	Lagerstockar	265	AF.4 Lån 1 650
AN.13	Värdeförmål	288	AF.5 Aktier och andra ägarandelar 1 483
AN.2	Icke producerade tillgångar	4 068	AF.6 Försäkringstekniska reserver 409
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	4 000	AF.7 Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster 354
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	68	
AF	Finansiella tillgångar	7 522	
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	788	
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	1 601	
AF.3	Värdepapper andra än aktier	1 441	
AF.4	Lån	1 624	
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	1 371	
AF.6	Försäkringstekniska reserver	408	
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	288	
			B.90 <i>Nationalförmögenhet</i> 10 951

Tabell A.IV.3 — Kontosystem för icke-finansiella företag

I: Produktionskonto

Användning		Tillgång		
P.2	Insatsförbrukning	881	P.1 Produktion	1 753
			P.11 Marknadsproduktion	1 722
			P.12 Produktion för egen slutlig användning	31
B.1b	Förädlingsvärde, brutto	872		
K.1	Kapitalförslitning	137		
B.1n	Förädlingsvärde, netto	735		

II: Inkomstfördelnings- och inkomstanvändningskonto

II.1: Konto för primär inkomstfördelning

II.1.1: Konto för inkomstbildning

Användning		Tillgång		
D.1	Löner och kollektiva avgifter	545	B.1n Förädlingsvärde, netto	735
D.11	Egentlig lön	421		
D.12	Arbetsgivares kollektiva avgifter	124		
D.121	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter	112		
D.122	Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter	12		
D.29	Övriga produktionsskatter	86		
D.39	Övriga produktionssubventioner	-35		
B.2	Driftsöverskott	139		

II.1.2: Konto för allokering av primära inkomster

Användning		Tillgång		
D.4	Kapitalinkomst	145	B.2 Driftsöverskott	139
D.41	Ränta	66		
D.42	Inkomst från bolag	48	D.4 Kapitalinkomst	78
D.421	Utdelning från bolag	24	D.41 Ränta	25
D.422	Ägaruttag från kvasibolag	24	D.42 Inkomst från bolag	3
D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	0	D.421 Utdelning från bolag	3
D.45	Arrenden	31	D.422 Ägaruttag från kvasibolag	0
			D.43 Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	4
			D.44 Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna	5
			D.45 Arrenden	41
B.5	Primärinkomstsaldo	72		

II.1.2.1: Konto för företagarkinomster

Användning		Tillgång	
D.4	Kapitalinkomst	97	B.2 <i>Driftsöverskott</i> 139
D.41	Ränta	66	
D.45	Arrenden	31	D.4 Kapitalinkomst 78
			D.41 Ränta 25
			D.42 Inkomst från bolag 3
			D.421 Utdelning från bolag 3
			D.422 Ägaruttag från kvasibolag 0
			D.43 Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet 4
			D.44 Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna 5
			D.45 Arrenden 41
B.4	<i>Företagarinkomst</i>	120	

II.1.2.2: Konto för allokering av övriga primära inkomster

Användning		Tillgång	
D.4	Kapitalinkomst	48	B.4 <i>Företagarinkomst</i> 120
D.42	Inkomst från bolag	48	
D.421	Utdelning från bolag	24	
D.422	Ägaruttag från kvasibolag	24	
D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	0	
B.5	<i>Primärinkomstsaldo</i>	72	

II.2: Konto för sekundär inkomstfördelning

Användning		Tillgång	
D.5	Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.	24	B.5 <i>Primärinkomstsaldo</i> 72
D.51	Inkomstskatter	20	
D.59	Övriga löpande skatter	4	D.61 Sociala avgifter 14
			D.611 Faktiska sociala avgifter 2
D.62	Sociala förmåner andra än in natura	13	D.6111 Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter 1
D.622	Privat fonderade sociala förmåner	1	D.61111 Arbetsgivares obligatoriska faktiska kollektiva avgifter 1
D.623	Icke fonderade sociala löneförmåner	12	D.61112 Arbetsgivares frivilliga faktiska kollektiva avgifter 0
			D.6112 Anställdas egenavgifter 1
D.7	Andra löpande transfereringar	11	D.61121 Anställdas obligatoriska egenavgifter 1
D.71	Skadeförsäkringspremier, netto	8	D.61122 Anställdas frivilliga egenavgifter 0
D.75	Diverse löpande transfereringar	3	D.612 Tillräknade sociala avgifter 12

Användning		Tillgång	
		D.7	Andra löpande transfereringar 10
		D.72	Skadeförsäkringsfordringar 6
		D.75	Diverse löpande transfereringar 4
B.6	Disponibel inkomst 48		

II.4: *Inkomstanvändningskonto*

II.4.1: Konto för användning av disponibel inkomst

Användning		Tillgång	
D.8	Justering för ändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder 0	B.6	Disponibel inkomst 48
B.8	Sparande 48		

III: *Kapitalbildningskonto*III.1: *Kapitalkonto*

III.1.1: Konto för förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
B.10	Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar 65	B.8n	Nettosparande 48
		D.9	Mottagna kapitaltransfereringar 33
		D.92	Investeringsbidrag 23
		D.99	Andra kapitaltransfereringar 10
		D.9	Betalade kapitaltransfereringar -16
		D.91	Kapitalskatter 0
		D.99	Andra kapitaltransfereringar -16

III.1.2: Konto för anskaffning av icke finansiella tillgångar

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
P.51	Fast bruttoinvestering 250	B.10.1	Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar 65
P.511	Anskaffning minus avyttring av materiella fasta tillgångar 209		
P.5111	Anskaffning av nya materiella fasta tillgångar 211		
P.5112	Anskaffning av befintliga materiella fasta tillgångar 4		
P.5113	Avyttring av befintliga materiella fasta tillgångar -6		
P.512	Anskaffning minus avyttring av immateriella fasta tillgångar 21		
P.5121	Anskaffning av nya immateriella fasta tillgångar 21		
P.5122	Anskaffning av befintliga immateriella fasta tillgångar 1		
P.5123	Avyttring av befintliga immateriella fasta tillgångar -1		

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
P.513	Ökning av värdet av icke-finansiella icke producerade tillgångar	20	
P.5131	Väsentliga förbättringar av icke-finansiella icke producerade tillgångar	3	
P.5132	Kostnader vid ägarbyte av icke-finansiella icke producerade tillgångar	17	
K.1	Kapitalförslitning	-137	
P.52	Lagerinvestering	26	
P.53	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	2	
K.2	Anskaffning minus avyttring av icke-finansiella icke producerade tillgångar	-7	
K.21	Anskaffning minus avyttring av mark och andra materiella icke producerade tillgångar	-6	
K.22	Anskaffning minus avyttring av immateriella icke producerade tillgångar	-1	
B.9	<i>Finansiellt sparande</i>	-69	

III.2: *Konto för finansiella transaktioner*

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
F	Nettoförvärv av finansiella tillgångar	71	F Nettoförvärv av skulder 140
F.2	Sedlar, mynt och inlåning	17	F.2 Sedlar, mynt och inlåning 0
F.21	Sedlar och mynt	5	F.22 Överförbar inlåning 0
F.22	Överförbar inlåning	10	F.29 Övrig inlåning 0
F.29	Övrig inlåning	2	
			F.3 Värdepapper andra än aktier 6
F.3	Värdepapper andra än aktier	18	
			F.4 Lån 71
F.4	Lån	27	F.41 Kortfristiga lån 16
F.41	Kortfristiga lån	16	F.42 Långfristiga lån 55
F.42	Långfristiga lån	11	
			F.5 Aktier och andra ägarandelar 26
F.5	Aktier och andra ägarandelar	2	
			F.6 Försäkringstekniska reserver 0
F.6	Försäkringstekniska reserver	0	F.61 Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder 0
F.62	Förskotts betalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar	0	F.612 Hushållens nettofordran i pensionsfonder 0

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
F.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	7	F.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	37
F.71	Handelskrediter och förskott	6	F.71	Handelskrediter och förskott	8
F.79	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	1	F.79	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	29
			B.9	<i>Finansiellt sparande</i>	-69

III.3: Konto för andra förändringar i tillgångarna

III.3.1: Konto för andra volymförändringar i tillgångarna

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	12	AF	Skulder	-3
AN.1	Producerade tillgångar	-2	K.7	Förlust genom katastrofer	0
K.4	Ekonomisk tillblivelse av producerade tillgångar	0	K.8	Konfiskation utan ersättning	0
K.7	Förlust genom katastrofer	-5	K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder	-4
K.8	Konfiskation utan ersättning	-1	K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	1
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	1	K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	1
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	3	K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	3	K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0	därav:		
K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
därav:			AF.3	Värdepapper andra än aktier	0
AN.11	Fasta tillgångar	-1	AF.4	Lån	-3
AN.12	Lagerstockar	-1	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AN.13	Värdeföremål	0	AF.6	Försäkringstekniska reserver	0
AN.2	Icke producerade tillgångar	14	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
K.3	Ekonomisk tillblivelse av icke producerade tillgångar	24			
K.5	Naturlig tillväxt av icke odlade biologiska resurser	0			
K.6	Ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar	-7			
K.61	Uttag av naturtillgångar	-6			
K.62	Övrigt ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar	-1			
K.7	Förlust genom katastrofer	0			
K.8	Konfiskation utan ersättning	-4			
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	0			

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	1		
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	1		
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0		
K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0		
därav:				
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	14		
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0		
AF	Finansiella tillgångar	2		
K.7	Förlust genom katastrofer	0		
K.8	Konfiskation utan ersättning	0		
K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder	0		
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	2		
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	2		
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0		
K.12.22	Förändringar i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0		
därav:				
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	0		
AF.4	Lån	0		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	2		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10.2	Förändringar i nettoförmögenhet genom andra volymförändringar i tillgångar
				17

III.3.2: Omvärderingskonto

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.11	Nominella kapitalvinster(+)/-förluster(-):		K.11	Nominella kapitalvinster(+)/-förluster(-):
AN	Icke-finansiella tillgångar	144	AF	Skulder
AN.1	Producerade tillgångar	63	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning
AN.11	Fasta tillgångar	58	AF.3	Värdepapper andra än aktier
AN.12	Lagerstockar	4	AF.4	Lån
AN.13	Värdeföremål	1	AF.5	Aktier och andra ägarandelar
AN.2	Icke producerade tillgångar	81	AF.6	Försäkringstekniska reserver
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	80	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	1		

Förändringar i tillgångar

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

AF	Finansiella tillgångar	8		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	3		
AF.4	Lån	0		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	5		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10.3	Förändringar i nettoförmögenhet genom nominella kapitalvinster/-förluster
				134

III.3.2.1: Neutrala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

K.11.1	Neutrala kapitalvinster(+)/-förluster(-):		K.11.1	Neutrala kapitalvinster(+)/-förluster(-):	
AN	Icke-finansiella tillgångar	101	AF	Skulder	36
AN.1	Producerade tillgångar	60	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	1
AN.11	Fasta tillgångar	58	AF.3	Värdepapper andra än aktier	1
AN.12	Lagerstockar	2	AF.4	Lån	18
AN.13	Värdeföremål	1	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	14
AN.2	Icke producerade tillgångar	41	AF.6	Försäkringstekniska reserver	0
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	40	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	3
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	1			
AF	Finansiella tillgångar	18			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	8			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	2			
AF.4	Lån	1			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	4			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	1			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	3			
			B.10.31	Förändringar i nettoförmögenhet genom neutrala kapitalvinster/-förluster	82

III.3.2.2: Reala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

K.11.2	Reala kapitalvinster(+)/-förluster(-):		K.11.2	Reala kapitalvinster(+)/-förluster(-):	
AN	Icke-finansiella tillgångar	43	AF	Skulder	-18

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
AN.1	Producerade tillgångar	3	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	-1
AN.11	Fasta tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier	1
AN.12	Lagerstockar	3	AF.4	Lån	-18
AN.13	Värdeföremål	0	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	3
AN.2	Icke producerade tillgångar	40	AF.6	Försäkringstekniska reserver	0
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	40	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	-3
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	-10			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	-8			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	1			
AF.4	Lån	-1			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	1			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	-1			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	-3			
			B.10.32	Förändringar i nettoförmögenhet genom reala kapitalvinster/förluster	51

IV: Balansräkningar

IV.1: Ingående balansräkning

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	5 041	AF	Skulder	1 817
AN.1	Producerade tillgångar	3 001	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	40
AN.11	Fasta tillgångar	2 878	AF.3	Värdepapper andra än aktier	44
AN.12	Lagerstockar	85	AF.4	Lån	897
AN.13	Värdeföremål	38	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	687
AN.2	Icke producerade tillgångar	2 040	AF.6	Försäkringstekniska reserver	12
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	1 989	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	137
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	51			
AF	Finansiella tillgångar	897			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	382			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	90			
AF.4	Lån	50			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	200			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	25			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	150			
			B.90	Nettoförmögenhet	4 121

IV.2: Förändringar i balansräkningen

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
Totala förändringar i tillgångar			Totala förändringar i skulder		
AN	Icke-finansiella tillgångar	290	AF	Skulder	155
AN.1	Producerade tillgångar	182	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
AN.11	Fasta tillgångar	150	AF.3	Värdepapper andra än aktier	7
AN.12	Lagerstockar	29	AF.4	Lån	68
AN.13	Värdeföremål	3	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	42
AN.2	Icke producerade tillgångar	108	AF.6	Försäkringstekniska reserver	0
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	108	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	37
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	81			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	17			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	21			
AF.4	Lån	27			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	9			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	7			
			B.10	Förändringar i nettoförmögenhet, totalt därav genom:	216
			B.10.1	Sparande och kapitaltransfereringar	65
			B.10.2	Andra volymförändringar i tillgångar	17
			B.10.3	Nominella kapitalvinster/-förluster	134
			B.10.31	Neutrala kapitalvinster/-förluster	82
			B.10.32	Reala kapitalvinster/-förluster	51

IV.3: Utgående balansräkning

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	5 331	AF	Skulder	1 972
			AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	40
AN.1	Producerade tillgångar	3 183	AF.3	Värdepapper andra än aktier	51
AN.11	Fasta tillgångar	3 028	AF.4	Lån	965
AN.12	Lagerstockar	114	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	729
AN.13	Värdeföremål	41	AF.6	Försäkringstekniska reserver	12
AN.2	Icke producerade tillgångar	2 148	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	174
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	2 097			
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	51			

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet	
AF	Finansiella tillgångar	978		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	399		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	111		
AF.4	Lån	77		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	209		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	25		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	157		
			B.90	<i>Nettoförmögenhet</i> 4 337

Tabell A.IV.4 — Kontosystem för finansiella företag

I: Produktionskonto

Användning		Tillgång	
P.2	Insatsförbrukning	29	P.1 Produktion 102
			P.11 Marknadsproduktion 102
			P.12 Produktion för egen slutlig användning 0
B.1b	<i>Förädlingsvärde, brutto</i>	73	
K.1	Kapitalförslitning	10	
B.1n	<i>Förädlingsvärde, netto</i>	63	

II: Inkomstfördelnings- och inkomstansvändningskonto

II.1: Konto för primär inkomstfördelning

II.1.1: Konto för inkomstbildning

Användning		Tillgång	
D.1	Löner och kollektiva avgifter	15	B.1n <i>Förädlingsvärde, netto</i> 63
D.11	Egentlig lön	10	
D.12	Arbetsgivares kollektiva avgifter	5	
D.121	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter	4	
D.122	Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter	1	
D.29	Övriga produktionsskatter	3	
D.39	Övriga produktionssubventioner	0	
B.2	<i>Driftsöverskott</i>	45	

II.1.2: Konto för allokering av primära inkomster

Användning		Tillgång	
D.4	Kapitalinkomst	138	B.2 <i>Driftsöverskott</i> 45
D.41	Ränta	77	
D.42	Inkomst från bolag	36	D.4 Kapitalinkomst 160

Användning		Tillgång		
D.421	Utdelning från bolag	36	D.41 Ränta	125
			P.119 Justering för indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM)	-48
D.422	Ägaruttag från kvasibolag	0	D.42 Inkomst från bolag	25
D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	0	D.421 Utdelning från bolag	25
D.44	Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna	25	D.422 Ägaruttag från kvasibolag	0
D.45	Arrenden	0	D.43 Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	7
			D.44 Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna	0
			D.45 Arrenden	3
B.5	<i>Primärinkomstsaldo</i>	19		

II.1.2.1: Konto för företagarinkomster

Användning		Tillgång		
D.4	Kapitalinkomst	102	B.2 <i>Driftsöverskott</i>	45
D.41	Ränta	77		
D.44	Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna	25	D.4 Kapitalinkomst	160
D.45	Arrenden	0	D.41 Ränta	125
			P.119 Justering för indirekt mätta finansiella tjänster (FISIM)	-48
			D.42 Inkomst från bolag	25
			D.421 Utdelning från bolag	25
			D.422 Ägaruttag från kvasibolag	0
			D.43 Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	7
			D.44 Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna	0
			D.45 Arrenden	3
B.4	<i>Företagarinkomst</i>	55		

II.1.2.2: Konto för allokering av övriga primära inkomster

Användning		Tillgång		
D.4	Kapitalinkomst	36	B.4 <i>Företagarinkomst</i>	55
D.42	Inkomst från bolag	36		
D.421	Utdelning från bolag	36		
D.422	Ägaruttag från kvasibolag	0		
D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	0		
B.5	<i>Primärinkomstsaldo</i>	19		

II.2: *Konto för sekundär inkomstfördelning*

Användning		Tillgång	
D.5	Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.	10	B.5 <i>Primärinkomstsaldo</i> 19
D.51	Inkomstskatter	7	
D.59	Övriga löpande skatter	3	D.61 Sociala avgifter 39
			D.611 Faktiska sociala avgifter 38
D.62	Sociala förmåner andra än in natura	29	D.6111 Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter 18
D.622	Privat fonderade sociala förmåner	28	D.61111 Arbetsgivares obligatoriska faktiska kollektiva avgifter 15
D.623	Icke fonderade sociala löneförmåner	1	D.61112 Arbetsgivares frivilliga faktiska kollektiva avgifter 3
			D.6112 Anställdas egenavgifter 20
D.7	Andra löpande transfereringar	46	D.61121 Anställdas obligatoriska egenavgifter 15
D.71	Skadeförsäkringspremier, netto	0	D.61122 Anställdas frivilliga egenavgifter 5
D.72	Skadeförsäkringsfordringar	45	D.612 Tillräknade sociala avgifter 1
D.75	Diverse löpande transfereringar	1	
			D.7 Andra löpande transfereringar 49
			D.71 Skadeförsäkringspremier, netto 45
			D.72 Skadeförsäkringsfordringar 0
			D.75 Diverse löpande transfereringar 4
B.6	<i>Disponibel inkomst</i>	22	

II.4: *Inkomstanvändningskonto*II.4.1: *Konto för användning av disponibel inkomst*

Användning		Tillgång	
D.8	Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder	11	B.6 <i>Disponibel inkomst</i> 22
B.8	<i>Sparande</i>	11	

III: *Kapitalbildningskonto*III.1: *Kapitalkonto*III.1.1: *Konto för förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar*

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
B.10.1	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar</i>	4	B.8n <i>Nettosparande</i> 11
			D.9 Mottagna kapitaltransfereringar 0
			D.92 Investeringsbidrag 0
			D.99 Andrakapitaltransfereringar 0
			D.9 Betalade kapitaltransfereringar -7
			D.91 Kapitalskatter 0
			D.99 Andrakapitaltransfereringar -7

III.1.2: Konto för anskaffning av icke finansiella tillgångar

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
P.51	Fast bruttoinvestering	9	B.10.1	Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar	4
P.511	Anskaffning minus avyttring av materiella fasta tillgångar	8			
P.5111	Anskaffning av nya materiella fasta tillgångar	7			
P.5112	Anskaffning av befintliga materiella fasta tillgångar	1			
P.5113	Avyttring av befintliga materiella fasta tillgångar	0			
P.512	Anskaffning minus avyttring av immateriella fasta tillgångar	1			
P.5121	Anskaffning av nya immateriella fasta tillgångar	1			
P.5122	Anskaffning av befintliga immateriella fasta tillgångar	0			
P.5123	Avyttring av befintliga immateriella fasta tillgångar	0			
P.513	Ökning av värdet av icke-finansiella icke producerade tillgångar	0			
P.5131	Väsentliga förbättringar av icke-finansiella icke producerade tillgångar	0			
P.5132	Kostnader vid ägarbyte av icke-finansiella icke producerade tillgångar	0			
K.1	Kapitalförslitning	-10			
P.52	Lagerinvestering	0			
P.53	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	0			
K.2	Anskaffning minus avyttring av icke-finansiella icke producerade tillgångar	0			
K.21	Anskaffning minus avyttring av mark och andra materiella icke producerade tillgångar	0			
K.22	Anskaffning minus avyttring av immateriella icke producerade tillgångar	0			
B.9	Finansiellt sparande	5			

III.2: Konto för finansiella transaktioner

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
F	Nettoförvärv av finansiella tillgångar	237	F	Nettoförvärv av skulder	232
F.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	-1			
F.2	Sedlar, mynt och inlåning	15	F.2	Sedlar, mynt och inlåning	130
F.21	Sedlar och mynt	15	F.21	Sedlar och mynt	35
F.22	Överförbar inlåning	0	F.22	Överförbar inlåning	63

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
F.29	Övrig inlåning	0	F.29	Övrig inlåning	32
F.3	Värdepapper andra än aktier	53	F.3	Värdepapper andra än aktier	53
F.4	Lån	167	F.4	Lån	0
F.41	Kortfristiga lån	63	F.41	Kortfristiga lån	0
F.42	Långfristiga lån	104	F.42	Långfristiga lån	0
F.5	Aktier och andra ägarandelar	3	F.5	Aktier och andra ägarandelar	13
F.6	Försäkringstekniska reserver	0	F.6	Försäkringstekniska reserver	36
F.62	Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar	0	F.61	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder	33
			F.611	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver	22
F.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0	F.612	Hushållens nettofordran i pensionsfonder	11
F.71	Handelskrediter och förskott	0	F.62	Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar	3
F.79	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	0			
			F.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
			F.71	Handelskrediter och förskott	0
			F.79	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	0
			B.9	<i>Finansiellt sparande</i>	5

III.3: *Konto för andra förändringar i tillgångarna*III.3.1: *Konto för andra volymförändringar i tillgångarna*

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	-2	AF	Skulder	2
AN.1	Producerade tillgångar	-2	K.7	Förlust genom katastrofer	0
K.4	Ekonomisk tillblivelse av producerade tillgångar	0	K.8	Konfiskation utan ersättning	0
K.7	Förlust genom katastrofer	0	K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder	2
K.8	Konfiskation utan ersättning	0	K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	0
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	0	K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	-2	K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0	K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	-2			
K.12.21	Monetarisering/demonetarisering av guld	-2	därav:		
			AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
K.12.22	Förändringar i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier	0
			AF.4	Lån	0
därav:			AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AN.11	Fasta tillgångar	0			
AN.12	Lagerstockar	0	AF.6	Försäkringstekniska reserver	2
AN.13	Värdeföremål	-2	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
AN.2	Icke producerade tillgångar	0			
K.3	Ekonomisk tillblivelse av icke producerade tillgångar	0			
K.5	Naturlig tillväxt av icke odlade biologiska resurser	0			
K.6	Ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar	0			
K.61	Uttag av naturtillgångar	0			
K.62	Övrigt ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar	0			
K.7	Förlust genom katastrofer	0			
K.8	Konfiskation utan ersättning	0			
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	0			
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	0			
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0			
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0			
K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0			
därav:					
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	0			
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	0			
K.7	Förlust genom katastrofer	0			
K.8	Konfiskation utan ersättning	-3			
K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder	1			
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	2			
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0			
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	2			
K.12.21	Monetarisering/demonetarisering av guld	2			
K.12.22	Förändringar i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0			
därav:					
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	7			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0			

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
AF.3	Värdepapper andra än aktier	-3		
AF.4	Lån	-4		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10.2	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom andra volymförändringar i tillgångar</i>
				-4

III.3.2: Omvärderingskonto

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.11	Nominella kapitalvinster(+)/-förluster(-):		K.11	Nominella kapitalvinster(+)/-förluster(-):
AN	Icke-finansiella tillgångar	4	AF	Skulder
				51
AN.1	Producerade tillgångar	2	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning
				0
AN.11	Fasta tillgångar	2	AF.3	Värdepapper andra än aktier
				34
AN.12	Lagerstockar	0	AF.4	Lån
				0
AN.13	Värd föremål	0	AF.5	Aktier och andra ägarandelar
				17
AN.2	Icke producerade tillgångar	2	AF.6	Försäkringstekniska reserver
				0
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	1	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster
				0
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0		
AF	Finansiella tillgångar	57		
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	11		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	30		
AF.4	Lån	0		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	16		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10.3	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom nominella kapitalvinster</i>
				10

III.3.2.1: Neutrala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.11.1	Neutrala kapitalvinster(+)/-förluster(-):		K.11.1	Neutrala kapitalvinster(+)/-förluster(-):
AN	Icke-finansiella tillgångar	3	AF	Skulder
				68
AN.1	Producerade tillgångar	2	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning
				26

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
AN.11	Fasta tillgångar	2	AF.3	Värdepapper andra än aktier	21
AN.12	Lagerstockar	0	AF.4	Lån	0
AN.13	Värd föremål	0	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	14
AN.2	Icke producerade tillgångar	1	AF.6	Försäkringstekniska reserver	7
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	1	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	70			
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	14			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	19			
AF.4	Lån	24			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	13			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	1			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0			
			B.10.31	Förändringar i nettoförmögenhet genom neutrala kapitalvinster/-förluster	5

III.3.2.2: Reala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
K.11.2	Reala kapitalvinster(+)/-förluster(-):		K.11.2	Reala kapitalvinster(+)/-förluster(-):	
AN	Icke-finansiella tillgångar	1	AF	Skulder	-17
AN.1	Producerade tillgångar	0	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	-26
AN.11	Fasta tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier	13
AN.12	Lagerstockar	0	AF.4	Lån	0
AN.13	Värd föremål	0	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	3
AN.2	Icke producerade tillgångar	1	AF.6	Försäkringstekniska reserver	-7
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	1	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	-13			
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	-3			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	11			
AF.4	Lån	-24			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	3			

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
AF.6	Försäkringstekniska reserver	-1		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10.32	Förändringar i nettoförmögenhet genom reala kapitalvinster/förluster
				5

IV: Balansräkningar

IV.1: Ingående balansräkning

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	144	AF	Skulder	3 384
AN.1	Producerade tillgångar	104	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	1 281
AN.11	Fasta tillgångar	99	AF.3	Värdepapper andra än aktier	1 053
AN.12	Lagerstockar	0	AF.4	Lån	0
AN.13	Värdeföremål	5	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	715
AN.2	Icke producerade tillgångar	40	AF.6	Försäkringstekniska reserver	335
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	37	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	3			
AF	Finansiella tillgångar	3 508			
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	690			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	950			
AF.4	Lån	1 187			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	651			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	30			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0			
			B.90	Nettoförmögenhet	268

IV.2: Förändringar i balansräkningen

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
Totala förändringar i tillgångar			Totala förändringar i skulder		
AN	Icke-finansiella tillgångar	1	AF	Skulder	285
AN.1	Producerade tillgångar	-1	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	130
AN.11	Fasta tillgångar	1	AF.3	Värdepapper andra än aktier	87
AN.12	Lagerstockar	0	AF.4	Lån	0
AN.13	Värdeföremål	-2	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	30
AN.2	Icke producerade tillgångar	2	AF.6	Försäkringstekniska reserver	38
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	1	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet	
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0		
AF	Finansiella tillgångar	294		
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	17		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	15		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	80		
AF.4	Lån	163		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	19		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10	Förändringar i nettoförmögenhet, totalt därav genom: 10
			B.10.1	Sparande och kapitaltransfereringar 4
			B.10.2	Andra volymförändringar i tillgångar -4
			B.10.3	Nominella kapitalvinster/-förluster 10
			B.10.31	Neutrala kapitalvinster/-förluster 5
			B.10.32	Reala kapitalvinster/-förluster 5

IV.3: Utgående balansräkning

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet	
AN	Icke-finansiella tillgångar	145	AF	Skulder 3 669
AN.1	Producerade tillgångar	103	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning 1 411
AN.11	Fasta tillgångar	100	AF.3	Värdepapper andra än aktier 1 140
AN.12	Lagerstockar	0	AF.4	Lån 0
AN.13	Värdeföremål	3	AF.5	Aktier och andra ägarandelar 745
AN.2	Icke producerade tillgångar	42	AF.6	Försäkringstekniska reserver 373
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	38	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster 0
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	3		
AF	Finansiella tillgångar	3 802		
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	707		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	15		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	1 030		
AF.4	Lån	1 350		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	670		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	30		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.90	Nettoförmögenhet 278

Tabell A.IV.5 — Kontosystem för den offentliga sektorn

I: Produktionskonto

Användning		Tillgång		
P.2	Insatsförbrukning	246	P.1 Produktion	434
			P.11 Marknadsproduktion	74
			P.12 Produktion för egen slutlig användning	0
			P.13 Övrig icke marknadsproduktion	360
B.1b	Förädlingsvärde, brutto	188		
K.1	Kapitalförslitning	30		
B.1n	Förädlingsvärde, netto	158		

II: Inkomstfördelnings- och inkomstanvändningskonto

II.1: Konto för primär inkomstfördelning

II.1.1: Konto för inkomstbildning

Användning		Tillgång		
D.1	Löner och kollektiva avgifter	140	B.1n Förädlingsvärde, netto	158
D.11	Egentlig lön	87		
D.12	Arbetsgivares kollektiva avgifter	53		
D.121	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter	48		
D.122	Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter	5		
D.29	Övriga produktionsskatter	2		
D.39	Övriga produktionssubventioner	0		
B.2	Driftöverskott	16		

II.1.2: Konto för allokering av primära inkomster

Användning		Tillgång		
D.4	Kapitalinkomst	46	B.2 Driftöverskott	16
D.41	Ränta	39		
D.42	Inkomst från bolag	0	D.2 Skatter på produktion och import	235
D.422	Ågaruttag från kvasibolag	0	D.21 Produktskatter	141
D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	0	D.211 Mervärdesskatter (skatter av momstyp)	121
D.45	Arrenden	7	D.212 Importskatter och tullar, exklusive moms	17
			D.2121 Importtullar	17
			D.2122 Skatter på import, exklusive moms och importtullar	0
			D.214 Produktskatter, exklusive moms och importskatter	3
			D.29 Övriga skatter på produktionen	94

Användning		Tillgång	
		D.3	Subventioner -44
		D.31	Produktsubventioner -8
		D.311	Importsubventioner 0
		D.319	Övriga produktsubventioner -8
		D.39	Övriga produktionssubventioner -36
		D.4	Kapitalinkomst 30
		D.41	Ränta 12
		D.42	Inkomst från bolag 18
		D.421	Utdelning från bolag 5
		D.422	Ägaruttag från kvasibolag 13
		D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet 0
		D.44	Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna 0
		D.45	Arrenden 0
B.5	Primärinkomstsaldo	191	

II.1.2.1: Konto för företagarkincomster

Användning		Tillgång	
D.4	Kapitalinkomst 9	B.2	Driftsöverskott 16
D.41	Ränta 2		
D.45	Arrenden 7	D.4	Kapitalinkomst 4
		D.41	Ränta 0
		D.42	Inkomst från bolag 4
		D.421	Utdelning från bolag 4
		D.422	Ägaruttag från kvasibolag 0
		D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet 0
		D.44	Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna 0
		D.45	Arrenden 0
B.4	Företagarinkomst 11		

II.1.2.2: Konto för allokering av övriga primära inkomster

Användning		Tillgång	
D.4	Kapitalinkomst 37	B.4	Företagarinkomst 11
D.41	Ränta 37		
		D.2	Skatter på produktion och import 235
		D.21	Produktskatter 141
		D.211	Mervärdesskatter (skatter av momstyp) 121

Användning		Tillgång		
		D.212	Importskatter och tullar, exklusive moms	17
		D.2121	Importtullar	17
		D.2122	Skatter på import, exklusive moms och importtullar	0
		D.214	Produktskatter, exklusive moms och importskatter	3
		D.29	Övriga produktionsskatter	94
		D.3	Subventioner	-44
		D.31	Produktsubventioner	-8
		D.311	Importsubventioner	0
		D.319	Övriga produktsubventioner	-8
		D.39	Övriga produktionssubventioner	-36
		D.4	Kapitalinkomst	26
		D.41	Ränta	12
		D.42	Inkomst från bolag	14
		D.421	Utdelning från bolag	1
		D.422	Ägaruttag från kvasibolag	13
B.5*	Primärinkomstsaldo	191		

II.2: Konto för sekundär inkomstfördelning

Användning		Tillgång	
D.5	Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.	0	
D.59	Övriga löpande skatter	0	
			B.5 Primärinkomstsaldo 191
			D.5 Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc. 213
D.62	Sociala förmåner andra än in natura	289	D.51 Inkomstskatter 204
D.621	Kontanta socialförsäkringsförmåner	232	D.59 Övriga löpande skatter 9
D.622	Privat fonderade sociala förmåner	0	
D.623	Icke fonderade sociala löneförmåner	5	D.61 Sociala avgifter 268
D.624	Kontant socialbidrag	52	D.611 Faktiska sociala avgifter 263
			D.6111 Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter 155
D.7	Andra löpande transfereringar	139	D.61111 Arbetsgivares obligatoriska faktiska kollektiva avgifter 144
D.71	Skadeförsäkringspremier, netto	4	D.61112 Arbetsgivares frivilliga faktiska kollektiva avgifter 11
D.73	Löpande transfereringar inom den offentliga sektorn	96	D.6112 Anställdas egenavgifter 76
D.74	Löpande internationell samverkan	31	D.61121 Anställdas obligatoriska egenavgifter 69
D.75	Diverse löpande transfereringar	8	D.61122 Anställdas frivilliga egenavgifter 7
			D.6113 Egenföretagares och icke anställdas sociala avgifter 32
			D.61131 Egenföretagares och icke anställdas obligatoriska sociala avgifter 22

Användning		Tillgång		
		D.61132	Egenföretagares och icke anställdas frivilliga sociala avgifter	10
		D.612	Tillräknade sociala avgifter	5
		D.7	Andra löpande transfereringar	108
		D.72	Skadeförsäkringsfordringar	1
		D.73	Löpande transfereringar inom den offentliga sektorn	96
		D.74	Löpande internationell samverkan	1
		D.75	Diverse löpande transfereringar	10
B.6	<i>Disponibel inkomst</i>	352		

II.3: *Inkomstomfördelningskonto*

Användning		Tillgång		
D.63	Sociala transfereringar in natura	206	B.6 <i>Disponibel inkomst</i>	352
D.631	Sociala naturaförmåner	162		
D.6311	Socialförsäkringsförmåner, återbetalningar	78		
D.6312	Andra socialförsäkringsförmåner in natura	65		
D.6313	Socialbidrag i form av naturaförmåner	19		
D.632	Transfereringar av individuella icke-marknadsprodukter	44		
B.7	<i>Justerad disponibel inkomst</i>	146		

II.4: *Inkomstanvändningskonto*II.4.1: *Konto för användning av disponibel inkomst*

Användning		Tillgång		
P.3	Konsumtionsutgift	362	B.6 <i>Disponibel inkomst</i>	352
P.31	Individuell konsumtionsutgift	206		
P.32	Kollektiv konsumtionsutgift	156		
D.8	Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder	0		
B.8	<i>Sparande</i>	-10		

II.4.2: *Konto för användning av justerad disponibel inkomst*

Användning		Tillgång		
P.4	Faktisk konsumtion	156	B.7 <i>Justerad disponibel inkomst</i>	146
P.42	Faktisk kollektiv konsumtion	156		
D.8	Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder	0		
B.8	<i>Sparande</i>	-10		

III: Kapitalbildningskonto

III.1: Kapitalkonto

III.1.1: Konto för förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
B.10.1	Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar	B.8n	Nettosparande
	- 38		- 10
		D.9	Mottagna kapitaltransfereringar
			6
		D.91	Kapitalskatter
			2
		D.92	Investeringsbidrag
			0
		D.99	Andra kapitaltransfereringar
			4
		D.9	Betalade kapitaltransfereringar
			- 34
		D.91	Kapitalskatter
			0
		D.92	Investeringsbidrag
			- 27
		D.99	Andra kapitaltransfereringar
			- 7

III.1.2: Konto för anskaffning av icke finansiella tillgångar

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
P.51	Fast bruttoinvestering	B.10.1	Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar
	37		- 38
P.511	Anskaffning minus avyttring av materiella fasta tillgångar		
	23		
P.5111	Anskaffning av nya materiella fasta tillgångar		
	24		
P.5112	Anskaffning av befintliga materiella fasta tillgångar		
	1		
P.5113	Avyttring av befintliga materiella fasta tillgångar		
	- 2		
P.512	Anskaffning minus avyttring av immateriella fasta tillgångar		
	12		
P.5121	Anskaffning av nya immateriella fasta tillgångar		
	12		
P.5122	Anskaffning av befintliga immateriella fasta tillgångar		
	2		
P.5123	Avyttring av befintliga immateriella fasta tillgångar		
	- 2		
P.513	Ökning av värdet av icke-finansiella icke producerade tillgångar		
	2		
P.5131	Väsentliga förbättringar av icke-finansiella icke producerade tillgångar		
	2		
P.5132	Kostnader vid ägarbyte av icke-finansiella icke producerade tillgångar		
	0		
K.1	Kapitalförslitning		
	- 30		
P.52	Lagerinvestering		
	0		
P.53	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål		
	3		

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.2	Anskaffning minus avyttring av icke-finansiella icke producerade tillgångar	2		
K.21	Anskaffning minus avyttring av mark och andra materiella icke producerade tillgångar	2		
K.22	Anskaffning minus avyttring av immateriella icke producerade tillgångar	0		
B.9	<i>Finansiellt sparande</i>	-50		

III.2: *Konto för finansiella transaktioner*

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
F	Nettoförvärv av finansiella tillgångar	120	F	Nettoförvärv av skulder	170
F.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	0			
F.2	Sedlar, mynt och inlåning	7	F.2	Sedlar, mynt och inlåning	2
F.21	Sedlar och mynt	2	F.21	Sedlar och mynt	0
F.22	Överförbar inlåning	4	F.22	Överförbar inlåning	2
F.29	Övrig inlåning	1	F.29	Övrig inlåning	0
F.3	Värdepapper andra än aktier	26	F.3	Värdepapper andra än aktier	64
F.4	Lån	45	F.4	Lån	94
F.41	Kortfristiga lån	1	F.41	Kortfristiga lån	32
F.42	Långfristiga lån	44	F.42	Långfristiga lån	62
F.5	Aktier och andra ägarandelar	36	F.5	Aktier och andra ägarandelar	0
F.6	Försäkringstekniska reserver	0	F.6	Försäkringstekniska reserver	0
F.62	Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar	0	F.61	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder	0
			F.612	Hushållens nettofordran i pensionsfonder	0
F.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	6			
F.71	Handelskrediter och förskott	1	F.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	10
F.79	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	5	F.71	Handelskrediter och förskott	6
			F.79	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	4
			B.9	<i>Finansiellt sparande</i>	-50

III.3: Konto för andra förändringar i tillgångarna

III.3.1: Konto för andra volymförändringar i tillgångarna

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	0	AF	Skulder	-1
AN.1	Producerade tillgångar	-3	K.7	Förlust genom katastrofer	0
K.4	Ekonomisk tillblivelse av producerade tillgångar	3	K.8	Konfiskation utan ersättning	0
K.7	Förlust genom katastrofer	-4	K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder	0
K.8	Konfiskation utan ersättning	1	K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	-1
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	0	K.12.1	Förändringar i sektorklassificering och struktur	-1
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	-3	K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	-3	K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0			
K.12.21	Monetarisering/demonetarisering av guld	0	därav:		
K.12.22	Förändringar i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
			AF.3	Värdepapper andra än aktier	0
därav:			AF.4	Lån	-1
AN.11	Fasta tillgångar	-3	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AN.12	Lagerstockar	0	AF.6	Försäkringstekniska reserver	0
AN.13	Värdeföremål	0	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
AN.2	Icke producerade tillgångar	3			
K.3	Ekonomisk tillblivelse av icke producerade tillgångar	0			
K.5	Naturlig tillväxt av icke odlade biologiska resurser	4			
K.6	Ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar	-2			
K.61	Uttag av naturtillgångar	-2			
K.62	Övrigt ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar	0			
K.7	Förlust genom katastrofer	-2			
K.8	Konfiskation utan ersättning	4			
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	0			
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	-1			
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	-1			
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0			
K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0			
därav:					
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	3			
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
AF	Finansiella tillgångar	1		
K.7	Förlust genom katastrofer	0		
K.8	Konfiskation utan ersättning	3		
K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder	0		
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	-2		
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	-2		
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0		
K.12.21	Monetarisering/demonetarisering av guld	0		
K.12.22	Förändringar i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0		
därav:				
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	0		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	3		
AF.4	Lån	0		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	-2		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10.2	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom andra volymförändringar i tillgångar</i>
				2

III.3.2: Omvärderingskonto

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.11	Nominella kapitalvinster(+)/-förluster(-):		K.11	Nominella kapitalvinster(+)/-förluster(-):
AN	Icke-finansiella tillgångar	44	AF	Skulder
AN.1	Producerade tillgångar	20	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning
AN.11	Fasta tillgångar	18	AF.3	Värdepapper andra än aktier
AN.12	Lagerstockar	1	AF.4	Lån
AN.13	Värdeföremål	1	AF.5	Aktier och andra ägarandelar
AN.2	Icke producerade tillgångar	23	AF.6	Försäkringstekniska reserver
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	23	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0		
AF	Finansiella tillgångar	2		
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	1		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	0		

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
AF.4	Lån	0		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10.3	Förändringar i nettoförmögenhet genom nominella kapitalvinster 38

III.3.2.1: Neutrala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.11.1 Neutrala kapitalvinster(+)/-förluster(-):			K.11.1 Neutrala kapitalvinster(+)/-förluster(-):	
AN	Icke-finansiella tillgångar	32	AF	Skulder 14
AN.1	Producerade tillgångar	20	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning 2
AN.11	Fasta tillgångar	18	AF.3	Värdepapper andra än aktier 4
AN.12	Lagerstockar	1	AF.4	Lån 7
AN.13	Värdeföremål	1	AF.5	Aktier och andra ägarandelar 0
AN.2	Icke producerade tillgångar	12	AF.6	Försäkringstekniska reserver 0
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	12	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster 0
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0		
AF	Finansiella tillgångar	8		
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	2		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	3		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	0		
AF.4	Lån	2		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10.31	Förändringar i nettoförmögenhet genom neutrala kapitalvinster/-förluster 26

III.3.2.2: Reala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.11.2 Reala kapitalvinster(+)/-förluster(-):			K.11.2 Reala kapitalvinster(+)/-förluster(-):	
AN	Icke-finansiella tillgångar	12	AF	Skulder -7
AN.1	Producerade tillgångar	0	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning -2
AN.11	Fasta tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier 3

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
AN.12	Lagerstockar	0	AF.4	Lån	-7
AN.13	Värdeföremål	0	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AN.2	Icke producerade tillgångar	12	AF.6	Försäkringstekniska reserver	-0
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	12	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	-0
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	-6			
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	-0			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	-3			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	0			
AF.4	Lån	-2			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0			
			B.10.32	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom reala kapitalvinster/-förluster</i>	12

IV: Balansräkningar

IV.1: Ingående balansräkning

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	1 591	AF	Skulder	687
AN.1	Producerade tillgångar	1 001	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	102
AN.11	Fasta tillgångar	913	AF.3	Värdepapper andra än aktier	212
AN.12	Lagerstockar	47	AF.4	Lån	328
AN.13	Värdeföremål	41	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	4
AN.2	Icke producerade tillgångar	590	AF.6	Försäkringstekniska reserver	19
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	578	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	22
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	12			
AF	Finansiella tillgångar	396			
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	80			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	150			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	0			
AF.4	Lån	115			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	12			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	20			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	19			
			B.90	<i>Nettoförmögenhet</i>	1 300

IV.2: Förändringar i balansräkningen

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
Totala förändringar i tillgångar			Totala förändringar i skulder		
AN	Icke-finansiella tillgångar	56	AF	Skulder	176
AN.1	Producerade tillgångar	25	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	2
AN.11	Fasta tillgångar	20	AF.3	Värdepapper andra än aktier	71
AN.12	Lagerstockar	1	AF.4	Lån	93
AN.13	Värdeföremål	4	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AN.2	Icke producerade tillgångar	30	AF.6	Försäkringstekniska reserver	0
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	30	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	10
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	123			
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	1			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	7			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	29			
AF.4	Lån	45			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	34			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	6			
			B.10	Förändringar i nettoförmögenhet, totalt därav genom:	2
			B.10.1	Sparande och kapitaltransfereringar	- 38
			B.10.2	Andra volymförändringar i tillgångar	2
			B.10.3	Nominella kapitalvinster/-förluster	38
			B.10.31	Neutrala kapitalvinster/-förluster	26
			B.10.32	Reala kapitalvinster/-förluster	12

IV.3: Utgående balansräkning

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	1 647	AF	Skulder	863
AN.1	Producerade tillgångar	1 026	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	104
AN.11	Fasta tillgångar	933	AF.3	Värdepapper andra än aktier	283
AN.12	Lagerstockar	48	AF.4	Lån	421
AN.13	Värdeföremål	45	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	4
AN.2	Icke producerade tillgångar	620	AF.6	Försäkringstekniska reserver	19
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	608	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	32

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet	
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	12		
AF	Finansiella tillgångar	519		
AF.1	Monetärt guld och särskilda dragningsrätter (SDR)	81		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	157		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	29		
AF.4	Lån	160		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	46		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	20		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	25		
			B.90	Nettoförmögenhet 1 302

Tabell A.IV.6 — Kontosystem för hushållen

I: Produktionskonto

Användning			Tillgång	
P.2	Insatsförbrukning	694	P.1	Produktion 1 269
			P.11	Marknadsproduktion 1 129
			P.12	Produktion för egen slutlig användning 140
B.1b	Förädlingsvärde, brutto	575		
K.1	Kapitalförslitning	42		
B.1n	Förädlingsvärde, netto	533		

II: Inkomstfördelnings- och inkomstanvändningskonto

II.1: Konto för primär inkomstfördelning

II.1.1: Konto för inkomstbildning

Användning			Tillgång	
D.1	Löner och kollektiva avgifter	39	B.1n	Förädlingsvärde, netto 533
D.11	Egentlig lön	39		
D.12	Arbetsgivares kollektiva avgifter	0		
D.121	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter	0		
D.122	Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter	0		
D.29	Övriga produktionsskatter	3		
D.39	Övriga produktionssubventioner	-1		
B.2	Driftsöverskott	60		
B.3	Sammansatt förvärsinkomst	432		

II.1.2: Konto för allokering av primära inkomster

Användning		Tillgång	
D.4	Kapitalinkomst	44	B.2 <i>Driftsöverskott</i> 60
D.41	Ränta	17	B.3 <i>Sammansatt förvärsinkomst</i> 432
D.45	Arrenden	27	
			D.1 Löner och kollektiva avgifter 766
			D.11 Egentlig lön 573
			D.12 Arbetsgivares kollektiva avgifter 193
			D.121 Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter 174
			D.122 Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter 19
			D.4 Kapitalinkomst 134
			D.41 Ränta 33
			D.42 Inkomst från bolag 57
			D.421 Utdelning från bolag 13
			D.422 Ägaruttag från kvasibolag 44
			D.43 Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet 3
			D.44 Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna 20
			D.45 Arrenden 21
B.5	<i>Primärinkomstsaldo</i>	1 348	

II.1.2.1: Konto för företagarinkomster

Användning		Tillgång	
D.4	Kapitalinkomst	7	B.2 <i>Driftsöverskott</i> 60
D.41	Ränta	0	B.3 <i>Sammansatt förvärsinkomst</i> 432
D.45	Arrenden	7	
			D.4 Kapitalinkomst 5
			D.41 Ränta 0
			D.42 Inkomst från bolag 5
			D.421 Utdelning från bolag 5
			D.422 Ägaruttag från kvasibolag 0
			D.44 Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna 0
B.4	<i>Företagarinkomst</i>	490	

II.1.2.2: Konto för allokering av övriga primära inkomster

Användning		Tillgång	
D.4	Kapitalinkomst	37	B.4 <i>Företagarinkomst</i> 490
D.41	Ränta	17	
D.45	Arrenden	20	D.1 Löner och kollektiva avgifter 766

Användning		Tillgång	
		D.11	Egentlig lön 573
		D.12	Arbetsgivares kollektiva avgifter 193
		D.121	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter 174
		D.122	Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter 19
		D.4	Kapitalinkomst 129
		D.41	Ränta 33
		D.42	Inkomst från bolag 52
		D.421	Utdelning från bolag 8
		D.422	Ägaruttag från kvasibolag 44
		D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet 3
		D.44	Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna 20
		D.45	Arrenden 21
B.5	Primärinkomstsaldo 1 348		

II.2: Konto för sekundär inkomstfördelning

Användning		Tillgång	
D.5	Löpande skatter på inkomst, förmögenhet osv. 178	B.5	Primärinkomstsaldo 1 348
D.51	Inkomstskatter 176		
D.59	Andra löpande skatter 2	D.61	Sociala avgifter 0
		D.611	Faktiska sociala avgifter 0
D.61	Sociala avgifter 322	D.6111	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter 0
D.611	Faktiska sociala avgifter 303	D.61111	Arbetsgivares obligatoriska faktiska kollektiva avgifter 0
D.6111	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter 174	D.61112	Arbetsgivares frivilliga faktiska kollektiva avgifter 0
D.61111	Arbetsgivares obligatoriska faktiska kollektiva avgifter 160	D.6112	Anställdas egenavgifter 0
D.61112	Arbetsgivares frivilliga faktiska kollektiva avgifter 14	D.61121	Anställdas obligatoriska egenavgifter 0
D.6112	Anställdas egenavgifter 97	D.61122	Anställdas frivilliga egenavgifter 0
D.61121	Anställdas obligatoriska egenavgifter 85		
D.61122	Anställdas frivilliga egenavgifter 12	D.62	Sociala förmåner andra än in natura 332
D.6113	Egenföretagares och icke anställdas sociala avgifter 32	D.621	Kontanta socialförsäkringsförmåner 232
D.61131	Egenföretagares och icke anställdas obligatoriska sociala avgifter 22	D.622	Privat fonderade sociala förmåner 29
D.61132	Egenföretagares och icke anställdas frivilliga sociala avgifter 10	D.623	Icke fonderade sociala löneförmåner 19
D.612	Tillräknade sociala avgifter 19	D.624	Kontant socialbidrag 52

Användning		Tillgång	
D.62	Sociala förmåner andra än in natura	0	D.7 Andra löpande transfereringar 36
D.622	Privat fonderade sociala förmåner	0	D.72 Skadeförsäkringsfordringar 35
			D.75 Diverse löpande transfereringar 1
D.7	Andra löpande transfereringar	71	
D.71	Skadeförsäkringspremier, netto	31	
D.75	Diverse löpande transfereringar	40	
B.6	<i>Disponibel inkomst</i>	1 145	

II.3: *Inkomstfördelningskonto*

Användning		Tillgång	
		B.6 <i>Disponibel inkomst</i>	1 145
		D.63 Sociala transfereringar in natura	219
		D.631 Sociala naturaförmåner	162
		D.6311 Socialförsäkringsförmåner, återbetalningar	78
		D.6312 Andra socialförsäkringsförmåner in natura	65
		D.6313 Socialbidrag i form av naturaförmåner	19
		D.632 Transfereringar av individuella icke marknadsprodukter	57
B.7	<i>Justerad disponibel inkomst</i>	1 364	

II.4: *Inkomstanvändningskonto*

II.4.1: Konto för användning av disponibel inkomst

Användning		Tillgång	
P.3	Konsumtionsutgift	996	B.6 <i>Disponibelinkomst</i> 1 145
P.31	Individuell konsumtionsutgift	996	
		D.8 Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder	11
B.8	<i>Sparande</i>	160	

II.4.2: Konto för användning av justerad disponibel inkomst

Användning		Tillgång	
P.4	Faktisk konsumtion	1 215	B.7 <i>Justerad disponibel inkomst</i> 1 364
P.41	Faktisk individuell konsumtion	1 215	
		D.8 Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder	11
B.8	<i>Sparande</i>	160	

III: Kapitalbildningskonto

III.1: Kapitalkonto

III.1.1: Konto för förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
B.10.1	Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar	178	B.8n Nettosparande 160
			D.9 Mottagna kapitaltransfereringar 23
			D.92 Investeringsbidrag 0
			D.99 Andra kapitaltransfereringar 23
			D.9 Betalade kapitaltransfereringar -5
			D.91 Kapitalskatter -2
			D.99 Andra kapitaltransfereringar -3

III.1.2: Konto för anskaffning av icke finansiella tillgångar

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
P.51	Fast bruttoinvestering	61	B.10.1 Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar 178
P.511	Anskaffning minus avyttring av materiella fasta tillgångar	49	
P.5111	Anskaffning av nya materiella fasta tillgångar	50	
P.5112	Anskaffning av befintliga materiella fasta tillgångar	4	
P.5113	Avyttring av befintliga materiella fasta tillgångar	-5	
P.512	Anskaffning minus avyttring av immateriella fasta tillgångar	12	
P.5121	Anskaffning av nya immateriella fasta tillgångar	9	
P.5122	Anskaffning av befintliga immateriella fasta tillgångar	3	
P.5123	Avyttring av befintliga immateriella fasta tillgångar	0	
P.513	Ökning av värdet av icke-finansiella icke producerade tillgångar	0	
P.5131	Väsentliga förbättringar av icke-finansiella icke producerade tillgångar	0	
P.5132	Kostnader vid ägarbyte av icke-finansiella icke producerade tillgångar	0	
K.1	Kapitalförslitning	-42	
P.52	Lagerinvestering	2	
P.53	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	5	
K.2	Anskaffning minus avyttring av icke-finansiella icke producerade tillgångar	4	

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.21	Anskaffning minus avyttring av mark och andra materiella icke producerade tillgångar	3		
K.22	Anskaffning minus avyttring av immateriella icke producerade tillgångar	1		
B.9	<i>Finansiellt sparande</i>	148		

III.2: *Konto för finansiella transaktioner*

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
F	Nettoförvärv av finansiella tillgångar	181	F	Nettoförvärv av skulder	33
F.2	Sedlar, mynt och inlåning	68	F.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
F.21	Sedlar och mynt	10	F.22	Överförbar inlåning	0
F.22	Överförbar inlåning	41	F.29	Övrig inlåning	0
F.29	Övrig inlåning	17			
			F.3	Värdepapper andra än aktier	0
F.3	Värdepapper andra än aktier	29			
			F.4	Lån	28
F.4	Lån	5	F.41	Kortfristiga lån	11
F.41	Kortfristiga lån	3	F.42	Långfristiga lån	17
F.42	Långfristiga lån	2			
			F.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	5
F.5	Aktier och andra ägarandelar	3	F.71	Handelskrediter och förskott	4
			F.79	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	1
F.6	Försäkringstekniska reserver	36			
F.61	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder	33			
F.611	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver	22			
F.612	Hushållens nettofordran i pensionsfonder	11			
F.62	Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar	3			
F.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	40			
F.71	Handelskrediter och förskott	11			
F.79	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	29			
			B.9	<i>Finansiellt sparande</i>	148

III.3: *Konto för andra förändringar i tillgångarna*III.3.1: *Konto för andra volymförändringar i tillgångarna*

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet			
AN	Icke-finansiella tillgångar	0	AF	Skulder	0
AN.1	Producerade tillgångar	0	K.7	Förlust genom katastrofer	0
K.4	Ekonomisk tillblivelse av producerade tillgångar	0	K.8	Konfiskation utan ersättning	0
K.7	Förlust genom katastrofer	0	K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder	0
K.8	Konfiskation utan ersättning	0	K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	0
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	0	K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	0	K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0	K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0			
K.12.21	Monetarisering/demonetarisering av guld	0	därav:		
K.12.22	Förändringar i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
			AF.3	Värdepapper andra än aktier	0
			AF.4	Lån	0
därav:			AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
AN.11	Fasta tillgångar	0			
AN.12	Lagerstockar	0			
AN.13	Värdeföremål	0			
AN.2	Icke producerade tillgångar	0			
K.3	Ekonomisk tillblivelse av icke producerade tillgångar	0			
K.5	Naturlig tillväxt av icke odlade biologiska resurser	0			
K.6	Ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar	0			
K.61	Uttag av naturtillgångar	0			
K.62	Övrigt ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar	0			
K.7	Förlust genom katastrofer	0			
K.8	Konfiskation utan ersättning	0			
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	0			
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	0			
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0			
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0			
K.12.22	Förändringar i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0			
därav:					
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	0			
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
AF	Finansiella tillgångar	2		
K.7	Förlust genom katastrofer	0		
K.8	Konfiskation utan ersättning	0		
K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder	2		
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	0		
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0		
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0		
K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0		
därav:				
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	0		
AF.4	Lån	0		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	2		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10.2	Förändringar i nettoförmögenhet genom andra volymförändringar i tillgångar
				2

III.3.2: Omvärderingskonto

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.11	Nominella kapitalvinster(+)/-förluster(-):		K.11	Nominella kapitalvinster(+)/-förluster(-):
AN	Icke-finansiella tillgångar	80	AF	Skulder
AN.1	Producerade tillgångar	35	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning
AN.11	Fasta tillgångar	28	AF.3	Värdepapper andra än aktier
AN.12	Lagerstockar	2	AF.4	Lån
AN.13	Värdeföremål	5	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster
AN.2	Icke producerade tillgångar	45		
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	45		
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0		
AF	Finansiella tillgångar	16		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	6		
AF.4	Lån	0		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	10		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10.3	Förändringar i nettoförmögenhet genom nominella kapitalvinster
				96

III.3.2.1: Neutrala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
K.11.1	Neutrala kapitalvinster(+)/-förluster(-):		K.11.1	Neutrala kapitalvinster(+)/-förluster(-):	
AN	Icke-finansiella tillgångar	56	AF	Skulder	6
AN.1	Producerade tillgångar	34	AF.2	Kontanter, valuta och insättningar (på bank)	0
AN.11	Fasta tillgångar	28	AF.3	Värdepapper andra än aktier	0
AN.12	Lagerstockar	2	AF.4	Lån	3
AN.13	Värdeföremål	4	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AN.2	Icke producerade tillgångar	22	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	2
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	22			
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	36			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	17			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	4			
AF.4	Lån	0			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	8			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	6			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	1			
			B.10.31	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom neutrala kapitalvinster/-förluster</i>	87

III.3.2.2: Reala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
K.11.2	Reala kapitalvinster(+)/-förluster(-):		K.11.2	Reala kapitalvinster(+)/-förluster(-):	
AN	Icke-finansiella tillgångar	24	AF	Skulder	-6
AN.1	Producerade tillgångar	1	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
AN.11	Fasta tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier	0
AN.12	Lagerstockar	0	AF.4	Lån	-3
AN.13	Värdeföremål	1	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	-2
AN.2	Icke producerade tillgångar	22			
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	22			
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	-20			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	-17			

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
AF.3	Värdepapper andra än aktier	2		
AF.4	Lån	-0		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	2		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	-6		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	-1		
			B.10.32	Förändringar i nettoförmögenhet genom reala kapitalvinster/förluster
				9

IV: Balansräkningar

IV.1: Ingående balansräkning

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet	
AN	Icke-finansiella tillgångar	2 822	AF	Skulder
				289
AN.1	Producerade tillgångar	1 698	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning
				10
AN.11	Fasta tillgångar	1 423	AF.3	Värdepapper andra än aktier
				2
AN.12	Lagerstockar	97	AF.4	Lån
				169
AN.13	Värdeföremål	178	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster
				108
AN.2	Icke producerade tillgångar	1 124		
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	1 124		
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0		
AF	Finansiella tillgångar	1 819		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	840		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	198		
AF.4	Lån	24		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	411		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	291		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	55		
			B.90	Nettoförmögenhet
				4 352

IV.2: Förändringar i balansräkningen

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet	
Totala förändringar i tillgångar			Totala förändringar i skulder	
AN	Icke-finansiella tillgångar	110	AF	Skulder
				33
AN.1	Producerade tillgångar	61	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning
				0
AN.11	Fasta tillgångar	47	AF.3	Värdepapper andra än aktier
				0

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
AN.12	Lagerstockar	4	AF.4	Lån	28
AN.13	Värdeföremål	10	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	5
AN.2	Icke producerade tillgångar	49			
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	48			
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	1			
AF	Finansiella tillgångar	199			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	68			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	35			
AF.4	Lån	5			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	13			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	38			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	40			
			B.10	Förändringar i nettoförmögenhet, totalt därav genom:	276
			B.10.1	Sparande och kapitaltransfereringar	178
			B.10.2	Andra volymförändringar i tillgångar	2
			B.10.3	Nominella kapitalvinster/-förluster	96
			B.10.31	Neutrala kapitalvinster/-förluster	87
			B.10.32	Reala kapitalvinster/-förluster	9

IV.3: Utgående balansräkning

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	2 932	AF	Skulder	322
AN.1	Producerade tillgångar	1 759	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	10
AN.11	Fasta tillgångar	1 470	AF.3	Värdepapper andra än aktier	2
AN.12	Lagerstockar	101	AF.4	Lån	197
AN.13	Värdeföremål	188	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	113
AN.2	Icke producerade tillgångar	1 173			
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	1 172			
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	1			
AF	Finansiella tillgångar	2 018			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	908			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	233			
AF.4	Lån	29			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	424			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	329			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	95			
			B.90	Nettoförmögenhet	4 628

Tabell A.IV.7 — Kontosystem för hushållens ideella organisationer

I: Produktionskonto

Användning		Tillgång		
P.2	Insatsförbrukning	6	P.1 Produktion	37
			P.11 Marknadsproduktion	21
			P.12 Produktion för egen slutlig användning	0
			P.13 Övrig icke marknadsproduktion	16
B.1b	Förädlingsvärde, brutto	31		
K.1	Kapitalförslitning	3		
B.1n	Förädlingsvärde, netto	28		

II: Inkomstfördelnings- och inkomstanvändningskonto

II.1: Konto för primär inkomstfördelning

II.1.1: Konto för inkomstbildning

Användning		Tillgång		
D.1	Löner och kollektiva avgifter	23	B.1n Förädlingsvärde, netto	28
D.11	Egentlig lön	12		
D.12	Arbetsgivares kollektiva avgifter	11		
D.121	Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter	10		
D.122	Arbetsgivares tillräknade kollektiva avgifter	1		
D.29	Övriga produktionsskatter	0		
D.39	Övriga produktionssubventioner	0		
B.2	Driftöverskott	5		

II.1.2: Konto för allokering av primära inkomster

Användning		Tillgång		
D.4	Kapitalinkomst	7	B.2 Driftöverskott	5
D.41	Ränta	7		
D.42	Inkomst från bolag	0	D.4 Kapitalinkomst	5
D.422	Ägaruttag från kvasibolag	0	D.41 Ränta	5
D.43	Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	0	D.42 Inkomst från bolag	0
D.44	Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna	0	D.421 Utdelning från bolag	0
D.45	Arrenden	0	D.422 Ägaruttag från kvasibolag	0
			D.43 Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet	0
			D.44 Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna	0
			D.45 Arrenden	0
B.5	Primärinkomstsaldo	3		

II.1.2.1: Konto för företagariinkomster

Användning		Tillgång	
D.4	Kapitalinkomst	2	B.2 <i>Driftsöverskott</i> 5
D.41	Ränta	2	
D.45	Arrenden	0	D.4 Kapitalinkomst 0
			D.41 Ränta 0
			D.42 Inkomst från bolag 0
			D.421 Utdelning från bolag 0
			D.422 Ägaruttag från kvasibolag 0
B.4	<i>Företagarinkomst</i>	3	

II.1.2.2: Konto för allokering av övriga primära inkomster

Användning		Tillgång	
D.4	Kapitalinkomst	5	B.4 <i>Företagarinkomst</i> 3
D.41	Ränta	5	
D.45	Arrenden	0	D.4 Kapitalinkomst 5
			D.41 Ränta 5
			D.42 Inkomst från bolag 0
			D.421 Utdelning från bolag 0
			D.422 Ägaruttag från kvasibolag 0
			D.43 Återinvesterade vinstmedel från direkta investeringar i utlandet 0
			D.44 Kapitalinkomst, tillräknad försäkringstagarna 0
			D.45 Arrenden 0
B.5	<i>Primärinkomstsaldo</i>	3	

II.2: Konto för sekundär inkomstfördelning

Användning		Tillgång	
D.5	Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.	0	B.5 <i>Primärinkomstsaldo</i> 3
D.59	Övriga löpande skatter	0	
			D.61 Sociala avgifter 1
D.62	Sociala förmåner andra än in natura	1	D.611 Faktiska sociala avgifter 0
D.622	Privat fonderade sociala förmåner	0	D.6111 Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter 0
D.623	Icke fonderade sociala löneförmåner	1	D.61111 Arbetsgivares obligatoriska faktiska kollektiva avgifter 0
			D.6112 Anställdas egenavgifter 0
D.7	Andra löpande transfereringar	2	D.61121 Anställdas obligatoriska egenavgifter 0
D.71	Skadeförsäkringspremier, netto	0	D.61122 Anställdas frivilliga egenavgifter 0
D.75	Diverse löpande transfereringar	2	D.612 Tillräknade sociala avgifter 1

Användning		Tillgång	
		D.7	Andra löpande transfereringar 36
		D.72	Skadeförsäkringsfordringar 0
		D.75	Diverse löpande transfereringar 36
B.6	Disponibel inkomst 37		

II.3: Inkomstomfördelningskonto

Användning		Tillgång	
D.63	Sociala transfereringar in natura 13	B.6	Disponibel inkomst 37
D.631	Sociala naturaförmåner 0		
D.6313	Socialbidrag i form av naturaförmåner 0		
D.632	Transfereringar av individuella icke marknadsprodukter 13		
B.7	Justerad disponibel inkomst 24		

II.4: Inkomstanvändningskonto

II.4.1: Konto för användning av disponibel inkomst

Användning		Tillgång	
P.3	Konsumtionsutgift 13	B.6	Disponibel inkomst 37
P.31	Individuell konsumtionsutgift 13		
D.8	Justerad förändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder 0		
B.8	Sparande 24		

II.4.2: Konto för användning av justerad disponibel inkomst

Användning		Tillgång	
D.8	Justerad förändring i hushållens nettofordran på pensionsfonder 0	B.7	Justerad disponibel inkomst 24
B.8	Sparande 24		

III: Kapitalbildningskonto

III.1: Kapitalkonto

III.1.1: Konto för förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
B.10.1	Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar 21	B.8n	Nettosparande 24
		D.9	Mottagna kapitaltransfereringar 0
		D.92	Investeringsbidrag 0
		D.99	Andrakapitaltransfereringar 0

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
		D.9	Betalade kapitaltransfereringar -3
		D.91	Kapitalskatter 0
		D.99	Andrakapitaltransfereringar -3

III.1.2: Konto för anskaffning av icke finansiella tillgångar

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
P.51	Fast bruttoinvestering	19	
		B.10.1	Förändringar i nettoförmögenhet genom sparande och kapitaltransfereringar 21
P.511	Anskaffning minus avyttring av materiella fasta tillgångar	14	
P.5111	Anskaffning av nya materiella fasta tillgångar	13	
P.5112	Anskaffning av befintliga materiella fasta tillgångar	1	
P.5113	Avyttring av befintliga materiella fasta tillgångar	0	
P.512	Anskaffning minus avyttring av immateriella fasta tillgångar	5	
P.5121	Anskaffning av nya immateriella fasta tillgångar	10	
P.5122	Anskaffning av befintliga immateriella fasta tillgångar	0	
P.5123	Avyttring av befintliga immateriella fasta tillgångar	-5	
P.513	Ökning av värdet av icke-finansiella icke producerade tillgångar	0	
P.5131	Väsentliga förbättringar av icke finansiella icke producerade tillgångar	0	
P.5132	Kostnader vid ägarbyte av icke-finansiella icke producerade tillgångar	0	
K.1	Kapitalförslitning	-3	
P.52	Lagerinvestering	0	
P.53	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	0	
K.2	Anskaffning minus avyttring av icke-finansiella icke producerade tillgångar	1	
K.21	Anskaffning minus avyttring av mark och andra materiella icke producerade tillgångar	1	
K.22	Anskaffning minus avyttring av immateriella icke producerade tillgångar	0	
B.9	Finansiellt sparande	4	

III.2: Konto för finansiella transaktioner

Förändringar i tillgångar		Förändringar i skulder och nettoförmögenhet			
F	Nettoförfärv av finansiella tillgångar	32	F	Nettoförfärv av skulder	28
F.2	Sedlar, mynt och inlåning	12	F.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
F.21	Sedlar och mynt	2	F.22	Överförbar inlåning	0
F.22	Överförbar inlåning	7	F.29	Övrig inlåning	0

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
F.29	Övrig inlåning	3		
			F.3	Värdepapper andra än aktier 0
F.3	Värdepapper andra än aktier	12		
			F.4	Lån 24
F.4	Lån	0	F.41	Kortfristiga lån 17
F.41	Kortfristiga lån	0	F.42	Långfristiga lån 7
F.42	Långfristiga lån	0		
			F.5	Aktier och andra ägarandelar 4
F.5	Aktier och andra ägarandelar	0	F.6	Försäkringstekniska reserver 0
F.6	Försäkringstekniska reserver	0	F.61	Hushållens nettofordran i livförsäkringsreserver och pensionsfonder 0
F.62	Förskottsbetalning av försäkringspremier och reserver för utestående fordringar	0	F.612	Hushållens nettofordran i pensionsfonder 0
F.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	8	F.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster 0
F.71	Handelskrediter och förskott	0	F.71	Handelskrediter och förskott 0
F.79	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott	8	F.79	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster, exklusive handelskrediter och förskott 0
			B.9	Finansiellt sparande 4

III.3: Konto för andra förändringar i tillgångarna

III.3.1: Konto för andra volymförändringar i tillgångarna

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
AN	Icke-finansiella tillgångar	0	AF	Skulder 0
AN.1	Producerade tillgångar	0	K.7	Förlust genom katastrofer 0
K.4	Ekonomisk tillblivelse av producerade tillgångar	0	K.8	Konfiskation utan ersättning 0
K.7	Förlust genom katastrofer	0	K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder 0
K.8	Konfiskation utan ersättning	0	K.12	Klassificerings- och strukturförändringar 0
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	0	K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur 0
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	0	K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder 0
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0	K.12.22	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld 0
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0		
K.12.22	Förändringar i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0	därav:	
			AF.2	Sedlar, mynt och inlåning 0
därav:			AF.3	Värdepapper andra än aktier 0
AN.11	Fasta tillgångar	0	AF.4	Lån 0
AN.12	Lagerstockar	0	AF.5	Aktier och andra ägarandelar 0
AN.13	Värd föremål	0	AF.6	Försäkringstekniska reserver 0

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
AN.2	Icke producerade tillgångar	0	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
K.3	Ekonomisk tillblivelse av icke producerade tillgångar	0			
K.5	Naturlig tillväxt av icke odlade biologiska resurser	0			
K.6	Ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar	0			
K.61	Uttag av naturtillgångar	0			
K.62	Övrigt ekonomiskt försvinnande av icke producerade tillgångar	0			
K.7	Förlust genom katastrofer	0			
K.8	Konfiskation utan ersättning	0			
K.9	Övriga volymförändringar i icke-finansiella tillgångar	0			
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	0			
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0			
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0			
K.12.22	Förändringar i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0			
därav:					
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	0			
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	0			
K.7	Förlust genom katastrofer	0			
K.8	Konfiskation utan ersättning	0			
K.10	Övriga volymförändringar i finansiella tillgångar och skulder	0			
K.12	Klassificerings- och strukturförändringar	0			
K.12.1	Förändring i sektorklassificering och struktur	0			
K.12.2	Förändring i klassificering av tillgångar och skulder	0			
K.12.22	Förändringar i klassificering av tillgångar och skulder annat än monetarisering/demonetarisering av guld	0			
därav:					
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	0			
AF.4	Lån	0			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0			
			B.10.2	Förändringar i nettoförmögenhet genom andra volymförändringar i tillgångar	0

III.3.2: Omvärderingskonto

Förändringar i tillgångar

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
K.11	Nominella kapitalvinster (+)/-förluster(-):		K.11	Nominella kapitalvinster (+)/-förluster(-):	
AN	Icke-finansiella tillgångar	8	AF	Skulder	0
AN.1	Producerade tillgångar	5	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0
AN.11	Fasta tillgångar	5	AF.3	Värdepapper andra än aktier	0
AN.12	Lagerstockar	0	AF.4	Lån	0
AN.13	Värdeföremål	0	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AN.2	Icke producerade tillgångar	3	AF.6	Försäkringstekniska reserver	0
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	3	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	0
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	1			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	0			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	1			
AF.4	Lån	0			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	1			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0			
			B.10.3	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom nominella kapitalvinster</i>	10

III.3.2.1: Neutrala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar

Förändringar i skulder och nettoförmögenhet

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet		
K.11.1	Neutrala kapitalvinster (+)/-förluster(-):		K.11.1	Neutrala kapitalvinster (+)/-förluster(-):	
AN	Icke-finansiella tillgångar	7	AF	Skulder	2
AN.1	Producerade tillgångar	5	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	1
AN.11	Fasta tillgångar	5	AF.3	Värdepapper andra än aktier	0
AN.12	Lagerstockar	0	AF.4	Lån	1
AN.13	Värdeföremål	0	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0
AN.2	Icke producerade tillgångar	2	AF.6	Försäkringstekniska reserver	0
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	2	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	1
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	3			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	2			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	1			
AF.4	Lån	0			

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10.31	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom neutrala kapitalvinster/-förluster</i>
				8

III.3.2.2: Reala kapitalvinster/-förluster

Förändringar i tillgångar			Förändringar i skulder och nettoförmögenhet	
K.11.2 Reala kapitalvinster (+)/-förluster(-):			K.11.2 Reala kapitalvinster (+)/-förluster(-):	
AN	Icke-finansiella tillgångar	2	AF	Skulder
				-2
AN.1	Producerade tillgångar	0	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning
				-1
AN.11	Fasta tillgångar	0	AF.3	Värdepapper andra än aktier
				0
AN.12	Lagerstockar	0	AF.4	Lån
				-1
AN.13	Värdeföremål	0	AF.5	Aktier och andra ägarandelar
				0
AN.2	Icke producerade tillgångar	2	AF.6	Försäkringstekniska reserver
				-0
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	2	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster
				-1
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0		
AF	Finansiella tillgångar	-2		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	-2		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	0		
AF.4	Lån	0		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	0		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	0		
			B.10.32	<i>Förändringar i nettoförmögenhet genom reala kapitalvinster/-förluster</i>
				2

IV: Balansräkningar

IV.1: Ingående balansräkning

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet	
AN	Icke-finansiella tillgångar	324	AF	Skulder
				121
AN.1	Producerade tillgångar	243	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning
				38
AN.11	Fasta tillgångar	231	AF.3	Värdepapper andra än aktier
				0
AN.12	Lagerstockar	2	AF.4	Lån
				43
AN.13	Värdeföremål	10	AF.5	Aktier och andra ägarandelar
				0
AN.2	Icke producerade tillgångar	81	AF.6	Försäkringstekniska reserver
				5
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	81	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster
				35

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet	
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0		
AF	Finansiella tillgångar	172		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	110		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	25		
AF.4	Lån	8		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	22		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	4		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	3		
			B.90	Nettoförmögenhet 375

IV.2: Förändringar i balansräkningen

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet	
Totala förändringar i tillgångar			Totala förändringar i skulder	
AN	Icke-finansiella tillgångar	25	AF	Skulder 28
AN.1	Producerade tillgångar	21	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning 0
AN.11	Fasta tillgångar	21	AF.3	Värdepapper andra än aktier 0
AN.12	Lagerstockar	0	AF.4	Lån 24
AN.13	Värdeföremål	0	AF.5	Aktier och andra ägarandelar 4
AN.2	Icke producerade tillgångar	4	AF.6	Försäkringstekniska reserver 0
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	4	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster 0
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0		
AF	Finansiella tillgångar	33		
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	12		
AF.3	Värdepapper andra än aktier	13		
AF.4	Lån	0		
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	1		
AF.6	Försäkringstekniska reserver	0		
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	8		
			B.10	Förändringar i nettoförmögenhet, totalt därav genom: 31
			B.10.1	Sparande och kapitaltransfereringar 21
			B.10.2	Andra volymförändringar i tillgångar 0
			B.10.3	Nominella kapitalvinster/-förluster 10
			B.10.31	Neutrala kapitalvinster/-förluster 8
			B.10.32	Reala kapitalvinster/-förluster 2

IV.3: *Utgående balansräkning*

Tillgångar			Skulder och nettoförmögenhet		
AN	Icke-finansiella tillgångar	349	AF	Skulder	149
AN.1	Producerade tillgångar	264	AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	38
AN.11	Fasta tillgångar	252	AF.3	Värdepapper andra än aktier	0
AN.12	Lagerstockar	2	AF.4	Lån	67
AN.13	Värdeföremål	10	AF.5	Aktier och andra ägarandelar	4
AN.2	Icke producerade tillgångar	85	AF.6	Försäkringstekniska reserver	5
AN.21	Materiella icke producerade tillgångar	85	AF.7	Obetalda utgifter och förutbetalda inkomster	35
AN.22	Immateriella icke producerade tillgångar	0			
AF	Finansiella tillgångar	205			
AF.2	Sedlar, mynt och inlåning	122			
AF.3	Värdepapper andra än aktier	38			
AF.4	Lån	8			
AF.5	Aktier och andra ägarandelar	23			
AF.6	Försäkringstekniska reserver	4			
AF.7	Förutbetalda utgifter och obetalda inkomster	11			
			B.90	<i>Nettoförmögenhet</i>	406

BILAGA B

LEVERANSPROGRAM FÖR NATIONALRÄKENSKAPSDATA

Tabellöversikt

Första sändning	Fördröjning t+mndr	Sändning för ar	Tabellinnehåll	Tabell nr
1999	4	95-98	Huvudaggregat, årlig	1
1999	4	95-98	Huvudaggregat, kvartalsvis	1
1999	8	95-98	Huvudaggregat offentlig sektor	2
2000	9	95-99	Tabell fördelad på bransch	3
2000	9	95-99	Export och import, EU/tredje land	4
2000	9	95-99	Hushållens utgifter för slutlig konsumtion fördelade på ändamål	5
2000	9	95-99	Konto för finansiella transaktioner, fördelat på sektorer	6
2000	9	95-99	Balansräkning över tillgångar och skulder, fördelat på sektorer	7
2000	12	95-99	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	8
2000	12	95-99	Detaljredovisning av skatteinkomster efter sektor	9
2000	24	95-98	Tabell fördelad på bransch och region, NUTS II, A17	10
2001	12	95-00	Offentliga sektorns konsumtion fördelad på ändamål	11
2001	24	95-99	Tabell fördelad på bransch och region, NUTS III, A3	12
2001	24	95-99	Kontosystem för hushållen fördelad på regioner, NUTS II	13
2001	24	95-99	Fasta tillgångar för hela ekonomin fördelade på produkter, Pi3	14
2002	36	95-99	Tillgångstabell till baspriser, inkluderande en omvandling till mottagarpris A60 x P60	15
2002	36	95-99	Användningstabell till mottagarpris, A60 x P60	16
2002	36	95 (*)	Symmetrisk input-outputtabell till baspriser, P60 x P60, fem årlig	17
2002	36	95 (*)	Symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion till baspriser, P60 x P60, fem årlig	18
2002	36	95 (*)	Symmetrisk input-outputtabell för import till baspriser, P60 x P60, fem årlig	19
2003	36	00	Korsklassificering av fasta tillgångar fördelade på bransch och produkt, A31 x Pi3, fem årlig	20
2003	36	00	Korsklassificering av produktionskonto fördelat på bransch och sektor, A60 x (S11, S12, S13, S14, S15), fem årlig	21
2003	36	00	Korsklassificering av bruttoinvestering fördelad på bransch och produkt, A31 x P60, fem årlig	22
Se tabell	Se tabell	Se tabell	Tillbakaskrivningar	23

t = referens år

(*) de fem årliga tabellerna för år 2000 måste levereras i 2003

Tabell 1 — Huvudaggregat — kvartalsvis och årlig redovisning

Kod	Variabelförteckning	Redovisningsnivå +	Löpande priser	Fasta priser
Bruttonationalprodukt från produktionssidan				
B.1g	1. Förädlingsvärde till baspris	A6	x	x
D.21—D.31	2. Produktskatter minus produktsubventioner		x	x
P.119	3. FISIM		x	x
B.1*g	4. Bruttonationalprodukt till marknadspris		x	x
Bruttonationalprodukt från användningssidan				
P.3	5. Summa konsumtionsutgift		x	x
P.3	6. a) Hushållens konsumtionsutgift (inhemskt begrepp)		x	x
P.3	6. b) Hushållens konsumtionsutgift (nationellt begrepp)		x	x
P.3	7. Konsumtionsutgift för hushållens ideella organisationer		x	x
P.3	8. Offentliga sektorns konsumtionsutgift		x	x
P.31	a) Individuell konsumtionsutgift		x	x
P.32	b) Kollektiv konsumtionsutgift		x	x
P.4	9. Hushållens faktiska konsumtion		x	x
P.41	a) Faktisk individuell konsumtion		x	x
P.5	10. Bruttoinvestering		x	x
P.51	a) Fast bruttoinvestering	Pi6	x	x
P.52	b) Lagerinvestering		x	x
P.53	c) Anskaffning minus avyttring av värdeföremål		x	x
P.6	11. Export av varor (fob) och tjänster		x	x
P.7	12. Import av varor (fob) och tjänster		x	x
Inkomst, sparande och nettoutlåning				
B.5	13. Primärinkomstsaldo vid transaktioner med utlandet		x	x
B.5*g	14. Bruttonationalinkomst till marknadspris		x	(x)
K.1	15. Kapitalförslitning		x	x
B.5*n	16. Nettonationalinkomst till marknadspris		x	x
D.5, D.6, D.7	17. Löpande nettotransfereringar till och från utlandet		x	
B.6n	18. Disponibel inkomst, netto		x	(x)
B.8n	19. Nationellt sparande, netto		x	
D.9	20. Nettokapitaltransfereringar till och från utlandet		x	
B.9	21. Nationens finansiella sparande, netto		x	

Kod	Variabelförteckning	Redovisningsnivå +	Löpande priser	Fasta priser
Befolkning, sysselsättning, löner och kollektiva avgifter				
	22. Befolknings- och sysselsättningsdata			
	a) Totala befolkningen (1 000)			
	b) Arbetslösa (1 000)			
	c) Sysselsättning, nationellt och inhemskt begrepp (1 000)			
	— företagare	A6 **		
	— anställda	A6 **		
D.1	23. Löner och kollektiva avgifter, nationellt och inhemskt begrepp	A6 **	x	
D.11	a) Egentlig lön	A6 **	x	

+ Om ingen nivå indikeras innebär det hela ekonomin

** A6 endast för inhemska begrepp

(x) i reala termer

Tabell 2 — Huvudaggregat offentlig sektor

P.1	Produktion
P.11+P.12	— Marknadsproduktion och produktion för egen slutlig användning
P.13	— Övrig icke marknadsproduktion
P.2	Insatsförbrukning
B.1g	Förädlingsvärde, brutto
K.1	Kapitalförslitning
B.1n	Förädlingsvärde, netto
D.1	Utbetalda löner och kollektiva avgifter
D.29—D.39	Övriga erhållna produktionsskatter — övriga erhållna produktionssubventioner
B.2n	Driftsöverskott, netto
D.2	Erhållna skatter på produktion och import
D.4	Erhållen kapitalinkomst
D.3	Subventioner
D.4	Utbetald kapitalinkomst
D.41	— Ränta
D.42+D.43+D.44+D.45	— Övrig kapitalinkomst
B.5n	Primärinkomstsaldo, netto
D.5	Erhållna löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.
D.61	Erhållna sociala avgifter
D.611	— Faktiska sociala avgifter
D.612	— Tillräknade sociala avgifter
D.7	Andra erhållna löpande transfereringar
D.5	Utbetalda löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.
D.62	Utbetalda sociala förmåner andra än in natura
D.7	Utbetalda andra löpande transfereringar

B.6n	<i>Disponibel inkomst, netto</i>
P.3	Konsumtionsutgift
P.31	— Individuell konsumtionsutgift
P.32	— Kollektiv konsumtionsutgift
D.8	Justering för förändring i hushållens nettofordran på pensionsreserver
B.8	<i>Sparande, netto</i>
K.1	Kapitalförslitning
D.9	Erhållna kapitaltransfereringar
D.91	— Kapitalskatter
D.92 + D.99	— Övriga kapitaltransfereringar
D.9	Utbetalda kapitaltransfereringar
P.5	Bruttoinvestering
P.51	— Fast bruttoinvestering
P.52 + P.53 + K.2	— Lagerinvesteringar, anskaffning minus avyttring av värdeföremål och icke producerade icke-finansiella föremål
B.9	<i>Finansiellt sparande, netto</i>

Tabell 3 — Tabell fördelad på bransch — årlig redovisning

Kod	Variabelförteckning	Redovisningsnivå	Löpande priser	Fasta priser
Förädlingsvärde				
P.1	1. Produktion till baspris efter bransch	A31	x	
P.2	2. Insatsförbrukning till mottagarpris efter bransch	A31	x	
B.1g	3. Bruttoförädlingsvärde till baspris efter bransch	A31	x	x
K.1	4. Kapitalförslitning efter bransch	A31	x	x
Investeringar				
P.5	5. Bruttoinvestering efter bransch			
P.51	a) Fast bruttoinvestering efter bransch	A31	x	x
P.52	b) Lagerinvestering efter bransch (*)	A31	x	x
P.53	c) Anskaffning minus avyttring av värdeföremål efter bransch	A31	x	x
Sysselsättning och löner och kollektiva avgifter, inhemskt begrepp				
	6. Sysselsättning efter bransch (1 000)			
	a) företagare efter bransch	A31		
	b) anställda efter bransch	A31		
	c) arbetade timmar efter bransch (*)	A31		
D.1	7. Löner och kollektiva avgifter efter bransch	A31	x	
D.11	a) Egentlig lön efter bransch	A31	x	

(*) Till och med år 2003: frivilligt.

Tabell 4 — Export och Import, EU/tredje land

Kod	Variabelförteckning	Redovisningsnivå	Löpande priser	Fasta priser
P.6	1. Export av varor och tjänster	totala ekonomin	x	x
	a) EU-länder		x	x
	b) tredje land		x	x
P.7	2. Import av varor och tjänster		x	x
	a) EU-länder		x	x
	b) tredje land		x	x

Tabell 5 — Hushållens utgifter för slutlig konsumtion fördelade på ändamål

Kod	Variabelförteckning	Redovisningsnivå	Löpande priser	Fasta priser
P.3	Hushållens utgifter för slutlig konsumtion fördelade på ändamål	COICOP 2-siffrig nivå	x	x

Tabell 9 — Detaljredovisning av skatteinkomster efter sektor

SNA-kod	Offentliga sektorn	Staten	Delstater	Kommuner	Socialförsäkring	EU:s institutioner	Totalt
D.5						—	
D.51						—	
D.51a						—	
...						—	
D.51b						—	
...						—	
D.51c						—	
...						—	
D.51d						—	
...						—	
D.59						—	
D.59.1						—	
D.59.1a							
...						—	
D.59.1b							
...						—	
D.59.1c							
...						—	
D.59.2							
D.59.2a							
...						—	
D.59.2b							
...						—	
D.59.2c							
...						—	
D.59.2d							
...						—	
D.2							
D.21							
D.211							
...							
D.212							
D.2121							
...							
D.2122							
D.2122a							
...							
D.2122b							
...							
D.2122c							
...							

SNA-kod	Offentliga sektorn	Staten	Delstater	Kommuner	Socialförsäkring	EUs institutioner	Totalt
D.2122d	Vinster vid importmonopol						
	...						
D.2122e	Skatter som resultat av multipla växelkurser						
	...						
D.214	Produktskatter, exklusive moms och importskatt						
D.214a	Allmänna försäljnings- eller omsättningskatter						
	...						
D.214b	Acciser						
	...						
D.214c	Skatter på vissa tjänster						
	...						
D.214d	Skatter på finansiella och kapitaltransaktioner						
	...						
D.214e	Vinster vid fiskala monopol						
	...						
D.29	Övriga produktionsskatter						
D.29a	Löne- och arbetskraftsskatter						
	...						
D.29b	Återkommande skatter på mark, byggnader eller andra anläggningar						
	...						
D.29c	Affärs- och yrkesmässiga licenser						
	...						
D.29d	Skatt på användningen av fasta tillgångar eller andra aktiviteter						
	...						
D.29e	Stämpelskatter						
	...						
D.29f	Miljöskatter						
	...						
D.29g	Skatter på internationella transaktioner						
	...						
D.91	Kapitalskatter					—	
D.91a	Tillfälliga och exceptionella skatter på tillgångar eller nettoförmögenhet					—	
	...					—	
D.91b	Skatter på kapitaltransfereringar					—	
	...					—	
	Totala skatteinkomster						
D.611	Faktiska sociala avgifter					—	
D.6111	— Arbetsgivares faktiska kollektiva avgifter					—	
D.6112	— Anställdas egenavgifter					—	
D.6113	Egenföretagares och icke anställdas sociala avgifter					—	
	Totala inkomster av skatter och sociala avgifter						

Tabell 10 — Tabell fördelad på bransch och region (NUTS II), löpande priser

Kod	Variabelförteckning	Redovisningsnivå	t+ månad
B1.g	1. Förädlingsvärde brutto, till baspriser	A17	24
B1.g	2. Förädlingsvärde brutto, till baspriser	—	18
D.1	3. Löner och kollektiva avgifter	A17	24
P.51	4. Fast bruttoinvestering	A17	24
	5. Sysselsättning		
	— Summa	A17	24
	— Anställda	A17	24

Tabell 12 — Tabell fördelad på bransch och region (NUTS III), löpande priser

Kod	Variabelförteckning	Redovisningsnivå	t + månad
B1.g	1. Förädlingsvärde brutto, till baspriser	A3	24
	2. Sysselsättning		
	— Summa	A3	18
	— Anställda	A3	18

Tabell 13 — Kontosystem för hushållen fördelad på regioner (NUTS II), löpande priser

Konto för hushållens allokering av primära inkomster

	Användning		Tillgång
D.4	Kapitalinkomst	B.2/B.3	Driftsöverskott/Sammansatt förvärsinkomst
		D.1	Löner och kollektiva avgifter
B.5	Primära inkomster	D.4	Kapitalinkomst

Konto för hushållens fördelning av sekundära inkomster

	Användning		Tillgång
D.5	Löpande inkomst- och förmögenhetsskatter etc.	B.5	Primära inkomster
D.61	Sociala avgifter	D.62	Sociala förmåner andra än in nautra
D.7	Andra löpande transfereringar	D.7	Andra löpande transfereringar
B.6	Disponibel inkomst		

Tabell 14 — Fasta tillgångar för hela ekonomin fördelade på produkter, Pi3

Kod	Variabelförteckning	Redovisningsnivå
AN.11	Fasta tillgångar	Pi3

Tabell 1.5 — Tillgångstabell till baspriser, inkluderande en omvandling till mottagarpris
löpande och fasta priser

n = 60, m = 60

	1	2	3	...	n	Σ(1)	Import cif	Summa tillgång till baspris	Handel och transportmarginaler	Skatter minus subventioner på produkter	Summa tillgång till mottagarpris
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)
Produkter (CPA)	(1)						a) intra EU b) extra EU				
(Justeringsposter)	(2)										
Σ(1)									0		
Summa varav:											
Marknadsproduktion									0		
För egen slutlig användning							0		0		
Övrig icke-marknadsproduktion	(3)						0		0		

Tabell 16 — Användningstabell till mottagarpris
löpande och fasta priser

n = 60, m = 60

	1 2 3 ...	Industrier (NACE) ... n	Σ(1)	Slutlig användning a) b) c) d) e) f)	Σ(3)	Σ(1)+Σ(3)
		(4)	(2)	(3)	(4)	(5)
Produkt (CPA)	1 2 3 . . . m	(1) Insatsförbrukning till mottagarpris fördelad på produkt och bransch		Slutlig användning till mottagarpris: Utgift för slutlig konsumtion: a) hushåll b) HIO (t + 12 tillsammans med a)) c) offentlig sektor Bruttoinvestering: d) fast bruttoinvestering e) lagerinvestering och anskaffning mi- nus avyttring av värdeföremål f) export — intra EU — extra EU		
(Justeringsposter)						
Σ(1)		Summa insatsförbrukning, efter bransch		Summa slutlig användning efter typ		Summa användning
Sysselsättnings komponenter						
Övriga produktskatter, netto		Komponenter för förädlingsvärde, efter bransch				
Kapitalförslitning						
Driftsoverskott, netto		Förädlingsvärde, efter bransch				
Σ(3)						
Σ(1)+Σ(3)		Produktion till baspris, efter bransch				

Tabell 17 — Symmetrisk input-outputtabell till baspriser (produkt/produkt)
löpande och fasta priser

n = 60

1 2 3 . . . n	Produkt (CPA) ... n	Σ (1)	Slutlig användning a) b) c) d) e) f)	Σ (3)	Σ (1) + Σ (3)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1					
2					
3					
.					
.					
.					
.					
n					
Produkt (CPA)					
(1)	Insatsförbrukning till baspriser (produkt/produkt)		Slutlig användning till baspris: Konsumtionsutgifter: a) för hushåll b) för HIO c) för offentliga sektorn Bruttoinvestering: d) fast bruttoinvestering e) lagerinvesteringar och anskaffning minus avyttring av värdeföremål f) Export — intra EU — extra EU		
Σ (1)	Summa insatsförbrukning till baspriser efter produkt		Slutlig användning till baspris efter typ		Summa anv. till baspris
Produktskatter Produktsubventioner (-)	Produktskatter, netto efter produkt		Produktskatter netto efter typ av slutlig användning		Summa produktionskatt, netto
Σ (1) + (3)	Summa insatsförbrukning till mottagarpris efter produkt		Summa slutlig anv. till mottagarpris efter typ		Summa anv. till mottagarpris
Syssättningskomponenter Övriga produktskatter, netto Kapitalförslining Driftsoverskott, netto	Komponenter för förädlingsvärde efter produkt				
Σ (5)	Förädlingsvärde efter produkt				
Σ (1) + (3) + Σ (5)	Produktion till baspriser efter produkt				
Import	Import cif efter produkt				
(7) + (8)	Tillgång till baspriser efter produkt				
Fast investering Fast realkapitalstock Arbetsinsats					
(10)					

Tabell 18 — Symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion (produkt/produkt)
löpande och fasta priser

n = 60

	1 2 3 ...	Produkt (CPA) ... n	Σ (1)	Slutlig användning a) b) c) d) e) f)	Σ (3)	Σ (1) + Σ (3)
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
Produkt (CPA)	(1)	För inhemsk produktion: insatsförbrukning till baspris (produkt efter produkt)		För inhemsk produktion: Slutlig användning till baspris: Konsumtionsutgifter: a) för hushållen b) för HIO c) för offentliga sektorn Bruttoinvestering: d) fast bruttoinvestering e) lagerinvestering och anskaffning minus avyttring av värdeföremål f) Export — intra EU — extra EU		
Σ (1)	(2)	Summa insatsförbrukning för inhemsk produktion efter produkt		Slutlig användning av inhemsk produktion		Summa inhemsk produktion
Användning av importerade produkter	(3)	Summa insatsförbrukning av importerade produkter efter produkt, cif		Slutlig användning av importerade produkter, cif		Summa import
Produktskatter, netto	(4)	Produktskatter för insatsförbrukning efter produkt		Produktskatter netto för slutlig användning		Summa produktsskatter, netto
Σ (1) + (3) + (4)	(5)	Summa insatsförbrukning till mottagarpris efter produkt		Summa slutlig användning till mottagarpris efter typ		Summa användning
Sysselsättningskomponenter Övriga produktskatter, netto Kapitalförslitning Driftsöverskott, netto	(6)	Komponenter för förädlingsvärde efter produkt				
Σ (6)	(7)	Förädlingsvärde efter produkt				
Σ (1) + (3) + (4) + Σ (6)	(8)	Produktion till baspris efter produkt				
Fast investering Fast realkapitalstock Arbetsinsats	(9)					

Tabell 19 — Symmetrisk input-outputtabell för import (produkt/produkt), cif
löpande och fasta priser

n = 60

	1 2 3 ...	Produkt (CPA) ... n	$\Sigma(1)$	Slutlig användning a) b) c) d) e) f)	$\Sigma(3)$	$\Sigma(1)+\Sigma(3)$
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
1						
2						
3						
.						
.						
.						
Produkt (CPA)	(1)	För import: Insatsförbrukning till baspris (produkt/produkt)		För import: Slutlig användning till baspris: Konsumtionsutgifter: a) för hushåll b) för HIO c) för offentlig sektor Bruttoinvestering: d) fast bruttoinvestering e) lagerinvestering och anskaffning minus avyttring av värdeföremål f) Export — intra EU — extra EU		
$\Sigma(1)$	(2)	Summa insatsförbrukning för import till baspris efter produkt		Slutlig användning av import till baspris		Summa import

Tabell 20 — Korsklassificering av fasta tillgångar fördelade på bransch och produkt

Industrier:	A31 NACE Rev. 1
Produkter:	P13 CPA
Variabler:	fasta tillgångar, brutto fasta tillgångar, netto
Priser:	löpande återanskaffningskostnad historisk anskaffningskostnad fast återanskaffningskostnad

Tabell 21 — Korsklassificering av produktionskonto fördelat på bransch och sektor

Industrier:	A60 NACE Rev. 1
Sektorer:	S11 S12 S13 S14 S15
Variabler:	produktion — marknad — egen slutlig användning — övrig icke marknad insatsförbrukning bruttoförädlingsvärde — löner och kollektiva avgifter — övriga skatter minus produktionssubventioner — driftsöverskott, netto — kapitalförslitning
Priser:	löpande

Tabell 22 — Korsklassificering av bruttoinvestering fördelad på bransch och produkt

Industrier:	A31 NACE Rev. 1
Produkter:	P60 CPA
Variabler:	bruttoinvestering
Priser:	löpande och fasta

Tabell 23 — Tillbakaskrivningar

Tabeller, förutsedda för tillbakaskrivning	årligen		kvartalsvis	
	period	leverans	period	leverans
Tabell 1: Huvudaggregat	88-94	April-99	88-94	April-99
	70-87	Dec-99	80-87	Dec-99
Tabell 2: Huvudaggregat offentlig sektor	70-94	Dec-99		
Tabell 3: Tabell fördelad på bransch	70-94	Dec-00		
Tabell 5: Hushållens konsumtionsutgift fördelad på ändamål	80-94	Dec-00		
Tabell 8: Konto för icke-finansiella transaktioner fördelad på sektorer	90-94	Dec-99		
	80-89	Dec-00		
Tabell 11: Offentliga sektorns konsumtion fördelat på ändamål	90-94	Dec-01		

AVVIKELSER BETRÄFFANDE DE TABELLER SOM SKALL SÄNDAS I ENLIGHET MED
FRÅGEFORMULÄRET "ESA-95" PER LAND

1 ÖSTERRIKE

1.1 Avvikelser från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — årlig	Fördröjning: t+9 månader	1999
1	Huvudaggregat — årlig	Tillbakaskrivningar: åren 88-94 skall levereras i Dec-00	2000
1	Huvudaggregat — årlig	Tillbakaskrivningar: åren 70-87 skall inte omberäknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Fördröjning: t+12 månader	1999
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: åren 88-94 skall levereras i Dec-00	2000
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: åren 80-87 skall inte omberäknas	2005
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Fördröjning: t+9 månader	1999
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 88-94	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Fördröjning: t+12 månader	1999
3	Tabell fördelad på bransch	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 88-94	2005
5	Hushållens utgifter för slutlig konsumtion fördelade på ändamål	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 88-94	2005
11	Offentliga sektorns konsumtion fördelad på ändamål	Tillbakaskrivningar: åren 90-94 skall inte omberäknas	2005
12	Tabell fördelad på region, NUTS III, A3	Första sändning 2002	2002
13	Kontosystem för hushållen fördelad på regioner, NUTS II	Första sändning 2005	2005
15	Tillgångstabell till baspriser, inkluderande en omvandling till mottagarpris, A60×P60	Första sändning 2003 och endast vartannat år	2003
16	Användningstabell till mottagarpris, A60×P60	Första sändning 2003 och endast vartannat år	2003
17	Symmetrisk input-outputtabell till baspriser, P60×P60, fem årlig	Första sändning 2003	2003
18	Symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion till baspriser, P60×P60, fem årlig	Första sändning 2003	2003
19	Symmetrisk input-outputtabell för import till baspriser, P60×P60, fem årlig	Första sändning 2003	2003

1.2 Avvikelser för enskilda variabler/sektorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/sektor	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Individuell konsumtionsutgift	Skall inte beräknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Kollektiv konsumtionsutgift	Skall inte beräknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Faktisk individuell konsumtion	Skall inte beräknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Skall inte beräknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Totala befolkningen	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Individuell konsumtionsutgift	Fördröjning: t+12 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Kollektiv konsumtionsutgift	Fördröjning: t+12 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Faktisk individuell konsumtion	Fördröjning: t+12 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Första sändning 2003	2003
1	Huvudaggregat — årlig	Totala befolkningen	Fördröjning: t+9 månader	2005
3 8	Tabell fördelad på bransch Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Kapitalförslitning efter bransch och sektor	Första sändning 2002	2002
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Fördelning av företag efter ägare	Första sändning 2005	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Fördelning av privata hushåll efter grupper	Första sändning 2005	2005
16 18	Användningstabell till mottagarpris, A60×P60 Symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion till baspriser, P60×P60, fem årlig	Kapitalförslitning efter bransch	Första sändning 2003	2003

2 DANMARK

2.1 Avvikelser från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
6	Konto för finansiella transaktioner, fördelat på sektorer	Fördröjning: t+13 månader	2005
7	Balansräkning över tillgångar och skulder, fördelat på sektorer	Fördröjning: t+13 månader	2005
20	Korsklassificering av fasta tillgångar fördelade på bransch och produkt, A31×Pi3, fem årlig	Första sändning 2005	2005

2.2 Avvikelser för enskilda variabler/sektorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/ sektor	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis och årlig redovisning	Sysselsättning	Endast inhemska begrepp	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Egentlig lön efter bransch	Skall inte rapporteras	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Kapitalförslitning efter bransch	Fördröjning: t+36 månader	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Fast bruttoinvestering på bransch	Fördröjning: t+36 månader	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Lagerinvestering efter bransch	Fördröjning: t+36 månader	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål efter bransch	Fördröjning: t+36 månader	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Företagare efter bransch	Fördröjning: t+36 månader	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Anställda efter bransch	Fördröjning: t+36 månader	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Arbetade timmar efter bransch	Fördröjning: t+36 månader	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Löner och kollektiva avgifter efter bransch	Fördröjning: t+36 månader	2005
9	Detaljredovisning av skatteinkomster efter sektor	Allmänna försäljnings- eller omsättningsskatter (skatter på import) Allmänna försäljnings- eller omsättningsskatter (produktskatter)	Båda variablerna tillsammans	2005
9	Detaljredovisning av skatteinkomster efter sektor	Acciser (skatter på import) Acciser (produktskatter)	Båda variablerna tillsammans	2005
9	Detaljredovisning av skatteinkomster efter sektor	Skatter på vissa tjänster (skatter på import) Skatter på vissa tjänster (produktskatter)	Båda variablerna tillsammans	2005
17	Symmetrisk input-outputtabell till baspriser, P60×P60, fem årlig	Kapitalförslitning, driftsöverskott, netto	Båda variablerna tillsammans vid P60	2005
18	Symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion till baspriser, P60×P60, fem årlig			
19	Symmetrisk input-outputtabell för import till baspriser, P60×P60, fem årlig			
21	Korsklassificering av produktionskonto fördelat på bransch och sektor, A60×(S11, S12, S13, S14, S15), fem årlig			

Tabell nr	Tabell	Variabel/sektor	Avvikelse	till och med
17	Symmetrisk input-outputtabell till baspriser, P60×P60, fem årlig	Fast investering	Endast P31	2005
18	Symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion till baspriser, P60×P60, fem årlig			
19	Symmetrisk input-outputtabell för import till baspriser, P60×P60, fem årlig			
17	Symmetrisk input-outputtabell till baspriser, P60×P60, fem årlig	Fast realkapitalstock	Skall inte rapporteras	2005
18	Symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion till baspriser, P60×P60, fem årlig			
19	Symmetrisk input-outputtabell för import till baspriser, P60×P60, fem årlig			
21	Korsklassificering av produktionskonto fördelat på bransch och sektor, A60×(S11, S12, S13, S14, S15), fem årlig	Sektor hushållen Sektor ideella organisationer	Båda sektorerna tillsammans	2005

3 TYSKLAND

3.1 Avvikseler från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 91-94	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 91-94	2005
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 91-94	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 91-94	2005
3	Tabell fördelad på bransch	t+9 månader endast A17, A31 endast i t+21 månader fördröjning	2005
5	Hushållens utgifter för slutlig konsumtion fördelade på ändamål	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 91-94	2005
5	Hushållens utgifter för slutlig konsumtion fördelade på ändamål	Delvis endast 1-siffriga positioner	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 91-94	2005
9	Detaljredovisning av skatteinkomster efter sektor	Inga bokstavspositioner i slutet av koden	2005
10	Tabell fördelad på bransch och på region, NUTS II, A17	Endast NUTS I och A6	2005
11	Offentliga sektorns konsumtion fördelad på ändamål	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 91-94	2005
12	Tabell fördelad på region, NUTS III, A3	Fördröjning: t+30 månader, endast vartannat år	2005

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
13	Kontosystem för hushållen fördelat på regioner, NUTS II	Fördröjning: t+30 månader, endast NUTS I	2005
15	Tillgångstabell till baspriser, inkluderande en omvandling till mottagarpris A60×P60	Endast vartannat år	2005
16	Användningstabell till mottagarpris, A60×P60	Endast vartannat år	2005
21	Korsklassificering av produktionskonto fördelat på bransch och sektor A60×(S11, S12, S13, S14, S15), fem årlig	Ej fasta priser	2005

3.2 Avvikelser för enskilda variabler/sektorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/sektor	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis och årlig redovisning	Fast bruttoinvestering	P16: inga kvartalsdata, årliga t+12 månader fördröjning	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis och årlig redovisning	Totala befolkningen	Fördröjning: t+12 månader	2005
3	Tabell fördelat på bransch	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål efter bransch, Lagerinvestering efter bransch	Båda variablerna tillsammans, ej efter bransch	2005
6	Konto för finansiella transaktioner, fördelat på sektorer	Offentlig sektor	S.1311/S.1312 och S.1313 endast tillsammans	2005
7	Balansräkning över tillgångar och skulder, fördelat på sektorer			
10	Tabell fördelat på bransch och region, NUTS II, A17	Fast bruttoinvestering	Fördröjning: t+30 månader	2005

4 GREKLAND

4.1 Avvikelser från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Första sändning 2000	2000
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: åren 88–94 skall levereras i Dec-00	2000
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: åren 80–87 skall inte omberäknas	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis och årlig redovisning	Första sändning 2000	2000
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Fördröjning t+9 månader	2005

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
3	Tabell fördelad på bransch	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 88-94	2005
5	Hushållens utgifter för slutlig konsumtion fördelade på ändamål	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 88-94	2005
6	Konto för finansiella transaktioner, fördelat på sektorer	Första sändning: ej klart för tillfället	2005
6	Konto för finansiella transaktioner, fördelat på sektorer	Fördröjning: ej klart för tillfället	2005
7	Balansräkning över tillgångar och skulder, fördelat på sektorer	Första sändning 2005	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 88-94	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Tillbakaskrivningar: åren 80-89 skall inte omberäknas	2005
11	Offentliga sektorns konsumtion fördelad på ändamål	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 88-94	2005
20	Korsklassificering av fasta tillgångar fördelade på bransch och produkt, A31 x Pi3, fem årlig	Första sändning 2005	2005

4.2 Avvikelser för enskilda variabler/sektorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/ sektor	Avvikelse	till och med
3	Tabell fördelad på bransch	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Första sändning 2005	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Arbetade timmar efter bransch	Första sändning 2005	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Fördelning av företag efter ägare	Första sändning 2005	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Fördelning av privata hushåll efter grupper	Första sändning 2005	2005

5 SPANIEN

5.1 Avvikelser från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
11	Offentliga sektorns konsumtion fördelad på ändamål	Fördröjning: t+21 månader	2005

5.2 Avvikelser för enskilda variabler/sektorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/ sektor	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Konsumtionsutgift för hushållens ideella organisationer	Skall inte rapporteras	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Fördelning av offentliga konsumtionsutgifter på individuell och kollektiv	Skall inte rapporteras	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Faktiska konsumtion	Skall inte rapporteras	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Faktisk individuell konsumtion	Skall inte rapporteras	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Tillsammans med lagerinvestering	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Konsumtionsutgift för hushållens ideella organisationer	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Fördelning av offentliga konsumtionsutgifter på individuell och kollektiv	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Faktisk konsumtion	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Faktisk individuell konsumtion	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Första sändning 2005	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Kapitalförslitning efter bransch	Första sändning 2005	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål efter bransch	Första sändning 2005	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Arbetade timmar efter bransch	Första sändning 2005	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Första sändning 2005	2005
9	Detaljredovisning av skatteinkomster efter sektor	Fördelning av löpande skatteinkomster; förmögenhet etc. skatter och importavgifter exklusive mervärdesskatt och andra produktionsskatter för delsektorerna regioner (S1312) och kommuner (S1313)	Fördröjning: t+21 månader	2005
16	Användningstabell till mottagarpris, A60×P60	Kapitalförslitning efter bransch (A60)	Första sändning 2005	2005
17	Symmetrisk input-outputtabell till baspriser, P60×P60, fem årlig	Kapitalförslitning (P60)	Första sändning 2005	2005
18	Symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion till baspriser, P60×P60, fem årlig			
19	Symmetrisk input-outputtabell för import till baspriser, P60×P60, fem årlig			

Tabell nr	Tabell	Variabel/sector	Avvikelse	till och med
17	Symmetrisk input-outputtabell till baspriser, P60×P60, fem årlig	Fast realkapitalstock (P60)	Första sändning 2005	2005
18	Symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion till baspriser, P60×P60, fem årlig			
19	Symmetrisk input-outputtabell för import till baspriser, P60×P60, fem årlig			

6 FRANKRIKE

6.1 Avvikelser från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
10	Tabell fördelad på bransch och region, NUTS II, A17	Fördröjning: t+36 månader	2005
12	Tabell fördelad på region, NUTS III, A3	Fördröjning: t+36 månader	2005
13	Kontosystem för hushållen fördelad på regioner, NUTS II	Fördröjning: t+42 månader	2005

6.2 Avvikelser för enskilda variabler/sectorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/sector	Avvikelse	till och med
3	Tabell fördelad på bransch	Alla variabler	Fördelning på branscher ska beräknas för homogena branscher	2005
10	Tabell fördelad på bransch och region, NUTS II, A17			
12	Tabell fördelad på region, NUTS III, A3			
15	Tillgångstabell till baspriser, inkluderande en omvandling till mottagarpris A60×P60			
16	Användningstabell till mottagarpris, A60×P60			
20	Korsklassificering av fasta tillgångar fördelade på bransch och produkt, A31×P13, fem årlig			
21	Korsklassificering av produktionskonto fördelat på bransch och sektor, A60×(S11, S12, S13, S14, S15), fem årlig			
22	Korsklassificering av bruttoinvestering fördelad på bransch och produkt, A31×P60, fem årlig			

7 IRLAND

7.1 Avvikelser från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Första sändning 2002	2002
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: åren 88-94 skall inte omberäknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: åren 80-87 skall inte omberäknas	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Fördröjning: t+6 månader	2002
1	Huvudaggregat — årlig	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 85-94	2005
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 85-94	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Första sändning 2005	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Tillbakaskrivningar: åren 70-94 skall inte omberäknas	2005
5	Hushållens utgifter för slutlig konsumtion fördelade på ändamål	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 85-94	2005
6	Konto för finansiella transaktioner, fördelat på sektorer	Första sändning 2005	2005
7	Balansräkning över tillgångar och skulder, fördelat på sektorer	Första sändning 2005	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Första sändning 2005	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Tillbakaskrivningar: åren 90-94 skall inte omberäknas	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Tillbakaskrivningar: åren 80-89 skall inte omberäknas	2005
15	Tillgångstabell till baspriser, inkluderande en omvandling till mottagarpris A60×P60	Första sändning 2005	2005
16	Användningstabell till mottagarpris, A60×P60	Första sändning 2005	2005
17	Symmetrisk input-outputtabell till baspriser, P60×P60, fem årlig	Första sändning 2005	2005
18	Symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion till baspriser, P60×P60, fem årlig	Första sändning 2005	2005
19	Symmetrisk input-outputtabell för import till baspriser, P60×P60, fem årlig	Första sändning 2005	2005
20	Korsklassificering av fasta tillgångar fördelade på bransch och produkt, A31×P13, fem årlig	Första sändning 2005	2005
21	Korsklassificering av produktionskonto fördelat på bransch och sektor, A60×(S11, S12, S13, S14, S15), fem årlig	Första sändning 2005	2005
22	Korsklassificering av bruttoinvestering fördelad på bransch och produkt, A31×P60, fem årlig	Första sändning 2005	2005

7.2 Avvikelser för enskilda variabler/sektorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/ sektor	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis och årlig redovisning	Konsumtionsutgift för hushållens ideella organisationer	Skall inte rapporteras	2005
2	Huvudaggregat offentlig sektor	P52+P53+K2	Skall inte rapporteras	2003

8 ITALIEN

8.1 Avvikelser från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Fördröjning: t+6 månader	1999
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: åren 80-87 skall levereras i Dec-00	2000
1	Huvudaggregat — årlig	Tillbakaskrivningar: åren 70-87 skall levereras i Dec-00	2000
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Tillbakaskrivningar: åren 70-94 skall inte rapporteras	2005
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Tillbakaskrivningar: åren 80-94 skall levereras i Dec-01	2001
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Fördröjning: t+9 månader	2005
20	Korsklassificering av fasta tillgångar fördelade på bransch och produkt, A31×Pi3, fem årlig	Skall inte beräknas	2005
22	Korsklassificering av bruttoinvestering fördelad på bransch och produkt, A31×P60, fem årlig	Första sändning 2005	2005

8.2 Avvikelser för enskilda variabler/sektorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/ sektor	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Offentlig individuell konsumtionsutgift	Fördröjning: t+16 månader	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Kollektiv konsumtionsutgift	Fördröjning: t+16 månader	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Faktiska konsumtion	Fördröjning: t+16 månader	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Faktisk individuell konsumtion	Fördröjning: t+16 månader	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Tillsammans med changes in inventories	2005

Tabell nr	Tabell	Variabel/sector	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Kapitalförslitning	Första sändning Dec-01	2001
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Nettonationalinkomst	Första sändning Dec-01	2001
1	Huvudaggregat — årlig	Offentlig individuell konsumtionsutgift	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Kollektiv konsumtionsutgift	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Faktiska konsumtion	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Faktisk individuell konsumtion	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Tillsammans med lagerinvestering	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Kapitalförslitning efter bransch	Förd. A17, Första sändning 2002	2002
3	Tabell fördelad på bransch	Kapitalförslitning efter bransch	Förd. A31, Första sändning 2005	2002
3	Tabell fördelad på bransch	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål efter bransch	Tillsammans med lagerinvestering	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål efter bransch	Tillsammans med lagerinvestering	2005

9 LUXEMBURG

9.1 Avvikelser från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: åren 95-98 skall inte omberäknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: åren 88-94 skall inte omberäknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: åren 80-87 skall inte omberäknas	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 80-87	2005
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 90-94	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 80-94	2005

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
6	Konto för finansiella transaktioner, fördelat på sektorer	Första sändning 2005	2005
7	Balansräkning över tillgångar och skulder, fördelat på sektorer	Första sändning 2005	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Tillbakaskrivningar: åren 90-94 skall inte omberäknas	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Tillbakaskrivningar: åren 80-89 skall inte omberäknas	2005
10	Tabell fördelad på bransch och region, NUTS II, A17	Skall inte beräknas	2005
11	Offentliga sektorns konsumtion fördelad på ändamål	Tillbakaskrivningar: åren 90-94 skall inte omberäknas	2005
12	Tabell fördelad på region, NUTS III, A3	Skall inte beräknas	2005
13	Kontosystem för hushållen fördelad på regioner, NUTS II	Skall inte beräknas	2005

9.2 Avvikelser för enskilda variabler/sektorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/ sektor	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — årlig	Fast bruttoinvestering	Fördelning Pi3	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Primärinkomstsaldo vid transaktioner med utlandet	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Bruttonationalinkomst till marknadspris	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Kapitalförslitning	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Nettonationalinkomst till marknadspris	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Löpande nettotransfereringar till och från utlandet	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Disponibel inkomst, netto	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Nationellt sparande, netto	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Nettokapitaltransfereringar till och från utlandet	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Nationens finansiella sparande, netto	Fördröjning: t+9 månader	2005
1	Huvudaggregat — årlig	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Första sändning 2005	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Fast bruttoinvestering	Ej fördelning Pi3	2005

Tabell nr	Tabell	Variabel/ sektor	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Kapitalförslitning	Första sändning 2005	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Nettonationalinkomst till marknadspris	Första sändning 2005	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Löpande nettotransfereringar till och från utlandet	Första sändning 2005	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Disponibel inkomst, netto	Första sändning 2005	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Nationellt sparande, netto	Första sändning 2005	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Nettokapitaltransfereringar till och från utlandet	Första sändning 2005	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Nationens finansiella sparande, netto	Första sändning 2005	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Första sändning 2005	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Fast bruttoinvestering på bransch	Fördröjning: t + 36 månader	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Första sändning 2005	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	S11, S12, S14+45, S211, S212	Första sändning 2005	2005
20	Korsklassificering av fasta tillgångar fördelade på bransch och produkt, A31×Pi3, fem årlig	Tabell med historiska kostnader	Första sändning 2005	2005

10 NEDERLÄNDERNA

10.1 Avvikelser från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: åren 86–94 skall levereras i Oct-01	2001
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Tillbakaskrivningar: åren 80–85 skall levereras i Mar-02	2002
1	Huvudaggregat — årlig	Tillbakaskrivningar: åren 86–94 skall levereras i Jul-01	2001
1	Huvudaggregat — årlig	Tillbakaskrivningar: åren 70–85 skall levereras i Dec-01	2001
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Tillbakaskrivningar: åren 86–94 skall levereras i Jul-01	2001

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Tillbakaskrivningar: åren 70-85 skall levereras i Dec-01	2001
3	Tabell fördelad på bransch	Tillbakaskrivningar: åren 86-94 skall levereras i Jul-01	2001
3	Tabell fördelad på bransch	Tillbakaskrivningar: åren 70-85 skall levereras i Dec-01	2001
5	Hushållens utgifter för slutlig konsumtion fördelade på ändamål	Tillbakaskrivningar: åren 86-94 skall levereras i Jul-01	2001
5	Hushållens utgifter för slutlig konsumtion fördelade på ändamål	Tillbakaskrivningar: åren 80-85 skall levereras i Dec-01	2001
7	Balansräkning över tillgångar och skulder, fördelat på sektorer	Fördröjning: t+19 månader	2003
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Tillbakaskrivningar: åren 86-94 skall levereras i Jul-01 åren 80-85 skall levereras i Dec-01	2001
10	Tabell fördelad på bransch och region, NUTS II, A17	Fördröjning: t+30 månader	2005
13	Kontosystem för hushållen fördelad på regioner, NUTS II	Fördröjning: t+36 månader	2005

10.2 Avvikelser för enskilda variabler/sektorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/sector	Avvikelse	till och med
10	Tabell fördelad på bransch och region, NUTS II, A17	Fast bruttoinvestering på region	Skall inte beräknas	2005
10	Tabell fördelad på bransch och region, NUTS II, A17	Total sysselsättning på region	Skall inte beräknas	2005
12	Tabell fördelad på region, NUTS III, A3			

11 PORTUGAL

11.1 Avvikelser från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — årlig	Tillbakaskrivningar: åren 88-94 skall levereras i Dec-99	1999
1	Huvudaggregat — årlig	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 77-87, skall levereras i Dec-00	2005/ 2000
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 77-94, skall levereras i Dec-00	2005/ 2000

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
3	Tabell fördelad på bransch	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 77-94	2005
5	Hushållens utgifter för slutlig konsumtion fördelade på ändamål	Fördröjning: t+12 månader	2005
5	Hushållens utgifter för slutlig konsumtion fördelade på ändamål	Tillbakaskrivningar: skall inte omberäknas	2005
6	Konto för finansiella transaktioner, fördelat på sektorer	Fördröjning: t+12 månader	2005
7	Balansräkning över tillgångar och skulder, fördelat på sektorer	Fördröjning: t+12 månader	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Tillbakaskrivningar: åren 90-94 skall levereras i Dec-99	1999
11	Offentliga sektorns konsumtion fördelad på ändamål	Tillbakaskrivningar: skall inte omberäknas	2005

12 FINLAND

12.1 Avvikelser från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 75-94	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för åren 75-94	2005

12.2 Avvikelser för enskilda variabler/sektorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/ sektor	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Individuell konsumtionsutgift	Skall inte beräknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Kollektiv konsumtionsutgift	Skall inte beräknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Faktisk individuell konsumtion	Skall inte beräknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Faktiska konsumtion	Skall inte beräknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis	Lagerinvestering	Skall inte beräknas	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis och årlig redovisning	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Skall inte beräknas	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Skall inte beräknas	2005

Tabell nr	Tabell	Variabel/sektor	Avvikelse	till och med
15	Tillgångstabell till baspriser, inkluderande en omvandling till mottagarpris A60×P60	Alla	Fördelning A31 och P31 endast löpande priser	2005
16	Användningstabell till mottagarpris, A60×P60	Alla		
17	Symmetrisk input-outputtabell till baspriser, P60×P60, fem årlig	Alla		
18	Symmetrisk input-outputtabell för inhemsk produktion till baspriser, P60×P60, fem årlig	Alla		
19	Symmetrisk input-outputtabell för import till baspriser, P60×P60, fem årlig	Alla		
21	Korsklassificering av produktionskonto fördelat på bransch och sektor, A60×(S11, S12, S13, S14, S15), fem årlig	Alla	Fördelning A31	2005

13 SVERIGE

13.1 Avvikelser från tabeller

Tabell nr	Tabell	Avvikelse	till och med
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för 1980-94	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Fördröjning: t+12 månader	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Tillbakaskrivningar: omberäkningar endast för 1980-94	2005
6	Konto för finansiella transaktioner, fördelat på sektorer	Fördröjning: t+12 månader	2005
7	Balansräkning över tillgångar och skulder, fördelat på sektorer	Fördröjning: t+12 månader	2005
11	Offentliga sektorns konsumtion fördelad på ändamål	Fördröjning: t+16 månader	2005

13.2 Avvikelser för enskilda variabler/sektorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/sektor	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis och årlig redovisning	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Första sändning 2005	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis och årlig redovisning	Offentliga sektorns slutliga konsumtion fördelad på offentlig och enskild	Fördröjning: t+16 månader	2005
1	Huvudaggregat — kvartalsvis och årlig redovisning	Hushållens faktiska konsumtion	Fördröjning: t+16 månader	2005

Tabell nr	Tabell	Variabel/ sektor	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis och årlig redovisning	Faktisk individuell konsumtion	Fördröjning: t+16 månader	2005
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Första sändning 2005	2005
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Offentliga sektorns slutliga konsumtion fördelad på offentlig och enskild	Fördröjning: t+16 månader	2005
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Hushållens faktiska konsumtion	Fördröjning: t+16 månader	2005
2	Huvudaggregat offentlig sektor	Faktisk individuell konsumtion	Fördröjning: t+16 månader	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Första sändning 2005	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Redovisningsnivå A31	Fördröjning: t+12 månader	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Anskaffning minus avyttring av värdeföremål	Första sändning 2005	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Offentliga sektorns slutliga konsumtion fördelad på offentlig och enskild	Fördröjning: t+16 månader	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Hushållens faktiska konsumtion	Fördröjning: t+16 månader	2005
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Faktisk individuell konsumtion	Fördröjning: t+16 månader	2005

14 STORBRITANNIEN

14.1 Avvikelser för enskilda variabler/sektorer i tabellerna

Tabell nr	Tabell	Variabel/ sektor	Avvikelse	till och med
1	Huvudaggregat — kvartalsvis och årlig redovisning	Förvärv minus avyttringar av värdepapper samt export och import av varor och tjänster	Uteslut transaktioner av monetära och finansiella institut som värdebevaring	2005
3	Tabell fördelad på bransch	Förvärv minus avyttringar av värdepapper	Uteslut transaktioner av monetära och finansiella institut som värdebevaring	2005
4	Export och import, Europeiska unionen/tredje land	Export och import, Europeiska unionen/tredje land	Uteslut transaktioner av monetära och finansiella institut som värdebevaring	2005
6	Konto för finansiella transaktioner, fördelat på sektorer	Monetärt guld och SDR	Inkludera transaktioner av monetära och finansiella institut som värdebevaring	2005

Tabell nr	Tabell	Variabel/sector	Avvikelse	till och med
6	Konto för finansiella transaktioner, fördelat på sektorer	Finansiella hjälpverksamheter	Skall inkluderas i icke-finansiella företag	2002
7	Balansräkning över tillgångar och skulder, fördelat på sektorer	Monetärt guld och SDR	Inkludera transaktioner av monetära och finansiella institut som värdebevaring	2005
7	Balansräkning över tillgångar och skulder, fördelat på sektorer	Finansiella hjälpverksamheter	Skall inkluderas i icke-finansiella företag	2002
8	Icke-finansiella konton fördelade på sektorer	Förvärv minus avyttringar av värdepapper samt export och import av varor och tjänster	Uteslut transaktioner av monetära och finansiella institut som värdebevaring	2005
10	Tabell fördelad på bransch och på region, NUTS II, A17	BNP	För NUTS II endast A17	2001